Bundel - Raadsvergadering van 16 april 2025

Agenda bijlagen

- Korte Weergave raadsvergadering 16 april 2025
- Ondertiteling raadsvergadering 16 april 2025

1 Opening en mededelingen

2 Vaststelling agenda

3 Rondvraag

4 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren
De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.
Onderwerpen van debat tijdens de commissiebehandeling:
Evenwichtige toedeling van functies;
Invloed op landschap en omgeving;
Slapen in de wadwachtershut; effecten daarvan;
Hoe bescherm je natuur en biodiversiteit het beste?
Amendement:
Texels Belang, GroenZwart en CDA Texel: Niet meewerken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg

- Dossier 2248 voorblad
- Bestuurlijk advies
- Bijlage 1 - Aanvraag omgevingsvergunning
- Bijlage 2 - Onderbouwing (etfal)
- Bijlage 3 - Situatietekening
- Bijlage 4 - Bouwtekening
- Bijlage 5 - Evaluatie
- Concept raadsbesluit - 3543300 - Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen UtopiaDe Schorren

5 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter
Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.
Onderwerpen van debat tijdens de commissiebehandeling:
Evenwichtige toedeling van functies;
Invloed op landschap en omgeving;
Slapen in de wadwachtershut; effecten daarvan;
Hoe bescherm je natuur en biodiversiteit het beste?
Kwaliteit en toegankelijkheid natuur;
Effecten andere manieren om te bewaken (camera's, robots).
Amendement Texels Belang, GroenZwart en CDA Texel: Geen positief bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg de Slufter

- Dossier 2249 voorblad
- Bestuurlijk advies
- Bijlage 1 - Aanvraag omgevingsvergunning
- Bijlage 2 - Onderbouwing (etfal)
- Bijlage 3 - Situatietekening
- Bijlage 4 - Evaluatie
- Concept-raadsbesluit - 3543298 - Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongwegde Slufter

6 Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.
Onderwerpen van gesprek tijdens de raadscommissie:
Prioritering van de adviezen;
Energietransitie als sociaaleconomisch vraagstuk: eerlijke energietransitie voor mensen met minder geld > geen expliciet advies uit het Inwonersberaad;
Over windwokkels;
Taken monitorgroep;
Hoever komen we met deze maatregelen wat betreft voldoende energie?
PvdA pro Texel en GroenLinks Texel dienen een amendement in met als titel: Focus geeft meer energie!

Dossier 2223 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Advies rapport Texels Inwonersberaad
Bijlage 2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad
Concept-Raadsbesluit - 3548845 - Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

7 Perspectiefnota 2026-2029

)De gemeentes staan voor een steeds grotere uitdaging. Steeds meer taken vanuit het rijk moeten lokaal worden uitgevoerd, gelijktijdig verlaagt de rijksoverheid de bijdrage in het gemeentefonds. Hierin is Texel niet uniek en ondanks dat Texel, mede vanwege haar extra opbrengsten vanuit toerisme, tot op heden financieel sluitende begroting liet zien, vraagt deze landelijke ontwikkeling om een reële(r) perspectief voor de laatste begroting van deze collegeperiode. In de voorliggende concept-Perspectiefnota schetst het college de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma voor de komende periode met de daarvoor benodigde financiën. Zij geeft hierbij ook aan welke toekomstige (financiële) maatregelen wij nodig vinden om ook een meerjarig financieel gezond perspectief te laten zien.
U kunt de digitale versie van de Perspectiefnota hier vinden.
Onderwerpen van gesprek tijdens de raadscommissie:
De kapitaallasten in de toekomst;
KOTEX-gebouw, op zoek naar dekking;
VVD Texel kondigt een motie aan over de berichten box van MijnOverheid.nl bij programma 0 – Voor en door bewoners in afwachting van de eerder gestelde technische vragen;
Verhoging lokale lasten; wenselijkheid;
Bezuinigingen en temporiseren;
Hanteren van een jaarlijks plafond t.a.v. investeringen;
Bermverharding en de compenserende maatregelen;
Rol Huis van Ontwikkeling en TOP bij een mogelijk ondernemersloket;
Term 'beheersing' van toerisme, minder negatieve formulering;
Afschrijvingstermijn van strandbewakingsposten.
Amendement
GroenLinks Texel, PvdA pro Texel en Texels Belang: Evenwichtige verdeling van lasten: toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging. Bij: Kaders en uitgangspunten/Financieel perspectief
VVD Texel en D66 Texel: Zoals altijd ook nu voor 2 jaar de toeristenbelasting vaststellen. Bij: Kaders en uitgangspunten/Financieel perspectief
GroenZwart: Vrij liggend fietspad naast oude Kogerweg-Rozendijk. Bij: Programma 2
Motie
VVD Texel, GroenZwart en D66 Texel: Afspraak is afspraak (_Lokale lasten niet meer dan trendmatig verhogen) -_Bij: Kaders en uitgangspunten/Financieel perspectief
VVD Texel, D66 Texel, GroenZwart en CDA Texel: Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers -Bij: Programma 3

Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Perspectiefnota-2026-2029
Concept-raadsbesluit - 3560608 - Perspectiefnota 2026

8 Lange Termijn Planning (Verder LTP)

In het Afstemmingsoverleg van de gemeenteraad is het volgende afgesproken:
De LTP wordt 1 x per kwartaal geagendeerd in de raadscommissie. Dat gebeurt in de laatste maand van een kwartaal (en gaat dan over het kwartaal er na). Omdat maart echter al voorbij is, starten we in april (= nu), en pakken daarna dat ritme op: agenderen in juni, september en december.
En dan in deze vorm: Met 'was-wordt' van de LTP, met hele jaarschijf LTP (doorkijkje, ook als nog niet te zeggen is wanneer iets precies komt) en met een indicatie van het college bij raadsvoorstellen die eventueel 'doorgeschoven' kunnen worden (zodat ruimte staat om iets anders naar voren te halen).
Wat blijft: als er iets wijzigt in de planning van een raadsvoorstel, dat wordt dat via een Raadsinformatiebrief (RIB) actief en tijdig aan de raad gecommuniceerd (deze RIB's kunnen dan, indien gewenst, geagendeerd worden in een raadscommissie.)
(Dit agendapunt is afkomstig uit de commissievergadering van 16 april.)

LTP 2e kwartaal 2025 - gemeenteraad - versie 27 februari 2025

Doorkijkje naar wat komen gaat - versie januari

9 Motie GroenLinks Texel, D66 Texel en Texels Belang: Regels snippergroen aanscherpen
Zie hier de motie 'Regels snippergroen aanscherpen'.
Motie Regels snippergroen aanscherpen

10 Motie PvdA pro Texel, D66 Texel en GroenLinks Texel: Geen campers in de dorpscentra
Motie - Geen campers in de dorpscentra

11 Motie D66 Texel en GroenZwart: Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen
Motie - Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen

12 Motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje
Motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje

13 Aanwijzing de heer J. (Joost) Albers als plv. Regionale RaadsRapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord Holland Noord
De heer Van Troost (commissielid CDA Texel) is de komende tijd niet in staat om zijn taak als Regionale RaadsRapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio uit te voeren. Er is geïnventariseerd wie hem zou willen vervangen, en daarop heeft de heer Albers (commissielid VVD Texel) positief gereageerd.
De heer J. Albers dient aangewezen te worden als plaatsvervangend Regionale RaadsRapporteur voor de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
Dit besluit ligt nu voor.
Concept-raadsbesluit - Benoeming de heer Albers tot Regionale RaadsRapporteur voor Texel

14 Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
Het college van burgemeester en wethouders adviseert de gemeenteraad om de "Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel" aan te passen. Dat gebeurt periodiek. De wijzigingen zijn gebaseerd op voorstellen van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) en komen voort uit landelijke ontwikkelingen en wetswijzigingen. Dat gaat conform de VNG-brief en de was-wordt-lijst van de VNG. Het gaat om tekstuele verduidelijkingen ten aanzien de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven. Ook de normbedragen in de verordening zijn aangepast en bijgewerkt naar niveau 2025. Daarvoor gelden de VNG-indexering. De bedragen zijn opgehoogd om te kunnen voorzien in duurzaamheidsmaatregelen.
(Deze is besproken in de raadscommissie van 5 maart 2025, besluitvorming is nu, i.v.m. vervallen raadsvergadering van maart.)
Dossier 2193 voorblad
Bestuurlijk advies
Bijlage 1. Ledenbrief VNG 20-080 wijzigingsvoorstellen verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
Bijlage 2,.Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
Bijlage 3. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel met wijzigingen
Concept-raadsbesluit van 26-03-2025 - 3549778 - Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

15 Klachtenverordening Texel 2025
Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.
Onderwerpen van gesprek tijdens de raadscommissie:
Over route klachten over de klachtcoördinator? Voorkomen van klachten;
Proactieve communicatie;
Mediation mogelijkheid.
Dossier 2215 voorblad
Bestuurlijk advies
Concept-raadbesluit - 3554465 - Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 1. Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 2. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
Bijlage 3. NO Behoorlijkheidswijzer juni 2019
Bijlage 4. Aanbevelingen behorende bij Actualisatie Klachtbehandeling 2025
Instemming Klachtenverordening Texel 2025
OR verzoek instemming Klachtenverordening Texel 2025 en de Toelichting

16 Ruimte voor (nog openstaande) vragen vanuit de Rondvraag

17 Sluiting

Gemeente Texel .txl

Korte Weergave Raadsvergadering 16 april 2025

De vergadering eindigde om 22.33 uur en er keken 100 mensen digitaal mee. De paarse tekst beschrijft wat er tijdens de vergadering is besproken en besloten; de zwarte tekst stond al op de agenda. De vergadering is hier terug te kijken.

1 Opening en mededelingen

De heer Kooiman (Hart voor Texel) is afwezig.

De heer Ran (VVD Texel) deelt mee dat de motie *'Aansluiting gemeente Texel bij de Berichtenbox van MijnOverheid'* die was aangekondigd bij de raadscommissie van 9 april nu niet is ingediend bij deze raadsvergadering. De antwoorden op de technische vragen van PvdA pro Texel hebben er toe geleid dat de VVD Texel de motie zal aankondigen bij de commissie vergadering van 7 mei. Daarnaast heeft VVD Texel een motie in voorbereiding t.a.v. het nieuwe monument bij de Georgische begraafplaats.

Mevrouw Van de Wetering (D66 Texel) geeft aan dat de motie '*Behoud authenticiteit Texelse dorpen'* niet (meer) zal worden ingediend bij deze raadsvergadering en eveneens doorschuift naar de raadscommissie van 7 mei.

Wethouder Kieft geeft een stand van zaken t.a.v. het Paraplubestemmingsplan Verblijfsrecreatie dat er twee beroepen zijn ingesteld, één beroep is ongegrond verklaard en de voorlopige voorziening die hiermee gepaard ging is afgewezen. Het Paraplubestemmingsplan Verblijfsrecreatie is afgelopen maandag 14 april in werking getreden. Het plan is nog niet onherroepelijk omdat er nog één beroepsprocedure loopt.

Burgemeester Pol geeft aan dat de voorbereidingen voor de meierblissen zijn gestart en de houtstapels worden opgebouwd. Vanwege de droogte geldt er in heel Nederland en dus ook op Texel, een rook- en stookverbod in de natuur. Er is nauw contact met Veiligheidsregio om de situatie te monitoren. De neerslag van afgelopen tijd is lang niet genoeg om het risico op branden te verlagen. Over het wel of niet door gaan van meierblissen zal het college de raad en commissie en pers informeren.

2 Vaststelling agenda

Het agendapunt 11, de motie van D66 Texel en GroenZwart: *'Behoud authenticiteit Texelse dorpen'* wordt van de agenda gehaald.

3 Rondvraag

Er waren geen rondvragen.

4 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Onderwerpen van debat tijdens de commissiebehandeling:

- *Evenwichtige toedeling van functies;*
- *Invloed op landschap en omgeving;*
- *Slapen in de wadwachtershut; effecten daarvan;*
- *Hoe bescherm je natuur en biodiversiteit het beste?*

Amendement Texels Belang, GroenZwart en CDA Texel: **Niet meewerken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg**

BESLUIT: Het amendement *'Niet meewerken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg'* is met 6 voor (van Texels Belang, CDA Texel, GroenZwart en de heer Ran (VVD Texel)) en 8 stemmen tegen **VERWORPEN.**

Onderwerpen van gesprek:

- Preventieve werking;
- Cameratoezicht en uitgestrektheid van het gebied;
- Invloed op natuur van andere evenementen zoals strandfestivals en wielrenwedstrijden;
- Gevoel van verschillende behandeling tussen aanvragers;
- Andere standaarden?;
- Belang aanvrager tegenover belang voor Texel;
- Meer recht doen aan landelijke inpasbaarheid, oproep aan Natuurmonumenten;
- Over toestaan tijdelijke uitzonderingen op beleid en toekomstige raden.

BESLUIT: Het raadsvoorstel *'Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren'* is met 8 stemmen voor en 6 stemmen tegen (van Texels Belang, CDA Texel, GroenZwart en de heer Ran (VVD Texel)) **AANGENOMEN.**

5 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Onderwerpen van debat tijdens de commissiebehandeling:

- *Evenwichtige toedeling van functies;*
- *Invloed op landschap en omgeving;*
- *Slapen in de wadwachtershut; effecten daarvan;*
- *Hoe bescherm je natuur en biodiversiteit het beste?*
- *Kwaliteit en toegankelijkheid natuur;*
- *Effecten andere manieren om te bewaken (camera's, robots).*

Amendement Texels Belang, GroenZwart en CDA Texel: **Geen positief bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg de Slufter**

BESLUIT: Het amendement *'Geen positief bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg de Slufter'* is met 5 stemmen voor (van Texels Belang, CDA Texel en GroenZwart) en 9 stemmen tegen **VERWORPEN.**

BESLUIT: Het raadsvoorstel *'Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter'* is met 9 stemmen voor en 5 stemmen tegen (van Texels Belang, CDA Texel en GroenZwart) **AANGENOMEN.**

6 Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Onderwerpen van gesprek tijdens de raadscommissie:

- *Prioritering van de adviezen;*
- *Energietransitie als sociaaleconomisch vraagstuk: eerlijke energietransitie voor mensen met minder geld > geen expliciet advies uit het Inwonersberaad;*
- *Over windwokkels;*
- *Taken monitorgroep;*
- *Hoever komen we met deze maatregelen wat betreft voldoende energie*

PvdA pro Texel en GroenLinks Texel dienen een amendement in met als titel: **Focus geeft meer energie!**

Voor het amendement *'Focus geeft meer energie!'* is verzocht om per beslispunt te stemmen.

BESLUIT: Bij het stemmen over het amendement *'Focus geeft meer energie!'* specifiek het **beslispunt 2a. Vrijwel onzichtbare windturbines (max 3 meter hoog)** zijn de stemmen gestaakt (7 tegen (van Texels Belang, CDA Texel, GroenZwart, VVD Texel), 7 voor). Dat betekent dat de beraadslaging en stemming over het **gehele agendapunt** 'Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'' is gestopt.[1]

BESLUIT: Het raadsvoorstel *'Advies inwonersberaad 'Voldoende energie''* is van de agenda gehaald omdat de stemmen zijn gestaakt bij het amendement *'Focus geeft meer energie!'*. Het voorstel 'Advies Inwonersberaad ''Voldoende energie" zal opnieuw op een eerstvolgende raadsvergadering geplaatst worden.[2]

7 Perspectiefnota 2026-2029

De gemeentes staan voor een steeds grotere uitdaging. Steeds meer taken vanuit het rijk moeten lokaal worden uitgevoerd, gelijktijdig verlaagt de rijksoverheid de bijdrage in het gemeentefonds. Hierin is Texel niet uniek en ondanks dat Texel, mede vanwege haar extra opbrengsten vanuit toerisme, tot op heden financieel sluitende begroting liet zien, vraagt deze landelijke ontwikkeling om een reële(r) perspectief voor de laatste begroting van deze collegeperiode. In de voorliggende concept-Perspectiefnota schetst het college de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma voor de komende periode met de daarvoor benodigde financiën.

---

[1] In Artikel 32 van de Gemeentewet, lid 4, staat genoemd: *'Tenzij de vergadering voltallig is, wordt bij staking van stemmen het nemen van een beslissing uitgesteld tot een volgende vergadering, waarin de beraadslagingen kunnen worden heropend.'* **De heer Kooiman (Hart voor Texel)** was afwezig bij deze raadsvergadering en daarmee was de vergadering dus niet voltallig. Het agendapunt 'Advies inwonersberaad 'voldoende energie' is dus van de agenda afgevoerd omdat de stemmen staakten bij de stemming over het amendement 'Focus geeft meer energie'.

[2] Dat zal wordt de extra raadsvergadering op woensdag 7 mei, aansluitend aan de raadscommissie.

Onderwerpen van gesprek tijdens de raadscommissie:

- De kapitaallasten in de toekomst;
- KOTEX-gebouw, op zoek naar dekking;
- VVD Texel kondigt een motie aan over de berichten box van MijnOverheid.nl bij programma 0 – Voor en door bewoners in afwachting van de eerder gestelde technische vragen;
- Verhoging lokale lasten; wenselijkheid;
- Bezuinigingen en temporiseren;
- Hanteren van een jaarlijks plafond t.a.v. investeringen;
- Bermverharding en de compenserende maatregelen;
- Rol Huis van Ontwikkeling en TOP bij een mogelijk ondernemersloket;
- Term 'beheersing' van toerisme, minder negatieve formulering;
- Afschrijvingstermijn van strandbewakingsposten.

Amendementen
- GroenLinks Texel, PvdA pro Texel en Texels Belang: **Evenwichtige verdeling van lasten: toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging.** (*Bij: Kaders en uitgangspunten/Financieel perspectief*)

BESLUIT: Het amendement *'Evenwichtige verdeling van lasten: toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging'* is 10 stemmen voor en 4 stemmen tegen (van VVD Texel, CDA Texel, D66 Texel) **AANGENOMEN.**

- VVD Texel en D66 Texel: **Zoals altijd ook nu voor 2 jaar de toeristenbelasting vaststellen.** (*Bij: Kaders en uitgangspunten/Financieel perspectief*)

BESLUIT: Het amendement *'Zoals altijd ook nu voor 2 jaar de toeristenbelasting vaststellen'* is met 6 stemmen voor (van VVD Texel, D66 Texel, CDA Texel, mevrouw Dros van GroenLinks Texel en GroenZwart) en 8 stemmen tegen **VERWORPEN.**

- GroenZwart: **Vrij liggend fietspad naast oude Kogerweg-Rozendijk.** (*Bij: Programma 2*)

BESLUIT: Het amendement *'Vrij liggend fietspad naast oude Kogerweg-Rozendijk'* 4 stemmen voor (van D66 Texel, GroenZwart en VVD Texel) en 10 stemmen tegen **VERWORPEN.**

Toezegging:
- Wel is door **wethouder Hooijschuur** toegezegd dat hij zal kijken naar fietsveiligheid op het traject oude Kogerweg-Rozendijk, via fietsstroken of een apart fietspad.

BESLUIT: Het geamendeerde raadsvoorstel *'Perspectiefnota 2026-2029'* is 13 stemmen voor en 1 stem tegen (van GroenZwart) **AANGENOMEN.**

Moties

- VVD Texel, GroenZwart en D66 Texel: **Afspraak is afspraak** (Lokale lasten niet meer dan trendmatig verhogen) - *Bij: Kaders en uitgangspunten/Financieel perspectief*

Het college heeft in de antwoorden op de technische vragen aangegeven bij de programmabegroting meer inzicht te geven in de kapitaallasten.

BESLUIT: De motie *'Afspraak is afspraak (Lokale lasten niet meer dan trendmatig verhogen)'* is met 5 stemmen voor (van CDA Texel, D66 Texel, GroenZwart en VVD Texel) en 9 stemmen tegen **VERWORPEN**.

- VVD Texel, D66 Texel, GroenZwart en CDA Texel: **Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers** - *Bij: Programma 3*

BESLUIT: De motie *'Instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers'* is met 9 stemmen voor en 5 stemmen tegen (van PvdA pro Texel en de heer Hoogerheide en mevrouw van der Werf van Texels Belang) **AANGENOMEN**.

Qua stemming geldt:

- Eerst de amendementen (in de volgorde waarin ze hier opgenomen staan)
- Dan: de (al dan niet geamendeerde) Perspectiefnota
- Dan: de moties

8 Lange Termijn Planning (Verder LTP)

In het Afstemmingsoverleg van de gemeenteraad is het volgende afgesproken:

1. De LTP wordt 1 x per kwartaal geagendeerd in de raadscommissie. Dat gebeurt in de laatste maand van een kwartaal (en gaat dan over het kwartaal er na). Omdat maart echter al voorbij is, starten we in april ***(= nu)***, en pakken daarna dat ritme op: agenderen in juni, september en december.
2. En dan in deze vorm: Met 'was-wordt' van de LTP, met hele jaarschijf LTP (doorkijkje, ook als nog niet te zeggen is wanneer iets precies komt) en met een indicatie van het college bij raadsvoorstellen die eventueel 'doorgeschoven' kunnen worden (zodat ruimte staat om iets anders naar voren te halen).
3. Wat blijft: als er iets wijzigt in de planning van een raadsvoorstel, dat wordt dat via een Raadsinformatiebrief (RIB) actief en tijdig aan de raad gecommuniceerd (deze RIB's kunnen dan, indien gewenst, geagendeerd worden in een raadscommissie.)

(*Dit agendapunt is afkomstig uit de commissievergadering van 16 april.*)

Toezegging:

- N.a.v. de zorgen van **mevrouw Visser-Veltkamp (PvdA pro Texel)** over de planning van de Omgevingsvisie (die nu voor het vierde kwartaal gepland staat en mogelijk dus in december pas naar de raad komt) zegt **wethouder Kieft** toe te proberen uiterlijk oktober 2025 de Omgevingsvisie aan de gemeenteraad voor te leggen, en als dat niet lukt, hier de raad actief over te informeren.

9 Motie GroenLinks Texel, D66 Texel en Texels Belang: Regels snippergroen aanscherpen

Toezegging:

- **Wethouder Hooijschuur** zegt toe beleidsregels op te stellen voor snippergroen en hier de raad middels een RaadsInformatieBrief over te informeren.
- **Wethouder Hooijschuur** zegt ook toe dat de aanvragen voor snipper groen voorlopig niet meer in behandeling worden genomen. Met daarbij de kanttekening dat uitgezocht wordt welke aanvragen er op dit moment liggen die net zo ver in de procedure zijn als de casus waar de inspreker aan refereerde in de raadscommissie 9 april t.a.v. snippergroen (zodat deze mogelijke aanvragen nu niet benadeeld worden).

BESLUIT: De motie *'Regels snippergroen aanscherpen'* is met 10 stemmen voor en 4 stemmen tegen (van GroenZwart, VVD Texel en CDA Texel) **AANGENOMEN**, met de

aantekening dat vooral ‘in de geest van de motie’ gewerkt met deze motie en dat lopende dossiers kunnen worden afgerond.

10 Motie PvdA pro Texel, D66 Texel en GroenLinks Texel: Geen campers in de dorpscentra

Toezegging:

- **Wethouder Hooijschuur** zegt toe nader te onderzoeken in hoeverre beslispunt 3 ‘Mogelijkheden en keuzes voor een formeel verbod voor campers aan de raad voor te leggen in het traject van de mobiliteitsvisie’ uit de motie uitvoerbaar is.

Onderwerpen van gesprek:

- Suggestie om het verkeerverwijssysteem in te zetten voor camperplekken.

BESLUIT: De motie *‘Geen campers in de dorpscentra’* is met 13 stemmen voor en 1 stem tegen (van GroenZwart) **AANGENOMEN.**

11 Motie D66 Texel en GroenZwart: Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen

BESLUIT: De motie ‘*Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen’* is van de agenda afgevoerd op verzoek van de indieners D66 Texel en GroenZwart. De motie zal opnieuw worden aangekondigd tijdens de raadscommissie van 7 mei.

12 Motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje

Onderwerpen van gesprek:

- Mate van handhaving;
- Onderling afspraken maken, zijn meer regels nodig?;
- Actief informeren vanuit de gemeente over de stookwijzer.

Toezegging:

- **Wethouder Kieft** geeft aan dat het college kijkt naar andere middelen om hetzelfde effect als de oproep in de motie te bereiken en hier de raad over te informeren middels een voortgangsbericht in september 2025.

BESLUIT: De motie *‘Stookverbod bij code rood of oranje’* is met 9 stemmen voor en 5 stemmen tegen (van CDA Texel, D66 Texel, GroenZwart en VVD Texel) **AANGENOMEN.**

13 HAMERSTUK - Aanwijzing de heer J. (Joost) Albers als plv. Regionale RaadsRapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord Holland Noord

De heer Van Troost (commissielid CDA Texel) is de komende tijd niet in staat om zijn taak als Regionale RaadsRapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio uit te voeren. Er is geïnventariseerd wie hem zou willen vervangen, en daarop heeft de heer Albers (commissielid VVD Texel) positief gereageerd. De heer J. Albers dient aangewezen te worden als plaatsvervangend Regionale RaadsRapporteur voor de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
Dit besluit ligt nu voor.

BESLUIT: De aanwijzing van de heer Albers als plv. Regionale RaadsRapporteur voor de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is **UNANIEM AKKOORD.**

14 HAMERSTUK - Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Het college van burgemeester en wethouders adviseert de gemeenteraad om de “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel” aan te passen. Dat gebeurt periodiek. De wijzigingen zijn gebaseerd op voorstellen van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) en komen voort uit landelijke ontwikkelingen en wetswijzigingen. Dat gaat conform de VNG-brief en de was-wordt-lijst van de VNG. Het gaat om tekstuele verduidelijkingen ten aanzien de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven. Ook de normbedragen in de verordening zijn aangepast en bijgewerkt naar niveau 2025. Daarvoor gelden de VNG-indexering. De bedragen zijn opgehoogd om te kunnen voorzien in duurzaamheidsmaatregelen.

(*Deze is besproken in de raadscommissie van 5 maart 2025, besluitvorming is nu, i.v.m. vervallen raadsvergadering van maart.*)

BESLUIT: Het raadsvoorstel *‘Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel’* is **UNANIEM AANGENOMEN.**

15 HAMERSTUK - Klachtenverordening Texel 2025

Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Onderwerpen van gesprek tijdens de raadscommissie:

- *Over route klachten over de klachtcoördinator? Voorkomen van klachten;*
- *Proactieve communicatie;*
- *Mediation mogelijkheid.*

BESLUIT: Het raadsvoorstel *‘Klachtenverordening Texel 2025’* is **UNANIEM AANGENOMEN.**

16 Ruimte voor (nog openstaande) vragen vanuit de Rondvraag

Er waren geen rondvragen.

17 Sluiting

Om 22.33 uur.

1 Opening en mededelingen

Mark Pol
Ik open deze openbare raadsvergadering en heet iedereen van harte welkom. Publieke tribune, raadsleden en kijkers thuis, van harte welkom. Daarmee hebben we de opening gehad en zijn we bij de mededelingen. We hebben bij de commissie wat

Nick Ran
minder tijd gehad voor de mededelingen, dus ik kan me voorstellen dat er iets meer zijn. Meneer Ran, ik geef u als eerste het woord. Dank u wel, voorzitter. In de commissievergadering is door ons een motie over de berichtenbox MijnOverheid aangekondigd. Die ligt niet voor u, want wij hebben gisteren antwoord op de vragen van de Partij van de Arbeid gekregen. Die antwoorden hebben ertoe geleid dat we hem we niet indienen op dit moment, maar ze zorgen ervoor dat we daar graag een discussie met elkaar over willen voeren. Wij gaan die motie agenderen voor de commissievergadering van 7 mei. Voor diezelfde vergadering hebben wij ook een motie in voorbereiding over het monument op de Georgiërs begraafplaats. Die zal begin komende week

Mark Pol
rondgestuurd worden naar de raads- en commissieleden

Astrid van de Wetering
met het verzoek mede in te dienen. -Dank u wel. Ik zie mevrouw van de Wetering. Ga uw gang. Dank u, voorzitter. Woorden van gelijke strekking. D66 en GroenZwart hebben een motie ingediend

Mark Pol
Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen. Die willen we graag één maand doorschuiven naar de volgende vergadering. Dan gaan we die er bij de vaststelling van de agenda zo meteen afhalen. Helemaal goed. -Dan zitten we op dezelfde lijn.

Rikus Kieft
De kant van het college. Meneer Kieft, ga uw gang. Een mededeling betreffende de voortgang van het paraplubestemmingsplan. U hebt dat in december vastgesteld. Dat is vervolgens ter inzage gelegd. Daar zijn voor zover nu bekend twee beroepen ingediend, waarvan één met een verzoek om voorlopige voorziening. Dat beroep, inclusief die voorlopige voorziening, is afgewezen door de Raad van State. Dat betekent dat met ingang van afgelopen maandag dat paraplubestemmingsplan

Mark Pol
in werking is getreden. Het is nog niet onherroepelijk, omdat er nog een andere beroepsprocedure loopt. Dank u wel. Andere mededelingen zijn er niet. Dan wil ik er graag zelf nog één doen. Die gaat over de Meierblis. De datum zit eraan te komen. Zoals u weet zijn de voorbereidingen inmiddels gestart. De terreinen zijn ingericht, de brandstapels worden opgebouwd en tegelijkertijd heeft u het weer van de afgelopen periode gezien. Dat wil zeggen dat we heel weinig water hebben gehad, aanhoudende droogte. In heel Nederland geldt op dit moment net als op Texel een rook- en stookverbod in de natuur. We zien landelijk dat er steeds meer paasvuren worden afgelast. We staan op dit moment in nauw contact met de veiligheidsregio om de situatie te monitoren. We hebben nog tot 30 april, maar ik wil stellen dat de bui die we gisteravond gehad hebben lang niet voldoende is om de droogte op te heffen en het risico op branden te doen verlagen. Ik begrijp vooralsnog dat het advies van de veiligheidsregio is ze niet positief zijn over het ontsteken van de Meierblis. We verwachten ergens eind volgende week een besluit te kunnen nemen. We nemen de adviezen die de veiligheidsregio ons daarover geven heel serieus over het wel of niet doorgaan van de blis. We gaan u informeren over de geldende situatie en alles wat daarmee samenhangt, net als de commissies en de pers. Ik stel voor dat we allemaal een regendans doen na afloop van deze vergadering, want die is echt nodig. Dat was mijn mededeling.

2 Vaststelling agenda

Mark Pol

Daarmee hebben we de mededelingen gehad. Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda waarvan we weten dat er in ieder geval één motie, nummer 11, vreemd aan de orde van de dag voor vanavond in ieder geval verdwijnt. Kunnen we verder die aangepaste agenda zo vaststellen?

3 Rondvraag

Mark Pol
Dat is het geval. Dan zijn we bij de rondvraag. Zijn er raadsleden die een rondvraag willen stellen?

4 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Mark Pol
Dat is niet het geval. Dan gaan we naar agendapunt vier, het bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor de plaatsing van de wadwachterswagen Utopia/De Schorren. Daarbij dient een amendement dat precies het tegenovergestelde beoogd als wat het college heeft gevraagd. Ik stel voor dat we in één keer met het amendement beginnen en op die manier het voorstel van het college bespreken, omdat het zo diametraal iets anders is. Het is wel of niet. Ik wil graag de indieners

Fred Oosterhof
van het amendement de gelegenheid geven om dat amendement even toe te lichten. Ik zie meneer Oosterhof, ga uw gang. -Dank u wel, voorzitter. Laten we beginnen met dat we het werk van de vrijwilligers erg waarderen. Zij leveren een waardevolle bijdrage en dat verdient erkenning. Onze kritiek richt zich nadrukkelijk niet op hun inzet of goede bedoelingen. Wat vandaag voorligt, is een BOPA-aanvraag. De gemeenteraad wordt gevraagd om hierover een bindend advies te geven. Dit houdt juridisch in dat we alleen kunnen instemmen of weigeren. Dat maakt het zo moeilijk. We mogen geen voorwaarden stellen, dus geen mitsen en maren van de kar overdag of niet. Dat is bij een BOA niet mogelijk. Wij hebben het voorstel op basis van de vereisten evenwichtige toedeling van functies aan ruimte getoetst en wij komen tot de conclusie dat de evenwichtigheid hier ontbreekt. De plek aan de Stuifweg ligt in een open, weids landschap aan de rand van Utopia. Het plaatsen van de grote wadwachterswagen is een opvallend object dat daar vijf maanden per jaar aanwezig is. Het tast het landschap aan, de visuele impact is groot en het object is van verre zichtbaar. Ook een belangrijk kritiekpunt voor ons is dat deze wagen wordt bedoeld voor overnachting. Daarmee wordt het niet alleen een informatiepunt, maar ook een verblijfslocatie, terwijl op Texel voldoende andere accommodaties zijn waar vrijwilligers prima terechtkunnen. Een kritiekpunt van ons is de precedentwerking

Mark Pol
voor soortgelijke aanvragen. Om deze redenen dienen we dit amendement in. Dank u wel. -Dank u wel. GroenZwart en het CDA zijn mede-indieners. Heeft u behoefte om nog iets toe te voegen. Nee. Dan kijk ik naar de gemeenteraad. Wie wil reageren op het amendement dan wel op het voorstel? Ik zie mevrouw Dros, mevrouw van de Wetering en mevrouw Visser.

Jacquelien Dros
Mevrouw Dros, ga uw gang. -Dank u, voorzitter. Het verheugt ons als GroenLinks ontzettend dat de natuur en het behoud daarvan de indieners van de amendementen ook zo na aan het hart ligt. Niet alleen hen, maar ook een heel aantal briefschrijvers zoals de Beheerautoriteit Waddenzee, de Waddenunit van het ministerie van LVN, het enige horecabedrijf in het noorden bij de Waddendijk, wadwachters en gidsen en Vogelbescherming Nederland. Ook wij realiseren ons dat het hier om een uitzondering gaat. Deze uitzondering is gerechtvaardigd door de brede steun die ik net noemde, de concrete bijdragen aan natuurbescherming en de positieve evaluaties over de afgelopen jaren. Niet voor niets heet het een buitenplanse omgevingsactiviteit, BOPA, waar onze medewerking en toestemming voor gevraagd wordt. Anders dan de indieners van de amendementen komen wij met ons hart voor de natuur tot een geheel andere conclusie ten aanzien van deze BOPA's. Wij zien vele positieve punten over de vrijwilligers en hun verblijven aan de Waddenzee en bij de Slufter. Zij zijn namelijk onze groene VVV met hun informatieverstrekking.

Jaarlijks worden duizenden bezoekers geïnformeerd over de kwetsbare natuurgebieden op Texel. Zij zijn 24/7 de ogen en oren met preventieve werking. Volgens de recente evaluatie van het beheerplan Natura 2000 Is recreatieve verstoring de belangrijkste drukfactor. Dat is geen overbodige luxe. Zij monitoren vogelpopulaties en bezoekersstromen. Zij leveren zelf slechts een beperkte verstoring. Het zijn vrijwilligers, dus ze kosten ons niets. Dan nog met betrekking tot de verblijven zelf en Natuurmonumenten die bereidheid heeft getoond als positief punt tot landschappelijke inpasbaarheid. We zien risico's van deze voorliggende amendementen. Dat is de toepassing hiervan op eventueel andere vergunningstrajecten en evenementen. Door nu zo strikt te zijn, kan het zich tegen u keren bij andere activiteiten. Denk aan de Ronde om Texel, Mountainbike toertocht Texel, Festival Sunny Side Up. Dit punt is door de PvdA PRO Texel al zeer duidelijk naar voren gebracht en hierover zal ik niet verder uitweiden. Het andere risico is het teniet doen van de preventieve werking van het toezicht door de vrijwilligers. Dat dwingt tot alternatieve manieren van bescherming van de gebieden Utopia, de Schorren en de Slufter. U had het in de commissie over camera's, maar dat is geen doen in deze uitgestrekte gebieden. Als de preventieve werking van de vrijwilligers 24/7 wegvalt, kunnen Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer alleen opteren voor minder toegankelijkheid van deze natuurgebieden. Geen algehele afsluiting, maar tijdens het broedseizoen en van zonsondergang tot zonsopgang. zoals overigens al in veel natuurgebieden jaarrond in Nederland gebeurt. Deze risico's zijn wij niet bereid te nemen. Wij willen zoveel mogelijk verantwoorde toegankelijkheid van onze Texelse natuurgebieden behouden. Met uw amendementen dreigt u waardevolle bondgenoten in natuurbescherming van u te vervreemden. Daar willen wij niet in meegaan. Wij willen het kwetsbare evenwicht tussen natuur en medegebruik zoveel mogelijk ondersteunen. Dat is al moeilijk genoeg en daar hebben we elkaar voor nodig.

Mark Pol

Het zal u duidelijk zijn dat wij tegen deze amendementen zullen stemmen. Dank u wel. -Dank u wel. U heeft meteen iets over het volgende agendapunt gezegd,

Astrid van de Wetering

dat noteren we. Mevrouw van de Wetering, ga uw gang. Dank u, voorzitter. Ik hou het iets korter. Ik ben ook ontzettend tegen beide amendementen, dus ik pak ze ook in één keer. Ik ga even naar Utopia kijken. Ik denk daadwerkelijk een dubbele winst, bescherming en informatie. Bij de Slufter kijk ik naar bescherming en dat door vrijwilligers. Het kost ons niets. Wat u op dit moment wil zeggen, is dat ze overnachten in die verblijven, dus is er 24/7 bescherming. Nu zegt u niets meer. Dan denk ik persoonlijk dat daar een gat gaat vallen. De informatie en de bescherming

Mark Pol

valt weg op beide plekken. Ik roep u echt op om dit nog even te heroverwegen. -Dat was inderdaad kort.

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag starten met mevrouw Dros erop te wijzen dat de inhoud van beide amendementen die ze net besproken heeft totaal anders is dan de amendementen die we vorige week in de commissievergadering hebben besproken. Risico's voor evenementen als Sunny Side Up of hardloopwedstrijden in het bos zitten niet meer aan de amendementen. Ik heb voordat ik wil starten een korte vraag aan meneer Rutten. Die vroeg me vorige week of ik positief over de vergunningsaanvragen dacht vanwege de indiener Natuurmonumenten. En graag wil ik aan hem vragen of dat voor hem wel geldt. Heeft hij bezwaar

Mark Pol

tegen de voorliggende BOA vanwege de indiener,

Niels Rutten

zijnde Natuurmonumenten? -Ik was niet van plan om waar het debat vorige week geëindigd was, hier weer te beginnen, want dat wordt een beetje onduidelijk. Ik ga u de gelegenheid geven om op deze vraag te reageren. Dan vraag ik vooral naar eigen inbreng, mevrouw Visser. Meneer Rutten, ga uw gang. Dank u, voorzitter. In dit geval gaat het voorstel

Anneke Visser-Veltkamp

zoals het er nu ligt ons een brug te ver. -Mevrouw Visser, gaat u verder. Dank u wel. Heel fijn om dat te horen. Zoals de indieners van het amendement weten, is de onderbouwing voor het niet verstrekken van een positief bindend advies belangrijk. Dit omdat er een bezwaarcommissie of een rechtbank getoetst kan worden op deze onderbouwing. Aan het college is aangetoond dat de wadwachterswagen niet leidt tot een landelijke verstoring. Hierbij is gekeken naar de grootte, de hoogte, de breedte en de kleur van de wagen en de plek

waar deze geplaatst wordt. Er staat al tien jaar lang een wachterskar. Het gaat dus niet om toeristische ontwikkelingen aan de oostkust van Texel die in strijd zijn met het toeristisch toekomstplan. Het gaat om een voortzetting van iets wat de afgelopen tien jaar geen problemen heeft opgeleverd. We vragen in het toeristisch toekomstplan niet om het beëindigen van toerisme aan de oostkant van Texel. De hotels en boerencampings hoeven niet te staken. De Wadden is een prachtig natuurgebied met een zekere ongereptheid, Hollandse wildernis. Dit is waarom mensen er naar toe gaan. Zij willen daarvan genieten. Genieten van het uitzicht, de vogels, de rust en de stilte. Het is niet zo dat de mogelijkheid van het stellen van vragen de mensen hiernaartoe trekt. Dat laatste is bijvangst. Een vorm van Texelse gastvrijheid. De wachters zijn er om toezicht te houden en te monitoren. Het is voor de natuur belangrijk dat ze dit 24 uur per dag doen. Het klopt dat er alternatieve slaapplaatsen zijn, maar dat maakt voor de toezichthouder niet uit. Dat de wachters ook informatie verstrekken, is onderdeel van de bescherming van het gebied. Hun aanwezigheid zorgt ervoor dat mensen zich beter gedragen, wetende dat er toezicht is. Door het delen van kennis en het verstrekken van informatie, zullen bezoekers minder snel onbedoeld iets beschadigen. Dat deze kennis ook verstrekt kan worden bij Ecomare of de Marel klopt. Dat doet er in dit geval niet toe. Zonder de wachters en het informatiepunt komen de mensen ook naar de Schorren. Soms weten zij niet eens dat ze de mogelijkheid hebben om vragen te stellen of weten ze niet eens dat ze vragen hebben. Ten slotte de precedentwerking. Daar zijn door verschillende fracties vragen over gesteld die allen zijn beantwoord. Kern van het verhaal is dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden. Dit houdt in dat, net als in dit geval, er een wachtershuis via een BOPA aangevraagd moet worden. Deze BOPA moet net als nu eerst langs het college en daarna langs de raad. Daarom zijn wij niet bang dat goedkeuring in de toekomst zal leiden tot wat de indieners noemen: verzoeken die de ruimtelijke ordening en het beleid kan ondermijnen. Wij hebben daarom geen bezwaren om in te stemmen

Mark Pol

of in dit geval een positief bindend advies te verstrekken bij deze BOPA. -Dank u wel.

Albert Huisman

Ik zie meneer Huisman, ga uw gang. -Dank u, voorzitter. Ik heb expres even gewacht tot een van de laatste. Ik heb me goed voorbereid en bij mij lopen de stukken wat door elkaar. Ik pak het amendement en de behandeling van het stuk zelf in één keer op. Het ongemak bij de behandeling van deze casus zit diep. Wat veel inwoners ervaren en wat vandaag opnieuw bevestigd lijkt te worden, is dat het uitmaakt wie een aanvraag doet. Een ondernemer of particulier loopt tegen een muur van regels aan. Procedures zijn traag. Meedenken ontbreekt. Handhaving is streng. In sommige gevallen worden aanvragen zonder enige vorm van compassie of maatwerk afgewezen. Vergelijk dat met de behandeling van deze aanvraag. Hier lijkt het alsof de regels opeens vloeibaar zijn geworden. Een voorbeeld. De aanvrager vraagt een vergunning voor tien jaar. Geen probleem, we maken er 15 van. Regels rond landelijke inpasbaarheid lijken opeens niet meer te gelden. Wat bij andere keihard wordt afgetikt, wordt hier soepel doorgezet. Dat wringt. Ik wil u enkele concrete, willekeurige voorbeelden van Texelaars geven die waarschijnlijk met gefronste wenkbrauwen naar dit voorstel kijken. Een ondernemer aan de Schorreweg met een RVO-erkende dierentuinvergunning. Geen ruimte, geen meedenken. Regel is regel. Handhaving erbovenop. Een boer met een campingvergunning wil een caravan onttrekken aan het kamperen bij de bouwvergunning ten behoeve van huisvesting voor een tijdelijk personeelslid. Het is verscholen in het groen. Er zijn op die locaties geen alternatieven beschikbaar, maar toch is de aanvraag afgewezen. Het resultaat is geen extra handjes bij de tijdelijk intensieve werkzaamheden tijdens de Lammerij. Een strandpaviljoenhouder die in de krapte van deze tijd creatief een oplossing zocht voor personeels huisvesting. Het viel buiten de lijntjes. Er werd niet meegedacht, wel gehandhaafd. Kortgeleden sprak een Texelaar tijdens de commissievergadering in als laatste strohalm. De zaal zat vol met mensen die deze begeleiding nodig hadden. Sport en zorg werden aangeboden op een locatie zonder maatschappelijke bestemming. Buiten de lijntjes, maar zonder pardon einde oefening. De situatie rond pipowagens op particulier terrein tijdens het paraplubestemmingsplan. Inwoners kregen onaangekondigde bezoeken van handhaving, sommatiebrieven met tienduizenden euro's boete en slapeloze nachten. De pipowagen die een paar maanden op dezelfde plek staat, is een bouwwerk. Nu blijkbaar niet meer. In deze casus is het probleem ineens opgelost. Dat roept een belangrijke vraag op: is die regelgeving voor iedereen of is er een andere standaard als een natuurorganisatie een aanvraag doet? Veel Texelaars kijken met verbazing en soms met frustratie naar hoe soepel en meewerkend het gemeentelijk apparaat kan zijn. Schijnbaar wel voor de één en niet voor de ander. Los van het ongemak dat ik eerder schetste, heeft onze fractie zelf onderzoek gedaan. We zijn ter plaatse gaan kijken op Utopia en niet om ons oordeel op papier of via tweedehands-informatie te vormen, maar om met eigen ogen te zien wat daar gebeurt. Hoe ziet het Tiny huis eruit van binnen en van buiten? Wat is feit en wat is beeldvorming? Wat klopt er van wat in de

commissievergadering werd gezegd? Mijn conclusie is helder. Van een vakantiepark of luxe resort is geen sprake. De wadwachters blijven er een week in een sober en functioneel ingericht onderkomen. Douchen doen ze niet eens daar, maar bij een kampeerbus verderop. Op de aankomst- en vertrekdagen mogen ze het gebied in met de auto om spullen te laden en te lossen en de rest van de week op de fiets geregeld via een Texelse fietsverhuurder. Er zijn overigens meer samenwerkingen met Texelse ondernemers. Dan die nachtelijke lichtvervuiling waarover gesproken is. Ik heb het niet gezien. De ramen zijn verduisterd, waardoor er van buitenaf nauwelijks tot geen licht te zien is. Het opstelterrein bij Utopia is naar beneden verplaatst, waardoor de wagen vanaf het wad niet of nauwelijks zichtbaar is. Over de verschijningsvorm an sich kun je wat vinden. We hebben uitgebreid gesproken over de wadwachters zelf. Het zijn geen willekeurige passanten. Ze worden geselecteerd, gescreend, krijgen een opleidingsdag, worden bij aankomst geïnstrueerd en zijn herkenbaar in uniform. Hun rol is in de afgelopen jaren wat verschoven naar een dienstbare, informatieve functie. Daarbij kijk ik even naar mezelf als logieverstrekker die zijn gasten vol passie vertelt over de schoonheid van Texel. In dit geval gaat het in dienst van natuur en educatie. De Tiny House is geen vakantiewoning voor gezinnen. Hier wordt serieus gewerkt. Ik begrijp de wens om in bepaalde periodes 24/7 toezicht te houden. Bij mijn beëdiging in 2022 heb ik mezelf één ding voorgenomen. Ik zou altijd afwegen of een besluit in het belang van Texel is, ongeacht wie het voorstel doet. Niet de naam van de aanvrager, maar het belang van Texel moet tellen. Dat is exact de reden waarom mijn afweging zwaar weegt. Toerisme, ondernemerschap en natuur zijn drie pijlers van Texel. Ze kunnen elkaar versterken en wat mij betreft doen ze dat ook in deze casus. Ik zie de educatieve, maar vooral de toeristische meerwaarde. Eerlijkheidshalve, met het seizoen voor de deur vind ik dat hier medewerking aan verleend zou moeten worden. Tegelijkertijd vragen we Natuurmonumenten om zich als goede buur op te stellen, dat verwacht ik vice versa van de buren ook, en niet alleen te kijken naar de eigen belangen, maar naar ieders belang. Bij educatie hoort uitleg en een positieve verstandhouding dat natuur en boeren in dit gebied prima naast elkaar kunnen bestaan. Wij zien die drie pijlers die elkaar kunnen versterken en het is in de nabijheid van het gebied van Utopia en de Schorren niet anders. Het is even afwachten hoe de stemming verloopt. Als deze vergunning mag worden verleend, doe ik de oproep aan Natuurmonumenten om samen met de gemeente te kijken hoe er meer recht kan worden gedaan aan de landelijke inpasbaarheid waarvan ik zelf niet goed kan uitleggen wat daaronder verstaan wordt. Niet in deze casus, maar ook in vele anderen niet. Die toekomstige verschijningsvorm zou een punt kunnen zijn waar in de toekomst geen twijfel meer over zou moeten bestaan. Tenslotte zou niet de letter van de wet, maar de geest ervan leidend moeten zijn. Niet wie de aanvraag doet, maar welk economisch en/of maatschappelijk Texels belang ermee gediend is. Texel verdient een overheid die naast haar inwoners staat. Die niet alleen handhaaft, maar ook meedenkt. Die niet alleen corrigeert, maar ook faciliteert. Pas als we bereid zijn om alle aanvragen met gelijke openheid

Mark Pol

en compassie te benaderen, verdwijnt dat ongemak. Daar komt vertrouwen voor terug. Dank u wel.

Anneke Visser-Veltkamp

Dank u wel. Mevrouw Visser in reactie op meneer Huisman. Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij te horen dat voor de heer Huisman het belang van Texel altijd voorop staat. Ik wil heel even inhaken op de voorbeelden die de heer Huisman net noemde. Dat zijn stuk voor stuk voorbeelden van inwoners en ondernemers die eerst doen en dan proberen de boel te lijmen. In dit geval is eerst de vergunningaanvraag. Dat is de methode zoals we gewend zijn te werken en zoals dat hoort. Ik ben het met u eens dat een aantal gevallen

Mark Pol

misschien anders opgelost hadden kunnen worden, maar ik vind niet dat ze vergeleken kunnen worden met de BOPA's die vanavond op de agenda staan. Dank u wel. Ik stel voor dat we daarmee de voorbeelden

Nick Ran

een beetje gaan afronden, anders wordt het een hele lange avond. Meneer Ran. -Ik heb in mijn jaren als raadslid nog nooit een onderwerp meegemaakt waarover ik zo vaak ben benaderd als het voorliggende onderwerp. Vele telefoontjes, vele whatsappjes van zowel voor- als tegenstanders van de wadwachterswagen of hoe we hem ook willen noemen. De heer Huisman heeft al vele overwegingen genoemd die we na ons bezoek aan Utopia afgelopen donderdag uitvoerig met elkaar hebben besproken. Voor ons zijn andere argumenten doorslaggevend. Uiteraard zet ik ook het belang van Texel voorop, maar voor mij is de landschappelijke inpasbaarheid doorslaggevend. Die heeft er voor andere ondernemers in de omgeving voor gezorgd dat plannen voor tijdelijke personeelshuisvesting niet zijn doorgegaan, omdat er geen vergunning is verleend of plannen dusdanig moesten worden aangepast dat indieners er uiteindelijk niet gelukkig mee zijn. Ik kreeg recent de vraag wat er op die locatie landschappelijk inpasbaar is. De vraag stellen is de vraag

beantwoorden. Dat is voor mij de doorslaggevende reden om het amendement te steunen. Niet omdat ik alle overwegingen die daarin genoemd worden onderschrijf,

Mark Pol

maar het gaat me in dit geval om het besluit in het dictum. Daar denken de heer Huisman en ik anders over. Dank u wel. Zijn er anderen die over dit onderwerp het woord willen voeren?

Niels Rutten

Meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Vandaag spreken we over een ogenschijnlijk kleinschalig voorstel. Het toestaan van een wadwachterskar nabij een kwetsbaar natuurgebied. Voor ons raakt dit aan de kern van wat Texel is. Voor het CDA is het heel helder: dit voorstel moet van tafel. Inhoudelijk is het toestaan van een wagen op deze manier geen onschuldig plan voor natuurbeheer. We vinden het in deze vorm een vorm van verstedelijking van ons landschap. Voor ons is de natuur geen decor voor buitenstaanders die een groene ervaring kunnen construeren. We willen ook geen speeltuin zijn voor partijen met diepe zakken of prestige projecten. Texel is voor ons allereerst ons gemeenschappelijk huis voor onze inwoners, boeren, ondernemers, wandelaars, natuurliefhebbers, kinderen en ouderen. Het eiland is wat ons betreft van de samenleving en niet van een ideologisch gedreven bovenlaag die zijn zin doordrijft door politieke druk. Wethouder Kieft heeft zich in onze ogen in de commissie verlaagd tot een soort van chantage. De boodschap was glashelder: als deze wagens en hutten er niet komen, worden natuurgebieden van Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer gesloten voor het publiek. Dat is geen onderhandelen. Dat heeft niets met integer besturen te maken. Gewoon dreigen. Met zo'n dreigement geef je als bestuurder in onze ogen niet alleen je geloofwaardigheid op, maar ook de zeggenschap over ons eigen eiland. Is dit echt waar het college en de partijen aan de overkant voor willen staan? Texel uit handen geven onder druk. We vinden dit zorgelijk. Daarom staat wat ons betreft het vertrouwen in wethouder Kieft onder druk. Als we nu akkoord gaan, denken we dat we de deur open zetten. Wat als tijdelijk wordt aangevraagd, wordt permanent. De volgende keer wordt er weer iets meer aangevraagd. Een ecolodge, een educatief uitkijkpunt, we weten nog niet wat, maar er komt vast weer iets bij. Voor je het weet, ligt de oostkant van Texel vol met semipermanente groene attracties onder het mom van natuurbeheer. Wanneer durven de collega's te zeggen dat het mooi geweest is? Tot waar wilt u gaan? Dan een fundamenteel punt waar we moeite mee hebben vanuit democratisch oogpunt is dat we als gemeenteraad nu een tijdelijke uitzondering geven die de volgende raad bindt. Zeker als het gaat om iets als ruimtelijke ordening of natuurbeleid, zijn we daar niet gelukkig mee. Als dit plan doorgaat op deze manier, wordt er voor meerdere raadsperiodes iets vastgelegd en ontnemen we onze opvolgers het recht om namens de bevolking te beslissen. Nog belangrijker ontnemen we ook onze inwoners de mogelijkheid om via verkiezingen de koers bij te sturen. Dat is niet alleen onverstandig in onze ogen, maar ook ondemocratisch. Texel is voor ons geen speeltuin voor de randstedelijke natuurromantici met een safarihutfetisj. Als je de natuur alleen openhoudt

Mark Pol

onder dreiging, ben je geen beschermer in onze ogen. Dank u wel. Even voor de helderheid. Deze raad is democratisch gekozen en heeft de mogelijkheid en bijna de plicht om beslissingen te nemen. Anders gaan we dit vanaf nu bij ieder agendapunt tot maart 2026 doen.

Astrid van de Wetering

Ik had gezien dat mevrouw van de Wetering wilde reageren op de inbreng van meneer Rutten. -Dank u wel. U neemt de woorden uit mijn mond. Als we nu geen beslissingen kunnen nemen, wordt het moeilijk. Ik ben een beetje verbaasd. Ik ken u als een raadslid wat zijn zaken onderbouwt. Ik vind dat u nu een heel betoog heeft vol met aannames. Dat ben ik niet echt van u gewend. Meer, meer, meer. Dat komt bij u langs en daar bepaalt u zelf over of u dat toestaat of niet. Ik zie dat niet zo gebeuren. Ik denk dat de woorden van meneer Huisman me geraakt hebben. Een goede buur is wat dat betreft veel beter. We gaan het niet meer over de voorbeelden hebben, maar ik ben het eens dat in sommige gevallen zaken wat soepeler zouden kunnen lopen. Dat gun ik ook in dit geval. Laten we met elkaar tot het beste komen voor dat eiland.

Mark Pol

Daar wil ik het op dit moment even bij laten. Ik hoop dat u de volgende keer iets meer feitelijk onderbouwd

Ferry Zegel

naar mij toe komt. -Dank u wel. Meneer Zegel. Dank u, voorzitter. Woorden van gelijke strekking als mevrouw van de Wetering van D66. Ik schrik van de manier waarop de heer Rutten het woord voert. Zo herken ik hem niet. Zulke grote woorden die best zwaar wegen. Stelt de heer Rutten voor dat we alleen nog maar besluiten nemen die in deze raadsperiode gelden? Dat hoor ik hem feitelijk zeggen.

Mark Pol
We mogen niet over deze raadsperiode heen regeren. Ik begrijp er helemaal niets van. -Ik geef de heer Rutten kort de gelegenheid om hierop te reageren. Ik vind het een interessant debat,

Niels Rutten
maar dit gaan we vanavond niet doen. U mag hier kort op reageren en dan gaan we door met de inbreng over de wadwachterswagen. Dank u, voorzitter. Het ging hier specifiek over het toestaan

Mark Pol
van tijdelijke uitzonderingen op ons beleid. Die willen wij niet voor langere periodes. -Dat is verhelderend.

Eric Hercules
Meneer Hercules, ga uw gang. -Ik was erg onder de indruk van de afwegingen die binnen de VVD-fractie zijn gemaakt. Dank daarvoor. Wij kunnen ons daar heel erg goed in inleven, omdat we diezelfde afwegingen hebben moeten doen. We waren iets eerder en we zijn unaniem in de manier waarop we denken over deze BOPA's. Onder de indruk. Ik ben ook onder de indruk van uw betoog, meneer Rutten, maar dan op een wat negatieve manier. Ik ben het met u eens dat de manier waarop de portefeuillehouder op een bepaalde manier een dreigement uitte niet erg chique was. Ik vind het ook niet chique wat u probeerde naar voren te brengen. Grote woorden als democratie

Mark Pol
en pretparken, vallen voor mij in de categorie van flagrante flauwekul.

Veronne Koot
Dank u wel. Mevrouw Koot. -Laten we even teruggaan naar waar deze aanvraag over gaat. Er worden enorme verhalen opgehangen en een aantal daarvan herken ik heel goed. Ik snap heel goed de reden waarom het verzoek ingediend is door de indiener voor die omgevingsvergunning. Waar gaat het over? Het gaat over het plaatsen van een bouwwerk in een volledig open landschap, van heinde en verre zichtbaar, waar vervolgens allerlei toegevoegde waardes aan worden toegedicht om het te rechtvaardigen. Zo tegen je eigen vastgestelde beleid van behoud van open landschap, behoud van de natuurgebieden, probeer ze natuurlijk te houden, enzovoorts. Ik ben oprecht verbaasd dat dit unieke van Texel zo ondergewaardeerd wordt en er kennelijk zoveel steun gevonden wordt om zo'n inbreuk op ons landschap te maken. Dat raakt mij. Het heeft me tien jaar geleden al geraakt. Ik ben er toen actief mee aan de gang gegaan, maar dat was een collegebeslissing. We konden er als gemeenteraad niets over zeggen. Nu wordt gezegd dat het er al tien jaar staat, niet dankzij de gemeente. Ik ben teleurgesteld over de houding. Het bouwwerk. Het tweede punt waar het volgens mij inderdaad over gaat, is hoe we de natuur gaan exploiteren. Ik zeg het nadrukkelijk. Dat is wat er gebeurt, wat de heer Rutten van het CDA zo treffend verwoord en waar menig Texelaars inwoner zich enorm aan stoort. Het exploiteren van onze natuurgebieden. Informatiepunten neerzetten en borden ophangen. We hebben een bordenbeleid. Daar wordt heel streng aan gehouden. Zo'n groot bouwwerk wat in feite een uithangbord is van de natuurorganisatie mag wel en dan hebben we geen landschappelijk beleid meer. Tot slot moet me van het hart dat het dreigement wat vorige week geuit is en ik weer herhaald hoor hier in de gemeenteraad, met name door de fractie GroenLinks, geen zuivere koffie is in een raadszaal die alleen moet beslissen of we zo'n bijzonder opvallend bouwwerk midden in een natuurgebied

Mark Pol
willen neerzetten of niet? Daar had het antwoord

Ferry Zegel
altijd nee op moeten zijn. -Dank u wel. Meneer Zegel. Voorzitter, hele korte reactie. We nemen hier beslissingen in de raadzaal

Mark Pol
en daarbij denken we na over wat de consequenties zijn als we het wel doen en als we het niet doen.

Nils Lely
Dank u wel. Meneer Lely. -Dank u wel. Aangaande het dreigement hetzelfde woord als de heer Zegel zei, je kunt ook een belofte doen of een winstwaarschuwing geven. Even op mevrouw Koot. Open landschap. Die mensen staan daar. We kunnen die wagen ook naast de sporthal zetten. Dan zien we hem niet, maar ze werken daar. Het is niet expliciet bedoeld als slaapplaats. Het is ook om te schuilen om daar te zijn. Je bent zichtbaar. Dan sta je onderaan de dijk enigszins in het zicht. Je moet daar ook werken. Ik weet nog toen de discussie er was dat het politiebureau wegging en dat je misschien naar Alkmaar moet bellen. Dat is ver

buiten onze leefwereld. Het huisje wat te klein was. Ik denk dat het, zoals hier voorgesteld wordt, juist een heel goed punt is om zo'n ding daar neer te zetten. Je bent ook zichtbaar voor degene die daar komt dat er toezicht is. Exploiteren neemt u heel erg negatief. Exploiteren kan op allerlei manieren. De meeste Texelaars willen graag van de Waddenzee en Texel gebruik maken. Dat is een soort exploitatie. Daar ben ik absoluut voor, maar daar moeten we ook iets voor afspreken met elkaar.

Mark Pol
Daar wil ik het voorlopig bij laten. De rest is door collega's gezegd. Dank u wel. Ik krijg langzaam de indruk dat alles gezegd is, maar nog niet door het college. Ik geef meneer Kieft de gelegenheid

Rikus Kieft
om te reageren op wat er in de raad gezegd is. Voorzitter, dank u wel. Ik ben van de inhoud en niet van het dreigement en de chantage. De inhoud wilde ik u meegeven. Ik moet u eerlijk bekennen dat pas in de loop van de dag vorige week woensdag mij de mogelijke gevolgen van het weigeren van de vergunningaanvraag binnenkwamen. Dat had twee oorzaken. De brieven die we ontvingen van allerlei organisaties uit het land en de insprekers die hier hun kant van het verhaal lieten zien. U stuurt mij namens het college het veld in om met alle partijen het gesprek te voeren om de goede dingen op Texel te doen. Ik voelde aankomen dat mijn gesprekspositie ondermijnd zou kunnen worden door het weigeren van de vergunning. Ik zou het niet eerlijk gevonden hebben, meneer Rutten en mevrouw Koot, als ik dat niet gezegd had. Het is niet mijn bedoeling dat u dat als een dreigement of chantage hebt ervaren. Dat heb ik de vorige keer gezegd.

Mark Pol
Dat herhaal ik nog een keer en daarmee stop ik. Dank u wel. Dan kijk ik naar de raad. Hoeveel tijd heeft u nodig voor een schorsing, meneer Rutten? We schorsen voor 5 minuten. [stilte 01:06:18-01:14:52] Ik heropen de vergadering. Ik geef het woord aan meneer Rutten.

Niels Rutten
Dank u, voorzitter. Ik heb uitgebreid gesproken met mijn fractie en op dit moment laten we het erbij

Mark Pol
dat we onze teleurstelling uitspreken over hoe het er in de commissie aan toe is gegaan. -Dank u wel. Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming over het amendement. Ik ben bij de mededelingen vergeten te melden dat de heer Kooiman met kennisgeving afwezig is. Dat betekent dat we met 14 stemmen. Het is meer een reminder voor mezelf dat ik straks de stemming niet opnieuw ga doen. U kunt nu stemmen over het amendement van Texels Belang, GroenZwart en het CDA, niet meewerken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuiver. [stilte 01:15:39-01:16:11] Dat amendement is met zes stemmen voor en acht stemmen tegen verworpen. Dan gaan we naar het voorstel zelf. We zitten midden in de stemming. Ik stel voor dat u er even allemaal bij blijft. We gaan stemmen over het voorstel zelf. Dat is het bindend advies omgevingsvergunning voor plaatsing van de wadwachterswagen Utopia/de Schorren. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 01:16:40-01:16:51] Dat voorstel is met acht stemmen voor en zes stemmen tegen aanvaard. Dat brengt ons bij punt vijf op onze agenda binnen het advies omgevingsvergunning gebruik van het vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter.

5 Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Mark Pol
Daar is door een aantal raadsleden zojuist al het een en ander over gezegd. Ik heb zojuist heel veel ruimte gelaten aan discussie. We gingen van pipowagens en politiebureaus weer terug. Ik stel voor dat we proberen wat meer bij het voorstel zelf te blijven, als er al veel behoefte is om de discussie nog een keer helemaal over te doen.

Jacquelien Dros
Anders wordt het een hele late avond. We hebben er in de commissie ook al uitvoerig over gesproken. Mevrouw Dros, wilt u daarop reageren? Ik wilde daarop reageren door het voorstel te doen om gelijk door te

gaan, want persoonlijk heb ik beide punten in één genomen.

Mark Pol
Ik meende dat ik mijn collega mevrouw van de Wetering idem zag doen en volgens mij meerderen. Volgens mij kunnen we het gelijk in stemming brengen. Er is een amendement ingediend en ik wil de indieners van het amendement gelegenheid geven om dat in ieder geval toe te lichten. Dan gaan we dat nu doen. We gaan het op dezelfde manier behandelen als zojuist. Het amendement van Texels Belang, GroenZwart en het CDA. Geen positief bindend advies,

Fred Oosterhof
omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/De Slufter. Wie geef ik daarover het woord? Meneer Oosterhof. -Dank u wel, voorzitter. Ook hier hebben we weer waardering voor de vrijwilligers en hun inzet. Natuurbehoudbeheer, educatie en monitoring is van groot belang. Toch kunnen we het voorstel voor positief bindend advies voor overnachtingen in het vogelwachtershuisje niet steunen. Het belangrijkste knelpunt zit juist in het onderdeel het overnachten op deze specifieke locatie. Waarom precedentwerking voor volgende aanvragen? Alternatieven zijn voorhanden en die zijn er echt.

Mark Pol
Kortom, daarom geen positief bindend advies. Dank u wel. Zijn er reacties op het amendement

Albert Huisman
vanuit de kant van de raad? Algemene reacties op het voorstel? Meneer Huisman, ga uw gang. -Ik hou het kort. Wat ons betreft, is deze locatie passend voor het gewenste gebruik.

Mark Pol
De landschappelijke inpasbaarheid speelt hier geen rol. Dus VVD Texel zal dit voorstel positief beoordelen. Dank u wel. Is er behoefte om daarop te reageren? Dan stel ik voor dat we overgaan tot stemming. Dat betekent dat we het eerste amendement in stemming brengen. Het amendement van Texels Belang, GroenZwart en het CDA met de titel: geen positief bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/De Slufter. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 01:19:29-01:19:44] Dat amendement is met vijf stemmen voor en negen stemmen tegen verworpen. Dan zijn we bij het voorstel zelf. Het bindend advies omgevingsvergunning gebruik Vogelwachtershuisje Oorsprongweg/De Slufter. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 01:19:55-01:20:17] We missen één stem. Dat betekent dat we de procedure opnieuw doen. U kunt nu stemmen over het voorstel. [stilte 01:20:27-01:20:32] Dat voorstel is met negen stemmen voor en vijf stemmen tegen aanvaard.

6 Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'

Mark Pol
Dat brengt ons bij punt zes op onze agenda. Het advies van het Inwonersberaad 'Voldoende energie'. Bij dit advies dient een amendement van de Partij van de Arbeid en GroenLinks. Ik schors voor 2 minuten om het publiek de gelegenheid te geven de zaal te verlaten. [stilte 01:21:03-01:22:05] Ik heropen de vergadering en vraag weer om een beetje rust in de zaal, zodat we met punt zes op onze agenda verder kunnen. Dat is het advies Inwonersberaad, waarbij een amendement dient. Mijn voorstel zal zijn om eerst algemeen te reageren op het totaal. Als daar tenminste behoefte aan is na alles wat daarover gezegd is in de commissie. Daarna bespreken we het amendement met u. Wie mag ik het woord geven over het advies zelf?

Albert Huisman
Helemaal niemand. Meneer Huisman. Ga uw gang. Dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissieronde heeft de VVD Texel al aangegeven geen voorstander te zijn van het Inwonersberaad. We hebben tegelijkertijd onze waardering uitgesproken voor de Texelaars die actief hebben deelgenomen. Ik wil dit graag tijdens deze vergadering nogmaals herhalen. Onze bezwaren gaan niet over hun inzet, maar over het instrument an sich. VVD Texel is bereid om advies uit te voeren en wat ons betreft, mag het college aan de slag. Ik haal toch even het amendement aan. Het amendement focussen geeft meer energie. Daarover twijfelen we nog. We denken dat de organisatie de quick wins zelf heel goed kan inschatten. Dat zou heel goed in de uitwerking van de raadsinformatiebrief kunnen die later dit jaar komt. In de commissie hebben we al aangegeven dat we grote moeite hebben met de structurele verhoging van € 55.000 die het college in haar voorstel doet. Niet alles hoeft en kan tegelijkertijd wat ons betreft. Dit amendement is voor ons een kapstok om te bezien of dat

bedrag echt nodig is in het uitgewerkte voorstel. Ik daag de wethouder uit om in de raadsinformatiebrief een aparte paragraaf op te nemen die uitgaat van beide financiële consequenties tegenover het uitvoeringsprogramma. Dan kan de raad tijdens de behandeling van de programmabegroting een afgewogen besluit nemen of met die prioritering die structurele verhoging echt noodzakelijk is. De VVD Texel zal dit tijdens de programmabegroting later dit jaar zeker zwaar laten meewegen. Nog één noot voorzitter, want naast alle plannen blijft wat ons betreft de prioriteit de aanleg van de derde wattkabel. De besparingen opwekken of welke duurzaamheidsdoelen dan ook ten spijt. We sturen steeds meer aan op elektrificeren. We begrijpen dat het een kwestie van een lange adem is, maar je kunt nu al voorzien dat Texel niet zonder kan. De wethouder heeft hierin gelukkig al stappen gezet. Wat ons betreft, blijft dit te pas

Mark Pol

en te onpas doen. -Dank u wel.

Veronne Koot

Mevrouw Koot. -Dank u wel, voorzitter. Met het verslag en het advies van het inwonersberaad deed ik een constatering. Ik constateerde dat er heel duidelijk niet gekozen werd voor grootschalige windmolens en zonneparken op Texel. Dat vond ik een heel interessant gegeven. Dat hele burgerberaad is opgestart omdat wij dit als gemeenteraad al heel duidelijk gekozen hadden in de vergaderingen in het verleden. De gemeenteraad was zelf heel goed uit dit probleem gekomen en had geconstateerd dat er geen draagvlak is voor grootschalige windmolens en zonneparken op Texel. Een burgerberaad komt tot precies dezelfde overtuiging. Dat deed me goed. Dat Texel zijn zelfvoorzienendheid moet staken is ook iets heel belangrijk wat in het advies staat. Dat is geen haalbare kaart gebleken. Ook dat we alles moeten zetten op het zo spoedig mogelijk gerealiseerd krijgen van de derde wattkabel. Voor mij zijn dit de belangrijkste adviezen. Voor het meeste denk ik dat we al bezig waren als Texel

Eric Hercules

met de andere adviezen die genoemd en voorgedragen zijn. Dank u wel. Meneer Hercules. -Voorzitter, zal ik in het algemeen ingaan

Mark Pol

op het hele voorstel? -Ik had er misschien mee moeten inleiden dat ik dacht dat het goed was om even algemeen iets te zeggen, omdat we weten dat de deelnemers aan het inwonersberaad daaraan hechten. Die willen graag weten hoe er in het algemeen in de raad wordt gekeken naar de voorstellen die ze gedaan hebben. Daar is in aanloop hiernaartoe veel discussie over geweest. Vandaar leek het me beter om het zo te doen, maar het leidt tot zoveel verwarring. Als u eerst even algemeen wilt reageren,

Eric Hercules

doen we daarna de behandeling van het amendement. We zijn ervoor om onze ambitie zo hoog mogelijk te houden. Zonder ambitie kom je nergens. Dan kun je net zo goed opgeven. We zijn voor het in stand houden van de ambitie om zo zelfvoorzienend mogelijk te zijn op Texel. Verder vinden we het een zeer geslaagd inwonersberaad. Over het proces zelf komen we een andere keer te spreken. We zijn erg verheugd met alle adviezen die eruit komen met één aantekening: we vinden ze allemaal erg technisch. Wij hebben in de commissie al aangegeven dat we het noodzakelijk vinden dat iedereen mee kan komen in de energietransitie. Dat iedereen de mogelijkheid kan krijgen om energie te besparen en op te wekken. Dat iedereen zijn energierekening naar beneden mag proberen te krijgen. De toezegging van dit college om juist bij de uitvoering van deze adviezen daarop te letten. Dat iedereen, ook mensen met wat minder geld, kunnen meekomen in deze energietransitie, zijn we zeer verheugd mee.

Mark Pol

Positief over het proces en de uitkomsten van dit burgerberaad.

Astrid van de Wetering

Dank u wel. Ik had mevrouw van de Wetering en meneer Zegel nog aan die kant. Ik ga dat in die volgorde doen. Mevrouw van de Wetering. Dank u, voorzitter. Ik ben heel blij met de uitkomsten van het burgerberaad. Ik heb erop zit te wachten. Ik heb gemerkt in de afgelopen bijna 3,5 jaar dat we hier zitten, dat heel veel voorstellen op de lange baan gingen. Er werden geen besluiten genomen richting wind of zon, want we gingen wachten op het burgerberaad. Wat ben ik blij dat die er eindelijk ligt. Mevrouw GroenZwart naast mij zegt dat ze blij is dat er geen grote zon en wind is goedgekeurd door het burgerberaad. Daar ging het niet om. We wilden bijvoorbeeld kleine wokkels en windmolens. Daar kunnen we nu mee aan de slag. Ik ben blij dat

het rapport er ligt, want er is geen argument meer om bepaalde stappen niet te gaan zetten. Daar wil ik alle deelnemers

Mark Pol
heel hartelijk voor danken. Ik had nog liever gehad

Ferry Zegel
dat het hier eerder had gelegen. Dank u wel. Dank u wel. Meneer Zegel. -Heel kort en een hele korte reactie op mevrouw Koot. Ik denk dat het goed is dat we vooruit durven kijken en de lat steeds hoger durven leggen. Dat betekent dat we ons niet neerleggen bij de huidige status quo of bij besluiten van decennia geleden, maar dat we de kennis en de inzichten van nu serieus meewegen. In dat licht zijn we heel blij met het inwonersberaad. Dit is wat ons betreft lokale politiek op zijn best. Samen met bewoners, niet vanaf de zijlijn. De adviezen zijn zorgvuldig en breed gedragen. We zouden soms zeker andere keuzes maken zelf, maar we respecteren het proces en de uitkomst. Vooral de voorstellen voor kleinschalige opwekking van windenergie stemmen ons positief. Wat ons betreft, kan het college hier snel en voortvarend mee aan de slag.

Mark Pol
We hebben nog wat ideeën over hoe we dat prioriteren,

Niels Rutten
maar daar komen we zo op. -Mooi, het werkt. Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Wij zijn een van de partijen geweest die in aanloop hiernaartoe al heel veel vragen hebben gesteld over het proces en hoe het allemaal ging. Er ontstond wat ruis. We zijn blij dat die allemaal zijn beantwoord en dat daar enige helderheid over is gekomen. Dan kunnen we in de evaluatie later nog eens terugkijken. We kunnen het nu hebben over de inhoud en wat er geadviseerd wordt. Het was ons veel aangelegen om het vooral daarover te hebben. De adviezen die erin staan, kunnen we allemaal overnemen als wij naar ons verkiezingsprogramma kijken. We zijn heel blij dat er niet gekozen is voor een groot zonnepark. We werden vooral blij van hoofdstuk acht waarin het gaat over de organisatie om een energieambassadeur aan te stellen en waarin erop wordt gewezen dat coalitiewisselingen in de afgelopen jaren niet hielpen bij het bepalen van korte- en langetermijnvisie voor het energievraagstuk. Dat er duidelijk wordt geadviseerd om meerjarige plannen met heldere en haalbare doelen te gaan stellen. We zouden het ontzettend fijn vinden als dat eens lukt.

Mark Pol
Dat we heldere en haalbare doelen gaan stellen waar we echt mee aan de slag gaan. -Dank u wel, meneer Rutten. Daarmee genoeg gezegd over het advies van het inwonersberaad. Dan wil ik nu naar de indieners van het amendement.

Eric Hercules
U heeft al een beetje een teaser van de VVD gekregen. Ze zijn er nog niet over uit. Blijkbaar zit er nog spanning op uw toelichting, meneer Hercules? -Dat zou mijn eerste zin zijn, voorzitter. Het was het amendement van de Partij van de Arbeid en GroenLinks met de titel: focus geeft meer energie. Ik wil daar meneer Hercules het woord voor geven. Focus geeft meer energie. Mijn eerste zin zou zijn dat ik de VVD zou proberen om te praten om mee te gaan met dit amendement. Ik hoorde inbreng van de VVD dat de organisatie er zelf uit zou kunnen komen en dat betwijfel ik niet. We hebben drie jaar ongeveer stilgestaan omdat er een lacune in de organisatie zat. We zijn de raad, dus we mogen prioriteiten stellen. De organisatie kan dat prima zelf, maar we mogen dat zelf ook doen. Ik denk dat het in dit geval nodig is, omdat er veel adviezen zijn. Als je die allemaal op je bureau hebt liggen, is dat moeilijker werken dan als je meteen een lijn hebt gekregen in waar je de focus op moet leggen. Daarom hebben we samen met GroenLinks dit amendement ingediend. We hebben drie adviezen van het inwonersberaad waar we de nadruk op willen leggen. Dat is ten eerste uitvoering geven, met prioriteit aan de vrijwel onzichtbare windwokkels. Meerdere partijen hebben er in deze raad achter en voor de schermen op gehint om daar werk van te maken. Twee is om te zorgen voor een besparing van binnenplanse vrijstelling. Dat is punt drie hier. Die heb je nodig voor die kleine windturbines. Drie is onderzoek en pilots naar energieopslag voor huishoudens, eiland, dorpen en wijken. Dat zijn drie zaken waarvan we denken dat er op korte termijn letterlijk kan worden gescoord. Dat we in een versnelling kunnen komen qua lokale opwekking, maar ook qua lokale opslag. Zo kunnen we er beter voor zorgen

Mark Pol
dat Texel in de toekomst voldoende energie heeft.

Ferry Zegel

Dank u wel. Meneer Zegel, u wilt nog iets aanvullen op deze toelichting? -Heel kort als mede-indiener. Dit amendement brengt voor ons focus aan op drie onderdelen die snel uitvoerbaar zijn en waar mensen op korte termijn iets aan hebben. Dat is nodig, want zonder duidelijke prioritering lopen we het risico alles een beetje te doen en niets echt goed. Daar wordt niemand warm van. Windkokkels die je amper ziet, buurtbatterijen en ruimte in het omgevingsplan zijn praktische maatregelen die Texelaars helpen om zelf aan de slag te gaan. Geen grote woorden, maar doen. Dat is wat ons betreft

Mark Pol

typisch Texels en hard nodig voor de energietransitie.

Niels Rutten

Dank u wel. Reacties op het amendement? Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Punt B, de pilots met energieopslag voor het hele eiland. Dat lijkt ons een hele goeie om zo snel mogelijk mee aan de gang te gaan. Dan kun je lokaal problemen oplossen met netcongestie en problemen dat mensen niet kunnen terugleveren. Binnenplanse vrijstelling is iets waar we als gemeente zelf aan het stuur zitten om mee aan de slag te gaan. We hebben alleen onze twijfels bij de vrijwel onzichtbare windturbines, omdat de hele pilot windwokkels al is mislukt omdat de fabrikanten het niet aandurfden om op Texel zo'n ding neer te zetten en te laten zien dat het werkt. Op zich klinken het als hele mooie toepassingen waar we niets op tegen hebben, maar we hebben onze twijfels bij de haalbaarheid en het technische lef van de ontwikkelaars om ze op Texel te komen installeren.

Astrid van de Wetering

Dank u wel. Mevrouw van de Wetering. -Ik ga gelijk even reageren op de heer Rutten. Ik kan u een mooie windwokkel al doorsturen. Die hebben ze in IJsland ontwikkeld. Daar hebben ze iets meer wind dan bij ons en daar doet hij het ook. Hij is kleiner dan drie meter. De techniek kan er degelijk zijn. Wat mij betreft, zijn deze drie prioriteiten

Mark Pol

uit mijn hart gegrepen. U weet hoe graag ik daar mee aan de gang wil.

Mariët van der Werf

Ik ga hier zeker mee instemmen. -Dank u wel. Mevrouw van der Werf. Dank u, voorzitter. Een beetje dezelfde strekking als het CDA. We kunnen ons in punt B en C prima in vinden.

Mark Pol

Dat pilot was niet uitvoerbaar, dus we zitten daar ook nog een beetje mee.

Eric Hercules

Dank u wel. Meneer Hercules wil erop reageren. Ik heb een vraag over de manier van stemmen straks. We kunnen ook per punt stemmen van de drie prioriteiten? Ik zie geknik. Dan even over de windwokkels. We hebben vanuit de deelnemers van het inwonersberaad een aantal signalen gekregen van mensen die dat heel graag wilden uitproberen. Het is inderdaad zo dat fabrikanten geen geld willen uitgeven om hier op het eiland een proef te doen, maar we willen in ieder geval de vrijheid geven aan burgers, inwoners en huishoudens om zelf die keus te kunnen maken of ze zo'n windwokkel willen plaatsen.

Mark Pol

Dat is aan de inwoners zelf die zo'n windwokkel willen aanschaffen.

Veronne Koot

Dank u wel. Andere reacties? Mevrouw Koot. Het amendement van de diverse partijen probeert focus aan te brengen. Onze reactie is dat wat ons betreft de prioriteit bij het college mag blijven liggen, want die heeft daar het meeste zicht op welke projecten de beste kans van slagen hebben en waar ze de beste mensen voor hebben om daaraan mee te werken. Wat mij opvalt, is dat er een oproep in staat voor onderzoeken en pilots. Niet nog meer onderzoeken en pilots, denk ik. Ga ermee aan de gang. Besteed daar je geld en energie aan, dan krijg je daadwerkelijk wat voor elkaar. Mijn derde punt is dat ik werkelijk niet snap dat bovenaan het lijstje energiebesparing moet staan. In de situatie op een eiland met een toekomst met tekort aan elektriciteit voor de eerste jaren lijkt het me boven alles een prioriteit dat je zo min mogelijk gebruikt van wat je al zo weinig hebt. Dat lijkt mij

Mark Pol

het belangrijkste. Kennelijk kiezen de indieners anders.

Eric Hercules
Dank u wel. Meneer Hercules in reactie op mevrouw Koot. Dat is inderdaad het belangrijkste. In de Trias Energetica is dat het begin. Je begint met besparen. Het college heeft al een subsidieregeling in de maak voor de verduurzaming van woningen om daar heel veel subsidie tegenaan te gooien. Daar wordt al hard aan gewerkt en is iets wat op andere vlakken al gaande is.

Veronne Koot
Vandaar dat we die niet hebben genoemd en wel deze drie prioriteiten. Mevrouw Koot. -Dat brengt je op een politieke keuze. Ga jij je geld steken in onderzoeken en pilots of ga je zeggen dat dit het allerbelangrijkste is voor de inwoners van het eiland.

Mark Pol
Daar gaan we ons geld aan besteden. Die moet bovenaan staan.

Eric Hercules
Dank u wel. Laatste reactie. -U doet het voorkomen alsof er geen geld naar verduurzaming gaat. Het meeste geld gaat zo meteen naar verduurzaming. Deze andere drie prioriteiten zijn nog niet gebudgetteerd. Ik neem aan dat u de raadsinformatiebrief van het college heeft gelezen daarover. Ik vind dat niet helemaal eerlijk als u doet voorkomen als dat besparing geen aandacht krijgt. Nu heeft het de meeste aandacht

Veronne Koot
van alle adviezen die er zijn. -U zet hem niet bovenaan.

Cees Hoogerheide
Dat was de laatste. Ik zie meneer Hoogerheide in reactie.

Mark Pol
Voorzitter. Gaan we nu stemmen per A, B, C of in totaal? Dat ga ik vertellen als we zo meteen gaan stemmen. We gaan dit heel duidelijk doen. U heeft helemaal gelijk. Het is een kleine hint aan de andere raadsleden

Astrid van de Wetering
dat we langzaam naar de stemming gaan. Daar ben ik het ook mee eens. Mevrouw van de Wetering. -Nog een hele korte. Ik ben een beetje verbaasd. We willen prioriteit aanbrengen in bepaalde dingen, maar ik hoor aan de overkant een hele voorzichtige tegenwind deze kant op blazen. Dat vind ik jammer, want we hebben afgesproken dat we met het inwonersberaad op een hele goede manier zouden omgaan

Mark Pol
en de adviezen serieus zouden nemen. -Het is een

Cees Hoogerheide
reactie op meneer Rutten, denk ik. Meneer Hoogerheide wil ook reageren.

Niels Rutten
Wie tegen de wind gaat, staat aan de verkeerde kant. Je moet voor de wind gaan. -Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Ik heb zojuist al gezegd dat we met alle adviezen van inwoners prima kunnen leven. Het gaat er nu even om waar we prioriteit aan geven. Gezien het mislukken van de pilot windwokkels,

Mark Pol
hebben we enige twijfel om dit als eerste prioriteit te kiezen op dit moment. -Dank u wel. Ik wil langzaam naar de stemming. Dan gaan we eerst stemmen over het amendement. Dat doen we op verzoek van de indieners geknipt. Mijn inschatting op basis van wat ik net aan tafel gehoord heb,

Veronne Koot
is dat we daar twee keer over zouden kunnen stemmen.

Mark Pol
We gaan het niet zo doen als op dat mooie CDA-congres in Arnhem. We gaan dat doen zoals we dat altijd doen. Ik heb geluisterd naar de discussie. Mijn indruk is dat het gaat om twee punten waar discussie over is. Dat is A, en B en C gezamenlijk. We doen net alsof er twee amendementen zijn. Ik ga het zo meteen voorlezen en dan komt het goed. Over beslispunt A gaan we apart stemmen en beslispunt B en C in het

voorgestelde besluit nemen we samen. Daar zat geen discussie op. Dan noemen we het: focus geeft meer energie, amendement 1. Dat gaat over het toevoegen van beslispunt 2A: vrijwel onzichtbare windturbines,

Albert Huisman

maximaal drie meter hoog. Dat is dan toevoegen aan de uitvoering van de adviezen prioriteit geven. Meneer Huisman. Kleine stemverklaring. Ondanks dat we het amendement best begrijpen, denken we toch dat de organisatie

Mark Pol

zelf op dezelfde uitkomst komt en heel goed die quick wins in kaart kan brengen. Dat wachten we af. U stemt tegen. Dan kunt u nu stemmen over twee A. [stilte 01:44:36-01:45:19] De stemmen over dit amendement staken. We schorsen even 2 minuten. [stilte 01:45:27-01:46:49] Ik heropen de vergadering. [stilte 01:46:51-01:46:59] Omdat er stemmen staken op een amendement, betekent het dat we het hele voorstel nu van de agenda afhalen en dat het op de volgende raad weer terugkomt. Er is de mogelijkheid om dat op 7 mei te combineren met de commissie, maar dan moeten we even kijken hoe we dat doen. Daarmee sluiten we dit agendapunt voor nu. Het is goed dat we ons in algemene zin hebben uitgesproken over het inwonersberaad.

7 Perspectiefnota 2026-2029

Mark Pol

We zijn bij agendapunt zeven, de perspectiefnota 2026-2029. Mijn voorstel zou zijn om eerst in algemene termen iets te zeggen over wat u van die perspectiefnota vindt als u die behoefte voelt en daarna de amendementen en moties zoals u die in volgorde heeft gekregen te behandelen. Dat doen we op een iets andere manier, namelijk vanaf het spreekgestoelte. Daar kom ik zo meteen even op. Zijn er algemene reacties op de perspectiefnota buiten de moties en amendementen om? Dat is niet het geval. Dan gaan we meteen door. Dan gaan we naar de amendementen en de moties. Er is iemand die vanuit de fractie de indiening doet en daarmee een korte toelichting op de motie of het amendement geeft. Dat doen we vanachter het spreekgestoelte. Neem even het kaartje mee. Dan is uw naam in beeld. Zijn er meerdere indieners bij een amendement of een motie, dan is er een toelichting vanaf het spreekgestoelte. Als die toelichting is geweest, neemt de indienende partij of persoon zijn of haar eigen stoel weer in. Daarna behandelen we dat amendement of die motie. Ik begin met het eerste amendement. Dat is van GroenLinks, Partij van de Arbeid en Texels Belang, evenwichtige verdeling van lasten: toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging. Meneer Zegel, ga uw gang. [stilte 01:49:19-01:49:35]

Ferry Zegel

Dank u, voorzitter. Dat is even wennen zo'n andere blik op de raadzaal. We hebben dit amendement in de commissie al toegelicht. Het ravijnjaar komt eraan en dat dwingt ons als gemeente tot keuzes. Dan moeten we eerlijk kijken naar hoe we die lasten verdelen. Het college heeft gereageerd op het voorstel en noemt haar eigen voorstel evenwichtig. Die balans is ver te zoeken als je de cijfers bekijkt. Sinds 2022, de start van deze collegeperiode, stijgt de toeristenbelasting met zo'n 10,9% en de OZB met 21,8% in het voorstel van het college. Dat is geen balans. Dat is alsof zo op een weegschaal alles bewust aan één kant legt en dan zegt dat het keurig in balans is. Als de lasten voor inwoners sinds 2022 twee keer zo hard stijgen als voor bezoekers, kun je dat moeilijk evenwichtig noemen. Ons voorstel is eenvoudig. Laat de toeristenbelasting iets verder stijgen naar € 2,60. Dat komt neer op een totale stijging van 13% sinds 2022. Nog steeds redelijk binnen de lijnen van de inflatie. Daarmee voorkomen we dat de OZB buiten de trend stijgt en houden we die op 10,7% sinds 2022. De investeringen zijn ook voor onze inwoners, maar toeristen maken volop gebruik van onze infrastructuur, openbare ruimte en voorzieningen. Op een eiland met zo'n hoge toeristische druk per inwoner is het echt niet onredelijk dat zij ook iets meer bijdragen dan dat ze nu doen. Sterker nog, het zou onlogisch zijn als we dat niet doen. Ik wil eindigen met een vraag. Ik hoef er niet eens per se een antwoord op. Vindt het college werkelijk dat het een evenwichtig pakket is, kijkend naar de voorgestelde verhoging in deze coalitieperiode, 21% op de OZB tegenover 10,9% op toeristenbelasting? Met dit amendement voorkomen we grove, onnodige bezuinigingen, houden we de OZB netjes op koers en zorgen we voor een eerlijke verdeling.

Mark Pol

Geen grote koerswijziging, gewoon gezond verstand en rechtvaardigheid. -Dank u wel. U stelt een vraag aan het college waar u niet per se een antwoord op wilt. Ik kijk eerst naar de raad en vraag daarna het college om te reageren.

Veronne Koot

Het is een avond van unieke momenten. Mevrouw Koot wil ik graag het woord geven. -De indieners, de voltallige coalitie, stelt in het amendement: terwijl de toeristenbelasting beter wordt afgestemd op de kosten die de gemeente maakt voor voorzieningen en infrastructuur waar bezoekers gebruik van maken. Beter wordt afgestemd. Dat suggereert dat u zicht heeft op het gebruik van de toeristenbelasting. Ik zou graag van u willen weten hoeveel procent van de toeristenbelasting voor dit soort algemene voorzieningen wordt gebruikt. Het tweede punt wat ik aan u wil vragen is hoe lang u denkt dat de melkkoe toerist melk blijft geven

Ferry Zegel

voordat ze een keertje droog komt te staan? Meneer Zegel. -De eerste vraag is niet met een exact percentage te beantwoorden. Dat weet mevrouw Koot en daarom stelt ze de vraag.

Veronne Koot

Ze stelt hem om een andere reden? Ik vind het prima als ze dat verder verduidelijkt. -Dan doen we dat even. Mevrouw Koot. U noemt dit als onderbouwing om meer geld van de toeristen te gaan vragen om het zo eerlijk te verdelen

Ferry Zegel

voor de voorzieningen en infrastructuur waar ze gebruik van maken. Meneer Zegel. -Mevrouw Koot, wilt u dan beweren dat toeristen niet volop gebruik maken van onze infrastructuur, onze openbare ruimte en onze voorzieningen? We hebben, op de vier andere Waddeneilanden na, de allerhoogste toeristische druk van Nederland per inwoner. Als je kijkt naar toeristenbelasting, hebben we een vrij laag tarief.

Mark Pol

Het is helemaal niet gek om daar wat bij te doen.

Veronne Koot

Mevrouw Koot, laatste reactie op dit punt. -Ook dit argument gaat mank. Doordat we ontzettend veel toeristen krijgen, zullen we toch veel geld binnenkrijgen, ook al wordt er iets minder per toerist gevraagd aan toeristenbelasting. Namelijk door het grote aantal dat we al hebben. Een klein eiland als Vlieland moet misschien meer vragen omdat die niet die miljoenen toeristen krijgen. U zegt dat de kosten moeten worden afgestemd

Mark Pol

op de kosten die de gemeente maakt. -Meneer Zegel. Laatste reactie hierop. We hebben gekeken naar de toeristische druk die we hier ervaren. Die is enorm hoog, veel hoger dan andere vergelijkbare gemeentes, met uitzondering van de Wadden. Tegelijkertijd is de toeristenbelasting een stuk lager. Dat houdt direct in dat je de inwoner vraagt een groot gedeelte op te hoesten als je met een relatief lage toeristenbelasting zit en een relatief hoge toeristische druk. Nu stelt het college voor om die OZB nog veel verder te verhogen. Wij vinden dat niet reëel. U wel, blijkbaar.

Eric Hercules

Dat nodigt uit tot een reactie, maar dat gaan we niet meer doen. Meneer Hercules kort, omdat u een van de indieners bent. Ik ben benieuwd naar uw eigen mening. U zet zich af tegen onze mening,

Mark Pol

maar uw mening is dat je de OZB kunt verhogen?

Veronne Koot

Als dat uw mening is, ga ik die onthouden voor de volgende keer. Mevrouw Koot. -Ik denk dat de coalitie iets overslaat, namelijk dat je kunt gaan kijken hoe we de kosten wat kunnen verlagen in plaats van altijd door te gaan en zowel voor de toerist

Mark Pol

als voor de inwoners het prijskaartje hoger te maken? Er is zo meteen een motie over met ongeveer deze strekking waar mevrouw Koot indiener van is. U wilt allebei toch reageren,

Ferry Zegel

zie ik. Meneer Zegel. -Voorzitter, dank u wel.

Mark Pol

In de geest van de heer Hercules onthouden we dat bij het punt

Eric Hercules
van het fietspad langs de oude Kogerweg bijvoorbeeld. Ook daar dient de motie voor. Meneer Hercules. Ik neem aan dat mevrouw Koot die motie intrekt,

Mark Pol
omdat het meer geld kost en we beter kunnen bezuinigen volgens u.

Nick Ran
Ik stel voor dat we het debat gaan verleggen. Ik had meneer Ran aan deze kant van de zaal en mevrouw van de Wetering daarna. -Dank u wel, voorzitter. Interessante opmerking van de heer Hercules. Als je het ene wil, betekent het niet per se dat je de belasting hoeft te verhogen. Je kunt iets anders laten en daar gaat de motie over. Daar ga ik zo meteen verder op in. Ik doe iedere raadsvergadering nieuwe kennis op. Ik vind het interessant om te horen dat we volgens de heer Zegel per inwoner de laagste toeristische druk van alle Waddeneilanden hebben. Ik ben benieuwd hoe dat per vierkante kilometer is. Als u die gegevens heeft, mag u me dat zeker mailen. We hebben in de commissie al aangegeven geen voorstander te zijn van dit amendement. Wij zien andere mogelijkheden en oplossingen om te voorkomen dat we over een jaar

Mark Pol
weer hetzelfde probleem hebben. Die zal ik zo meteen toelichten.

Astrid van de Wetering
Wij zullen dit amendement niet steunen. -Dank u wel, mevrouw van de Wetering. Meneer Ran is me een klein beetje voor. Dat laat ik zo aan hem over. Ik wil nog een zijdelingse opmerking maken richting GroenZwart. De melkkoe geeft melk. Vergeet in dit geval niet dat die melkkoe mest produceert of in dit geval bijvoorbeeld afval

Mark Pol
dat opgeruimd moet worden. -Ik merk dat ik zelf een beetje klaar ben met de agrarische metaforen. Ik weet niet hoelang we hier nog mee doorgaan.

Veronne Koot
Mevrouw Koot, u mag hier nog even op reageren en dan stel ik voor dat we de discussie over dit amendement afronden. Volgens mij leert ieder kind op de lagere school dat je een stukje land moet bemesten om er opbrengsten vanaf te kunnen

Mark Pol
halen. Kunnen we daarmee het debat over dit amendement afronden? Dat is het geval. Dan kom ik bij het tweede amendement van de VVD en D66 met de titel: zoals altijd ook nu voor twee jaar de toeristenbelasting vaststellen. Ik nodig een van de indieners uit om dat vanaf het spreekgestoelte toe te lichten. Dat is meneer Ran. [stilte 01:58:43-01:58:51]

Nick Ran
Dank u wel, voorzitter. Namens onze fractie en die van D66 Texel dienen we een amendement in dat misschien het eenvoudigste uitgangspunt heeft van vandaag. Dat is blijven doen wat we altijd al deden. Al zeker 14 jaar en misschien langer, stelt deze raad de toeristenbelasting steeds voor twee jaar tegelijk vast. Dat is geen toeval, dat is bewust beleid. Ondernemers op Texel hebben deze voorspelbaarheid nodig. Zij passen hun tarieven en reclame-uitingen daarop aan. Ze maken afspraken met touroperators, drukken folders, zetten campagnes uit, enzovoort. Die draaien niet van jaar tot jaar. Die vragen om helderheid en stabiliteit. In de perspectiefnota staat nu ineens dat we de toeristenbelasting voor maar één jaar vaststellen. Daar wordt geen duidelijke reden voor gegeven. In de commissievergadering bleek het college dit te doen om niet over het graf heen te regeren en om de ruimte te laten aan een volgend college. Dat vinden we een zwak argument. In de afgelopen jaren, ook in preverkiezingstijd, is dat nooit eerder een belemmering geweest. Ook deze perspectiefnota zit vol met keuzes die verder reiken dan 2026. Daar lijkt de situatie in dezen dus niet anders in. Als raad hebben we altijd bewust gekozen voor duidelijkheid richting onze ondernemers. Dat uitgangspunt geldt wat ons betreft onverminderd. Vandaar dit amendement. Stel het tarief voor de toeristenbelasting net als altijd vast voor twee jaar, voor 2026 en 2027. Dan weten de ondernemers waar ze aan toe zijn

Mark Pol

en doen wij als raad wat we altijd deden. Dat is zorgen voor continuïteit en betrouwbaarheid. -Ik dank u wel.

Niels Rutten

Ik kijk naar de raad. Wie wil daarop reageren? Meneer Rutten. -Dit was altijd een soort informele afspraak tussen de gemeente en de sector om het steeds de toeristenbelasting voor twee jaar vast te stellen, zodat er duidelijkheid is. We vinden het getuigen van betrouwbaarheid

Mark Pol

om die afspraak, ook al is die informeel, te handhaven.

Eric Hercules

Dank u wel. Meneer Hercules. -De heer Ran kon terugvinden dat het al minstens 14 jaar lang gebeurde. Volgens mij is het alleen gebeurd om de folders over twee jaar te drukken. Misschien duurde het 14 jaar geleden nog een jaar voordat je foldertjes in huis had. Dat was niet de ware reden. Ik denk dat de reden was om een afgerond bedrag te krijgen in een jaar en geen halve centen. U schudt nee, maar u kunt er niets over terugvinden. Ik kan er niets over terugvinden.

Nick Ran

Ik was er wel bij. -Meneer Ran, help ons. Dat hebben we terug kunnen vinden. Dat is nog geen 14 jaar geleden, maar in 2016 is er een amendement van de VVD aangenomen waarin is vastgesteld dat het tarief van de toeristenbelasting altijd op een € 0,05 of € 0,00 wordt afgerond. In dat amendement wordt er al benoemd dat het jaarlijks

Eric Hercules

twee jaar wordt vastgesteld. Dat was in die situatie al het geval. Dank u wel. Meneer Hercules. -Korte reactie nog. Nog een argument om toch mee te gaan in het voorstel om het maar één jaar te doen. Is het volgend jaar dan, als u dat zou believen of uw fractie dat mocht believen,

Mark Pol

dat u de toeristenbelasting kunt verlagen. -Dat klopt. Iemand anders bij dit amendement? Nee. Er is nog een amendement van GroenZwart met als titel: vrij liggend fietspad naast oude Kogerweg-Rozendijk. Mevrouw Koot. Heeft u uw pasje? [stilte 02:03:00-02:03:12]

Veronne Koot

Dank u wel. Hij werd net al even genoemd. Ik heb een amendement ingediend bij een voorstel wat al in de perspectiefnota staat. Dat is het voorstel om de oude Kogerweg-Rozendijk op te knappen. Er moet bijvoorbeeld nieuw asfalt komen. Wat staat er bij de algemene uitgangspunten van de wegen op Texel? We willen Texel positioneren als een fietsvriendelijk eiland waar fietsen niet alleen veilig, maar ook de eerste keuze voor toeristen is. Dat betekent één en één plus twee. Op dat moment dacht ik dat er een ambitie is om Texel fietsvriendelijk en veilig te maken. Er is een weg waar veel fietsers overheen gaan die dat absoluut niet is, want het zware verkeer dendert soms langs die vrije snelweg. Wat is er logischer dan meteen bij de begroting mee te nemen of het mogelijk is om die weg fietsvriendelijk te maken? Het enige wat voorgesteld wordt, is om een investeringsvoorstel te maken waar we bij de begroting ja of nee kunnen zeggen. Het lijkt me een hele een plus een is twee situatie waar we bij de begroting

Mark Pol

definitief op beslissen. Dan weten we waar we over beslissen.

Ferry Zegel

Dank u wel. De eerste reacties komen uw kant op. Meneer Zegel. -Ik heb een drietal vragen voor mevrouw Koot. In Q3 komt het nieuwe mobiliteitsplan naar de raad. Waarom wacht u daar niet op? Ten tweede zegt u dat dit amendement helpt om toeristen als eerste de keuze te laten maken voor de fiets. Hoeveel toeristen maken de keuze voor de fiets die dat nu niet zouden doen volgens u? Als we volgens u moeten bezuinigen,

Veronne Koot

wat gaat dit kosten en hoe gaan we dat betalen? Mevrouw Koot. -Drie vrij makkelijke vragen. Dat mobiliteitsplan laat maar op zich wachten. Op een gegeven moment moeten we verder met het eiland. Nu is de gelegenheid er, want die weg wordt opengebroken. Wat dat betreft hoeven we niet te wachten op het mobiliteitsplan. Het tweede punt is de keuze over die kosten. Die komen natuurlijk in de begroting. Dan kunnen we zelf onderling overleggen of we dit er voor overhebben of niet. Dat lijkt me een hele reële zaak, want misschien komen er andere zaken naar voren die meevallen of die we niet willen. Dan kun je het

totaalplaatje zien in de begroting. Die keuze voor een fietsveilige oude Kogerweg ligt dan voor. Het college heeft zelf in het programma een fietsvriendelijk eiland benoemd. Dit past prima

Ferry Zegel
bij de uitgangspunten die er al staan. -Meneer Zegel. Dank u, voorzitter. Een hele korte reactie en dan laat ik het erbij. Het is best een stuk. Dit gaat niet maar een paar ton kosten, maar serieus veel geld. Ik vind het een beetje onverantwoord om dat zonder dekking naar de raad te brengen en te zeggen het uit te zoeken. Voor u is een fietsvriendelijk eiland met meer fietspaden. Dat is het voor ons zeer zeker niet. Dat kan over weginrichting gaan en eenrichtingsverkeer.

Mark Pol
Dat betekent voor onze partij niet alleen meer kilometers fietspad aanleggen. Dank u wel. Ik heb geen nieuwe punten.

Niels Rutten
Dit was herhaling van wat we hiervoor hadden. Ik had meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Wat ons betreft heel kort. Het college heeft in haar reactie gezegd

Mark Pol
dat ze aandacht hebben voor de verkeersveiligheid,

Cees Hoogerheide
met name van de fietsers. Voor ons is dat op dit moment voldoende. Dank u wel. Meneer Hoogerheide. -Dank u, voorzitter. De wethouder heeft in de commissie aangegeven dat er een stukje herinrichtingsplan komt van dat stuk weg wat mevrouw Koot beoogt

Mark Pol
en dat er rekening wordt gehouden met de fietser.

Nick Ran
Met andere woorden is het een overbodig amendement. Dank u wel. Meneer Ran. -Ik heb iets anders gelezen en gehoord. Dat hebben we in de commissievergadering al aangegeven. Als je toch naar die inrichting gaat kijken, zoek uit wat de kosten zullen zijn om daar een vrijliggend fietspad naast te creëren. Kom met een voorstel bij de begroting en dan kunnen we een afweging maken. Dan weten we de financiële positie en wat de kosten zullen zijn.

Mark Pol
Wij zullen dit amendement steunen. We weten niet wat we vervolgens

Astrid van de Wetering
in de begrotingsvergadering gaan doen. -Dank u wel. Mevrouw van de Wetering. Ik heb nog één vraag. Heb ik dat wel of niet goed begrepen dat het college hier al een keer mee bezig is geweest en dat de conclusie was op dat moment dat de gronden

Mark Pol
om een vrijliggend fietspad te creëren daar niet te koop waren? Nu duiken we een beetje de techniek in. Die hadden we in de commissie al uitgesloten. Is het antwoord bekend bij het college?

Cees Hooijschuur
Dan geef ik meneer Hooischuur voor één keer de gelegenheid om dit te beantwoorden. -Dank je wel. De oude Kogerweg-Rozedijk. Het college heeft daar een antwoord op. Bij de herinrichting van de oude Kogerweg en een stukje Rozedijk vanaf de Kogerweg tot aan de Pontweg is zeker onze aandacht voor de verkeersveiligheid van de fietsers. Een van die opties is een stuk vrijliggend fietspad. Dat hangt in overleg met de aanwonenden en de andere stakeholders.

Mark Pol
We willen daarmee in gesprek gaan. We ontraden dit amendement. Dank u wel. De vraag ging over een stuk grond dat te koop was. Ik kan me voorstellen dat het net even te technisch is voor dit moment. Ik stel voor dat we het hierbij laten. Hebben we dit amendement afdoende besproken?

Mariët van der Werf

Mevrouw van der Werf, wilt u het woord? -De portefeuillehouder heeft me een beetje in verwarring gebracht. Hij ontraadt dit amendement en zegt dat ze ermee bezig zijn. Dat is precies hetzelfde als wat hierin staat?

Cees Hooijschuur

Meneer Hooischuur? -Klopt. We zijn weer met de wegen bezig links en rechts. De oude Kogerweg komt ook naar voren. We hebben al een keer eerder aangegeven dat we hier in gesprek zijn om te kijken voor een vrijliggend fietspad. Daar zijn we toen niet echt op ingegaan, maar we hebben gevraagd of er mogelijkheden zijn. Dat willen we opnieuw oppakken. Geef ons de tijd om daar mee bezig te zijn om te kijken of er eventueel een vrijliggend fietspad kan komen

Mark Pol

met de herinrichting van de weg. Anders komt het op de weg. Dank u wel. Ik stel voor dat we het gesprek over dit amendement afronden. Dan gaan we naar de twee moties die bij de perspectiefnota zijn ingediend. De eerste is van de VVD, GroenZwart en D66 met de titel: afspraak is afspraak. Ik nodig meneer Ran uit om die motie even toe te lichten.

Nick Ran

[stilte 02:11:31-02:11:41] Voorzitter, eerlijk gezegd ben ik verbaasd. Ik ben verbaasd dat niet alle fractielogo's boven deze motie prijken. Als er een motie is waarvan je zou verwachten dat iedereen die steunt, is het wel deze. Afspraak is afspraak. Wat mij nog meer verbaasde, was de opmerking van de wethouder Financiën vorige week. Hij zei dat het ravijnjaar 2026 een beetje als een verrassing kwam. We wisten bij het opstellen van het coalitieakkoord al dat de middelen vanuit Den Haag in 2026 zouden teruglopen. Dat is echt geen nieuwe informatie. Onze motie zorgt ervoor dat het niet nodig is, ik citeer de wethouder, om de toerist twee keer te pakken naast de btw-verhoging die er volgend jaar al aankomt. Bovendien wordt hiermee een deel van het coalitieakkoord alsnog serieus genomen. Dat de lokale heffingen niet meer dan trendmatig worden verhoogd. De fractie van de Partij van de Arbeid maakte daarvan de OZB in de commissievergadering. Dat is niet wat er in uw eigen akkoord staat. Dat categoriseer ik, om in de termen van de heer Hercules te blijven, als flagrante flauwekul. De heer Huisman heeft de motie in de commissievergadering al helder toegelicht. Ik zal dat niet herhalen, maar ik wil een poging doen om de essentie van deze motie op een tastbare manier duidelijk te maken. Wat is nu het probleem? Onze begroting groeit ieder jaar. We hebben steeds meer uitgaven, terwijl we lang niet altijd helder hebben waar ons geld precies naartoe gaat. Of die uitgaven nog actueel zijn, of ze nog effectief zijn, of ze überhaupt nog gewenst zijn? Laat ik het persoonlijk maken. Jaren geleden begon ik met een abonnement op Netflix, want ik wilde House of Cards kijken. Toen kwam Videoland, want daar was The Handmaid's Tale op. Amazon Prime voor James Bond. Disney Plus voor de fantastische documentaire over The Beatles Get Back. Ziggo Sport, want je wilt toch Max Verstappen kijken? HBO Max voor Game of Thrones. Sky Showtime voor Yellowstone. Apple TV Plus voor Surveillance. Je komt weer bij Via Play uit voor Max Verstappen. Het leek elke keer logisch. Je wilt iets zien, dus je neemt er iets bij. Totdat je ineens elke maand een flink bedrag betaalt aan streamingdiensten die je nauwelijks gebruikt. Dat krijg je op je creditcardafschrift en besef je dat dit niet houdbaar is. Wat doe je dan? Je maakt een lijstje. Wat gebruik ik nog? Wat kijk ik nog en wat kan weg? Dat is precies wat we met deze motie vragen van het college. Niet bezuinigen om te bezuinigen, maar kijk opnieuw. Wees kritisch. Maak keuzes. Breng het in beeld. Laat de raad zien wat we nog gebruiken, wat werkt, wat misschien niet werkt en wat er overbodig is geworden. Als we niets doen en alleen maar belastingen blijven verhogen zonder eerst naar ons eigen uitgavenpatroon te kijken, lossen we het probleem niet op. Dan schuiven we het door. Dan komt er volgend jaar weer zo'n perspectiefnota waar weinig perspectief in te zien is. Dit is het moment om verantwoordelijkheid te nemen. Om te laten zien dat we niet alleen verwachten dat onze inwoners en onze toeristen bijdragen, maar dat we als gemeente onze eigen uitgaven onder de loep durven te nemen. Het is geen partijpolitiek verhaal. Dit gaat over geloofwaardig bestuur, leiderschap en het nakomen van afspraken. Afspraak is afspraak. Dat is niet alleen de titel van de motie, maar ook de basis van het vertrouwen dat de Texelaars in ons moeten kunnen hebben.

Mark Pol

Hoe kun je anders bouwen aan vertrouwen? Dank u wel, voorzitter.

Eric Hercules

Dank u wel. Meneer Hercules. -De heer Ran maakte van zijn bespreking van de motie een soort algemene beschouwing. Dat stel ik op prijs. Altijd fijn om wat meer te horen over de meningen van een fractie over de perspectiefnota. Ik doe twee constateringen. Ten eerste is dat de heer Ran persoonlijk zijn huishoudportemonnee niet op orde heeft in verband met zijn streamingdienstverslaving. Ik zal hem daar

proberen persoonlijk in bij te staan om daar onderuit te komen. De volgende constatering is dat we hier op Texel relatief weinig last hebben gehad van dat ravijnjaar. Hoeveel maal denkt u dat het woord voorkomt in de perspectiefnota of in het bestuurlijk advies? Misschien is het niemand opgevallen, maar het staat er geen enkele keer in. Dat is bijzonder. Als het ravijnjaar echt impact had gehad op dit eiland, had het met grote rode letters voor op de perspectiefnota gestaan. U moet alles in zijn perspectief zien. De belastingverhogingen die we hier doen, zijn een aantal procentpunten van de totale begroting. Daarmee kunnen we constateren dat Texel heel erg gezond is en dat we veel ambitie hebben omdat we blijven uitgeven. Ik heb één vraag aan het college. Het college heeft in de perspectiefnota een voorspiegeling gedaan van komende kapitaallasten. Ik kan niet zeggen dat mijn oren klappen bij het antwoord dat we kregen op de vraag die we stelden. Ik verkeerde wel in een soort mysterieuze sfeer. Het college stelde dat er in de toekomst investeringen in dit eiland noodzakelijk zijn en dat ze daarvan op de hoogte zijn. Dat ze daarom in het meerjaren beeld 1 miljoen boven op de begroting zetten. Dan ben ik heel benieuwd op welke investeringen dit college doelt?

Mark Pol
In reactie op meneer Hercules? We maken even dit rondje af

Astrid van de Wetering
en ik ga daarna naar het college. Mevrouw van de Wetering. Dank u wel, voorzitter. Ik zit hier al wat jaren. We hebben ooit een sociaal domein zorgkaart geprobeerd op papier te krijgen. Kunt u zich dat nog herinneren? De heer Ran geeft aan om eens goed te gaan kijken naar welke abonnementen we nog hebben en welke nog nodig zijn. Ik weet dat het met die zorgkaart heel moeilijk was om in beeld te krijgen. Wat geven we waaraan uit en is dat nog zinnig? Dat is wat we met deze motie in beeld willen brengen. Het is echt niet verkeerd om te gaan kijken hoe het met de streamingdiensten zit. Dat wil ik u nog even meegeven. Het is niet alleen maar zoals u dan op dit moment zegt. We hebben geen tekort. Dat ravijnjaar heeft geen probleem geleverd. Toch geeft u zelf in uw voorstel aan dat de toeristenbelasting

Mark Pol
omhoog moet om een dekkende begroting te krijgen.

Ferry Zegel
Meneer Zegel als eerste. -Ik wil even reageren op het verhaal van de heer Ran. Het probleem is dat de uitgaven stijgen, stelt u. We hebben alle streamingdiensten intussen. Dat is niet het hele verhaal. Wat ons betreft zelfs niet het halve verhaal. De oorzaak ligt bij het huidige kabinet en de kabinetten daarvoor. Die confronteert gemeenten in het hele land met onhaalbare miljarden bezuinigingen in de komende jaren. De rijksoverheid is verplicht om de kosten die gemeenten moeten maken op basis van de wet te vergoeden. Dat doet ze gewoon niet. Als gemeenten en Rijk er niet in slagen om tot structurele oplossingen te komen, zijn juridische procedures onvermijdelijk. Dat schreven zestig VVD-burgemeesters in een brandbrief aan jullie partijleider. Ook VVD-wethouders hebben in februari al aan de bel getrokken

Mark Pol
over ditzelfde topic. Ik zou jullie aanraden

Nick Ran
om hetzelfde te doen. -Een reactie, meneer Ran.

Mark Pol
Ook richting meneer Hercules. Meneer Zegel, uw verhaal klopt. Dat is een feit. Dat wil niet zeggen dat het verhaal wat ik hier heb gehouden niet juist is. We kunnen daarin allebei gelijk hebben. De banden met partijgenoten in Den Haag zijn warm. Dat wil niet altijd zeggen dat we het met elkaar eens zijn. Ik wil nog even reageren op meneer Hercules, want die stapt er heel makkelijk overheen dat een voor ons belangrijke passage in het coalitieakkoord zomaar aan de kant geschoven wordt. We hebben vanaf het begin geroepen dat de ambities veel te groot waren. Dat de lokale lasten verhoogd zouden moeten worden als er niet ingegrepen zou worden vanwege de afnemende landelijke uitkering. Van de verhoging van het Texel vignet afgelopen november gaf de Partij van de Arbeid aan dat ze het heel belangrijk vinden dat die lasten laag gehouden worden. Ik ben nogal verbaasd over hoe makkelijk daar nu overheen gestapt wordt en er niet eens kritisch naar het college wordt gewezen. Ga eens kijken in jullie uitgaven, daar moet iets in te vinden zijn.

Anneke Visser-Veltkamp
Mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. Ik wilde even inhaken op die kritische blik op de uitgaven. Uit de landelijke media is al duidelijk geworden dat gemeentes op heel veel taken niet kunnen bezuinigen. Wat voor

bezuinigingsmogelijkheden zijn er wel? Dan worden dingen genoemd als het sluiten van zwembaden of het brengen van uitkeringen uit het sociaal domein tot het absolute minimum. Dat heeft impact op inwoners. Ik hoop dat de indieners niet bedoelen dat we naar deze

Mark Pol

bezuinigingsmaatregelen gaan kijken, want de inwoners hebben het al heel zwaar.

Nick Ran

Meneer Ran. -Die angst kan ik wegnemen bij mevrouw Visser. Dat is niet waar ik in eerste instantie aan denk als we hiermee komen. Door de manier waarop we ieder jaar de begroting gepresenteerd krijgen, kunnen we bijna alleen maar beslissingen nemen over nieuwe extra uitgaven. We willen kijken naar de vaste uitgaven die onder water zitten.

Anneke Visser-Veltkamp

Dat is waar we om vragen. -Mevrouw Visser in reactie daarop. Kunt u er niet bij vragen op het moment dat de programmarekening komt

Nick Ran

en het college verantwoording aflegt over de uitgaven die zij doen? Meneer Ran tot slot. -Dat is een optie. We vragen nu om te zorgen dat er voorstellen liggen op het moment dat we financiële keuzes moeten maken waar we een definitieve keuze over kunnen maken. Om te zorgen dat we een sluitende begroting hebben die aansluit bij de wensen die we hebben en waarbij we de lokale lasten

Eric Hercules

niet verder hoeven te verhogen dan trendmatig. Dank u wel. Meneer Hercules. -Een reactie op mijn inbreng. Ik heb geen enkele fractie gehoord over de kapitaallasten die worden voorgespiegeld door het college in dit meerjaren doorzicht. Als we die niet meenemen, staan we zo vet in het zwart dat de provincie het bijna zou afkeuren. Je houdt veel te veel geld over als gemeente. Daar heb ik u niet over gehoord. U komt ermee om die lasten niet te verhogen. Het gaat over toeristenbelasting. Laten we de hele begroting doorlichten en kijken waar we dingen kunnen bezuinigen. Dat ben ik met u eens. Dat is heel gek om dat in het verlengde van zo'n afspraak is afspraak motie te doen. Wij hebben vragen gesteld over een mogelijke reductie van negen ton op de begroting. We zijn best bereid om te kijken waar er lucht uit de begroting kan worden gehaald en verwachten voorstellen richting de programmabegroting van dit college. Om in ieder geval voor 2026 het besluit te krijgen, hebben we deze politieke keuze gemaakt. We zijn het met u eens, dat hebben we ook in november gezegd, dat de lasten niet onnodig omhoog moeten, maar er moet niet onnodig worden voorgespiegeld dat we in een ravijnjaar terechtkomen

Mark Pol

of diep in de rode cijfers door voorspiegelde kapitaallasten. Dank u wel. Ik wilde dit debatje afronden, want meneer Rutten

Niels Rutten

heeft nog de mogelijkheid om te reageren op de motie. Daarna mevrouw Koot. -Dank u, voorzitter. Ons logo stond er niet boven. Dat wil niet zeggen dat we deze motie niet kunnen steunen. Allereerst een kleine nuance bij de opmerking dat de toerist twee keer gepakt wordt door de OZB te verhogen. De OZB wordt in principe in rekening gebracht bij de eigenaar. Hij kan die volledig doorberekenen naar de toerist, maar dat is een keuze. Op zich staat de gemeente Texel denken we er financieel gezien helemaal niet zo vreselijk slecht voor. Dat ravijnjaar valt voor ons in tegenstelling tot veel andere gemeentes best mee. De uitdaging waar we voor staan is vervelend, maar we denken dat we het kunnen oplossen. Als we kijken naar de begroting, is de lucht eruit halen, wat het college als eerste doet, wat ons betreft een hele verstandige stap. We zagen ook dat we elk jaar budgetten overhielden. We hadden een flink overschot op de begroting. Het is de meest logische stap als we daar eerst mee aan de slag gaan. We kunnen de VVD, D66 en GroenZwart hier enigszins in volgen. Er is min of meer beloofd om de lokale lasten niet te verhogen. We kunnen ook eens kijken naar ons ambitieniveau

Mark Pol

en of we dat allemaal op deze termijn moeten willen? We denken dat daar best iets in te schuiven valt.

Veronne Koot

Dank u wel. Mevrouw Koot. Ik zou bijna willen zeggen tot slot als mede-indiener. Er zijn al goede dingen gezegd over onze motie. Ik wil nog even reageren op het vage verhaal van de heer Hercules met heel veel woorden en bombarie. Uiteindelijk heb ik hem daarnet heel duidelijk als PvdA ons horen toezeggen

Mark Pol
om te blijven uitgeven. -Meneer Hercules.

Eric Hercules
Ik noem dingen soms vaag, omdat ik ze niet snap. In uw geval zou dat vast anders zijn. Ik heb niet echt argumenten

Mark Pol
tegen mijn inbreng gehoord. Ik snap niet precies wat ik heb beloofd? Even afronden, dan doen we dat straks in de Lepelaar. Dat wordt een heel bilateraal debatje. Er was een vraag gesteld aan het college Ik wil de portefeuillehouder financiën de gelegenheid geven

Cees Hooijschuur
om daarop te reageren. Meneer Hooischuur. Dank u wel, voorzitter. De vraag heeft u ook schriftelijk gesteld heb ik gezien in de lijst. Daar is een antwoord op gekomen. U bent er niet tevreden mee. Voor de helft begrijp ik wat u wilt hebben, want u ging wat verder. Het is voor mij heel technisch om dat zo aan u te geven. Mag ik navragen en u toesturen hoe dat zit?

Mark Pol
Ik heb zo geen antwoord op deze vraag. -Meneer

Eric Hercules
Hercules. -Het college heeft al toegezegd dat ze richting de programmabegroting komt met een duidelijker beeld van wat we aan eventuele kapitaallasten wel of niet moeten meenemen in de begroting. Daar wachten we op. -Dank u wel. We zijn bij de laatste motie bij de perspectiefnota. Die gaat over het instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers, ingediend door de VVD, D66, GroenZwart en het CDA. Ik nodig opnieuw meneer Ran uit om die motie

Nick Ran
kort in te leiden. Dank u wel. Deze zal ik kort houden. Namens VVD, GroenZwart, D66 en het CDA dien ik een motie in die gaat over iets waar al heel lang over wordt gepraat, maar waar nu eindelijk stappen voor nodig zijn. Dat is het ondernemersloket. Ik heb net al verwezen naar het coalitieakkoord. Daarin is afgesproken dat we als gemeente ondernemers optimaal willen faciliteren. Ondernemers hebben ons zelf inmiddels vaak genoeg laten weten dat ze daarbij één ding nodig hebben. Dat is een duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeente. Het college heeft ons geadviseerd om deze motie nog even aan te houden, omdat er gesprekken lopen met TOP! Eerlijk gezegd is dat gesprek al een tijd gaande en de ondernemers hebben ons aangegeven dat ze al een voorstel hebben neergelegd. Daarom willen we nu duidelijkheid en vooral zekerheid. Zekerheid dat er bij de begroting van 2026 de financiële ruimte is om volgend jaar echt van start te gaan. Deze motie vraagt het college om bij de begroting met een voorstel te komen, zodat de raad kan besluiten over de inrichting, de middelen en de organisatie van een ondernemersloket. Beloven is één ding, uitvoeren is twee.

Mark Pol
Dank u wel, voorzitter. -Dank u wel. Wie mag ik het woord geven over deze motie?

Anneke Visser-Veltkamp
Mevrouw Visser. -Ik ben bang dat het een beetje een herhaling is van wat we vorige week in de commissievergadering gemeld of gevraagd hebben. Ons is niet precies duidelijk wat dat ene aanspreekpunt dan moet regelen. Gaat het over het plaatsen van reclameborden, het plaatsen van een dakkapel op een hotel of het veranderen van een normaal woonhuis in een personeelsverblijf? Ondernemers hebben zoveel diverse vragen dat ik niet goed begrijp hoe een loket die vragen allemaal kan beantwoorden. Ik maak op uit de woorden van het college dat TOP daar ook mee worstelt. Ik vind de motie op zich heel lastig. Als dat verduidelijkt kan worden,

Nick Ran
heel graag. -Meneer Ran. Die vraag kan ik niet 100% beantwoorden. Het gaat erom dat er een vast aanspreekpunt is voor ondernemers waar ze de vragen neer kunnen leggen, zodat die in een interne kennisbank of iets dergelijks binnen de organisatie uitgezet kan worden als het antwoord niet direct beschikbaar is. Vooral belangrijk daarbij is dat de medewerkers op de hoogte zijn van de besluiten die we in deze zaal nemen. In eerdere gesprekken waar dit onderwerp ter sprake kwam, hebben we een aantal voorbeelden gehoord. Dat heeft betrekking op de woonvisie. Ik wil niet al te veel in details gaan. Volgens mij

heb ik dit een aantal maanden geleden al verteld op deze plek. Er werden diverse opties genoemd voor het huisvesten van personeel. Er werd vanuit de organisatie aangegeven dat dit een mogelijkheid is, waar bij iedere optie een ondernemer in de zaal zat die volgens hem een vergelijkbaar voorstel had ingediend, wat niet positief werd beantwoord. Heb ik daarmee deels uw vraag beantwoord? Voor de rest is het heel erg uitvoering. Die gesprekken lopen met TOP. Die hebben informatie bij hun leden opgehaald. Die kunnen daar veel concreter op antwoorden. Het gaat er ons om dat je daar mee bezig kunt zijn, maar we willen graag dat het echt geformaliseerd wordt. Niet dat we zo meteen te horen krijgen dat we daar wel mee aan de slag willen, maar dat er voor volgend jaar geen geld is in de begroting. Dat is de voornaamste aanleiding. Ik denk dat het antwoord in de staart zat.

Mark Pol
Dank u wel. -Het helpt, want de interruptie

Jacquelien Dros
is daarmee weg. Mevrouw Dros. -Ik wil graag eventjes reageren op deze motie. Op zich is het een sympathieke motie, maar ook een wat overbodige motie naar ons idee. Er zijn al gesprekken met TOP. Ik hoorde u zeggen dat TOP aangegeven heeft dat zij iets hebben neergelegd. Ik zag enige verbazing aan de overkant bij het college. Wij kregen het idee dat het college en top heel erg bezig zijn om dit van de grond te trekken of iets dergelijks?

Mark Pol
Ik zou van het college willen weten wat zij van deze motie vinden? Er is schriftelijk op de moties en amendementen gereageerd.

Jacquelien Dros
Daar is een reactie gegeven. Ik weet niet of daar nog aanvulling op nodig is?

Cees Hooijschuur
Meneer Hooijschuur. -Ik kan hierop reageren. Afgelopen maandag hebben we met de mensen om tafel gezeten en dat was een punt wat boven op het lijstje stond. Dat hun daar antwoord en versneld achteraan moeten gaan. Daar hebben ze nu een nieuwsbrief rond gestuurd naar de leden. Dat hebben ze ons medegedeeld. Om op te halen bij de leden hoe ze ermee omgaan. Ze hebben ons toegezegd

Mark Pol
dat ze er druk mee bezig zijn en dat ze ons gaan inlichten

Nick Ran
zo gauw ze antwoord hebben hierop. -Meneer Ran. Ik wil even richting mevrouw Dros uitleggen wat we met deze motie beogen. Bij de perspectiefnota kun je met voorstellen komen en dan is het aan het college om dat uit te werken, zodat er bij de begroting in november een voorstel ligt. Dan kunnen we daar iets van vinden. Ik wil voorkomen dat als je dit traject met elkaar aan het lopen bent en er is een plan uitgewerkt waarvan ook de Partij van de Arbeid snapt wat het behelst, dat dan in schoonheid sterft omdat er volgend jaar geen budget beschikbaar is. Dit lijkt ons het juiste moment om daar mee te komen.

Mark Pol
We waren vorig jaar te laat bij de begroting.

Jacquelien Dros
Voor dit jaar is er geen ruimte. -Dank u wel. Mevrouw Dros. Dat snap ik. Dat heeft u al meerdere keren uitgelegd. Wij zijn daar eerlijk gezegd wat minder bevreesd voor. Zou het niet voldoende zijn als het college of de portefeuillehouder zou toezeggen dat er geld beschikbaar is

Mark Pol
als die plannen verder komen met TOP? -Begrijp ik,

Nick Ran
maar er liggen nu moties voor van deze strekking. Daar kan de raad zich over uitspreken. Meneer Ran.

Mark Pol
Dan vraag ik me af waarom we nog met een perspectiefnota werken? Die ga ik niet beantwoorden. Er ligt een motie voor. Daar kan de raad zich over uitspreken. Parallel is er gereageerd vanuit het college zoals er

gereageerd is. Ook als de motie niet wordt aangenomen, blijft het gesprek met TOP gaande en zien we wat daar uit komt. Daarmee zijn we aan het einde van de bespreking van alle amendementen en moties. Dan stel ik voor dat we gaan stemmen. Eerst de amendementen, dan de eventueel geamendeerd perspectiefnota en dan de moties. [stilte 02:37:31-02:37:43] Het is best een lijstje. Het is pas 21:40. Ik stel voor dat we even de concentratie pakken. Ik breng het eerste amendement in stemming. Dat is het amendement van GroenLinks, de Partij van de Arbeid en Texels Belang, evenwichtige verdeling van lasten: toeristenbelasting ter vervanging van extra OZB-verhoging. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 02:38:13-02:38:26] Dat amendement is met tien stemmen voor en vier stemmen tegen aanvaard. Dan kom ik bij het tweede amendement. Dat is het amendement van de VVD en D66 met de titel: zoals altijd, ook nu voor twee jaar de toeristenbelasting vaststellen. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 02:38:40-02:38:59] Dat amendement is met zes stemmen voor en acht stemmen tegen verworpen. Dan kom ik bij het amendement van GroenZwart met de titel: vrijliggend fietspad naast de oude Kogerweg-Rozedijk. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 02:39:14-02:39:30] Die moet even opnieuw in stemming, want we missen er eentje. Opnieuw over het amendement vrijliggend fietspad naast de oude Kogerweg-Rozedijk. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 02:39:40-02:39:51] Dat amendement is met vier stemmen voor en tien stemmen tegen verworpen. Dat brengt ons bij het voorstel zelf. Het geamendeerd voorstel, want er is een amendement aangenomen. De perspectiefnota 2026-2029. Het geamendeerd voorstel, daar kunt u nu over stemmen. [stilte 02:40:23-02:40:41] Ook die moet opnieuw. We stemmen over de geamendeerde perspectiefnota 2026-2029. [stilte 02:40:48-02:40:58] Die is met dertien stemmen voor en één stem tegen aanvaard. Dan zijn we bij de moties van de VVD, GroenZwart en D66 met de titel: afspraak is afspraak. Daar mag u nu over stemmen. [stilte 02:41:11-02:41:22] Die is met vijf stemmen voor en negen stemmen tegen verworpen. Dan kom ik bij de motie van de VVD, D66, GroenZwart en CDA met de titel:

Anneke Visser-Veltkamp
instellen van een ondernemersloket voor Texelse ondernemers. Daar is een stemverklaring van mevrouw Visser. Ik wil de heer Ran hartelijk danken voor zijn extra duidelijkheid over deze motie. Gezien zijn warme pleidooi van de motie daarvoor dat dit college voor iedere extra uitgave extra moet bezuinigen, ga ik tegen deze motie stemmen,

Mark Pol
ondanks dat de vorige motie verworpen is. -Dank u wel. Andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan kunt u nu stemmen over deze motie. [stilte 02:42:10-02:42:20] Dit is de laatste keer dat we hem opnieuw doen. Is daar iets mis? We gaan te snel. Als het eens mis gaat, trakteer ik. De motie over het ondernemersloket. [stilte 02:42:47-02:43:05] Die motie is met negen stemmen voor en vijf stemmen tegen aangenomen.

8 Lange Termijn Planning (Verder LTP)

Mark Pol
Dat brengt ons bij punt acht op onze agenda, afkomstig uit de commissievergadering. Daar kwamen we vorige week niet helemaal aan toe. De langetermijnplanning. Als ik me niet vergis, was het met name mevrouw Visser

Anneke Visser-Veltkamp
die daar het woord over wilde voeren. -Dank u wel, voorzitter. Dank dat de LTP dit keer in de raadsvergadering besproken kon worden, omdat er vorige week tijdens de vergadering van de raadscommissie geen tijd voor was. College en collega-raadsleden, fijn dat de LTP weer op de agenda van de raadscommissie staat. Hier kunnen we de planning of onderdelen daarvan weer politiek maken. Dat kon de afgelopen maanden in het afstemmingsoverleg niet. Heel graag wil ik het college iets vragen over de in de LTP opgenomen vaststelling van de omgevingsvisie. Vanavond bleek meerdere keren dat omgevingsplannen die volgen uit een omgevingsvisie belangrijk zijn. Belangrijk voor inwoners, voor organisatie en belangrijk voor ons als raadsleden. De omgevingsvisie zelf is dus ook ontzettend belangrijk. Het vaststellen van de omgevingsvisie staat ingepland in kwartaal vier van 2025. Omdat het zo'n belangrijke visie is waar we in de toekomst met het vaststellen van ander beleid op steunen, hoop ik dat de portefeuillehouder deze planning nu al iets verder kan verfijnen. Ondanks de afspraak dat de verfijning van een kwartaal pas gebeurt vlak voor aanvang van dat kwartaal. Graag leg ik uit waarom. Indien met kwartaal vier december 2025 wordt bedoeld, komt de vaststelling van zo'n belangrijke visie in de op een-na-laatste vergadering van de gemeenteraad in de

huidige samenstelling. Wij zijn hier geen voorstander van. Daarom willen we de gemeenteraad in dat geval vragen om er over na te denken of het vaststellen van de omgevingsvisie niet beter over de verkiezingen heen kunnen tillen. Daar hoef ik vanavond geen antwoord op, maar wel graag bij de bespreking van de nieuwe LTP in juni. Als de planning van de wethouder nu bijvoorbeeld oktober is, geldt dit natuurlijk niet. Dan hoop ik dat de wethouder de toezegging wil geven

Mark Pol
dat hij de raad informeert, zodat blijkt dat oktober toch niet haalbaar is.

Rikus Kieft
Ik kijk naar het college voor een reactie. Meneer Kieft. De huidige stand van zaken is dat we de functieomschrijving voor de persoon die de omgevingsvisie moet afmaken... Er ligt al een stapel basisinformatie die net is vrijgegeven dat de eerste reacties al binnen komen. Als daar de goede tussen zit, wil ik vasthouden aan de planning om uiterlijk oktober de stukken in de raad te hebben. Dat is met voorbehoud dat we de goede persoon vinden en dat die op tijd aan de slag kan.

Mark Pol
Als dat niet lukt, informeren we u zo snel mogelijk. Dank u wel. Anderen bij dit agendapunt? Dan ronden we dat af. Dat brengt ons bij een drietal moties, vreemd aan de orde van de dag. De motie van GroenLinks, D66 en Texels Belang. De regels over snippergroen aanscherpen is daarvan de eerste. We kunnen dat vanaf het spreekgestoelte doen.

9 Motie GroenLinks Texel, D66 Texel en Texels Belang: Regels snippergroen aanscherpen

Mark Pol
Meneer Soyer namens de indieners.

Henry Soyer
We kregen als gemeenteraad een brief van een inwoner over de verkoop van circa honderd vierkante meter snippergroen. Dat is toch geen snipper, dachten we? De wethouder sprak namelijk vaak over een strookje langs de stoeprand. Toen we er verder in doken, kwamen we veel termen tegen. Snippergroen, restgroen, structureel groen. Voor de gemeente geen toegevoegde waarde en/of duidelijke functie. Tevens is er een beleidsregel uit juni 2023 over snippergroen, maar die gaat alleen over het Didam arrest. Wie mag snippergroen kopen? Kort antwoord: de aanwonenden. Nergens wordt vastgesteld wat de criteria zijn voor toegevoegde waarde en duidelijke functie. Zeker niet wie dat bepaalt. Achter het bureau of ter plekke, door iemand met ecologische of juridische kennis van zaken? Wij denken bijvoorbeeld dat in dit geval een groenstrook van twee meter langs een watergang een klassieke groenblauwe verbindingszone is richting een bossage. Ook een smalle strook met gevarieerde kruiden heeft zeker ecologische waarde. Is een snipper 2, 20 of kan het ook 200 vierkante meter zijn? Wij roepen het college op om op basis van objectieve criteria te bepalen welke groenstroken of ander openbaar groen niet tot snippergroen gerekend kunnen worden. Voorwaarden te stellen aan het gebruik van het verkochte snippergroen, zodat de functie en het gebruik groen blijft. Dus geen betegeling, vervlondering of parkeerruimte. Tenslotte de verkoop van snippergroen op te schorten tot het voorgaande gereed is

Mark Pol
en verwerkt is in de beleidsregel. Dank voor uw aandacht. Dank u wel. Wie mag ik hierover het woord geven?

Niels Rutten
Meneer Rutten, mevrouw Visser en meneer Huisman. Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Op zichzelf snappen we het beleid zoals het nu is om snippergroen af te stoten. We begrijpen dat er in deze concrete casus, waar we een brief over hebben gehad en waarover is ingesproken, het niet helemaal soepel ging en was zoals wij het voor ogen hebben. We hebben niet het beeld dat het structureel misgaat bij het verkopen van snippergroen en dat we meteen alles on hold moeten zetten. We vragen ons af of deze motie niet een beetje met een kanon

Henry Soyer

op een mug schieten is op dit moment? -Meneer Soyer in reactie. Wij hebben begrepen dat iets als snippergroen verkocht wordt en waar dan een parkeerplaats op gerealiseerd wordt. Dan hebben we echt een probleem met openbaar groen wat verdwijnt uit de kernen. Als we deze week het eiland van en de Texelse Courant gelezen hebben, is het gevoel van veel Texelaars

Mark Pol
dat er groen uit de kernen verdwijnt. Dat willen we zoveel mogelijk beperken.

Anneke Visser-Veltkamp
Dank u wel. Mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. Ik wil de heer van Groeningen heel hartelijk bedanken voor zijn inbreng vorige week in de commissievergadering. Zonder zijn inbreng zou de raad in voorbereiding op deze vergadering niet hebben nagedacht over snippergroen. Een aantal raadsleden heeft hier inmiddels heel duidelijk een mening over. Dit heeft waarde,

Mark Pol
ongeacht hoe de stemming over deze motie ook uitpakt.

Albert Huisman
Dank u wel. Meneer Huisman. -Dank u, voorzitter. Laat wat ons betreft alsjeblieft iemand zelf bepalen wat ze met een stukje verworven snippergroen doen.

Mark Pol
Dit voorstel gaat wat ons betreft veel te ver,

Veronne Koot
dus onze steun hoeft u niet te verwachten. -Dank u wel. Mevrouw Koot.

Mark Pol
Ik begrijp heel goed de achterliggende gedachte. Ik ben het helemaal eens met de VVD. Als ik punt een van de motie lees, denk ik wat een gedoe. Vaststellen welke groenstroken gerekend kunnen worden op basis van objectieve criteria als ecologische waarde, groenblauwe verbindingszone en oppervlakte. Ik snap gerust dat men het groen in de dorpskernen wil behouden, maar dit is echt een brug te ver. Dit kan ik niet ondersteunen. -Mevrouw van de Wetering. Daar wil ik graag even op reageren. Dank u wel. Ik roep mevrouw Koot op om even een beeld in uw hoofd proberen te krijgen. Kleine stukjes groen binnen een dorpskern zijn misschien onhandig en onpraktisch. Die moet je bij houden en verzin het allemaal maar. Het zijn stukjes groen binnen een kern en die worden nu heel makkelijk verkocht. Een stuk zoals hier is ingesproken in de commissievergadering, was niet eens een klein stukje. Dat was een heel groot stuk. Het risico wat we lopen is dat dergelijke stukken niet meer groen zijn straks, maar gebruikt worden voor vlonders of andere zaken. Dan denk ik dat het echt de moeite waard is om op dit moment te inventariseren wat snippergroen is. Wat willen we behouden? Dat is wat dit oproept. Kijk of het een ecologische waarde heeft. Kijk of het een waarde heeft voor de omgeving. Breng het even in beeld. -Dank u wel. Meneer Lely. Dank u wel, voorzitter. Ik ga al heel lang mee. Het begon op de tribune in het oude gemeentehuis. Zo'n dertig jaar geleden ging het over snippergroen dat toen verkocht is. Ik kan de plekken nog aanwijzen. Dat zal ik niet in deze vergadering doen, want ik noem geen personen. Dat gaf enige commotie van wat er uiteindelijk met die stukken groen gebeurde. Die zijn niet groen meer. Dat wilden we toen niet. Het lijkt me nu, zonder dat goed vast te stellen en te beschrijven, ook geen goed idee om dat weer zo te doen. Je mag fouten maken. Als je van je fouten niet leert, is het een beetje domheid. -Dank u wel. Mevrouw Visser. Ik zie in de papieren vergaderstukken de reactie van het college niet. Ik vroeg me af of de reactie van het college op deze motie alsnog gegeven kan worden? -Ik was van plan het college nog even het woord te geven. Dat heeft met het moment van indienen te maken volgens mij dat er geen reactie van het college ligt. Wie mag ik daarover het woord geven? Meneer Hooijschuur. Dank u wel, voorzitter. Het klopt. Hij is wat later binnengekomen als de andere moties en amendementen. Ik heb even overleg gepleegd en in feite is het openbaar groen of snippergroen college bevoegdheid. De mensen waar het om ging, speelt al 20 jaar. Ik stel voor dat we dat afwerken. Het koopcontract is getekend door die mensen. Ik vind dat we het recht hebben om dat af te werken zodat het afgehandeld is. Daarna komen de stukken waar we bezig zijn met snippergroen. Het college zal de beleidsregels hoe we ermee omgaan, die voor u kenbaar zijn, in een RIB stellen en rondsturen naar de commissie. Dat u weet waarom en hoe wij dat toetsen of snippergroen wel of niet verkocht wordt. Dat verschilt in klein naar groot. In alle dorpen gebeurt dat. In het eerste geval denk ik dat het handig is om deze mensen de kans te geven om het te kopen en de rest aan te houden. Eerst de beleidsregels opstellen als college en dat rondsturen in een RIB. -Dank u wel. Meneer Soyer. Begrijp ik goed dat er totdat we de RIB

met die beleidsregels gekregen hebben en er een oordeel over hebben kunnen formuleren geen snippergroen meer verkocht wordt? Behalve Vroomlant 11? -We houden even aan tot we die regels bij u op de RIB gezet hebben. Een toezegging dus? -Ik merk dat ik een beetje ongemakkelijk wordt van het bespreken van een individuele casus en dan zeggen die doen we wel en de andere doen we niet. Ik weet wat de aanleiding was en ik hoor de reacties van het college. Misschien ben ik de enige die het ongemakkelijk vind. Dat heeft ermee te maken dat we niet schriftelijk hebben kunnen reageren op deze motie. Ik heb behoefte aan één minuutje schorsing om na te denken hoe hiermee omgaan. Anders gaan we hier straks op individuele basis dat gesprek met elkaar voeren. [stilte 02:56:48-02:59:52] Ik heropen de vergadering. Ik heb zelf de schorsing aangevraagd. Dat ging me over het punt of we zeker weten dat er niet meer gevallen zijn die straks benadeeld worden, omdat we hier over één specifieke casuïstiek met elkaar spreken. Dat zou een beetje raar zijn in het kader van het gelijkheidsprincipe in beginsel.

Cees Hooijschuur

Ik wil portefeuillehouder Hooijschuur het woord geven om daar nog iets over te zeggen. Dit was de enige die we nu hebben liggen. Voor de rest hebben we geen concrete aanvragen, vandaar dat ik dit antwoord had gegeven. We kijken het even na en geven schriftelijk antwoord op de andere punten die er eventueel zijn. Die zijn niet aanwezig

Mark Pol

zover ik begrepen heb. Ik kom erop terug. -Mocht de motie aangenomen worden, komt er een schriftelijke reactie vanuit het college. Daarbij wordt helder gemaakt dat als er gevallen mochten zijn die al net zo ver zijn als de casuïstiek waar het nu over gaat, we daar op dezelfde manier handelen. Dat is de essentie.

Veronne Koot

Mevrouw Koot. -In de motie staat: vast te stellen welke groenstroken en ander openbaar groen niet tot snippergroen gerekend worden, enzovoorts. Dat is nogal een opdracht, lijkt mij. In hoeveel weken of maanden denkt u zoiets te kunnen doen als deze motie wordt aangenomen?

Cees Hooijschuur

De portefeuillehouder. -Niet elke aanvraag van snippergroen is groen. Sommigen zijn al versteend. Het is net wat voor aanvraag

Veronne Koot

er binnen komt. Het is niet zo dat we er bovenop zitten. Mevrouw Koot. -Dat is niet wat ik bedoel. Ik bedoel dat als de motie wordt aangenomen, u moet vaststellen welke groenstroken en ander openbaar groen wel of niet tot snippergroen gaan behoren. Ik stel me daarbij voor dat u alle bestemmingsplannen op Texel moet doorzoeken om te kijken of we dit snippergroen vinden of niet.

Mark Pol

Dat lijkt me een enorme klus. Is het uitvoerbaar

Cees Hooijschuur

wat hier gevraagd wordt? -De portefeuillehouder. Zoals u het nu stelt is het niet uitvoerbaar. Het komt niet altijd voor dat er snippergroen verkocht wordt. Hoe vaak komt het voor? Als iets voorkomt, dan zoeken we uit of dat snippergroen is, ecologisch is of past in het bestemmingsplan. Willen we het verkopen of niet? Dat ligt vaak voor.

Nils Lely

Niet alle stukken groen die we hebben, verkopen we. We leggen het per geval neer. Meneer Lely. -Het is heel simpel. Dat geldt voor elk groen, behalve

Mark Pol

dat stukje. -Meneer

Eric Hercules

Hercules. -Ik heb punt een van de oproep wat overdrachtelijk gelezen dan mevrouw Koot het letterlijk neemt. Ik zie indieners knikken. Ik neem aan dat het gaat over het goed in beeld brengen van de beleidsregels, welke afwegingen je maakt om wel of niet te verkopen en welke oppervlak je verkoopt. Dat je niet van het hele eiland de kaart met het snippergroen maakt. Als dat zo is,

Mark Pol

denk ik dat we daar best positief tegenover staan.

Mariët van der Werf
Dank u wel. Anderen die willen reageren? Mevrouw van der Werf. -Een kleine aanvulling voor de verduidelijking voor mevrouw Koot. Het gaat erom als mensen het stukje van snippergroen wil kopen. [stilte

Mark Pol
03:04:09-03:04:17] -Dank u wel. Kunnen we dan richting stemming over deze motie vreemd? Dan breng ik de motie: regels snippergroen aanscherpen van GroenLinks, D66 en Texels Belang nu in stemming. [stilte 03:04:32-03:04:56] Die motie is met tien stemmen voor en vier stemmen tegen aanvaard.

10 Motie PvdA pro Texel, D66 Texel en GroenLinks Texel: Geen campers in de dorpscentra

Mark Pol
Dat brengt ons bij agendapunt tien. De motie van de Partij van de Arbeid, D66 en GroenLinks met de titel: geen campers in de dorpscentra. Meneer Hercules.

Eric Hercules
Het is weer lente. De toeristen komen op het eiland. Het wordt een gezellige drukte en daar zien we naar uit. We genieten ervan. Waar we soms wat minder van genieten met zijn allen, is dat er te veel blik op het eiland is. Dat vergroot het gevoel van drukte. Heel specifiek blik ergeren we er ons vaker nog meer aan dat campers onze kleine pittoreske straatjes van dorpscentra inrijden en dan zichzelf vastrijden. Daarom dachten we en meerdere fracties dat we moeten proberen om die campers te mijden uit de dorpscentra. De oproep die we daarom hebben aan het college is drieledig. Dat is ten eerste om met de dorpscommissies aan tafel te gaan en te vragen welke delen van de dorpscentra ze ongeschikt achten voor campers en waar ze die campers willen weren. Bij die toegangswegen naar die dorpscentra informele ontmoedigingsborden te plaatsen in tekst of met een pictogram. Ook gebieden aan te wijzen waar het verboden is voor campers om te parkeren. Dat is het eerste gedeelte van de oproep. Het tweede gedeelte is op termijn te zorgen dat deze gebieden en straten zichtbaar zijn in routeplanners en gps-services. De derde is om een formeel verbod voor campers te onderzoeken. Ook om mogelijkheden en opties aan de raad voor te leggen in het traject van de mobiliteitsvisie. Dat is de motie

Mark Pol
geen campers in de dorpscentra. -Dank u wel.

Cees Hoogerheide
Meneer Hoogerheide. -Dank u, voorzitter. Punt drie, de vragen aan het college. Is dat realiseerbaar? We kunnen iets wel willen, maar is dat

Mark Pol
wettelijk toegestaan?

Cees Hooijschuur
Meneer Hooijschuur. -Het is op zich een heel probleem. Er zijn niet speciaal verbodsborden voor campers in dit geheel. Daarom stellen we dat het best een groot knelpunt is dat die campers die dorpscentra inrijden. We zijn bereid om te zoeken en passende maatregelen te nemen. Die maatregelen leiden tot andere diverse vragen en knelpunten. Het is van onze kant beter om het goed te onderzoeken voordat je hier iets gaat neerzetten met een verbodsbord of hoe je het gaat bekend maken. Wij vragen aan u om ons de tijd te geven voor de zomer om hier met een goed antwoord op te komen. Dit om te kijken of we dat kunnen oplossen in de verkeerswet. Het probleem is een beetje breder en groter dan we nu met zijn allen schetsen. We snappen dat die dingen niet in die dorpskernen moeten rijden, maar we moeten het goed voorbereiden

Cees Hoogerheide
dat we wel iets hebben om op in te zetten. -Meneer Hoogerheide. Ik hoor iets tegenstrijdigs. De ene keer zou het niet kunnen en de andere keer gaan we het onderzoeken. Is het wettelijk mogelijk om een motorvoertuig in welke aard en vorm dan ook de toegang te blokkeren, terwijl een auto er wel in zou mogen?

Mark Pol
Het is en blijft een vervoermiddel. Hoe denkt u dat traject op te lossen? Als u er niet achter staat,

Cees Hooijschuur
is punt drie overbodig. -De portefeuillehouder. Wij zien het belang om die grote campers uit de dorpjes te halen, maar je kunt ze niet echt verbieden. Er is geen verbodsbord om daar op te handhaven. Dat is het punt informele borden. Dat hebben we gebruiken we nu ook al in Oudeschild bij de vuurtoren. Dat is niet iets waar je op kan handhaven. Wij willen onderzoeken met de dorpscommissie of de camper buiten de dorpskern gaat staan,

Cees Hoogerheide
maar daar hebben we even tijd voor nodig. We proberen het voor de zomer op te pakken. -Tot slot meneer Hoogerheide. Dank u. Ik heb geen zin in een spelletje ja, nee. Uiteindelijk

Mark Pol
ontraadt de wethouder punt drie. Als je dat stelt, weten we waar we aan toe zijn. -De portefeuillehouder.

Cees Hooijschuur
Volgens mij wordt er gevraagd om dit te doen. Ik kan zeggen dat we het niet doen, maar ik wil het eerst even onderzoeken hoe dat zit. Geef me even de tijd om te onderzoeken hoe we dat in kunnen vullen.

Henry Soyer
Dank u wel. Meneer Soyer. -Dank u wel, voorzitter. Er is een heel handig verbodsbord wat hier prima op aansluit. Dat is het bord verboden voor auto's langer dan zes meter,

Nick Ran
behalve bestemmingsverkeer. -Dank u wel. Meneer Ran. Ben je bestemmingsverkeer als je naar de supermarkt moet? Ons logo staat niet boven deze motie en dat komt omdat er in eerste instantie een versie in omloop was waar een oproep stond die wij niet ondersteunen. Deze oproep kunnen we zeker ondersteunen. Daar staan we volledig achter. Er zijn inderdaad mogelijkheden. College, onderzoek die mogelijkheden en kijk daarbij misschien niet naar de letter van het dictum, maar handel in de geest van deze motie om te zorgen dat we met iets kunnen komen waar we over kunnen beslissen.

Mark Pol
Dat is volgens mij de oproep die de partijen doen en die kunnen we ondersteunen. -Dank u wel.

Cees Hoogerheide
Meneer Hoogerheide. -Dan blijft er één vraag over.

Mark Pol
Op welke termijn denkt de wethouder terug te komen met de voorstellen? -U gaat er nu al vanuit dat de motie het haalt. Dat moeten we nog zien. De oproep in de motie is voor de zomervakantie, als ik me niet vergis. Daar zit weinig geest aan de motie aan, zeg ik in de richting van de VVD. Anderen nog over deze motie?

Veronne Koot
Mevrouw Koot. -Ik heb de motie gelezen en ik had begrepen dat de wethouder de motie ontraad. Ik vind het toch interessant hoe dit precies gaat aflopen. Mij valt op dat uit deze motie weinig gastvrijheid straalt. Het stukje over het voorkomen dat campers vastlopen, kan ik begrijpen. In Oudeschild is daar een mooie oplossing voor gevonden. Al die extra regeltjes die u wilt laten ontwikkelen tegen campers, is geen goede zaak voor Texel. U bewijst de toeristische sector hier geen dienst mee. Ik hoop dat de wethouder blijft bij wat hij al aangaf. We hebben hier geen instrumenten voor en we kijken wat voor oplossingen

Mark Pol
er zijn op de punten waar de campers vastlopen.

Eric Hercules
Dank u wel. In reactie op mevrouw Koot zie ik meneer Hercules en mevrouw van de Wetering. -Even naar mevrouw Koot en misschien zelfs ook naar de wethouder toe. Wij hebben een reactie ontvangen van het college op de ontwerpmotie. Daar hebben we deze motie geheel op aangepast. Alle punten die hierin staan zouden volgens de reactie van het college mogelijk moeten zijn. Een hele korte reactie over niet gastvrij zijn. Ik heb, moet ik toegeven, in het buitenland eens met een enorme camper vastgezeten in Italië. Dat was mijn bedoeling niet.

Astrid van de Wetering
Ik wilde dat er een bordje had gestaan dat ik daar niet mocht inrijden. Mevrouw van de Wetering. -Ik woon in dat straatje wat heel krap is. Ik heb Campers letterlijk de hele zijkant open zien halen aan een bord. Ze kunnen er niet langs. Geef mensen letterlijk de mogelijkheid om ergens niet in te rijden

Niels Rutten
omdat ze zich klem rijden. -Dank u wel. Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Wij begrijpen waar deze motie vandaan komt, want het is niet handig om met een camper door een dorpskern te rijden. Ook voor de camperaar is het niet leuk. Niemand schiet er iets mee op als campers door die dorpskernen rijden. We denken dat het college best aan de slag kan met campers verwijzen naar parkeerterreinen waar ze wel goed terechtkunnen. Kijk hoe je dat kunt oplossen. Je kunt verkeer van een bepaalde lengte verbieden en vervolgens uitzonderingen maken voor leveranciers. Wij snappen niet zo goed waarom het college tot nu toe steeds antwoord dat het allemaal niet kan

Mark Pol
en dat ze het niet willen. We hopen dat het college nu gaat zoeken

Fred Oosterhof
naar wat er wel kan. -Meneer Oosterhof. Dank u wel, voorzitter. Ik wil het college uitdagen. We hebben een parkeerverwijssysteem. Overweeg het om dat smarter te maken,

Mark Pol
dan kun je de campers verwijzen naar een camperplek. Dan ben je gastvriendelijk. Dank u wel. -Dat is een mooie suggestie. Ik denk dat een deel van de verwarring voortkomt uit een reactie van het college op een motie die inmiddels gedateerd is. Ik kijk rond of daarmee de motie voldoende besproken is. Dat is het geval. Dan gaan we over de motie, geen campers in de dorpscentra, nu stemmen. [stilte 03:15:39-03:15:57] De motie is met dertien stemmen voor en één stem tegen aanvaard.

12 Motie Texels Belang, GroenLinks Texel en PvdA pro Texel: Stookverbod bij code rood of oranje

Mark Pol
Dat brengt ons bij punt twaalf van de oorspronkelijke agenda, omdat punt elf er afgehaald is. Dat is de motie van Texels Belang, GroenLinks en de Partij van de Arbeid met de titel: stookverbod bij code rood of oranje. Wie van de indieners geef ik daarover het woord? Meneer Soyer.

Henry Soyer
Beste raad, een van de criteria voor goed samenleven, is niet voor overlast in de buurt zorgen. De uitzendingen van De Rijdende Rechter zijn hier een sprekend voorbeeld van. Soms wordt overlast onbewust veroorzaakt, zoals houtstook bij weinig wind terwijl je als stoker lekker binnen bij de kachel zit. Of wanneer je buiten loopt en je dat zo gezellig vindt ruiken. Voor mensen met ademhalingsproblemen als COPD en astma is het een drama. We hebben daar als raad brieven en reacties over gekregen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu heeft dit onderkend en een stookwijzer gemaakt. Die is in te zien op een website of met verschillende apps. Dan kun je op adresniveau inzien of stoken van hout kan of dringend wordt afgeraden. Ook kunnen mensen die last ondervinden van houtstook dat op de stookwijzer melden en dan wordt dat doorgezet naar Texel. Amersfoort is ons voorgegaan. Daar is op 1 oktober 2024 de Beleidsregel zorgplicht bij houtstook Amersfoort ingevoerd. Ik heb hem gelezen. Het ging snel. Het was nog geen halve pagina. Je voldoet namelijk aan die zorgplicht wanneer je geen hout stookt bij code rood of oranje. Er is een heel traject beschreven voordat je aan sancties toekomt. Die sanctie ligt tussen de € 100 en de € 400. Daar gaat het ons helemaal niet om. Het gaat ons in eerste instantie om normeren. Je rookt niet meer in een café of op een schoolplein. Volgens mij is hiervoor de afgelopen jaar geen boete over uitgedeeld. Je stookt geen hout wanneer anderen daar last van hebben. We hoeven volgens ons echt niet te beginnen met sancties, maar wel met monitoren zodat iedereen die er last van heeft het kan melden. Overigens gebeurt dat met de stookwijzer al in 120 gemeentes die het Schone Lucht Akkoord hebben ondertekend. Wij hebben dat niet gedaan vanwege capaciteitsproblemen en de grotere reikwijdte ervan. Zo kunnen we er bijvoorbeeld achter komen dat in de Bloemstraat in Oosterend echt een probleem met houtstook is en daar kunnen we dan naar handelen. Eventueel in de toekomst wel met sancties. Wij hopen dat mensen met longproblemen niet zoals het

afgelopen jaar rond de kerst naar de buren briefjes in de bus hoeven doen waarop ze vragen om geen hout te stoken als het mistig is. Daar hebben ze last van. Dat ze nu kunnen zeggen bij overlast dat het gewoon niet mag in deze gemeente. De houtstoker moet zelf onderzoeken of het veilig kan. Nog een afsluitende opmerking over handhavingscapaciteit en die komt natuurlijk vast. In onze APV staat dat bij droogte het college een rookverbod kan instellen. Ik heb net gehoord dat het al gedaan is in bossen, duinen en op veengrond. Weten onze handhavers waar de veengronden op Texel liggen en waar ze moeten handhaven? Ik weet geen veengronden op Texel. Zijn er de afgelopen jaren boetes op het strand uitgedeeld voor binnen dertig meter van de duinrand roken? Overigens kan deze boete volgens onze eigen APV oplopen tot € 5150. Als we het hebben over handhaafbaarheid, moet het volgens zo kunnen.

Niels Rutten

Dank voor uw aandacht. -Dank u wel. Meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Ik wil allereerst meneer Soyer even helpen. De veengrond kunt u vinden in Waalenburg. Dat weet ik nog uit verhalen van mijn opa over vroeger toen hij daar een stukje land had. Dat kon dagen branden als je niet goed omging met je sigarettenpeuk. Op zich snappen we wat er gezegd wordt. Je moet geen overlast veroorzaken voor je buren. Het is een onderdeel van goed nabuurschap om met mist en windstil weer niet te stoken. Het gaat ons alleen wat te ver

Mark Pol

om iets te gaan verbieden waarvan we weten dat we het niet kunnen handhaven. Dank u wel. Meneer Soyer. [stilte 03:21:01-03:21:12]

Henry Soyer

Voor handhaven zit een heel traject met aanspreken. Wat we hiermee kunnen doen, is dat die buurman die last heeft van zijn buurman die hout stookt tegen de buurman

Mark Pol

kan zeggen dat hij weet dat het hier niet mag.

Veronne Koot

Dank u wel. Mevrouw Koot. -Ik was verrast over een opmerking van de indiener. Die zegt dat het niet de bedoeling kan zijn dat je een briefje in de bus bij de buurman doet met de vraag om niet te stoken want die heeft er last van. Volgens mij is dat juist de manier waarop normaal gesproken mensen met elkaar omgaan. Als je ergens last van hebt, overleg je dat met je buurman of buurvrouw en is het de bedoeling dat je er samen uitkomt. Ik heb er moeite mee dat er bij dit soort normale omgangsvormen die je in een levensgemeenschap met elkaar hebt en waarin je de ergernissen naar elkaar moet kunnen uitspreken, meteen een overheid ingevlogen wordt. Dan bel je de handhaver en kan die een keer met u komen praten. Zo gaan we toch niet met elkaar om? Je mag ervan uitgaan dat we zo niet met elkaar omgaan. Ik vind dit heel erg betuttelend. Inwoners kunnen daar best zelf uitkomen. Ik kan wel begrijpen dat u zegt dat de gemeente iets meer werk moet maken van het adviseren van een code rood of geel voor het stookverbod. U weet dat u daar wat informatie kunt vinden. Een verbod en vervolgens een soort meldingssysteem opzetten, geeft een houding naar de inwoners die op mij betuttelend overkomt. Ik wil nog één opmerking erachteraan maken. Ik zie hier drie moties op rij met een enorme regelzucht van de gemeente tegenover haar inwoners. Is dit de stijl

Mark Pol

van deze coalitie?

Henry Soyer

Ik zag mevrouw Visser. Meneer Soyer eerst? -Dank u wel, voorzitter. Twee kleine punten. Wij willen juist inwoners steunen om met hun buren tot een goed idee te komen. Als die buurman zegt dat hij dat toch lekker zelf mag weten, dan kan die man met overlast in ieder geval zeggen dat het in deze gemeente niet is toegestaan. Over dat het heel betuttelend is. 120 gemeentes hebben dit Schone Lucht Akkoord ondertekend waarin ze afgesproken hebben om dit te gaan regelen. Er zijn al 120 gemeentes in Nederland

Mark Pol

die hiermee aan de slag zijn. Dank u wel. -Mevrouw

Anneke Visser-Veltkamp

Visser. -Ik ben blij met de inbreng van mevrouw Koot, want ik ben het met haar eens dat het heel mooi zou zijn als inwoners dit met elkaar kunnen regelen. De brieven die de raad ontvangen heeft, komen van inwoners die dit niet hebben kunnen regelen. Ik denk dat het dan helpt

Mark Pol
om juist voor die inwoners een steuntje in de rug te zijn.

Cees Hoogerheide
Meneer Hoogerheide. -Dank u wel, voorzitter. Ik zal het heel kort maken. Er is een spreekwoord dat zegt:

Mark Pol
meten is weten. Dat geldt hier ook. Dank u wel. De portefeuillehouder, meneer Kieft.

Albert Huisman
Meneer Huisman eerst. -Dan hebben we tenminste nog wat in te brengen. Als antwoord op meneer Soyer, volgens mij doen we het op Texel een beetje anders dan die 120 andere gemeentes. U krijgt hem voor de kiezen, want het is volgens ons lastig tot niet handhaafbaar. Nog meer regels. Het wordt betuttelend. We vinden dat die nationale advieswijzer voldoende zou moeten zijn en het vertrouwen op gezond verstand van de mensen. Het vooruitzicht op boetes gaat ons echt te ver. Het actief informeren vanuit de gemeente over de stookwijzer en de stookwijzerapp lijkt ons meer op zijn plaats. Je wordt goed geïnformeerd welke momenten wel en welke momenten hout stoken niet gewenst is.

Mark Pol
Daarbij wil ik afsluiten met het devies: hou rekening met je buren.

Rikus Kieft
Dan ga ik nu naar de portefeuillehouder, meneer Kieft. Voorzitter, dank u wel. U hebt in onze reactie op de motie kunnen zien dat wij moeite hebben met het begrip verbod. Wij zien uiteraard de stemmen die erboven staan, maar we willen daarom de volgende ruimte creëren om hiermee om te gaan. Het gaat om het doel wat je wilt bereiken met bijvoorbeeld via de media attenderen op vriendelijk te zijn voor je buren. Je wilt ook de urgentie dat mensen echt vriendelijk moeten zijn voor hun buren wat benadrukken. Op het moment dat deze aangenomen wordt, gaan we ermee aan de slag. Wij gaan niet in eerste instantie naar een verbod kijken, maar naar andere middelen om hetzelfde effect te bereiken. Wij brengen u op de hoogte van onze voortgang. Ik pleit voor ruimte als u de motie aanneemt, om daar op een wat vrijere manier mee om te gaan, waarbij we wel het doel van de motie proberen

Mark Pol
te realiseren zonder direct in de verbodssfeer terecht te komen. -Dank u wel.

Henry Soyer
Is daar reactie gewenst? Meneer Soyer. -Kunt u aangeven op welke termijn u hier op terugkomt? Dan hebben we volgens mij

Mark Pol
op dat moment de mogelijkheid om te constateren

Rikus Kieft
of u voldoende aan onze wens voldaan heeft. De portefeuillehouder. -In de motie staat: in september terugkomen bij de raad. Dat gaan we doen. Ik garandeer u niet dat wij dan de definitieve oplossing hebben. We geven u dan een voortgangsbericht. Daar kunt u weer mee doen

Mark Pol
wat u nodig vindt. -Dan gaan we stemmen over deze motie. Dat is de motie, stookverbod bij code rood of oranje in de stookwijzer. Daar kunt u nu over stemmen. [stilte 03:28:11-03:28:25] De motie is met negen stemmen voor en vijf stemmen tegen aanvaard. Dat brengt ons bij punt dertien

13 HAMERSTUK - Aanwijzing de heer J. (Joost) Albers als plv. Regionale RaadsRapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord Holland Noord

Mark Pol
op onze agenda. De aanwijzing van de heer Albers als plaatsvervangend regionale raadsrapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Is daarover stemming gewenst? Dat is niet het geval. Dan wensen we meneer Albers veel succes en we feliciteren hem met zijn aanstelling. Er wordt gerommeld op de tafels.

14 HAMERSTUK - Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Mark Pol
De verwachtingen zijn hoog, meneer Albers. Dat brengt ons bij punt veertien. Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.

15 HAMERSTUK - Klachtenverordening Texel 2025

Mark Pol
Is daarover stemming gewenst? Dat is niet het geval. Dan is die met algemene stemmen aanvaard? Dat brengt ons bij punt vijftien. De klachten Verordening Texel 2025. Is daarover stemming gewenst?

16 Ruimte voor (nog openstaande) vragen vanuit de Rondvraag

Mark Pol
Ook niet het geval. Dan is die ook met algemene stemmen aanvaard.

17 Sluiting

Mark Pol
Wij hadden geen openstaande rondvraag meer. Daarmee wens ik u een prettige avond en sluit ik deze openbare raadsvergadering af. [stilte 03:29:27-0:30:20]

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2248
Extern Zaak ID	3543300
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2025
Agendapunt	4
Titel	Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
Raadscommissie	9 april 2025
Raadsvergadering	**16 april 2025**

Toelichting

De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3543300

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Mee te werken aan de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040).
2. Hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Toelichting

De afgelopen 10 jaar is bij natuurgebieden Utopia/de Schorren aan de Stuifweg een wagen geplaatst (een wadwachterswagen) voor gebruik door vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Natuurmonumenten wil de activiteit voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Bijlagen

1. Aanvraag omgevingsvergunning
2. Onderbouwing etfal
3. Situatietekening
4. Bouwtekening
5. Evaluatie

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Samenvatting

Het college heeft besloten mee te werken aan de plaatsing van een wadwachterswagen voor het gebruik van het vogelwachtershuisje bij Utopia/de Schorren voor een gebruik door vogelwachters gedurende het broedseizoen en vraagt de gemeenteraad hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Aanvraag omgevingsvergunning

De aanvraag omgevingsvergunning gaat over de plaatsing van een zgn. wadwachterswagen (een kampeerwagen in de vorm van een 'tiny house') aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040). Het gaat om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

De plaatsing van de wagen en het 24 uurs-gebruik en verblijf is in strijd met de regels van het omgevingsplan. Het plan kent geen mogelijkheid hiervan af te wijken. In de afgelopen 10 jaar heeft het college hieraan meegewerkt met een tijdelijke omgevingsvergunning op basis van de Wabo en zgn. kruimelregeling. Deze kan niet meer worden toegepast.

Meewerken aan het plan

Van toepassing nu is de Omgevingswet en meewerken kan met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De gemeenteraad moet hiermee wel instemmen. Dat kan door een positief bindend advies af te geven. Alleen dan kan de vergunning door het college worden verleend.

Om mee te kunnen werken aan de aanvraag moet er sprake zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit wil zeggen dat het plan moet passen in de omgeving en moet bijdragen aan een goede leefomgeving. Daarvoor is bij de aanvraag een onderbouwing aangeleverd waaruit dit blijkt. Gelet op de belangen van natuur en toerisme, en de rol die Natuurmonumenten hier mede in heeft, heeft de aanwezigheid van een vogelwacht bij een aantal belangrijke natuurgebieden een belangrijke toegevoegde waarde. Hiermee kan op goede wijze invulling worden gegeven aan de bescherming van de gebieden, onder andere via informatieverstrekking, toezicht en monitoring. De plaatsing van de wadwachterswagen leidt niet tot (een landschappelijke) verstoring. De aanvraag is positief beoordeeld.

Vervolgstappen

Als de gemeenteraad akkoord gaat met dit plan geeft zij een positief bindend advies. De omgevingsvergunning om af te kunnen wijken van het omgevingsplan kan dan verleend worden. Belanghebbenden kunnen dan bezwaar indienen tegen de omgevingsvergunning en daarna nog in beroep bij de bestuursrechter.

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Argumenten tot advies

Bij de natuurgebieden Utopia en de Schorren is de afgelopen 10 jaar op de dijk (Stuifweg) een zogenaamde wadwachterswagen geplaatst door Natuurmonumenten (Nm), beheerder van beide gebieden. Het college heeft een omgevingsvergunning (voor bouwen en gebruik) voor de plaatsing verleend waarmee vogelwachters de afgelopen 10 jaar gedurende 24 uur per dag in deze wagen konden verblijven ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting in de natuurgebieden.

De verleende omgevingsvergunning kon door het college worden verleend op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. In die bijlage staat in artikel 4 dat het college bevoegd is omgevingsvergunningen te verlenen om voor een periode van maximaal 10 jaar van het bestemmingsplan af te wijken. Van die bevoegdheid heeft het college gebruik gemaakt.

Het jaar 2024 was het laatste jaar dat Nm van de vergunning gebruik kon maken. Een verlenging van de vergunning is niet mogelijk. Nm heeft de wens ook de komende jaren de wagen te plaatsen. Daarom is een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd. Omdat sinds 1 januari 2024 de Omgevingsweg van kracht is (opvolger van de Wabo) zijn de regels voor de vergunningverlening iets anders geworden.

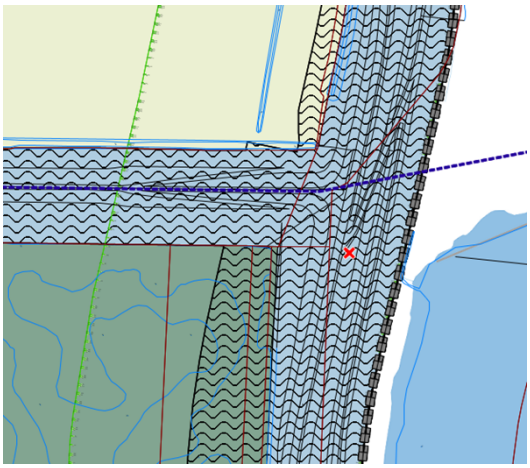
Er is een omgevingsvergunning aangevraagd voor de *bouwactiviteit (omgevingsplan)* en voor de activiteit *afwijken regels van het omgevingsplan*. Hiermee is de hele aanvraag een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Hiervoor is het nodig dat de aanvraag wordt voorzien van een goede onderbouwing waaruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (‘etfal’). De vergunning kan door het college worden verleend als de gemeenteraad een positief bindend advies afgeeft.

Feitelijke situatie

Het perceel waarop de wagen wordt geplaatst heeft in het (tijdelijk) omgevingsplan, deelgebied bestemmingsplan Buitengebied Texel 2103, de functie (bestemming) ‘Water’.

Ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting aan bezoekers van Utopia en de Schorren zet Nm gedurende het broedseizoen vrijwilligers in. Deze vrijwilligers verblijven telkens een week in het gebied en gebruiken daarbij de wadwachterwagen. Dit verblijf is 24-uur per dag. De wagen is klein en heeft minimale voorzieningen. De plaatsing van de wagen en het gebruik daarvan past echter niet in de regels van het omgevingsplan.

Huidige situatie (verbeelding + luchtfoto):

Waarom moet er worden afgeweken van het omgevingsplan?
Doordat de wadwachterswagen gedurende een aantal maanden (1 april – 1 september) wordt geplaatst om ook ter plaatse op die plek te functioneren, wordt het een bouwwerk. Dan is daarvoor een omgevingsvergunning nodig voor de ruimtelijke bouwactiviteit. Het omgevingsplan biedt daarvoor echter geen mogelijkheden. Ook het 24-uurs verblijf door vogelwachters (waaronder overnachtingen) past niet in het omgevingsplan. Het is overigens geen verblijfsrecreatie, omdat het verblijf niet is gericht recreatie.

Het omgevingsplan bevat geen mogelijkheden voor de plaatsing van de wagen en het gebruik daarvan (er zijn geen bouwmogelijkheden). Dit kan dan op twee manieren wel mogelijk worden gemaakt. Ten eerste kan dat met een wijziging van het omgevingsplan. Ten tweede kan medewerking worden verleend met een bopa. Met een bopa kunnen de regels van het omgevingsplan of de verbeelding echter niet worden gewijzigd. De bopa maakt het mogelijk om af te wijken van de regels of de verbeelding.

Deze bopa is nu aangevraagd. De afwijking wordt gevraagd voor een nieuwe periode van 15 jaar. De reden hiervan heeft te maken met de regels in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) voor tijdelijke bouwwerken (voorheen het Bouwbesluit). Voor tijdelijke bouwwerken gelden andere, lichtere, technische eisen. De grens van tijdelijk wordt in het Bbl gelegd bij 15 jaar. Nm kiest daarom voor een vergunningstermijn van 15 jaar, zodat in ieder geval aan de eisen van het Bbl kan worden voldaan.

Om af te kunnen wijken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan is het noodzakelijk dat wordt afgewogen of hier sprake is van een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (‘etfal’). Dit is de vroegere ruimtelijke onderbouwing. Deze is bij de aanvraag gevoegd.

De aanvraag wordt behandeld met de reguliere procedure. De wettelijke beslistermijn hiervan is 8 weken. Verlenging van die termijn met 6 weken is mogelijk. Onder de Omgevingswet kan er geen vergunning van rechtswege ontstaan.

Omdat het gaat om een tijdelijke vergunning hoeft deze niet verplicht verwerkt te worden in het omgevingsplan. Het is echter een overweging om dat hier wel te doen als de activiteit op zichzelf ook kan worden toegestaan na de termijn van de vergunning. Voordeel daarvan is dat dan niet opnieuw een afwijkvergunning hoeft te worden verleend.

Is meewerken aan de aanvraag wenselijk?
Bij de aanvraag is een evaluatie van de afgelopen jaren gevoegd, opgesteld door Nm. In de onderbouwing bij de aanvraag is een uitgebreidere toelichting gegeven. Hieruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De aanvraag is positief beoordeeld en geadviseerd wordt om hieraan mee te werken.

De afgelopen jaren heeft uitgewezen dat de permanente aanwezigheid van de vogelwachters in het gebied gedurende het broedseizoen een toegevoegde waarde heeft. De druk op de natuurgebieden neemt toe en het is belangrijk dit in goede banen te leiden en ook goede voorlichting te geven. Daarin wordt voorzien met deze vogelwacht. Ook dragen de vogelwachters bij aan de natuurdoelstellingen die Nm heeft voor de natuurgebieden, bijvoorbeeld via de monitoring.

Met betrekking tot de evaluatie wordt opgemerkt dat er de afgelopen jaren bij de gemeente geen meldingen zijn ontvangen over de wadwachterswagen.

Natuur en toerisme zijn beide zeer belangrijk voor Texel en ze moeten elkaar versterken. De natuurbeheerorganisaties, zoals Nm, spelen daarbij een belangrijke rol. De locatie van de wadwachterswagen ligt bij twee kwetsbare natuurgebieden (Utopia en de Schorren) die niet voor publiek toegankelijk zijn, maar wel op een belangrijke toeristische fietsroute. Vanaf de dijk is er goed zicht op die gebieden. De aanwezigheid van de vogelwacht gedurende het (kwetsbare) broedseizoen draagt er aan bij dat de natuur en het toerisme op een goede wijzen samen gaan, namelijk door informatieverstrekking en voorlichting, en toezicht. Hiermee kunnen de gebieden beter beschermd worden.

De wadwachterswagen moet worden aangemerkt als een (tijdelijk) bouwwerk, niet bestemd voor recreatief verblijf. Bij de beoordeling van een aanvraag omgevingsvergunning moet uit worden gegaan van wat er is aangevraagd. Als de aangevraagde locatie op zichzelf aanvaardbaar is, dan kan medewerking aan die locatie alleen worden afgewezen als er alternatieven zijn waarmee op voorhand een gelijkwaardig resultaat kan worden bereikt met aanmerkelijk minder bezwaren. De wagen zou kunnen worden gezien als een landschappelijke verstoring, gedurende een deel van het jaar. Die verstoring is echter minimaal en weegt niet op tegen de voordelen van de vogelwacht. De wagen die Nm nu wil plaatsen is qua omvang en kleurstelling ook passend op de locatie. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft eveneens toestemming verleend voor plaatsing van de wagen op de beoogde locatie. Op voorhand lijkt er geen andere, betere locatie beschikbaar. Daarom zijn alternatieve locaties bij deze vergunningaanvraag niet concreet onderzocht.

Alles overwegende is het college ervan overtuigd dat de aanwezigheid van vogelwachters nabij enkele belangrijke natuurgebieden, gedurende het broedseizoen en gedurende het hele etmaal, een belangrijke toegevoegde waarde heeft. Dit versterkt ook de gemeentelijke doelstellingen ten aanzien van natuur en toerisme. Aangezien ter plekke bij Utopia/de Schorren geen bestaande bouwwerken beschikbaar zijn die hiervoor kunnen worden gebruikt, is de plaatsing van een wadwachterswagen een goed en aanvaardbaar alternatief. Dit maakt dat het college positief is over de aanvraag en daaraan medewerking wil verlenen.

Van belang is wel er geen nieuwe activiteiten op de locatie bijkomen. De verkoop van artikelen en eet- en drinkwaren dient achterwege te blijven. Dat kan een aantrekkende werking hebben op

bezoekers en dat is niet gewenst. In de te verlenen omgevingsvergunning zal hierover een voorschrift worden opgenomen. Ook wordt er aan gehecht dat goed wordt bijgehouden welke resultaten de vogelwacht oplevert. Dat vraagt ook om een registratie van meer feitelijke gegevens (aantal bezoekers, aantal verstoringen, etc.). Een voorschrift van die strekking wordt aan de omgevingsvergunning verbonden.

Rol van de gemeenteraad
Als een aanvraag niet past binnen het (tijdelijk) omgevingsplan en er hiervoor ook geen afwijkingsmogelijkheid in de beoordelingsregels van het plan zitten dan kan 'buitenplans' worden afgeweken. Het college beslist op de aanvraag.

De gemeenteraad kan aangegeven bij welke buitenplanse afwijkingen zij betrokken wil worden. Voor die (vooraf) aangewezen gevallen moet de raad dan een bindend advies afgeven. Nadat dit bindend advies positief is kan het college de vergunning verlenen. Het bindend advies is de opvolger van de 'verklaring van geen bedenkingen'.

Op 13 juli 2022 heeft de raad vastgesteld voor welke afwijkingen zij advies wil geven. Kort gezegd gaat het dan om alle afwijkingen waarvoor geen beleid is vastgesteld en die niet zijn aan te merken zijn als gevallen waarop de oude 'kruimelregeling' (artikel 4, Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht) van toepassing was. Dit komt overeen met de gevallen die voorheen voor een verklaring van geen bedenkingen aan de raad werden voorgelegd.

In dit geval gaat het om een aanvraag om voor 15 jaar af te wijken. De activiteit is ook al eerder 10 jaar toegestaan op grond van de Wabo. Deze afwijking wordt nu voortgezet, maar wel met een andere grondslag (de Omgevingswet). Uitgangspunt is dat afwijkingen die voor een langere duur dan 10 jaar zijn en waaraan geen actueel beleid ten grondslag ligt, naar de raad gaan. Dit is de voortzetting van de voormalige kruimelregeling. Dat is ook wat de raad heeft beoogd met de lijst van gevallen die voor bindend advies naar de raad moeten.

Conclusie is dat in het omgevingsplan geen mogelijkheid is opgenomen om aan de aanvraag mee te kunnen werken. Er is ook geen ander beleid waarop de gevraagde afwijking kan worden gebaseerd. Het past ook niet binnen de criteria van de voormalige kruimelregeling. Dit betekent dat de raad het bindend adviesrecht heeft. Feitelijk wordt de raad gevraagd of zij mee wil werken aan de gevraagde afwijking. Hierbij heeft de raad de mogelijkheid om voorwaarden te stellen. Het college kan niet afwijken van het bindend advies.

Alternatieven
Niet meewerken aan de aanvraag en de raad vragen geen positief advies af te geven.
Wanneer de raad wil afwijken van het collegevoorstel, dan zal de raad het voorstel gemotiveerd moeten amenderen.
Een negatief bindend advies leidt ertoe dat de omgevingsvergunning door het college moet worden geweigerd. De wadwachterswagen kan dan niet opnieuw worden geplaatst.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**

Nadat een bindend advies is afgegeven kan het college beslissen op de aanvraag omgevingsvergunning. Het bindend advies maakt onderdeel uit van het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.
Tegen het besluit kunnen belanghebbenden bezwaar indienen bij het college. Hierna is er nog beroep mogelijk bij de bestuursrechter.

- **Beleidsmatige consequenties**
  Deze zijn beschreven onder het kopje ‘argumenten tot advies’. Conclusie is dat de aanvraag voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en dat de omgevingsvergunning verleend kan worden.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

Omgevingswet, (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 inclusief de reparatieplannen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543300

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Water’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 17-05-2025,

De griffier, De voorzitter,

Wadwachterskar Utopia / De Schorren publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Texel**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Bouwactiviteit (omgevingsplan)
Doel	Definitief
Status	Ingediend
Verzoeknummer(s)	20241217 00469 000 (ingediend op 17-12-2024)

Project

Naam van dit project
Wadwachterskar Utopia / De Schorren

Projectomschrijving
Jaarlijks fietsen en wandelen tienduizenden mensen langs de dijk. Ze genieten van het weidse uitzicht over de Waddenzee, de bonte schakeringen van de Schorren en de rijkdom aan vogels. Het enige natuurlijke Werelderfgoed dat ons land rijk is, wordt hier geëtaleerd. Fietsers stappen af om te kijken naar de sterns, lepelaars en andere wad- en kustvogels. In het voorjaar en de zomer krijgen ze een gastvrij onthaal bij de wadwachtershut op de dijk. Vrijwillige wadwachters vertellen over het rijke wad, de bijzondere natuur en de vogels.
De Wadwachterskar staat van 1 april t/m 31 augustus op locatie en wordt dan elke week door 2 vrijwillige Wadwachters bemand. Buiten deze periode wordt de Wadwachterskar van de locatie verwijderd.
De Wadwachters geven informatie aan bezoekers en houden toezicht. Hun aanwezigheid heeft een preventieve werking op overtredingen. Doordat ze 24/7 aanwezig zijn, is dit zowel overdag als s 'nachts. De vrijwillige Wadwachters krijgen voor hun verblijf en verrichte werkzaamheden een onkostenvergoeding.

Locatie

Teken een gebied op de kaart

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen over uw plannen.

Geen documenten.

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Contact met anderen over uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen over uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
Wadwachterskar Utopia / De Schorren

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Is er informatie die u later pas opstuurt? Geef hier dan aan welke informatie dat is. Geef ook aan waarom u die pas later opstuurt.
geen openbare informatie

Is er informatie die u niet opstuurt? Geef dan aan waarom. Bijvoorbeeld omdat u die al eerder heeft ingestuurd.

geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
40516730
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
002565237
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Stationsplein
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
1
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
3818LE
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Amersfoort
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Nee
Vooraf ingevuld antwoord.

Postadres bedrijf initiatiefnemer

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
afwijkend adres
Vooraf ingevuld antwoord.

Wat voor adres wilt u opgeven als afwijkend adres?
postbusnummer
Vooraf ingevuld antwoord.

Nummer
2166
Vooraf ingevuld antwoord.

Postcode
3800CD
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
AMERSFOORT
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?
Ja

Functie contactpersoon
Coordinator Natuurbeheer

Voorletters
geen openbare informatie

Voorvoegsel
geen openbare informatie

Achternaam
geen openbare informatie

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
binnenlands adres

Straatnaam
geen openbare informatie

Huisnummer

geen openbare informatie

Huisletter
geen openbare informatie

Huisnummertoevoeging
geen openbare informatie

Postcode
geen openbare informatie

Plaats
geen openbare informatie

Vragen en antwoorden

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Algemeen

Beschrijf de werkzaamheden waarvoor u een vergunning aanvraagt in een paar zinnen.
Op de aangegeven locatie wordt in de periode van 1 april tm 31 augustus een Wadwachterskar geplaatst. De Wadwachterskar is geheel zelfvoorzienend (zonnepanelen / droogtoilet) en hoeft op geen enkele vorm van Nutsvoorzieningen te worden aangesloten.

Vink alle werkzaamheden aan die u wilt aanvragen.
Andere nieuw te bouwen bouwwerken dan hierboven genoemd

Verandert het aantal woningen of wooneenheden door de werkzaamheden?
Nee

Wat zijn de totale geschatte bouwkosten in euro's (exclusief BTW)?
56000,00

Geef hier eventueel een toelichting op de geschatte bouwkosten.
-

Indien er over uw bouwplan advies wordt gevraagd aan bijvoorbeeld een commissie die over welstand adviseert. Wilt u het bouwplan dan mondeling toelichten aan de adviseur?
-

Gebruik

Waarvoor gebruikt u het bouwwerk of het perceel nu?
Iets anders dan wonen

Overige gebruiksfuncties: Geef aan waar u het bouwwerk en/of perceel momenteel voor gebruikt.
Dijklichaam

Gaat u het bouwwerk en/of het perceel ergens anders voor gebruiken?
Nee

Bruto vloeroppervlakte bouwwerk

Verandert de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
Ja

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
0

Wat is de bruto vloeroppervlakte van het bouwwerk in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
14,6

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van het bruto vloeroppervlak.
-

Bruto inhoud bouwwerk

Verandert de bruto inhoud van het bouwwerk door de bouwwerkzaamheden?
Ja

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 voor uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
0

Wat is de bruto inhoud van het bouwwerk in m3 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
51

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van de bruto inhoud van het bouwwerk.
-

Plaats van het bouwwerk

Waar gaat u bouwen?
Elders

Geef hier eventueel een toelichting op de plaats van het bouwwerk.
De Wadwachterskar komt bij een dijkovergang te staan op een door het HHNK aangewezen locatie waarvoor zij een vergunning hebben verleend.

Oppervlakte bebouwd perceel

Verandert het bebouwde oppervlakte van het perceel na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
Nee

Wat is de bebouwde oppervlakte van het perceel in m2 na uitvoering van de bouwwerkzaamheden?
20,2

Hoogte bouwwerk

Wat is de hoogte van het bouwwerk?
3,95

Geef hier eventueel een toelichting op de wijziging van de hoogte van het bouwwerk.
-

Hoeveel bouwlagen heeft het bouwwerk?
-

Parkeervoorzieningen

Heeft of krijgt u parkeervoorzieningen op het eigen terrein?
Nee

Seizoensgebonden en tijdelijke bouwwerken

Gaat het om het bouwen of verbouwen van een seizoensgebonden bouwwerk?
Ja

Seizoensgebonden bouwwerk: Het bouwwerk is aanwezig van

April

Seizoensgebonden bouwwerk: Het bouwwerk is aanwezig tot
Augustus

Gaat het om het bouwen of verbouwen van een tijdelijk bouwwerk?
Ja

Hoeveel hele jaren blijft het tijdelijke bouwwerk op de locatie staan?
15

Hoeveel maanden blijft het tijdelijke bouwwerk op de locatie staan?
5

Bodemonderzoek

Is er een bodemonderzoek uitgevoerd?
Nee

Bijlagen

Bouwactiviteit (omgevingsplan)

Bodemonderzoek

Geen documenten.

Gegevens uit te brengen advies agrarische adviescommissie

Geen documenten.

Rapport archeologische waarde

Geen documenten.

Situatietekening bestaande toestand

Document	Vertrouwelijk
Bestaande situatie locatie Wadwachterskar.JPG	Nee

Situatietekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
Toekomstige situatie locatie Wadwachterskar.JPG	Nee

Uiterlijk van het bouwwerk

Geen documenten.

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
20240930 Evaluatie 10 jaar Wadwachtershut.docx	Nee
ETFAL Wadwachterskar.docx	Nee

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanaf 2015 heeft Natuurmonumenten een omgevingsvergunning met de activiteit: "handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening" ontvangen van de Gemeente Texel voor de Wadwachtershut op de dijk tussen het binnendijkse natuurgebied Utopia en het buitendijkse kweldergebied De Schorren. Sinds die tijd heeft het HHNK ook een watervergunning verleent om op die locatie de Wadwachterskar te mogen plaatsen op de dijk.

Ondertussen is de oude Wadwachterskar afgeschreven en is er in samenwerking met De Vogelbescherming in het kader van het project "Rust voor Vogels, Ruimte voor Mensen" een nieuwe kar ingericht om bezoekers meer van vogels te laten genieten door natuurbeleving dichterbij te brengen.

Op dit moment loopt de huidige vergunning af en moet er een nieuwe vergunning aangevraagd worden.

1.2 Ligging projectgebied

De locatie van de Wadwachterskar is aan de binnenkant van de dijk bij het natuurgebied Utopia. Buitendijks bevind zich het kweldergebied De Schorren. Deze locatie bevind zich in het Kadastraal perceel: TEL00 A 5502

1.3 Procedure

1.4 Leeswijzer

2. Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

De Wadwachterskar staat van 1 april t/m 31 augustus op locatie en wordt dan elke week door 2 vrijwillige Wadwachters bemand. Buiten deze periode wordt de Wadwachterskar van de locatie verwijderd.

De Wadwachters geven informatie aan bezoekers en houden toezicht. Hun aanwezigheid heeft een preventieve werking op overtredingen. Doordat ze 24/7 aanwezig zijn, is dit zowel overdag als s 'nachts. De vrijwillige Wadwachters krijgen voor hun verblijf en verrichte werkzaamheden een onkostenvergoeding.

2.1.1 Ruimtelijke en functionele situatie

De Wadwachterskar staat binnendijks tussen de natuurgebieden Utopia en De Schorren op een door het HHNK aangegeven locatie waarvoor zij ook een vergunning hebben verleend. De Wadwachterskar is geheel zelfvoorzienend. De vrijwilligers kunnen er koken en slapen.

2.1.2 (Bouw- en gebruiks)mogelijkheden omgevingsplan

Zie bijlage 1: Bouwtekening Wadwachterskar NM

2.2 Toekomstige situatie

Er veranderd niets aan de situatie zoals de locatie de afgelopen 10 jaar werd gebruikt.

2.2.1 Ontwikkeling

2.2.2 Strijdigheden omgevingsplan

Er wordt afgeweken van de regels van het omgevingsplan. In de huidige situatie is het niet toegestaan om op deze locatie een bouwactiviteit uit te voeren.

Echter de Wadwachterskar staat op wielen en wordt in de periode van 1 april t/m 31 augustus op de locatie neergezet. Buiten deze periode staat de Wadwachtershut op eigen terrein in de opslag. Voor deze vorm van inzetten van de Wadwachterskar is gekozen naar aanleiding van het in 2014 door de Gemeente Texel geïnitieerd project "Planet Texel". Hierin wordt vooral aangestuurd op het meebewegen met de seizoenen en alleen op de momenten dat het nodig is gebruik te maken van het landschap met activiteiten of bouwwerken en dat daarbuiten het landschap weer leeg is.

3. Participatie

3.1 Hoe was de voorbereiding?

De voorbereiding van dit project heeft reeds plaatsgevonden in 2014 en 2015, toen er voor het eerst vrijwillige Wadwachters werden ingezet. Er is toen regelmatig overleg geweest met Staatsbosbeheer op Terschelling die dit concept van vrijwillige vogelwachters al vele jaren inzette. Tevens zijn Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer op Texel samen opgetrokken om vrijwillige Wadwachters en Vogelwachters te werven. Ook een aantal Texelse ondernemers is betrokken bij dit project.

In dit project werken we samen met, en krijgen we lokale ondersteuning van de ondernemers; Bets Fietsen, Texelana, Stayokay, Prins Hendrik Hotel en het Vogelinformatiecentrum Texel. Ook de VVV is een samenwerkingspartner.

3.2 Wat vindt de omgeving?

De Wadwachterskar staat aan de binnenkant van de dijk tussen de natuurgebieden Utopia en De Schorren en is daarmee zichtbaar voor de bewoners van De Stuifweg. De bewoners van de Stuifweg grenzen aan het natuurgebied Utopia en zijn daardoor onze directe buren. In die hoedanigheid heeft Natuurmonumenten ook contact met hen. Er is vanuit de bewoners geen bezwaar bij Natuurmonumenten binnengekomen.

3.3 Wat vinden andere besturen en …..?

De afgelopen jaren hebben o.a. de douane en de Waddenunit (Toezichthouders via boten op het Wad) aangegeven dat zij blij zijn dit extra toezicht door de vrijwillige Wadwachters. Het heeft een preventieve werking m.b.t. overtredingen op en rond Het Wad.

De VVV is erg blij met de Wadwachterskar op deze locatie en noemt het ook wel hun mobiele post in het veld.

4. Beleidskader

4.1 Toetsing rijksbeleid

Er is geen Rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is.

4.2 Toetsing provinciaal beleid/provinciale verordening

Er is geen Provinciaal beleid of Provinciale verordening dat op deze situatie van toepassing is.

4.3 Toetsing regionaal beleid

Er is geen Regionaal beleid dat op deze situatie van toepassing is.

4.4 Toetsing gemeentelijke beleid

Voor het perceel geldt het bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 met de bestemming water (artikel 49), de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering (artikel 58) en de gebiedsaanduiding vrijwaringszone – dijk (artikel 61.5).

Op grond van de bestemmingsplanregels is het verboden gebouwen en overkappingen op te richten anders dan voor waterstaatkundige doeleinden.

De locatie ligt in het welstandsvrije gebied zodat een toetsing aan redelijke eisen van welstand niet aan de orde is.

5. Landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingstekening nieuw

5.2 Toetsing beeldkwaliteitsplan

We bewegen met de seizoenen mee wat inhoud dat de Wadwachterskar er staat op het moment dat toeristen en Texelaars te voet en op de fiets op pad gaan om van het eiland te genieten en weer verdwijnt op het moment dat het eiland leegstroomt.

6. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving

6.1 M.e.r.-beoordeling

N.V.T.

6.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

N.V.T.

6.3 Duurzaamheid

De wadwachterskar is door zijn zonnepanelen geheel zelfvoorzienend.

6.4 Gezondheid

6.5 Verkeer en parkeren

Er vanaf de kruising Stuifweg Lancasterdijk richting het noorden geen gemotoriseerd verkeer toegestaan met uitzondering van bestemmingsverkeer. Er is parkeermogelijkheid bij de kruising Stuifweg/Lancasterdijk.

6.6 Ecologie: soortenbescherming

De 24 uur per dag aanwezigheid van de vrijwillige wadwachters draagt door het toezicht dat zij doen, bij aan de bescherming van alle voorkomende flora en fauna in de naastgelegen natuurgebieden Utopia en De Schorren.

6.7 Ecologie: gebiedsbescherming

De 24 uur per dag aanwezigheid van de vrijwillige wadwachters draagt door het toezicht dat zij doen, bij aan het voorkomen van illegale activiteiten in de naastgelegen natuurgebieden, maar ook aan overtredingen in de openbare ruimte.

6.8 Luchtkwaliteit

N.V.T.

6.9 Geluid

N.V.T.

6.10 Geur

N.V.T.

6.11 Omgevingsveiligheid

N.V.T.

6.12 Trilling

N.V.T.

6.13 Slagschaduw en windhinder

N.V.T.

6.14 Welstand

N.V.T.

6.15 Cultureel erfgoed

N.V.T.

6.16 Bodem

N.V.T.

6.17 Water

N.V.T.

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

In het jaarlijkse begroting van de Beheereenheid wordt rekening gehouden met het Wadwachters seizoen. Plaatsing/weghalen, onderhoud, vergunning aanvraag, leges en onkostenvergoeding voor de vrijwillige wadwachters is hier allemaal mee gedekt.

7.2 Kostenverhaal

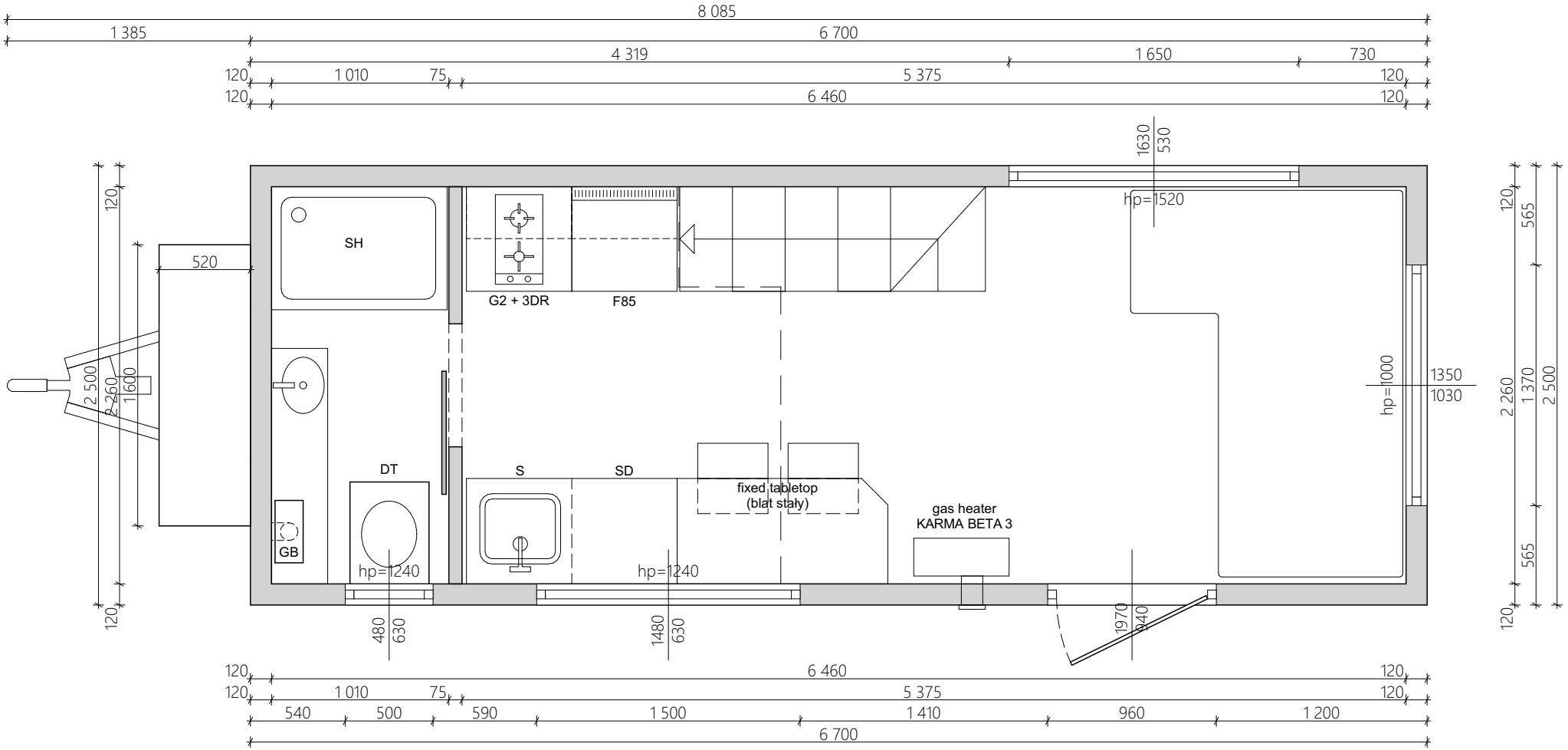
8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Onze conclusie is dat het plaatsen van een Wadwachterskar op deze locatie een grote bijdrage levert aan de gastvriendelijkheid en positieve beleving van het eiland Texel voor zowel toerist als Texelaar. Daarnaast houden de vrijwillige Wadwachters 24 uur per dag toezicht op de natuurgebieden Utopia en De Schorren, maar ook op de openbare ruimte daaromheen. Voor hun inzet krijgen de vrijwilligers een onkostenvergoeding. Doordat de Wadwachterskar in de periode van 1 april tot en met 31 augustus op deze locatie staat en buiten deze periode weer weg is, voldoen we aan de door de Gemeente Texel opgestelde keuzes uit het project "Planet Texel". Hierin wordt vooral aangestuurd op het meebewegen met de seizoenen en alleen op de momenten dat het nodig is gebruik te maken van het landschap met activiteiten of bouwwerken en dat daarbuiten het landschap weer leeg is.

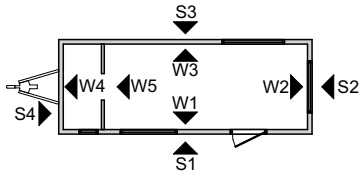
Bijlagen

1. **Bouwtekening Wadwachterskar NM**

Lancasterdijk
Lancasterdijk
Lancasterdijk
Lancasterdijk
Wadwachterskar | Natuurmonumenten

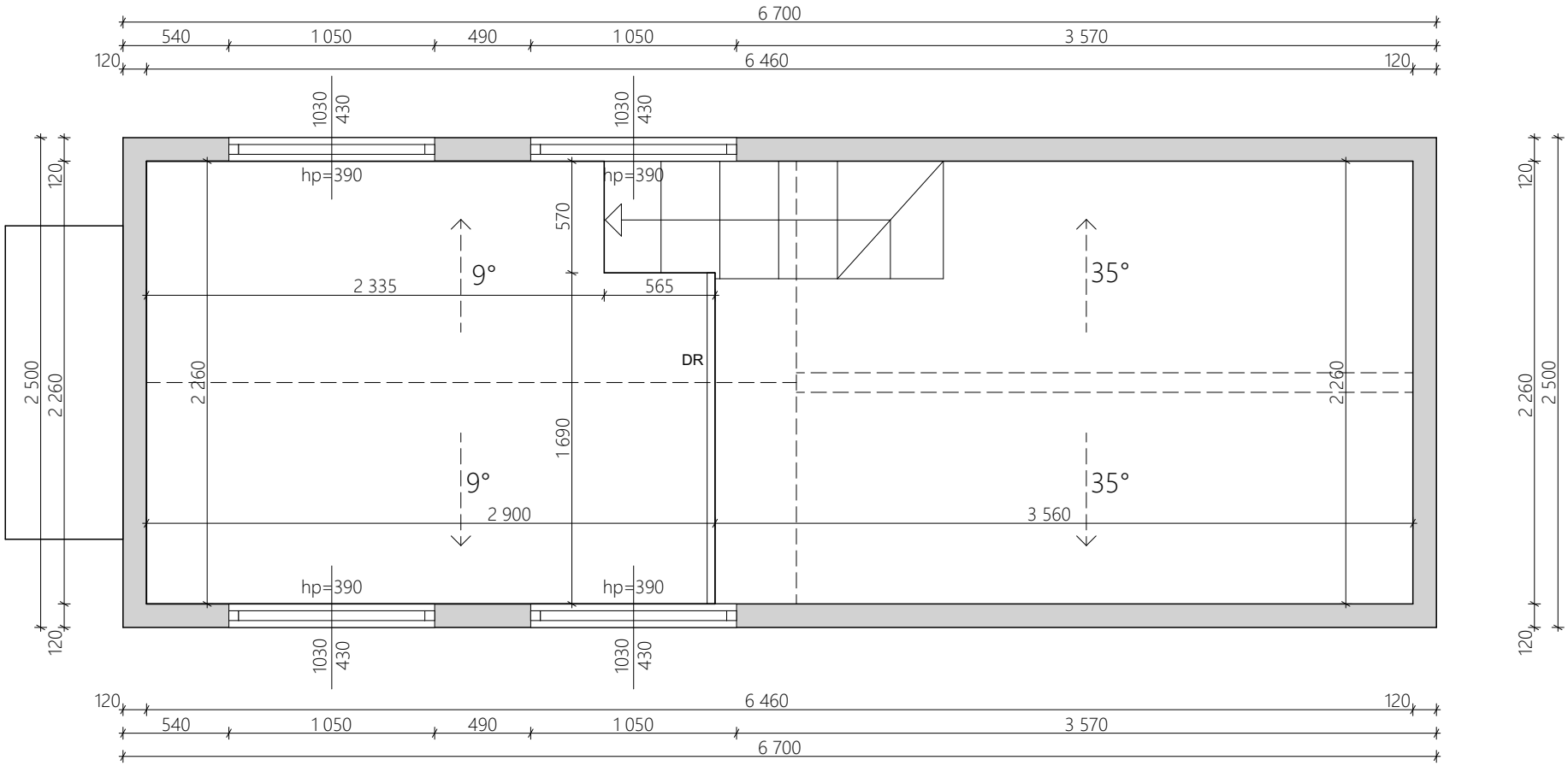
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

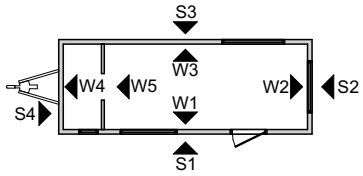
UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - RZUT PARTERU	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 1

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

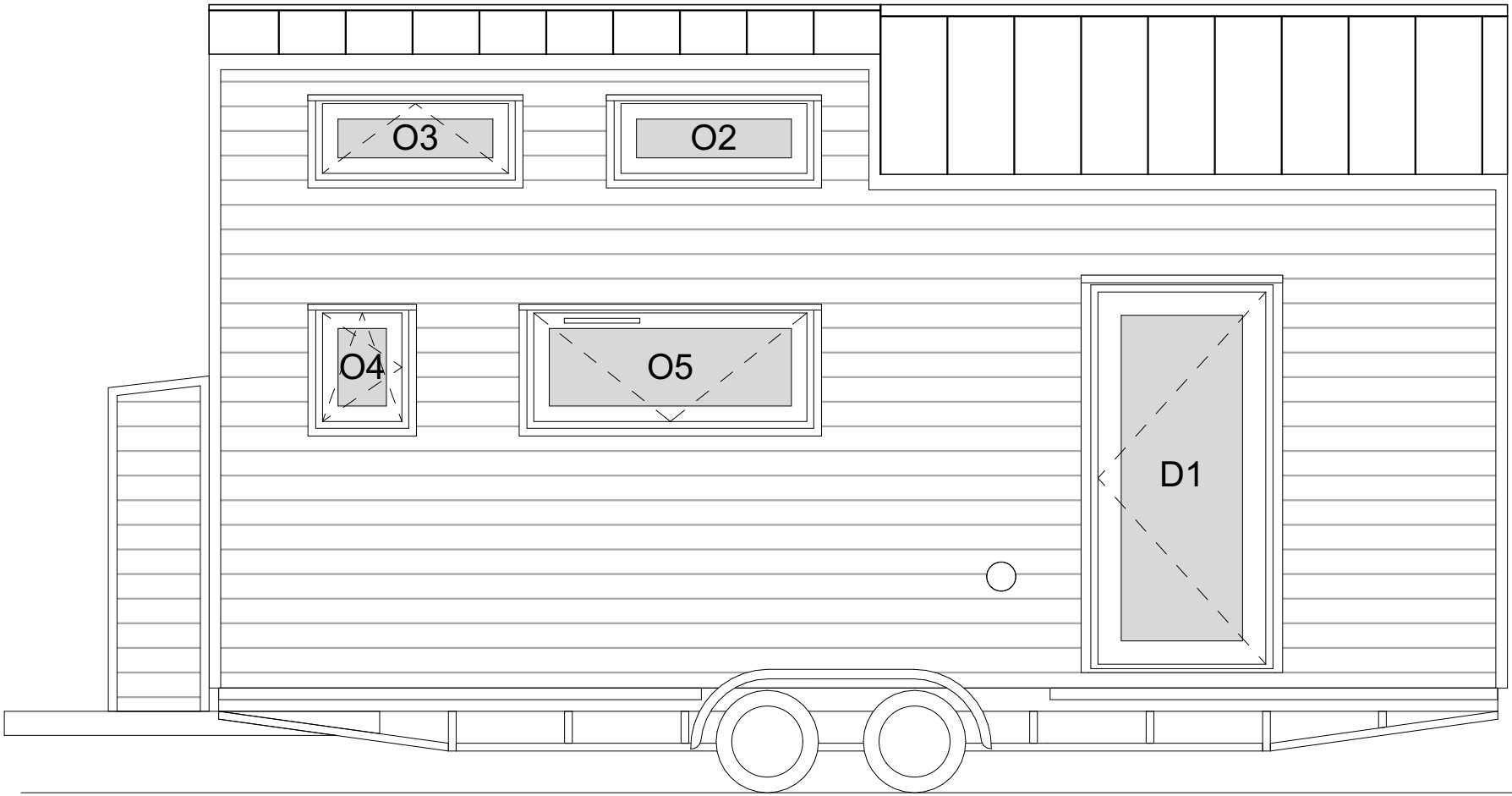
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

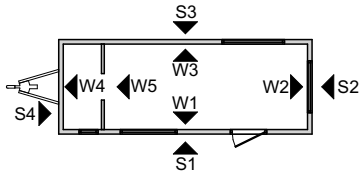
TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - RZUT ANTRESOLI	--
	RYS. NR:
AURORA COMPANY	2

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

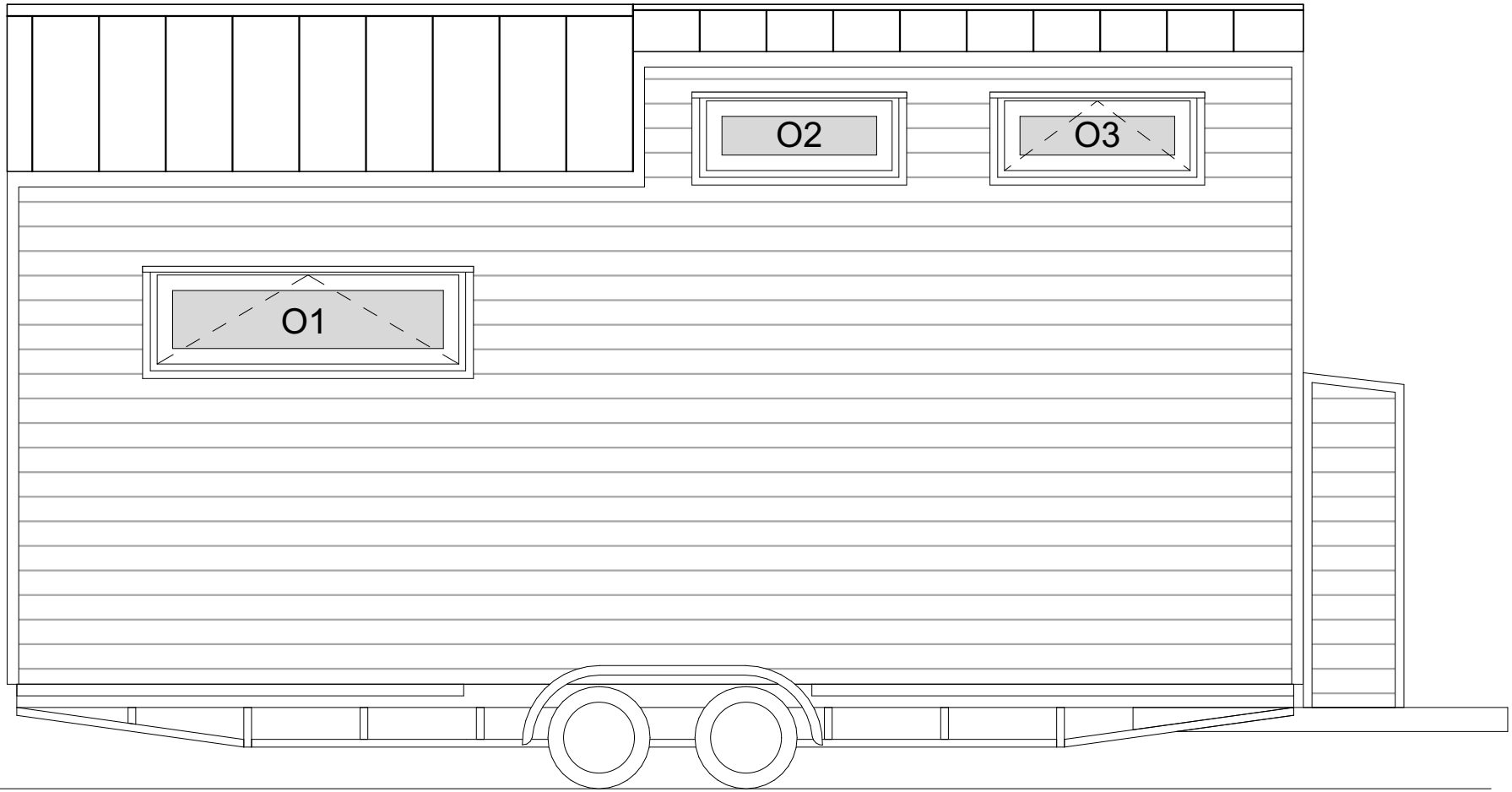
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

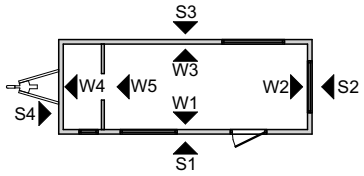
TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - ELEWACJA S1	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 3

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT: SUNSHINE - NATUUR

DATA: 18.01.2024

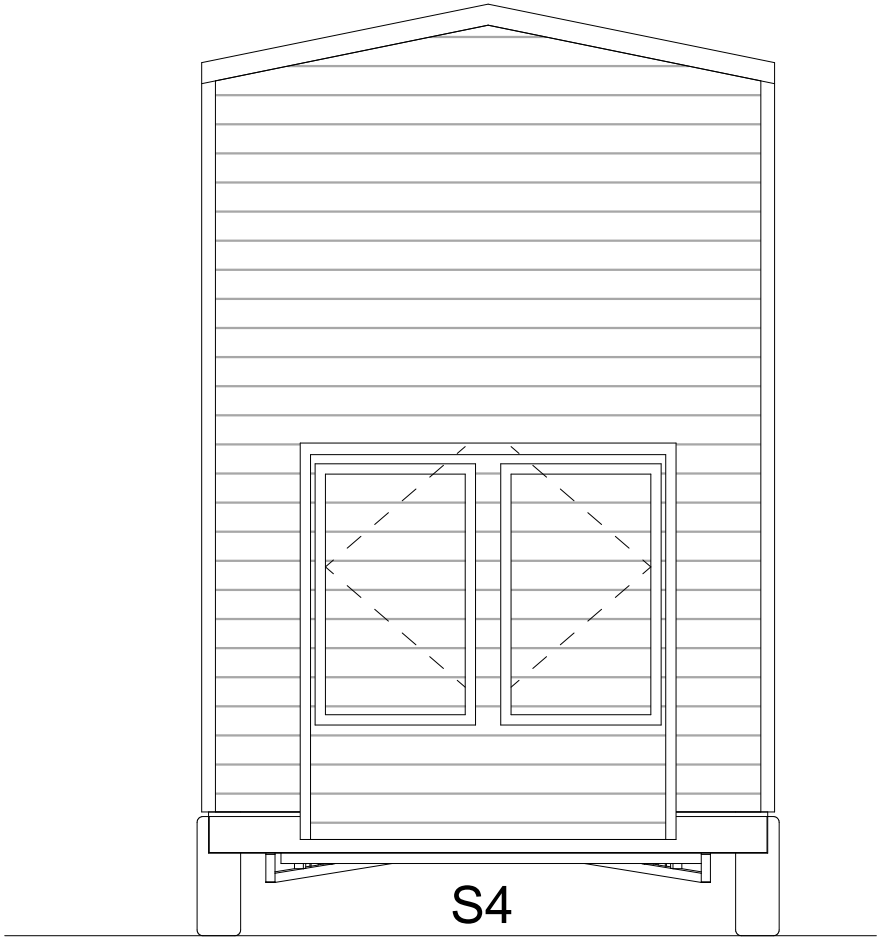
TYTUŁ: ARCHITEKTURA - ELEWACJA S3

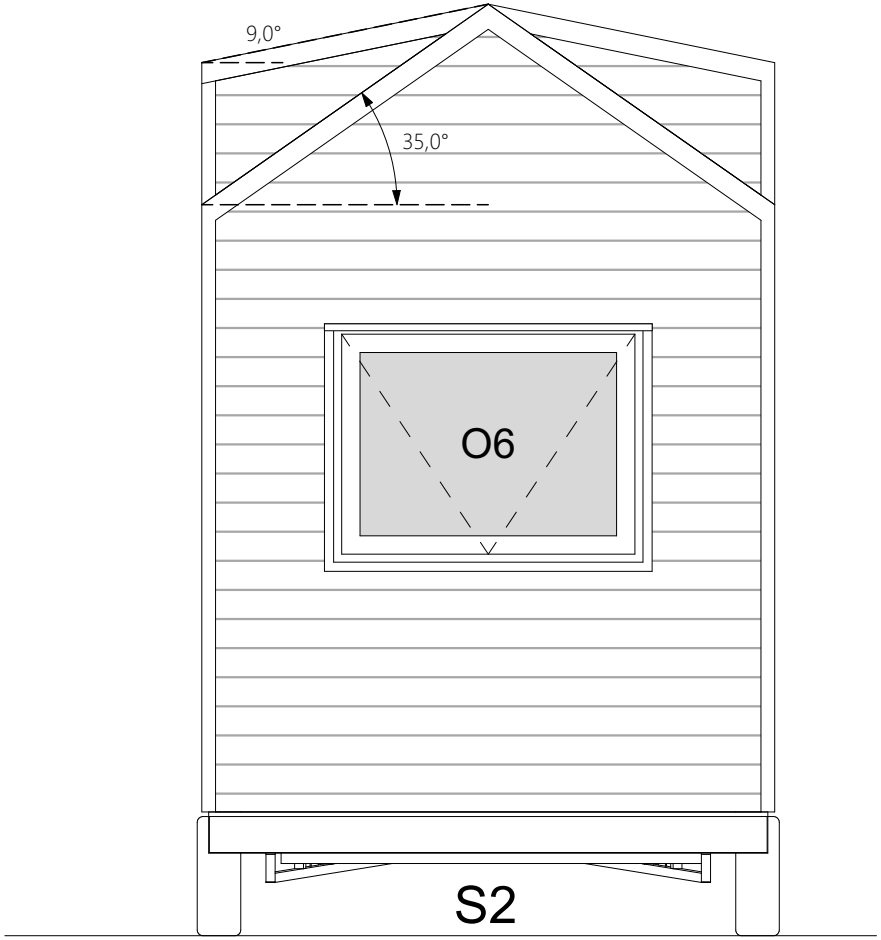
DOM NR: --

AURORA COMPANY

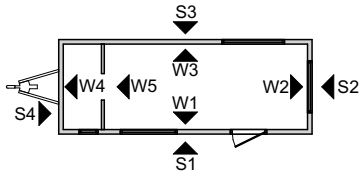
RYS. NR: 4

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

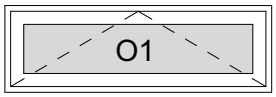
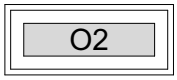
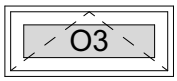
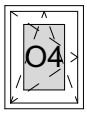
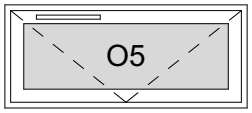
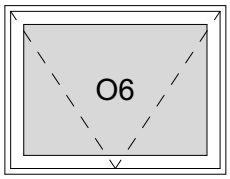
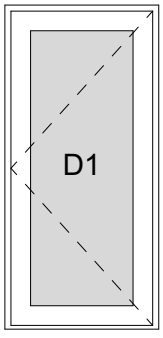
UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ARCHITEKTURA - ELEWACJE S2 S4	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 5

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

ZESTAWIENIE STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ

DOMEK NR: --

WIDOK OD ZEWNĄTRZ	PARAMETRY OKNA
 LOKALIZACJA: parter, pokój dzienny	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1650 x 550 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1630 x 530 mm SPOSÓB OTWIERANIA: uchylne do wewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: jak kolor ramy
 LOKALIZACJA: antresola	ILOŚĆ SZTUK: 2 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1050 x 450 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1030 x 430 mm SPOSÓB OTWIERANIA: stałe (szklenie w ramie) KOLOR ZAWIASÓW: - KOLOR KLAMKI: -
 LOKALIZACJA: antresola	ILOŚĆ SZTUK: 2 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1050 x 450 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1030 x 430 mm SPOSÓB OTWIERANIA: uchylne do wewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: jak kolor ramy
 LOKALIZACJA: parter, łazienka	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 500 x 650 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 480 x 630 mm SPOSÓB OTWIERANIA: uchylno-rozwierne do wewnątrz, prawe KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: jak kolor ramy
 LOKALIZACJA: parter, kuchnia	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1500 x 650 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1480 x 630 mm SPOSÓB OTWIERANIA: wychylne na zewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: srebrny nawiewnik po prawej stronie od klamki
 LOKALIZACJA: parter, pokój dzienny	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 1370 x 1050 mm WYMIARY OKNA (szer. x wys.): 1350 x 1030 mm SPOSÓB OTWIERANIA: wychylne na zewnątrz KOLOR ZAWIASÓW: jak kolor ramy KOLOR KLAMKI: srebrny
 LOKALIZACJA: parter, pokój dzienny	ILOŚĆ SZTUK: 1 WYMIARY OTWORU W ŚCIANIE: 960 x 2010 mm WYMIARY DRZWI (szer. x wys.): 940 x 1970 mm SPOSÓB OTWIERANIA: na zewnątrz, prawe KOLOR ZAWIASÓW: srebrny KOLOR KLAMKI: srebrny niski próg wysokość bez listwy przyparapetowej

UWAGI OGÓLNE DO WSZYSTKICH OKIEN I DRZWI

MATERIAŁ: PVC

KOLOR WEWNĘTRZNY: ANTRACYT
KOLOR ZEWNĘTRZNY: ANTRACYT

Kopiowanie, przetwarzanie, rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione. / Copying, processing, distributing these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited.

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

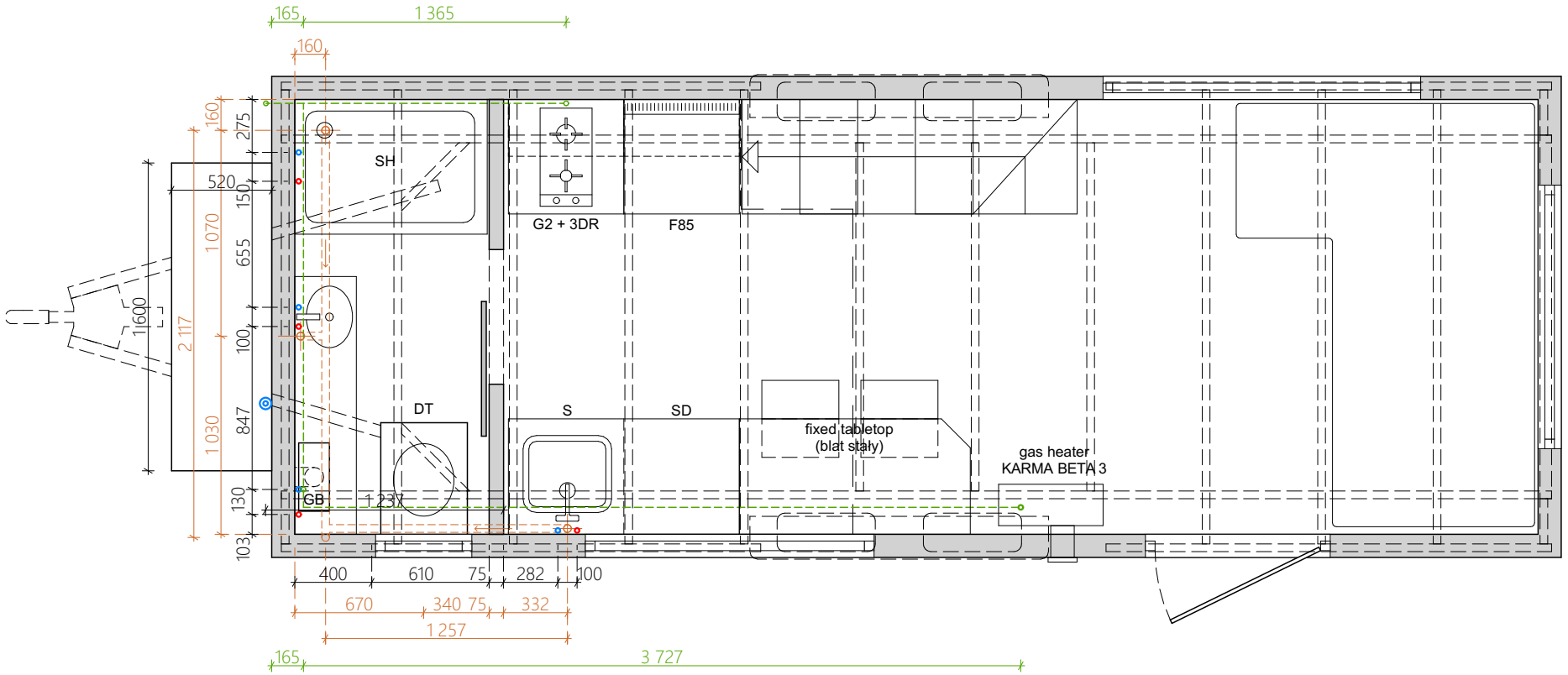
UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary z natury, w razie rozbieżności skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TYTUŁ:
ARCHITEKTURA - ZESTAWIENIE STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ

DATA
18.01.2024

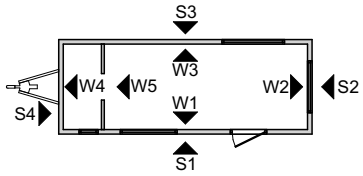
AURORA COMPANY

NR DOMU
--

water connection / Wasserverbindung / przyłącze wody
water pressure reducer / Wasserdruckminderer / reduktor ciśnienia wody
cold water pipe / Kaltwasserleitung / rura wody zimnej
hot water pipe / Warmwasserleitung / rura wody ciepłej
device connection points / Geräteanschlusspunkte / punkty przyłączenia urządzeń
drainage outlet / Kanalisation / odpływ kanalizacji
sewer pipe / Kanalrohr / rura kanalizacyjna
connections to adjacent modules / Verbindungen zu benachbarten Modulen / podłączenia do sąsiednich modułów

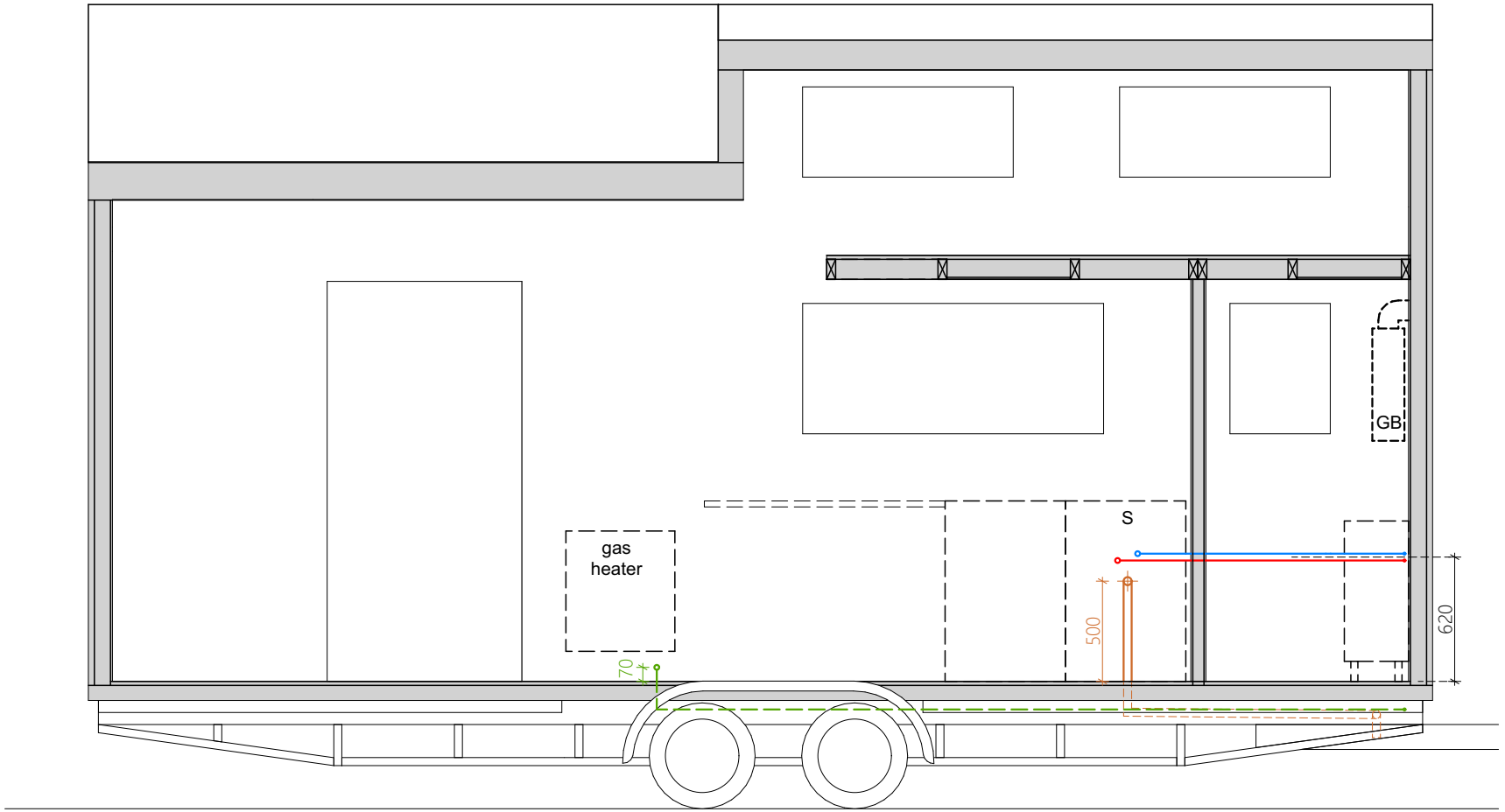
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

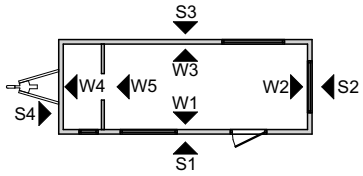
TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
HYDRAULIKA - RZUT	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 12

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

water connection / Wasserverbindung / przyłącze wody
water pressure reducer / Wasserdruckminderer / reduktor ciśnienia wody
cold water pipe / Kaltwasserleitung / rura wody zimnej
hot water pipe / Warmwasserleitung / rura wody ciepłej
device connection points / Geräteanschlusspunkte / punkty przyłączenia urządzeń
drainage outlet / Kanalisation / odpływ kanalizacji
sewer pipe / Kanalrohr / rura kanalizacyjna
connections to adjacent modules / Verbindungen zu benachbarten Modulen / podłączenia do sąsiednich modułów

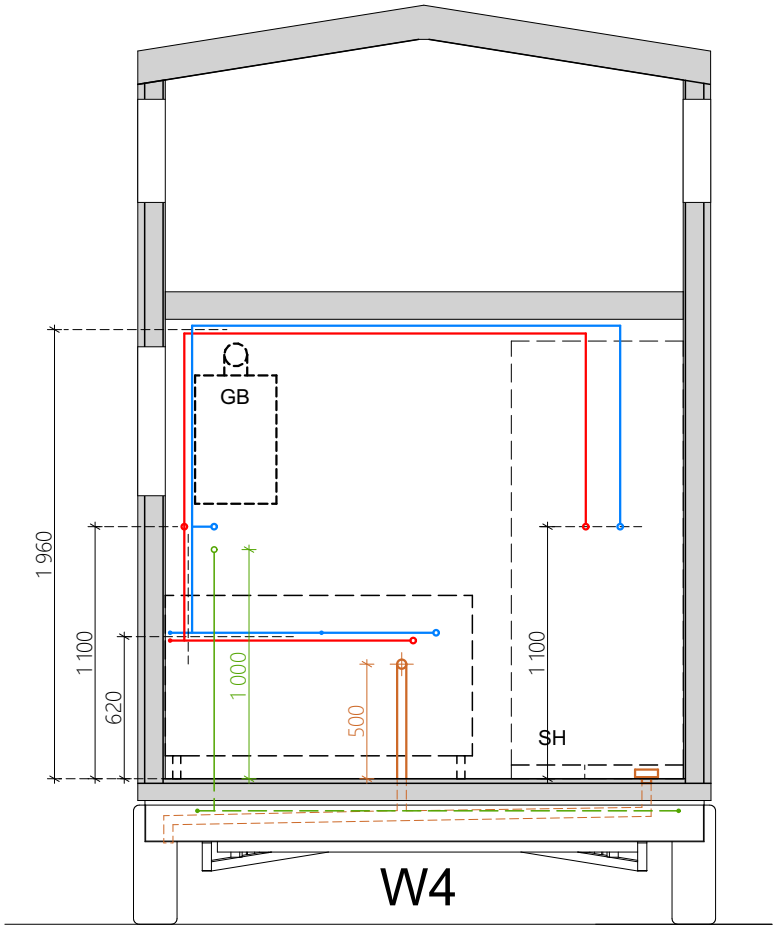
UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
HYDRAULIKA - KŁAD ŚCIANY W1	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 13

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

water connection / Wasserverbindung / przyłącze wody

water pressure reducer / Wasserdruckminderer / reduktor ciśnienia wody

cold water pipe / Kaltwasserleitung / rura wody zimnej

hot water pipe / Warmwasserleitung / rura wody ciepłej

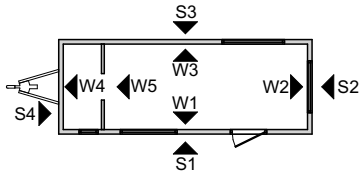
device connection points / Geräteanschlusspunkte / punkty przyłączenia urządzeń

drainage outlet / Kanalisation / odpływ kanalizacji

sewer pipe / Kanalrohr / rura kanalizacyjna

connections to adjacent modules / Verbindungen zu benachbarten Modulen / podłączenia do sąsiednich modułów

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

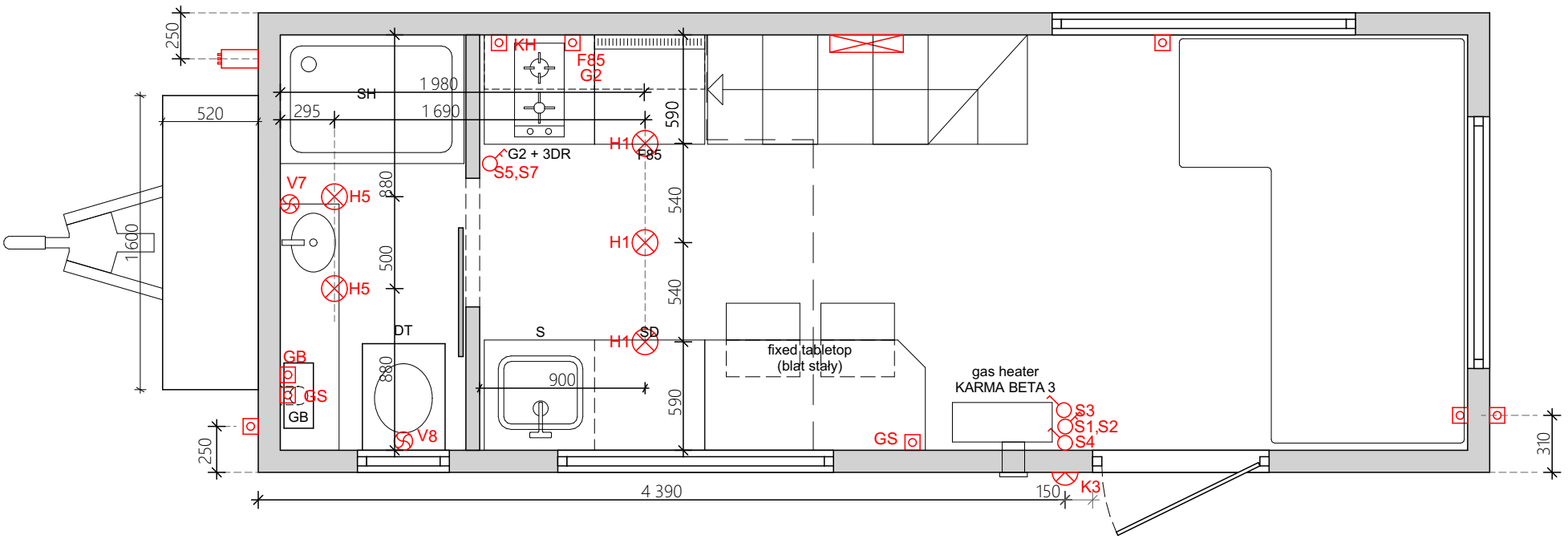

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
HYDRAULIKA - KŁADY ŚCIAN W3 W4	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 14

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz domu

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

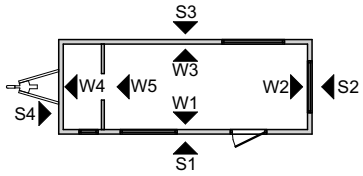
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

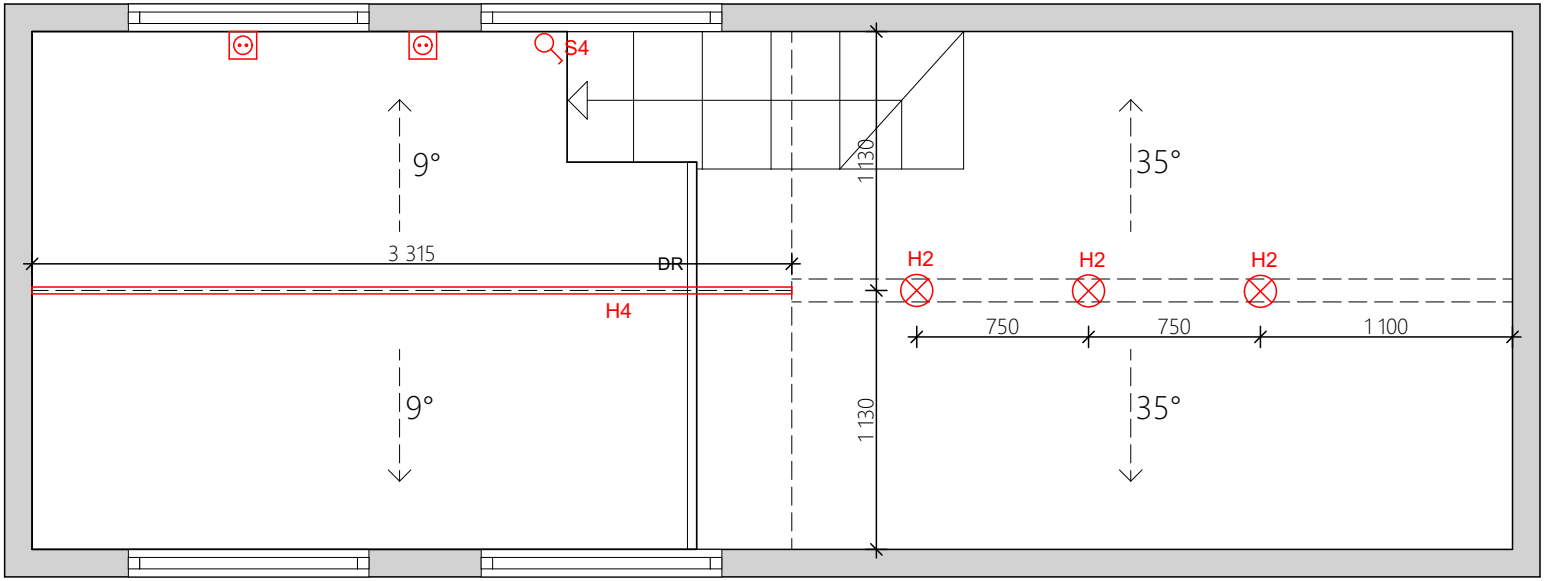

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ELEKTRYKA - RZUT PARTERU	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 15

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz domu

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

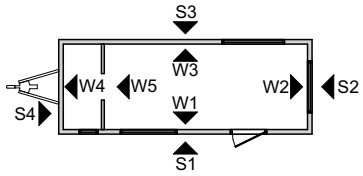
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

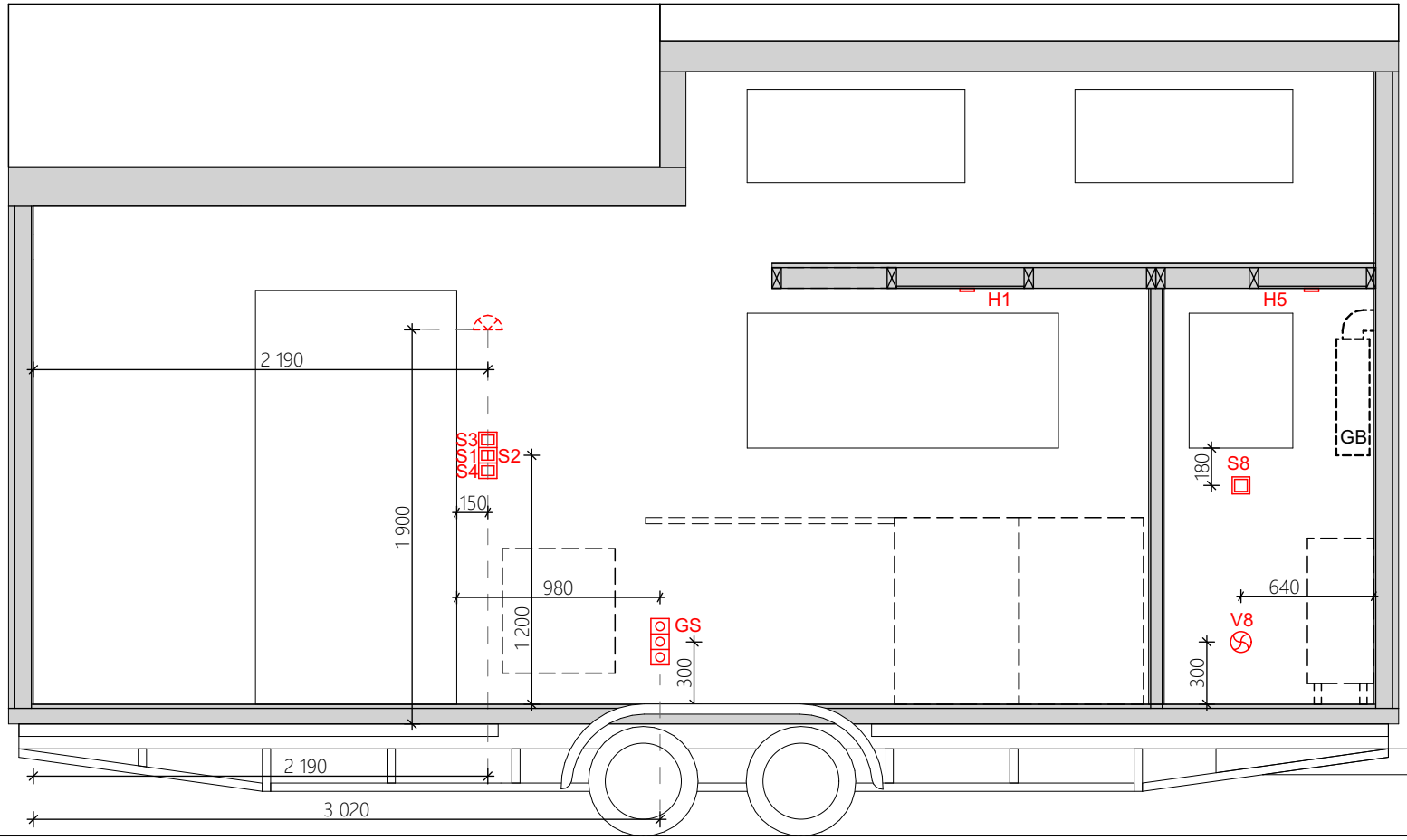

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ELEKTRYKA - RZUT ANTRESOLI	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 16

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz dom

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

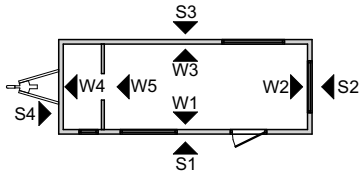
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

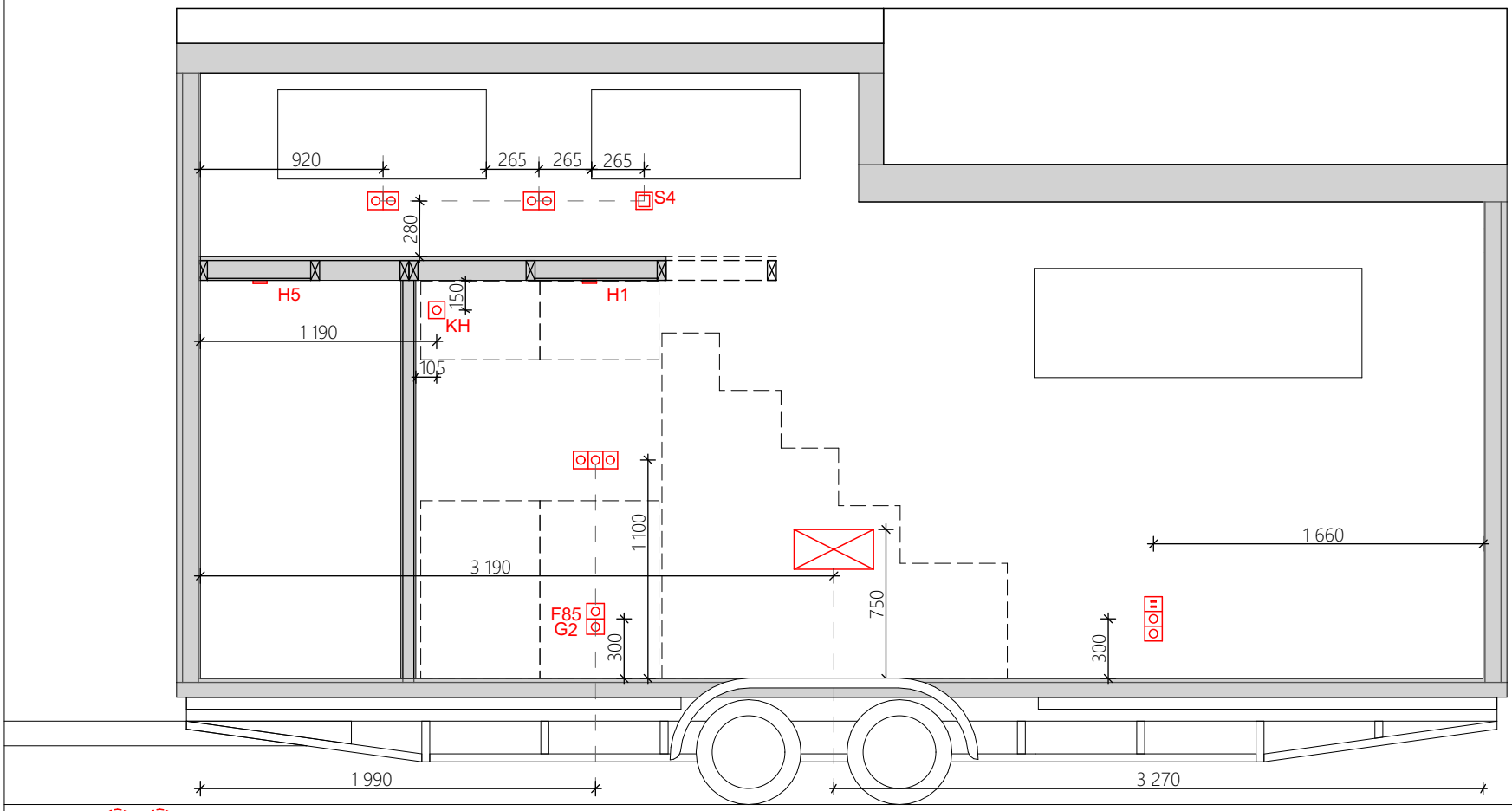

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
ELEKTRYKA - ŚCIANA W1	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 17

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz dom

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

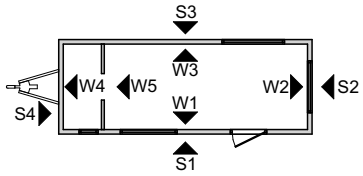
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

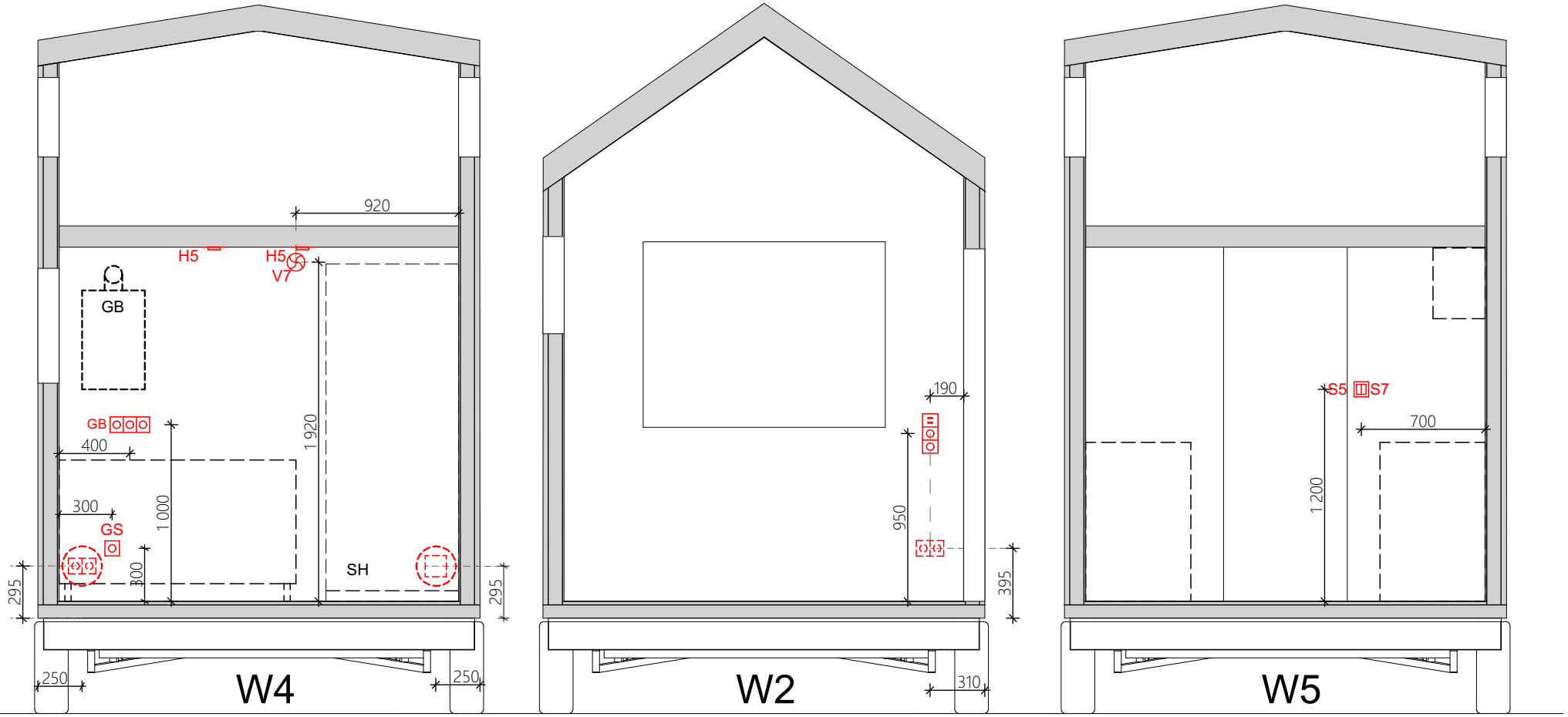

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	**DOM NR:**
ELEKTRYKA - ŚCIANA W3	--
AURORA COMPANY	**RYS. NR:** 18

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

UWAGA: WYMIARY PODANE DO POWIERZCHNI WYKOŃCZONYCH!

electrical points outside the house / elektrische Punkte außerhalb des Hauses / punkty elektryczne na zewnątrz domu

lighting fittings / Beleuchtungskörper / oprawy oświetleniowe

lighting fittings - LED strip / Beleuchtungskörper - LED-Streifen / oprawy oświetleniowe - pasek LED

switches / Schalter / włączniki

electric socket / Steckdose / gniazdo elektryczne

TV antenna socket, USB socket / TV Antennenbuchse, USB-Buchse / gniazdo antenowe TV, gniazdo USB

control panel / Schalttafel / panel sterujący

bathroom fan / Ventilator im Badezimmer / wentylator łazienkowy Ø 100 mm

INFRA-RED mirror thermostat / INFRA-RED Spiegelthermostat / termostat lustra INFRA-RED

cable outlet / Kabelausgang / wypust kabli

surface-mounted switchboard / Aufputz-Schalttafel / tablica rozdzielcza natynkowa

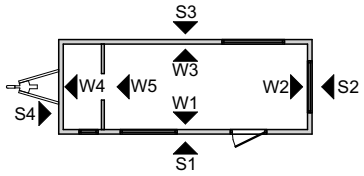
house electrical connection / Hausstromanschluss / przyłącze elektryczne domu

water meter / Wasseruhr / licznik wody

preparation for photovoltaics / Vorbereitung für Photovoltaik / przygotowanie pod fotowoltaike

ceiling fan / Deckenventilator / wentylator sufitowy

UWAGA:
Informacje o wyposażeniu, rodzaju instalacji, dodatkowych elementach, kolorystyce, itp. są zawarte w specyfikacji i wg niej mają być wykonane!

UWAGI OGÓLNE:
1. WYMIAROWANIE W MILIMETRACH (oprócz rzędnych, podanych w metrach)
2. Rzędna 0,00 projektu - powierzchnia wykończonej posadzki
3. Przed przystąpieniem do prac sprawdzić wymiary, w razie różnic skontaktować się z projektantem
4. Oznaczenia symboli są podane w legendzie na osobnym arkuszu dołączonym do projektu

TEMAT:	DATA:
SUNSHINE - NATUUR	18.01.2024
TYTUŁ:	DOM NR:
ELEKTRYKA - ŚCIANY W2 W4 W5	--
AURORA COMPANY	RYS. NR: 19

Copying, processing or dissemination of these materials in whole or in part without the consent of the author is prohibited / Das Kopieren, Bearbeiten oder Verbreiten dieser Materialien im Ganzen oder in Teilen ohne Zustimmung des Urhebers ist untersagt / Kopiowanie, przetwarzanie lub rozpowszechnianie tych materiałów w całości lub w części bez zgody autora jest zabronione.

Evaluatie 10 jaar Wadwachtershut

Jaarlijks fietsen en wandelen tienduizenden mensen langs de dijk. Ze genieten van het weidse uitzicht over de Waddenzee, de bonte schakeringen van de Schorren en de rijkdom aan vogels. Het enige natuurlijke Werelderfgoed dat ons land rijk is, wordt hier geëtaleerd. Fietsers stappen af om te kijken naar de sterns, lepelaars en andere wad- en kustvogels. In het voorjaar en de zomer krijgen ze een gastvrij onthaal bij de wadwachtershut op de dijk. Vrijwillige wadwachters vertellen over het rijke wad, de bijzondere natuur en de vogels. Vanaf de dijk vertrekken gidsen met groepen voor een excursie over de Schorren en het wad. Werelderfgoed Waddenzee zit vol leven en vol verhalen. Dat trekt mensen.

Natuurmonumenten draagt de zorg voor de toekomst van dit deel van het Werelderfgoed. We zetten ons de komende jaren in voor meer natuurlijkheid, herstel van het voedselweb, ruimte voor vogels en voor mensen om te genieten van het Werelderfgoed. Steeds met een rijk wad van Texel voor ogen.

De afgelopen periode

2015 was het eerste jaar dat er in de periode van april tot en met augustus een wadwachtershut van Natuurmonumenten op de dijk stond tussen het binnendijkse natuurgebied Utopia en het buitendijkse kweldergebied De Schorren. Aanleiding hiervoor was dat Natuurmonumenten zag dat de “Vogelboulevard” (het lint van vogelrijke natuurgebieden langs de Waddendijk) veel mensen trok. Niet alleen vogelaars en vogelfotografen, maar ook heel veel fietsers en wandelaars genieten van het feit dat je op een paar meter afstand een foeragerende lepelaar of jonge kluutjes en bergeenden kunt

zien. Ook het indrukwekkende vliegspel van duizenden sterns die opvliegen uit een kolonie omdat er een bruine kiekendief een kijkje komt nemen is iets wat veel mensen nog nooit mee hebben gemaakt. Een beleving voor hen die ze nooit zullen vergeten.

De wadwachtershut werd bemand door vrijwillige gastheren en -vrouwen om als ambassadeurs van de vereniging te dienen. Zij stonden de bezoekers te woord en gaven uitleg over de natuur, het eiland Texel en het wereld erfgoed De Waddenzee. Daarnaast konden ze toezicht houden en had hun aanwezigheid een preventieve werking op niet toegestane activiteiten.

De Wadwachters hebben bijgehouden hoeveel mensen er langs kwamen en hoeveel gesprekken ze met bezoekers hadden. In dat eerste jaar kwamen er dagelijks gemiddeld 392 mensen aan de wadwachtershut voorbij en gemiddeld hadden ze ruim 100 gesprekken per dag. Die gesprekken varieerden van “Hoe kom ik bij de vuurtoren” tot “een uitgebreide uitleg van hoe het eiland Texel ontstaan is”. De VVV noemt de Wadwachtershut ook wel hun mobiele post in het veld. Het registreren van het aantal bezoekers heeft de eerste vier jaar plaatsgevonden en gemiddeld kwamen er toen 8.561 personen per seizoen bij de Wadwachtershut en aan voorbijgangers zijn gemiddeld 37.935 personen per seizoen geregistreerd.

Wat heeft het opgeleverd?

In deze 10 jaar is het langs de vogelboulevard steeds drukker geworden. De Wadwachtershut heeft eraan bij gedragen dat zowel toeristen als Texelaars zich meer bewust zijn geworden van de unieke (Wadden)natuur die Texel rijk is.

Afgelopen zomer heeft Natuurmonumenten een Bezoekers Belevingsonderzoek laten uitvoeren en daarbij werd De Vogelboulevard in zijn geheel met een mooie 8,5 beloond. Bij het onderwerp “voorzieningen” werd het informatiepunt De Wadwachterskar als een zeer positief punt genoemd.

De Wadwachtershut fungeert als een groen VVV punt en is een service punt voor Wereld Erfgoed Waddenzee. Het wordt enorm door de bezoekers gewaardeerd dat je tijdens je wandeling of fietstocht een plek tegenkomt waar je vriendelijk te woord wordt gestaan en informatie kunt krijgen over het eiland.

Doordat de Wadwachtershut 24/7 bemand is, heeft dit een preventieve werking op activiteiten/overtredingen die verstorend en zelfs fataal kunnen zijn voor broedende vogels. Voorbeeld hiervan zijn loslopende honden die de broedende vogels opjagen of personen binnen het permanent afgesloten Artikel 2.45 buitendijkse gebied van De Schorren .

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543300

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) voor plaatsing wadwachterswagen Utopia/De Schorren

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Water’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 17 december 2024 met zaaknummer 3533817 voor de plaatsing van een wadwachterswagen aan de Stuifweg in Oosterend te hoogte van Utopia en de Schorren voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april tot 1 september voor 15 jaar (van 2025 tot 2040);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2249
Extern Zaak ID	3543298
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2025
Agendapunt	5
Titel	Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadscommissie	9 april 2025
Raadsvergadering	**16 april 2025**

Toelichting

Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3543298

Bindend advies omgevingsvergunning (bopa) gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Mee te werken aan het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035).
2. Hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Toelichting

Het vogelwachtershuisje bij de Slufter aan de Oorsprongweg is de afgelopen 10 jaar gebruikt voor vogelwachters op basis van een omgevingsvergunning. Deze vergunningstermijn is geëindigd en kan niet verlengd worden. Staatsbosbeheer wil het gebruik voortzetten en vraagt een nieuwe omgevingsvergunning daarvoor aan. De activiteit is echter in strijd met het omgevingsplan. Daarom is een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa) aangevraagd. Om die vergunning te kunnen verlenen is een positief bindend advies van de raad nodig.

Bijlagen

1. Aanvraag omgevingsvergunning
2. Onderbouwing etfal
3. Situatietekening
4. Evaluatie

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Samenvatting

Het college heeft besloten mee te werken aan het gebruik van het vogelwachtershuisje bij de Slufter voor een gebruik door vogelwachters gedurende het broedseizoen en vraagt de gemeenteraad hiervoor een positief bindend advies af te geven.

Aanvraag omgevingsvergunning

De aanvraag omgevingsvergunning gaat over het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035). Het gaat om een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Het 24 uurs-gebruik van en verblijf in van het vogelwachtershuisje is in strijd met de regels van het omgevingsplan. Het plan kent geen mogelijkheid hiervan af te wijken. In de afgelopen 10 jaar heeft het college hieraan meegewerkt met een tijdelijke omgevingsvergunning op basis van de Wabo en zgn. kruimelregeling. Deze kan niet meer worden toegepast.

Meewerken aan het plan

Van toepassing nu is de Omgevingswet en meewerken kan nu met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De gemeenteraad moet hiermee wel instemmen. Dat kan door een positief bindend advies af te geven. Alleen dan kan de vergunning door het college worden verleend.

Om mee te kunnen werken aan de aanvraag moet er sprake zijn van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dit wil zeggen dat het plan moet passen in de omgeving en moet bijdragen aan een goede leefomgeving. Daarvoor is bij de aanvraag een onderbouwing aangeleverd waaruit dit blijkt. Gelet op de belangen van natuur en toerisme, en de rol die Natuurmonumenten hier mede in heeft, heeft de aanwezigheid van een vogelwacht bij een aantal belangrijke natuurgebieden een belangrijke toegevoegde waarde. Hiermee kan op goede wijze invulling worden gegeven aan de bescherming van de gebieden, onder andere via informatieverstrekking, toezicht en monitoring. Het gebruik van het vogelwachtershuisje leidt niet tot (een landschappelijke) verstoring. De aanvraag is positief beoordeeld.

Vervolgstappen

Als de gemeenteraad akkoord gaat met dit plan geeft zij een positief bindend advies. De omgevingsvergunning om af te kunnen wijken van het omgevingsplan kan dan verleend worden. Belanghebbenden kunnen dan bezwaar indienen tegen de omgevingsvergunning en daarna nog in beroep bij de bestuursrechter.

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Argumenten tot advies

Bij de toegang van het natuurgebied de Slufter aan het einde van de Oorsprongweg staat al lange tijd een vogelwachtershuisje van Staatsbosbeheer (SBB) (met vergunning). Dit huisje heeft huisnummer 1X. Het college heeft een omgevingsvergunning (voor het gebruik) verleend waardoor vogelwachters de afgelopen 10 jaar gedurende 24 uur per dag in het huisje konden verblijven ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting in het natuurgebied.

De verleende omgevingsvergunning kon door het college worden verleend op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in combinatie met Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht. In die bijlage staat in artikel 4 dat het college bevoegd is omgevingsvergunningen te verlenen om voor een periode van maximaal 10 jaar van het bestemmingsplan af te wijken. Van die bevoegdheid heeft het college gebruik gemaakt.

Het jaar 2024 was het laatste jaar dat SBB van de vergunning gebruik kon maken. Een verlenging van de vergunning is niet mogelijk. SBB heeft de wens het gebruik voort te zetten. Daarom is een nieuwe omgevingsvergunning aangevraagd. Omdat sinds 1 januari 2024 de Omgevingsweg van kracht is (opvolger van de Wabo) zijn de regels voor de vergunningverlening iets anders geworden.

Er is een omgevingsvergunning aangevraagd om af te wijken van de regels van het omgevingsplan. De aanvraag moet worden aangemerkt als de activiteit *afwijken regels van het omgevingsplan*. Dit is de buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa). Hiervoor is het nodig dat de aanvraag wordt voorzien van een goede onderbouwing waaruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties (‘etfal’). De vergunning kan door het college worden verleend als de gemeenteraad een positief bindend advies afgeeft.

<u>Vogelwachtershuisje de Geul</u>
Aan de Mokweg nabij de Geul heeft SBB ook een vogelwachtershuisje dat in het broedseizoen door vogelwachters wordt gebruikt. De vergunning hiervoor is later verleend en loopt nog tot en met 2026. Hiervoor hoeft nu dus geen nieuwe vergunning verleend te worden en het is nu geen onderdeel van dit bestuurlijk advies.

Feitelijke situatie
Het vogelwachtershuisje staat in het (tijdelijk) omgevingsplan, deelgebied bestemmingsplan Buitengebied Texel 2103, in de functie (bestemming) ‘Natuur – kuststrook’.

Ten behoeve van toezicht, monitoring en voorlichting aan bezoekers van de Slufter zet SBB gedurende het broedseizoen vrijwilligers in. Deze vrijwilligers verblijven telkens een week in het gebied en gebruiken daarbij het vogelwachtershuisje. Dit verblijf is 24-uur per dag. Het huisje is zeer klein en heeft minimale voorzieningen. Dit gebruik past echter niet in de regels van het omgevingsplan.

Huidige situatie (verbeelding + luchtfoto):

Waarom moet er worden afgeweken van het omgevingsplan?
Het vogelwachtershuisje past in de geldende bestemming, te weten landschap- en natuurbescherming en landschaps- en natuurontwikkeling. Het 24-uurs verblijf door vogelwachters (waaronder overnachtingen) echter niet. Het is overigens geen verblijfsrecreatie, omdat het verblijf niet is gericht recreatie.

Het omgevingsplan bevat geen mogelijkheden om af te wijken van het beoogde gebruik. Dit gebruik kan dan op twee manieren mogelijk worden gemaakt. Ten eerste kan dat met een wijziging van het omgevingsplan. Ten tweede kan medewerking worden verleend met een bopa. Met een bopa kunnen de regels van het omgevingsplan of de verbeelding echter niet worden gewijzigd. De bopa maakt het mogelijk om af te wijken van de regels of de verbeelding.

Deze bopa is nu aangevraagd. De afwijking wordt gevraagd voor een nieuwe periode van 10 jaar. Om af te kunnen wijken van het tijdelijk deel van het omgevingsplan is het noodzakelijk dat wordt afgewogen of hier sprake is van een ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (‘etfal’). Dit is de vroegere ruimtelijke onderbouwing. Deze is bij de aanvraag gevoegd.

De aanvraag wordt behandeld met de reguliere procedure. De wettelijke beslistermijn hiervan is 8 weken. Verlenging van die termijn met 6 weken is mogelijk. Onder de Omgevingswet kan er geen vergunning van rechtswege ontstaan.

Omdat het gaat om een tijdelijke vergunning hoeft deze niet verwerkt te worden in het omgevingsplan. Het is echter een overweging om dat hier wel te doen als de activiteit op zichzelf ook kan worden toegestaan na de termijn van de vergunning. Voordeel daarvan is dat dan niet opnieuw een afwijkvergunning hoeft te worden verleend.

Is meewerken aan de aanvraag wenselijk?
Bij de aanvraag is een evaluatie van de afgelopen jaren gevoegd, opgesteld door SBB. In de onderbouwing bij de aanvraag is een uitgebreidere toelichting gegeven. Hieruit blijkt dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De aanvraag is positief beoordeeld en geadviseerd wordt om hieraan mee te werken.

De afgelopen jaren heeft uitgewezen dat de permanente aanwezigheid van de vogelwachters in het gebied gedurende het broedseizoen een toegevoegde waarde heeft. De druk op de natuurgebieden neemt toe en het is belangrijk dat in goede banen te leiden en ook goede voorlichting te geven. Daarin wordt voorzien met deze vogelwacht. Ook dragen de vogelwachters bij aan de natuurdoelstellingen die SBB heeft voor het natuurgebied, bijvoorbeeld via de monitoring.

Met betrekking tot de evaluatie wordt opgemerkt dat er de afgelopen jaren bij de gemeente geen meldingen zijn ontvangen over het vogelwachtershuisje.

Natuur en toerisme zijn beide zeer belangrijk voor Texel en ze moeten elkaar versterken. De natuurbeheerorganisaties, zoals SBB, spelen daarbij een belangrijke rol. De locatie het vogelwachtershuisje ligt bij het kwetsbare natuurgebied de Slufter en bij het deel dat niet voor publiek toegankelijk is. Vanaf het naastgelegen uitkijkpunt is er goed zicht op het gebied. De aanwezigheid van de vogelwacht gedurende het (kwetsbare) broedseizoen draagt er aan bij dat de natuur en het toerisme op een goede wijzen samen gaan, namelijk door informatieverstrekking en voorlichting, en toezicht. Hiermee kan het gebied beter beschermd worden.

Het gebruik van het bestaande vogelwachtershuisje voor de vogelwacht leidt niet tot een landschappelijke verstoring, het huisje is immers een bestaand en legaal bouwwerk. De aanwezigheid van de vogelwachters zelf leidt ook niet tot verstoring of andere negatieve effecten. Een andere, betere oplossing lijkt op voorhand ook niet beschikbaar. Alternatieve opties zijn daarom niet concreet onderzocht.

Alles overwegende is het college ervan overtuigd dat de aanwezigheid van vogelwachters nabij enkele belangrijke natuurgebieden, gedurende het broedseizoen en gedurende het hele etmaal, een belangrijke toegevoegde waarde heeft. Dit versterkt ook de gemeentelijke doelstellingen ten aanzien van natuur en toerisme. Hiermee is het beoogde gebruik van het vogelwachtershuisje goed en aanvaardbaar. Dit maakt dat het college positief is over de aanvraag en daaraan medewerking wil verlenen.

Van belang is wel er geen nieuwe activiteiten op de locatie bijkomen. De verkoop van artikelen en eet- en drinkwaren dient achterwege te blijven. Dat kan een aantrekkende werking hebben op bezoekers en dat is niet gewenst. In de te verlenen omgevingsvergunning zal hierover een voorschrift worden opgenomen. Ook wordt er aan gehecht dat goed wordt bijgehouden welke resultaten de vogelwacht oplevert. Dat vraagt ook om een registratie van meer feitelijke gegevens (aantal bezoekers, aantal verstoringen, etc.). Een voorschrift van die strekking wordt aan de omgevingsvergunning verbonden.

Rol van de gemeenteraad
Als een aanvraag niet past binnen het (tijdelijk) omgevingsplan en er hiervoor ook geen afwijkingsmogelijkheid in de beoordelingsregels van het plan zitten dan kan ‘buitenplans’ worden afgeweken. Het college beslist op de aanvraag.

De gemeenteraad kan aangegeven bij welke buitenplanse afwijkingen zij betrokken wil worden. Voor die (vooraf) aangewezen gevallen moet de raad dan een bindend advies afgeven. Nadat dit bindend advies positief is kan het college de vergunning verlenen. Het bindend advies is de opvolger van de ‘verklaring van geen bedenkingen’.

Op 13 juli 2022 heeft de raad vastgesteld voor welke afwijkingen zij advies wil geven. Kort gezegd gaat het dan om alle afwijkingen waarvoor geen beleid is vastgesteld en die niet zijn aan te merken zijn als gevallen waarop de oude ‘kruimelregeling’ (artikel 4, Bijlage II van het Besluit omgevingsrecht) van toepassing was. Dit komt overeen met de gevallen die voorheen voor een verklaring van geen bedenkingen aan de raad werden voorgelegd.

In dit geval gaat het om een aanvraag om voor 10 jaar af te wijken. Dit hoeft normaal gesproken niet voor bindend advies aan de raad te worden voorgelegd. Hier is echter al eerder, onder de Wabo, afgeweken voor de duur van 10 jaar. Deze afwijking wordt nu voortgezet, maar wel met een andere grondslag (de Omgevingswet). Uitgangspunt is dat afwijkingen die voor een langere duur dan 10 jaar zijn en daaraan geen actueel beleid ten grondslag ligt, naar de raad gaan. Dit is de voortzetting van de voormalige kruimelregeling. Dat is ook wat de raad heeft beoogd met de lijst van gevallen die voor bindend advies naar de raad moeten.

Conclusie is dat in het omgevingsplan geen mogelijkheid is opgenomen om aan de aanvraag mee te kunnen werken. Er is ook geen ander beleid waarop de gevraagde afwijking kan worden gebaseerd. Het past niet binnen de criteria van de voormalige kruimelregeling. Dit betekent dat de raad het bindend adviesrecht heeft. Feitelijk wordt de raad gevraagd of zij mee wil werken aan de gevraagde afwijking. Hierbij heeft de raad de mogelijkheid om voorwaarden te stellen. Het college kan niet afwijken van het bindend advies.

Alternatieven

Niet meewerken aan de aanvraag en de raad vragen geen positief advies af te geven.
Wanneer de raad wil afwijken van het collegevoorstel, dan zal de raad het voorstel gemotiveerd moeten amenderen.
Een negatief bindend advies leidt ertoe dat de omgevingsvergunning door het college moet worden geweigerd. Het gevraagde gebruik van het vogelwachtershuisje kan dan niet worden voortgezet.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**
  Nadat een bindend advies is afgegeven kan het college beslissen op de aanvraag omgevingsvergunning. Het bindend advies maakt onderdeel uit van het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning.
  Tegen het besluit kunnen belanghebbenden bezwaar indienen bij het college. Hierna is er nog beroep mogelijk bij de bestuursrechter.

- **Beleidsmatige consequenties**
  Deze zijn beschreven onder het kopje ‘argumenten tot advies’. Conclusie is dat de aanvraag voldoet aan een evenwichtige toedeling van functies aan locaties en dat de omgevingsvergunning verleend kan worden.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

Omgevingswet, (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 inclusief de reparatieplannen.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543298

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Natuur – kuststrook’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van ..-..-2025,

De griffier, De voorzitter,

Vogelwachtershuisje Texel publiceerbaar

Uw verzoek

Ingediend bij	**Gemeente Texel**
Soort	Aanvraag vergunning
Activiteit(en)	Afwijken van regels in het omgevingsplan
Doel	Aanvullen
Status	Aangevuld
Verzoeknummer(s)	20241219 01947 000 (ingediend op 19-12-2024)
	20241219 01947 001 (ingediend op 09-01-2025)

Project

Naam van dit project
Vogelwachtershuisje Texel

Projectomschrijving
Aanvraag voor vergunning gebruik vogelwachtershuisje bij de Slufter.
Vogelwachters leveren belangrijke bijdrage aan het beschermen van de natuur van de Slufter.
Voor de looptijd van 10 jaar.

Locatie

Kadastraal nummer
TEL00 A 6415

Algemeen

U kunt een bijlage toevoegen over het contact met anderen over uw plannen.

Geen documenten.

Voeg als bijlage toe: gegevens over de grens van de locatie.

Geen documenten.

Contact met anderen over uw plannen

Heeft u contact gehad met anderen over uw plannen?
Ja

Hoe heeft u anderen betrokken bij uw plannen?
geen openbare informatie

Welke reacties heeft u gekregen?
geen openbare informatie

Verzoek

Geef uw verzoek een naam
Vogelwachtershuisje Texel

Toelichting op uw verzoek
geen openbare informatie

Uw referentienummer
geen openbare informatie

Hierbij verklaar ik alle vragen naar waarheid te hebben ingevuld.
Ja

Is er informatie die u later pas opstuurt? Geef hier dan aan welke informatie dat is. Geef ook aan waarom u die pas later opstuurt.
geen openbare informatie

Is er informatie die u niet opstuurt? Geef dan aan waarom. Bijvoorbeeld omdat u die al eerder heeft ingestuurd.
geen openbare informatie

Uw gegevens

E-mailadres en telefoonnummer initiatiefnemer

E-mailadres
geen openbare informatie

Telefoonnummer
geen openbare informatie

Gegevens vestiging of bedrijf initiatiefnemer

KVK-nummer
30263544
Vooraf ingevuld antwoord.

Handelsnaam
Staatsbosbeheer
Vooraf ingevuld antwoord.

RSIN
806511588
Vooraf ingevuld antwoord.

Adresgegevens bedrijf initiatiefnemer

Straatnaam
Smallepad
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisnummer
5
Vooraf ingevuld antwoord.

Huisletter
-

Huisnummertoevoeging
-

Postcode
3811MG
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Amersfoort
Vooraf ingevuld antwoord.

Is het postadres hetzelfde als het hoofdadres?
Nee
Vooraf ingevuld antwoord.

Postadres bedrijf initiatiefnemer

Wat voor adres wilt u opgeven als postadres?
afwijkend adres
Vooraf ingevuld antwoord.

Wat voor adres wilt u opgeven als afwijkend adres?
postbusnummer
Vooraf ingevuld antwoord.

Nummer
2
Vooraf ingevuld antwoord.

Postcode
3800AA
Vooraf ingevuld antwoord.

Plaats
Amersfoort
Vooraf ingevuld antwoord.

Contactpersoon

Wilt u een contactpersoon voor deze aanvraag of melding opgeven?
Nee

Vragen en antwoorden

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Omschrijf wat u wilt gaan doen.
zie bijlage onderbouwing

Beschrijf hoe en in welke mate de voorgenomen activiteiten of het gebruik in strijd zijn met de regels uit het omgevingsplan.
zie onderbouwing

Geef aan waarom u van regels in het omgevingsplan wil afwijken.
zie bijlage

Het afwijken van de regels in het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor de leefomgeving. Beschrijf deze gevolgen.
zie bijlage

Wilt u tijdelijk afwijken van de regels in het omgevingsplan?
Nee

Milieueffectrapportage

Wat geldt er voor de activiteiten van deze aanvraag?
Geen ‘project-mer-plicht’ en geen ‘project-mer-beoordelingsplicht’

Bijlagen

Afwijken van regels in het omgevingsplan

Overige gegevens noodzakelijk voor toetsing aan het omgevingsplan

Document	Vertrouwelijk
Aangepast Evaluatie gebruik Vogelwachters huisje 20182024 - opm. gemeente.docx	Nee
Aangepast Onderbouwing etfal Vogelwachtershuisje de Slufter 2024 - opm. gemeente.docx	Nee

Overzichtstekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
Situatieschets.docx	Nee

Rapport archeologische waarde

Document	Vertrouwelijk
Aangepast Onderbouwing etfal Vogelwachtershuisje de Slufter 2024 - opm. gemeente.docx	Nee

Situatietekening bestaande toestand

Document	Vertrouwelijk
Situatieschets.docx	Nee

Situatietekening nieuwe toestand

Document	Vertrouwelijk
Situatieschets.docx	Nee

Onderbouwing etfal Vogelwachtershuisje de Slufter

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

1.2 Ligging projectgebied

1.3 Procedure

1.4 Leeswijzer

2. Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

2.1.1 Ruimtelijke en functionele situatie

2.1.2 (Bouw- en gebruiks)mogelijkheden omgevingsplan

2.2 Toekomstige situatie

2.2.1 Ontwikkeling

2.2.2 Strijdigheden omgevingsplan

3. Participatie

3.1 Hoe was de voorbereiding?

3.2 Wat vindt de omgeving?

3.3 Wat vinden andere besturen en …..?

4. Beleidskader

4.1 Toetsing rijksbeleid

4.2 Toetsing provinciaal beleid/provinciale verordening

4.3 Toetsing regionaal beleid

4.4 Toetsing gemeentelijke beleid

5. Landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingstekening nieuw

5.2 Toetsing beeldkwaliteitsplan

6. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving

6.1 M.e.r.-beoordeling

6.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

6.3 Duurzaamheid

6.4 Gezondheid

6.5 Verkeer en parkeren

6.6 Ecologie: soortenbescherming

6.7 Ecologie: gebiedsbescherming

6.8 Luchtkwaliteit

6.9 Geluid

6.10 Geur

6.11 Omgevingsveiligheid

6.12 Trilling

6.13 Slagschaduw en windhinder

6.14 Welstand

6.15 Cultureel erfgoed

6.16 Bodem

6.17 Water

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

7.2 Kostenverhaal

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Staatsbosbeheer Texel vraagt, in samenwerking met Nationaal Park Duinen van Texel, een nieuwe omgevingsvergunning aan voor het voortzetten van de vogelwachters bij het Diepe Gat (ook wel Slufter-noord genoemd). Op deze locatie is een klein huisje in eigendom van Staatsbosbeheer. In het hoogseizoen, van 1 april tot 1 september, verblijven hier vrijwillige vogelwachters om 1. Bezoekers te voorzien van vogel- en natuurinformatie in deze gebieden en de rest van het eiland en 2. Toezicht te houden op deze gevoelige natuurgebieden en daarmee het toezicht en de handhaving van Staatsbosbeheer te ondersteunen. De vrijwilligers leveren met hun inzet een belangrijke bijdrage aan het beschermen van de natuur. De omgevingsvergunning voor het huisje loopt af. Om het goede werk van de vrijwilligers voort te kunnen zetten is het belangrijk dat ze in dit huisje kunnen verblijven.

1.2 Ligging projectgebied

Het projectgebied bevindt zich halverwege de meest noordelijke opgang van de Slufter langs de Zanddijk. Zie onderstaande kaart voor een schets van het projectgebied.

1.3 Procedure

Deze onderbouwing is ten behoeve van de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit die nodig is om het gebruik van het vogelwachtershuisje voort te zetten. Het gaat om een aanvraag die met de reguliere procedure van de Omgevingswet wordt behandeld.

1.4 Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken wordt beschreven hoe er nu gebruik wordt gemaakt van het vogelwachtershuisje en hoe we dat in de toekomst willen voortzetten.

2. Beschrijving van het project en zijn omgeving

2.1 Huidige situatie

De vogelwachters verblijven nu van 1april tot 1 september in het huisje om 1. Bezoekers te voorzien van vogel- en natuurinformatie in deze gebieden en de rest van het eiland en 2. Toezicht te houden op deze gevoelige natuurgebieden en daarmee het toezicht en de handhaving van Staatsbosbeheer te ondersteunen. De vrijwilligers leveren met hun inzet een belangrijke bijdrage aan het beschermen van de natuur. Overdag zijn de vrijwillige vogelwachters op het uitkijkpunt, 30 meter naast het huisje of lopen zij in het (openbare deel) gebied rond met bezoekers. Op deze plekken geven zij voorlichting en houden ze toezicht.
’s Avonds verplaatsen de vrijwilligers zich naar het huisje, waar zij overnachten. Uit ervaring blijkt dat de aanwezigheid van vogelwachters ’s ochtends vroeg en ’s avonds wat later in het gebied noodzakelijk is om overtredingen van de gebiedsregels te voorkomen en de natuur voldoende te beschermen.
Er is 1 picknicktafel naast het huisje, en de faciliteiten in het huisje zijn van basiskwaliteit. De ruimte rondom het huisje is niet vrij toegankelijk en mag alleen door medewerkers van Staatsbosbeheer en de desbetreffende vrijwilligers betreden worden. De opzet van deze locatie is juist om de vrijwilligers zo lang en zo veel mogelijk in – het te beschermen gebied – te laten verblijven. De Hoogwatervluchtplaats voor vogels die zich in de Slufter bevindt is van groot belang voor de rust van vele wadvogels. Ook de bijzondere vegetatie in de Slufter is te bijzonder om betreden te worden. Daarom is de aanwezigheid van de vogelwachters in het hoogseizoen van groot belang, onder andere om de signaalfunctie voor onze toezichthouders en boa’s te vervullen.
Het verblijf van de vogelwachters is niet recreatief van aard. Gedurende het verblijf hebben zij een gerichte opdracht en taak die zij vervullen voor Staatsbosbeheer en Nationaal Park Duinen van Texel.

Het verblijf in het huisje is noodzakelijk om de vogelwachters te faciliteren tijdens het uitvoeren van hun opdracht/taak.

2.1.1 Ruimtelijke en functionele situatie

In het huisje is een basis-keuken, een zitje, een toilet en een stapelbed aanwezig. Dit campingtoilet wordt wekelijks geleegd. De ruimte wordt alleen door de vrijwilligers gebruikt bij slecht weer, om te slapen en 's avonds te rusten. Er is geen mogelijkheid om met meer dan 2 personen te verblijven, zelfs niet om in het huisje aanwezig te zijn. Het huisje is (vanaf buiten gemeten) ten hoogste 20 m^2. De omliggende ruimte (waarbinnen de vrijwilligers de ruimte hebben om fietsen te stallen en aanwezig te zijn) is ten hoogste 90 m^2.

2.1.2 (Bouw- en gebruiks)mogelijkheden omgevingsplan

Buitenzijde oppervlakte huisje: 20 m^2.(L 6,35 m, B 3,16 m).

Buitenzijde oppervlakte buitenruimte (huisje + pleintje): 40 m^2. (L 8,85 m, B 4,60 m).

Hoogte huisje: 3,40 meter in de nok.

2.2 Toekomstige situatie

In het hoogseizoen, van 1 april tot 1 oktober, kunnen vrijwillige vogelwachters in het vogelwachtershuisje verblijven ten behoeven van natuurbescherming door 1. Bezoekers te voorzien van vogel- en natuurinformatie in deze gebieden en de rest van het eiland en 2. Toezicht te houden op deze gevoelige natuurgebieden en daarmee het toezicht en de handhaving van Staatsbosbeheer te ondersteunen.

2.2.1 Ontwikkeling

Niet van toepassing.

2.2.2 Strijdigheden omgevingsplan

Het verblijf van de vogelwachters is strijdig met het omgevingsplan (onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013). De afgelopen 10 jaar is er een vergunning verleent voor het verblijf van de vogelwachters in het huisje.

3. Participatie

3.1 Hoe was de voorbereiding?

De voorbereiding is in samenwerking met het Nationaal Park Duinen van Texel gedaan. Eén van de belangrijke pijlers van het Nationaal Park is communicatie en educatie. Zij is dan ook grootste financierder en promotor van de vogelwachters en coördineert het vrijwilligersproject. Binnen het Nationaal Park wordt jaarlijks akkoord gegeven op het verlengen van de financiering en het voortzetten van het project van de vrijwillige vogelwachters; Dit akkoord is voor 2025 vastgesteld. Alle organisaties die betrokken zijn bij het Nationaal Park Duinen van Texel op de hoogte zijn of ingestemd hebben. Het Nationaal Park is een overlegorgaan met betrokken natuurorganisaties, het Texels Ondernemers Platform, gemeente Texel, Stichting Kernwaarden Texel, Vogelwerkgroep Texel en nog veel meer relevante organisaties die met natuur of natuurgerichte recreatie van doen hebben.

3.2 Wat vindt de omgeving?

In de omgeving is geen andere bebouwing. De dichtstbijzijnde bewoners zijn niet naar hun mening gevraagd aangezien er niets wijzigt. Hemelsbreed is de dichtstbijzijnde bewoning 500 meter. Het huisje is niet in zicht van bewoners of bezoekers van het gebied en verstoort het landschap in die zin dus niet.

3.3 Wat vinden andere besturen en ….?

Het Nationaal Park Duinen van Texel en Staatsbosbeheer zetten de vogelwachters graag voort, en dat kan alleen door de wachters ook in het gebied te laten overnachten gezien het belang van toezicht buiten de reguliere tijden overdag. Gezien het Nationaal Park Duinen van Texel een breed overlegorgaan is, is de steun van deze organisatie van grote waarde.

4. Beleidskader

4.1 Toetsing rijksbeleid

Er is geen rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is of een belemmering vormt.

4.2 Toetsing provinciaal beleid/provinciale verordening

Er is geen rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is of een belemmering vormt.

4.3 Toetsing regionaal beleid

Er is geen rijksbeleid dat op deze situatie van toepassing is of een belemmering vormt.

4.4 Toetsing gemeentelijke beleid

Het vogelwachtershuisje ligt in het bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013 met de bestemming Natuur- Kuststrook (artikel 32), met de dubbelbestemming Waterstaat – Waterkering (artikel 58) en de gebiedsaanduiding vrijwaringszone – duin (artikel 61.6). De aangewezen gronden zijn bestemd voor: Waterkering en kustverdediging, Landschap- en natuurbescherming en landschaps- en natuurontwikkeling met daaraan ondergeschikt: dagrecreatieve activiteiten. Op grond van artikel 32.4.2. wordt in ieder geval als strijdig gebruik aangemerkt: verblijfsrecreatie.

5. Landschappelijke inpassing

5.1 Inrichtingstekening nieuw

De feitelijke situatie verandert niet. Er wordt gebruik gemaakt van een bestaand vogelwachtershuisje (waarvoor vergunning is verleend).

5.2 Toetsing beeldkwaliteitsplan

Gezien de begroeiing rond het huisje en de plek op de stuifdijk is het huisje niet te zien vanaf openbare wegen. Vanaf het wandelpad dat over de stuifdijk loopt is het huisje te zien. Door de houten afwerking past deze goed in het landschap. Zie foto’s.

Aangezicht vanaf het pad Oostzijde

Aangezicht schuin voor de ingang huisje Oostzijde.

Aangezicht huisje Westzijde (Slufter-zijde), schuin voor de ingang.

6. Gevolgen voor de fysieke leefomgeving

6.1 M.e.r.-beoordeling

Niet van toepassing.

6.2 Ladder voor duurzame verstedelijking

Niet van toepassing.

6.3 Duurzaamheid

Het huisje zorgt ervoor dat er in de maanden dat de vogelwachters op het eiland zijn geen onnodig extra verkeer naar de locatie gaat.

6.4 Gezondheid

Niet van toepassing.

6.5 Verkeer en parkeren

Voortzetting van het huidige gebruik leidt niet tot extra verkeersbeweging of extra nodige parkeerplekken.

6.6 Ecologie: soortenbescherming

Door de vogelwachters op deze plek te laten overnachten gaat de soortbescherming erop vooruit. De vogelwachters zijn immers niet alleen van 10 tot 17:00 aanwezig op het kijkpunt, maar houden verstoringen ook buiten deze tijden in de gaten.

6.7 Ecologie: gebiedsbescherming

Door de vogelwachters op deze plek te laten overnachten gaat de gebiedsbescherming erop vooruit. De vogelwachters zijn immers niet alleen van 10 tot 17:00 aanwezig op het kijkpunt, maar houden verstoringen ook buiten deze tijden in de gaten. Eventuele calamiteiten (branden, lozingen etc.) worden door de aanwezigheid van de vogelwachters eerder gesignaleerd en kunnen daardoor eerder en beter aangepakt worden.

6.8 Luchtkwaliteit

Niet van toepassing.

6.9 Geluid

In het reglement van de vogelwachters is duidelijk vermeld dat geluidsverstoring niet toegestaan is. Soundblasters etc. zijn dan ook niet toegestaan.

6.10 Geur

Wekelijks controleren mensen van Staatsbosbeheer of het Nationaal Park Duinen van Texel of de omgeving en het huisje schoon zijn achtergelaten.

6.11 Omgevingsveiligheid

Niet van toepassing.

6.12 Trilling

Niet van toepassing.

6.13 Slagschaduw en windhinder

Niet van toepassing.

6.14 Welstand

Niet van toepassing.

6.15 Cultureel erfgoed

Niet van toepassing.

6.16 Bodem

Er vindt geen bodemberoering plaats op de stuifdijk.

6.17 Water

Er is geen watervervuiling op deze plek.

7. Financiële haalbaarheid

7.1 Economische uitvoerbaarheid

Staatsbosbeheer Texel en Nationaal Park Duinen van Texel begroten het Vogelwachtersseizoen jaarlijks. Daarbij worden onderhoud en andere relevante zaken voor het optimaal functioneren van het vogelwachters-seizoen meegenomen.

7.2 Kostenverhaal

Niet van toepassing.

8. Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Het gebruik van het vogelwachtershuisje wordt in de huidige vorm en functie voortgezet zoals toegestaan werd binnen de reeds verleende vergunning en voldoet naar ons inzien daarom aan een nieuwe vergunningsaanvraag.

Situatieschets locatie vogelwachtershuisje Diepe gat

Hieronder is het vogelwachtershuisje te zien gelegen in het duin naast het voetpad.
Aan de linker zijde is het diepe gat te zien. Een vogelbroed- en rustgebied.
Onder de dijk langs loopt het fietspad dat aansluit op de Oorsprongweg onder in beeld.
Het huisje is vanaf het fietspad niet zichtbaar door de hogere ligging en omringende begroeiing.

Evaluatie gebruik Vogelwachters huisje het Diepe Gat 2018-2024

Aanleiding

De Slufter is een uniek natuurgebied van grote, internationale waarde. De kweldervlakte heeft een open verbinding met de Noordzee. Daardoor kunnen er alleen planten groeien die zout water kunnen verdragen, zoals zeekraal. 's Zomers kleurt lamsoor de vlakte prachtig paars. Niet alleen de vegetatie in de Slufter is bijzonder. Ook zijn diverse zeldzame vogelsoorten te horen en te zien. In het Diepe Gat foerageren steltlopers zoals rosse grutto, bonte strandloper en tureluur. De plas is een belangrijke baltsplaats voor eidereenden in het voorjaar. In het broedseizoen broeden hier talrijke vogelsoorten zoals de eidereend, tureluur, lepelaar en veldleeuwerik. Ook veel andere soorten kun je hier in het voorjaar en de zomer zien, zoals de dwergstern, bontbekplevier en groenpootruiter. Eind van de zomer/najaar kun je o.a. de goudplevier, blauwe kiekendief en wintertaling waarnemen. In het voor- en najaar trekken grote aantallen vogels naar hun overwinteringsgebied en weer terug. De Slufter is een belangrijke tussenstop. Ook zijn er soorten die op Texel overwinteren. Onder andere de zilverplevier en smienten zijn hier buiten het broedseizoen te vinden.

Het unieke karakter van de Slufter trekt vele bezoekers naar het gebied. Staatsbosbeheer draagt de zorg voor dit gebied en de instandhouding van de bijzondere soorten die hier te vinden zijn.

De vogelwacht van Staatsbosbeheer

Sinds ruim 100 jaar zijn er vogelwachters van Staatsbosbeheer actief in de Texelse duinen. Er is, sinds de eerste vogelwachters in 1908, veel veranderd. In het begin was de vogelwachter vooral een handhaver van de rust voor de broedvogels in de beschermde gebieden. Eieren rapen voor consumptie of verkoop voor eierencollecties was toen heel gewoon en een interessante bijverdienste. Naast het beschermen van de nesten werd het verzorgen van excursies ook al snel onderdeel van het takenpakket van de vogelwachters. De inkomsten uit de excursies dekten de kosten van de vogelwacht. Een deel van de vogelwacht werd gedaan door vaste medewerkers van Staatsbosbeheer, daarnaast werden er tijdens het broedseizoen ook tijdelijke krachten ingezet. In het begin waren er bijvoorbeeld duinboeren die het deden, naast het verzorgen van hun schapen.

Met de toename van toerisme nam de behoefte aan vogelwacht ook toe. Het ging steeds vaker om het handhaven van de spelregels tussen verschillende groepen van bezoekers. De vogelwachters en boswachters werden de gastheren van Staatsbosbeheer. Ze ontvingen mensen, namen ze mee op excursie en gaven informatie over de gebieden. Een andere belangrijke taak was het in kaart brengen van de broedvogels, bijzondere planten en andere natuurgegevens. Deze gegevens zijn belangrijk om de kwaliteit van de natuur in de gaten te houden en waar nodig het beheer bij te sturen.

Sinds 2015 werft Staatsbosbeheer vrijwilligers om tijdens het broedseizoen aan de slag te gaan als vogelwachters. De vrijwillige vogelwachters zijn een aanvulling op de boswachters van Staatsbosbeheer. Ze beantwoorden vragen van bezoekers over de gebieden en de soorten die er leven. Daarnaast houden ze een oogje in het zeil en waarschuwen ze mensen wanneer ze iets doen wat de natuur, of andere bezoekers kan schaden.

Evaluatie 2018-2024

In de afgelopen 6 jaar is het principe en de opzet van deze vrijwillige vogelwachters doorgezet. Het toenemende toerisme en de groeiende belangstelling voor de Texelse natuur maken de inzet van de vogelwachters noodzakelijk. De vogelwachters informeren bezoekers vanaf het uitkijkpunt het Diepe Gat. De afgelopen jaren hebben talloze mensen informatie gekregen over de vele vogels en aanwezige natuur in de Slufter, en zijn verschillende type verstoringen voor de

natuur voorkomen. Het gebied is via enkele wandelroutes te bezoeken maar is grotendeels een vogelbroed- en rust gebied. Door bezoekers te informeren groeit de bewustwording van de bijzondere Texelse natuur. Het versterken van kennis en begrip van de Texelse natuur heeft een preventie werking op overtredingen van de gebiedsregels.

Het huisje waarin de vogelwachters verblijven is ook nog steeds een succes. Het huisje is aan de binnenzijde opgeknapt, wat de vrijwilligers iets meer comfort geeft. Luxe is het echter niet, want er is weinig ruimte om te zitten. Douchen moet een camping op enkele kilometers rijden en het toilet is een campingtoilet. De vogelwachters hebben het graag over voor het prachtige uitzicht en 'het aanwezig zijn in de natuur'.

Ervaringen van vogelwachters zijn echter ook dat 's ochtends vroeg en 's avonds wat later in het gebied zijn erg loont. Honden bezitters laten juist op deze tijden, aan de randen van de dag, vaak hun hond uit en kunnen dan worden aangesproken D.m.v. een vriendelijke herinnering helpen de vogelwachters de bijzondere natuur een handje en blijft de natuur beschermd.

Onderstaande tabel laat zien hoeveel informatieve gesprekken er jaarlijks zijn gevoerd en hoeveel overtredingen zijn waargenomen waarbij de vogelwachters bezoekers hebben aangesproken. Deze aantallen zijn indicatief en onderhevig aan de wekelijkste inzet die per vrijwilliger kan wisselen. De aantallen kunnen in werkelijkheid daarom hoger liggen.

Dagrapport De Slufter			
	2022	2021	2018
Informatieve gesprekken	2652	1301	3279
Verstoringen door recreatie			
Betreden broedgebied/ verstoren vogels (te voet, ATB, hond)	46	138	113
Fietsen/ATB buiten fietspad, bromfiets/auto op fietspad, vliegeraars, hond niet aanlijnen	90	493	182

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3543298

Bindend advies omgevingsvergunning gebruik vogelwachtershuisje Oorsprongweg/de Slufter

Doelenboom

Programma

8	Goed wonen
8.1	Ruimte en leefomgeving

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de aanvraag omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);
- de Omgevingswet, waaronder de artikelen 16.15 en 16.15a, lid b, onder 1;
- het (tijdelijk) omgevingsplan Texel, onderdeel bestemmingsplan Buitengebied Texel 2013, inclusief de reparatieplannen, specifiek de functie ‘Natuur – kuststrook’;
- het raadsbesluit “Vaststellen besluit bindend adviesrecht onder de Omgevingswet” van 13 juli 2022;

Overwegende

- dat de aanvraag is voorzien van een goede onderbouwing waaruit geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties;
- dat er geen belemmeringen worden gezien om aan de aanvraag mee te werken en hiervoor een omgevingsvergunning te verlenen;

Besluit

Een positief bindend advies af te geven over de aanvraag omgevingsvergunning van 19 december 2024 met zaaknummer 3536344 voor het gebruik van het vogelwachtershuisje aan de Oorsprongweg 1X in De Cocksdorp voor een 24-uurs gebruik door vogelwachters, jaarlijks in de periode van 1 april – 1 september voor 10 jaar (van 2025 tot 2035);

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 april 2025,

De griffier, De voorzitter,

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2223
Extern Zaak ID	3548845
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2025
Agendapunt	6
Titel	Advies inwonersberaad 'Voldoende energie'
Portefeuillehouder	H. Kieft

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	11 maart 2025
Raadscommissie	9 april 2025
Raadsvergadering	**16 april 2025**
Raadsvergadering	7 mei 2025

Toelichting

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Toelichting

Het inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. In dit advies wordt nader ingegaan op de voorgestelde acties van het inwonersberaad en op welke wijze hier een vervolg aan te geven. Uiterlijk december 2025 wordt de raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd over de voortgang van het programma Duurzaamheid, waarin de adviezen van het inwonersberaad zijn opgenomen.

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op het inwonersberaad

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☑	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico’s	☐		
Beleid	☑	Beheer	☐		

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Samenvatting

Vorig jaar is op initiatief van de gemeenteraad een inwonersberaad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texels energievraagstuk: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’. Deze groep inwoners - die op basis van een gewogen loting een afspiegeling vormen van de Texelse samenleving - heeft zich in 6 bijeenkomsten in het najaar van 2024 verdiept in het onderwerp om te komen tot een set adviezen.

Basis: adviezen met ondergrens 70% stemmen
De gemeente is de groep inwoners dankbaar voor hun inzet en voor de opbrengst. Ondanks dat er in de staart van het proces ruis is ontstaan, ligt er een waardevolle set met adviezen waar Texel op door kan bouwen. De oorspronkelijke adviezen met een ondergrens van 70% van de stemmen zoals die zaterdag 14 december 2024 in stemming zijn gebracht, zijn meegenomen in dit raadsvoorstel. Alle overige adviezen zijn als bijlage van het raadsvoorstel inzichtelijk.

Aansluiting duurzaamheidprogramma en duidelijke focus
Het inwonersberaad heeft een samenhangend geheel van maatregelen op het gebied van besparing, lokale duurzame opwek, opslag en gebruik voorgesteld. De adviezen sluiten goed aan bij de ontwikkelingen van het nieuwe gemeentelijk programma duurzaamheid waarvoor momenteel nieuwe medewerkers worden geworven. Bovendien bieden de adviezen een duidelijke focus waarbij een van de eerste concrete acties zal zijn om te komen tot een realistische planning.

Twee adviezen: pas op de plaats
Slechts 2 adviezen van het inwonersberaad hebben de toets op praktische, juridische en financiële haalbaarheid niet doorstaan. Dat betreffen de adviezen over blue-energy en de aardwarmtewinning middels een waterbel in het noorden van Texel. De gemeente volgt deze vormen van opwek al geruime tijd. Tot op heden hebben uitkomsten van eerdere onderzoeken nog niet geleid tot marktconforme oplossingen met leveringsbetrouwbaarheid. Bovendien zijn het erg dure investeringen. Volgens het college is het verstandiger om hierin samen op te (blijven) trekken met regionale en provinciale partijen en lopende onderzoeken af te wachten. Wel houdt de gemeente haar blik scherp op de nieuwste ontwikkelingen op deze gebieden. Dat blijft ze ook doen in samenwerking met het op te richten lokale energie-expertteam op de middellange en lange termijn.

Budget uitvoering
Om uitvoering te geven aan de aangenomen acties volgend uit de adviezen van het inwonersberaad vraagt het college van B&W de gemeenteraad aanvullend op de beschikbare middelen structureel € 55.000 beschikbaar te stellen bij de begroting 2026.

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Bestuurlijke waardering

Voordat we ingaan op de inhoud van de adviezen, is het van belang om een paar dingen vast te stellen. De vraag die is gesteld aan het Texels InwonersBeraad (TIB) was een complexe en ingewikkelde vraag: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’ De vraag heeft veel technische en ook ruimtelijke aspecten. Geen gemakkelijke vraag. Was de vraag te ingewikkeld en te complex voor een inwonersberaad, zoals hier en daar werd opgemerkt? Als college zijn we expliciet positief over de uitkomst van het TIB, laat dat duidelijk zijn. Zowel technisch als ruimtelijk heeft het TIB op een representatieve basis richtingen gegeven waar we als gemeente mee verder kunnen en willen. Moeten er nog zaken verder worden uitgewerkt? Jazeker, en dat gaan we ook doen met groot respect voor de inzet van het TIB.

Ruimtelijk heeft het TIB de politieke uitgangssituatie bevestigd dat grote windmolens en grote zonneparken zich lastig laten combineren met de Texelse landschappelijke kernwaarden. Daarom adviseert het TIB tegen dergelijke oplossingen. Dat is een duidelijk signaal van een representatieve groep inwoners en dat signaal respecteren we.

Technisch heeft het TIB ook richting gegeven. In de adviezen ligt veel nadruk op lokale samenwerking, energiebesparing en ontzorging van inwoners daarbij, minder of geen drempels voor microwindopwek, slimme oplossingen en opslag. De adviezen zijn in een eerste ronde getoetst op de criteria die de Raad meegaf: praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Op twee na hebben de adviezen deze eerste toetst doorstaan. We nemen deze adviezen daarom mee bij de verdere invulling van het Programma Duurzaamheid. Zie Document Texel - RIB 24-109 Programma Duurzaamheid 2025 - iBabs Publieksportaal.

We zijn bij deze verdere invulling afhankelijk van de bemensing van het team Duurzaamheid, gelukkig begint daar vorm in te komen. Daarmee zijn de adviezen input voor een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Wij verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal de Raad te kunnen informeren over een dergelijk uitvoeringsprogramma, en ondertussen pakken we met de beschikbare capaciteit al zaken op.

Argumenten tot advies

Het Texels Inwonersberaad is vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk. De groep inwoners heeft zich in 6 bijeenkomsten gebogen over het vraagstuk: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie op de korte en op de lange termijn?’

In de bijeenkomsten hebben de deelnemers zich verdiept in de materie, werd gesproken met verschillende experts, zijn meningen en ideeën uitgewisseld en zijn adviezen opgesteld waarop uiteindelijk werd gestemd. Het inwonersberaad is van tevoren overeengekomen om de adviezen ‘met een ruime meerderheid’ aan te nemen. De drempel stelden zij hierbij op 70%. Adviezen die de drempel niet hebben gehaald, zijn wel in het adviesrapport van het inwonersberaad opgenomen, maar niet meegenomen bij de gemeentelijk reactie van dit voorstel. Hier is voor gekozen uit respect voor het democratische proces van het inwonersberaad.

Hieronder leest u de samenvatting met de voorgestelde acties van de gemeentelijke reactie op het adviesrapport van het inwonersberaad. De nummering komt overeen met de nummering van de adviezen uit het rapport van het inwonersberaad. In het blauw staan samenvattende teksten van de adviezen van het inwonersberaad. Voor een nadere onderbouwing op de voorgestelde acties en de aansluiting met het gemeentelijk programma Texel Duurzaam, zie RIB Programma Texel (zelfvoorzienend en) duurzaam d.d. 12 december 2024, verwijzen wij u naar de bijlage ‘Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad’.

Besparen

Advies 1. Energie besparen

Zet meer in op energie besparen! ‘Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken’, aldus het inwonersberaad. Ontwikkel besparingsprogramma’s gericht op huishoudens, bedrijven & vakantiewoningen en focus op isolatie, energiezuinige apparatuur & slimme thermostaten, zijn de adviezen.

Acties besparen:

Uit de bijlage ‘Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad’ blijkt dat er door de gemeente al veel acties zijn uitgevoerd of op de planning staan. De gemeente ziet ook meerwaarde in een brede samenwerking, onder andere door het oprichten van een lokaal energie-expertteam. Hierbij is ook aandacht voor bestaande samenwerkingen, welke wellicht samengebracht kunnen worden met het lokaal energie-expertteam. Het advies van het inwonersberaad en het gemeentelijk programma samenbrengend wordt voorgesteld aan de volgende acties uitvoering te geven.

- We richten samen met TexelEnergie en het Texels Ondernemersplatform een lokaal energie-expertteam op met een proactieve houding en de volgende taken:
  - Dienen als centraal aanspreekpunt en informeren en ondersteunen bij alle energiebesparingsvragen van inwoners en bedrijven.
  - Stimuleren van het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen. Het expertteam gaat na op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Subsidieregeling slimme thermostaat kan wellicht voor huurders via het restant budget gemeentelijk subsidiefonds i.p.v. kleine maatregelen.
  - Aanbieden en uitvoeren van gratis energiescans voor huishoudens, vakantiewoningen & bedrijven en het geven van een advies op maat.
  - Stimuleren van isolatiemaatregelen en energiezuinige apparatuur.
  - Ontwikkelen en uitvoeren van een bewustwordingscampagne van energiebesparing voor inwoners en bedrijven.
  - Collectief inkopen van energiebesparende materialen.
  - Monitoren en evalueren van energiebesparende maatregelen en terugkoppeling naar de gemeente.
  - Proactief communiceren naar VVE's van vakantiewoningen om energieverbruik te verlagen en stimuleren hun energielabel naar tenminste A op te trekken.
  - Ondersteunen en (proactief) adviseren van de gemeente bij (nieuwe) ontwikkelingen van energiebesparende maatregelen en het anticiperen daarop met aangepaste regelgeving en/of voorzieningen.
- We richten een overzichtspagina in op de website van de gemeente Texel met links naar allerhande informatie over energiebesparing, -opwekking, -opslag en -beheer. Of we maken een duidelijke en directe link over en weer naar www.texelgeeftenergie.nl en regelen het vanuit daar. Te denken valt aan onder andere de opgestelde beleidsregels, subsidieregelingen, verwijzingen naar andere platformen en/of regionale, provinciale of landelijke regelingen.
- We genereren regelmatig aandacht voor het onderwerp in de lokale media en via de socials met een (reclame)campagne (meer naar 1 platform, media/sociale media/dorpsloketten).
- We richten samen met het lokaal energie-expertteam en eventuele andere lokale stakeholders ook een platform á la 'duurzaam bouwloket' voor Texelse ondernemers op.

Opwekken

Advies 2. Windenergie

Het inwonersberaad geeft aan geen voorstander te zijn van grote windmolens, maar wel van windwokkels, micro windmolens en vrijwel onzichtbare windturbines (maximale (tip)hoogte 3 m).

Advies 3. Zonne-energie

Met betrekking tot zonne-energie geeft het inwonersberaad aan geen voorstander te zijn van grote zonneweides, maar wel voor het opwekken van zonne-energie via bestaande (overheids)infrastructuur, zoals fietspaden en carports en zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van gebouwen (woningen en bedrijfsgebouwen). Ook raadt het inwonersberaad aan via een coöperatie zonnepanelen collectief te bezitten en te beheren.

Advies 4. Energie uit water

Voor energie uit water stemde het inwonersberaad met meerderheid van stemmen (74%) voor het opwekken van zogenaamde blue energy (energie uit verschil tussen zout- en zoetwater).

Advies 5. Aardwarmte

Het inwonersberaad adviseert om in te zetten op de ontwikkeling van aardwarmtewinning uit de aanwezige aardwarmte (waterreservoir op ca 2800 meter diepte) nabij de Hoofdweg. Deze manier van elektriciteitswinning is constant (onafhankelijk van weersomstandigheden), volledig CO2-vrij, opschaalbaar (1 unit levert 15-20% van de Texelse energiebehoefte), hoog subsidiabel en kan budgetneutraal gerealiseerd worden, aldus het inwonersberaad.

Acties opwekken:

Ook op het gebied van opwekken zijn al veel acties uitgevoerd of lopende. Het gemeentelijk advies bij ‘4. Energie uit water’ en ‘5. Aardwarmte’ wijkt af van het advies van het inwonersberaad. We volgen deze vormen van opwek al geruime tijd. Tot op heden hebben uitkomsten van eerdere onderzoeken nog niet geleid tot marktconforme oplossingen met leveringsbetrouwbaarheid. Met betrekking tot deze adviezen wordt voorgesteld uitkomsten van lopende onderzoeken af te wachten alvorens te investeren. Beide adviezen van het inwonersberaad worden door de gemeentelijke organisatie op dit moment als niet financieel uitvoerbaar aangemerkt. Het advies van het inwonersberaad en het gemeentelijk programma samenbrengend wordt voorgesteld aan de volgende acties uitvoering te geven.

- We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor ‘vrijwel onzichtbare’ windturbines, windwokkels en micro windmolens met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.
- We stellen stimuleringsregelingen op, zoals bijvoorbeeld een subsidieregeling voor micro windturbines, -wokkels en molens en een subsidieregeling voor zonnepanelen.
- We gaan de samenwerking aan met het lokale energie-expertteam en eventuele andere lokale partijen voor collectief bezit en beheer van zonnepanelen.
- We onderzoeken of een pro-actieve benadering van specifieke doelgroepen toegepast kan worden.

Opslaan, gebruiken & (ver)delen

Advies 6. Lokaal opwekken en opslaan

Het advies van het inwonersberaad is om energyhubs te introduceren. Binnen deze eigen stroomnetten kunnen aansluitingen (organisaties & particulieren) gezamenlijk energie opwekken, opslaan, verbruiken & (ver)delen. Te denken valt aan collectieven zoals een bedrijventerrein, een nieuwbouwproject en/of cluster van Sporthal, Skool, OSG, gemeentehuis, zwembad etc.
Daarnaast zegt het inwonersberaad; stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte.

Advies 7. Energieopslag

Met betrekking tot energieopslag is het inwonersberaad voorstander van het stimuleren en bevorderen van de installatie van lithium of zout batterijen, zowel voor de thuissituatie, buurt als het hele eiland. Dit vooral om de WadKabel te ontlasten en het elektriciteitsnet op Texel te stabiliseren.

Acties opslaan, gebruiken & (ver)delen:

Ook op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen hebben we de adviezen van het inwonersberaad naast het gemeentelijk programma gelegd en wordt voorgesteld aan onderstaande acties uitvoering te geven.

- We inventariseren samen met Taskforce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam in welke gebieden er netcongestieproblemen zijn om vervolgens samen met de netbeheerder te kunnen bepalen welke oplossingen kunnen bijdragen.
- We onderzoeken samen met TaskForce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam de bestaande mogelijkheden/regelingen binnen de regio, provincie en het rijk voor energiehubs en bieden zonodig ondersteuning bij het doen van (subsidie)aanvragen.
- We zetten de zelfvoorzienendheid van TESO vast op de agenda van de structurele overleggen met TESO en bieden ondersteuning/hulp waar dit nodig is.
- We onderzoeken samen met (lokale) stakeholders gebiedsgerichte oplossingen voor energieopslag in de vorm van batterijen.
- We onderzoeken de mogelijkheden van slimme sturing en gebruik van diverse (thuis)batterijen binnen het netwerk en stellen daar dan gebruiks-/spelregels voor op. Daarna kan gekeken worden naar eventuele stimuleringsregelingen (rentevrije leningen, subsidie).
- We continueren het structurele gesprek met de netbeheerder over de aanleg van een 3e wadkabel en we zoeken samen met de netbeheerder naar financiering voor de voorbereiding (onderzoeken) die nodig is voor de aanleg van deze wadkabel. Dit om het proces te versnellen en om stroomuitval in de toekomst te voorkomen.

Beheren

Advies 8. Organisatie en regelgeving

Bij het onderwerp organisatie en regelgeving werden 3 adviezen met meer dan 70% van de stemmen aangenomen. Het ging om het creëren van ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling, het aanstellen van een energie-ambassadeur en het leren van lessen uit het verleden.

Advies 9. Algemeen

De voorstellen onder dit kopje hebben de grens van 70% niet gehaald en worden hier niet verder behandeld.

Acties beheren

Op het gebied van beheren heeft het inwonersberaad bij verschillende onderwerpen iets gezegd over het stellen van algemene regels, vergunningplichten en/of het vergunningsvrij maken van bepaalde activiteiten. Nader moet worden uitgewerkt welke regelgeving van toepassing is, wie daarvoor het bevoegd gezag is, en – wanneer dat de gemeente is – welke keuzes dan gemaakt worden. Benadrukt wordt dat het niet alleen en niet altijd de gemeente is die regels stelt of kan stellen. Hierover wordt nader ingegaan in de bijlage 'Gemeentelijke reactie'. Samenbrengend het adviesrapport van het inwonersberaad en de gemeentelijke reactie wordt voorgesteld aan onderstaande acties uitvoering te geven.

- We creëren ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.
- We onderzoeken de mogelijkheden om het vergunningenproces voor energiebesparing, -opwekking, -opslag en -distributiesystemen te vereenvoudigen.
- We ontwikkelen een integraal energiestrategie/programma met een looptijd van 6 jaar of langer en maken hierbij gebruik van een plan-do-check-act-cyclus.
- We leren van eerdere onderzoeken en rapporten zoals het rapport van Royal HaskoningDHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel' (zie link vanaf pagina 19). Aanbevelingen uit dit rapport zijn:
  - Blijf klimaatneutraliteit nastreven;
  - Energieneutraliteit overwegen in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek;
  - Laat zelfvoorzienendheid los;
  - Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit en inventariseer de behoefte aan groen gas;
  - Faciliteer de elektrificatie van mobiliteit;
  - Geef prioriteit aan de uitbreiding van de WadKabel;
  - Stel een gemeentelijk meerjarenprogramma op voor netcongestie (prio Den Burg);
  - Onderzoek en werk samen met TESO en Liander aan de mogelijkheden voor verduurzaming en flexibiliteit van het net;
  - Onderzoek met inwoners en bedrijven de mogelijkheden voor flexibiliteit van het net.
- We verzoeken de Omgevingsdienst om meer te handhaven op de energiebesparingsplicht.

Alternatieven

Bij de kaderstellende notitie Texels Inwonersberaad heeft de raad aangegeven: “De adviezen van het inwonersberaad worden als zwaarwegend beschouwd en worden in principe overgenomen als deze aan de gestelde randvoorwaarden voldoen. De gemeenteraad behoudt zijn beslisrecht”.

Een alternatief is om geen aanvullende middelen via de begroting 2026 à € 55.000 per jaar op te laten nemen. Er dient dan een keuze gemaakt te worden aan welke acties geen uitvoering wordt gegeven. Dit druist in tegen het geluid en verwachtingen die de gemeente aan het inwonersberaad en de Texelse gemeenschap heeft uitgedragen.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
  Kosten
  Structureel _____m.i.v. 2026 ___ _____€ 170.000

  Dekking
  € 115.000 structureel te dekken via grootboek 6740014 (duurzaam Texel).

  Geen dekking (beslispunt 2)
  € 55.000 per jaar voor de periode 2026 t/m 2029, conform het Plan van Aanpak Texels Inwonersberaad 2024 (1.3 Toetsing op praktische, financiële en juridische uitvoerbaarheid), via de normale begrotingscyclus van 2026.

  Toelichting: Daar waar overlap zit met de acties uit het programma Texel duurzaam maken we gebruik van de reeds beschikbare middelen zoals gelden uit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie en SPUK Energiearmoede, aangevuld met de gemeentelijke middelen welke beschikbaar zijn gesteld bij de collegeuitvoeringsprogramma voor duurzame investeringen in woningen (4 x € 500.000) en de restant middelen à € 173.612 uit het krediet (7126098 zonne-carports) van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’. De inzet van de benodigde 3,5 fte is al gedekt uit de CDOKE gelden vanuit het Rijk (collegebesluit 252 Programma Texel (zelfvoorzienend en) Duurzaam d.d. 10 december 2024). Na 2025 zullen de CDOKE-gelden door het rijk doorlopen. Onduidelijk is op welke wijze maar Minister de Jonge heeft alle gemeenten per brief toegezegd dat de bijdrage structureel is. In 2025 zal een weegmoment worden ingebouwd om te beoordelen of nieuwe CDOKE-middelen vanaf 2026 beschikbaar komen.

- **Personele/Organisatorische consequenties**
  Recent zijn vacatures opengesteld om uitvoering te geven aan het programma duurzaamheid. Er is veel overlap met de adviezen van het inwonersberaad en het programma duurzaamheid. Er is daarom ruimte om de voorgestelde acties door de medewerkers duurzaamheid uit te laten voeren. Er is hiervoor 3,5 fte geraamd.

- **Beleidsmatige consequenties**
  De adviezen van het inwonersberaad komen op het perfecte moment, ze sluiten goed aan bij de ontwikkelingen van het nieuwe gemeentelijk programma duurzaamheid. Dit geeft een gerichte focus aan de nieuwe medewerkers duurzaamheid die op dit moment geworven worden. Waarbij één van de eerste acties zal zijn om te komen tot een goede planning van de voorgestelde acties.

- **Juridische consequenties**
  De gemeente heeft een aantal knoppen om aan te draaien, waarbij het omgevingsplan in dit geval het belangrijkste instrument is (bevoegdheid raad). Het college is bevoegd om te besluiten op een aanvraag omgevingsvergunning voor:
  - een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, lid 1, sub a);
  - een (technische) bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2, sub a).

  Voor andere soorten (omgevings)vergunningen is de gemeente niet het bevoegde gezag. Dan gaat het bijvoorbeeld om natuurvergunningen. De procedure voor behandeling van omgevingsvergunningen is wettelijk bepaald. Die kan de gemeente niet veranderen.

  In een omgevingsplan heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen over activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, voor zover de wet niet een andere overheid als bevoegd gezag heeft aangewezen. Het kan gaan om algemene regels voor activiteiten, regels waarbij activiteiten onder voorwaarden vergunningsvrij zijn of activiteiten waarvoor een vergunning nodig is (dat zijn dan omgevingsplanactiviteiten).

  Op dit moment heeft de gemeente een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de (voormalige) bestemmingsplannen, de Welstandsnota en de zogenaamde bruidsschat. Tot 2032 geldt er een overgangstermijn. Uiterlijk in 2032 moet de gemeente één nieuw omgevingsplan hebben. Het is waarschijnlijk dat in stappen daar naartoe wordt gewerkt. Tevens wordt er nu gewerkt aan een omgevingsvisie. Die visie bevat doelstellingen voor de fysieke leefomgeving inclusief de sociale gezondheids- en leefbaarheidseffecten. Om doelstellingen uit de visie te bereiken kunnen programma's (bijvoorbeeld op thema duurzaamheid) worden vastgesteld. Daarnaast bevat de visie belangrijke bouwstenen voor het omgevingsplan. Voor het realiseren van concrete initiatieven die voortkomen uit het inwonersberaad gelden de regels zoals die nu gelden. Past een dergelijk initiatief niet binnen de huidige regels van het omgevingsplan, dan is realisatie wellicht mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Het betreft hier een bevoegdheid van het college, met een bindend adviesrecht door de raad als de beoogde activiteit strijdig is met vastgesteld beleid. Het kan ook via een wijziging van het omgevingsplan. Dat is een bevoegdheid van de raad.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Omgevingswet met bijbehorende Algemene Maatregelen van Bestuur;
- Provinciale Omgevingsverordening (meer specifiek paragraaf 6.2.3 Duurzame energie en energie-infrastructuur: hierin staan de provinciale instructieregels op dit thema, die ook gelden voor Texel);
- (tijdelijk) Omgevingsplan;
- Omgevingsverordening NH2022 | Lokale wet- en regelgeving.

Communicatie

Op 12 maart wordt een persbriefing georganiseerd waarin de verantwoordelijke wethouder een toelichting geeft op het raadsvoorstel aan de lokale media en hun vragen beantwoordt. Dat is ook het moment dat het raadsvoorstel middels een persbericht breder onder de aandacht gebracht wordt. Dit alles vindt plaats onder embargo, tot het moment dat de stukken ook aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

Bij het voorstel ‘Texelse aanpak voor burgerparticipatie’ in 2022 nam de gemeenteraad een motie aan met de titel ‘Nieuwe democratische vormen – Bewoners betrekken op z’n best’. Hiermee vroeg de raad aan het college om de mogelijkheden van een burgerberaad te onderzoeken. Dit leidde uiteindelijk tot een kadernotitie Texels Inwonersberaad, welke eind 2023 door de raad werd vastgesteld.

Parallel aan dit alles ontstond een steeds dringender behoefte om meer grip en duidelijkheid te krijgen om stappen te zetten op het gebied van de Texelse energievoorziening. De twee kwamen samen. Waarna in april 2024 het plan van aanpak voor het eerste Texelse Inwonersberaad omtrent het energievraagstuk werd vastgesteld met als motto ‘Doe het goed of doe het niet’.

De adviezen van het inwonersberaad worden nu met dit voorstel volgens de richtlijnen van het plan van aanpak voorzien van een gemeentelijke reactie, waarbij gekeken is naar de praktische, juridische en financiële uitvoerbaarheid met een ‘ja, mits-houding’.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De adviezen van het inwonersberaad.

Overwegende

- Dat het Texels Inwonersberaad vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet is om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk;
- Dat de adviezen recent aan de raad zijn gepresenteerd.

Besluit

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

Adviesrapport voor Gemeente Texel
Opgemaakt door het eerste Texels Inwonersberaad
maandag 20 januari 2025

Voorwoord

Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie; op de korte (tot 2028), op de middellange (tot 2035) en op de langere termijn (na 2035)?

Texel staat aan de vooravond van een transformatie. De urgente noodzaak om onze energiebehoefte te verduurzamen is niet langer een verre toekomst, maar een directe uitdaging van vandaag. De energiecrisis, klimaatverandering en de druk op onze energie-netwerken dwingen ons om snel, en doordacht te handelen. Tegelijkertijd biedt deze situatie een unieke kans om als gemeenschap gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen en een voorbeeld te worden voor andere regio's.

Dit adviesrapport, opgesteld door het inwonersberaad, biedt een visie op het zorgen voor voldoende energie op Texel. Zon, wind en water – onze natuurlijke energiebronnen – bieden ons alles wat nodig is om deze transitie mogelijk te maken. Het benutten van deze bronnen is niet alleen logisch, maar essentieel met behoud van de kernwaarden: rust, ruimte, natuur, cultuur en het eilandkarakter. We willen doorgaan met zonnepanelen op daken en ruimte geven aan kleine windmolens op gebouwen, waarmee we onafhankelijkheid van netbeheerders vergroten. Grote windmolens en grote zonneweides vinden we niet passen in het eilandkarakter en onze kernwaarden. Tegelijkertijd wordt aangeraden te investeren in innovaties zoals waterstofopslag en waterenergie-opwek, die op de lange termijn kunnen bijdragen aan onze energievoorziening.

Maar technische innovaties alleen zijn niet genoeg. Zoals een onderzoeker van de Universiteit Utrecht treffend stelde: *"De energietransitie vraagt niet alleen om technische innovaties, maar vooral om sociale innovatie. Het succes ervan ligt in de betrokkenheid van mensen en de keuzes die zij vandaag maken voor de wereld van morgen."* Dit rapport roept daarom alle Texelaars op om samen te werken en gezamenlijk verantwoordelijkheid te nemen.

Texel heeft alles in huis om deze stap te zetten. Door draagvlak te creëren en concrete, betaalbare oplossingen te realiseren – met een nadruk op "Voor en Door Texel" – kunnen we een duurzaam, toekomstbestendig eiland bouwen waar iedereen zich thuis voelt.

Wij danken iedereen die dit proces heeft mogelijk gemaakt. Laten we samen deze visie omzetten in actie en zorgen dat Texel niet alleen op papier, maar in de praktijk een voorbeeld wordt van vooruitstrevend energiebeleid.

Texels Inwonersberaad

Inhoudsopgave

Voorwoord 1
Samenvatting 5
Inleiding 5
Wat is netcongestie met betrekking tot Texel 6
Cluster indeling 8
Overzicht adviezen 9
Cluster besparen 11
1. Energie besparen 11
1.1. Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken 11
Cluster Opwek, Opslag en Distributie 12
2. Windenergie 12
2.1 Geen grote windmolens (boven 50 meter tiphoogte) 12
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines 12
2.3 Windwokkel of mini windmolen 13
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter 13
2.5 Wind voor buurtschappen 14
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte) 15
3. Zonne-energie 16
3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur 16
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven 16
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit een collectief 17
3.4 Grote zonneweide 17
4. Energie uit water 18
4.1 Blue Energy 18
4.2 Getijdenenergie 18
4.3 Golfenergie 19
5. Aardwarmte 20
5.1 Aardwarmte 20
6. Lokaal opwekken en opslaan 21
6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie 21
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen 22
7. Energieopslag 23
7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium) 23
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout) 23
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout) 24
7.4 Waterstofopslag 24
7.5 Thermische opslag 25

Cluster Beheer 26
8. Organisatie en regelgeving 26
8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente 26
8.2 Energie-ambassadeur 26
9. Algemeen 28
9.1 Texelse Ambitie: Zelfvoorzienend in de Basisbehoefte 28
9.2. Pas op de plaats 29
Oorspronkelijke versie van de adviezen 30
1. Energie besparen 30
2. Windenergie 36
3. Zonne-energie 40
4. Energie uit water 41
5. Aardwarmte 44
6. Lokaal opwekken en opslaan 45
7. Energieopslag 46
8. Organisatie en regelgeving 49
9. Algemeen 52
Bijlagen 54
Afkortingen/ definities 54

Samenvatting

Inleiding

Het Texels Inwonersberaad heeft zich in zes bijeenkomsten gebogen over de vraag van de gemeente Texel ‘Hoe Texel blijft voorzien van voldoende energie, op de korte en de lange termijn?’
Na een publiekscampagne voor de zomervakantie gaven zich 225 mensen op waaruit 80 deelnemers werden geloot, aangevuld met vier jongeren als een representatieve groep voor de Texelse samenleving.
De eerste bijeenkomst was op zaterdag 5 oktober, de laatste op zaterdag 14 december 2024. In zes bijeenkomsten (drie zaterdagen, drie donderdagavonden) bogen de deelnemers zich over de vraag en stelden adviezen op met mogelijke oplossingen.
In de eerste twee bijeenkomsten werd gesproken met een breed samengestelde groep experts zodat deelnemers zich in de materie konden verdiepen. De derde bijeenkomst werd gebruikt om te verkennen wat de meningen en ideeën van deelnemers waren, waar men het over eens was en waar het schuurde. Door de gekozen werkvormen werden deelnemers ook uitgedaagd om op hun eigen meningen te reflecteren.
In de laatste drie bijeenkomsten werkte het beraad in groepen aan het opstellen van adviezen en hielp men elkaar om de adviezen nog beter en scherper te maken.
Uiteindelijk werd een set van 30 (deel-)adviezen ter stemming aangeboden.

Een enthousiaste schrijfgroep van zeven deelnemers heeft de verantwoordelijkheid genomen om met begeleiding van TeamBurgerberaad dit rapport zo op te stellen dat het voor iedereen een begrijpelijk en samenhangend geheel is geworden. De grondslag van dit rapport vormen de oorspronkelijke adviezen waar de schrijfgroep een volwaardig rapport mee samengesteld heeft.

De opdracht van de gemeenteraad was om adviezen aan te nemen ‘met een ruime meerderheid’ en daarbij heeft men geen percentage genoemd. Bij de stemronde is de drempel van 70% gehanteerd, maar dit is niet uit een harde eis voortgekomen. Wij adviseren de gemeente om alle adviezen die met meer dan 60% uit de stemming zijn gekomen ook op waarde te schatten en mee te nemen in de opvolging waar dat een zichtbare meerwaarde oplevert.

In de adviezen die zijn aangenomen is een aantal rode draden zichtbaar die de individuele adviezen met elkaar verbinden.

- Het inwonersberaad kiest voor duurzame energiebronnen;
- Het inwonersberaad staat voor de kernwaarden van Texel en wil met haar adviezen onze kernwaarden behouden en bewaken;
- De adviezen vallen in een aantal clusters onder te brengen die een nadrukkelijke onderlinge samenhang hebben. Zo is het bijvoorbeeld niet wenselijk om eenzijdig in te zetten op opwek van energie, omdat hiermee de netcongestie nog versterkt wordt. Besparen, opwekken, opslaan, distribueren en beheren van energie moeten in samenhang worden aangepakt;
- Om de hierboven genoemde samenhang te bewaken én daadkracht op het eiland te tonen is het wenselijk dat de gemeente een integraal energieprogramma start waarin de adviezen een zichtbare plek krijgen.

Wat is netcongestie met betrekking tot Texel

Netcongestie treedt op wanneer het elektriciteitsnetwerk onvoldoende capaciteit heeft om alle vraag en aanbod van stroom te verwerken. Dit betekent dat zowel de levering van elektriciteit aan gebruikers als de teruglevering van duurzaam opgewekte energie, zoals van zonnepanelen en windmolens, beperkt wordt. Voor Texel is dit probleem bijzonder urgent vanwege de unieke ligging en de toename in energiegebruik, onder andere door verduurzaming en toerisme. Plus we zijn afhankelijk van Noord-Holland, waar de vraag naar elektriciteit ook groot is (zie rapport Tennet).

Urgentie van netcongestie op Texel

- Toename energiegebruik: Het energieverbruik op Texel stijgt door elektrificatie van woningen, voertuigen en bedrijven. Toerisme versterkt deze pieken, vooral in het hoogseizoen.
- Beperkte infrastructuur: De huidige "WadKabel" is de levensader van Texel, maar deze heeft beperkte capaciteit. Liander waarschuwt dat de kabel binnen vijf jaar ontoereikend zal zijn voor de groeiende vraag.
- Verlies van duurzame energie: Regelmatig wordt duurzame energieopwekking stopgezet omdat deze niet kan worden teruggeleverd aan het net. Dit leidt tot verspilling en vertraagt de energietransitie.
- Geen snelle oplossing: Het uitbreiden van de kabelcapaciteit (zoals een extra WadKabel) is een langdurig traject en kan pas op zijn vroegst rond 2035 gerealiseerd worden.

Gevolgen voor Texel

1. Energietransitie wordt belemmerd: Zonder voldoende netcapaciteit wordt verduurzaming vertraagd. Initiatieven zoals het plaatsen van zonnepanelen of het invoeren van elektrische warmtepompen worden hierdoor beperkt.
2. Economische impact: Bedrijven op Texel ervaren wachttijden voor nieuwe aansluitingen, wat investeringen in groei en verduurzaming belemmert, tenzij het *achter de meter* gedaan kan worden.
3. Toerisme en lokale economie: Energiebesparingen kunnen negatieve effecten hebben op Texels imago als duurzame bestemming, wat mogelijk toeristische inkomsten beïnvloedt.

Aanbevolen oplossingen

- Slim energiegebruik: Investeren in slimme technologieën zoals batterijsystemen voor thuis, buurten en op eiland niveau om energie lokaal op te slaan en pieken op te vangen.
- Lokaal opwekken en opslaan: Het vergroten van de capaciteit voor energieopslag, zoals buurt- en eiland batterijen, kan netbelasting verminderen en flexibiliteit verhogen.
- Energie achter de meter: Texelaars stimuleren om zoveel mogelijk energie op te wekken en te gebruiken zonder deze terug te leveren aan het net.
- Innovatie en pilots: Experimenteren met nieuwe vormen van energieopslag, zoals waterstof en thermische buffers, om voor langere termijn de druk op het net te verlichten.

- Druk uitvoeren op Liander: door Gemeente Texel, samen met Texelse bedrijven en Lokale Energie initiatieven (bijv. TexelEnergie) moet intensiever om prioriteit te krijgen bij netwerkuitbreidingen.

Actie nodig! De urgentie van net congestie vraagt om een breed gedragen aanpak. De gemeente, lokale energiecoöperaties, en de inwoners moeten gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen. Dit vraagt om proactieve communicatie, het opstellen van een meerjarenplan en directe investeringen in lokale oplossingen. Zonder actie zal Texel te maken krijgen met een energiegebrek dat de duurzame ambities en economische ontwikkeling van het eiland ernstig kunnen belemmeren.

In veel adviezen komt het onderwerp netcongestie aan de orde. Maar losse adviezen kunnen de netcongestie juist vergroten als zij niet in samenhang met andere adviezen worden aangepakt. Ook dit vraagt dus om een samenhangende aanpak van het energievraagstuk op Texel.

Cluster indeling

Om de onderwerpen overzichtelijk en doelgericht aan te pakken, zijn onze adviezen onderverdeeld in drie hoofdcategorieën, oftewel **clusters**. Deze clusters vormen een raamwerk voor een gestructureerde benadering van de uitdagingen en kansen binnen ons werkgebied.

1. Besparen

Het cluster *Besparen* richt zich op het reduceren van energieverbruik en het optimaliseren van bestaande middelen. Hierbinnen worden adviezen gegeven die bijdragen aan het verlagen van energieverspilling, verbeteren van isolatie en stimuleren van gedragsveranderingen. Het doel is een duurzaam gebruik van energie en grondstoffen, met directe voordelen voor milieu en kosten.

Voor dit onderdeel verwijzen we naar:

- Advies 1. Energie besparen

2. Opwek, Opslag en Distributie

In dit cluster ligt de focus op het creëren van een efficiënte en toekomstbestendige energie-infrastructuur. Onderwerpen zoals het opwekken van hernieuwbare energie (bijvoorbeeld via zon en wind), innovatieve opslagmogelijkheden (zoals batterijen en waterstof) en slimme distributiesystemen worden hier behandeld. Het doel is een lokaal en veerkrachtig energiesysteem dat onafhankelijk en duurzaam opereert.

Voor dit onderdeel verwijzen we naar:

- Advies 2. Windenergie
- Advies 3. Zonne-energie
- Advies 4. Energie uit water
- Advies 5. Aardwarmte
- Advies 6. Lokaal opwekken en opslaan
- Advies 7. Energieopslag

3. Beheer

Het cluster *Beheer* betreft de huidige energievraag, het onderhoud, de controle en de organisatie rondom energiebesparing en opwekking. Dit omvat het opstellen van heldere richtlijnen, beheer van energievoorzieningen en samenwerking tussen betrokken partijen. Het doel is een duurzaam beheer dat niet alleen effectief is, maar ook draagvlak creëert binnen de gemeenschap.

Voor dit onderdeel verwijzen we naar:

- Advies 8. Organisatie en regelgeving
- Advies 9. Algemeen

Door onze adviezen te structureren binnen deze clusters, kunnen complexe vraagstukken overzichtelijk en effectief aangepakt worden. Elk cluster bouwt voort op de gezamenlijke ambitie om een duurzame, toekomstbestendige en rechtvaardige samenleving te realiseren.

Overzicht adviezen

Elk advies wordt in dit adviesrapport afzonderlijk besproken, inclusief de context, onderbouwing en praktische stappen voor implementatie. Deze structuur helpt om snel inzicht te krijgen in de kernpunten en bevordert een gerichte aanpak bij het opvolgen van de adviezen. Bij ieder advies is aangegeven welk percentage van de stemmen positief was. De oorspronkelijke versie van de adviezen is waarop de stemming heeft plaatsgevonden.

Cluster Besparen

1. Energie besparen

1.1 Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken	score: 81%

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie

2.1 Geen grote windmolens	score: 70%
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines	score: 82%
2.3 Windwokkel of mini windmolen	score: 78%
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter	score: 69%
2.5 Wind voor buurtschappen	score: 59%
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)	score: 29%

3. Zonne-energie

3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur	score: 90%
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven	score: 90%
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief	score: 84%
3.4 Grote zonneweide	score: 41%

4. Energie uit water

4.1 Blue Energy	score: 74%
4.2 Getijdenenergie	score: 65%
4.3 Golfenergie	score: 63%

5. Aardwarmte

5.1 Advies aardwarmte	score: 74%

6. Lokaal opwekken en opslaan

6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie	score: 75%
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen	score: 71%

7. Energieopslag

7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)	score: 78%
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 79%
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 72%
7.4 Waterstofopslag	score: 59%
7.5 Thermische opslag	score: 66%

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving

8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente	score: 79%
8.2 Energie-ambassadeur	score: 88%
8.3 Lessen uit het verleden	score: 81%

9. Algemeen

9.1 Texelse ambitie: zelfvoorzienend in de basisbehoefte	
Huishoudens exclusief bedrijven	score: 53%
Huishoudens inclusief primaire bedrijven	score: 63%
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme gerelateerde bedrijven	score: 68%
9.2 Pas op de plaats	score: 24%

Cluster besparen

1. Energie besparen

1.1. Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken

Stemmen voor: 81%

Wat is het advies?
Ontwikkel besparingsprogramma's gericht op huishoudens, bedrijven en vakantiewoningen. Focus op isolatie, energiezuinige apparatuur en slimme thermostaten.

Wat is er nodig?

- Oprichting lokaal energie-expertteam voor advies en ondersteuning.
- Gratis energiescans en collectieve inkoop van materialen.
- Bewustwordingscampagnes en subsidiemogelijkheden.

Wat levert het op en wanneer?

- **Korte termijn (2025-2030)**: Energiebesparing van 61%.
- **Middellange termijn (2030-2040)**: Verlaging netbelasting en kostenbesparing.

Wat kost het?
Kosten onbekend; investeringen renderen zichzelf terug.

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie

2.1 Geen grote windmolens (boven 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor: 70%

Wat is het advies?
Het plaatsen van grote windmolens is niet in lijn met Texelse kernwaarden, 70% van het inwonersberaad wil ze niet, en daarom niet verder uitgezocht.

2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines

Stemmen voor: 82%

Wat is het advies?
Stimuleer het gebruik van vrijwel onzichtbare windturbines, zoals de Ridge Blade of Aeromine, die in combinatie met zonnepanelen voldoende energie kunnen leveren voor een huishouden.

Wat is er nodig?

- Afschaffen van vergunningen voor particulieren en bedrijven.
- Invoeren van subsidies of rentevrije leningen via de gemeente.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Energieopwekking per installatie voldoende voor een huishouden.

Wat kost het?

- Ridge Blade: €5.000 – €10.000
- Thuisbatterij: Vanaf €10.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Leverbaarheid van turbines en batterijen.
- Geluidsnormen en potentiële overlast.
- Schade aan gevels of schoorstenen bij bevestiging.

2.3 Windwokkel of mini windmolen

Stemmen voor: 78%

Wat is het advies?
Stimuleer het gebruik van kleine windmolens zoals windwokkels of mini windturbines, geschikt voor energieopwekking achter de meter.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft.
- Subsidies of rentevrije leningen vanuit de gemeente.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Energieopwekking per installatie voldoende voor een huishouden.

Wat kost het?

- Windwokkel: €2.500 – €5.000
- Mini windmolen: €3.000 – €4.000
- Thuisbatterij: Vanaf €10.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Leverbaarheid van apparatuur.
- Geluidsimpact en verzekerbaarheid.

2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter

Stemmen voor: 69%

Wat is het advies?
Plaatsen van kleine windmolens (<15m) bij boerderijen om voldoende energie voor eigen gebruik op te wekken.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft.
- Subsidies of rentevrije leningen vanuit de gemeente.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Genoeg energie voor een boerenbedrijf.

Wat kost het?

- Kleine windmolen: €75.000
- Batterij: €20.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Vergunningsvereisten voor batterijen.
- Geluidsoverlast en slagschaduw.
- Impact op vogels en mogelijke schade.

2.5 Wind voor buurtschappen

Stemmen voor: 59%

Wat is het advies?

Sta buurtschappen en vakantieparken toe om gezamenlijk energie op te wekken en op te slaan met een mix van wind- en zonne-energie. Hierbij wordt gebruikgemaakt van buurtbatterijen om lokaal opgewekte energie te verdelen.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor windturbines en buurtbatterijen moeten worden aangepast of versneld.
- Gemeentelijke ondersteuning voor de aanleg van kabels naar huizen en vakantieparken.
- Subsidies en/of rentevrije leningen voor betrokken buurtschappen en collectieven.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: De hoeveelheid opgewekte energie is afhankelijk van de grootte van de installatie en het aantal deelnemende huishoudens.

Wat kost het?

Kosten zijn afhankelijk van de schaal van de installatie en het aantal aangesloten huishoudens.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Vereisten voor vergunningen en verzekerbaarheid van buurtbatterijen.
- Locaties waar buurtbatterijen geplaatst kunnen worden.
- Technische en financiële haalbaarheid van het kabelnetwerk.
- Mogelijkheid voor buurtschappen om energieproducenten te worden.

2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor: 29%

Wat is het advies?

Plaats enkele grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte) op strategische locaties zoals de polder bij het NIOZ, waar horizonvervuiling minimaal is.

Wat is er nodig?

- Vergunningen voor plaatsing van windmolens moeten worden verkregen via de gemeente.
- Realisatie van kabel- en netaansluitingen door Liander.
- Onderzoek naar mogelijkheden voor een coöperatieve aanpak om lokale participatie te stimuleren.
- Subsidies en/of rentevrije leningen voor financiering.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: Elke molen kan circa 5.000 MWh per jaar opwekken, genoeg om een groot aantal huishoudens te voorzien van stroom.

Wat kost het?

- Eén windmolen kost ongeveer €1.250.000.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Geluidsnormen en mogelijke overlast voor omwonenden.
- Effecten van slagschaduw en impact op vogels.
- Tijdslijn en mogelijkheden voor netaansluiting door Liander.
- Mogelijkheden en effecten van plaatsing in zee, zoals impact op onderwaterleven.

3. Zonne-energie

3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur

Stemmen voor: 90%

Wat is het advies?
Stimuleer zonne-energie op gemeentelijke infrastructuur zoals fietspaden en carports.

Wat is er nodig?

- Beleid gericht op minimalisatie van landschapsverstoring.
- Projecten uitvoeren in samenwerking met lokale partijen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tot 2028**: Verhoogde zonne-energieproductie zonder landschapsverstoring.

Wat kost het?
Kosten afhankelijk van schaal en locatie specifieke eisen.

3.2 Zon op en om huizen en bedrijven

Stemmen voor: 90%

Wat is het advies?
Zet een strategie op om zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van huizen en bedrijven te stimuleren.

Wat is er nodig?

- Financiële ondersteuning voor lagere inkomens.
- Bewustwordingscampagnes en beleidsaanpassingen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tot 2028**: Significant verhoogde zonne-energieproductie achter de meter.

Wat kost het?
Afhankelijk van subsidies en investeringen per locatie.

3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit een collectief

Stemmen voor: 84%

Wat is het advies?
Onderzoek collectief bezit en beheer van zonnepanelen via een coöperatie zoals TexelEnergie of de gemeente.

Wat is er nodig?

- Samenwerking met bestaande coöperaties en lokale initiatieven.
- Regelgeving aanpassen voor collectieve oplossingen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2028**: Brede toegang tot zonne-energie, inclusief voor huishoudens zonder eigen dak.

Wat kost het?
Afhankelijk van schaal en organisatievorm; verdere specificatie nodig.

3.4 Grote zonneweide

Stemmen voor: 41%

Wat is het advies?
Realiseer een zonneweide van 50-100 hectare in de polder Eierland, gecombineerd met zoetwateropslag.

Wat is er nodig?

- Samenwerking met landeigenaren en landbouwsector.
- Nieuwe coöperatie oprichten voor beheer en opbrengstenverdeling.

Wat levert het op en wanneer?

- **Na 2028**: Voorziening van 50-75% van de energieopwekking op Texel.

Wat kost het?
Afhankelijk van schaal en technologie; verdere analyses nodig.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Combinatie met innovaties en landschapsimpact.

4. Energie uit water

4.1 Blue Energy

Stemmen voor: 74%

Wat is het advies?
Plaats Blue Energy-installaties bij gemalen op Texel om energie op te wekken uit het verschil in zout- en zoetwater.

Wat is er nodig?

- Commitment van gemeente, Rijkswaterstaat en waterschap.
- Locaties identificeren en vergunningen verkrijgen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tussen nu en 2030**: Energievoorziening voor 600-700 huishoudens per unit.

Wat kost het?
€10-15 cent per kWh, afhankelijk van schaal.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Rendabiliteit op basis van waterhoeveelheid.
- Subsidie- en financieringsmogelijkheden.

4.2 Getijdenenergie

Stemmen voor: 65%

Wat is het advies?
Stimuleer de opwek van duurzame energie via getijdenenergie, bijvoorbeeld met vliegers (TidalKite) die door waterstroming elektriciteit genereren.

Wat is er nodig?

- Commitment van gemeente, provincies, Rijkswaterstaat en Waddenfonds.
- Vergunningsprocedures en vooronderzoeken uitvoeren.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tussen nu en 2030**: Verwachte bijdrage van 18,5 GWh per jaar met een park van 10 apparaten.

Wat kost het?
Kostprijs per kWh medio 2030: €0,25. Investeringen afhankelijk van schaal en subsidies.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Ecologische impact en kabelbeheer in Natura 2000-gebieden.
- Ruimtelijke vergunningsprocessen en investeringskosten.

4.3 Golfenergie

Stemmen voor: 63%

Wat is het advies?

Ontwikkel golfenergieopwekking aan de noordwestzijde van Texel in de Noordzee.

Wat is er nodig?

- Commitment van relevante partijen zoals InvestNL en Waddenfonds.
- Regulatiewijzigingen en vergunningsprocedures.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tussen nu en 2030**: Potentieel tot 20-40% van Texelse elektriciteitsbehoefte opwekken.

Wat kost het?

Kostprijs per kWh medio 2030: €0,32. Investeringskosten afhankelijk van subsidies en opschaling.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Ecologische impact en kabelbeheer.
- Opschalingsmogelijkheden en technische standaarden.

5. Aardwarmte

5.1 Aardwarmte

Stemmen voor: 74%

Wat is het advies?
Ontwikkel aardwarmtewinning bij Texel voor constante en CO_2-vrije elektriciteitsopwekking.

Wat is er nodig?

- Geologisch onderzoek en vergunningen.
- Fondsenwerving en gemeentelijke goedkeuring.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: 15-20% van de energiebehoefte per unit, met restwarmte voor andere toepassingen.

Wat kost het?
€23 miljoen per unit, met een kWh-prijs van ongeveer €0,27.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Impact en verdere geologische gegevens.

6. Lokaal opwekken en opslaan

6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie

Stemmen voor: 75%

Wat is het advies?
Introduceer energyhubs waar organisaties en particulieren gezamenlijk energie opwekken, verbruiken en opslaan.

Wat is er nodig?

- Aanpassing wet- en regelgeving.
- Ondersteuning van de gemeente en samenwerking met Liander en TexelEnergie.
- Implementatie van energymanagementsystemen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2026**: Efficiënt gebruik van duurzame energie en verminderen netcongestie.

Wat kost het?
Extra financiële inspanning vereist; exacte kosten afhankelijk van businesscase.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Businesscase en technische haalbaarheid.
- Politieke bereidheid en samenwerking.

6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen

Stemmen voor: 71%

Wat is het advies?

Stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte, bijvoorbeeld door gebruik te maken van zonne-energie en opslagoplossingen. Dit vermindert de energievraag van TESO op het eiland en draagt bij aan een duurzame energievoorziening.

Wat is er nodig?

- Stimulans vanuit de gemeente om TESO te betrekken bij duurzaamheidsinitiatieven.
- Onderzoek naar geschikte technologieën zoals zonnepanelen, windenergie, en batterijopslag.
- Samenwerking met TexelEnergie en andere relevante partijen voor technische ondersteuning en financieringsmogelijkheden.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Vermindering van de energievraag van TESO op Texel en een voorbeeldfunctie voor andere bedrijven op het eiland.

Wat kost het?

Kosten zijn afhankelijk van de gekozen technologieën en schaal van de energieoplossingen. Exacte bedragen moeten worden bepaald op basis van een haalbaarheidsstudie.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Welke technologieën het meest geschikt zijn voor TESO.
- Financiële haalbaarheid en mogelijke subsidies.
- Operationele integratie van de oplossingen met het bestaande systeem van TESO.

7. Energieopslag

7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)

Stemmen voor: 78%

Wat is het advies?
Stimuleer de installatie van lithium-thuisbatterijen voor huishoudens en grootverbruikers.

Wat is er nodig?

- Subsidieprogramma en slimme meters om batterijen optimaal te sturen.
- Stimuleren van grootverbruikers om batterijen te implementeren.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2025**: Directe ontlasting van de WadKabel en kostenbesparing.

Wat kost het?
€3.000 – €20.000 per batterij, afhankelijk van grootte en specificaties.

7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)

Stemmen voor: 79%

Wat is het advies?
Installeer buurtbatterijen op wijkniveau om lokaal opgewekte energie, zoals zonne- en windenergie, op te slaan en efficiënt te verdelen onder bewoners en bedrijven in de buurt.

Wat is er nodig?

- Identificatie van geschikte locaties en wijkinitiatieven.
- Onderzoek naar de haalbaarheid van zoutwaterbatterijen als duurzaam alternatief voor lithium.
- Regelgeving en beleidsaanpassingen om buurtbatterijen mogelijk te maken.
- Subsidies en cofinanciering om initiatieven te stimuleren.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2026**: Efficiënter gebruik van lokaal opgewekte energie, ondersteuning bij peakshaving en minder belasting van het net.

Wat kost het?

- Buurtbatterij: €50.000 – €200.000, afhankelijk van grootte en capaciteit.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Draagvlak en bereidheid onder buurtbewoners om deel te nemen.
- Geschikte locaties en verzekerbaarheid van buurtbatterijen.
- Regels en standaarden voor geluidsimpact en veiligheid.
- Verdeling van voordelen en kosten binnen de gemeenschap.

7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)
Stemmen voor: 72%

Wat is het advies?
Installeer grootschalige batterijopslag op Texel om energieoverschotten op te vangen en peakshaving te realiseren.

Wat is er nodig?

- Samenwerking met TexelEnergie en Liander voor netintegratie.
- Financiering via subsidies en coöperatieve modellen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2027**: Optimalisatie van WadKabel en netstabiliteit.

Wat kost het?
€1.000.000 – €2.000.000 per installatie.

7.4 Waterstofopslag
Stemmen voor: 59%

Wat is het advies?
Gebruik overtollige zonne-, wind- en getijdenenergie om waterstof te produceren en op te slaan. Waterstof kan worden ingezet voor transport, verwarming en elektriciteitsopwekking.

Wat is er nodig?

- Bouw van een waterstofproductiefaciliteit in samenwerking met TexelEnergie.
- Integratie van waterstof in transport en verwarming.
- Innovatieve samenwerking voor infrastructuurontwikkeling.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: Langdurige energieopslag en veelzijdige toepassingen.

Wat kost het?
Kosten afhankelijk van schaal en technologie; verdere analyse nodig.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Haalbaarheid en kosteneffectiviteit.
- Technologische obstakels en subsidiemogelijkheden.

7.5 Thermische opslag

Stemmen voor: 66%

Wat is het advies?
Gebruik thermische buffers om warmte-energie op te slaan, gericht op huishoudens en bedrijven met hoge warmtebehoeften.

Wat is er nodig?

- Ondersteuning voor innovatieprojecten met thermische buffers.
- Onderzoek naar koppelingen met biovergisting en lokale warmtebronnen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Vanaf 2030**: Balans tussen duurzame opwek en warmtevraag in de winter.

Wat kost het?
Afhankelijk van systeem en schaalgrootte; verdere specificatie nodig.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Technologische haalbaarheid en subsidiekansen.
- Optimalisatie voor langdurige warmteopslag.

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving

8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente

Stemmen voor: 79%

Wat is het advies?
Creëer ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.

Wat is er nodig?

- Inhuur van een stedenbouwkundig adviesbureau.
- Regelmatige herziening van het omgevingsplan (€20.000-30.000 per jaar).

Wat levert het op en wanneer?

- **Korte termijn (2-5 jaar)**: Meer ruimte voor duurzame initiatieven en snellere implementatie.

Wat kost het?
Inhuurkosten van stedenbouwkundige expertise.

8.2 Energie-ambassadeur

Stemmen voor: 88%

Wat is het advies?
Stel een energie-ambassadeur of -commissie aan die verantwoordelijk is voor communicatie, beleidsontwikkeling, vergunning advies en betrokkenheid bij duurzame initiatieven.

Wat is er nodig?

- Aanstellen van een team van 3-5 medewerkers in schaal 10-11.

Wat levert het op en wanneer?

- **Binnen 2-3 jaar**: Betere samenwerking, duidelijkheid en versnelling van duurzame initiatieven.

Wat kost het?
Loonkosten voor het team en operationele middelen.

8.3 Lessen uit het verleden

Stemmen voor: 81%

Wat is het advies?
Leer van eerdere rapporten en verbeter beleidsvoering door realistische doelen te stellen en systematische planning in te voeren.

Wat is er nodig?

- Implementatie van een planningscyclus (Plan/Do/Check/Act).
- Aanstelling van een energiecommissaris voor continuïteit en samenhang.
- Maak een strategie of ontwerpplannen, die 6 jaar of langer meegaan. Die looptijd in combinatie met een Energie Commissaris moet ervoor zorgen dat plannen een uitvoeringshorizon krijgen die niet meer afhankelijk zijn van een steeds wisselend college.

Wat levert het op en wanneer?

- **Direct en doorlopend**: Betere betrokkenheid en planmatige aanpak van energievraagstukken.

Wat kost het?
Kosten voor versterking van ambtelijke capaciteit en advies.

9. Algemeen

9.1 Texelse Ambitie: Zelfvoorzienend in de Basisbehoefte

Wat is het advies?
Het vaststellen van een duidelijke ambitie om zelf te voorzien in de basisbehoefte van elektriciteit, gericht op huishoudens en verschillende soorten bedrijven.

Drie opties voor zelfvoorzienendheid:

1. Huishoudens exclusief bedrijven.

   Stemmen voor: 53%

2. Huishoudens inclusief primaire bedrijven (zoals supermarkten en zorginstellingen).

   Stemmen voor: 63%

3. Huishoudens inclusief alle niet-toerisme-gerelateerde bedrijven, met uitzondering van toeristische bedrijven die voor hun eigen voorziening zorgen.

   Stemmen voor: 68%

Benodigde stappen:

1. **Draagvlak creëren**: Peiling en bewustwording onder bewoners en toeristen.
2. **Gemeentelijke ondersteuning**: Communicatie en faciliteren van samenwerking.
3. **Data verzamelen**: Inzicht in energievraag en lokale opwekking.
4. **Strategieontwikkeling**: Actieplan en beleidsversoepelingen.

Wat levert het op en wanneer?

- **Korte termijn (2025-2030)**: Duidelijk plan en eerste stappen richting zelfvoorziening.
- **Middellange termijn (2030-2040)**: Lagere afhankelijkheid van externe energieleveranciers en volledige implementatie.

Wat kost het?
Kosten afhankelijk van keuzes in opwekking, opslag, en distributie.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

- Definitie van basisbehoefte en energiebehoefte per seizoen.
- Bijdragen van lokale opwekking en opslag.
- Obstakels bij uitvoering van de ambitie.

9.2. Pas op de plaats

Stemmen voor: 24%

Wat is het advies?

Beperk nieuwe aansluitingen en duurzaamheidsinitiatieven tijdelijk om de druk op het elektriciteitsnet te verminderen totdat er een nieuwe WadKabel ligt.

Wat is er nodig?

- Beleidsmaatregelen die energietransitie temporiseren.
- Actieve communicatie en bewustwordingscampagnes.

Wat levert het op en wanneer?

- **Tot 2035**: Stabilisatie van het bestaande netwerk en gerichte voorbereiding op toekomstige uitbreiding.

Wat kost het?

Minimale kosten; focus ligt op beleidsvoering.

Oorspronkelijke versie van de adviezen

Hieronder staan de adviezen zoals deze zijn gemaakt en ter stemming aangeboden door de deelnemers van het Texels Inwonersberaad op de laatste dag van het beraad, 14 december 2024.

Een stem kan op 6 keuzes ingevuld worden

Positief:
1 = Dit is helemaal wat ik graag wil
2 = Dit is wat ik graag wil
3 = Dit wil ik wel met een paar bedenkingen

Negatief:
4 = Ik heb bedenkingen
5 = Ik denk niet dat ik dit wil
6 = Dit wil ik helemaal niet

Er wordt gekeken naar het percentage positieve stemmen. Adviezen met een ruime meerderheid (70%) worden aangenomen.

Onder de 70% worden de adviezen niet aangenomen, maar wel vermeld in het eindrapport.

1. Energie besparen

1.1 “Wat je niet gebruikt, hoef je niet op te wekken” (uitgebreide versie)

De verkorte versie waarop gestemd is op 14-12-2024 staat onderaan dit advies)
Stemmen voor 81%

Ons advies is: maak besparingsprogramma’s die toegespitst zijn op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven. Denk hierbij aan isolatie(maatregelen), energiezuinige apparatuur, slimme thermostaten, batterijen, Smart Grid, delen van overshot energie met een ander e.d. om energiebesparing te stimuleren.
Hiermee zouden alle (vakantie)woningen energielabel A (streven van de Gemeente Texel) en alle bedrijven minimaal energielabel C (landelijke eis) halen vóór 2028. Sinds 1 juli 2023 is er een landelijke Energiebesparingsplicht (Bal +Bbl) voor locaties met een relevante milieubelastende activiteit én met een jaarlijks energiegebruik van meer dan 50.000 kWh of 25.000 m^3 aardgas (equivalent). Tevens moet er ingezet worden om zelf energie op te wekken en op te slaan achter de meter.
Dit zorgt er op de korte termijn voor dat het energiegebruik verminderd wordt en op de langere termijn een steentje wordt bijgedragen aan het streven van de Gemeente Texel om ‘all electric’ te worden. Hierbij worden minima bewust meegenomen.
Dit alles kan niet los staan van de warmtetransitie die de Gemeente Texel naast streeft.
De kernwaarden worden (behalve dat bij het plaatsen van kleine windmolens deze aandacht nodig hebben) worden in het besparen, opwekken en opslaan achter de meter, niet geschaad.
Doel: Door de totale energiebehoefte van huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven te verminderen, zal er naast directe kostenbesparingen voor de gebruiker, een lagere belasting van het net zijn en voldoet het huidige netwerk tot 2035. Voor woningen kunnen deze maatregelen 61% aan totale energiebehoefte schelen. Te bereiken door o.a. uitvoeren van isolatiemaatregelen, installatie van slimme thermostaten en energiezuinige apparatuur. Door zelf energie “achter de meter” op te wekken en op te slaan is er minder vraag van energie van het hoofdnet.

De **belangrijkste organisatoren/verantwoordelijke** zijn de gemeente, TexelEnergie en TOP. Indien er een andere organisatie (bij) nodig is vermelden we die er apart bij.

De eerste stappen dienen *proactief* te worden gezet door de Gemeente Texel, TexelEnergie en TOP.

Kosten: Nog niet als totaal plaatje bekend, voor zover mogelijk hebben we de kosten aangegeven. Het verleden leert dat besparingen zichzelf terugverdienen en dat subsidie verlenen zich dubbel en dwars terugverdienen. Van de 1 miljoen - van de verkoop van NUON- die als subsidiemotor ingezet is voor verduurzaming op Texel, heeft uiteindelijk op Texel geresulteerd dat er voor 13 miljoen is geïnvesteerd. Dit heeft gezorgd voor o.a. kostenbesparing per bewoner op het energieverbruik; economie verhogende werking - omzet op het eiland stijgt, meer werkgelegenheid; lagere belasting van het net.

Door gerichte energie-audits, collectieve inkoop en het stimuleren van bewustwording en technologieën, zoals slimme thermostaten, kan de gemeenschap aanzienlijke energiebesparingen realiseren. Dit bevordert duurzaamheid en verlaagt de energierekening van bewoners en bedrijven en de energienet belasting.

Actiepunten voor Implementatie van "Energiebesparing, Nu en in de Toekomst"

1. Lokaal Energie-Expertteam Oprichten

Actie: Richt een **proactief LOKAAL** team van energie-experts op om bewoners en bedrijven te ondersteunen met advies over energiebesparing, subsidieaanvragen en praktische uitvoering van maatregelen. Dit team kan dienen als centraal aanspreekpunt voor *alle* energiebesparingsvragen.

Wij dringen erop aan om een proactief LOKAAL Team samen te stellen, er is voldoende “knowhow” op het eiland aanwezig en dit loket zal meer dan 10 jaar bestaan en kan direct beginnen (per 1-2-2025), dan riskeer je niet dat er mensen- en dus kennis- verdwijnen van het eiland.

Dit Lokale team gaat direct beginnen en zal zich richten op het initiëren van:

1. uitrol van Slimme Thermostaten en Energiebeheersystemen (kan al voor energiescan)
2. uitvoeren van een gratis energiescan toegespitst op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven;
3. bewustwordingscampagne om bewoners en bedrijven t.a.v. energiebesparing;
4. informeren over subsidies en financieringsopties voor energiebesparende maatregelen;
5. collectieve inkoop van energiebesparende materialen;
6. monitoring en evaluatie van energiebesparende maatregelen, terugkoppelen aan gemeente;
7. extra aandachtspunten voor vakantiewoningen
8. voldoende zonnepanelen, zonneboilers en kleine windmolens op geïsoleerde huizen.
9. eigen opslag voor de “piekmomenten”
10. vervangen van de “oude” gas cv-ketel.
11. de gemeente ondersteunen en “wakker” houden / gemeente adviseren over vereenvoudigen/ versoepelen van vergunningen.

Er bestaat een loket Duurzaam Bouwloket. Wat niet optimaal is, waar een beperkt aantal gratis telefoongesprekken en gratis keukentafelgesprekken zijn ingekocht door de gemeente, niet voldoende op lokaal niveau en goed voor alle huishouden is gericht, dus niet voldoet.

Door wie: Gemeente, TexelEnergie en TOP richten het lokale Energie-Expertteam op, en nodigen experts (zie wat het Energie-Expertteam moet ondersteunen) uit van ondernemers, energie-expert van het eiland. Met de nadruk op LOKAAL.
Tijdslijn: Binnen 6 maanden.
Kosten: salaris vaste medewerkers + ingehuurde medewerkers
Kernwaarden: geen invloed

Dit Lokale team gaat direct beginnen en zal zich richten op het initiëren van:

1. **Uitrol van Slimme Thermostaten en Energiebeheer-systemen (al voor de energiescan)**

Actie: Stimuleer het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen door subsidies en voorlichtingscampagnes. Deze systemen helpen om het energieverbruik van huishoudens (ook die van de toeristen) en bedrijven te optimaliseren door bijvoorbeeld de verwarming automatisch aan te passen op basis van gebruik en buitentemperatuur en direct een verlaging in stookkosten en energieverbruik.
Door wie: campagne + subsidieregeling (lokale inkoop) optuigen: lokale Energie-Expertteam + Gemeente Texel.
Tijdslijn: direct -12 maanden.
Kosten: Energiebeheer-systemen+ slimme thermostaten vanaf € 650.

2. Uitvoeren van een Energiescan / transmissiescan gekoppeld aan het energielabel voor Huishoudens, Vakantiewoningen en Bedrijven.

Dit is een essentiële STAP die GOED uitgevoerd moet worden en moet GRATIS zijn!

Actie: Organiseer een energie-audit programma gecombineerd met een energielabel bepaling (indien nodig) waarbij huishoudens en bedrijven (denk aan kerken en gymzalen) een gratis energie-audit kunnen aanvragen om inzicht te krijgen in hun energieverbruik en besparingsmogelijkheden (denk aan direct vervanging van oude apparaten). Vervolgens maatwerk (uitleg) per energie-audit m.b.t. isolatie, energiezuinige technologieën e.d., met als uiteindelijk streven iedereen naar energielabel A (energiearme woning) en bedrijven op een energielabel C of hoger te tillen. Als het goed is worden de nieuwbouw huizen al “afgeleverd” met een label A+++, ook voor hun zal het goed zijn om een energie-audit te ondergaan om extra besparingen op te leveren.
Monitoring (zie ook punt 7): Sla deze gegevens allemaal op in een database (o.a. hulp bij collectieve inkoop materialen).
Door wie: lokale Energie-Expertteam stuurt dit aan; uitvoering bijvoorbeeld Bureau BAEK (Etienne van Bennekom), i.s.m. dorpscommissies.
Tijdslijn: Start binnen 6 maanden; in samenwerking met de dorpscommissies.
Kosten: €1000 per woning/gebouw; van woningen in een straat die op hetzelfde moment zijn gebouwd hoef je maar 3 tot 4 woningen te meten (bijvoorbeeld 2 hoek -, 1 of 2 tussenwoningen).

3. Bewustwordingscampagne om bewoners en bedrijven voor Energiebesparing
Kosten: promotie materiaal, promotie campagne, sprekers op vergaderingen
Tijdslijn: Is al aan de gang, doorlopend de komende jaren. In samenwerking met de dorpscommissies; VVE o.a. van de vakantieparken.

4. Centraal informatiepunt maken dat informeert over en ondersteunt bij subsidies en financieringsopties voor Energiebesparende Maatregelen
Actie: Loket maken. Informeer inwoners en bedrijven over beschikbare subsidies en leningen voor energiebesparende maatregelen (denk aan 0% leningen; isolatiefonds; glas subsidies e.d.). Collectieve subsidie voor aanschaf materialen – dus subsidie onafhankelijk maken van de “aannemers”. Onderzoek nieuwe

gemeentelijke regelingen om energiebesparing toegankelijker te maken voor lagere inkomens. En denk aan de gebouwen als kerken, gymzalen van de dorpen.
Door wie: Lokale Energie-Expertteam
Tijdslijn: Binnen 6 maanden.
Kosten: leden van het Lokale Energie-Expertteam

5. Collectieve Inkoop van Energiebesparende Materialen
Actie: Organiseer een collectieve inkoopactie (bijvoorbeeld op inschrijving ala eigen huis) voor energiebesparende materialen zoals isolatie, HR++-glas, en energiezuinige apparaten om kosten te verlagen voor inwoners en bedrijven. Dit maakt energiebesparende maatregelen toegankelijker en financieel haalbaarder.
Door wie: TexelEnergie; ondernemers
Tijdslijn: Binnen 9 maanden.

6. Monitoring en Evaluatie van Energiebesparende Maatregelen
Actie: Ontwikkel een monitoringssysteem om de effecten van de geïmplementeerde energiebesparende maatregelen te meten. Verzamel data over energiebesparing, terugdringing van CO2-uitstoot, en de kostenbesparingen voor huishoudens en bedrijven.
Door wie: Lokaal Energie-Expertteam i.s.m. dorpscommissies
Tijdslijn: start binnen 6 maanden

7. Extra aandachtspunten voor vakantiewoningen
Actie: VVE's verleiden om energieverbruik te verlagen op het park.
Handhaving Gemeente dat alle vakantiewoningen een energielabel hebben (sinds 1 -1-2024 verplicht als je verhuurt). Vervolgens er via voorlichting aan werken dat deze allemaal naar label A worden opgetrokken. Parken moeten de energie zelf achter de meter regelen.
Events organiseren voor de VVE om ze uit te leggen waarom er bespaard moet worden.
Tijdslijn: heden – doorlopend.

8. Voldoende zonnepanelen en zonneboilers op geïsoleerde huizen en bedrijven, eventueel in combinatie met kleine windmolens.
Zonnepanelen gaan niet zonder windmolens. Er bestaan diverse types zonnepanelen (denk aan losse -, dakpan- en nokzonnepanelen) en diverse types windmolens (denk aan wokkels, RigdeBlade, kleine windmolens bij boerderijen). Allemaal opwek "achter" de meter!
Kosten: zie advies "windmolens".
Tijdslijn: heden – doorlopend.
Kernwaarden: kan van invloed zijn; maar het is hier de vraag wat zwaarder weegt, een niet zo'n fraai dak of een iets hogere windmolen naast een boerderij, op een huis of de kernwaarden. Vogelsterfte kan voorkomen worden door o.a. 1) 1 blad van de windmolen zwart te maken (Noors onderzoek wijst uit dat er bij de 22 in Noorwegen bestaande verschillende type vogels minder sterfte is); 2) tijdens de vogeltrek, op radar is te detecteren, de molen stilzetten tot de trek voorbij is; 3) 360° rondom camera op de molen met een vogelherkenningsprogramma en die de molen stil zet als er een, wat wij een belangrijke vogel vinden langs komt (zeearend).
Nodig: subsidie, vergunningen en windmolenbeleid aanpassen.

9. Eigen opslag voor de "piekmomenten"
Er zijn momenten dat iedereen thuis is en dat er te veel vraag aan het net is (o.a. tussen 16.00 uur en 21.00 uur). Er zijn ook momenten dat er te veel energie naar het net wordt afgeleverd (zomer). In deze gevallen zou een thuisbatterij (van rond 9 kWh eengezinswoning) een oplossing zijn. Er zijn diverse mogelijkheden om een teveel of goedkope energie op te slaan. Denk aan Lithium -(LFP), zoutwater-, aqua- (https://aquabattery.com/) en grafeen-batterij (grp-

energy.nl) (deze laatste zijn minder schadelijk en brandgevaarlijk t.o.v. lithium). Op dit moment lijkt grafeen-batterij de beste keus als huisbatterij. Maar de markt veranderd snel, dus er moet een vinger aan de pols gehouden worden.
Er kan ook een keuze gemaakt worden voor een buurt (grafeen)batterij.

Actie: Elk huis – in ieder geval nieuwbouw – een eigen huis- of collectieve batterij, of een andere manier van collectieve warmteopslag (in een grote kuil water – zie o.a. project op Vlieland), zie verder advies opslag.

Kosten: vanaf € 3300 per batterij.

Tijdslijn: heden – doorlopend.

Nodig: subsidie

10. Vervangen van de "oude" gas CV ketel.

Bij het vervangen de "oude" cv-ketel kan i.p.v. een (hybride)warmtepomp ook een Remeha CV met sterling motor in combinatie met een paar zonnepanelen gekozen worden – door deze techniek heb je minder zonnepanelen nodig om je huis te verwarmen.
Samen inkopen; Gasloos garantie.
CV ketel vervangen door warmtepomp.
CV ketel vervangen door een warmtenetwerk op wijk niveau.

Actie: Elk huis – in ieder geval de nieuwbouw – een (hybride) warmtepomp.

Tijdslijn: heden – doorlopend.

11. Gemeente

Actie: Lokaal Energie-Expertteam moet Gemeente ondersteunen en "wakker" houden!
Want: Gemeente moet op korte termijn en doorlopend:
- op het gebied van informatie m.b.t. besparen actiever zijn! Dus vanuit de gemeente de gratis energiescan aanbieden.
- meerjarenplan maken m.b.t. energietransitie en energiegebruik verminderen. Verder vooruitkijken!
Nu al nadenken wat er waar moet worden aangelegd voor de toekomst. Met vooruitziende blik nu al voorzieningen aanleggen of laten liggen. Regeren is vooruitzien!
Denk o.a. aan: het zeer goede gasleidingennetwerk - laten liggen (transport waterstof), transport mogelijkheden warmtenet, gezamenlijke buurtbatterij verbinden met huizen, een energie hub ed.. Nu meenemen bij de nu geplande werkzaamheden voorkomt later extra werkzaamheden (weer straat open) !
- beleidsplannen m.b.t. kleine windmolens maken (dit ligt bij de gemeente en niet bij de Provincie).
- vergunningen en subsidies vereenvoudigen! Zoals waar mag een buurtbatterij geplaatst worden; hoe hoog mag een windwokkel op een dak zijn, etc.

1.1 Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken (verkorte versie)

Stemmen voor 81%

Ons advies is: maak besparingsprogramma's die toegespitst zijn op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven. Denk hierbij aan isolatie(maatregelen), energiezuinige apparatuur, slimme thermostaten om energiebesparing te stimuleren. Hiermee zouden alle (vakantie)woningen energielabel A (streven van de Gemeente Texel) en alle bedrijven minimaal energielabel C (streven Gemeente Texel) halen vóór 2028. Dit zorgt er op de korte termijn voor dat het energiegebruik verminderd wordt en op de langere termijn een steentje wordt bijgedragen aan het streven van de Gemeente Texel om 'all electric' te worden. Hierbij worden minima bewust meegenomen.

Doel: Door de totale energiebehoefte van huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven te verminderen, zal er naast directe kostenbesparingen voor de

gebruiker een lagere belasting van het net zijn en voldoet het huidige netwerk tot 2035. Voor woningen kunnen deze maatregelen 61% aan totale energiebehoefte schelen. Te bereiken door o.a. uitvoeren van isolatiemaatregelen, installatie van slimme thermostaten en energiezuinige apparatuur. De eerste stappen dienen *proactief* te worden gezet door de Gemeente Texel, TexelEnergie en TOP.

Kosten: Nog niet bekend, maar het verleden leert dat besparingen zichzelf terugverdienen (1 miljoen subsidie resulteerde op Texel in 13 miljoen economisch voordeel).

Actiepunten voor Implementatie

Lokaal Energie-Expertteam Oprichten
Actie: Richt een *proactief lokaal* team van energie-experts op om bewoners en bedrijven te ondersteunen met advies over energiebesparing, subsidieaanvragen en praktische uitvoering van maatregelen. Dit team kan dienen als centraal aanspreekpunt voor *alle* energiebesparingsvragen.
Dit team zal meer dan 10 jaar bestaan en direct beginnen en zal zich richten op het initiëren van:
uitvoeren van een gratis energiescan toegespitst op huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven;
collectieve inkoop van energiebesparende materialen;
bewustwordingscampagne om bewoners en bedrijven t.a.v. energiebesparing;
informeren over subsidies en financieringsopties voor energiebesparende maatregelen**;**
monitoring en evaluatie van energiebesparende maatregelen, terugkoppelen aan gemeente;
gemeente adviseren over vereenvoudigen/versoepelen van vergunningen.
Tijdslijn: Binnen 6 maanden.

We denken hierbij aan:

- **Uitrol van Slimme Thermostaten en Energiebeheersystemen (al voor energiescan)**
  Tijdslijn: direct -12 maanden.
- **Uitvoeren van een gratis energiescan/transmissiescan voor huishoudens, vakantiewoningen en bedrijven.**
  Dit is een essentiële STAP die GOED uitgevoerd moet worden en moet GRATIS zijn!
  Tijdslijn: Start binnen 6 maanden, in samenwerking met de dorpscommissies.
- **Centraal informatiepunt maken dat informeert over en ondersteunt bij subsidies en financieringsopties voor Energiebesparende Maatregelen**
  Tijdslijn: Binnen 6 maanden.
- **Collectieve Inkoop van Energiebesparende Materialen**
  Tijdslijn: Binnen 9 maanden.
- **Monitoring en Evaluatie van Energiebesparende Maatregelen**
  Terugkoppeling naar gemeente om langdurig consequent beleid te voeren.
  Tijdslijn: start binnen 6 maanden i.s.m. dorpscommissies.
- **Extra aandachtspunten voor vakantiewoningen**
  In samenwerking met parken en VVE; moeten de energie zelf achter de meter regelen.
  Tijdslijn: heden – doorlopend.
- **Gemeente moet vergunningen vereenvoudigen!**
  Gemeente moet op het gebied van informatie m.b.t. besparen actiever zijn!
  Tijdslijn: heden – doorlopend.

2. Windenergie

2.1. Geen grote windmolens (boven 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor 84%

Dit is niet in lijn met de Texelse kernwaarden en daarom ook niet verder uitgezocht door deze werkgroep.

2.2. Vrijwel onzichtbare windturbines

Stemmen voor 82%

Het omzetten van windenergie naar elektrische energie is eigenlijk een no-brainer op Texel; het eiland ligt op de meest windrijke plek van Nederland, de wind is vrijwel altijd aanwezig en op z'n sterkst in de winter (daarmee is het een perfecte aanvulling op zonne-energie)
de wind komt aan over zee en is daardoor op geringe hoogte al laminair, waardoor geen hoge windmolens nodig zijn, de wind is gratis,
doordat dit voorstel over energie achter de meter gaat is het niet afhankelijk van Liander en kan er snel mee begonnen worden

Er zijn een aantal hoegenaamd onzichtbare windturbines die aan de schoorsteen of nok van een gebouw geplaatst kunnen worden, zoals de Ridge blade of aeromine. De opbrengst hiervan kan in combinatie met zonnepanelen voldoende stroom opbrengen voor één huishouden. Er kan een batterij worden toegevoegd om energie gedurende een korte tijd (een paar dagen) op te slaan.

<u>Wat is er nodig om dit te realiseren?</u>
Vergunningen voor het plaatsen bij particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft – Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel.

<u>Wat levert het op en wanneer?</u>
Vanaf 2025 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen genoeg voor één huishouden

<u>Wat kost het?</u>
Ridge Blade EUR 5.000 – EUR 10.000
Thuisbatterij vanaf ongeveer EUR 10.000

<u>Wat moet er nog uitgezocht worden?</u>
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en thuis batterijen te leveren?
Kun je een batterij in huis plaatsen en is dat nog te verzekeren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Dirk Schraag noemde ook nog: de schade aan gevels of schoorstenen die kan ontstaan door kleine windmolens rechtstreeks aan een gebouw te bevestigen (al was er in dat verhaal over de ervaringen van de buurman wel sprake van een combinatie van een Chinese windmolen en een portie zelf geknutsel...).

Deze manieren van wind energie omzetten in elektrische energie kunnen bij wijze van spreken *morgen* al toegepast worden, mits regelgeving en

vergunningen hiervoor aangepast worden. Zie het voorbeeld van de stad Alkmaar die dit soorten windturbines heeft toegestaan.

2.3. Windwokkel of mini windmolen

Stemmen voor 78%

Het omzetten van windenergie naar elektrische energie is eigenlijk een no-brainer op Texel;

het eiland ligt op de meest windrijke plek van Nederland, de wind is vrijwel altijd aanwezig en op z'n sterkst in de winter (daarmee is het een perfecte aanvulling op zonne-energie) de wind komt aan over zee en is daardoor op geringe hoogte al laminair, waardoor geen hoge windmolens nodig zijn,
de wind is gratis, doordat dit voorstel over energie achter de meter gaat is het niet afhankelijk van Liander en kan er snel mee begonnen worden

De zogenaamde windwokkel of mini windmolen of één van de vele alternatieve windturbines zoals bijv. de blade; een dusdanig kleine windturbine dat deze niet opvalt in het landschap.

Op de schets weergegeven als zeer kleine windmolen van maximaal 3m hoog.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen bij particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft – Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel.

Wat levert het op en wanneer?
Vanaf 2025 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen
per installatie is genoeg voor één huishouden

Wat kost het?
Windwokkel EUR 2500-5000
Mini windmolen EUR 3000-4000
Thuisbatterij EUR 10.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en thuis batterijen te leveren?
Kun je een batterij in huis plaatsen en is dat nog te verzekeren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?

Deze manieren van windenergie omzetten in elektrische energie kunnen bij wijze van spreken *morgen* al toegepast worden, mits regelgeving en vergunningen hiervoor aangepast worden. Zie het voorbeeld van de stad Alkmaar die dit soorten windturbines heeft toegestaan.

2.4. Windmolen kleiner dan 15m

Stemmen voor 69%

Met name voor boerderijen is een kleine (<15m zoals de voormalig E.A.Z. windmolen) een prima optie om voldoende energie op te wekken voor eigen gebruik. Omdat deze windmolens niet hoger zijn dan de boerderij waarnaast deze is opgesteld, vallen ze nauwelijks op in het landschap.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen bij particulieren en bedrijven moeten worden afgeschaft – Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel.

Wat levert het op en wanneer?
Vanaf 2025 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen genoeg voor één boeren bedrijf.

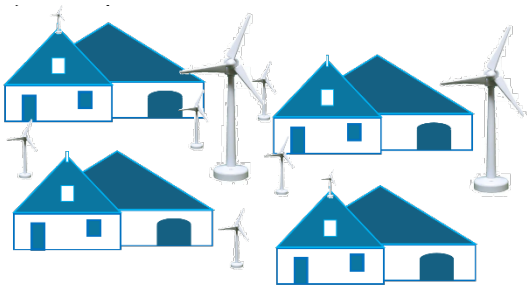
Wat kost het?
Windmolen EUR 75.000
Batterij EUR 20.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Is voor een thuis batterij een vergunning nodig?
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en thuis batterijen te leveren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Hoeveel last heb je van de slag schaduw?
Hoeveel vogels hebben nu daadwerkelijk last van de windmolen?

Deze manieren van wind energie omzetten in elektrische energie kunnen bij wijze van spreken *morgen* al toegepast worden, mits regelgeving en vergunningen hiervoor aangepast worden. Zie het voorbeeld van de stad Alkmaar die dit soorten windturbines heeft toegestaan.

2.5 Wind voor buurtschappen

Stemmen voor 59%

Naast individuele opstellingen van windturbines moet ook toegestaan worden dat buurtschappen en/of vakantieparken gezamenlijk stroom opwekken met een energie mix van wind en zon naar analogie van de postcoderoos voor zonnepanelen. Dit voorstel betreft ook een buurtbatterij voor opslag van de energie. In dit voorstel wordt uitgegaan van energie achter de meter, in een buurtschap en/of vakantiepark wordt dus ieder huis aangesloten op de buurt batterij. Bij een buurtschap is aansluiting uiteraard vrijwillig.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen– Gemeente Texel en wellicht Provincie Noord Holland
vergunningen voor het plaatsen van een buurt batterij – Gemeente Texel
vergunningen nodig om kabels naar huizen te leggen – Gemeente Texel
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel

Wat levert het op en wanneer?
van af 2030 als de gemeente en provincie vergunningen snel aanpassen of afschaffen
per installatie is het afhankelijk van de grootte van de installatie en het aan huishoudens dat mee doet.

Wat kost het?
De kosten zijn afhankelijk van de grootte van de installatie

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Welke vergunningen zijn voor een buurtbatterij nodig?
Hoeveel en wanneer zijn blades etc. en buurtbatterijen te leveren?
Waar kun je buurtbatterijen plaatsen en is dat te verzekeren?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Hoeveel last heb je van de slag schaduw?
Mag een buurtschap energie producent worden?
Mag het collectief kabels aanleggen van buurtbatterij naar woonhuizen of van een vakantiepark batterij naar vakantiehuizen?
De prijs van deze oplossing

2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)

Stemmen voor 29%

Er zouden op het eiland een paar plekken kunnen worden geselecteerd waar een aantal grotere (maar niet hoger dan 50 meter (tiphoogte), zoals die in Oudeschild) windmolens geplaatst worden. Vooral in de polder van het NIOZ (zoals uit het advies van de vogelbescherming blijkt) zullen ons inziens zulke windmolens nauwelijks tot horizonvervuiling leiden.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
vergunningen voor het plaatsen van de windmolens– Gemeente Texel
kabel plus aansluiting op het net - Liander
subsidies en/of rentevrije leningen – Gemeente Texel
is een coöperatie mogelijk?

Wat levert het op en wanneer?
na 2030
per molen circa 5000 MWh per jaar

Wat kost het?
1 molen kost EUR 1.250.000

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Wat is de maximale toegestane hoeveelheid geluid?
Hoeveel last heb je van het geluid?
Hoeveel last heb je van de slag schaduw?
Aan wie lever je de stroom?
Wanneer kan Liander windmolens aansluiten?
Hoeveel vogels hebben nu daadwerkelijk last van de windmolen?
Indien de molens in zee worden geplaatst: wat is er bekend over het effect van de windmolen op onderwaterleven?

3. Zonne-energie

3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur
Stemmen voor 90%

Ons advies is om **in te zetten op zonne-energie op zoveel mogelijk manieren bij bestaande infrastructuur en gebouwen**. Dat gaat om de infrastructuur van de gemeenten (+ andere overheden) zoals fietspaden en carports in de centra van de dorpen. Zoveel mogelijk achter de meter tot 2028.
Eén randvoorwaarde is hierbij belangrijk:
De oplossingen zijn met inachtneming van de kernwaarden en verstoren het landschap niet of minimaal.

3.2 Zon op en om huizen en bedrijven
Stemmen voor 90%

Ons advies is om naast zonne-energie bij gemeentelijke infrastructuur een strategie op te zetten voor zoveel mogelijk zonnepanelen op daken, muren en andere innovatieve manieren rondom de huizen en bedrijven op Texel.
Enkele richtlijnen:
Mensen die minder te besteden hebben worden (financieel) ondersteund.
Tot 2028 worden bedrijven en inwoners (incl. recreatieparken) gestimuleerd om nieuwbouw en 'upgrades' (laadpalen etc.) **achter de meter** op te lossen, dit om de net congestie te verminderen.
Ook wordt iedereen (woningen + bedrijven etc.) gestimuleerd om (zonne)oplossingen **'achter de meter'** te zoeken. Iedereen kan daarbij financiële ondersteuning krijgen, waarbij financiële ondersteuning bij lagere inkomens hoger is dan bij de hogere inkomens.

3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief
Stemmen voor 84%

Ons advies is om parallel aan de opmaak van een strategie voor zonne-energie bij woningen, bedrijven en infrastructuur onderzoeken of **collectief bezit en beheer van zonnepanelen vanuit een coöperatie als TexelEnergie of de Gemeente zelf mogelijk is**. Daarmee zou voorkomen moeten worden dat iedereen 'zelf iets bedenkt en oplost' en het collectief mist om iedereen van voldoende energie te voorzien (bijv. bij mensen die geen panelen op het dak kunnen plaatsen). Dit collectief overstijgt de bestaande coöperaties en/of lokale initiatieven zoals Postcoderoos.

3.4 Grote zonneweide
Stemmen voor 41%

Ons advies is om op het **landbouwareaal** van Texel (bijv. in polder Eierland boven het vliegveld) **een grote zonneweide te realiseren** tussen de 50 en 100 hectare die, in ieder geval in combinatie met een opslag, Texel kan voorzien van 50% tot 75% van de opwek op het eiland. (100 hectare kan binnen 'een vierkant' boven het vliegveld tussen Post- en Hoofdweg). Door deze tegelijkertijd ook als zoetwater opslag te gebruiken voor de landbouw in de omgeving is in het landschap alleen een dijk van +/- 2,5 meter zichtbaar en kan Texel in één klap zoet water en een energietekort oplossen!
Randvoorwaarden:
Oplevering pas na 2028 als het net-congestie probleem is opgelost!

De landbouw moet financieel goed gecompenseerd worden (en bereid zijn!). De eigenaar van het land mag voor een groot aandeel meeprofiteren!
Deze zonneweide is onderdeel van een aparte, nieuw gestichte coöperatie, waarvan opbrengsten ten goede komen aan Texelaars (of in een energiefonds worden gestoken).
Als er nieuwe innovatieve manieren van energie opwek gerealiseerd worden dan kan de zonne-plas relatief eenvoudig weer inkrimpen en teruggegeven worden aan landbouwareaal.

4. Energie uit water

4.1 Advies Blue Energy

Stemmen voor 74%

Ons advies is om net als op de Afsluitdijk al gebeurt, ook bij enkele gemalen een Blue Energy-installatie neer te zetten. Bij een membraan komen zoet en zout water samen. En uit het verschil in zoutgehalte wordt energie opgewekt. Op Texel stroomt per jaar 44 miljoen kuub water weg. Dat is zonde!

Wat is er nodig om dit te realiseren?
Commitment van de gemeente, Rijkswaterstaat en waterschap
Het voorbeeld draait reeds. Het vergunningentraject moet doorlopen worden, maar is bekend.
Naast installatie in een gemaal vraagt het een unit ter grootte van een voetbalveld om de vrijkomende energie om te zetten in elektriciteit.

Wat levert het op en wanneer?
Tussen nu/2030 en erna
Een Blue Energy installatie werkt 80% van de tijd. Alleen bij harde wind niet.
De installatie op de Afsluitdijk werkt 132.000 KW op.
Een unit in 1 gemaal zou in theorie genoeg stroom kunnen opwekken voor 600 a 700 gezinnen. De oppervlakte van een unit beslaat 1 voetbalveld
Exacte cijfers qua oplevering zijn nog niet bekend.

Wat kost het?
De fabrikant van de installatie op de Afsluitdijk verwacht ene kostprijs van tussen de 10 en 15 cent per kWh

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Subsidiemogelijkheden?
Is het, op basis van de hoeveelheid water, op Texel rendabel?

4.2. Advies Getijdenenergie

Stemmen voor 65%

Ons advies is om voor de opwek van duurzame energie, onder meer in te zetten op getijdenenergie. Het heeft een flinke potentie aan stroom opwek en is nauwelijks zichtbaar boven water. Waarmee het past binnen onze kernwaarden.
Het berust op een vlieger die door stromend water heen en weer vliegert. Een set vleugels in de vlieger zorgen voor een trekkende kracht aan de kabel van de vlieger waarmee elektriciteit opgewekt kan worden. De totale lengte van het apparaat is ongeveer 100 meter. Het apparatuur zou bij een diepte groter dan 15 meter geïnstalleerd kunnen worden. Omdat de vlieger op de heen-en terugweg op een andere hoogte vliegert is de totale hoogte van de waterkolom waar hij doorheen gaat ongeveer 20 meter.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
Commitment van de gemeente, provincies, Rijk, Rijkswaterstaat, Waddenfonds.
Bij grote projecten duurt een geheel traject vanaf het indienen van een complete vergunningsaanvraag ongeveer een half jaar, mits de aanvrager gedegen vooronderzoek heeft gedaan. Een dergelijk voortraject kan enkele jaren duren.
Getijdenenergie vlieger is geschikt voor lage stroomsnelheden en ondiepe wateren tussen Den Helder en Texel(mars diep) / tussen Texel en Vlieland(Engelschmangat).

Wat levert het op en wanneer? Tussen nu en 2030/ na 2030
Het voordeel aan getijdenenergie is dat het, ten opzichte van andere vormen van duurzame energie opwerk, altijd aanwezig is. In de winter wel met een hogere opwekpiek dan in de zomer.
De verwachting is dat Texel in 2030 ongeveer 81 GWh aan elektriciteit nodig heeft. Een deel van deze elektriciteit, ongeveer 16 GWh (20%), zal opgewekt worden door zonnestroom op Texel. Het maximale potentieel uit de Waddenzee is 40MW.Dit kan een aanzienlijke bijdrage leveren aan onze elektriciteitsopwekking.
Voor getijdenenergie is het Marsdiep een interessante locatie, omdat het hier tot 40m diep is en de stroming sterk is.
Een getijdenpark van 10 apparaten met een vermogen van 5 MW kan 18,5 GWh per jaar aan elektriciteit opwekken. Bij een park met meerdere apparaten liggen de apparaten in een rij en 125 meter uit elkaar. Een volgende rij apparaten kan op 500m afstand liggen.
Directe invoeding van elektriciteit via elektriciteitskabels naar Texel. Via een Power Take -off Unit wordt de geproduceerde elektriciteit getransformeerd naar 10 KV, waarmee het direct in te voeden is op het middenspanningsnet. Batterijopslag kan toegepast worden om grotere projecten in te passen

Wat kost het?
De kosten zijn niet exact te bepalen, vooral omdat getijdenenergie nog in ontwikkeling is. De kostprijs van getijdenenergie medio 2030 is ongeveer 25 eurocent per kWh. Er is financiële ondersteuning nodig van o.a. het Waddenfonds voor opschaling.

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Veel is al uitgezocht. Zie ook het rapport van TNO uit 2024; “ Het potentieel van energie uit water in en rondom het Waddengebied”. Waar de gemeente Texel 1 van de opdrachtgevers van is geweest. Nader onderzoek dient er nog wel gedaan te worden naar:
de impact van getijdenenergie op de ecologie. Eerdere onderzoeken hebben geen negatieve effecten aangetoond.
de kabels die op de zeebodem liggen en in of nabij Natura 2000 gebieden liggen.
De daadwerkelijke investeringskosten voor Texel/Waddenfonds/provincie/Rijk
Het ruimtelijke vergunningsproces (welke instantie moet wat leveren)

4.3 Advies Golfenergie

Stemmen voor 63%

Ons advies is om, voor de opwek van duurzame energie, onder meer in te zetten op golfenergie aan de noordwestzijde van Texel in de Noordzee. Het heeft een grote potentie aan stroom opwek en is nauwelijks zichtbaar boven water. Waarmee het past binnen onze kernwaarden.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
Commitment van de gemeente, provincies, Rijk, Rijkswaterstaat, Waddenfonds en mogelijk InvestNL
Bij grote projecten duurt een geheel traject vanaf het indienen van een complete vergunningsaanvraag ongeveer een half jaar, mits de aanvrager gedegen vooronderzoek heeft gedaan.
Er zijn daarom regeltechnische en juridische wijzigingen nodig die de netbeheerders meer ruimte geven om andere factoren mee te nemen in de afwegingen voor de volgorde waarin projecten aangesloten worden om meer ruimte te bieden aan Energie uit Waterprojecten. En er zijn standaarden nodig voor de toetsing om de vergunningverlening te versnellen.

Wat levert het op en wanneer? Tussen nu en 2030 en na 2030
Het voordeel aan golfenergie is dat het, ten opzichte van andere vormen van duurzame energie opwerk, altijd aanwezig is. In de winter wel met een hogere opwekpiek dan in de zomer.
De verwachting is dat Texel in 2030 ongeveer 81 GWh aan elektriciteit nodig heeft. Een deel van deze elektriciteit, ongeveer 16 GWh (20%), zal opgewekt worden door zonnestroom op Texel. Er is voldoende potentieel aan golfenergie en voldoende ruimte op de Noordzee voor elke gewenste hoeveelheid. Dus ook voor de opwek van de overige 65 GWh (80%)
De ruimte die golfenergie installaties nodig hebben is beperkt. Voor de opwek van 15 GWh (ongeveer 20% van het totaal gebruik aan elektriciteit op Texel, 4000 huishoudens) uit golfenergie is 10 hectare nodig op de Noordzee. Hier liggen dan 50 golfenergieapparaten van 100 kW. 1 apparaat is ongeveer 10 bij 10 meter.
De verwachting is dat, met deze inzet en snelheid, er in 2026 alleen enkele (kleinschalige) pilotprojecten zijn gerealiseerd. Het concept opwek golfenergie kan daarna snel groeien. Afhankelijk van het tempo van opschaling van de technieken, het tempo van de vergunningverlening en de beschikbare netcapaciteit kan, rond 2030, 20 tot 40% van het elektriciteitsverbruik van Texel zelf opgewekt worden met golfenergie. Een verhoging van dit percentage na 2030 is, naar wens, mogelijk.

Wat kost het?
De kostprijs van golfenergie medio 2030 is ongeveer 32 eurocent per kWh. Er is financiële ondersteuning nodig van o.a. het Waddenfonds voor opschaling. Hoe meer er geïnvesteerd wordt in onderzoek, hoe minder eurocent per kWh uiteindelijk.

Wat moet er nog uitgezocht worden?
Veel is al uitgezocht. Zie ook het rapport van TNO uit 2024; “ Het potentieel van energie uit water in en rondom het Waddengebied”. Waar de gemeente Texel 1 van de opdrachtgevers van is geweest. Nader onderzoek dient er nog wel gedaan te worden naar:
de impact van golfenergie op de ecologie. Eerdere onderzoeken hebben geen negatieve effecten aangetoond. Er is zelfs een verwachting dat de golfenergie installaties een positieve impact kunnen hebben op de natuur/ecologie.
de kabels die op de zeebodem liggen en in of nabij Natura 2000 gebieden liggen.
De daadwerkelijke investeringskosten voor Texel/Waddenfonds/provincie/Rijk
Het ruimtelijke vergunningsproces (welke instantie moet wat leveren).

5. Aardwarmte

5.1 advies aardwarmte

Stemmen voor 74%

Omschrijving van het advies

Op Texel is in 1964 tijdens een boring nabij de Hoofdweg (noord- oosten van Texel) een waterreservoir met een temperatuur van 93 °C op ca 2800 mtr aangetoond. Bestudering van de gegevens laat zien dat de temperatuur bij nader onderzoek boven de 100 °C zal liggen. Verdere gegevens tonen aan dat het gaat om een groot, goed doorstroombaar reservoir. In de scheepvaart gebruikte technieken zetten warmte uit water vanaf 90 °C om in elektriciteit. Vanuit deze gedachte adviseren wij Texel om aanwezige aardwarmte winning te ontwikkelen en deze warmte om te zetten in elektriciteit voor gebruik op het Texelse elektriciteitsnet.

Wat is er nodig om dit te realiseren?

Goedkeuring door de gemeente Texel, en een investering in verder geologisch onderzoek.
Voorlichting aan de Texelse gemeenschap en andere belanghebbenden.
Fondsen, denk aan diverse subsidies en financieringen.
Gemeentelijke en Provinciale vergunningen.
Technische uitvoering:
Mede gezien de wens van de regering om vergelijkbare projecten in publieke handen te houden adviseren wij uitvoering in hoofdzakelijk plaatselijke, publieke handen te houden, bijvoorbeeld door oprichting van een coöperatie welke een projectgroep aanstuurt.

Wat levert het op en wanneer?

Uitvoering levert 15-20 % van de Texelse elektrische energiebehoefte per gerealiseerde unit op, welke continu, onafhankelijk van weersomstandigheden, winbaar is.
De methodiek is op schaalbaar naar meerdere units. Uitvoering voldoet aan de Texelse kernwaarden, en ondersteunt de zelfvoorzienendheid van Texel ten aanzien van energie.
Restwarmte uit het elektrificatie proces is inzetbaar voor plaatselijke verwarming, zoetwater productie, tuinbouw, of warmteafhankelijke productieprocessen.
Het opwekken van de elektriciteit is volledig CO2-vrij en bewerkstelligt klimaat- en energieneutraliteit.
Na het afronden van het vergunningstraject is de doorlooptijd van het project ongeveer anderhalf jaar,
2030 is dus uiterst haalbaar.
Een unit zoals voorgesteld kent een technische levensduur van ca 30 jaar (minimaal)

Wat kost het?

We hebben in 2017 al een sommatie van kosten gemaakt, denk aan 23 miljoen euro per unit.
Hierbij is inflatie sindsdien meegenomen, er is niet gekeken naar incidentele prijsverhogingen voor de diverse onderdelen.
Het project zou regionaal een voortrekkersrol vervullen, en zal hoog subsidiabel zijn.
Wellicht zijn de bespaarde kosten van een niet aangelegde tweede WadKabel in te zetten.
Uitgaande van een subsidie niveau van 50 % en een rente van 6 % op het te financieren deel komen wij uit op een kWh prijs van 0.27 €, gezien de huidige ontwikkelingen op de energiemarkt aan de onderzijde van de kWh prijzen.
De winning is bij deze 0.27 € budgetneutraal.
In de kWh prijs is volledige vervanging van de unit na 20 jaar mee gecalculeerd.

Wat moet er nog uitgezocht worden?

Voor het advies zijn de nodige datasets ingezien/onderzocht.

6. Lokaal opwekken en opslaan

6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie

Stemmen voor 75%

Werkend van/tot : 2026 – geen einddatum

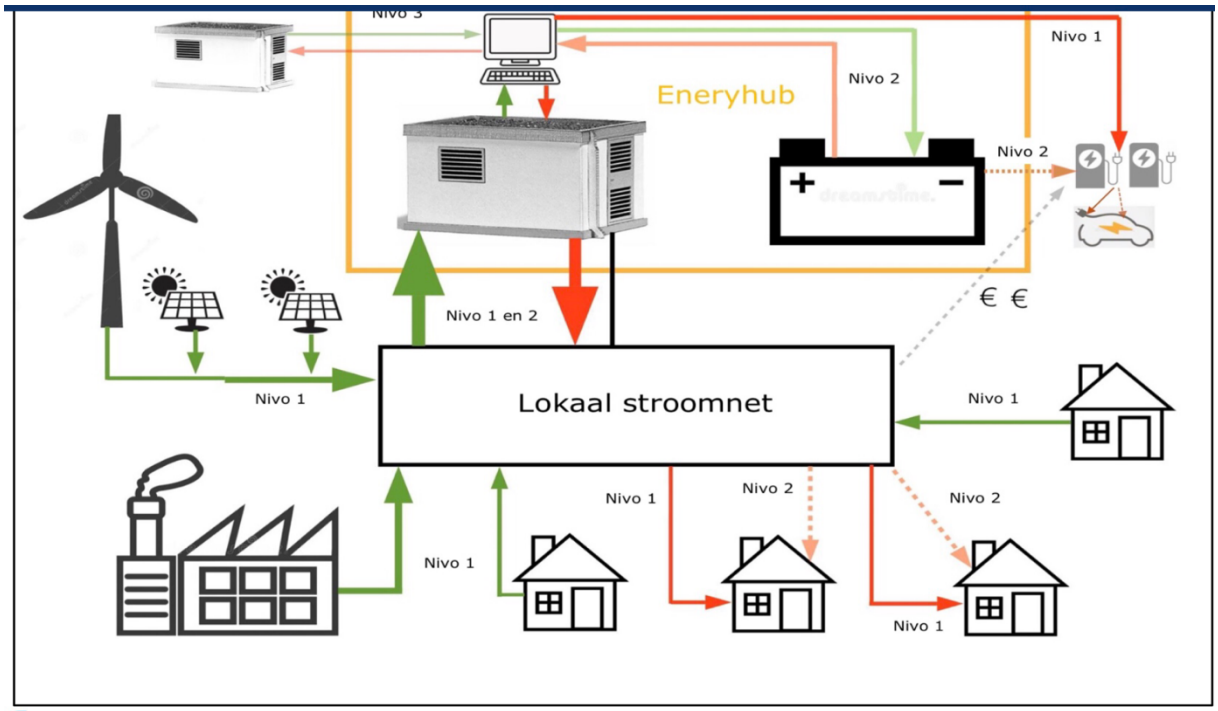
Wat is het idee?
Via een Energy hub lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie via een eigen stroomnet. Opwek d.m.v. eigen pv-panelen en windenergie, t.b.v. eigen en gezamenlijk verbruik.
Een cluster/collectief van organisaties/particulieren die gezamenlijk aan energiebeheer doen. Bv een bedrijventerrein, nieuwbouwproject. Bv een collectief van Sporthal, Skool, OSG, Gemeentehuis, Zwembad, sportterrein.

Wat is er nodig om dit te realiseren?
- Wet en regelgeving aanpassen;
- Ondersteuning vanuit gemeente Texel.
- Inzicht krijgen in opwek en verbruik van energie van de deelnemers;
- Centrale coördinatie en beheer (bv via een energie coöperatie – TexelEnergie)
- Energy Management Systeem (software voor energiebeheer en onderlinge financiële verwerking);
- Samenwerking met Liander;
- Samenwerking met TexelEnergie;
- Financiën om de businesscase sluitend te maken, onderzoek naar subsidies.

Wat levert het op en wanneer?
- Opvangen van piekmomenten in energieverbruik (flatten the curve);
- Efficiënter gebruik van de beschikbare capaciteit van het net;
- Mogelijkheid tot meer en zwaardere aansluitingen;
- Optimaal benutten van duurzaam opgewekte energie;
- Voorkomen van het uitschakelen van pv-panelen;
- Verminderen van netcongestie, technisch afdwingen dat de netcongestie niet wordt vergroot
- Besparing op terugleverkosten, geen aanschaf en kosten voor thuisbatterij
- I.v.m. verminderde afhankelijkheid wordt de weerbaarheid m.b.t. geopolitieke spanningen vergroot
- Omdat gebruik wordt gemaakt van bestaande technieken en apparatuur kan dit op korte termijn gerealiseerd worden, vanaf 2026.

Wat kost het?
- Volgens experts is het lastig een sluitende businesscase te maken. Het concept vraagt waarschijnlijk extra financiële inspanning t.o.v. de businesscase.

Wat moet er nog uitgezocht worden?
- Verdieping in de businesscase
- Politieke bereidheid en voortrekkersrol gemeente door deelname aan concept
- Beheersbare proeftuin/voorbeelden

Tekening Energyhub:

6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen

Stemmen voor 71%

Ons advies is om **TESO te stimuleren om via innovatie zoveel mogelijk zelf op te lossen wanneer ze elektrisch willen gaan varen** (bijv. met zon en opslag). Dit om het eiland te ontzien van de energievraag.

7. Energieopslag

7.1 Efficiënte Energieopslag voor een Duurzaam Texel

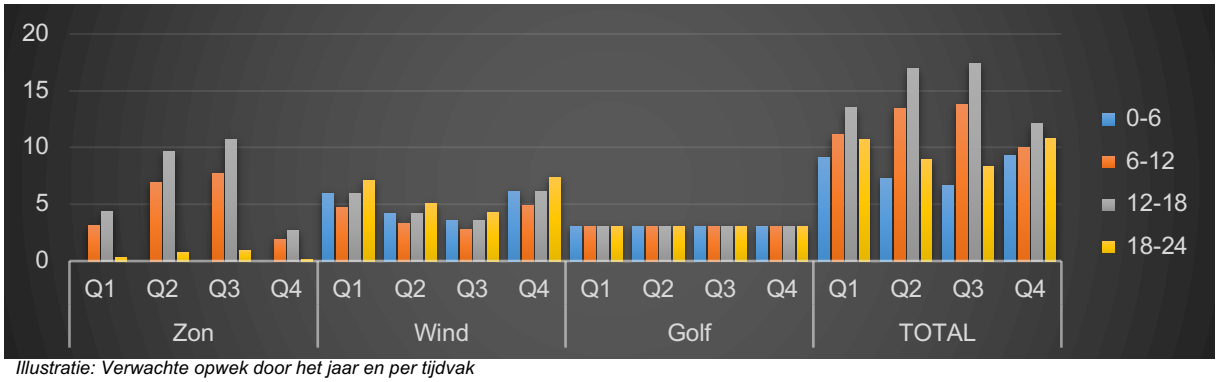
Stemmen voor 85%

Inleiding

Energieopslag vormt een cruciaal onderdeel van Texels energietransitie. Het opslaan van energie zorgt ervoor dat pieken in opwekking en dalen in verbruik beter op elkaar kunnen worden afgestemd, wat leidt tot een optimale benutting van zowel lokale opwek als de capaciteit van de WadKabel. Op de korte termijn kunnen batterijen een oplossing bieden voor peakshaving en net balancerend. Op de lange termijn kan opslag in de vorm van waterstof en thermische energie helpen om overschotten van groene stroom op te slaan voor toekomstige behoeften.

Situatieschets

Texel heeft in de opwek ambities te maken met fluctuaties in duurzame energieopwekking (zon en wind) en een variërende energievraag door toerisme en seizoensinvloeden. De WadKabel vormt momenteel een bottleneck bij pieken in energievraag, terwijl overschotten aan lokaal opgewekte energie onbenut blijven. Opslagtechnologieën kunnen deze uitdagingen aanpakken en de energietransitie versnellen, hiermee de verdere groei van opwek mogelijk maken.

Illustratie: Verwachte opwek door het jaar en per tijdvak

Doelstelling
Het implementeren van een geïntegreerd opslagbeleid dat op korte termijn zorgt voor verlaging netcongestie, flexibiliteit in het gebruik en opwek, en op lange termijn bijdraagt aan een veerkrachtig en onafhankelijk energiesysteem.

Advies: Korte Termijn (2025-2028)

7.2 Thuisbatterijen (Lithium)
Stemmen voor 78%

Beschrijving: Subsidieer en promoot de installatie van lithium-thuisbatterijen bij huishoudens en daarnaast bij grootverbruikers sturen op het installeren van opslag. Deze batterijen slaan overtollige zonne- en mogelijk windenergie op voor gebruik tijdens piekuren. Daarnaast zal het ’s nachts opladen van de batterij direct een kosten besparend effect hebben.
Voordeel: Directe ontlasting van de WadKabel op de piekmomenten en vermindering van afhankelijkheid van het net in het algemeen.

Acties:
Start een subsidieprogramma voor huishoudens.
Voorzie gebruikers van slimme meters die batterijen optimaal aansturen.
Grootgebruikers wijzen op de voordelen en ook bepaalde restricties opleggen.

Kosten:
Nog te bevestigen en zal zijn aan de hand van wens en grote, gedachten zijn tussen 3,000 en 20,000 euro

7.3 Buurtbatterijen (Lithium of Zout)
Stemmen voor 79%

Beschrijving: Installeer buurtbatterijen op wijkniveau om lokaal opgewekte energie op te slaan en te verdelen.
Voordeel: Efficiënt gebruik van zonne-energie binnen een buurt en ondersteuning bij peakshaving.
Acties:
Identificeer geschikte locaties en wijkinitiatieven.
Onderzoek de haalbaarheid van zoutwaterbatterijen als duurzaam alternatief.
Onderzoek het concept in het algemeen waarbij de voordelen goed verdeeld worden onder de gebruikers en het duidelijk is wie wel en wie niet deelneemt.
Kosten:

Nog te bevestigen en zal zijn aan de hand van wens en grote, gedachten zijn tussen 50,000 en 200,000 euro

7.4 Eilandbatterijen (Lithium of Zout)
Stemmen voor 72%

Beschrijving: Een grootschalige batterijopslag op Texel om energieoverschotten op te vangen. De vorm van containers en vlakbij de stations op het eiland, hoofd en tussen stations.
Voordeel: Peakshaving op eilandniveau en optimalisatie van de WadKabel.
Acties:
Werk samen met TexelEnergie en Liander voor netintegratie.
Verken financieringsopties via subsidies en coöperatieve modellen.
Kosten:
Nog te bevestigen en zal zijn aan de hand van wens en grote, gedachten zijn tussen 1,000,000 en 2,000,000 euro
Terugverdientijd met flexibele tarieven, ’s nachts binnenhalen scheelt aanzienlijk.
Voordelen Korte Termijn:
Verbeterde stabiliteit van het lokale energienet.
Lagere energiekosten voor bewoners door slimmer gebruik van goedkope daluren.
Efficiënt gebruik van duurzame energiebronnen zonder verspilling.

Advies: Lange Termijn (2030-2040)

7.5 Waterstofopslag
Stemmen voor 59%

Beschrijving: Gebruik overtollige zonne-, getijden- en windenergie om waterstof te produceren en op te slaan. Waterstof kan worden ingezet voor transport, verwarming en als brandstof voor elektriciteitsopwekking.
Voordeel: Langdurige opslag en veelzijdige toepassingen.
Acties:
Bouw een waterstofproductiefaciliteit in samenwerking met TexelEnergie.
Verken integratie van waterstof in transport (bussen, auto’s).

7.6 Thermische Opslag
Stemmen voor 66%

Beschrijving: Gebruik thermische buffers voor opslag van warmte-energie, vooral geschikt voor huishoudens en bedrijven met hoge warmtebehoefte.
Voordeel: Balans tussen duurzame opwek en warmtevraag in de winter.
Acties:
Stimuleer innovatieprojecten met thermische buffers om een heel seizoen mee te overbruggen.
Onderzoek koppelingen met biovergisting en andere lokale warmtebronnen.
Voordelen Lange Termijn
Maximale benutting van lokaal opgewekte groene energie.
Creëren van een veerkrachtig energiesysteem dat bestand is tegen fluctuaties.
Vermindering van CO_2-uitstoot door integratie van schone waterstof en thermische opslag.

Conclusie:

Een veelzijdige aanpak voor energieopslag op Texel, met een mix van korte- en lange termijn oplossingen, is essentieel om de energietransitie te versnellen en een passende zelfvoorzienendheid van het eiland te waarborgen. Batterijopslag kan directe impact hebben op peakshaving, terwijl waterstof en thermische opslag op lange termijn zorgen voor een veerkrachtig energiesysteem dat klaar is voor de toekomst.

8. Organisatie en regelgeving

8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente

Stemmen voor 79%

In het kort:
Gemeente Texel is al langere tijd op de hoogte van problemen rondom de energievoorziening. Niet alleen is er sprake van een overbelast net, ook de WadKabel is binnen nu en 5 jaar ontoereikend om aan de vraag richting het eiland te voldoen.
3 juni 2022 werd het coalitieakkoord van Texels belang, PVDA Pro Texel en GroenLinks Texel bekend gemaakt. In dit coalitieakkoord kon geen consensus bereikt worden over dit onderwerp. Het werd teruggelegd bij de inwoners van het eiland, die pas nog naar de stembus getogen waren om hun keuze te laten blijken.
Uit deze patstelling is het idee voor een inwonersberaad geboren, wat nu 2,5 jaar na het coalitieakkoord het advies zal uitbrengen.
De rol van de gemeenteraad in deze kwestie is afwachten en hopen op een magische oplossing, het liefst uit andermans koker. Dit is een onacceptabele houding en getuigt niet van visie.
Onderstaand advies is bedoeld om alle, nog volgende, sub adviezen wettelijk gezien mogelijk te maken.

Wat is het advies?
Ruimte in regelgeving.
Ons advies is om ruimte in het omgevingsplan te creëren zodat er energieoplossingen en verduurzaming van bebouwing mogelijk gemaakt worden met een ‘binnenplanse vrijstelling’. Het moet niet bij recht toestaan worden, maar met een OPA (Omgevingsplanactiviteit), zodat er getoetst moet worden op het overige gemeentelijk beleid zoals onder andere de Texelse kernwaarden, zodat bij elke aanvraag alle belangen worden afgewogen en er geen grond is voor beroep op deze wijziging.
Energieoplossingen:
Onder energieoplossingen worden de oplossingen verstaan zoals worden geadviseerd door het burgerberaad in de breedste zin van het woord, voor opslag en opwekking.
Verduurzaming:
Onder verduurzaming wordt onder andere verstaan, het buitenom isoleren van bebouwing, waardoor er mogelijk niet voldaan kan worden aan de toegestane nok en goothoogte, de maximale oppervlakte of het bouwen binnen het bouwvlak.

Wat is er nodig?
Een onafhankelijk stedenbouwkundig adviesbureau voor het opstellen van het omgevingsplan in samenwerking met de ambtenaren. Daarnaast moeten de benodigde onderzoeken gedaan worden voor het omgevingsplan, zoals bijvoorbeeld een ecologisch onderzoek.
Zo’n 20 a 30.000 euro, jaarlijks beschikbaar stellen om regelmatig het omgevingsplan te herzien wanneer nieuwe energieoplossingen zijn ontwikkeld en beschikbaar komen. Deze moeten dan opgenomen worden in het omgevingsplan.

Wat levert het op en wanneer?
Een toekomstbestendig eiland, op de korte (2-5 jaar) en langere termijn.
Kaders en mogelijkheden voor particulieren, ondernemers en ontwikkelaars van energietechniek om hun eigen rol in de energietransitie en het (dreigende) tekort te kunnen spelen. Kijk ook naar andere plekken in de wereld, zoom uit.
Dit zou creativiteit ten goede komen.
Het zorgt bij de Texelaar voor daadkracht en draagkracht.

Wat kost het?
Gage voor de inhuur van een stedenbouwkundig adviesbureau of experts betrokken bij onderzoeken.

8.2 Energie ambassadeur
Stemmen voor 88%

Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente II
Het is belangrijk dat de gemeente stelling inneemt, visie ontwikkelt en zich duidelijk zichtbaar inspant voor dit onderwerp.

Wat is het advies?
Ons advies is om een ambassadeur/commissie in te stellen voor energie. Laat deze personen, onder andere, verantwoordelijk zijn voor de volgende zaken:
• Communicatie. Tijdige, transparante en regelmatige communicatie naar burgers, stakeholders en Liander. Zorg dat men hier niet omheen kan.
Meedenken in oplossingen, als iets een ‘nee’ is, hoe dan wel?
Betrokkenheid bij het inrichten van nieuw beleid.
Betrokken bij toetsing van vergunningen of mooier nog, bij het adviseren van de aanvragen.
• Beschikbaar voor iedereen, burgers (ook minima) en bedrijven.

Wat is er nodig?
Kundig personeel, een team van 3-5 medewerkers.

Wat kost het?
Loon voor deze medewerkers in schaal 10-11 en ruimte aan de vergadertafel.

Wat levert het op en wanneer?
Minder wrijving, duidelijkheid voor iedereen betrokken bij het eiland.
Er komen duidelijke beleidskaders.
Mogelijkheden en oplossingen.
Iemand die verantwoordelijk is voor de lijntjes naar Liander, die in onze ogen meer urgentie dient te geven aan de problemen.
Creativiteit, daadkracht en draagkracht.
Tijdspad: Binnen 2-3 jaar zou dit zijn vruchten af moeten werpen.

8.3 Lessen uit het verleden. Geen vooruitgang zonder terugkijken

Stemmen voor 81%

1. **Wat is het idee**

De afgelopen twintig jaar zijn er in opdracht van de gemeente meerdere rapporten over duurzame energie verschenen met de aanbevelingen uit die rapporten is onvoldoende gedaan.
De belangrijkste conclusies over de afgelopen jaren 2000-2024 zijn:
De na te streven doelen waren of onrealistisch of onduidelijk of allebei.
De doelen werden in tijd opgeschoven. Opvolging en communicatie over het achterlopen op de planning waren niet duidelijk.
Het ontbreken van voldoende ondersteuning werd al vroeg als risico onderkend.
Coalitie wisselingen hielpen niet bij het bepalen van een korte en lange termijnvisie op het energievraagstuk.
ACTIE Wij roepen het College en de Raad op om nog deze raadsperiode aan de slag te gaan met de lessen die uit het verleden geleerd kunnen worden en verantwoordelijkheid te nemen.

2. **Wat is nodig om het te realiseren**

Op basis van de lessen uit het verleden stellen we de volgende beleidsverbeteringen voor
Ga voor meerjarige plannen met heldere haalbare doelen voor 2035 en 2050. Verleng de beleidsplannen en uitvoeringsplannen naar minimaal 6 jaar
Richt een goede planningscyclus in met Plan/Do/Check/Act zodat er systematisch wordt gewerkt en teruggekoppeld kan worden
Zorg voor regelmatige terugkoppeling en betrokkenheid ook naar de bewoners
Versterk de ambtelijke capaciteit om met de adviezen van het burgerberaad aan de slag te gaan en benoem een energie-commissaris om continuïteit en samenhang te borgen.
Stem de uitkomsten van het Burgerberaad af met de Taskforce Netcongestie
Op basis van het rapport Haskoning en de lessen uit het bewonersberaad hebben we de volgende inhoudelijke voorstellen
Tot 2033 hebben we vooral een congestieprobleem. Richt je hierbij op het oplossen van de netcongestie door te besparen, afspraken te maken over het verbruik, slimme apps om energie te delen en het beter benutten van het netwerk. In samenspraak met Liander en de Taskforce Netcongestie.
Organiseer dat de WadKabel wordt ingepland en uitgevoerd voor 2035 en zorg voor goed contactmanagement met Liander.
Texelse kernwaarden zijn belangrijk. Bij besluitvorming en vergunningverlening horen kernwaarden meegenomen te worden.

3. **Wat levert het op**

Een planmatige manier om aan de slag te gaan en terug te koppelen
Creatie van betrokkenheid en urgentie
Richt je voor de korte termijn zoveel als mogelijk is, op het oplossen van de net congestie zorgt voor het planmatig verdelen van schaarste

9. Algemeen

9.1 Texelse Ambitie: Zelfvoorzienend in de Basisbehoefte

Drie opties voor zelfvoorzienend zijn:
Huishoudens exclusief bedrijven.
Stemmen voor 53%
Huishoudens inclusief primaire bedrijven (zoals supermarkten en zorginstellingen).
Stemmen voor 63%
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme-gerelateerde bedrijven, met uitzondering van toeristische bedrijven die voor hun eigen voorziening zorgen.
Stemmen voor 68%

Dit advies richt zich op het vaststellen van een duidelijke ambitie voor Texel om zelf te voorzien in de basisbehoefte van elektriciteit. Deze ambitie geeft een meetbaar doel en dient als basis voor andere adviezen over o.a. opwekking, opslag, distributie van energie en bewustwording van energiegebruik. De gemeenteraad wordt geadviseerd een ambitie vast te stellen, specifiek gericht op een deels zelfvoorzienende elektriciteitsinfrastructuur. Dit geeft als resultaat dat er meer capaciteit beschikbaar is op het bestaande netwerk om pieken van bijvoorbeeld toerisme en grootverbruikers op te vangen.
Drie opties voor zelfvoorzienend zijn:
Huishoudens exclusief bedrijven.
Huishoudens inclusief primaire bedrijven (zoals supermarkten en zorginstellingen).
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme-gerelateerde bedrijven, met uitzondering van toeristische bedrijven die voor hun eigen voorziening zorgen.

Benodigde stappen:
- **Draagvlak creëren:**
  Bewustwording bij bewoners en toeristen over hun energieverbruik.
  Peiling onder deelnemers van het burgerberaad toont 50% steun voor basisbehoefte, 20% voor volledige zelfvoorziening (incl. toerisme), 30% zonder specifieke inspanning.
- **Gemeentelijke ondersteuning:**
  Gemeenteraad communiceert de gekozen ambitie naar inwoners en belanghebbenden.
  Gemeente faciliteert samenwerking tussen experts en andere groepen.
  Aanstellen van een beleidsmedewerker voor duurzame energievoorziening op Texel.
- **Data verzamelen:**
  Inzicht in de kwantitatieve elektriciteitsbehoefte (seizoenen, maanden, weekenden).
  Analyse van de energievraag versus lokale opwekking.
- **Strategieontwikkeling:**
  Opmaken van een actieplan op basis van data voor het bereiken van de gekozen ambitie.
  Versoepeling van het omgevingsbeleid om duurzame ambities mogelijk te maken.
  Vergelijken van beleid met andere gemeentes en eilanden (bijv. Alkmaar, Houten, Duitse en Deense Waddeneilanden).

Wat levert het op en wanneer?
- **Korte termijn (2025-2030):**
  Gedeelde visie op energieoplossingen voor Texel.
  Duidelijk plan voor verduurzaming en stabilisatie van de energievoorziening.
  Eerste stappen richting de gekozen ambitie van zelfvoorziening, met opwek- en opslagmogelijkheden.

- **Middellange termijn (2030-2040):**
  Lagere afhankelijkheid van externe energieleveranciers.
  Volledige implementatie van de ambitie, met Texel als voorbeeld van duurzame en autonome energievoorziening.
- **Wat kost het?** De kosten zijn afhankelijk van de keuzes in opwekking, opslag en distributie. Een kosten-batenanalyse volgt na de vaststelling van de ambitie en strategie.

- **Wat moet er nog uitgezocht worden?**
  Definitie van de basisbehoefte: hoeveel elektriciteit is nodig voor verschillende scenario's (huishoudens, bedrijven)?
  Informatie over de energiebehoefte in de verschillende seizoenen, maanden en dagen.
  Potentiële bijdragen van lokale opwek- en opslagmiddelen.
  Technologische en juridische obstakels voor uitvoering van de ambitie.

9.2 Pas op de plaats

Stemmen voor 24%

Netcongestie is iets wat nu al speelt.
En in de toekomst een veel groter probleem wordt zolang de nw kabel er nog niet ligt.
Een oplossing daarvoor krijgen we niet voor 2035.
Niet voordat er ene zwaardere kabel naar Anna-Paulowna komt te liggen.

Wat kunnen we doen?
Pas op de plaats maken.
Dat betekend geen nieuwe aansluitingen, geen warmtepompen geen elektrische auto's, niet extra duurzame energie-opwekken, ophouden met bouwen en aanleggen, verhuur van zomerhuizen in de winter beperken.

Concreet is dat de groei van gebruik van het elektriciteitsnet stoppen voor zowel afname als toevoegen.

En de energietransitie even in de koelkast zetten.

Pas Op De plaats:

Energietransitie gefaseerd invoeren wanneer dit mogelijk is maar nu even niet. (nieuwe kabel)

Juist wel nu Energiebesparende maatregelen nemen als eerste uitvoeren zoals isoleren. Voor iedereen!

Niet de bedoeling om te verbieden of stilstand te kweken maar om een stuk bewustwording/advies/inzicht vanuit overheid (gemeente) te verlangen wat er nog wel mogelijk is.

Bijlagen

Afkortingen/ definities

- **Liander**: Regionale Netbeheerder verantwoordelijk voor de elektriciteits- en gasinfrastructuur op Texel.
- **TESO**: Texelse Eigen Stoomboot Onderneming - Veerdienst tussen Texel en Den Helder, mogelijk zelfvoorzienend in energie in de toekomst.
- **WadKabel**: De elektriciteitskabel die Texel verbindt met het vasteland en zorgt voor stroomvoorziening van het eiland.
- **Energieneutraal**: Een situatie waarin Texel evenveel energie opwekt als het verbruikt, door fluctuatie blijft de afhankelijkheid van externe bronnen.
- **Netcongestie**: Overbelasting van het elektriciteitsnetwerk waardoor aanbod, vraag en opwek niet volledig zouden kunnen worden verwerkt.
- **Inwonersberaad**: Een representatieve groep inwoners die via loting wordt geselecteerd om gezamenlijk beleidsadviezen te formuleren.
- **Zelfvoorzienendheid**: Het lokaal opwekken, opslaan en gebruiken van energie zonder externe afhankelijkheid.
- **Blue Energy**: Technologie die elektriciteit opwekt uit het verschil in zout- en zoetwater, met potentieel voor Texel.
- **Energy hub**: Een lokaal systeem waarin bedrijven en inwoners gezamenlijk energie opwekken, opslaan en delen.
- **Thermische Opslag**: Opslag van warmte-energie in buffers om pieken in vraag en aanbod te balanceren.

Gebruik van afkortingen en definities Deze termen bieden duidelijkheid over technische, organisatorische en sociale aspecten die centraal staan in de aanbevelingen van het Inwonersberaad. Begrip hiervan is cruciaal voor het succesvol realiseren van Texels energietransitie.

Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’

Zaaknummer 3543393

Inhoudsopgave

Begrippenlijst **4**

Inleiding **5**

Besparen **7**

1. Besparen 7

Opwekken **9**

2. Windenergie 9
3. Zonne-energie 9
4. Energie uit water 9
5. Aardwarmte 10

Opslaan, gebruiken & (ver)delen **11**

6. Lokaal opwekken en opslaan 11
7. Energieopslag 11

Beheren **13**

8. Organisatie en regelgeving 13
9. Algemeen 13

Bijlage 1: Uitslag stemrondes adviezen inwonersberaad **15**

Begrippenlijst

Wadkabel:	De elektriciteitskabel die Texel verbindt met het vasteland, deze voorziet het eiland van stroom (levensader).
Zelfvoorzienend:	Een situatie waarin voldoende energie (lokaal) wordt opgewekt en opgeslagen om in de (lokale) energiebehoefte te kunnen voorzien. Dit zonder afhankelijkheid van externe bronnen.
Energieneutraal:	Een situatie waarin evenveel energie wordt opgewekt, als verbruikt. Door fluctuatie tussen opwekken en verbruiken blijft er afhankelijkheid van externe leveringsbronnen.
Netcongestie:	Overbelasting van het elektriciteitsnetwerk, waardoor vraag en aanbod van energie niet goed/volledig kunnen worden verwerkt. Ook het terugleveren van overmatig opgewekte energie levert een overbelasting op van het elektriciteitsnetwerk.
Blue Energy:	Technologie die elektriciteit opwekt uit het verschil tussen zout- en zoetwater.
Energyhub:	Een lokaal systeem waarin bedrijven en inwoners gezamenlijk energie opwekken, opslaan en (ver)delen.
Taskforce Netcongestie:	Een samenwerkingsverband tussen grootverbruikers op het eiland en de gemeente Texel met als doel de netcongestie op het eiland te verminderen.
Grote windmolen:	Een windmolen met een tiphoogte tot 50 meter.
Kleine windmolen:	Een windmolen met een maximale ashoogte van 15 meter (tiphoogte circa 20 meter).
Micro windmolen:	Een micro windmolen of windwokkel met een (tip)hoogte van maximaal 3 meter.
Windwokkel:	Een micro windmolen met een hoogte van maximaal 3 meter.

Inleiding

Bestuurlijke waardering
Voordat we ingaan op de inhoud van de adviezen, is het van belang om een paar dingen vast te stellen. De vraag die is gesteld aan het Texels InwonersBeraad (TIB) was een complexe en ingewikkelde vraag: ‘Hoe blijft Texel voorzien van voldoende energie?’ De vraag heeft veel technische en ook ruimtelijke aspecten. Geen gemakkelijke vraag. Was de vraag te ingewikkeld en te complex voor een inwonersberaad, zoals hier en daar werd opgemerkt? Als college zijn we expliciet positief over de uitkomst van het TIB, laat dat duidelijk zijn. Zowel technisch als ruimtelijk heeft het TIB op een representatieve basis richtingen gegeven waar we als gemeente mee verder kunnen en willen. Moeten er nog zaken verder worden uitgewerkt? Jazeker, en dat gaan we ook doen met groot respect voor de inzet van het TIB.

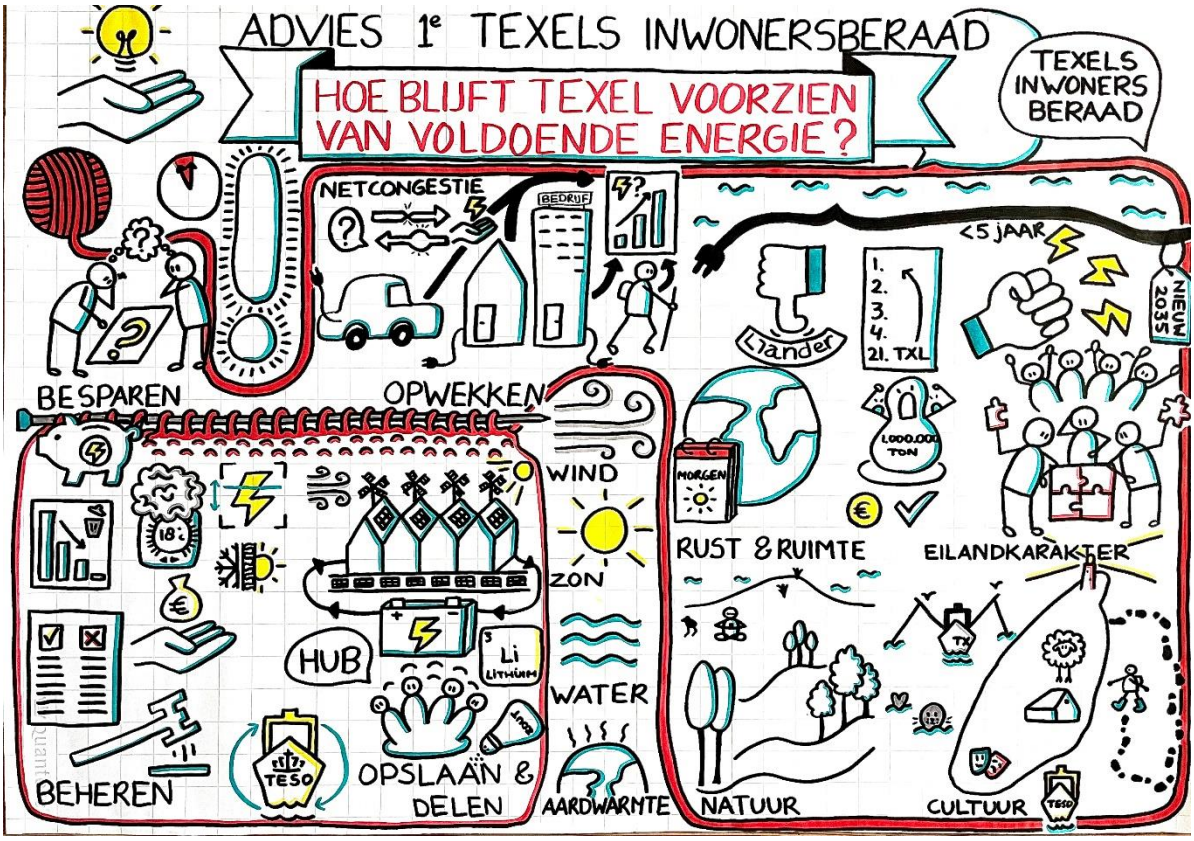
Ruimtelijk heeft het TIB de politieke uitgangssituatie bevestigd dat grote windmolens en grote zonneparken zich lastig laten combineren met de Texelse landschappelijke kernwaarden. Daarom adviseert het TIB tegen dergelijke oplossingen. Dat is een duidelijk signaal van een representatieve groep inwoners en dat signaal respecteren we.

Technisch heeft het TIB ook richting gegeven. In de adviezen ligt veel nadruk op lokale samenwerking, energiebesparing en ontzorging van inwoners daarbij, minder of geen drempels voor microwindopwek, slimme oplossingen en opslag. De adviezen zijn in een eerste ronde getoetst op de criteria die de Raad meegaf: praktische, juridische en financiële haalbaarheid. Op twee na hebben de adviezen deze eerste toetst doorstaan. We nemen deze adviezen daarom mee bij de verdere invulling van het Programma Duurzaamheid. Zie Document Texel - RIB 24-109 Programma Duurzaamheid 2025 - iBabs Publieksportaal.

We zijn bij deze verdere invulling afhankelijk van de bemensing van het team Duurzaamheid, gelukkig begint daar vorm in te komen. Daarmee zijn de adviezen input voor een Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid. Wij verwachten uiterlijk in het vierde kwartaal de Raad te kunnen informeren over een dergelijk uitvoeringsprogramma, en ondertussen pakken we met de beschikbare capaciteit al zaken op.

Samenvatting advies Texels inwonersberaad en begrippen

Samenvattend richten de adviezen van het inwonersberaad zich op duurzame energie(bronnen) in aansluiting met de Texelse kernwaarden rust, ruimte, natuur, cultuur en eilandkarakter. Het inwonersberaad wijst de gemeente nadrukkelijk op de urgente noodzaak van snel en doordacht handelen: Start een integraal energieprogramma waarin de verschillende sporen ‘besparen, opwekken, opslaan en beheren’ in samenhang en met daadkracht & draagvlak worden aangepakt.

1- Illustratie: Margriet van Beek

Besparen

1. Besparen

Zet meer in op energie besparen! ‘Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken’, aldus het inwonersberaad. Ontwikkel besparingsprogramma’s gericht op huishoudens, bedrijven & vakantiewoningen en focus op isolatie, energiezuinige apparatuur & slimme thermostaten, zijn de adviezen.

Hieronder een overzicht van welke acties we al gedaan hebben op dit gebied, waar we op dit moment mee bezig zijn en wat er al in de planning staat.

Wat hebben we al gedaan?

Op het gebied van besparen is er de afgelopen jaren al veel gedaan. Hieronder een overzicht:

- *Lancering lening voor duurzame maatregelen en langer zelfstandig wonen (2020)*
- *Lancering renteloze lening voor zonnepanelen (2020)*
- *Inkoopactie zonnepanelen (2020)*
- *RREW-regeling € 90,- voor kleine energiebesparende maatregelen (2021)*
- *Bouwjarenaanpak Jaren ‘50 en ‘60 met inkoopactie (2021)*
- *Bouwjarenaanpak Jaren '70 en '80 met inkoopactie (2021)*
- *Bouwjarenaanpak Jaren '90 en '00 (2022)*
- *Bouwjarenaanpak vooroorlogse woningen (2022)*
- *Inkoopactie Isolatie (2022)*
- *Monumentenaanpak in combinatie met de reizende tentoonstelling over verduurzaming van monumenten (Rijksdienst Cultureel Erfgoed) (2023)*
- *Inzet mobiele showroom Duurzaam Bouwloket (2022, 2023)*
- *Spreekuren met adviseur in de dorpshuizen (2023)*
- *Telefonische consulten en keukentafelgesprekken met een adviseur (2021 tot heden)*
- *Informatiebijeenkomst energiebesparing voor ondernemers (2023)*
- *Deelname Duurzame huizenroute (tot heden)*
- *Bespaartips via www.texelgeeftenergie.nl (2020-2023)*
- *Pilot homewizard P1 meter dongel-traject (2023)*
- *Lancering Stimuleringslening Toekomstbestendig wonen (samenvoegen van de twee bestaande leningen tot één renteloze lening) (2023)*
- *Lancering Verzilverlening Toekomstbestendig wonen (2023)*
- *30 Gratis energiescan voor bedrijven die onder de energiebespaarplicht vallen. Uitgevoerd door klimaatroute. (2023)*

Wat doen we nu al?

Op dit moment vinden er ook activiteiten plaats op het gebied van besparen. Deze zijn:

- *Energieloket voor woningeigenaren www.duurzaambouwloket.nl*
- *Telefonische consulten en keukentafelgesprekken met een adviseur (2021 tot heden)*
- *Deelname Duurzame huizenroute (tot heden www.duurzamehuizenroute.nl)*
- *Witgoedregeling voor huurders met energiearmoede*
- *Isolatie subsidieregeling voor woningeigenaren met energiearmoede (pre-nip)*
- *FIXbrigade via Texelenergie*
- *Onderzoeken samenwerking met andere Waddeneilanden voor aanschaf van softwaretool voor inwoners, gemeenten, energielokketten bij ondersteuning in de energietransitie*

Wat staat er al op de planning?

Op het gebied van besparen staan er al een aantal acties in de planning, deze zijn:

- *Monumentenaanpak (2025)*
- *Lokale Isolatieaanpak (2025-2027)*
  Subsidieregeling gericht op woningeigenaren van een woning met een lage energetische woning en een WOZ-waarde onder de NHG-grens € 429.300 (peiljaar 2022).
    Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen. Fonds van 4x € 500.000. Hiervan wordt € 1.660.000 toegevoegd aan de Lokale Isolatieaanpak. Bij deze isolatieaanpak is aandacht voor de landelijke aanpak Natuurvriendelijk isoleren en het opstellen van een soortenmanagementplan.
- *Update van de duurzaamheidspagina www.texel.nl/duurzaamheid, informatie overzetten van www.texelgeeftenergie.nl. Alle informatie op één locatie.*
- *Green deal; samenwerking gemeente, Rabobank en TOP er zijn drie informatiemomenten georganiseerd op de thema's GROEN, ENERGIE en AFVAL voor ondernemers. Bij het thema Energie worden vouchers uitgedeeld voor het laten maken van een bedrijvenscan.*
- *Green deal loopt tot 2026 tot die tijd alleen ambtelijk aangehaakt bij het oprichten van een duurzaam bedrijvenloket in de Kop.*
- *Proactieve wervingsactie starten voor deelname Duurzame huizenroute, deel je ervaringen en tips met medebewoners over het verduurzamen van je woning.*

Uit bovenstaande blijkt dat er al veel acties zijn uitgevoerd of in de planning staan. Om op het gebied van besparen invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We richten samen met TexelEnergie en het Texels Ondernemersplatform een lokaal energie-expertteam op met een proactieve houding en de volgende taken:
    - Dienen als centraal aanspreekpunt en informeren en ondersteunen bij alle energiebesparingsvragen van inwoners en bedrijven.
    - Stimuleren van het gebruik van slimme thermostaten en energiebeheer-systemen. Het expertteam gaat na op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Subsidieregeling slimme thermostaat kan wellicht voor huurders via het restant budget gemeentelijk subsidiefonds i.p.v. kleine maatregelen.
    - Aanbieden en uitvoeren van gratis energiescans voor huishoudens, vakantiewoningen & bedrijven en het geven van een advies op maat.
    - Stimuleren van isolatiemaatregelen en energiezuinige apparatuur.
    - Ontwikkelen en uitvoeren van een bewustwordingscampagne van energiebesparing voor inwoners en bedrijven.
    - Collectief inkopen van energiebesparende materialen.
    - Monitoren en evalueren van energiebesparende maatregelen en terugkoppeling naar de gemeente.
    - Proactief communiceren naar VVE’s van vakantiewoningen om energieverbruik te verlagen en stimuleren hun energielabel naar tenminste A op te trekken.
    - Ondersteunen en (proactief) adviseren van de gemeente bij (nieuwe) ontwikkelingen van energiebesparende maatregelen en het anticiperen daarop met aangepaste regelgeving en/of voorzieningen.

- We richten een overzichtspagina in op de website van de gemeente Texel met links naar allerhande informatie over energiebesparing, -opwekking, -opslag en -beheer. Of maken een duidelijke en directe link over en weer naar www.texelgeeftenergie.nl en regelen het vanuit daar. Te denken valt aan onder andere de opgestelde beleidsregels, subsidieregelingen, verwijzingen naar andere platformen en/of regionale, provinciale of landelijke regelingen.
- We genereren regelmatig aandacht voor het onderwerp in de lokale media en via de socials met een (reclame)campagne (meer naar 1 platform, media/sociale media/dorpsloketten).
- We richten samen met het lokaal energie-expertteam en eventuele andere lokale stakeholders ook een platform á la 'duurzaam bouwloket' voor Texelse ondernemers op.

Opwekken

Op het gebied van opwekken geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

2. Windenergie

Het inwonersberaad geeft aan geen voorstander te zijn van grote windmolens, maar wel van windwokkels, micro windmolens en vrijwel onzichtbare windturbines (maximale (tip)hoogte 3 m).

3. Zonne-energie

Met betrekking tot zonne-energie geeft het inwonersberaad aan geen voorstander te zijn van grote zonneweides, maar wel voor het opwekken van zonne-energie via bestaande (overheids)infrastructuur, zoals fietspaden en carports en zonnepanelen op daken, muren en andere oppervlakken van gebouwen (woningen en bedrijfsgebouwen). Ook raadt het inwonersberaad aan via een coöperatie zonnepanelen collectief te bezitten en te beheren.

4. Energie uit water

Voor energie uit water stemde het inwonersberaad met meerderheid van stemmen (74%) voor het opwekken van zogenaamde blue energy (energie uit verschil tussen zout- en zoetwater).

Bij de afsluitdijk wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van Blue Energy met behulp van subsidie van DNA, provincie Fryslân, Investeringskader Waddengebied (IKW), het Waddenfonds en gemeente Súdwest-Fryslân. Voorgesteld wordt de uitkomsten van deze onderzoeken af te wachten en pas als de techniek bewezen is te onderzoeken of de mogelijkheden van blue energy-installaties bij gemalen op Texel mogelijk is (op rendabiliteit en financiële en praktische uitvoerbaarheid). Deze ontwikkelingen worden op de voet gevolgd door de ontwikkelgroep Duurzaamheid van de Samenwerkende Waddeneilanden waar de gemeente Texel ook aan deel neemt.

5. Aardwarmte

Het inwonersberaad adviseert om in te zetten op de ontwikkeling van aardwarmtewinning uit de aanwezige aardwarmte (waterreservoir op ca 2800 meter diepte) nabij de Hoofdweg. Deze manier van elektriciteitswinning is constant (onafhankelijk van weersomstandigheden), volledig CO2-vrij, opschaalbaar (1 unit levert 15-20% van de Texelse energiebehoefte), hoog subsidiabel en kan budgetneutraal gerealiseerd worden, aldus het inwonersberaad.

Er zijn op dit gebied al veel onderzoeken uitgevoerd. De conclusie uit deze onderzoeken is dat het technisch/financieel op dit moment niet haalbaar is deze techniek toe te passen in het noorden van Texel. Gelet hierop is het gemeentelijk advies om vooralsnog niet in te zetten op het onderdeel aardwarmte maar dit pas te doen als uit praktijkproeven (op Ameland) blijkt dat dit technisch en energetisch een efficiënte methode kan zijn. De risico's zijn op dit moment groot om hiermee aan de slag te gaan.

Hieronder een overzicht van welke acties we al gedaan hebben op dit gebied, waar we op dit moment mee bezig zijn en wat er al in de planning staat.

Wat hebben we al gedaan?

- *Uitnodigingskader Solar Carports gepubliceerd*
- *Solar Carports Initiatiefnemers/ontwikkelaars ondersteunen vanuit gemeente.*
- *Pilot solar carport Emmalaan*
- *Windwokkel pilot gestart, gestopt door afmeldingen leveranciers.*
- *Zonneweide gemeente Texel Everstekoog*
- *Pilot met zonnepanelen op fietspad op de Westerweg*
- *Postcoderoosregeling op 5 locaties*
- *Zon op bedrijvendaken project*
- *Proef met getijdenenergie*
- *Opzet gemaakt voor uitbreiding van de site www.texelgeeftenergie.nl om vraag en aanbod van zonnedakprojecten bijeen te brengen. Dakenbank is niet tot uitvoering gebracht.*

Wat doen we nu al?

- *Vacature voor beleidsadviseur Duurzaamheid/Energie opwek en netcongestie*
- *Deelname ontwikkelgroep Duurzaamheid van de samenwerkende Waddeneilanden voor de Wadden Regiodeal.*
- *Projectideeën voor Wadden Regiodeal inbrengen bij Regiodeal ontwikkelgroep*
- *Solar Carports Initiatiefnemers/ontwikkelaars ondersteunen vanuit gemeente met inhuur.*

Wat staat er op de Planning?

-

Uit voorstaande blijkt dat er al acties zijn uitgevoerd of lopend zijn. Om op het gebied van opwekken invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We stellen nadere (beleids)regels (of een uitnodigingskader) op voor 'vrijwel onzichtbare' windturbines, windwokkels en micro windmolens met een tiphoogte van maximaal 3 meter, geluidsnormen en gebiedsaanwijzingen.
- We stellen stimuleringsregelingen op, zoals bijvoorbeeld een subsidieregeling voor micro windturbines, -wokkels en molens en een subsidieregeling voor zonnepanelen.
- We gaan de samenwerking aan met het lokale energie-expertteam en eventuele andere lokale partijen voor collectief bezit en beheer van zonnepanelen.
- We onderzoeken of een pro-actieve benadering van specifieke doelgroepen toegepast kan worden.

Opslaan, gebruiken & (ver)delen

Op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

6. Lokaal opwekken en opslaan

Het advies van het inwonersberaad is om energyhubs te introduceren. Binnen deze eigen stroomnetten kunnen aansluitingen (organisaties en particulieren) gezamenlijk energie opwekken, opslaan, verbruiken & (ver)delen. Te denken valt aan collectieven zoals een bedrijventerrein, een nieuwbouwproject en/of cluster van Sporthal, Skool, OSG, gemeentehuis, zwembad etc.
Daarnaast zegt het inwonersberaad; stimuleer TESO om door middel van innovatie zelfvoorzienend te worden in hun energiebehoefte.

7. Energieopslag

Met betrekking tot energieopslag is het inwonersberaad voorstander van het stimuleren en bevorderen van de installatie van lithium of zout batterijen, zowel voor de thuissituatie, buurt als het hele eiland. Dit vooral om de WadKabel te ontlasten en het elektriciteitnet op Texel te stabiliseren.

Wat hebben we al gedaan?

- *Samenwerking met HHNK in Europees LOGIC project (Low carbon Off Grid Communities) in een gerealiseerd Texelbreed Smart Grid Flow batterij voor de RWZI, rioolwaterpompen en watergemalen welke op het drijvende zonnepanelenveld van de RWZI Everstekoog zijn aangesloten.*
- *Waterstof project ontwikkelingsondersteuning slim energieverbruik en -opslag-onderzoek bedrijven (Project Development Asistance) bij RWZI Everstekoog met HHNK en diverse Texelse partijen door Europese waterstof-organisatie de Fuel Cell and Hydrogen Joint Undertaking.*

Wat doen we nu al?

- *Contact met netbeheerder Liander en TenNet over vorderingen en toekomstige elektriciteitsnet-verzwaringen (zoals onderstation Anna-Paulowna en Eierland) en wanneer welke netcongestie-deeloplossingen gerealiseerd kunnen worden.*
- *Taskforce netcongestie*
- *Deelname ontwikkelgroep Duurzaamheid van de samenwerkende Waddeneilanden voor de Wadden Regiodeal*
- *Projectideeën voor Wadden Regiodeal inbrengen bij Regiodeal ontwikkelgroep*
- *Doorgeven stimuleringsprogramma's voor Energiehubs en slimme (eilander) energiesystemen binnen de provincie Noord-Holland en Waddeneilanden aan de Taskforce Netcongestie waar Texel Energie, TOP, LTO en diverse grootverbruikers (organisaties) deel van uitmaken.*

Wat staat er al op de planning?

- *Op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen is in opdracht van de gemeente de Taskforce Netcongestie ingesteld. De Taskforce richt zich op de volgende onderdelen*
    - *Inventarisatie van de huidige stand van zaken energiecongestie.*
    - *Versterken en optimaliseren huidige infrastructuur.*
    - *Organiseren van een mogelijk Energie Management Systeem.*

Om op het gebied van opslaan, gebruiken & (ver)delen invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

Nieuwe acties volgend uit advies

- We inventariseren samen met Taskforce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam in welke gebieden er netcongestieproblemen zijn om vervolgens samen met de netbeheerder te kunnen bepalen welke oplossingen kunnen bijdragen.
- We onderzoeken samen met TaskForce Netcongestie en het lokaal energie-expertteam de bestaande mogelijkheden/regelingen binnen de regio, provincie en het rijk voor energiehubs en bieden zonodig ondersteuning bij het doen van (subsidie)aanvragen.
- We zetten de zelfvoorzienendheid van TESO vast op de agenda van de structurele overleggen met TESO en bieden ondersteuning/hulp waar dit nodig is.
- We onderzoeken samen met (lokale) stakeholders gebiedsgerichte oplossingen voor energieopslag in de vorm van batterijen.
- We onderzoeken de mogelijkheden van slimme sturing en gebruik van diverse (thuis)batterijen binnen het netwerk en stellen daar dan gebruiks-/spelregels voor op. Daarna kan gekeken worden naar eventuele stimuleringsregelingen (rentevrije leningen, subsidie).
- We continueren het structurele gesprek met de netbeheerder over de aanleg van een 3^{e} wadkabel en we zoeken samen met de netbeheerder naar financiering voor de voorbereiding (onderzoeken) die nodig is voor de aanleg van deze wadkabel. Dit om het proces te versnellen en om stroomuitval in de toekomst te voorkomen.

Beheren

Op het gebied van beheren geeft het inwonersberaad adviezen over de volgende zaken.

8. Organisatie en regelgeving

Bij het onderwerp organisatie en regelgeving werden 3 adviezen met meer dan 70% van de stemmen aangenomen. Het ging om het creëren van ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling, het aanstellen van een energie-ambassadeur en het leren van lessen uit het verleden.

9. Algemeen

De voorstellen onder dit kopje hebben de grens van 70% niet gehaald en worden hier niet verder behandeld.

Wat hebben we al gedaan?

- Het uitvoeren van een onderzoek naar de mogelijkheden van de wens om zelfvoorzienend te zijn door Royal Haskoning DHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel'

Wat doen we nu al?

- Het inrichten van een opgaveteam Duurzaamheid bij de gemeente die zich gaat inzetten op verduurzamen van de gebouwde omgeving, energie, mobiliteit, circulaire economie en de gevolgen van de klimaatverandering (adaptatie).

Wat staat er al op de planning?

- Stel een team 'duurzame energie' aan bestaande uit 4 fte (schaal 10-11) die verantwoordelijk is voor beleidsontwikkeling, communicatie, vergunningadvies en betrokkenheid bij andere duurzame initiatieven (vacatures staan uit).

Algemeen

Alvorens in te gaan op de acties volgend uit het advies van het inwonersberaad volgt eerst een algemene gemeentelijke reactie op het onderdeel regelgeving.

De gemeente heeft een aantal knoppen om aan te draaien, waarbij het omgevingsplan in dit geval het belangrijkste instrument is. Het college is ook bevoegd om te besluiten op een aanvraag omgevingsvergunning voor:

- een omgevingsplanactiviteit (artikel 5.1, lid 1, sub a);
- een (technische) bouwactiviteit (artikel 5.1, lid 2, sub a).

Voor andere soorten (omgevings)vergunningen is de gemeente niet het bevoegde gezag. Dan gaat het bijvoorbeeld om natuurvergunningen. De procedure voor behandeling van omgevingsvergunningen is wettelijk bepaald. Die kan de gemeente niet veranderen.

In een omgevingsplan heeft de gemeente de mogelijkheid om regels te stellen over activiteiten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, voor zover de wet niet een andere overheid als bevoegd gezag heeft aangewezen. Het kan gaan om algemene regels voor activiteiten, regels waarbij activiteiten onder voorwaarden vergunningsvrij zijn of activiteiten waarvoor een vergunning nodig is (dat zijn dan omgevingsplanactiviteiten).

Op dit moment heeft de gemeente een tijdelijk omgevingsplan. Dat bestaat uit de (voormalige) bestemmingsplannen, de Welstandsnota en de zogenaamde bruidsschat. Tot 2032 geldt er een

overgangstermijn. Uiterlijk in 2032 moet de gemeente één nieuw omgevingsplan hebben. Het is waarschijnlijk dat in stappen daar naartoe wordt gewerkt.
Tevens wordt er nu gewerkt aan een omgevingsvisie. Die visie bevat doelstellingen voor de fysieke leefomgeving. Om doelstellingen uit de visie te bereiken kunnen programma's worden vastgesteld. Daarnaast bevat de visie belangrijke bouwstenen voor het omgevingsplan.

Voor het realiseren van concrete initiatieven die voortkomen uit het inwonersberaad gelden de regels zoals die nu gelden. Past een dergelijk initiatief niet binnen de huidige regels van het omgevingsplan, dan is realisatie wellicht mogelijk met een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit of via een wijziging van het omgevingsplan.

In de adviezen van het inwonersberaad is bij verschillende onderwerpen iets gezegd over het stellen van algemene regels, vergunningplichten en/of het vergunningsvrij maken van bepaalde activiteiten. Nader moet worden uitgewerkt welke regelgeving van toepassing is, wie daarvoor het bevoegd gezag is, en - wanneer dat de gemeente is – welke keuzes dan gemaakt worden. Benadrukt wordt dat het niet alleen en niet altijd de gemeente is die regels stelt of kan stellen.

Om op het gebied van beheren invulling te geven aan de adviezen van het inwonersberaad wordt voorgesteld om de volgende nieuwe acties/maatregelen uit te gaan voeren.

<u>Nieuwe acties volgend uit advies</u>
- We creëren ruimte in het omgevingsplan om verduurzaming en innovatieve energieoplossingen mogelijk te maken via een binnenplanse vrijstelling.
- We onderzoeken de mogelijkheden om het vergunningenproces voor energiebesparing, -opwekking, -opslag en -distributiesystemen te vereenvoudigen.
- We ontwikkelen een integraal energiestrategie/programma met een looptijd van 6 jaar of langer en maken hierbij gebruik van een plan-do-check-act-cyclus.
- We leren van eerdere onderzoeken en rapporten zoals het rapport van Royal HaskoningDHV uit 2023 met de titel 'Systeemstudie Texel' (zie link vanaf pagina 19). Aanbevelingen uit dit rapport zijn:
    - Blijf klimaatneutraliteit nastreven;
    - Energieneutraliteit overwegen in samenhang met de kaders voor grootschalige opwek;
    - Laat zelfvoorzienendheid los;
    - Werk de verduurzaming van de gebouwde omgeving verder uit en inventariseer de behoefte aan groen gas;
    - Faciliteer de elektrificatie van mobiliteit;
    - Geef prioriteit aan de uitbreiding van de WadKabel;
    - Stel een gemeentelijk meerjarenprogramma op voor netcongestie (prio Den Burg);
    - Onderzoek en werk samen met TESO en Liander aan de mogelijkheden voor verduurzaming en flexibiliteit van het net;
    - Onderzoek met inwoners en bedrijven de mogelijkheden voor flexibiliteit van het net.
- We verzoeken de Omgevingsdienst om meer te handhaven op de energiebesparingsplicht.

Bijlage 1: Uitslag stemrondes adviezen inwonersberaad

Het inwonersberaad heeft aangegeven om adviezen aan te nemen ‘met een ruime meerderheid’. Bij de stemronde van de verschillende adviezen is de drempel van 70% gehanteerd. Adviezen die deze drempel niet gehaald hebben zijn in deze gemeentelijke reactie niet meegenomen. Hieronder een overzicht van alle adviezen met daarbij hoeveel procent van de deelnemers van het inwonersberaad hierachter staat.

Cluster Besparen

1. Energie besparen	
1.1 Wat je niet verbruikt, hoef je niet op te wekken	score: 81%

Cluster Opwek, Opslag en Distributie

2. Windenergie	
2.1 Geen grote windmolens	score: 70%
2.2 Vrijwel onzichtbare windturbines	score: 82%
2.3 Windwokkel of mini windmolen	score: 78%
2.4 Windmolen kleiner dan 15 meter ashoogte	score: 69%
2.5 Wind voor buurtschappen	score: 59%
2.6 Grotere windmolens (tot 50 meter tiphoogte)	score: 29%
3. Zonne-energie	
3.1 Zon op bestaande (overheid)infrastructuur	score: 90%
3.2 Zon op en om huizen en bedrijven	score: 90%
3.3 Zonnepanelen bezitten en beheren vanuit collectief	score: 84%
3.4 Grote zonneweide	score: 41%
4. Energie uit water	
4.1 Blue Energy	score: 74%
4.2 Getijdenenergie	score: 65%
4.3 Golfenergie	score: 63%
5. Aardwarmte	
5.1 Advies aardwarmte	score: 74%
6. Lokaal opwekken en opslaan	
6.1 Lokaal en gezamenlijk opwekken, verbruiken en opslaan van energie	score: 75%
6.2 TESO zelf energievoorziening oplossen	score: 71%
7. Energieopslag	
7.1 Thuisbatterijen (o.a. Lithium)	score: 78%
7.2 Buurtbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 79%
7.3 Eilandbatterijen (o.a. Lithium of Zout)	score: 72%
7.4 Waterstofopslag	score: 59%
7.5 Thermische opslag	score: 66%

Cluster Beheer

8. Organisatie en regelgeving	
8.1 Regelgeving en praktische uitvoerbaarheid door de gemeente	score: 79%
8.2 Energie-ambassadeur	score: 88%
8.3 Lessen uit het verleden	score: 81%
9. Algemeen	
9.1 Texelse ambitie: zelfvoorzienend in de basisbehoefte	
Huishoudens exclusief bedrijven	score: 53%
Huishoudens inclusief primaire bedrijven	score: 63%
Huishoudens inclusief alle niet-toerisme gerelateerde bedrijven	score: 68%
9.2 Pas op de plaats	score: 24%

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3548845

Advies Inwonersberaad 'Voldoende energie'

Doelenboom

Programma

7	Volksgezondheid, duurzaam en schoon
7.4	Milieubeheer

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- De adviezen van het inwonersberaad.

Overwegende

- Dat het Texels Inwonersberaad vorig jaar op initiatief van de gemeenteraad opgezet is om oplossingen te bedenken voor het Texelse energievraagstuk;
- Dat de adviezen recent aan de raad zijn gepresenteerd.

Besluit

1. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de voorgestelde acties zoals opgenomen onder de kopjes ‘besparen’, ‘opwekken’, ‘opslaan, gebruiken & (ver)delen’ en ‘beheren’;
2. € 55.000 per jaar beschikbaar te stellen voor de periode 2026 t/m 2029 voor de uitvoering van de voorgestelde acties, zoals kosten voor onderzoek, externe advisering en het lokaal energie-expertteam en dat mee te nemen in de begrotingscyclus van 2026;
3. De restant middelen uit het krediet van het raadsbesluit ‘Zonnepanelen projecten’ à € 173.612 uit 2024 mee te nemen en in te zetten voor investeringen in eigendom van de gemeente als gevolg van de adviezen van het inwonersberaad.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Het adviesrapport van het Texels Inwonersberaad
2. Gemeentelijke reactie op advies inwonersberaad

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3560608

Concept-Perspectiefnota 2026

Paragraaf

Paragraaf: Bedrijfsvoering

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen waar in de huidige begroting stille lasten aanwezig zijn en dit voor de start van de nieuwe college- en raadsperiode te presenteren.

Toelichting

Vooruitlopend op de behandeling van de programmabegroting 2026 in november wordt de perspectiefnota aangeboden.

De bestuurlijke en financiële uitgangspunten voor de programmabegroting 2026 zijn:

- Verwerking raadsbesluiten t/m februari 2025 en de collegebesluiten t/m 4 maart 2025;
- De tarieven van leges en heffingen alleen kostendekkend en niet meer dan trendmatig verhogen;
- Verwachte CAO ontwikkelingen voor salarissen inclusief sociale lasten 2%;
- Indexering Gemeenschappelijke Regelingen volgens de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regeling (FUGR) 7,4%.
- De forensenbelasting met 4,51% te verhogen in 2026.
- De OZB bovenop de trendmatige verhoging met 10% te verhogen.

Bijlagen

1. Perspectiefnota digitaal

Consequenties

Financieel	☑	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☐	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Concept-Perspectiefnota 2026

Samenvatting

Vooruitlopend op de programmabegroting 2026 wordt aan de gemeenteraad de perspectiefnota aangeboden waarin de financiële- en beleidsmatige kaders zijn benoemd.

De incidentele en structurele voorstellen zijn per programma gerubriceerd en betreffen o.a. het versterken van de bedrijfsvoering van de gemeente, het verduurzamen van de scholen de Bruinvis en de Vliekotter, de uitwerking van de adviezen van het inwonersberaad en de bermverharding Laagwaarderweg en Pijpersdijk. Daarnaast wordt voorgesteld om diverse wegen te rehabiliteren zoals Pontweg Zuid, Burgerhoutstraat, Diek en de Vang.

Er is kritisch gekeken naar de nut en noodzaak van deze voorstellen. Daarnaast is gekeken naar mogelijke dekking binnen de huidige begroting voor de nieuwe voorstellen. Op basis daarvan wordt € 213.000 structureel aan budget ingeleverd en € 85.000 aan incidenteel budget. Dit zorgt voor een dempende werking op de lasten.

Autonome ontwikkelingen
De autonome ontwikkelingen zijn in deze Perspectiefnota verwerkt. Het gaat dan om ontwikkelingen zoals de kostenstijging van personeel en middelen, de kostenstijging van de aanbestedingen, energie etc. Dit is niet alleen negatief, ook voordelen op de verwachte rente lasten zijn hierbij opgenomen. Voor een deel is dit gebaseerd op de septembercirculaire 2024 en de inzet van de VNG bij de CAO onderhandelingen. De tot nu toe genomen raadsbesluiten (tot en met februari 2025) zijn ook verwerkt in de Perspectiefnota.

P&C cyclus
Om ook u als raad beter in staat te stellen om strategisch financieel te sturen, worden de financiële voorstellen in de basis nog maar op 3 momenten aan u als raad gepresenteerd. Het gaat hierbij om de Perspectiefnota, tussenrapportage en de Programmabegroting. Zoals afgesproken in de verbetering van de P&C cyclus wordt er eerder begonnen met het opstellen van de Perspectiefnota, tussenrapportage en Programmabegroting . Dit is gedaan om meer gewicht te geven aan de Programmarekening. De Programmarekening is het document waarbij het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar.

Realistisch begroten
Bij de Perspectiefnota van 2025 is een start gemaakt met een nieuwe begrotingssystematiek om te kunnen anticiperen op de bezuinigingen van het rijk. De opbrengsten uit het gemeentefonds dalen namelijk in 2026 ten opzichte van 2025. Dit komt doordat het rijk is afgestapt van de trap-op-trap-af systematiek. Vanaf 2027 is de groei of krimp van het gemeentefonds gekoppeld aan de groei van de economie.

Kapitaallasten
Sinds 2015 is het verplicht om de kapitaallasten van investeringen op te nemen in de begroting. Tot die tijd werden de investeringen direct en volledig betaald vanuit de begroting. Doordat een groot gedeelte van de investeringen over een periode van 25 of 40 jaar wordt afgeschreven, stijgen de totale kapitaallasten nog de komende 15 tot 30 jaar. We brengen nu in kaart welke stille (kapitaal)lasten aanwezig zijn in onze begroting en welke investeringen voor de toekomst nodig zijn. Dit geeft een concreet langjarig beeld en op basis daarvan kan een keuze worden gemaakt voor een kapitaallastenplafond. De groei van het gemeentefonds is namelijk niet in lijn

met de investeringen die nodig zijn op het eiland. Het college wil een langjarig realistisch perspectief presenteren en haar ogen niet sluiten voor het huidige systeem van het presenteren van de kapitaallasten. Om die reden zijn de toekomstige kapitaallasten ook in beeld gebracht. Op dit moment is dit alleen mogelijk op basis van een gewogen gemiddelde per jaar, welke onder de meerjarenbegroting zijn opgevoerd voor de jaren 2027 tot en met 2029. Nader onderzoek naar stille lasten en kapitaallasten zal voor de volgende collegeperiode gereed zijn zodat er keuzes voor de langere termijn gemaakt kunnen worden.

Meer aansluiten bij werkelijkheid
Zoals u van het college mag verwachten is in deze Perspectiefnota een eerste opmaat gemaakt om de budgetten zorgvuldig te bekijken, om daarmee “lucht” uit de begroting te halen en beter aan te sluiten bij de werkelijkheid. Zowel in 2025 als nu ook in 2026 is € 500.000 euro bezuinigd op het beschikbare indexeringsbudget. Dit is in totaal een structurele besparing van € 1 miljoen. Op deze wijze is een bezuiniging voorgesteld waarmee bij de eerdere presentatie van de begroting een langjarig sluitende begroting kan worden gepresenteerd.

Goede start nieuw collegeperiode
Op dit moment laat de doorrekening in het meerjarenperspectief inclusief kapitaallasten een sluitende begroting zien. Wij bieden een sluitende programmabegroting aan voor zowel het jaar 2026 als 2027 om een nieuwe raad en collegeperiode een goede start te bieden. Het college stelt daarbij wel voor om maatregelen te nemen om tot dit resultaat te komen. Namelijk het verhogen van de toeristenbelasting naar €2,55 en de OZB met 10% meer dan trendmatig te laten stijgen. Het college realiseert zich dat dit afwijkt van het coalitieakkoord. Wij achten dit verantwoord omdat ondanks deze verhoging Texel nog steeds één van de laagste OZB van Nederland heeft. Wij vinden het reëel dat de lasten tussen de bezoeker, de inwoner en eigen organisatie worden verdeeld. Wij willen een volgende coalitie een financieel gezonde uitgangspositie geven.

College uitvoeringsprogramma
We zetten ons in om het College Uitvoeringsprogramma deze bestuursperiode af te ronden. Vanuit deze opgave is met een kritische blik gekeken naar de voorstellen voor nieuwe investeringen die zijn ingediend voor deze Perspectiefnota. Daarnaast moeten voorstellen niet alleen financieel haalbaar zijn, maar ook de uitvoeringscapaciteit moet beschikbaar zijn. De voorstellen die nu opgenomen zijn hebben onder andere betrekking op:

- Het uitvoeren van het wegenbeheerplan;
- Verduurzamen schoolgebouwen;
- Uitbreidingen in de groenvoorziening bij nieuwe ontwikkelingen;
- Versterken en (door)ontwikkelen van de gemeentelijke organisatie;
    - Uitvoering en controle van wettelijke taken en verplichtingen;

Verwachtingen
Voor de Programmabegroting 2026 zal er een beeld zijn van de meicirculaire en welk effect dit heeft op de meerjarenraming. Het beeld van de circulaires uit het verleden wekt de verwachting dat dit een positieve invloed heeft. Dit is mede afhankelijk van keuzes door het rijk, internationale geopolitieke ontwikkelingen en de keuzes op nationaal niveau die deze met zich meebrengen. We geven hierbij wel een winstwaarschuwing want resultaten uit het verleden bieden geen garanties voor de toekomst.

Als college willen wij graag met u het politieke gesprek voeren hoe wij zowel inhoudelijk als ook financieel het komende jaar keuzes gaan maken gegeven het meerjarenperspectief.

Het college begint vol energie aan het laatste jaar van deze collegeperiode. Bij de midterm-review hebben we laten zien dat we goed op koers liggen om de meeste onderdelen uit het collegeuitvoeringsprogramma af te ronden. We gaan volle kracht vooruit om te blijven bouwen aan het vertrouwen zodat we een sociaal en duurzaam Texel kunnen achterlaten voor een nieuwe raads- en collegeperiode.

Argumenten tot advies

1. Conform de afspraken met de gemeenteraad worden vooruitlopend op de behandeling van de programmabegroting 2026 de kaders voor de programmabegroting 2026 behandeld in de gemeenteraad.

2. De toeristenbelasting wordt verhoogd met €0,15 per overnachting naar €2,55 voor het jaar 2026. Eerdere jaren is de toeristenbelasting steeds per 2 jaar vastgesteld. Vanwege de onzekerheden over de financiële huishouding van de gemeente is het voorstel om alleen voor het jaar 2026 de toeristenbelasting vast te stellen. Bij de perspectiefbrief 2027 neemt een nieuwe raad het besluit over de toeristenbelasting 2027.

3. In de afgelopen perspectiefnota's en programmabegrotingen werd eenjarig vooruitgekeken op het gebied van investeringen. Dat zorgde ervoor dat er ook elk jaar een nieuwe claim kwam te liggen op het meerjarenperspectief door extra kapitaallasten. Het college wil deze kapitaallasten beter inzichtelijk maken in het meerjarenperspectief. Bij deze perspectiefnota is terug gekeken naar het gemiddelde dat jaarlijks aan extra kapitaallasten is opgenomen. Dat gemiddelde is opgenomen in het meerjarenperspectief voor de jaren 2027 – 2029. Dit geeft een beter beeld over het verwachte langjarig resultaat en de opgave waar de gemeente voor staat.
   De raad geeft het college de opdracht om in kaart te brengen wat de investeringen zijn voor de komende jaren en welke kapitaallasten daarbij horen. Daarbij geeft het college aan welke oplossingsrichtingen mogelijk zijn om de extra kapitaalasten te dekken. Bij de programmabegroting kan dan jaarlijks het daadwerkelijke bedrag worden afgezet tegenover het nu begrote bedrag. Dit op basis van een zuivere onderbouwing, gekoppeld aan de voorzieningen die hiermee in stand worden gehouden c.q. gecreëerd en de hierbij mogelijke keuzes.

Alternatieven

Het is mogelijk om de verwachte kapitaallasten voor de jaren 2027 – 2029 uit het meerjarenperspectief te halen. Dat zorgt voor een optisch beter meerjarenperspectief. Echter is het de verwachting dat de extra kapitaallasten wel nodig zijn door de investeringen die plaatsvinden op het eiland. Dan komen de extra kapitaallasten elk jaar bij het opstellen van de perspectiefnota in beeld en niet in het meerjarenperspectief. Dit zorgt ervoor dat elk jaar een afweging moet worden gemaakt van de dekkingsvoorstellen. In het kader van beter begroten is het verstandig om wel rekening te houden met het jaarlijkse extra aan kapitaallasten.

Consequenties van het advies

- ## Financieel

  Kosten

  Incidenteel voor het jaar2026 € 730.000,00
  Structureel voorstellen m.i.v. 1 januari 2026 € 509.260,00
  Structurele kapitaallasten m.i.v. 1 januari 2026 € 894.386,00

Dekking
Dekking incidentele voorstellen voor het jaar 2026 € 50.000,00
Dekking structurele voorstellen voor het jaar 2026 € 213.260,00. Financiële verantwoording wordt afgelegd in de Programmabegroting 2026

Toelichting:
In de perspectiefnota 2026 – 2029 staan diverse voorstellen met financiële consequenties. Deze zijn verwerkt in het meerjarenperspectief 2026 -2029 en in de tussenstand van de algemene reserve.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording en Financiële verordening gemeente Texel.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3560608

Perspectiefnota 2026

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Gemeentewet, Besluit Begroting ven Verantwoording en Financiële verordening gemeente Texel.

Besluit

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen waar in de huidige begroting stille lasten aanwezig zijn en dit voor de start van de nieuwe college- en raadsperiode te presenteren.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

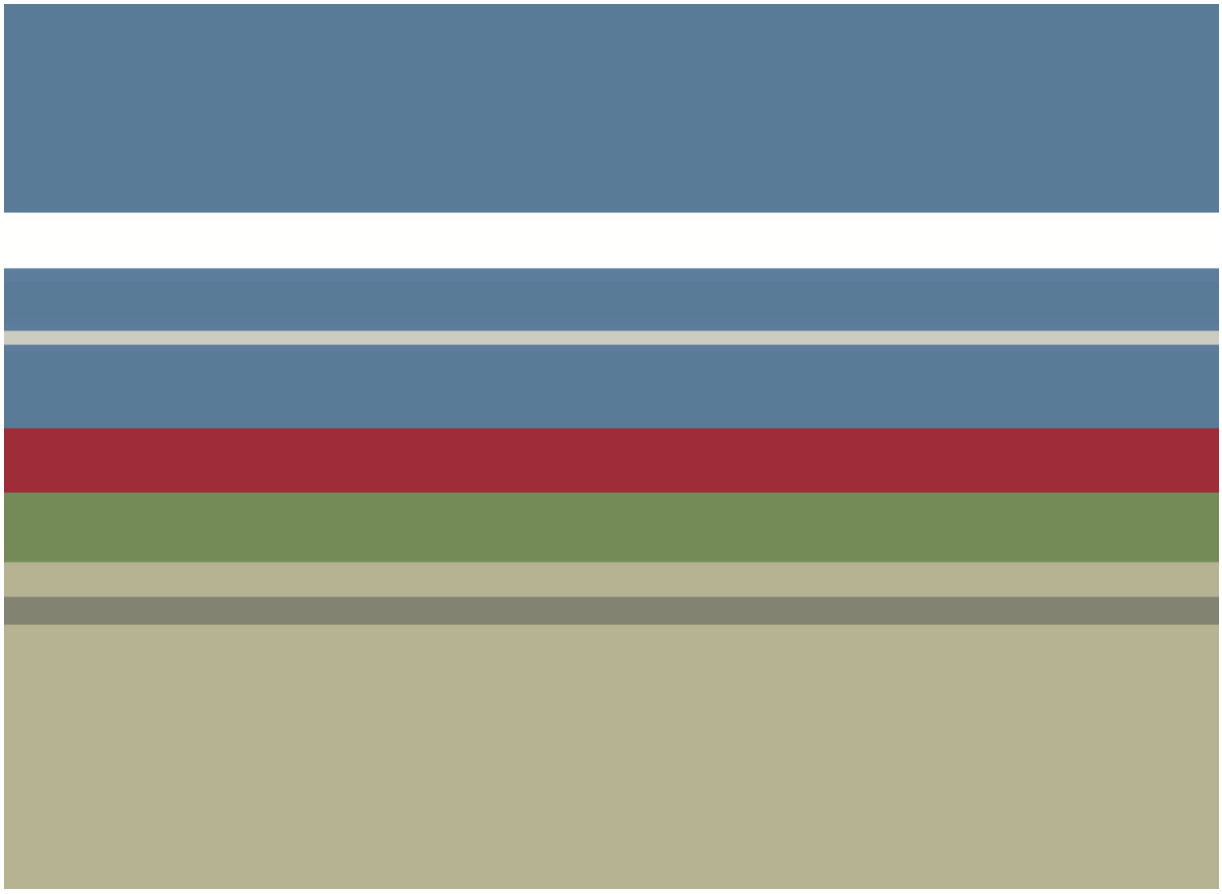
De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Perspectiefnota digitaal

.txl

Perspectiefnota 2026-2029

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **4**
Bestuurlijke boodschap **6**
Kaders en uitgangspunten **8**
Tussenstand financieel perspectief 2026-2029 ..... **10**
Tussenstand algemene reserve 13
Financiële vertaling voorstellen 14
Voorstellen niet financieel gedekt 15
Nieuwe investeringen 16
Vervangingsinvesteringen 17
Besluit **18**
Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners **19**
0.1 Bestuur 20
0.2 Burgerzaken 21
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden 22
0.4 Overhead 23
0.63 Parkeerbelasting 24
0 Beleidsindicatoren 25
0 Wat gaan we ervoor doen? 26
Hoofdstuk 4A -> Programma's 1 - Veiligheid op orde **30**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer 31
1.2 Openbare orde en veiligheid 32
1 Beleidsindicatoren 33
1 Wat gaan we ervoor doen? 35
Hoofdstuk 4A -> Programma's 2 - Goede bereikbaarheid **36**
2.1 Verkeer en vervoer 37
2.2 Parkeren 38
2.4 Economische havens en waterwegen 39
2.5 Openbaar vervoer 40
2 Beleidsindicatoren 41
2 Wat gaan we ervoor doen? 42
Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt! **46**
3.1 Economische ontwikkeling 47
3.2 Fysieke bedrijfsstructuur 48
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 49
3.4 Economische promotie 50
3 Beleidsindicatoren 51
3 Wat gaan we ervoor doen? 52
Hoofdstuk 4A -> Programma's 4 - Toekomst voor de jeugd **54**
4.1 Openbaar basisonderwijs 55
4.2 Onderwijshuisvesting 56
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken 57
4 Beleidsindicatoren 58
4 Wat gaan we ervoor doen? 59
Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen beleven en bewegen **61**
5.1 Sportbeleid en activering 62
5.2 Sportaccommodaties 63
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie 64
5.4 Musea 65
5.5 Cultureel erfgoed 66
5.6 Media 67
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 68
5 Beleidsindicatoren 69
5 Wat gaan we ervoor doen? 70
Hoofdstuk 4A -> Programma's 6 - Zorg voor elkaar **76**
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie 77
6.3 Inkomensregelingen 78
6.4 WSW en beschut werk 79
Leer-werkbedrijf De Bolder 80
6.5 Arbeidsparticipatie 81
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO) 82
6.72a Jeugdhulp begeleiding 83
6.81a Beschermd wonen (WMO) 84
6 Beleidsindicatoren 85
6 Wat gaan we ervoor doen? 87

Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon 90
7.1 Volksgezondheid.....91
7.2 Riolering 92
7.3 Afval.....93
7.4 Milieubeheer 94
7 Beleidsindicatoren.....95
7 Wat gaan we ervoor doen? (nieuwe voorstellen) 97
Hoofdstuk 4A -> Programma's 8 - Goed wonen 100
8.1 Ruimte en leefomgeving.....101
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) 102
8.3 Wonen en bouwen 103
8 Beleidsindicatoren 104
8 Wat gaan we ervoor doen?.....105

Bestuurlijke boodschap

Bestuurlijke boodschap

Inleiding
De gemeentes staan voor een steeds grotere uitdaging. Steeds meer taken vanuit het rijk moeten lokaal worden uitgevoerd, gelijktijdig verlaagt de rijksoverheid de bijdrage in het gemeentefonds. Hierin is Texel niet uniek en ondanks dat Texel, mede vanwege haar extra opbrengsten vanuit toerisme, tot op heden financieel sluitende begroting liet zien, vraagt deze landelijke ontwikkeling om een reële(r) perspectief voor de laatste begroting van deze collegeperiode.
In de voorliggende concept-Perspectiefnota schetsen wij u de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma voor de komende periode met de daarvoor benodigde financiën. Wij geven hierbij ook aan welke toekomstige (financiële) maatregelen wij nodig vinden om ook een meerjarig financieel gezond perspectief te laten zien.
Autonome ontwikkelingen
De autonome ontwikkelingen zijn in deze Perspectiefnota verwerkt. Het gaat dan om ontwikkelingen zoals de kostenstijging van personeel en middelen, de kostenstijging van de aanbestedingen, energie etc. Dit is niet alleen negatief, ook voordelen op de verwachte rente lasten zijn hierbij opgenomen. Voor een deel is dit gebaseerd op de septembercirculaire 2024 en de inzet van de VNG bij de CAO onderhandelingen. De tot nu toe genomen raadsbesluiten (tot en met februari 2025) zijn ook verwerkt in de Perspectiefnota.

P&C cyclus
Om ook u als raad beter in staat te stellen om strategisch financieel te sturen, worden de financiële voorstellen in de basis nog maar op 3 momenten aan u als raad gepresenteerd. Het gaat hierbij om de Perspectiefnota, tussenrapportage en de Programmabegroting. Zoals afgesproken in de verbetering van de P&C cyclus wordt er eerder begonnen met het opstellen van de Perspectiefnota, tussenrapportage en Programmabegroting . Dit is gedaan om meer gewicht te geven aan de Programmarekening. De Programmarekening is het document waarbij het college verantwoording aflegt over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar.

<u>Realistisch begroten</u>
Bij de Perspectiefnota van 2025 is een start gemaakt met een nieuwe begrotingssystematiek om te kunnen anticiperen op de bezuinigingen van het rijk. De opbrengsten uit het gemeentefonds dalen namelijk in 2026 ten opzichte van 2025. Dit komt doordat het rijk is afgestapt van de trap-op-trap-af systematiek. Vanaf 2027 is de groei of krimp van het gemeentefonds gekoppeld aan de groei van de economie.

<u>Kapitaallasten</u>
Sinds 2015 is het verplicht om de kapitaallasten van investeringen op te nemen in de begroting. Tot die tijd werden de investeringen direct en volledig betaald vanuit de begroting. Doordat een groot gedeelte van de investeringen over een periode van 25 of 40 jaar wordt afgeschreven, stijgen de totale kapitaallasten nog de komende 15 tot 30 jaar. We brengen nu in kaart welke stille (kapitaal)lasten aanwezig zijn in onze begroting en welke investeringen voor de toekomst nodig zijn. Dit geeft een concreet langjarig beeld en op basis daarvan kan een keuze worden gemaakt voor een kapitaallastenplafond. De groei van het gemeentefonds is namelijk niet in lijn met de investeringen die nodig zijn op het eiland. Het college wil een langjarig realistisch perspectief presenteren en haar ogen niet sluiten voor het huidige systeem van het presenteren van de kapitaallasten. Om die reden zijn de toekomstige kapitaallasten ook in beeld gebracht. Op dit moment is dit alleen mogelijk op basis van een gewogen gemiddelde per jaar, welke onder de meerjarenbegroting zijn opgevoerd voor de jaren 2027 tot en met 2029. Nader onderzoek naar stille lasten en kapitaallasten zal voor de volgende collegeperiode gereed zijn zodat er keuzes voor de langere termijn gemaakt kunnen worden.

Meer aansluiten bij werkelijkheid
Zoals u van het college mag verwachten is in deze Perspectiefnota een eerste opmaat gemaakt om de budgetten zorgvuldig te bekijken, om daarmee “lucht” uit de begroting te halen en beter aan te sluiten bij de werkelijkheid. Op de budgetten van de organisatie zijn daarbij nu circa €1 miljoen aan kostenstijgingen over de afgelopen 2 jaar niet opgenomen in de meerjarenbegroting. Op deze wijze is een bezuiniging voorgesteld waarmee bij de eerdere presentatie van de begroting een langjarig sluitende begroting kan worden gepresenteerd.

Goede start nieuw collegeperiode
Op dit moment laat de doorrekening in het meerjarenperspectief inclusief kapitaallasten een sluitende begroting zien. Wij bieden een sluitende programmabegroting aan voor zowel het jaar 2026 als 2027 om een nieuwe raad en collegeperiode een goede start te bieden. Het college stelt daarbij wel voor om maatregelen te nemen om tot dit resultaat te komen. Namelijk het verhogen van de toeristenbelasting naar €2,55 en de

OZB met 10% meer dan trendmatig te laten stijgen. Het college realiseert zich dat dit afwijkt van het coalitieakkoord. Wij achten dit verantwoord omdat ondanks deze verhoging Texel nog steeds één van de laagste OZB van Nederland heeft. Wij vinden het reëel dat de lasten tussen de bezoeker, de inwoner en eigen organisatie worden verdeeld. Wij willen een volgende coalitie een financieel gezonde uitgangspositie geven.

College uitvoeringsprogramma
We zetten ons in om het College Uitvoeringsprogramma deze bestuursperiode af te ronden. Vanuit deze opgave is met een kritische blik gekeken naar de voorstellen voor nieuwe investeringen die zijn ingediend voor deze Perspectiefnota. Daarnaast moeten voorstellen niet alleen financieel haalbaar zijn, maar ook de uitvoeringscapaciteit moet beschikbaar zijn. De voorstellen die nu opgenomen zijn hebben onder andere betrekking op:

- Het uitvoeren van het wegenbeheerplan;
- Verduurzamen schoolgebouwen;
- Uitbreidingen in de groenvoorziening bij nieuwe ontwikkelingen;
- Versterken en (door)ontwikkelen van de gemeentelijke organisatie;
    - Uitvoering en controle van wettelijke taken en verplichtingen;

Verwachtingen
Voor de Programmabegroting 2026 zal er een beeld zijn van de meicirculaire en welk effect dit heeft op de meerjarenraming. Het beeld van de circulaires uit het verleden wekt de verwachting dat dit een positieve invloed heeft. Dit is mede afhankelijk van keuzes door het rijk, internationale geopolitieke ontwikkelingen en de keuzes op nationaal niveau die deze met zich meebrengen. We geven hierbij wel een winstwaarschuwing want resultaten uit het verleden bieden geen garanties voor de toekomst.

Als college willen wij graag met u het politieke gesprek voeren hoe wij zowel inhoudelijk als ook financieel het komende jaar keuzes gaan maken gegeven het meerjarenperspectief.

Het college begint vol energie aan het laatste jaar van deze collegeperiode. Bij de midterm-review hebben we laten zien dat we goed op koers liggen om de meeste onderdelen uit het collegeuitvoeringsprogramma af te ronden. We gaan volle kracht vooruit om te blijven bouwen aan het vertrouwen zodat we een sociaal en duurzaam Texel kunnen achterlaten voor een nieuwe raads- en collegeperiode.

Kaders en uitgangspunten

Kaders en uitgangspunten

In de perspectiefnota zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen vooruitlopend op de programmabegroting 2026 – 2029 die in november 2025 wordt behandeld.

In de perspectiefnota zijn de volgende kaders en uitgangspunten gehanteerd:

• Inhoudelijke kaders de door de raad vastgestelde beleidskaders die zijn opgenomen per programma. Verdere uitvoering van de reeds genomen raadsbesluiten en toezeggingen aan de raad.
• Financiële kaders zijn de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de indexering van de tarieven en de CAO gevolgen voor gemeenten. Indexering tarieven 2,6% op basis van Prijs bruto binnenlands product (pbbp) septembercirculaire 2024, jaarschijf 2026. Voor de verwachte CAO stijging is uitgegaan van 2% inclusief sociale lasten. In de programmabegroting 2026 wordt het percentage voor indexering aangepast op basis van de meicirculaire 2025, jaarschijf 2026.
• De gemeenschappelijke regelingen worden met 7,4 % geïndexeerd.
• Financieel zijn de collegebesluiten en raadsbesluiten in de perspectiefnota verwerkt tot en met februari 2025.
• Lokale lasten
- Bestaand beleid ,
De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.
- Beleidsuitgangspunten
Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2026 wordt conform het bestaand beleid voorgesteld de lokale lasten te indexeren met 2,6%, tenzij andere voorstellen worden gedaan.

Omschrijving	**Voorstel verhoging**
a. Afvalstoffenheffing	Gelijkblijvend percentage kostendekking als 2025
b. Forensenbelasting	4,51%
c. Havengelden	Reguliere indexatie 2,6%
d. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	Reguliere indexatie 2,6%, met uitzondering van (maximale) Rijkstarieven. Plus de uitkomsten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges
e. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	Reguliere indexatie 2,6%
f. Marktgelden	Reguliere indexatie 2,6%
g. OZB woningen	Reguliere indexatie 2,6% plus extra verhoging van 10%
h. OZB niet-woningen	Reguliere indexatie 2,6% plus extra verhoging van 10%

i. Parkeerbelastingen	Vooralsnog geen voorstel tot verhoging
j. Precariobelasting	Reguliere indexatie 2,6%
k. Reclamebelasting	Reguliere indexatie 2,6%
l. Reinigingsrechten voor bedrijven	Reguliere indexatie 2,6%
m. Rioolheffing	Kostendekkende tarieven
n. Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	€2,55 per overnachting

Tussenstand financieel perspectief 2026-2029

Tussenstand financieel perspectief 2026-2029

Het kabinet Rutte 4 heeft besloten tot een andere manier te komen voor de berekening van de omvang van het gemeentefonds. Voorheen steeg of daalde het gemeentefonds mee met de uitgaven van de rijksoverheid, het trap of trap af principe. Dit is vanaf 2027 gekoppeld aan de stijging of daling van de economie. Doordat het oude stelsel eindigt in 2025 is 2026 een overgangsjaar met een daling van het gemeentefonds.

Omdat de taken van de gemeente omvangrijker worden en de budgetten worden gereduceerd, is het in balans brengen van het meerjarenperspectief een belangrijk uitgangspunt. Dit start bij een realistische doorberekening van alle kosten, maar er zijn ook keuzes te maken om meer opbrengsten te genereren. Vanuit die gedachten zijn de verhoging van de toeristenbelasting en gekoppeld de forensenbelasting, maar ook een stijging van de OZB van 10% bovenop de trendmatige verhoging.
Doorberekening van de kapitaallasten.
Jaarlijks worden de extra investeringen vastgesteld door de raad, waarbij de kapitaallasten op dat moment worden opgenomen. Vertaald in de meerjarenbegroting geeft het alleen een beeld van een stijging in het eerste jaar, terwijl elk jaar extra investeringen zijn te verwachten. Door een inschatting van deze lasten op te nemen in het meerjarenperspectief, zie regel 17, geeft dit een veel betere prognose van het begrotingssaldo.

Onderstaand een overzicht van de structurele mutaties tot en met de besluitvorming van de raad februari 2025, inclusief het meerjarige saldo van de diverse begrotingsjaren. De volledige samenvatting van de perspectiefnota 2026, inclusief onderstaande voorstellen, is opgenomen onder financiële vertaling voorstellen in deze perspectiefnota.

Financieel perspectief 2026-2029					bedragen x € 1.000
Nr.		**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
1	Begrotingsoverschot 2025	2.210	224	656	501
	Autonome ontwikkelingen				
2	Algemene uitkering	-1.289	479	297	348
3	Stelpost bijtelling algemene uitkering (constante waarde meerjarig in relatie met indexering)	911	0	0	0
4	Indexatie's	-1.237	0	0	0
5	personeel en bestuur	-900	0	0	0
6	Voordeel rente leningen (incl. Mars Noord - i.v.m toerekenen omslagrente)	400	0	0	0
	Reeds genomen raadsbesluiten				
7	Verwerking aangenomen raadsbesluiten na besluit programmabegroting 2024	-173	25	0	0
8	Leer Werk bedrijf "De Bolder", bijdrage structureel tekort	0	-90	-434	0
	Voorstellen perspectiefnota 2026				
9	Perspectiefnota 2026 Voorstellen structureel	-509	18	-18	18
10	Perspectiefnota 2026 Structurele dekking voorstellen 2026	213	0	0	0
11	Perspectiefnota 2026 Structurele kapitaallasten investeringsplan 2026	-894	0	0	0
	Voorstellen verhogingen belastingen, leges en overige inkomsten				
12	Trendmatige verhoging OZB, leges, rechten en huren	126	0	0	0
13	Verhoging Toeristenbelasting 2026	562	0	0	0
14	Verhoging forensenbelasting, koppeling toeristenbelasting	84	0	0	0
15	Verhogen OZB 10% extra 2026	220	0	0	0
16	Lucht uit de begroting halen	500	0	0	0
	Actueel begrotingssaldo perspectiefnota 2026	**224**	**656**	**501**	**867**
17	Indien rekening houdend met verwachte meerjarige kapitaallasten	0	-1.000	-1.000	-1.000
	Actueel begrotingssaldo perspectiefnota 2026 met meerjarige kapitaallasten	**224**	**-344**	**-1.499**	**-2.133**

Toelichting

1 Het financiële vertrekpunt voor de begroting 2026 is het begrotingsoverschot van 2025.

2 Meerjarige structurele mutatie gemeentefonds voor de algemene middelen op basis van de septembercirculaire 2024.

3 Stelpost prijscompensatie 2026 gemeentefonds omdat de gemeente Texel meerjarig met constante prijzen rekent en nu al wel rekening wordt gehouden met index op uitgaven 2026.

4 Indexatie bijdrage aan gemeenschappelijke regelingen volgens FUGR, subsidies en overige uitgaven.

5 Autonome kostenstijging voor personeel, geschat op een CAO van 2% plus periodieken en schaalverhogingen.

6 Rentevoordeel afgesloten leningen, vertraging uitvoerig investeringsplan/projecten en gerealiseerd rekeningresultaat.

7 Het gaat om de volgende raadsbesluiten: scholingsgelden gemeenteraadsverkiezingen (8K), regionale samenwerkingsagenda Kop van Noord Holland (-48K), Huis van Ontwikkeling (548K), meerjarenontwikkelplan brandweer (49K), huurkosten tijdelijke huisvesting Vlietkotter (2K), Co-financiering wandelnetwerk (14K), onderzoek kostendekkendheid leges (-400K).

8 Noodzakelijke bijdrage van gemeente aan het Leerwerkbedrijf de Bolder om het exploitatietekort aan te vullen op basis van de programmabegroting 2025. Wordt geactualiseerd met de programmabegroting 2016.

9 Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk financiële vertaling voorstellen.

10 Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk financiële vertaling voorstellen.

11 Voor de specificatie wordt verwezen naar het hoofdstuk investeringsplan.

12 Trendmatige verhoging op basis van de septembercirculaire 2024 van 2,6% voor de jaarschijf 2026.

13 Verhoging toeristenbelasting 2026 met € 0,15 cent per persoon per nacht (€ 2.40 naar € 2.55).

14 Een verhoging toeristenbelasting van € 0,15 cent per persoon per overnachting betekent ook een verhoging forensenbelasting.

15 Een verhoging OZB belasting van 10% boven op de trendmatige verhoging van 2,6% volgens de septembercirculaire 2024.

16 Elk jaar is budget beschikbaar om budgetten te verhogen vanwege kostenstijgingen. In de begroting zit nog lucht waardoor niet het volledige budget nodig is voor het verhogen van de budgetten. Op basis van de volledige indexering van € 900.000 wordt dit gereduceerd naar € 400.000.

17 Voor een reëel meerjarenperspectief is het belangrijk om de verwachte kapitaallasten door investeringen op het eiland inzichtelijk te maken. Gekeken is naar het gemiddelde dat de afgelopen jaren jaarlijks is toegevoegd aan extra kapitaallasten. Dat bedrag is nu meerjarig opgenomen in het meerjarenperspectief. Daarbij ligt een opdracht bij het college om meer inzicht te geven in de toekomstige investeringen en de verwachte kapitaallasten.

Tussenstand algemene reserve

Dit overzicht laat de algemene reserve zien waarbij het beginpunt de algemene reserve die is vastgesteld bij de programmabegroting 2025. De raads- en collegebesluiten tot en met februari 2025 zijn hierin verwerkt.

Algemene reserve

Stand algemene reserve Programmabegroting 2025	**4.724.197**
Raad 04-09-2024 Strategische grondaankoop percelen nabij Pontweg (notariskosten onder geheimhouding tot nov'24)	-2.500
Raad 18-12-2024 2024 Nota reserves en voorzieningen 2024	154.531
Raad 18-12-2024 Uitkomsten septembercirculaire 2024	253.190
College 28-01 2025 Uitkomsten decembercirculaire 2024 (verantwoording raad via programmarekening 2024)	150.000
Raad 04/09/2024 Minnelijke beëindiging erfpacht Stappeland 2 (was onder geheimhouding tot februari 2025)	-442.000
Perspectiefnota 2026 incidentele voorstellen	-785.000
Perspectiefnota 2026 dekking incidentele voorstellen	85.000
Tussenstand perspectiefnota 2026	**4.137.418**

Dit is ruim € 2,1 miljoen boven de ondergrens van € 2 miljoen

Financiële vertaling voorstellen

In onderstaande tabel zijn alle voorstellen opgenomen die een budgettair beslag leggen op het meerjarenperspectief en de algemene reserve.

Financiële vertaling perspectiefnota 2026-2029 **Bedragen in €**

Nr	Prog/taakveld	Voorstel	Incidenteel	Structureel
1	0.1	Raadsreis		17.500
2	0.1	Gemeenteraadsverkiezingen	40.000	
3	0.4	Versterken bedrijfsvoering	20.000	205.000
4	0.4	Fiscaalondersteuner		20.000
5	0.4	213a onderzoeken		30.000
6	0.4	Inzetten op raadscommunicatie		10.000
7	0.4	expertise inkoop en aanbesteding		-25.000
8	0.4	onderhoud automatisering	-20.000	-15.000
9	0.4	reis en verblijfkosten opleidingen		-8.000
		Totaal Programma 0	**40.000**	**234.500**
		Totaal Programma 1	**0**	**0**
1	2.1	Bermverharding Laagwaarderweg en Pijpersdijk	465.000	
		Totaal Programma 2	**465.000**	**0**
1	3.2	Texel innovatief eiland	100.000	0
2	3.2	Vitale bestendige arbeidsmarkt	75.000	0
		Totaal Programma 3	**175.000**	**0**
		Totaal Programma 4	**0**	**0**
1	5.7	Robotmaaiers sportvelden		1.000
2	5.7	Elektrisch handgereedschap		-5.000
		Totaal Programma 5	**0**	**-4.000**
1	6.1	Pilotkosten versterken sociale basis in dorpshuizen	-30.000	
	6.1	Uitvoeringsagenda Ouderen	30.000	
2	6.1	Subsidie Alzheimer		15.760
3	6.1	Verlagen subsidieplafond		-15.760
4	6.1	Texel gezinnen	55.000	
5	6.1	Preventiebudget	-35.000	
6	6.72	Regionaal expertise team		10.500
		Totaal programma 6	**20.000**	**10.500**
1	7.3	Achterlader uit grondstoffenplan		29.500
		uit afvalstoffenheffing		-29.500
2	7.4	Uitwerking inwonersberaad		170.000
3	7.4	Duurzaam Texel		-115.000
		Totaal Programma 7	**0**	**55.000**
		Totaal Programma 8	**0**	**0**
		TOTAAL STRUCTUREEL EN INCIDENTEEL Netto	**700.000**	**296.000**

Voorstellen niet financieel gedekt

Een aantal voorstellen zijn wel opgenomen maar daarvoor is nog geen bedrag opgenomen in het voorstel. In een aantal gevallen is wel een indicatie aangegeven. Bij de programmabegroting 2026 zal hier een invulling aan worden gegeven.

Voorstellen niet financieel gedekt perspectiefnota 2026-2029

Nr.	Prog/taakveld	Omschrijving
1	0.1	Regionale samenwerking Kop van Noord-Holand
2	0.3	Renovatie KOTEX gebouw
3	2.1	Rommelpot (toegang Loodsmanduin)
4	4.2	De bruinvis Verduurzamen:tijdelijke HV en IKC
5	4.2	De Vliekotter Verduurzamen: tijdelijke HV n IKC
6	5.2	BCF subsidie Sportstichting Texel
7	5.4	Museumcollectie
8	5.7	Uitbreiding groen
9	6.1	Texelpas
10	8.1	Uitvoeringskosten Texelse bijdrage regionaal programmateam
11	8.1	Ontwikkelingsperspectief Texelse bijdrage regionaal programmateam

Nieuwe investeringen

Nieuwe voorstellen perspectiefnota 2026-2029

Bedragen in €

Nr.	Prog/taakveld	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie/onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering 2026
1	2.1	Pontweg Zuid(Californieweg-Akenbuurt)	5.200.000		40	299.000
2	2.1	Fietspaden Pontweg Noord en Zuid	625.000		40	35.938
3	2.1	Oude Kogerweg-Rozendijk	100.000		40	5.750
4	2.1	Voetpaden rehabilitatie Den Burg, De Koog, Oudeschild	310.000		40	17.825
5	2.1	Burgerhoutstraat	455.000		40	26.163
6	2.1	Trompstraat	945.000		40	54.338
7	2.1	Diek	910.000		40	52.325
8	2.1	De Vang	1.025.000		40	58.938
9	4.2	De bruinvis Verduurzamen	1.850.000		25	134.125
10	4.2	De Vliekotter Verduurzamen	1.900.000		25	137.750
11	5.2	Speeltoestellen vervangen	120.000		15	11.900
12	5.7	Aanschaf reddingsmiddelen strandbewaking	18.200		8	2.867
13	5.7	Strandbewakingsposten vervangen	650.000		15	16.115
14	5.7	vervangen Ransomes (maaimachine)	47.000		8	7.403
15	5.7	Robotmaaiers aanschaffen sportvelden	42.500	1.000	8	6.694
16	5.7	Elektrisch handgereedschap	40.000	-5.000	8	6.300
17	5.7	Brandkasten	20.000		15	1.983
18	5.7	Schilderend	330.000		40	18.975
19	7.3	Achterlader uit recycleplan	350.000		8	55.125
20	7.3	2026 woonwijk De Cocksdorp	5.000		10	663
21	7.3	2026 Woonwijk Oosterend	50.000		10	6.625
22	7.3	2026 uitb r glas en OPK Akenburg, Bernhardlaan. Mars	30.000		10	3.975
Dekking kapitaallasten beschikbaar via afvalstoffenheffing						-66.388
Totaal			**15.022.700**	**-4.000**		**894.389**

Vervangingsinvesteringen

Vervangingsinvesteringen perspectiefnota 2026-2029

Bedragen in €

Nr.	Prog/taakveld	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie/onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering 2026
1	6.4	Aanschaf Bakkenwagen De Bolder	130.000		10	17.225
2	7.2	Kolkenzuiger vervangen	560.000		7	98.200
3	7.3	Voorbereidingskrediet Vuilniswagen ondergrondse containers	15.000		8	2.363
Totaal			**705.000**			**117.788**

Besluit

Besluit

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen wat de verwachte extra kapitaallasten zijn voor de komende 4 jaar, voor welke opgave de gemeente staat en met oplossingsrichtingen te komen.

Hoofdstuk 4A -> Programma's 0 - Voor en door bewoners

Wat willen we bereiken?

We willen al onze inwoners goed informeren en betrekken bij wat er op ons eiland speelt. Ook willen we weten hoe onze inwoners over belangrijke zaken denken. En daarnaast betrekken we de gemeenteraad vooraf bij besluiten over burgerparticipatie in belangrijke dossiers. We willen als gemeente Texel zelfstandig blijven en moeten daarom goed samenwerken met onze collega-gemeenten in Noord-Holland en op de Wadden. Gemeenten passen hun dienstverlening aan om aan de wensen van inwoners en bedrijven te voldoen. Dienstverlening is de basis maar veiligheid en privacy zijn belangrijke randvoorwaarden denk bijvoorbeeld aan het gebruik van AI. We zetten in op het aantrekken en behouden van talent, het binden en boeien van onze medewerkers, het vergroten van werkplezier en het bevorderen van een fitte, veilige en inspirerende werkomgeving. Zo kunnen we de uitdagingen voor de toekomst aan.

0.1 Bestuur

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Participatie & communicatie
We zetten stappen in participatie en communicatie, maar de uitvoering moet beter op basis van de communicatievisie, ons burgerparticipatiebeleid en de inzet van de omgevingsmanagers. Door regelmatige evaluaties meten we het maatschappelijke doel van grotere betrokkenheid van inwoners.

Belang samenwerken
In de regio zijn we een betrouwbare partner en leveren we inbreng op de voor Texel belangrijke thema's zoals het sociaal domein, gebiedsgerichte aanpak landelijk gebied en mobiliteit. De regionale samenwerking neemt de komende periode nog meer toe en heeft al voor het binnenhalen van twee Regio Deals gezorgd, te weten De Wadden en Noord-Holland-Noord.

Het is duidelijk geworden dat de samenwerking in de regio Noord-Holland verbeterd moet worden. Dit werd vastgesteld door de vier colleges van B&W met de vaststelling van de bestuursopdracht 'Versterking regionale samenwerking Kop van Noord-Holland' op 19 november 2024. De grote maatschappelijke opgaven, zoals de beschikbaarheid van kwalitatief goede jeugdhulp, vergrijzing, nieuwkomers en asielzoekers, stikstofaanpak, circulariteit, klimaatmaatregelen, wonen en bereikbaarheid, kunnen de vier gemeenten alleen gezamenlijk aanpakken. Door effectief en efficiënt in de regio samen te werken worden de lokale inwoners uiteindelijk beter bediend en wordt uiteindelijk de leefbaarheid in de regio Kop van NH vergroot.

Voor het eerste overgangsjaar (2025) is door de gemeentesecretarissen in 2024 een besluit genomen voor een regionale werkbegroting. Hierin worden de reeds beschikbaar gestelde regionale budgetten als dekking gebruikt en wordt er zoveel mogelijk binnen de beschikbare regionale middelen gewerkt. Er is wel sprake van een tekort. Dit komt onder andere doordat de (boven) regionale opgaven de afgelopen jaren zijn gegroeid en complexer zijn geworden. Het Rijk en de provincie vragen met toenemende mate om als (sub)regio te acteren. Het tekort wordt meegenomen in lokale tussentijdse rapportages voor het jaar 2025.

Voor het jaar 2026 e.v. worden de kosten voor de regionale organisatie opgenomen in de begroting die in november 2025 naar de lokale gemeenteraden gaat. Hierin zitten ook incidentele frictiekosten. De structurele extra kosten worden geschat op tenminste enkele tonnen extra per jaar per gemeente (voorstel naar rato per inwoner). Voor de gemeente Texel zal dit financieel anders uitpakken, en wellicht geen extra dekking nodig zijn bij deze verdeelsleutel. Om te starten, worden de eerste drie jaar extra frictiekosten gemaakt, voor onder andere het opstarten en inrichten van de organisatie. In 2026 wordt er regionaal geïnvesteerd in bijvoorbeeld in personeel en een geschikte werklocatie voor de regionale medewerkers zodat zij als team kunnen functioneren. Bij voorkeur vindt dit plaats in een bestaand gemeentehuis.

De kracht van de regio zal op termijn renderen in een hogere kwaliteit, betrouwbaarheid en financiële voordelen zoals bijvoorbeeld de recent toegekende procesmiddelen voor het maken van een toekomstagenda brede welvaart Kop van NN. Het gaat dus niet om een besparingsoperatie en het uitgangspunt is dat de kosten voor de baten uit zullen gaan. Investeren in een sterke regio heeft op de langere termijn inhoudelijke meerwaarde voor de lokale gemeenten en daarmee voor de inwoners.

Meer duidelijkheid over de exacte, structurele extra kosten van de regionale organisatie volgt in de begroting 2026.

Sluitende begroting
We presenteren een sluitende begroting voor het jaar 2026, daarnaast willen we in de meerjarenbegroting ook minimaal voor het jaar 2027 een sluitende begroting presenteren. Dit is een uitdaging doordat we kiezen om de kapitaallasten van toekomstige investeringen alvast mee te nemen in de meerjarenbegroting. Dit zorgt ervoor dat niet jaarlijks een claim wordt gelegd op de programmabegroting maar alvast meerjarig vooruit wordt gekeken. We brengen deze verwachte kapitaallasten in beeld.

0.2 Burgerzaken

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De Gemeentewinkel
De Gemeentewinkel blijft de toegangspoort voor het eerste contact (zowel met als zonder afspraak) met onze inwoners. Direct contact kan het vertrouwen van onze inwoners vergroten en dus moeten onze interne processen hierop worden aangepast. De Gemeentewinkel heeft een belangrijke rol in het voorkomen van fraude, uitbuiting en ondermijning. Deze rol wordt steeds belangrijker, niet alleen bij reisdocumenten maar ook bij andere registraties. Sinds 2024 moet de gemeente bij adresonderzoeken ook fysiek onderzoek doen. Dit vraagt naast extra inzet en meer werk ook naar verwachting tot een taakverzwaring.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Beheerplan
In 2024 heeft de Raad het beheersplan gemeentelijke gebouwen vastgesteld. Een belangrijk kader hierbij is dat alle gemeentelijke gebouwen uiterlijk in 2035 van het gas moeten zijn. Dit Beheerplan gemeentelijke gebouwenbeheersplan is de basis voor de komende jaren om mee aan de slag te gaan.

De Bolder
Vanwege de integratie van de Bolder binnen de gemeente, wordt het gebouwenbeheer van de Bolder in 2026 onderdeel van de gemeente.

0.4 Overhead

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Koers Eilandkracht
Het afgelopen jaar hebben we binnen de organisatie ingezet op Eilandkracht, dit komt ook terug in de campagne Texel roept je. In 2025 ligt de nadruk op de kernwaarden 'in balans', 'in verbinding' en 'in beweging' in de organisatie bekend te maken en mee te nemen in onze werkwijze zodat we werken conform deze kernwaarden de onderlinge samenwerking in de organisatie te verbeteren. In 2026 ligt de nadruk om koersvast te blijven.

Binnen de organisatie zorgt dit voor hechtere samenwerking, meer rust en overzicht in processen, en een werkwijze die prioriteren en procesmatig werken centraal stelt. De inwoners, bedrijven en instellingen merken dit door een betere dienstverlening, sterkere verbinding met de samenleving en een organisatie die klaar is voor de uitdagingen en ambities van de komende jaren.

Wet Open Overheid (WOO)
In 2024 zijn we gestart met de aanpak van de Wet Open Overheid (WOO). Vanaf 2026 krijgt de WOO een structurele aanpak in onze organisatie op basis van de door het rijk beschikbare middelen.

Strategie ICT
De informatiestrategie 2025 vormt de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT binnen de gemeente in 2026.

Voor verdere digitalisering en samenwerking volgen we initiatieven vanuit de Digitale Agenda 2020.

0.63 Parkeerbelasting

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Parkeren
Het gebruik van apps en online betalen van de parkeertarieven blijft toenemen. Daarnaast zien we de kwetsbaarheid van onze fysieke parkeerautomaten. De komende periode moeten we afwegen of een reductie van het aantal fysieke parkeerautomaten in 2026 wenselijk is, waarbij we oog moeten houden voor bezoekers die minder digitaal vaardig zijn.

0 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	12,8 fte
				2025	13,71 fte
				2026	↑
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2024	13,14 fte
				2025	12,55 fte
				2026	↑
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatkosten	Kosten per inwoner in €	Eigen begroting	2024	€ 1.449
				2025	€ 1.647
				2026	=
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2024	€ 1.978.136 10,62%
				2025	€ 2.959.707 13.73%
				2026	↓
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (exclusief De Bolder)	Eigen begroting	2024	14,7%
				2025	14,2%
				2026	=

0 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Inzetten op raadscommunicatie		
Programma/taakveld	0.1		
Motivatie	Vanaf 2026 zal elke week voor een commissievergadering een halve pagina worden ingekocht bij de Texelse Courant en Texel dit Weekend, om te vertellen over de agenda van de raad, wijzen op mogelijkheden van inspreken en invloed, maar ook bijvoorbeeld: via leuke weetjes, achtergrondartikelen en interviews het werk van de gemeenteraad dichter bij de inwoners te brengen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Gemeenteraadsverkiezingen		
Programma/taakveld	0.1		
Motivatie	Het betreft o.a. kosten die volgen uit: organisatie van het Verkiezingsdebat, Kieskompas, opkomstbevordering en de kosten voor de benoemingstoets en risicoprofiel wethouders 2026-2030.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 40.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Dit bedrag zal worden opgenomen in de meerjarenbegroting en komt elke 4 jaar terug in de begroting.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Raadsreis
Programma/taakveld	0.1

Motivatie	De RaadsReis zal minimaal 2 keer per raadsperiode plaatsvinden, en heeft tot doel om via trainingen, gesprek en werkbezoek te werken aan deskundigheidsbevordering en teambinding.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 17.500	Structureel per 2 jaar	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Deze kosten worden in de meerjarenbegroting elke 2 jaar opgenomen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Versterken bedrijfsvoering		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Om de dienstverlening te verbeteren en een aantrekkelijke werkgever te blijven moeten we de bedrijfsvoering versterken. Met dit voorstel verhogen we onder andere het budget voor de opleidingen, starten we een programma om de vitaliteit van de medewerkers te verhogen en gaan we structureel aan de slag met een medewerkerstevredenheidsonderzoek.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000 € 205.000	Incidenteel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029 Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Voor het medewerkerstevredenheidsonderzoek wordt een systeem aangeschaft wat zorgt voor incidentele inrichtingskosten. De structurele middelen gaan over onder andere de uitvoering van het medewerkerstevredenheidsonderzoek, verhogen opleidingsbudget en de vitaliteitsonderzoek.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Abonnement fiscaalondersteuner

Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	De complexiteit op het gebied van belastingen neemt toe. Daarnaast hebben we gekozen voor horizontaal toezicht met de belastingdienst en is het belangrijk om expertise op het gebied van belastingen te kunnen inschakelen. Het betreft het inschakelen van advies bij belastingvraagstukken bij een externe fiscaal adviseur.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	213a onderzoeken		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Het college doet onderzoek naar de doelmatigheid conform de gemeentewet artikel 213a. Hiervoor was in de programmabegroting geen geld voor opgenomen. Het college vindt het belangrijk om jaarlijks zo'n onderzoek uit te voeren en hiervoor middelen te begroten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Expertise inkoop en aanbesteding		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Door de komst van een inkoop- en aanbestedingsadviseur is de inzet van externe expertise op het gebied van reguliere inkoop- en aanbesteding niet meer nodig. Deze middelen kunnen vrijvallen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking

	- € 25.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Onderhoud automatisering		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Kritisch is gekeken naar de budgetten voor het onderhoud op het gebied van automatisering. Gebleken is dat structureel € 15.000 kan vrijvallen en incidenteel € 20.000.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	- € 15.000 - € 20.000	Structureel Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Reis en verblijfskosten opleidingen		
Programma/taakveld	0.4		
Motivatie	Op het budget reis en verblijfkosten opleiding kan structureel € 8.000 worden ingeleverd.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	- € 8.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Hoofdstuk 4A -> Programma's 1 - Veiligheid op orde

Wat willen we bereiken?

We streven naar een veilige en leefbare omgeving voor alle inwoners en bezoekers. Dit houdt in dat iedereen veilig moet kunnen wonen, werken, verblijven en ondernemen, met een sterk gevoel van veiligheid. De kern van het beleid richt zich op het handhaven van de openbare orde, bescherming tegen criminaliteit, overlast en calamiteiten en het naleven van wet- en regelgeving. Daarnaast nemen wij proactieve maatregelen om criminaliteit en ongevallen te voorkomen.

Onze visie benadrukt integrale samenwerking, waarbij verschillende instanties en belanghebbenden gezamenlijk bijdragen aan een veilige en veerkrachtige gemeenschap. Hierbij staat een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor veiligheid centraal. Daarnaast is het cruciaal om flexibiliteit te waarborgen zodra zich een (langdurige) crisis voordoet, aangezien dit aanzienlijk veel aandacht en capaciteit van de organisatie en haar partners vereist.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Voorbereiden en respons
We bereiden ons effectief voor op rampen, crises en noodsituaties met als doel de schade zo beperkt mogelijk te houden en adequate hulp en ondersteuning te bieden aan getroffenen.

Samenwerken
Via samenwerking met diverse overheidsinstanties, hulpdiensten en de Texelse gemeenschap streven we naar een veerkrachtige en goed voorbereide gemeente, die in staat is om snel en adequaat te handelen bij calamiteiten.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We willen een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers creëren, bevorderen en behouden. Door onder meer het waarborgen van de openbare orde, het voorkomen en beperken van criminaliteit en overlast, en het handhaven van wetten en verordeningen. Via samenwerking met relevante partners en het ontwikkelen van passend beleid streven we naar een samenleving waarin iedereen zich veilig voelt.

1 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2018	10	12
				2019	15	13
				2020	14	11
				2022	15	8
				2023	10	9
				2024	n.n.b.	n.n.b.
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0,4	2,0
				2021	0,7	1,8
				2022	0,7	2,3
				2023	0,4	2,5
				2024	0,6	2,2
1. Veiligheid	Gewelds- en seksuele misdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	5,5	4,8
				2019	2,2	4,9
				2020	3,7	4,6
				2021	2,6	4,4
				2022	4,4	4,6
				2023	2,5	4,3
				2024	3,6	4,3
1. Veiligheid	Diefstal/inbraak uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0	1,8
				2021	0,4	1,4

				2022	0,4	1,4
				2023	0,4	1,3
				2024	1,1	1,2
1. Veiligheid	Vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	4	5,4
				2019	7	5,9
				2020	4,4	6,3
				2021	8,1	6,1
				2022	5,5	6,0
				2023	5	5,8
				2024	5,8	5,7

1 Wat gaan we ervoor doen?

Hoofdstuk 4A -> Programma's 2 - Goede bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Wij streven naar een duurzaam en efficiënt mobiliteitsbeleid op Texel, waarbij het toeristisch autogebruik aanzienlijk wordt verminderd. Hierdoor willen we het gebruik van fossiele brandstoffen terugdringen en de leefbaarheid op het eiland verbeteren. Minder autoverkeer betekent ook minder irritatie door het zoeken naar parkeerplaatsen, vooral in de bebouwde kom. Daarnaast onderzoeken we of het verbeteren van het openbaar vervoer een passende oplossing is om het autogebruik verder te verminderen.

We willen Texel positioneren als een fietsvriendelijk eiland, waar fietsen niet alleen veilig, maar ook de eerste keuze voor toeristen is.

Het vervoer naar en van Texel per boot moet soepel en efficiënt blijven verlopen. Ook willen we dat horecabezoekers na sluitingstijd op een praktische en veilige manier naar huis kunnen reizen.

2.1 Verkeer en vervoer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De geactualiseerde Mobiliteitsvisie is in concept gereed. Hierin worden een groot aantal zaken opgenomen waaronder het terugdringen van toeristisch autogebruik.

Om verkeersonveilige situaties te verbeteren en overlast voor omwonenden te verminderen wordt er gekeken naar mogelijkheden om vrachtverkeer gericht te routeren. (Voorbeeld is Oudeschild/Barentzstraat waar in overleg met logistieke sector en omwonenden naar de haalbaarheid van verbetermogelijkheden gekeken)

Naast het vastgestelde Wegenbeheerplan geeft het Jaarplan Openbare Ruimte-2025 inzicht in de Wegenprojecten die we op gaan pakken.

Voortvloeiend uit de inmiddels met succes uitgevoerde verbreding van fietspaden, wordt aan de Rozendijk (als onderdeel van een groter project ten bate van vervangen riool en herinrichten van de weg) een verbreding van het gedateerde fietspad gerealiseerd.

Om zwerfaval te bestrijden worden oude bakken op straat vervangen voor een ander type en daarnaast plaatsen we op veel bezochte plekken extra bakken.

2.2 Parkeren

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Fietsparkeren
Ten bate van het fietsparkeren verbeteren we de situatie op bestaande locaties (Voorbeeld is het RAB-terrein in Oudeschild) Daarnaast liggen er kleinschalige mogelijkheden om fietsparkeren nabij de dorpskern van Den Burg te verbeteren (Voorbeeld daarvan is de grondaankoop aan Achterom, naast Action) .

Strandslagen
Afgelopen jaar zijn we gestart met de pilot: ophogen van de parkeerplaatsen van twee strandslagen, namelijk Paal 12 en Paal 15. Vooral de beschikbaarheid van het parkeerterrein van Paal 12 had te lijden onder ernstige wateroverlast, en de ophoging in combinatie met een herinrichting levert een enorme verbetering op. We willen hierop in 2026 bij minimaal één strandslag een vervolg aan geven.

Parkeren
Nieuwe regels voor het parkeren bij B&B's zijn opgenomen in het paraplubestemmingsplan verblijfsrecreatie.

Bij het herinrichten van het maaiveld kijken we naar het verbeteren of uitbreiden van parkeergelegenheid voor minder validen. Zoals op het parkeerterrein nabij het Kogerstrand.

2.4 Economische havens en waterwegen

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Haven Oudeschild
In 2024 is aan de gemeenteraad geadviseerd om de exploitatievorm van de haven te wijzigen in samenwerking met de werkgroep haven. Om dit uit te werken is een kwartiermaker aangesteld die in samenwerking met belanghebbenden en de werkgroep voor de zomer van 2025 een voorstel voor de gemeenteraad geeft.

TESO
Samen met TESO, provincie, Rijkswaterstaat en Gemeente Den Helder voeren we gesprekken over een soepel en betrouwbaar vervoer van en naar Texel.

2.5 Openbaar vervoer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De bus op de tussenboot is teruggekomen, en ook het gebruik van de OV-pas in de bus op Texel is weer mogelijk. Er is een gratis buskaartje voor kinderen gekomen.

Ook zijn we gestart met een pilot voor veilig nachtvervoer tussen de dorpen.

2 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
n.v.t.						

2 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Bermverharding Laagwaalderweg en Pijpersdijk		
Programma/taakveld	2.1		
Motivatie	Grasbetontegels aanleggen naast geasfalteerde/gerehabiliteerde buitenwegen: Laagwaalderweg alleen bermverharding en Pijpersdijk in combinatie met een nieuwe asfaltdeklaag.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 465.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Pontweg Zuid (Californieweg-Akenbuurt)	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Asfaltconstructie vervangen, kruispunten verkeersveilig herinrichten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 5.200.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Fietspaden Pontweg Noord en Zuid
Programma/taakveld	2.1
Motivatie	Tegelijkertijd met rehabilitatie Pontweg worden ook de fietspaden vernieuwd en verkeersveiliger gemaakt.

Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 625.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Oude Kogerweg-Rozendijk	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Asfaltconstructie vervangen, verkeersveiliger inrichting	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 100.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Voetpaden rehabilitatie Den Burg, De Koog, Oudeschild	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Het opnieuw inrichten van diverse voetpaden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 310.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Burgerhoutstraat

Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichten van de straat met nieuwe materialen na rioleringswerkzaamheden	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 455.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Trompstraat	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichten met nieuwe materialen niet gerioleerde deel van de straat	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 945.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Diek	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichten straat met nieuwe materialen (groen, verharding, verkeer)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 910.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	De Vang	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Rehabilitatie.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.025.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Rommelpot (toegang Loodsmansduin)	
Programma/taakveld	2.1	
Motivatie	Herinrichting.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	PM	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De omvang van de uitvoering en daarmee de impact op de benodigde middelen is afhankelijk van nog onbekende ontwikkelingen in de toekomst. De afhankelijkheid van externe partijen is groot. En daarmee de onzekerheid over te verwachten invuling. Daarom is er voor nu nog geen bedrag aan gekoppeld.	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi en gastvrij Texel / Texel werkt!

Doelstellingen

Wat willen we bereiken?

We blijven inzetten op een veerkrachtige economie. De samenwerkingen met gemeenten, bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld op de andere Waddeneilanden en in de Kop van Noord-Holland, en zelfs regionaal in Noord-Holland-Noord, is hierbij van groot belang. We doen lokaal wat kan en regionaal wat moet.

Een bestendige arbeidsmarkt is van belang voor een stabiele, toekomstgerichte economie. We faciliteren hierin enerzijds via het Huis van Ontwikkeling, anderzijds door samenwerkingsverbanden (met o.a. het bedrijfsleven en onderwijssector) financieel te ondersteunen.

De ambitie voor recreatie en toerisme blijft om waarde toe te voegen aan de Texelse samenleving, ons te onderscheiden van andere bestemmingen en om balans te creëren tussen de toeristische ontwikkelingen, draagkracht van natuur en landschap en draagvlak bij de inwoners. De andere pijlers, agricultuur, visserij, zorg, dienstverlening, retail en ambachten, zijn voor een stabiele en toekomstgerichte economie ook van groot belang. Bij alle economische pijlers zetten we in op innovatie en transitiekracht en blijven we faciliteren, zodat nieuwe economieën mogelijk worden.

We willen aantrekkelijk blijven voor onze inwoners, bezoekers en ondernemers. Toeristische ontwikkelingen, draagkracht van het Texelse landschap en draagvlak onder de inwoners zijn in balans. Boeren leveren een belangrijke bijdrage aan het onderhoud van ons landschap. Vissers zijn onderdeel van de bedrijvigheid in de haven en zijn een belangrijk onderdeel van onze Texelse cultuurhistorische identiteit. Wij respecteren bestaande afspraken en willen ook op de langere termijn zoveel mogelijk regie houden op Texel en maken inzichtelijk wat dat vraagt van de gemeente, ondernemers en inwoners van Texel . Een goede balans tussen ecologie en economie, tussen natuur, landschap en landbouw is belangrijk.

3.1 Economische ontwikkeling

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Samenwerking
We werken intensief samen met de samenwerkingsverbanden Samen op Kop (Kop van Noord-Holland) en Waddeneilanden op behoud en versterking van de economie.

We ondersteunen onze Texelse boeren met een goede balans tussen ecologie en economie en hebben goed contact met de agrarische sector.

TTP
Het Toeristisch Toekomstplan Texel (TTP) wordt verder uitgewerkt via de Tweede uitvoeringsagenda TTP 2025-2027 met als doel het beheersbaar houden van toerisme en recreatie voor nu en in de toekomst. In de Tweede uitvoeringsagenda werken we aan het inzetten op gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap, onderzoek naar bewonersprofijt, invoeren nachtregister, Daarnaast werken we aan een goed stelsel van objectieve balansindicatoren waarmee we de toeristisch-recreatieve balans monitoren, en indien nodig, tijdig bij kunnen sturen als de druk op ecologie en/of leefbaarheid te groot wordt. Hierin werken we samen met VVV Texel en KADOTexel en sluiten daarmee aan bij de landelijke datamonitoring.

De aanbesteding van de vervanging van damwanden, steigers en dukdalven in de haven is gestart. De uitvoering vindt in 2025 plaats. Het reguliere geplande onderhoud aan de haven wordt uitgevoerd, zoals baggerwerken.

Participatie
We werken aan een toekomstmodel voor Leer-werkbedrijf De Bolder: er is gekozen om De Bolder verder te ontwikkelen en te behouden binnen de organisatie van de gemeente Texel. Om de organisaties van De Bolder en de gemeente samen te laten vloeien, hebben we een procesbegeleider aangesteld. Het onderdeel participatie vanuit het gemeentelijk sociaal team, is samengevoegd met de trajectcoaches van De Bolder in het nieuw gestarte Huis van Ontwikkeling. In 2026 blijven we samenwerken met andere organisatie die ook gericht zijn op het begeleiden van inwoners naar werk en/of vrijwilligerswerk.

Innovatie
Met het budget Ondersteuning Innovatie projecten, kunnen we maatschappelijke vraagstukken die collectief opgepakt worden, financieel ondersteunen. Het gaat dan vaak om project waar we als gemeente niet direct met menskracht kunnen faciliteren, maar wel financieel kunnen ondersteunen.

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Retailsector & ambulante handel
We faciliteren via de ruimtelijke ordening in voldoende ruimte voor bedrijvigheid, want alleen dan blijven we ons ontwikkelen. De uitvoering van bedrijventerrein Oudeschild is gestart. De ruimtelijke ordeningsregels van de retailsector, maatschappelijke voorzieningen en kantoren zijn zodanig flexibel dat we functies desgewenst kunnen omzetten.
De retailsector is economisch en maatschappelijk belangrijk voor inwoners, bedrijven en gasten. De centra blijven hierdoor aantrekkelijk en levensvatbaar. Wel is het noodzakelijk dat ze compact, compleet en comfortabel zijn. Het standplaatsenbeleid zal hierop worden afgestemd. We streven om ook het marktbeleid te actualiseren.
We hebben stappen gezet in het actualiseren van het standplaatsenbeleid om meer beleving in de centra te creëren en om ondernemers in de ambulante handel tegemoet te komen in toekomstbestendig beleid.

Landbouw & natuur
Samen met de Texelse boeren en natuurbeheerders hebben we overlegd over het toekomstbestendig houden van de landbouwsector en het behalen van natuurdoelen met name op de Hogeberg.

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen wij bereiken?

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Inkoop- en aanbestedingsbeleid
Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid biedt kansen voor de lokale economie. Het gemeentelijke bedrijvenloket biedt hulp aan ondernemers voor het aangaan van gemeentelijke opdrachten.

Arbeidsmarkt
Samen met anderen zetten we in op een bestendige arbeidsmarkt. We investeren in jongeren en maken het aantrekkelijk om op Texel te komen werken. Daarnaast is het belangrijk dat beroepsopleidingen beter aansluiten op de arbeidsmarkt en investeren in een vitale arbeidsmarkt. Op Texel wordt heel veel samengewerkt, zo ook tussen onderwijs, ondernemers en overheid. Al enige jaren zijn de krachten gebundeld om actief de arbeidsmarktproblematiek op te lossen. In het coalitieprogramma is aangegeven dat wij een ondersteunende en/of faciliterende rol hierin willen vervullen. Dat kunnen we financieel door initiatieven vanuit het maatschappelijk veld, die gericht zijn op het vinden van oplossingen, te ondersteunen.

Samenwerking
We ondersteunen de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven door bijvoorbeeld het uitvoeren van het project ‘Eiland geschoold’ uit de regiodeal De Waddeneilanden. Het gaat om kansrijke initiatieven die leiden tot verbreding van het onderwijs op het eiland, initiatieven die jongeren blijvend aan Texel binden en de lokale economie en werkgelegenheid steunen.

3.4 Economische promotie

Wat willen wij bereiken?

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

VVV
De economische promotie van het toerisme is belegd bij de VVV. Zij geven invulling aan de ambitie, visie en uitgangspunten van het Toeristisch Toekomstplan. Toegevoegd aan de contractafspraken is dat er aandacht is voor de leefbaarheid van de inwoners.

3 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3. Economie	Functiemenging	%	LISA	2017	55,3	52,4
				2018	55,8	52,8
				2019	56,4	53,2
				2020	56,0	53,2
				2021	55,6	53,3
				2022	55,5	53,8
				2023	60,4	55,8
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	224,4	145,0
				2019	184,1	129,6
				2020	236,6	158,4
				2021	234,5	165,1
				2022	245,0	174,1
				2023	298,1	197,1
6. Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2017	766,2	651,5
				2018	977,9	774,0
				2019	1017,9	792,1
				2020	1017,2	795,9
				2021	813,0	685,7
				2022	1045,3	825,4
				2023	1262,5	891,8

3 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Texel innovatief eiland		
Programma/taakveld	3.2		
Motivatie	Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. Daarbij willen we tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Een financiële bijdrage bij de start is vaak onmisbaar. Het budget Texel innovatief eiland is in voorgaande jaren succesvol ingezet. We stellen daarom voor dit incidenteel in de begroting op te nemen voor 2026. Aanvragen willen we toetsen volgens het onderstaande kader: 1. de aanvraag betreft de aanpak van of het oplossen van een vraagstuk op het gebied van energie, wateropslag, ecosysteemdiensten, verduurzaming landbouw en visserij op het grondgebied Texel 2. de aanvraag is niet strijdig met gemeentelijk beleid 3. de resultaten moeten maatschappelijke meerwaarde hebben en worden daarom openbaar gemaakt 4. er is ook andere financiering, waaronder bijdrage in natura 5. de aanvraag kan zowel door organisaties als natuurlijke personen worden gedaan, waarbij de aanvrager verklaart dat geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Vitale bestendige arbeidsmarkt
Programma/taakveld	3.2
Motivatie	De beroepsbevolking daalt door meer ouderen en minder jongeren. Vanwege de krappe arbeidsmarkt is het in alle sectoren moeilijk om arbeidskrachten aan te trekken. De innovatiekracht op Texel en het vermogen om samen te werken zijn groot. Al enige jaren hebben bedrijfsleven, onderwijssector en gemeente de krachten gebundeld om actief de arbeidsmarktproblematiek op te lossen. Denk bijvoorbeeld aan het HR-Netwerk, Kenniswerkplaats Texel, Texel Academy en OSG De Hogeberg. In het coalitieprogramma is aangegeven dat wij een

	ondersteunende en/of faciliterende rol hierin willen vervullen. Dat kunnen we financieel door initiatieven vanuit het maatschappelijk veld, die gericht zijn op het vinden van oplossingen, te ondersteunen. Wij stellen voor om ook voor 2026 voor dit doel € 75.000 te reserveren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Hoofdstuk 4A -> Programma's 4 - Toekomst voor de jeugd

Wat willen we bereiken?

Texel is een fijne gemeente om te wonen en te leven. Er heerst een prettig vestigingsklimaat, en het eiland trekt ook jonge gezinnen aan. Dit komt mede door de aanwezigheid van goede basis- en middelbare scholen. Kinderen en jongeren kunnen op Texel gezond, gelukkig en veilig opgroeien. Voor de allerkleinsten zijn er volop mogelijkheden om te spelen, bewegen en ontdekken.

Het onderwijs op Texel is sterk en goed georganiseerd. Scholen werken intensief samen binnen een doorgaande leerlijn van 0 tot 19 jaar, die is geborgd in een krachtig onderwijsnetwerk. Ouders hebben keuze uit vijf onderwijsvormen: openbaar, katholiek, protestants-christelijk, algemeen bijzonder en antroposofisch onderwijs. De basisscholen in de dorpen blijven zo lang mogelijk behouden, zodat kinderen dichtbij huis naar school kunnen. Ongeacht de locatie heerst er overal een uitstekend pedagogisch en didactisch klimaat.
Voor voortgezet onderwijs kunnen leerlingen terecht bij de brede scholengemeenschap OSG De Hogeberg, waar praktijkonderwijs, vmbo, mavo, havo en vwo worden aangeboden. Het vmbo biedt daarnaast specifieke richtingen binnen toerisme, techniek, horeca, zorg en bouw. De aansluiting tussen basis- en voortgezet onderwijs is goed geregeld, waardoor leerlingen een soepele overgang ervaren.

Ook na de schooltijd blijft de gemeente inzetten op persoonlijke ontwikkeling en vitaliteit. Inwoners worden gestimuleerd om zelfredzaam te blijven en zowel geestelijk als lichamelijk vitaal ouder te worden. Basisvaardigheden zoals lezen, schrijven en rekenen zijn essentieel voor iedereen, en hier wordt al vroeg in geïnvesteerd.

Wij streven naar kwalitatief goed onderwijs voor onze kinderen en een omgeving waarin alle inwoners gezond en vitaal oud kunnen worden.

4.1 Openbaar basisonderwijs

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We houden zo lang als mogelijk de scholen op Texel in stand. Het uitgangspunt is het beleid in Onderwijsvisie ‘Passend thuis nabij Onderwijs op Texel’ en dat continueren we.

4.2 Onderwijshuisvesting

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Basisscholen Texel
We ontwikkelen plannen voor verduurzaming en modernisering van de gebouwen voor de basisscholen in de Texelse buitendorpen. Dat is primair de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. We zetten in op inclusief onderwijs, mede op basis van de ambitie 'zoveel mogelijk passend thuis nabij onderwijs'.

In de ontwikkeling van de huisvestingsplannen houden we rekening met de realisatie van (een vorm van) een integraal kindcentrum. Voor De Bruinvis in Oudeschild en De Vliekotter in Oosterend zijn de plannen in ontwikkeling. Besluitvorming vindt plaats in 2025 en uitvoering naar verwachting in 2026. Voor basisschool Durperhonk in De Cocksdorp en de Lubertischool in De Koog zijn de plannen nog niet in ontwikkeling.

OSG De Hogeberg
Het voortgezet onderwijs met een breed aanbod is een belangrijke voorziening voor de gemeente. Een kwalitatief goed schoolgebouw – het gebouw OSG is van de gemeente- is belangrijk voor kwalitatief goed onderwijs. De gemeente draagt extra financiële middelen bij voor het onderhoud.

Een wettelijke taak van de gemeente is het faciliteren van het bewegingsonderwijs. De gymvoorzieningen voor het bewegingsonderwijs moeten veilig en in een goede staat zijn. Sportstichting Texel voert de zorg hiervoor uit en dit continueren we.

Integraal Huisvestingsplan (IHP)
Het beleid voor onderwijshuisvesting krijgt vorm in een Integraal Huisvestingplan (IHP), voortkomend uit een wetswijziging. Een IHP geeft inzicht in het bestand aan schoolgebouwen, het perspectief voor de locaties, de noodzakelijke investeringen van gemeente, schoolbesturen en andere partijen. Het is een belangrijk planningsinstrument voor de toekomstige scholenbouw binnen een gemeente, gebaseerd op een gezamenlijke visie van gemeente en schoolbesturen.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Doorontwikkeling Regionale en Texelse Agenda Onderwijs en Zorg
Uitgangspunt is de ambitie om inclusief onderwijs te realiseren. Daarvoor is een sluitende onderwijsstructuur nodig. We voeren deze agenda de komende jaren uit wat bijdraagt aan een sterke ondersteuningsstructuur voor inclusief onderwijs op Texel.

Breed onderwijsaanbod
De aanwezigheid van een scholengemeenschap met een breed onderwijsaanbod is van groot belang voor de gemeente. Het in stand houden van dit aanbod vraagt voortdurend aandacht. Tegelijkertijd hebben we de ambitie om het aanbod te verbreden. Dit versterkt de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het eiland. De bestaande samenwerking tussen OSG De Hogeberg, Vonk, de TexelAcademy, Omring en ondernemers is van grote toegevoegde waarde.

Taalonderwijs
Kinderen in het basisonderwijs krijgen extra ondersteuning vanuit het Gemeentelijk Onderwijs Achterstanden Beleid (GOAB). Hiervoor ontvangt de gemeente financiële middelen van het Rijk. In overleg met de scholen en de voorschoolse voorzieningen bespreken we op welke wijze de middelen het beste worden ingezet voor taalachterstanden in de Voorschoolse periode en het basisonderwijs. Dit monitoren we jaarlijks.

Volwasseneneducatie en Taalhuis
Via aanbod van Vonk (formeel onderwijs) of laagdrempelig via het Taalhuis kunnen volwassenen die laaggeletterd zijn (laag taal- en/of rekenvaardig) gebruik maken van taalonderwijs voor het verbeteren van taal-, reken- en digitale vaardigheden.

4 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	2019	0	2,4
				2020	0,6	2,7
				2021	0,6	2,7
				2022	6,7	4,2
				2023	3,1	6,3
4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatjegemeente.nl	2019	18	25
				2020	13	20
				2021	13	20
				2022	14	24
				2023	35	27
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% deelnemers aan het vo- en mbo-onderwijs	www.waarstaatjegemeente.nl	2019	2,0	2,0
				2020	1,7	1,7
				2021	1,9	1,9
				2022	2,0	2,4
				2023	2,5	2,4

4 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	De bruinvis verduurzamen: tijdelijke HV en IKC		
Programma/taakveld	4.2		
Motivatie	Basisschool De Bruinvis moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De kosten voor mogelijke tijdelijke huisvesting en een IKC zijn op dit moment nog niet bekend en worden in de loop naar de programmabegroting 2026 duidelijk.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	De Vliekotter verduurzamen: tijdelijke HV en IKC		
Programma/taakveld	4.2		
Motivatie	Basisschool De Vliekotter moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De kosten voor mogelijke tijdelijke huisvesting en een IKC zijn op dit moment nog niet bekend en worden in de loop naar de programmabegroting 2026 duidelijk.		

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	De Bruinvis verduurzamen
Programma/taakveld	4.2

Motivatie	Basisschool De Bruinvis moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.850.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 25 jaar aangezien het een renovatie betreft.	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	De Vliekotter verduurzamen	
Programma/taakveld	4.2	
Motivatie	Basisschool De Vliekotter moet worden gemoderniseerd en tegelijkertijd verduurzaamt. We kijken naar de mogelijkheden voor een integraal kind centrum (IKC) en of tijdelijke huisvesting tijdens de verbouwing nodig is.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.900.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 25 jaar aangezien het een renovatie betreft.	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 5 - Samen beleven en bewegen

Wat willen we bereiken?

Het doel van dit programma is het creëren en behouden van een fijne, gezonde, sociale en uitdagende leefomgeving. Dit doen we door het faciliteren van voldoende voorzieningen en een divers aanbod aan activiteiten op het gebied van sport, spel, kunst, cultuur en ontspanning. We zetten in op een nieuw sociaal cultureel centrum: het Thijssehuis. Een unieke plek waar kunst, cultuur en literatuur elkaar versterken en waar iedereen zich kan vermaken en ontwikkelen.

Natuur, erfgoed, landschap, openbaar groen en (openlucht)recreatie maken ook onderdeel uit van dit programma. We zorgen voor een goede balans tussen het gebruik en de belasting van de omgeving voor de sociale maatschappij enerzijds en het behoud en de bescherming van natuur, erfgoed en landschap anderzijds.

5.1 Sportbeleid en activering

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Laagdrempelig &toegankelijk
Sport is een leuke en gezonde vorm van vrijetijdsbesteding en draagt bij aan de vitaliteit van mens en maatschappij en is een manier om elkaar te ontmoeten. Sporten vergroot het welzijn en de gezondheid en bevordert samenwerking, stelt normen en waarden en biedt mogelijkheden voor participatie en integratie. Daarom stimuleren wij sport voor alle inwoners en houden het laagdrempelig en toegankelijk door tot en met 2026 deel te nemen aan de landelijke Brede SPUK/GALA regeling. De Sportstichting Texel voert dit uit met het Lokaal sport- en beweegakkoord. De combinatiefunctionarissen (de buurtsportcoach, de beweegcoach, de coördinator Sport & Bewegen en de sportparkfunctionaris) voeren het uit.

5.2 Sportaccommodaties

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Sportvoorzieningen
De gemeentelijke sportvoorzieningen (kunstgrasveld voor voetbal, atletiekbaan, openluchtzwembad en sporthal voor binnensport) verhuren we tegen maatschappelijke tarieven, zodoende stimuleren we sport op indirecte wijze en blijft het bereikbaar en toegankelijk voor onze inwoners.

TXL Sporthal
De Sportstichting Texel beheert en exploiteert de TXL Sporthal. Deze opdracht is geëvalueerd. De uitkomsten van de evaluatie nemen we mee bij een nieuw voorstel voor de opdracht voor het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal.

Sportpark Den Burg-Zuid & IJsbaan
De bezetting van de voetbalvelden in sportpark Den Burg-Zuid is gedaald. Sportveld C wordt niet meer gehuurd door Texel ‘94. We gaan aan de slag met de uitkomsten van het onderzoek naar de gebruiksmogelijkheden Sportpark Den Burg-Zuid om te komen tot een goede invulling en bezetting. Daarbij kijken we ook naar de aansluiting en invulling van de ijsbaan. Met belanghebbenden is gewerkt aan een definitief ontwerp voor de herinrichting van de ijsbaan als groen beweeg- en ontmoetingspark. De aanleg hiervan vindt in 2026 plaats.

Speeltuinen
In 2024 is het beleids- en beheersplan spelen vastgesteld en is gekozen voor het ambitieniveau. We werken aan de uitvoering van dit beleid en vervangen in 2026 diverse speeltoestellen.

5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Kunst & Cultuur
We stimuleren en bevorderen voldoende en divers aanbod van kunst en cultuur, zoals bijvoorbeeld beeldende kunst, muziek, dans, theater, film en poëzie, onder andere door het subsidiëren van diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

We dragen zorg voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomsten, zoals met Artex. We doen mee aan het landelijk programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' - die we voornamelijk inzetten via het basisonderwijs. Ook blijven we gebruik maken van de landelijke Brede Regeling Combinatiefuncties waarmee we onder andere een cultuurcoach op Texel inzetten en we reiken in 2026 weer een cultuurprijs uit. Met betrekking tot het Thijssehuis spannen we ons maximaal in om het gebouw in gebruik te nemen en het kunstwerk in de nok te onthullen.

5.4 Musea

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We ondersteunen en faciliteren bij het onderzoeken, verwerven, behouden en presenteren van kunst, cultuur en erfgoed. Dit doen we onder andere door het subsidiëren van musea en andere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

We dragen zorg voor een stabiel basisaanbod met duidelijke afspraken die we hebben vastgelegd in een subsidie-uitvoeringsovereenkomst betreffende de periode 2024-2027 met Stichting Texels Museum. We evalueren de aanvullende afspraken met Stichting Texels Museum over de inventarisatie- en bewaarplicht van het erfgoed.

Samenwerking
Daarnaast werken we een plan uit samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, de gemeente Den Helder en Hollands Kroon en andere lokale betrokken partijen om het maritieme erfgoed in de Waddenzee zo goed mogelijk te beschermen. We werken verder aan het onder aandacht brengen van archeologie (zie ook taakveld 5.5 Cultureel erfgoed) en erfgoed bij inwoners.

5.5 Cultureel erfgoed

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De gemeente ondersteunt en faciliteert bij het beheren en onderhouden van monumenten en (im)materieel cultureel erfgoed onder andere door het subsidiëren van instellingen en eigenaren die activiteiten coördineren en/of uitvoeren op dit gebied. We passen de informatievoorzieningen aan rondom cultureel erfgoed aan het nieuwe beleid, uitvoeringsrichtlijnen en -subsidieregels en zorgen dat ze actueel blijven.

Schapenboeten
We zetten actief het schapenboetenbeleid voort. En we zorgen dat monumenteneigenaren en kerkbesturen actief worden betrokken en geïnformeerd door jaarlijks bijeenkomsten te organiseren waar we actuele onderwerpen en vraagstukken bespreken. Bijvoorbeeld over subsidie- en verduurzamings-mogelijkheden.

5.6 Media

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De gemeente stimuleert de ontwikkeling van taal-, digi- en informatievaardigheid en mediawijsheid van inwoners. Hiervoor subsidiëren we diverse grote en kleinere instellingen en initiatieven die activiteiten aanbieden en ontplooien op dit gebied.

Bibliotheek
We dragen zorg voor een lokale bibliotheekvoorziening op Texel met duidelijke afspraken die vastliggen in een (meerjarige) subsidie-uitvoeringsovereenkomst met KopGroep Bibliotheken. De nieuwe zorgplicht vanaf 2026 wordt vastgelegd in de nieuwe Bibliotheekwet. Dat betekent dat we een wettelijk taak krijgen om ervoor te zorgen dat inwoners toegang hebben tot een volwaardige bibliotheek.

Lokale omroep
De gemeente verzorgt, ondersteunt en faciliteert (de aanwijzing van) een lokale publieke media-instelling op basis van de Mediawet. De instelling biedt hiervoor een programma aan dat representatief is voor de belangrijkste lokaal voorkomende culturele en maatschappelijke stromingen.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Groene infrastructuur
De gemeente onderhoudt, beschermt, faciliteert en ondersteunt de natuur, het landschap en recreatievoorzieningen. We stimuleren en versterken de biodiversiteit van de openbare ruimte op een manier die aansluit bij het omringende landschap en de specifieke situatie in gebruik en functie. Dit combineren we zoveel mogelijk met klimaat-adaptieve maatregelen. We werken samen met andere grondeigenaren en beheerders op Texel om deze aanpak over het hele eiland te bevorderen. We passen het beheer en onderhoud van het openbaar groen aan volgens de uitgangspunten en ambities uit het beleidsplan groene infrastructuur. Zo geven we invulling aan een groen en natuurlijk Texel.

5 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet - sporters	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3
				2022	50,2	46,4

Er zijn geen nieuwe gegevens van het RIVM. De cijfers van 2022 zijn het meest actueel.

5 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Robotmaaiers sportvelden		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 1.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Betreft de kosten voor onder andere verzekering en elektra.		

Investeringsvoorstel	Robotmaaiers aanschaffen sportvelden	
Programma/taakveld	5	
Motivatie	Voor dit geld gaan we de sport- en trainingsvelden van Den Hoorn, De koog, Oosterend en Den Burg voorzien van maairobots (aanvulling op de bestaande)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 42.500	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Elektrisch handgereedschap		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Voor dit geld gaan we elektrisch handgereedschap aanschaffen voor het onderhoud van het openbaar groen. We vervangen hier de (zeer) oude handgereedschappen die afgeschreven zijn (zowel technisch als economisch) door lichtere machines die ook arbotechnisch vriendelijker zijn (geen uitstoot van benzine).		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking

	- € 5.000	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De besparing wordt gerealiseerd doordat geen benzine te worden aangeschaft maar elektra wat goedkoper is.		

Investeringsvoorstel	Elektrisch handgereedschap	
Programma/taakveld	5	
Motivatie	Voor dit geld gaan we elektrisch handgereedschap aanschaffen voor het onderhoud van het openbaar groen. We vervangen hier de (zeer) oude handgereedschappen die afgeschreven zijn (zowel technisch als economisch) door lichtere machines die ook arbotechnisch vriendelijker zijn (geen uitstoot van benzine).	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 40.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Groen areaaluitbreiding		
Programma/taakveld	5.7		
Motivatie	Door de bouw van nieuwe woningen en andere investeringen op het eiland neemt ook het areaal aan groen toe. Dit groen moet worden onderhouden. Het gaat hierbij onder meer om: Marsweg-Noord Texelwende Cocksdorp Oudeschild Den Hoorn Thijsehuis IJsbaan		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Bij de programmabegroting 2026 is bekend welk bedrag extra nodig is voor het onderhoud. Daarnaast zal hierbij een voorstel worden gedaan om de areaaluitbreiding ook te dekken doordat de OZB toeneemt door een toename van het aantal woningen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	BCF subsidie Sportstichting Texel		
Programma/taakveld	5.2		
Motivatie	Beheer en exploitatie TXL Sporthal, bekostigen hogere energielasten, gestegen loonkosten, compenseren wegvallen terugleversubsidie subsidie energie en gestegen schoonmaakkosten. We wachten de evaluatie af voordat we een concreet bedrag opnemen als voorstel.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De verwachting is dat dit nu gaat om een bedrag van € 130.000 maar eerst wordt de evaluatie afgewacht.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Museumcollectie		
Programma/taakveld	5.4		
Motivatie	Na de evaluatie van het opfrissen/ontzamelen van de museumcollectie, waarvoor STM een eenmalige subsidie heeft ontvangen van 2 x € 90.000, zal er budget beschikbaar gemaakt moeten worden om de nieuwe collectie en depot te beheren en up to date te houden. Het ontzamelen en opfrissen vindt plaats in 2024 en 2025 waarna er een evaluatie gedaan wordt, zodat hier rekening mee moet worden gehouden voor de budgetten van 2026 e.v.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Het bedrag is bekend bij de programmabegroting 2026.		

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Aanschaf reddingsmiddelen strandbewaking	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	We gaan voor dit bedrag reddingsboten aanschaffen. Jaarlijks vervangen we 1 van de 8 boten.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 18.200	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Strandbewakingsposten vervangen	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	We gaan 8 strandbewakingsposten vervangen, per jaar vervangen we 2 posten. De huidige zijn 20 jaar oud en reeds 10 jaar economisch afgeschreven. Van één van de bewakingsposten is de vloer doorgerot waardoor vervanging in 2026 moet gebeuren.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 650.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar en betreft krediet voor in totaal 8 posten verspreid over 4 jaar.	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Vervangen Ransomes (maaimachine)
Programma/taakveld	5.7
Motivatie	Het vervangen van een bestaande maaimachine. Het aangevraagde krediet betreft de verhoging van het bestaande budget voor de vervanging vanwege gestegen kosten.

Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 47.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Brandkasten	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Aanschaffen van brandveilige kasten waarin de accu's van het elektrische handgereedschap opgeslagen moeten worden (wetgeving) vanwege brandveiligheid.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 20.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Speeltoestellen vervangen	
Programma/taakveld	5.2	
Motivatie	conform de investeringsvoorstellen in het in 2024 vastgestelde speelbeheer- en beleidsplan vernieuwen speelplekken/ toestellen: in afwijking van het beleidplan zal de speelplaats bij de Jozefschool niet vervangen worden. Dit ivm de woningbouw zonder speelplaats. Per saldo € 60.000 minder dan de bedragen in het speelbeleidsplan (€ 180.000)	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 120.000 2026 € 75.000 2027 - 2036	Perspectiefnota 2026-2029

Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 15 jaar. Vanaf 2027 zal het jaarlijkse krediet van € 75.000 worden opgenomen conform het speelbeleidsplan.

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Schilderend	
Programma/taakveld	5.7	
Motivatie	Door het opheffen en het opnieuw inrichten van de verharding op 't Schilderend kunnen met grondverbetering de monumentale bomen een langere leefsduur gegeven worden. De herrinrichting zal een bijdrage leveren aan de vergroening en gelijktijdig gevaarlijke situaties opheffen, zoals struikelgevaar door de opdruk van wortels. Het betreft het stuk Schilderend vanaf de Keesomlaan tot aan de rotonde Schilderend/Emmalaan/Bernardlaan aan weerszijden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 330.000	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 40 jaar	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 6 - Zorg voor elkaar

Wat willen we bereiken?

Texel streeft naar een hoge levenskwaliteit voor alle inwoners, waarbij iedereen volwaardig en onafhankelijk kan deelnemen aan de samenleving. We bieden passende ondersteuning wanneer dit niet mogelijk is, met inzet van de eigen kracht en netwerken van onze inwoners. We richten ons op het voorkomen van problemen en zoeken creatieve oplossingen wanneer nodig, door samenwerking met verschillende partners binnen het sociaal domein. Daarbij nemen wij als gemeente voornamelijk de procesregie voor onze rekening. Eke vier jaar stellen we samen met onze maatschappelijke partners nieuwe uitvoeringsprogramma’s op.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Uitvoeringsbudget Ouderen
We streven om de kwaliteit van leven van onze inwoners te verhogen. We richten ons daarbij op alle leeftijden en focussen op de speerpunten uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) die zijn uitgewerkt in de verschillende opgaven zoals benoemd in de uitvoeringsprogramma's Sociaal Domein. Deze programma's zijn in 2024 gestart en lopen door tot 2027. De hiervoor verkregen SPUK-middelen voor Gezondheid en Sociale Basis lopen vanaf 2026 af. In 2025 is een uitvoeringsprogramma Ouderen opgesteld. Het is belangrijk dat inwoners actief blijven deelnemen aan de maatschappij naarmate zij ouder worden. We hebben in 2025 een concreet plan opgesteld speciaal gericht op thema's die participatie van ouderen bevorderen.

Subsidie Stichting Alzheimer
Deze stichting werkt in het dementie netwerk samen om de ondersteuning en informatie af te stemmen en de krachten te bundelen om Texel verder te ontwikkelen naar een dementievriendelijke gemeente. De Stichting Alzheimer ontvangt van de gemeente een jaarlijkse subsidie toegekend uit het subsidiebudget Mens & Maatschappij.

Texel gezinnen
Bij de programmabegroting 2025 is een amendement ingediend om voor 2025 het budget voor Texel gezinnen te verhogen met € 20.000. We zien de meerwaarde van de benadering van Texelgezinnen waarbij ze vroegtijdig en laagdrempelig ondersteuning bieden en een luisterend oor ook buiten kantooruren.
Het draagt bij aan preventie van zwaardere problemen en het voorkomen van hogere kosten.
Wij hopen daarom dat Texelgezinnen een stabiele factor kan blijven vormen binnen een complex veld, waar medewerkers en instanties elkaar regelmatig afwisselen.
Gezien het belang wat we hieraan hechten zetten we de verhoging door in 2026.

Gezondheidsplein en -centrum
We hebben binnen de zorg veel verbeterslagen gemaakt. De basis is nu op orde, de uitvoering vraagt blijvende inzet. We hebben hard aan de realisatie van een nieuw **verpleeghuis aan de Gasthuisstraat gewerkt**. Met **Woontij** zijn afspraken gemaakt voor huisvesting van essentiële beroepen. Dit blijft een punt van aandacht, omdat de druk op de woningmarkt onverminderd hoog is. In de woonvisie nemen we dit mee. We blijven ons inzetten voor de realisatie van het gezondheidsplein en -centrum zoals opgenomen in het collegeuitvoeringsprogramma.

6.3 Inkomensregelingen

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Texelpas
We streven naar een laagdrempelige pas voor het gebruik van Bijzonder Bijstand om mensen met een laag inkomen de mogelijkheid te geven om mee te doen aan sport, educatie en cultuur. We hebben verschillende scenario's verkend voor de implementatie van de Texelpas. Eén van de scenario's is om de combinatiepas in te richten als marketinginstrument voor verschillende doelgroepen (inclusief alle inwoners en toeristen). Indien hiervoor wordt gekozen, kan de Texelpas kostenneutraal werken.
We bereiken meer Texelaars met de inkomensondersteuning en hebben ze extra geholpen tijdens de hoge inflatie.

6.4 WSW en beschut werk

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

De Bolder
Binnen de De Bolder streven we continue naar verbetering van onze prestaties en dienstverlening. We zien dat de afname van het totaal aantal FTE minder snel gaat dan eerder rekening mee werd gehouden. In afwijking van wat in het toekomstscenario van De Bolder is opgenomen, blijkt het – om het aantal arbeidsplaatsen van de afdeling buitendienst te kunnen behouden - noodzakelijk om in 2026 te investeren in een nieuwe bakkenwagen.

Het Huis van Ontwikkeling
We geven dit huis verder vorm zodat het zich ontvouwt tot een laagdrempelige voorziening waar inwoners en werkgevers terechtkunnen met al hun vragen op het gebied van participatie, werk en inkomen. Het is een voorbeeld voor het Rijk voor de rest van Nederland.

Leer-werkbedrijf De Bolder

Overzicht van baten en lasten

Meerjarenraming

.

6.5 Arbeidsparticipatie

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

6.72a Jeugdhulp begeleiding

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Regionaal Expertise Team (RET)

Het RET adviseert over passende jeugdhulp. De kosten van het RET worden t/m 2025 uit het DUVO (decentralisatie-uitkering vrouwenopvang) betaald. Door de korting op de DUVO en het feit dat deze middelen niet bedoeld zijn voor de inzet van het RET, kan het RET vanaf 2026 niet langer vanuit het DUVO worden gefinancierd. Om de voortgang te waarborgen, is het noodzakelijk om vanaf 2026 een structureel budget op te nemen in de reguliere begroting.

6.81a Beschermd wonen (WMO)

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

6 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6. Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2020	4	6
				2021	4	6
				2022	4	6
6. Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de totale beroepsbevolking	CBS	2021	67,9	70,4
				2022	70	72,2
				2023	71	73,1
6. Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2020	2	2
				2021	1	2
				2022	-	2
6. Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2021	213,3	431,2
				2022	138,7	366,7
				2023	152,8	344,8
6. Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners inwoners van 15-74 jaar	CBS	2021	36,1	197,7
				2022	48,3	197,7
				2023	83,1	191,5
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2021	14,2	13,7
				2022	13,7	13,4
				2023	13,5	13,5
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2021	1,3	1,2
				2022	0,9	1,2
				2023	0,9	1,1
6. Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2021	-	0,3
				2022	-	0,3
				2023	-	0,3

6. Sociaal Domein	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2021	570	-
				2022	550	710
				2023	540	700

6 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Uitvoeringsagenda Ouderen		
Programma/taakveld	6.6		
Motivatie	Om de participatie van ouderen te bevorderen gaan we inzetten op de thema's digitale vaardigheden, mobiliteit, sociaal contact, beweging, eenzaamheid en veerkracht		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000 - € 30.000	Incidenteel Incidenteel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	De dekking wordt gevonden in de pilot kosten sociale basis in dorpshuizen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Subsidie Alzheimer		
Programma/taakveld	6.6		
Motivatie	Het budget wordt ingezet op het houden van het Alzheimer Café, informatiebijeenkomsten, het lotgenotencontact en personele inzet om dit te begeleiden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.760 - € 15.760	Structureel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	We verlagen het subsidieplafond als dekking.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Texelpas
Programma/taakveld	6.2

Motivatie	Het implementeren van een laagdrempelige pas voor het gebruik van bijzondere bijstand waarbij eerst het onderzoek wordt afgewacht voordat een concreet voorstel wordt gedaan.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Op dit moment wordt gedacht aan een bedrag van € 90.000 structureel extra bovenop het bestaande budget van € 25.000 van het amendement bij de perspectiefnota 2025.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Regionaal expertise team		
Programma/taakveld	6.72		
Motivatie	Borgen van de inzet van het Regionaal Expertise Team voor advies over jeugdhulp		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.500	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Aanschaf bakkenwagen De Bolder	
Programma/taakveld	6	
Motivatie	De bakkenwagen van de Bolder is aan vervanging toe.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 130.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 130.000	Vervangingsinvestering
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 10 jaar	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 7 - Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Wat willen we bereiken?

We willen een duurzaam en klimaatbestendig Texel realiseren, waarbij we actief inspelen op de grote uitdagingen op het gebied van klimaat en energie. Dit betekent dat we aan de slag gaan met de herijkte vijf duurzaamheidsthema's (energietransitie, klimaatadaptie, circulaire economie, biodiversiteit en duurzame mobiliteit) en hiervoor extra personele capaciteit inzetten om zoveel mogelijk ambities te verwezenlijken.

We gaan verder met de maatregelen uit de uitvoeringsagenda "Texel Robuust, Strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie Texel 2024-2028". Daarnaast willen we op het eiland ons afval beter scheiden en meer recyclen. Hiervoor gaan we aan de slag met de uitkomsten van fase 1 uit het 'Recyleplan 2024-2030'. We willen toewerken naar een circulaire economie en een duurzaam inkoop- en aanbestedingsbeleid.

7.1 Volksgezondheid

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Dit komt terug in programma 5

7.2 Riolering

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

PSWR
Vanuit het ‘Programma Stedelijk water en Riool’ (PSWR) zetten we sinds 2023 in op het actief scheiden van de vuilwater- en hemelwaterstromen. In projecten sluiten we het afvloeiend water van de straat (openbare verharding) direct op het regenwaterriool aan en door het PSWR sluiten we nu ook de particuliere regenpijp aan op de straatzijde. We stimuleren eigenaren met een subsidieregeling om hemelwater af te koppelen. Omdat er op Texel ook veel grote verharde oppervlakken zijn (bijvoorbeeld boerenpercelen en grote bedrijfsruimtes) communiceren we actief over de mogelijkheden naar deze doelgroep. Vanwege het gezamenlijke belang van minder 'schoon' water in het riool en meer zoet water in de directe omgeving van waar het valt, werken we samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. De komende jaren zetten we deze lijn verder door.

Vervuiler betaalt
Variantenstudie rioolheffing is afgerond en brengen we in de praktijk. Hiermee geven we invulling aan de bestuurlijke wens om in de heffing meer rekening te houden met ‘de vervuiler betaalt'.

7.3 Afval

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Scheiding van Afval
We hebben het recycleplan vastgesteld, inclusief de benodigde financiële middelen voor fase 1. Dit vormt de basis voor een verdere scheiding van afval en betekent dat we in 2026 alle (semi) ondergrondse containers werkend, voorzien van toegangscontrole en vulgraadmeting hebben.

Circulaire Economie
Het Recycleplan bevat maatregelen die gericht zijn op het sterk verminderen van restafval en het verbeteren van de afvalscheiding, met als doel meer hergebruik. Hiermee zetten we belangrijke stappen richting een circulaire samenleving. Volgens het Nationaal Grondstoffenakkoord (2017) moeten in 2030 de helft van onze grondstoffen uit hergebruikte materialen bestaan, en in 2050 moet dit percentage 100% zijn.

7.4 Milieubeheer

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Duurzaamheid
We hebben een aantal maatregelen op het gebied van duurzaamheid uitgevoerd, zoals het uitnodigingskader solar carports, de transitievisie warmte en het beschikbaar stellen van budget voor duurzame investeringen in woningen. Met de hernieuwde invulling van de personele capaciteit, hebben we invulling gegeven aan de vijf duurzaamheidsthema's. De komende jaren zetten we extra capaciteit in om de doelen te halen en voor de verdere uitwerking van de adviezen van het inwonersberaad.

Klimaat adaptie
De strategie en uitvoeringsagenda klimaatadaptatie is vastgesteld. Inmiddels werken we aan een aantal in de uitvoeringsagenda opgenomen projecten, zoals het opstellen van kansenkaarten. Een vervolguitwerking van deze kansenkaarten, is een pilot in Oosterend om te onderzoeken hoe we het dorp klimaat adaptiever kunnen krijgen. Ook maken we de openbare ruimte van Texel steeds klimaatadaptiever. Om de wateroverlast bij extremen in de Weverstraat sterk te verminderen, is een robuuste regengoot geplaatst in de laagstgelegen delen van de straat. Daarnaast gebruiken we de wateropvangvoorzieningen in de Koog, Den Burg en De Cocksdorp om het gemeentelijke groen water te geven.

Netcongestie
Op Texel is -net als in andere delen van Nederland- sprake van netcongestie. Om de problemen op het gebied van netcongestie te beperken is afstemming en samenwerking op het eiland noodzakelijk. Hiervoor is middels het instellen van de Taskforce netcongestie invulling aan gegeven.
De al merkbare netcongestie voor grootverbruikers en de noodzaak om de extra wadkabel definitief in het Provinciale Investeringsprogramma Energie en Klimaat (pMIEK) opgenomen te krijgen, leiden tot het verkennen van de mogelijkheden voor een gemeentelijk MIEK.

Nationaal Isolatieprogramma (NIP)
De uitvoering van het NIP met daarbij het gemeentelijk subsidiefonds voor verduurzaming van woningen is gestart in 2025 en loopt in 2026 door.

7 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	-	172
				2019	221	163
				2020	236	170
				2021	231	169
				2022	224	129
				2023	208	-
7. Volksgezondheid en Milieu	Bekende hernieuwbare energie	%	www.Waarstaatjegemeente.nl	2017	3,2	6,9
				2018	4,1	7,6
				2019	4,9	8,9
				2020	6,5	10,6
				2021	6,7	11,9
				2022	8.4	14,6
7. Volksgezondheid en Milieu	Woningen met zonnepanelen	%	www.Waarstaatjegemeente.nl	2018	14	-
				2019	16	12
				2020	20	-
				2021	24	-
				2022	28	-
				2023	34	-
7. Volksgezondheid en Milieu	(Semi)publieke e-laadpunten	Per 1.000 inwoner	www.Waarstaatjegemeente.nl	November 2022	11,4	6,2
				December 2022	12,3	6,9
				Januari 2023	12,2	7,0
				Februari 2023	13,5	6,9

				Maart 2023	14,1	7,3
				Maart 2024	14.6	8,6
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2023	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,1	0,8
				A+	0,3	1,3
				A	28,0	29,2
				B	15,7	16,6
				C	24,4	25,1
				D	11,7	10,9
				E	5,6	6,5
				F	6,3	4,1
				G	6,9	4,0
7. Volksgezondheid en Milieu	Energielabel woningen	% in 2024	www.Waarstaatjegemeente.nl	A++	0,5	1,1
				A+	0,7	1,9
				A	21,7	29,9
				B	16,7	16,3
				C	30,1	24,5
				D	12,0	10,2
				E	5,5	6,1
				F	4,8	3,9
				G	5,3	3,9

7 Wat gaan we ervoor doen? (nieuwe voorstellen)

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Achterlader uit grondstoffenplan		
Programma/taakveld	7.3		
Motivatie	We schaffen een achterlader aan om de doelstellingen uit het recycleplan te kunnen uitvoeren		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 29.500 - € 29.500	Structureel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029 Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	Betreft onder andere de kosten voor verzekeringen, brandstof etc.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Uitwerking inwonersberaad		
Programma/taakveld	7.4		
Motivatie	Uit het inwonersberaad zijn concrete adviezen gekomen. Voor de uitwerking hiervan is structureel budget nodig conform het raadsvoorstel. Binnen het budget Duurzaam Texel is structureel € 115.000 beschikbaar als dekking.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 170.000 - € 115.000	Structureel Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel			

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Achterlader uit recycleplan
Programma/taakveld	7.3

Motivatie	We schaffen een achterlader aan om de doelstellingen uit het recycleplan te kunnen uitvoeren	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 350.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 350.000	Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Voorbereidingskrediet vuilniswagen ondergrondse containers	
Programma/taakveld	7.3	
Motivatie	Een aanbesteding organiseren voor het vervangen van de vuilniswagen voor de ondergroindse containers. Het bestaande voertuig is in 2027 afgeschreven	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 15.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 15.000	Vervangingsinvestering
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 8 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Kolkenzuiger vervangen	
Programma/taakveld	7.2	
Motivatie	We schaffen een nieuwe kolkenzuiger aan. De bestaande is afgeschreven.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 560.000	Perspectiefnota 2026-2029

	- € 560.000	Vervangingsinvestering
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 7 jaar	

Wat gaan we ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Uitbreiding afvalvoorzieningen groeiende woningaanbod / vervanging huidige areaal	
Programma/taakveld	7.3	
Motivatie	de woningnieuwbouw vraagt om maatwerk door de specifieke kenmerken van de woonomgevingen. Het huidige areaal inzamelmiddelen bereikt einde technische levensduur door bv. te refurbishen kunnen we duurzaam de economische en technische levensduur verlengen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 85.000	Perspectiefnota 2026-2029
	- € 85.000	Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	De afschrijftermijn is 10 jaar	

Hoofdstuk 4A -> Programma's 8 - Goed wonen

Wat willen we bereiken?

We willen een toereikende en gevarieerde woningvoorraad met een fijne woonomgeving voor onze inwoners realiseren. Dit betekent met name meer sociale huur- en middenhuurwoningen, betaalbare koopwoningen, met daarbij een mix van verschillende woningsoorten (denk aan grondgebonden appartementen, levensloopbestendige woningen etc.). Er wordt ingezet op het versnellen van de woningbouw, waaronder de zeer snelle realisatie van een groot aantal tijdelijke woningen. We willen dat betaalbare huur- en koopwoningen langjarig betaalbaar blijven. Texel bouwt voor de eigen woningbehoefte en we zetten in op verbetering van de bestaande woningvoorraad.

8.1 Ruimte en leefomgeving

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

We pakken de Omgevingsvisie en de Regionale Woonzorgvisie in 2025 op.?De Omgevingsvisie werken we in 2026 verder uit in programma's (bijvoorbeeld het Volkshuisvestingsprogramma) en regels voor het Omgevingsplan. Er is nu sprake van een tijdelijk omgevingsplan dat uiterlijk in 2032 klaar moet zijn. Met regiogemeenten werken we aan een' Aanpak Landelijk Gebied Kop van Noord-Holland'. De Wet regie volkshuisvesting moet – indien deze wordt vastgesteld - worden geïmplementeerd, waaronder het opstellen van een Volkshuisvestingprogramma.

Daarnaast werken we aan de Nota Omgevingskwaliteit, de opvolger van de Welstandsnota.

8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Gemeentelijke beleidsdoelen op het gebied van woningbouw worden via de grondexploitaties ondersteund. De grondexploitaties Flexwoningen Marsweg (Noord en Zuid), Locatie Kompasschool, Skillerveld, De Siep, J. Daalderstraat en (verlengde) Schipper Boonstraat lopen. In 2026 worden de gronden Groene Plaats fase 2, Fonteinschool, Oude Ulo en de voormalige bibliotheek in exploitatie genomen.

8.3 Wonen en bouwen

Doelstellingen

Waar hebben wij al op ingezet en zetten we door?

Het uitvoeringsprogramma van de Woonvisie december 2024 is in 2025 gestart en loopt door in 2026. Het werken met de Omgevingswet?en de Wet kwaliteitsborging is gestart en geven we vanaf 2025 verder vorm.

Er is grote voortgang geboekt bij de gemeentelijke woningbouwlocaties: Skillerveld, De Siep, locatie Kompasschool, Marsweg Zuid, Marsweg Noord en Jozefschool. De voorbereiding voor de herontwikkeling van de Fonteinschool, Oude Ulo en de voormalige bibliotheek is gestart en loopt door in 2026.

De regionale samenwerking op het gebied van Wonen in de Kop van Noord-Holland en het Samenwerkingsverband Waddeneilanden zijn belangrijk en bieden ons mogelijkheden om samen in te zetten op woongerelateerde onderwerpen. Voor programma 8 zijn het Regionaal Woonakkoord Kop van Noord-Holland 2022-2026 en de Regiodeal Waddeneilanden relevant.

Opvang ontheemde Oekraïners
De afgelopen jaren hebben we een grote inzet geleverd op de ontvang van ontheemde Oekraïners. In 2025 verhuizen de Oekrainers van de opvangboot naar woningen in Starkenburgh en Marsweg-Noord. Daarmee voldoen we aan het uitgangspunt van goede huisvesting voor deze kwetsbare doelgroep. Dit is ook in lijn met de afspraken met Den Helder in verband met de spreidingswet.

Marsweg-Noord blijft bijzonder voor Texel aangezien we de ontwikkeling en exploitatie van dit woningbouwproject in eigen hand houden.

8 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde	Bedragen x €1.000	CBS	2022	328	317
				2023	372	368
				2024	393	379
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in cijfers	2021	11,1	8,9
				2022	4,8	9,3
				2023	4,4	9,1
8. Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2022	80,3	70,3
				2023	80,7	70,3
				2024	80,9	70,4
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	Woonlasten in €	COELO	2021	616	733
				2022	632	823
				2023	636	860
				2024	661	911
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	Woonlasten in €	COELO	2021	742	810
				2022	759	905
				2023	765	942
				2024	798	994

8 Wat gaan we ervoor doen?

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Uitvoeringskosten gebiedsgerichte aanpak landelijk Gebied Kop van Noord-Holland		
Programma/taakveld	8.1		
Motivatie	Personele inzet voor de Texelse bijdrage in het regionale programmateam		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Op dit moment is nog niet bekend welke bijdrage moet worden geleverd en of dit binnen de huidige organisatie is op te vangen.		

Wat gaan we ervoor doen?

Voorstel	Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord		
Programma/taakveld	8		
Motivatie	Personele inzet voor de Texelse bijdrage in het regionale programmateam		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	PM	Structureel	Perspectiefnota 2026-2029
Toelichting financieel	Op dit moment is nog niet bekend welke bijdrage moet worden geleverd en of dit binnen de huidige organisatie is op te vangen.		

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3560608

Perspectiefnota 2026

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf: Bedrijfsvoering

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Gemeentewet, Besluit Begroting ven Verantwoording en Financiële verordening gemeente Texel.

Besluit

1. De perspectiefnota 2026 vast te stellen en als basis te nemen voor de behandeling van de programmabegroting 2026.
2. Het tarief van de toeristenbelasting vast te stellen op €2,55 per overnachting voor het jaar 2026.
3. Het college opdracht te geven om in kaart te brengen waar in de huidige begroting stille lasten aanwezig zijn en dit voor de start van de nieuwe college- en raadsperiode te presenteren.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Perspectiefnota digitaal

Gemeente Texel

.txl

Aan : Raad en commissieleden

Datum : 27 februari 2024

Onderwerp : Actuele Lange Termijn Planning

Geachte raads- en commissieleden,

Hierbij ontvangt u een actuele versie van de Lange Termijn Planning (LTP). De vorige keer dat de LTP aan u is voorgelegd was in januari van dit jaar.

Wat komt er de komende periode concreet op u af?

A. Onderwerpen voor april

	Toelichting
Advies inwonersberaad – voldoende energie	
Perspectiefnota 2026-2028	

B. Onderwerpen voor mei

	Toelichting
Rapportage grote projecten en grondexploitaties	
Cultuurhistorische elementenkaart	

C. Onderwerpen voor juni

	Toelichting
RHCA - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
VRNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
Opstellen Mobiliteitsvisie	opdracht gegeven, is na de zomerperiode opgestart
Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer	
Zendmastenbeleid actualiseren	
ODNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal	
Integrale verordening Sociaal Domein	
GGD HN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	
Evaluatie Inwonersberaad	onder voorbehoud uitkomsten bespreking evaluatie inwonersberaad
Opstarten vlekkenplan De Koog	
Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid	

D. Onderwerpen doorgeschoven

	Toelichting
Verzelfstandiging haven Oudeschild	*Wordt 3e kwartaal, 2 juli 2025* We zijn afhankelijk van de voortgang bij de externe kwartiermaker. Toezegging is voor de zomer van 2025. Rib volgt.
Brede evaluatie parkeren	*Wordt 3e kwartaal, 2 juli 2025* Parkeeronderzoek is afgelopen zomer uitgevoerd. Resultaten worden verwerkt. Rib volgt.

Met vriendelijke groet,

Het college van B&W

Team	Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Advies en Ondersteuning	RHCA - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	
Advies en Ondersteuning	Wijzigen Verordening gemeentelijke onderscheidingen	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	Advies en verordening zijn in concept klaar, wacht op afhandeling deelzaak consequenties juza
Beleid en Vergunningen (AOV)	VRNHN - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 1 Veiligheid op orde	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (VTH)	ODNHN - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	
Sociaal Domein	GGD HN - Kadernota 2026	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 6 Zorg voor elkaar	Remko van de Belt	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Mobiliteitsaanpak Texel - Den Helder	2025-1	20250226 - 26 februari 2025	Programma 8 Goed wonen	Cees Hooijschuur	Voorbereiding afgerond, wordt aangeboden in de raad van februari 2025.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Co-financiering van plannen ten behoeve van visserijsector en visserijgemeenschap op raadsagenda	2025-1	20250326- 26 maart 2025	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	Voor de projecten uit het VOP wordt inmiddels in eerste instantie gekeken of cofinanciering uit andere gelden (zoals Waddenfonds/IKW en Europese subsidies) mogelijk is. Aanvankelijk was het de opdracht vanuit LVVN (voorheen LNV) dat hierover medio 2024 duidelijkheid moest zijn; inmiddels is bekend dat het ook later in het jaar bekend mag zijn. Daardoor is het nu onbekend of er in 2024 projecten uit de € 2 miljoen gefinancierd gaan worden, of dat we een verzoek om overheveling doen. Vandaar dat we de planning nu uitstellen tot in elk geval 2025-1
Beleid en Vergunningen (Beleid	Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.	2025-1	20250326- 26 maart 2025	Programma 4 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Het voornemen voor het wijzigen van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs gemeente Texel is op de agenda gekomen van het overleg met de schoolbesturen (Texelse Agenda Onderwijs & Zorg). De schoolbesturen willen hiervoor graag het Op Overeenstemming Gericht Overleg voeren. Het voorstel voor aanpassing van de verordening is aan de orde geweest in het overleg met de schoolbesturen in november. In het overleg (TAO&Z) wordt het met de schoolbesturen verder afgestemd. Daarna gaat het zo spoedig mogelijk in procedure gaat voor besluitvorming van de raad.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling	2025-1	20250326- 26 maart 2025	Programma 4 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Is gestart. De gemeente en de schoolbesturen voeren de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg uit. Onderdeel is de evaluatie van het gemeentelijk onderwijsbeleid. Dat beleid ligt vast in de Verordening Materiële Financiële Gelijkstelling. Het streven is om de verordening in elk geval in technisch inhoudelijk te actualiseren. Over het evaluatietraject van het beleidsinhoudelijke deel, moeten nog afspraken worden gemaakt met de schoolbesturen. Dat gebeurt op basis van prioritering van de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg.
Gemeentewerken	Opstellen Beheerplan Straatmeubilair 2025-2029 (inclusief	2025-1	x	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	De inventarisaties zijn in uitvoering. Het Beheerplan Straatmeubilair wordt begin 2025 aan de raad aangeboden.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Advies inwonersberaad - voldoende energie	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Rikus Kieft	Begin 2025 komt het advies van het inwonersberaad naar de organisatie voor een reactie van betrokken disciplines zoals financiën, juridische zaken, personeelszaken, vergunningen, beleid.. etc. met betrekking tot de (mogelijke) consequenties. Er wordt hiervan een advies opgesteld.
Advies en Ondersteuning	Evaluatie Inwonersberaad	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Rikus Kieft	In het najaar van 2024 vindt de uitvoering van het Inwonersberaad plaats. Op 14 december 2024 is de laatste bijeenkomst.
Advies en Ondersteuning	Perspectiefnota 2026-2028	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Advies en Ondersteuning	RHCA - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (AOV)	VRNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 1 Veiligheid op orde	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.21 Opstellen Mobiliteitsvisie	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	opdracht gegeven, wordt na de zomerperiode opgestart.
Gemeentewerken	8.28 Evaluatie van het fietspadenbeleid, gericht op capaciteit en veiligheid	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	Dit najaar is de laatste tranche van Reconstructie fietspaden SBB opgeleverd. De evaluatie van deze aanpak en een eventueel vervolg voor andere fietspaden maakt onderdeel uit van de nieuwe Mobiliteitsvisie.
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.32 Mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van verplichte routes voor het vrachtverkeer	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	nog niet gestart
Gemeentewerken	Brede evaluatie parkeren	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	
Gemeentewerken	Verzelfstandiging haven Oudeschild	2025-2		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Rikus Kieft	opdracht aan kwartiermaker gegeven, gesprekken tussen havenwerkgroep en kwartiermaker geweest
Beleid en Vergunningen (VTH)	ODNHN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Opstarten vlekkenplan De Koog	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	Nog niet gestart, er wordt een startnotitie voorbereid voor de raad.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Rapportage grote projecten en grondexploitaties	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Zendmastenbeleid actualiseren	2025-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	door de prioriteit van de ambtelijke inzet op het gebied van versnelling van woningbouw wordt het zendmastenbeleid met een half jaar verschoven. Hierdoor ontstaan geen problemen, mede omdat de verwachting is dat zeker tot 2026 nog geen grootschalige introductie van small cells wordt verwacht. Zie RIB november 2024

Team	Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Beleid en Vergunningen (Beleid	Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal	2025-2		Programma 5 Samen beleven en bewegen	Remko van de Belt	De evaluatie van het beheer en exploitatie van de TXL Sporthal door de Sportstichting Texel is verschoven naar 2025. Door COVID-19 heeft de sportstichting geen kans gehad om reële exploitatiejaren te draaien. Dit is met de sportstichting afgesproken. Sportstichting wordt t.z.t. gevraagd om een voorstel te doen voor de overname van het beheer en de exploitatie van Zwembad Molenkoog. Het voorstel van de Sportstichting wordt samen met de resultaten van de evaluatie aan de raad voorgelegd.
Sociaal Domein	GGD HN - Jaarverantwoording 2024 en programmabegroting 2026	2025-2		Programma 6 Zorg voor elkaar	Remko van de Belt	
Sociaal Domein	Integrale verordening Sociaal Domein	2025-2		Programma 6 Zorg voor elkaar	Remko van de Belt	
Griffie	MOTIE - Nieuwe democratische vormen	2025-3		Programma 0 Voor en door bewoners	Mark Pol	Op 14 februari 2024 en op 18 april heeft het Afstemmingsoverleg gesproken over o.a. de (procesmatige) uitvoering van deze motie. Concreet ging dat ook over de Quick Scan Democratie (wordt dat het vertrekpunt? Zo ja: Planning? Zo nee: hoe dan oppakken?), als instrument om uitvoering te geven aan de motie. Omdat de Quick Scan ook tijd vraagt, en via het Afstemmingsoverleg van 18 april 2024 pas gepland is voor begin 2025, en de uitvoering van de motie hieraan gekoppeld is, is het nog niet zeker wanneer er concrete resultaten zijn, die aan de raad kunnen worden aangeboden. Maar 'Datum raad' zal dus zijn NA de QuickScan (en dus niet eerder dan laat in 2025).
Advies en Ondersteuning	Programmarekening 2024	2025-3		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	Nog niet begonnen
Advies en Ondersteuning	Tussenrapportage 2025	2025-3		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	(voorheen halfjaarlijkse rapportage)
Beleid en Vergunningen (Beleid	Plan Verduurzaming en modernisering Vliekotter en Bruinvis	2025-3		Programma 4 Toekomst voor de jeugd	Remko van de Belt	Naar verwachting worden de plannen voor de schoolgebouwen van De Vliekotter en De Bruinvis in concept bekend (vooralsnog januari). De schoolbesturen en de gemeente werken parallel aan dit traject ook aan uitgangspunten voor een (vorm van) Integraal Kind Centrum (IKC). Dit heeft invloed op de plannen voor de schoolgebouwen. De volgende stap wordt het uitwerken van deze verbinding.
Advies en Ondersteuning	Aanbieden notitie over Rioolheffing/ nieuwe Modelverordening Riool- en Waterzorgheffing	2025-3		Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en s	Cees Hooijschuur	Als gevolg van andere prioriteiten wordt dit onderwerp doorgeschoven naar 2025-3.
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.8 Evaluatie Huisvestingsverordening 2020 in 2025	2025-3		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	De evaluatie van de huisvestingsverordening is opgenomen in het woonbehoefteonderzoek (april 2024). Op basis van de ‘woonvisie’ (Q4 2024) en de regionale ‘woonzorgvisie’ wordt de nieuwe huisvestingsverordening opgesteld. De huidige huisvestingsverordening loopt tot 25 februari 2025, door die in Q4 2024 ongewijzigd vast ter stellen te stellen wordt voorkomen dat Texel een periode zonder huisvestingsverordening zit. De tussentijdse verlenging is aangeleverd voor de raad van december 2024. Bovenstaande planning ziet op de inhoudelijke vernieuwde HVO 2025.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Locatie Oude Ulo - programma en exploitatie	2025-3		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	Nog niet gestart. Planning sluit aan op Thijssehuis. Nu volledige inzet op Marsweg Noord. Daarnaast is het goed om aansluiting te zoeken bij de nieuwe Woonvisie, vaststelling naar verwachting december 2024.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Opstellen woonzorgvisie	2025-3		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	Planning volgt uit het regionaal overleg.
Advies en Ondersteuning	Meicirculaire 2025	2025-4		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Advies en Ondersteuning	Programmabegroting 2026	2025-4		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Gemeentewerken	Evaluatie inzet extra Boa bij de handhaving betaald parkeren (in 2025)	2025-4		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg	2025-4		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	Dit onderwerp wordt opgepakt na de vaststelling van de mobiliteitsvisie.
Beleid en Vergunningen (Beleid	4.4 bedrijventerrein Oudeschild	2025-4		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Cees Hooijschuur	Het bestemmingsplan partiële herziening Oudeschild uitbreiding bedrijventerrein is onherroepelijk per 11 juni 2024. Conform college uitvoeringsprogramnma 2022-2026 wordt in 2025 de ontwikkeling van het bedrijventerrein opgestart.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Omgevingsvisie vaststellen	2025-4		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	In 2025 komt de Omgevingsvisie in ontwerp naar de raad.
Beleid en Vergunningen (Beleid	8.3 Inventarisatie snipperlocaties gemeentegrond kleinschalige CPO	2025-4		Programma 8 Goed wonen	Remko van de Belt	Dit is opgenomen in uitvoeringsprogramma Woonvisie. Start na vaststelling Woonvisie en uitvoeringsprogramma.
Beleid en Vergunningen (Beleid	Opstellen terrassenbeleid	2026-2		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	3.13 Actualiseren welstandsbeleid	2026-2		Programma 5 Samen beleven en bewegen	Rikus Kieft	Na de afronding van de Omgevingsvisie (2025) wordt de actualisatie van het welstandsbeleid gestart in een op te stellen nota Omgevingskwaliteit (vml. Welstandsnota). Start 2025, oplevering in Q2 van 2026.
Gemeentewerken	Raadsvoorstel over evaluatie Fase 1 en aanpak Fase II Recycleplan	2026-3		Programma 7 Volksgezondheid, duurzaam en s	Rikus Kieft	Moet nog worden gestart
Beleid en Vergunningen (Beleid	Innovatie en modernisering van kampeerrecreatieterreinen faciliteren	2026-4		Programma 3 Mooi en gastvrij Texel/Texel we	Rikus Kieft	Nog niet gestart. Is een opdracht voor de Toerismetafel.
Advies en Ondersteuning	Gewijzigde gemeenschappelijke regelingen Wgr	x		Programma 0 Voor en door bewoners	College	

Team	Onderwerp	Raad kwartaal	Datum Raad	Programma	Portefeuillehouder	Stand van zaken
Advies en Ondersteuning	Septembercirculaire 2025	x		Programma 0 Voor en door bewoners	Cees Hooijschuur	
Gemeentewerken	Beheerplan Wegen 2029 - 2033	x		Programma 2 Goede bereikbaarheid	Cees Hooijschuur	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Evaluatie bandjes en andere maatregelen terugdringen alcohol bij jongeren, integraal advies bandjes	x		Programma 6 Zorg voor elkaar	Mark Pol	
Beleid en Vergunningen (Beleid	Raadsvoorstel Fase II Groeneplaats (nog plannen)	x		Programma 8 Goed wonen	Cees Hooijschuur	

Motie

Regels snippergroen aanscherpen

Raad	16-04-2025
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Programma	8 Goed wonen

Toelichting
Het komt voor, ook op Texel, dat mensen bewust of onbewust zich een stuk grond toe-eigenen van de gemeente. De afgelopen jaren heeft dit tot gevolg gehad dat er verstening en bebouwing heeft plaatsgevonden op openbare grond, met een groenbestemming. Als de gemeente niet handhaaft in een periode van 20 jaar ontstaat het verschijnsel 'verjaring' waardoor de gebruiker het recht krijgt om de grond te kopen.

In de beleidsregel is te lezen wat snippergroen is.
'*Het is een verzameling voor percelen grond in eigendom van de gemeente die grenzen aan particulier eigendom en die voor de gemeente geen toegevoegde waarde en/of duidelijke functie meer hebben als openbare ruimte.*' In de vaststelling van 'geen toegevoegde waarde' wordt de ecologische waarde van de grond tot dusverre niet meegenomen. Hetzelfde geldt voor de klimaat adaptieve waarde van de grond.

In het bestuurlijk advies van het Beleidsplan Groene Infrastructuur staat:
"*Het klimaat verandert <> droogte en hitte nemen toe. De gemeente Texel speelt hierop, met dit Beleidsplan Groene Infrastructuur in door met gezond groen onze dorpen en het eiland leefbaar en toekomstbestendig te houden. Daarom wordt ingezet op meer groen en meer bomen.*"
Uit het Beleidsplan Groene infrastructuur zelf:
"*We zorgen voor een betere aansluiting van de groenstroken in de dorpen met het omliggende buitengebied*" en "*de gemeente geeft in elk geval geen snippergroen-restgrond uit als de grond onderdeel uitmaakt van een groenstructuur, groenbuffer dan wel een ecologische verbindingszone*" en ook:
"*Uitgangspunt is dat het aantal vierkante meters bosplantsoen niet afneemt.*"

Uit onderzoek van de gemeente Hollands Kroon blijkt dat in 90% van de gevallen de verkoop van snippergroen leidt tot verstening. Onder andere daarom is Hollands Kroon volledig gestopt met de verkoop van snippergroen in 2022. Volgens ons is er geen reden om aan te nemen dat dit op Texel anders is.

Vandaar deze motie.

Roept het college op

1. Vast te stellen welke groenstroken en ander openbaar groen *niet* tot snippergroen gerekend kunnen worden op basis van objectieve criteria als ecologische waarde, groen-blauwe verbindingszones en oppervlakte.
2. Voorwaarden op te stellen die borgen dat verkocht snippergroen groen blijft (geen betegeling of vervlondering, bijvoorbeeld).
3. De verkoop van snippergroen *op te schorten* totdat punt 1 en 2 gereed zijn en verwerkt in de beleidsregel.

Motie

Geen campers in de dorpscentra

Raad	16-04-2025
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Programma	8 Goed wonen

Toelichting
Het toeristenseizoen staat weer voor de deur en we verheugen ons op een gezellige drukte. Het gevoel van drukte wordt vaak negatief beïnvloedt door te veel blik op de weg. Ook campers in de dorpscentra dragen daaraan bij. Daarom willen we campers uit de smalle straten van de dorpskernen weren. Het college stelt dat een camperverbod formeel niet mogelijk is, omdat een camper als voertuig niet valt uit te zonderen van andere voertuigen. Een gebiedsontzegging en een verbodsbord zouden daarom niet mogelijk zijn.

Wel maakt het college nu gebruik van informerende bebording, zoals in Oudeschild, waar campers gewaarschuwd worden dat het een krappe verkeerssituatie betreft. Wij denken dat bestuurders van campers ook zelf niet in de krappe straten van de dorpskernen verzeild willen raken.

In andere gemeenten (zoals Ommen, Zaanstad) is een camper(parkeer)verbod voor bepaalde gebieden/parkeerterreinen wel vastgelegd in de APV. Die omschrijvingen zijn gebaseerd op bijvoorbeeld landschappelijke verstoring. Wij dagen het college uit om voor onze pittoreske dorpskernen ook een formulering te vinden.

Vandaar deze motie.

Roept het college op

1. **vóór de zomervakantie:**
   I. **de dorpscommissies te vragen of het weren van campers gewenst is in hun dorp, en als dat het geval is: in overleg met hen bepalen over welk gebied het dan gaat.**
   II. **bij de toegangswegen van die gebieden informele ontmoedigingsborden zoals bijvoorbeeld ‘campers gelieve niet inrijden’ te plaatsen’ en/of een pictogram dat dit verbeeldt.**
   III. **gebieden aan te wijzen waar parkeren voor campers verboden is.**
2. **op termijn er voor te zorgen dat deze gebieden met/in GPS services/routeplanners worden opgenomen.**
3. **Mogelijkheden en keuzes voor een formeel verbod voor campers aan de raad voor te leggen in het traject van de mobiliteitsvisie.**

D66 texel GroenZwart

Motie

Behoud authenticiteit van de Texelse dorpen!

Raad	16-04-2025
Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Programma	3 Mooi en gastvrij Texel/ Texel werkt

Toelichting

Texel staat bekend om zijn unieke dorpsgezichten, karakteristieke straatjes en historische gevels. Deze authentieke elementen dragen niet alleen bij aan de identiteit en charme van ons eiland, maar vormen ook een belangrijke trekpleister voor bewoners en bezoekers.

Helaas zien wij steeds vaker dat oude gevels en klinkerstraatjes in onze Texelse dorpen worden ingeruild voor moderne, minder karakteristieke bebouwing en bestrating. Hierdoor verdwijnt stukje bij beetje de sfeer die Texel zo bijzonder maakt. Dit baart ons zorgen.

Wij willen daarom meer in zetten op het behoud van de authentieke straten en gevels in de dorpskernen.

Het hergebruiken van oude materialen kan al bijdragen aan het terugbrengen van sfeer in de straatjes, door het gebruik van oude klinkers.

Daarnaast zien wij ook een rol voor de Commissie Omgevingskwaliteit om ook bij de herinrichting van straten in de dorpskernen gevraagd en ongevraagd advies te geven.

Ook willen wij het college vragen om met de Commissie Omgevingskwaliteit in gesprek te gaan over het behoud van de authentieke straatjes en gevels in de dorpskernen. Deze uitkomsten kunnen meegenomen worden bij het welstandsbeleid, welke volgend jaar in 2026 geactualiseerd zal worden.

Wij vinden dat de gemeente het goede voorbeeld moet geven in het behoud van onze kernwaarden.

Vandaar deze motie.

Roept het college op:

- om bij de herinrichting van straten in de dorpskernen zoveel mogelijk oude materialen her te gebruiken en deze kosten mee te nemen bij de investeringsaanvraag;
- de rol van de Commissie Omgevingskwaliteit te versterken door hen altijd advies te laten geven over reconstructies en rehabilitaties van wegen, straten en pleinen;
- samen met de Commissie Omgevingskwaliteit in kaart te brengen welke karakteristieke straatjes en gevels behouden dienen te worden en aan te geven hoe geborgd kan worden dat karakteristieke straatjes hun uitstraling kunnen behouden, en de resultaten daarvan te verwerken in de nota Welstandsbeleid, die in 2026 geactualiseerd wordt.

Motie

Stookverbod bij code rood of oranje (in de Stookwijzer)

Binnen de bebouwde kom, bij open haarden en houtkachels

Raad	: 16-04-2025
Portefeuillehouder	: C. Hooijschuur
Programma	: 7 Volksgezondheid, duurzaam en schoon

Toelichting
Houtstook is een belangrijke bron van luchtverontreiniging. Ongeveer 25% van het fijnstof (PM2,5) in de lucht komt door [1]houtstook. Hoewel slechts 15% van de mensen een houtkachel of open haard bezit in Nederland, ervaart 25% van de bevolking overlast[2]. Vooral kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en mensen met luchtwegaandoeningen worden getroffen.
En dat geldt ook voor mensen op Texel, gezien het feit ook dat de gemeenteraad hier regelmatig brieven over ontvangt (zie bijvoorbeeld deze brief.)

Een verbod op houtstook bij slechte luchtkwaliteit vermindert gezondheidsrisico's en bevordert een schone leefomgeving, en dat willen wij dus: dat er (onder voorwaarden) een verbod komt voor houtstook bij code oranje en rood. Daarnaast willen wij dat er een gemakkelijke manier van overlast-melding mogelijk wordt, via bijvoorbeeld de Stookwijzer of via eigen meldingen-systeem van de gemeente. Dit alles willen wij omranden met een bewustwordingscampagne.
We hopen dat dit inwoners ook aanmoedigt om bewust en verantwoord met houtstook om te gaan. Zo worden de gezondheid en leefbaarheid van alle inwoners beschermd.

Volgen meldingen
En als uit de periodieke analyse van de overlastmeldingen blijkt dat er geen verbetering optreedt, er sprake blijft van herhaalde meldingen, overwegen wij een voorstel waarbij aan het stookverbod een boetebeding wordt gekoppeld.
Vandaar deze motie.

Roept het college op
Zo spoedig mogelijk (via een beleidsregel of anderszins) te regelen dat:
- er een verbod komt op houtstook binnen de bebouwde kom, voor houtkachels en open haarden, bij code **oranje of rood**.
- te zorgen dat mensen gemakkelijk een overlastmelding kunnen doen (via de Stookwijzer of via het meldingssysteem dat de gemeente zelf al heeft), en deze periodiek te analyseren.
- er actief gecommuniceerd wordt over de informatie die op de Stookwijzer te vinden is, de opties van stookwijzer-app, het verbod en het overlastregister.
- en uiterlijk in september de gemeenteraad te informeren over de voortgang.

[1] Zie hier: Effect van houtstook op luchtkwaliteit en gezondheid
[2] Zie hier: Overlast van hout stoken.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Benoeming Regionale RaadsRapporteur de heer Albers

De heer Van Troost (commissielid CDA Texel) is de komende tijd niet in staat om zijn taak als Regionale RaadsRapporteur voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio uit te voeren. Er is geïnventariseerd wie hem zou willen vervangen, en daarop heeft [1]de heer Albers (commissielid VVD Texel) positief gereageerd.

Lees hier alles over de taken van de Regionale RaadsRapporteurs.

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

T.b.v. de voorbereiding van vergaderingen van de Regionale Raadscommissie Noordkop (**Verordening Regionale Raadscommissie Noordkop 2024**);

Besluit

De heer J. Albers, commissielid, aan te wijzen als plaatsvervangend Regionale RaadsRapporteur voor de GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Daarmee is dit nu het overzicht van Regionale RaadsRapporteurs voor Texel:

GR Omgevingsdienst Noord Holland Noord:	*De heer Soyer*
GR GGD Hollands Noorden:	*De heer Schuiringa en mevrouw Dros (plv.)*
GR Veiligheidsregio NHN:	*De heer Albers (plv.) en de heer Van Troost*

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 april 2025,

De griffier, De voorzitter,

[1] Er was ook een aanmelding van **mevrouw Visser-Veltkamp**, vanuit het besef dat het belangrijk is deze positie vervuld te hebben, maar zij gaf daarbij aan dat als een *ander* zich zou melden, zij zich terug zou trekken.

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2193
Extern Zaak ID	3549778
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2025
Agendapunt	14
Titel	Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel
Portefeuillehouder	R. van de Belt

Geagendeerd	**Vergaderdatum**
B&W	11 februari 2025
Raadscommissie	5 maart 2025
Raadsvergadering	**16 april 2025**

Toelichting

Het college van burgemeester en wethouders adviseert de gemeenteraad om de “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel” aan te passen. Dat gebeurt periodiek. De wijzigingen zijn gebaseerd op voorstellen van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) en komen voort uit landelijke ontwikkelingen en wetswijzigingen. Dat gaat conform de VNG-brief en de was-wordt-lijst van de VNG. Het gaat om tekstuele verduidelijkingen ten aanzien de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven. Ook de normbedragen in de verordening zijn aangepast en bijgewerkt naar niveau 2025. Daarvoor gelden de VNG-indexering. De bedragen zijn opgehoogd om te kunnen voorzien in duurzaamheidsmaatregelen.

(P.s Wethouder van de Belt is akkoord (PO 3 februari 2025)

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3549778

Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Programma

4 Toekomst voor de jeugd 4.2 Onderwijshuisvesting

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten de raad voor te stellen

1. de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals aangepast op basis van de wijzigingsvoorstellen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (ledenbrief 20/080 van 3 november 2020, vast te stellen en
2. de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals vastgesteld op 15 juni 2016, in te trekken.

Toelichting

De gemeente heeft een wettelijke taak ten aanzien van onderwijshuisvesting. Daarvoor volgt de gemeente de modelverordening en de periodieke wijzigingsvoorstellen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten. Voor onze lokale situatie is de modelverordening vertaald in de Verordening voorzieningen huisvesting gemeente Texel. In dit advies stellen wij voor de laatste wijzigingen van de VNG over te nemen.

Bijlagen

1. Ledenbrief VNG 20/080 Ontwikkelingen onderwijshuisvesting en wijziging VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs,
2. Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs,
3. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel met wijzigingen.

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☑
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☑	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders adviseert de gemeenteraad om de “Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel” aan te passen. Dat gebeurt periodiek. De wijzigingen zijn gebaseerd op voorstellen van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) en komen voort uit landelijke ontwikkelingen en wetswijzigingen. Dat gaat conform de VNG-brief en de was-wordt-lijst van de VNG. Het gaat om tekstuele verduidelijkingen ten aanzien de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven. Ook de normbedragen in de verordening zijn aangepast en bijgewerkt naar niveau 2025. Daarvoor gelden de VNG-indexering. De bedragen zijn opgehoogd om te kunnen voorzien in duurzaamheidsmaatregelen.

Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Argumenten tot advies

De gemeente heeft een wettelijke taak voor onderwijshuisvesting. Gemeenten hanteren daarvoor sinds 1997 de modelverordening van de Vereniging Nederlandse gemeenten (VNG). Ook de gemeente Texel en heeft daarvoor de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel. Deze wordt periodiek gewijzigd op basis van de wijzigingsvoorstellen van de VNG, in dit geval nog de wijzigingen uit 2020. Daarover gaat dit advies.

Functie van de verordening:
In de verordening staan de regels voor onderwijshuisvesting waar schoolbesturen bij de gemeente aanspraak op kunnen maken. De verordening geldt als uitgangspunt, maar het is ook een consensusmodel; het heeft een vangnetfunctie. Dat betekent dat gemeente en schoolbesturen zoveel als mogelijk naar maatwerk kunnen streven en dat daarom afgeweken kan worden van uitgangspunten in de verordening. Dat mag. Als dat niet aan de orde is, wordt de verordening gehanteerd.

Wijzigingen voor de verordening waar het conform de VNG-brief om gaat:
De wijzigingen staan in de was-wordt-lijst van de VNG.

- Tekstueel: het gaat om verduidelijkingen en aanpassingen naar aanleiding van wetswijzigingen: de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven.
- Normbedragen: de normbedragen in de verordening zijn aangepast en bijgewerkt naar niveau 2025*. Daarvoor gelden de VNG-indexering. De bedragen zijn opgehoogd om te kunnen voorzien in duurzaamheidsmaatregelen.

*Dit heeft geen financiële consequenties. Voor deze wettelijke taak (zorgplicht voor onderwijshuisvesting: nieuwbouw, uitbreiding, renovatie) ontvangt de gemeente financiële middelen via de algemene uitkering/het gemeentefonds. Deze middelen worden pas aangewend als de gemeente en schoolbesturen consensus hebben -inclusief de financiën- over de ontwikkeling van onderwijshuisvestingplannen.

Verder ter info:
Integraal Huisvestingplan (IHP): Gemeenten moeten vanaf 2025 verplicht een Integraal huisvestingsplan (IHP) hebben/opstellen. Hiervoor is een wetsvoorstel aangenomen.
In een integraal huisvestingsplan maken gemeenten en schoolbesturen afspraken over wie waarvoor verantwoordelijk is en hoe de geldstromen lopen en hoe wordt samengewerkt met andere voorzieningen. Het realiseren van goede schoolgebouwen staat voorop. In een IHP worden duurzaamheid, ventilatie, modernisering, renovatie, etc. meegenomen. De gemeente en de schoolbesturen zijn daar op dit moment feitelijk al mee bezig: De Skool is al geheel in nieuwbouwvorm gerealiseerd en voor de scholen in de buitendorpen worden plannen ontwikkeld. Een feitelijk IHP (een plan) is er nog niet, maar wordt hier vanuit afgeleid. Dat wordt dus ontwikkeld.

Alternatieven
De wijzigingsvoorstellen zijn vooral tekstueel van aard of komen voort uit wetswijzigingen. Er is daarom geen aanleiding om hier van af te wijken.

Consequenties van het advies

- ### Juridische consequenties
  Door de verordening aan te passen aan de voorgestelde wijzigingen van de VNG, voldoet deze weer aan actuele wet- en regelgeving.

Belanghebbenden
Met de schoolbesturen moet Op Overeenstemming Gericht Overleg gevoerd worden (OOGO). Partijen zijn dus belanghebbende. In november 2024 is dit overleg gevoerd en in januari 2025 heeft met de regiobestuurder van Kopwerk en de bestuurder van OSG De Hogeberg nog een aanvullend gesprek plaatsgevonden. De uitslag van het overleg is van belang voor de afwegingen van de gemeenteraad. De schoolbesturen zijn akkoord met de wijzigingsvoorstellen van de VNG en dat de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel er op aangepast kan worden.

Communicatie
Communicatie vindt plaats via de wekelijkse bekendmakingen.
Na positieve besluitvorming zal (zoals gebruikelijk) het besluit over het wijzigen van een verordening gepubliceerd worden en zal de geactualiseerde verordening op de website worden gezet. Dat gebeurt om de verordening formeel rechtskracht te geven.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie
- Wet op het Primair Onderwijs (WPO);
- Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO);
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3549778

Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Doelenboom

Programma

4	Toekomst voor de jeugd
4.2	Onderwijshuisvesting

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de Wet op het Primair Onderwijs (WPO);
- de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO);
- de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Overwegende

- dat de gemeente een wettelijke taak heeft op het gebied van onderwijshuisvesting;
- dat de gemeente mede zorg draagt voor voldoende adequate onderwijshuisvesting;
- dat de gemeente hiervoor de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel hanteert en actueel houdt;

Besluit

1. de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals aangepast op basis van de wijzigingsvoorstellen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (ledenbrief 20/080 van 3 november 2020, vast te stellen;
2. de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals vastgesteld op 15 juni 2016, in te trekken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-03-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Ledenbrief VNG 20/080 Ontwikkelingen onderwijshuisvesting en wijziging VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs,
2. Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs,
3. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel met wijzigingen.

Raadsbesluit van : Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
3 november 2020
Kenmerk
TRE/U202000849
Lbr. 20/080
Telefoon
070-373 8393
Bijlage(n)
3

Onderwerp
Ontwikkelingen onderwijshuisvesting en wijziging VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Samenvatting
In deze ledenbrief informeren we u over diverse ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting.

- *Update VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs:* Deze bevat verduidelijkingen en aanpassingen aan een aantal eerdere wetswijzigingen.
- *Indexatie normbedragen:* Naast de jaarlijkse indexatie is een ophoging van de normbedragen nodig in verband met bouwbesluit-eisen voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen die vanaf 1 januari 2021 gelden.
- *Investering in ventilatie scholen:* Naar aanleiding van het eindrapport van het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen stelt minister Slob voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media € 360 miljoen ter beschikking. Met dit bedrag als 30% cofinanciering kunnen gemeenten en schoolbesturen investeren in het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen.
- *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs:* Er komt een wettelijke verplichting aan voor gemeenten: het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (hierna: IHP). De VNG, PO-Raad (primair onderwijs) en VO-raad (voortgezet onderwijs) komen met een handreiking voor het opstellen van een IHP.
- *Lobby voor investering in Onderwijshuisvesting: routekaart PO/VO:* In het kader van het klimaatakkoord heeft de VNG samen met de PO-Raad en de VO-raad een routekaart opgesteld. Deze routekaart is de onderlegger voor een structurele aanpak van de kwaliteit en energieprestaties in de onderwijshuisvesting.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Aan de leden

Datum
3 november 2020
Kenmerk
TRE/U202000849
Lbr. 20/080
Telefoonnummer
070-373 8393
Bijlage(n)
3

Onderwerp
Ontwikkelingen onderwijshuisvesting en wijziging VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Geacht college en gemeenteraad,

1. Aanleiding

In deze ledenbrief informeren we u over diverse ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting.

- *Update VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs:* Deze bevat verduidelijkingen en aanpassingen aan een aantal eerdere wetswijzigingen.
- *Indexatie normbedragen:* Naast de jaarlijkse indexatie is een ophoging van de normbedragen nodig in verband met bouwbesluit-eisen voor Bijna Energie Neutrale Gebouwen (hierna: BENG) die vanaf 1 januari 2021 gelden.
- *Investering in ventilatie scholen:* Naar aanleiding van het eindrapport van het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen stelt minister Slob voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media € 360 miljoen ter beschikking. Met dit bedrag als 30% cofinanciering kunnen gemeenten en schoolbesturen investeren in het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen.
- *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs:* Er komt een wettelijke verplichting aan voor gemeenten: het opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (hierna: IHP). De VNG, PO-Raad (primair onderwijs) en VO-raad (voortgezet onderwijs) komen met een handreiking voor het opstellen van een IHP.
- *Lobby voor investering in Onderwijshuisvesting: routekaart PO/VO:* In het kader van het klimaatakkoord heeft de VNG samen met de PO-Raad en de VO-raad een routekaart opgesteld. Deze routekaart is de onderlegger voor een structurele aanpak van de kwaliteit en energieprestaties in de onderwijshuisvesting.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

2. Gemeentelijke zorgplicht voor onderwijshuisvesting
Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. Gemeenten dragen de kosten van nieuwbouw en uitbreiding, daarvoor ontvangen zij geld via het gemeentefonds. Door middel van een gemeentelijke verordening wordt dit geld verdeeld. Schoolbesturen ontvangen van het Rijk de middelen voor onderhoud en exploitatie. Deze taakverdeling vraagt om samenwerking en afstemming van exploitatie en investeringen.

3. Update VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
In de gewijzigde Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs is een aantal eerdere wetswijzigingen verwerkt: de profielen van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen en toelichtingen duidelijker opgeschreven. Ook zijn de nieuwe normbedragen voor onderwijshuisvesting opgenomen.

4. Indexatie normbedragen
Per 1 januari 2021 treedt de wijziging met betrekking tot BENG uit het Bouwbesluit in werking. Dit heeft ook gevolgen voor de kosten voor onderwijshuisvesting. Hierdoor moet de VNG per die datum de normbedragen bij de Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs eenmalig extra ophogen met 9,6% omdat de normbedragen nu eenmaal een realistische weergave van de werkelijke kosten moeten zijn. Dit percentage is gebaseerd op informatie van het kenniscentrum Ruimte-OK. Aangezien het gaat om een generieke beleidswijziging die alle burgers en bedrijven in Nederland raken in financieel opzicht, komen gemeenten niet in aanmerking voor compensatie op basis van de financiële verhoudingen-wet.

Om de normbedragen te laten aansluiten bij de kostenontwikkeling worden de bedragen per 1 januari 2021 voorts aangepast via de systematiek van de prijsbijstelling zoals beschreven in de Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs. Hieruit volgt een plus van 6,38% voor de investeringen, en een plus van 1,57% voor de exploitatie.

5. Investering in ventilatie scholen
Naar aanleiding van het eindrapport van het Landelijk Coördinatieteam Ventilatie op Scholen stelt minister Slob € 360 miljoen ter beschikking. Hiervan komt € 100 miljoen op korte termijn beschikbaar. Dit bedrag geldt als 30% cofinanciering om gemeenten en schoolbesturen te ondersteunen bij investeringen in het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen. Voor het aanpakken van de ventilatie is de gebouweigenaar, in veel gevallen het schoolbestuur, in eerste instantie verantwoordelijk. Dat neemt niet weg dat gemeenten en schoolbesturen gezamenlijk moeten zorgen voor goede onderwijshuisvesting.

Op dit moment werken de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de vormgeving van de regeling op basis waarvan gemeenten aanvragen kunnen doen. Naar verwachting moeten de aanvragen van schoolbesturen verlopen via de gemeente waar het betreffende schoolgebouw staat. Zodra de regeling definitief is, zal hierover een bericht verschijnen op www.vng.nl.

6. Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
Minister Slob werkt, onder meer op verzoek van de VNG, aan een wetswijziging rondom de Onderwijshuisvesting. Eén van de highlights van deze wijziging is dat er een verplichting voor gemeenten komt om in samenspraak met de schoolbesturen een Integraal Huisvestingsplan

Onderwijs (hierna: IHP) op te stellen, waarschijnlijk voor een periode van tenminste 16 jaar. Dit IHP is in combinatie met de Meerjaren Onderhoudsplanningen van schoolbesturen de basis voor een langjarige planning van investeringen. Dat gaat om onderhoud, renovatie en nieuwbouw, maar ook om sluiting en sloop. Altijd met de diversiteit van het onderwijs en de demografische ontwikkelingen als uitgangspunt.
Voor het maken van een IHP stellen de PO-Raad, VO-Raad en de VNG een handreiking op. Deze handreiking is een nuttig hulpmiddel bij het opstellen van een IHP; het is geen blauwdruk of voorschrift. De handreiking komt binnenkort beschikbaar via www.vng.nl. Voor ondersteuning bij het opzetten van een gezamenlijke en planmatige aanpak bij de verduurzamingsopgave in het onderwijs kunnen gemeenten gebruik maken van het aanbod van kenniscentrum Ruimte-OK via het programma Scholen op Koers naar 2030.

7. Lobby voor investering in Onderwijshuisvesting: routekaart PO/VO
Naar aanleiding van een motie van de gemeente Heerhugowaard over bekostiging onderwijshuisvesting op de algemene ledenvergadering in 2018, heeft de VNG een Expertiseteam Onderwijshuisvesting ingesteld. Dit expertiseteam stelde dit voorjaar vast dat de al jarenlang oplopende bouwkosten zonder compensatie in het gemeentefonds ertoe leiden dat er steeds minder scholen kunnen worden gebouwd. De bestaande voorraad veroudert snel en voldoet daarom steeds minder aan de moderne eisen aan een schoolgebouw. Ook stelde het expertiseteam vast dat gemeenten zich zonder extra middelen niet verantwoordelijk kunnen maken voor hogere klimaat en/of kwaliteitsdoelstellingen.
Op advies van het expertiseteam heeft het VNG-bestuur zich geschaard achter de ambities in scenario 5 van de routekaart PO/VO. In dit scenario worden de komende 30 jaar de kwaliteit en duurzaamheid van alle scholen aangepakt. Hiervoor is jaarlijks € 700 miljoen extra investering nodig, bovenop de bedragen die gemeenten en schoolbesturen zelf al investeren in onderwijshuisvesting.
Recentelijk nam de ALV van de VNG nog eens unaniem een motie van de gemeente Noordoostpolder aan om de lobby richting het Rijk te intensiveren om te komen tot een structurele verhoging van de middelen voor onderwijshuisvesting. De financiering door de Rijksoverheid op dit terrein schiet al jaren tekort.

De sectorale routekaart van de PO-raad, VO-raad en de VNG brengt de weg naar verduurzaming en verbetering van de kwaliteit van schoolgebouwen in beeld. Deze routekaart PO/VO vormt de onderlegger voor de inzet vanuit de VNG in de gesprekken met het kabinet over de noodzaak van verbetering van de onderwijshuisvesting en de daarbij horende financiering. De financiële opgave rond onderwijshuisvesting maakt deel uit van de input van de VNG op de investeringsagenda voor de volgende kabinetsformatie.

De Rijksoverheid is een Interdepartementaal Beleidsonderzoek (hierna: IBO) gestart waarbij wordt onderzocht welke opgaven er liggen op het gebied van onderwijshuisvesting en hoe hieraan voldaan kan worden. Het resultaat van het onderzoek zal naar verwachting in maart 2021 beschikbaar zijn. Voor de VNG zijn dit IBO en de ontwikkelingen in het klimaatakkoord de belangrijkste aanknopingspunten in de lobby voor de noodzakelijke extra financiering voor onderwijshuisvesting. De VNG zal dit onderwerp in de aanloop naar het nieuwe kabinet onophoudelijk blijven agenderen.

8. Bijlagen
Deze ledenbrief bevat 3 bijlagen:

Bijlage 1 - Was-wordt-tabel wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs met artikelsgewijze toelichting: Deze kan desgewenst gebruikt worden voor de raadsvoordracht voor de wijziging van de verordening.
Bijlage 2 - Model Raadsbesluit wijziging Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs: Opgemaakt in Word 2.0 format (DROP) voor publicatie, zonder toelichting.
Bijlage 3 - Geconsolideerde tekst Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, met wijzigingen bijgehouden.

9. Informatie
De geconsolideerde teksten van de VNG modellen (met de bijbehorende toelichtingen) zijn te raadplegen via Kennisbank Decentrale Regelgeving. De VNG modelverordeningen (zonder de toelichtingen) en model raadsbesluiten staan ook in Modellen Decentrale Regelgeving.
Voor vragen over deze ledenbrief kunt u terecht bij het Informatiecentrum van de VNG (070-373 8393 of e-mail: info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Deze ledenbrief staat ook op www.vng.nl onder ‘Producten’ - ‘Brieven’.

Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs

Leeswijzer modelbepalingen
- […] of (bijvoorbeeld) [**iets**] = door gemeente in te vullen.
- [*iets*] = facultatief.
- [iets **EN/OF** iets] = door gemeente te kiezen.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente.
- Combinaties zijn ook mogelijk.

In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens *onderstreept* (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 1 (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
Artikel 1. Begripsbepalingen In deze verordening wordt verstaan onder: - aanvraag: verzoek om het bekostigen van een voorziening [*of om het bekostigen van een voorbereidingskrediet*]; - aanvrager: het bevoegd gezag dat een aanvraag indient; - advies Onderwijsraad: advies van de Onderwijsraad als bedoeld in artikel 95, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs[, *artikel 93, negende lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 76f, negende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs*]; - bevoegd gezag: bevoegd gezag van een volgens de Wet op het primair onderwijs[, *de Wet op de expertisecentra of de Wet op het voortgezet onderwijs*] bekostigde openbare of bijzondere school die geheel of gedeeltelijk gehuisvest is in een gebouw dat zich bevindt op het grondgebied van de gemeente; - lokaal bewegingsonderwijs: ruimte die geschikt is voor het bewegingsonderwijs [*of een bad voor watergewenning of bewegingstherapie*]; - minister: minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap; [- *nevenvestiging: deel van een school dat door de minister op grond van artikel 85 van de Wet op het primair onderwijs, de artikelen 76a of 76b van de Wet op de expertisecentra of artikel 16, tweede en derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs voor bekostiging in aanmerking is gebracht;*] - overzicht: overzicht als bedoeld in artikel 96 van de Wet op het primair onderwijs[*, artikel 94*	**Artikel 1. Definities** In deze verordening wordt verstaan onder: - aanvraag: verzoek om het bekostigen van een voorziening [*of om het bekostigen van een voorbereidingskrediet*]; - aanvrager: het bevoegd gezag dat een aanvraag indient; - advies Onderwijsraad: advies van de Onderwijsraad als bedoeld in artikel 95, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs[, *artikel 93, negende lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 76f, negende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs*]; - bevoegd gezag: bevoegd gezag van een volgens de Wet op het primair onderwijs[, *de Wet op de expertisecentra of de Wet op het voortgezet onderwijs*] bekostigde openbare of bijzondere school die geheel of gedeeltelijk gehuisvest is in een gebouw dat zich bevindt op het grondgebied van de gemeente; - lokaal bewegingsonderwijs: ruimte die geschikt is voor het bewegingsonderwijs [*of een bad voor watergewenning of bewegingstherapie*]; **- medegebruik: gebruik van een onderwijsgebouw ten behoeve van onderwijs van een andere school of van culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden;** - minister: minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap; [- *nevenvestiging: deel van een school dat door de minister op grond van artikel 85 van de Wet op het primair onderwijs, de artikelen 76a of 76b van de Wet op de expertisecentra of artikel 16, tweede en derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs voor bekostiging in aanmerking is gebracht;*] - overzicht: overzicht als bedoeld in artikel 96 van de Wet op het primair onderwijs[*, artikel 94*

van de Wet op de expertisecentra of artikel 76g van de Wet op het voortgezet onderwijs]; - permanent gebouw: ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 60 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren; - programma: programma als bedoeld in artikel in artikel 95 Wet op het primair onderwijs[*, artikel 93 Wet op de expertisecentra en artikel 76f van de Wet op het voortgezet onderwijs*]; - school: 1°. school voor basisonderwijs: basisschool [*of speciale school voor basisonderwijs*] als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; [*2°. school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs: school voor speciaal onderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, of school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op de expertisecentra en een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra;* *3°. school voor voortgezet onderwijs: school of scholengemeenschap voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, voor voorbereidend beroepsonderwijs en voor praktijkonderwijs als bedoeld in de artikelen 1, 2 en 5 van de Wet op het voortgezet onderwijs;*] - tijdelijk gebouw: al dan niet verplaatsbare ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen minstens 15 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren; [- *tijdelijke nevenvestiging: een tijdelijke nevenvestiging als bedoeld in artikel 16, derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs;*] - verhuur: gebruik van een onderwijsgebouw door derden, niet zijnde onderwijsgebruik of gebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden; - voor blijvend gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II minimaal 15 jaar noodzakelijk is; - voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II maximaal 15 jaar noodzakelijk is; - voorziening: voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 2.	*van de Wet op de expertisecentra of artikel 76g van de Wet op het voortgezet onderwijs*]; - permanent gebouw: ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 60 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren; - programma: programma als bedoeld in artikel in artikel 95 Wet op het primair onderwijs[*, artikel 93 Wet op de expertisecentra en artikel 76f van de Wet op het voortgezet onderwijs*]; - school: 1°. school voor basisonderwijs: basisschool [*of speciale school voor basisonderwijs*] als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; [*2°. school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs: school voor speciaal onderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, of school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op de expertisecentra en een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra;* *3°. school voor voortgezet onderwijs: school of scholengemeenschap voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, voor voorbereidend beroepsonderwijs en voor praktijkonderwijs als bedoeld in de artikelen 1, 2 en 5 van de Wet op het voortgezet onderwijs;*] - tijdelijk gebouw: al dan niet verplaatsbare ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen minstens 15 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren; [- *tijdelijke nevenvestiging: een tijdelijke nevenvestiging als bedoeld in artikel 16, derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs;*] - verhuur: gebruik van een onderwijsgebouw door derden, niet zijnde onderwijsgebruik of gebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden; - voor blijvend gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II minimaal 15 jaar noodzakelijk is; - voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening: voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II **tenminste 4 jaar en** maximaal 15 jaar noodzakelijk is; - voorziening: voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 2.

Artikel 7, tweede lid, (artikel I, onderdeel B, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
2. Het college stelt de aanvrager voor [**datum (bijvoorbeeld 15 februari)**] schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste *of tweede* lid ontbreken. De aanvrager heeft tot [**datum (bijvoorbeeld 15 maart)**] (de hersteldatum) de gelegenheid de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.	2. Het college stelt de aanvrager voor [**datum (bijvoorbeeld 15 februari)**] schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste lid ontbreken. De aanvrager heeft tot [**datum (bijvoorbeeld 15 maart)**] (de hersteldatum) de gelegenheid de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.

Artikel B.1.1 van Bijlage III (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
B.1.1. School voor basisonderwijs 1. De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen en omvat een speellokaal. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. *De ruimtebehoefte is opgebouwd uit een basisruimtebehoefte en een toeslag in verband met de gewichtensom.* 2. De basisruimtebehoefte wordt berekend met de formule: B = 200 + 5,03 * L, waarbij: B = *Basis*ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter. L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven. 3. De toeslag wordt berekend met de formule: T = 1,40 * G, waarbij: T = Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter. G = *Gecorrigeerde gewichtensom, welke als volgt wordt bepaald:* *1°. bepaal de (ongecorrigeerde) gewichtensom (= het totaal van alle gewichten van alle ingeschreven leerlingen);* *2°. verminder de ongecorrigeerde gewichtensom met een getal ter grootte van 6*	**B.1.1. School voor basisonderwijs** 1. De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen en omvat een speellokaal. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. **Aan de ruimtebehoefte wordt een toeslag verbonden, indien voor de school aanvullende bekostiging beschikbaar wordt gesteld.** 2. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule: R = 200 + 5,03 * L, waarbij: R = **R**uimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter. L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven. 3. **Indien een school een vergoeding ontvangt op grond van de achterstandscore als bedoeld in artikel 27 van het Besluit bekostiging Wet op het primair onderwijs wordt een toeslag voor de ruimtebehoefte toegekend.** De toeslag wordt berekend met de formule: T = 1,40 * G, waarbij: T = Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter. G = **De achterstandsscore, zoals gepubliceerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs van het het**

procent van het aantal ingeschreven leerlingen, waarbij de gewichtensom niet kleiner dan 0 mag worden. De uitkomst wordt afgerond op een geheel getal; *3°. als de dan verkregen gewichtensom meer bedraagt dan 80 procent van het aantal ingeschreven leerlingen wordt de gewichtensom vastgesteld op 80 procent van het aantal ingeschreven leerlingen.*	**ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vermenigvuldigd met 7,17%, rekenkundig afgerond op een geheel getal.**

Artikel B.1.3 van Bijlage III (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***B.1.3. School voor (voortgezet) speciaal onderwijs*** *1. De ruimtebehoefte voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van de onderwijssoort, de categorie (speciaal of voortgezet speciaal), het type vestiging en het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:* *R = V + f * L, waarbij* *R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.* *V = Vaste voet in vierkante meter bruto vloeroppervlakte welke is voor:* *- de hoofdvestigingen voor alle onderwijssoorten, uitgezonderd VSO-ZMLK, 370 vierkante meter, en* *- de hoofdvestiging VSO-ZMLK, 250 vierkante meter.* *Voor nevenvestigingen geldt geen vaste voet.* *F = Factor (vierkante meter bruto vloeroppervlakte per leerling) overeenkomstig tabel 1, waarin is opgenomen een overzicht van f (vierkante meter bruto vloeroppervlakte per leerling), per onderwijssoort.* *L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.*	[***B.1.3. School voor (voortgezet) speciaal onderwijs*** *1. De ruimtebehoefte voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van de onderwijssoort, de categorie (speciaal of voortgezet speciaal), het type vestiging en het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:* ***R = 370 + [8,8 * Leerling SO] + [12,2 * Leerling VSO] , waarbij*** ***R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.*** ***370 = De vaste voet in vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor de hoofdvestiging van een school.*** ***Leerling SO = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor speciaal onderwijs zijn ingeschreven.*** ***Leerling VSO = Aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn ingeschreven.*** ***2. Voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs met lichamelijk gehandicapte kinderen of meervoudig gehandicapte kinderen vindt een toeslag in de ruimtebehoefte plaats. Voor Leerling SO bedraagt de toeslag 5 vierkante meter per leerling en voor Leerling SO 3,3 vierkante***

2. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter. ***Tabel 1 – Ruimtebehoefte (v)so***	***meter per leerling. De aantallen van de lichamelijk gehandicapte kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen worden door de Dienst Uitvoering Onderwijs niet geregistreerd in de leerling gegevens. Overleg tussen schoolbestuur en gemeente zal hierover uitsluitsel moeten geven.*** ***3****. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter.***]**

Onderwijssoort	*SO*	*VSO*
Slechthorende kinderen (SH) *Kinderen met ernstige spraakmoeilijkheden die niet tevens behoren tot dove of slechthorende kinderen (ES)* *Visueel gehandicapten (VISG)* *Langdurig zieke kinderen (LZ)* *Zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK)* *Kinderen in scholen verbonden aan pedologische instituten (PI)*	*8,8*	*12,2*
Dove kinderen (DO) *Lichamelijk gehandicapte kinderen LG)* *Meervoudig gehandicapte*	*13,8*	*15,5*
Zeer moeilijk lerende kinderen (ZMLK)	*8,8*	*9,2]*

Artikel B.1.4 van Bijlage III (artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***B.1.4. School voor voortgezet onderwijs*** *1. De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel. De totale ruimtebehoefte van een instelling voor voortgezet onderwijs is het totaal van twee componenten, te weten:* *a. een leerlinggebonden component, en* *b. een vaste voet.*	[***B.1.4. School voor voortgezet onderwijs*** *1. De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel. De totale ruimtebehoefte van een instelling voor voortgezet onderwijs is het totaal van twee componenten, te weten:* *a. een leerlinggebonden component, en* *b. een vaste voet.*

[1] *Tenzij bij beschikking van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen de N-factor anders dan 7 is vastgesteld. Voor SO-MG met N=2 geldt 56,75, voor VSO-MG met N=2 geldt 57,5, voor SO-MG met N=3 geldt 56,75 en voor VSO-MG met N=3 geldt 57,5.*

2. De leerlinggebonden component wordt berekend door de in tabel 2.a opgenomen bruto vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat op de school voor voortgezet onderwijs staat ingeschreven. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs, de leerweg of de sector die de leerling volgt.	*2. De leerlinggebonden component wordt berekend door de in tabel **1** opgenomen bruto vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat op de school voor voortgezet onderwijs staat ingeschreven. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs **en het profiel** die de leerling volgt. **Aan de hand van de gegevens van de Dienst Uitvoering Onderwijs kunnen de aantallen worden vastgesteld. Voor leerjaar 1 en 2 wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen de onderwijssoorten. Als aan de school meerdere afdelingen (VWO/HAVO en VMBO) zijn verbonden, wordt de verhouding tussen de leerlingen in het vierde leerjaar als uitgangspunt genomen.***
3. De vaste voet is opgenomen in tabel 2.b. De vaste voet voor de hoofdvestiging van de instelling is 980 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriële beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak geldt een afzonderlijke vaste voet van 550 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Een tijdelijke nevenvestiging komt niet in aanmerking voor een vaste voet. Naast de vaste voet per instelling wordt per instelling een vaste voet toegekend op de vestiging voor die sectoren waar de beroepsgerichte leerweg(en) wordt aangeboden.	*3. De vaste voet**,** opgenomen in tabel **1,** voor de hoofdvestiging van de instelling is 980 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriële beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak geldt een afzonderlijke vaste voet van 550 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Een tijdelijke nevenvestiging komt niet in aanmerking voor een vaste voet. Naast de vaste voet per instelling wordt per instelling een vaste voet toegekend op de vestiging**, waarvan de omvang afhankelijk is van het VMBO-profiel, dat** wordt aangeboden.*
4. De ruimtebehoefte van een school voor voortgezet onderwijs is de som van: *a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met de bijbehorende normoppervlakten;* *b. de vaste voet per instelling;* *c. als dit van toepassing is, een vaste voet per sector, uitgedrukt in bruto vierkante meter, en* *d. als dit van toepassing is, een vaste voet voor een afdeling praktijkonderwijs.*	*4. De ruimtebehoefte van een school voor voortgezet onderwijs is de som van:* *a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met de bijbehorende normoppervlakten;* *b. de vaste voet per instelling;* *c. als dit van toepassing is, een vaste voet per **VMBO-profiel**, uitgedrukt in bruto vierkante meter, en* *d. als dit van toepassing is, een vaste voet voor een afdeling praktijkonderwijs.*
5. De ruimtebehoefte van een school voor praktijkonderwijs is de som van: *a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen met de bijbehorende normoppervlakten, en* *b. de vaste voet voor praktijkonderwijs.*	*5. De ruimtebehoefte van een school voor praktijkonderwijs is de som van:* *a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen met de bijbehorende normoppervlakten, en* *b. de vaste voet voor praktijkonderwijs.*
6. Als dit noodzakelijk is voor het bepalen van de omvang van de toekenning, kan op basis van deze normering de leegstand in onderwijsruimten binnen een gebouw voor voortgezet onderwijs worden bepaald. Het ruimtebehoeftemodel kent geen afzonderlijke normering voor een orthopedagogisch didactisch centrum.	*6. Als dit noodzakelijk is voor het bepalen van de omvang van de toekenning, kan op basis van deze normering de leegstand in onderwijsruimten binnen een gebouw voor voortgezet onderwijs worden bepaald. Het ruimtebehoeftemodel kent geen afzonderlijke normering voor een orthopedagogisch didactisch centrum.*

Tabel 2.a – Berekening leerlingafhankelijke ruimtebehoefte voortgezet onderwijs ***…*** ***Tabel 2.b – Vaste voet per instelling voor het berekenen van de ruimtebehoefte voortgezet onderwijs*** ***…***] *Tabellen 2.1 en 2.b worden vervangen door Tabel 1. Zie voor teksten van Tabellen 2.a en 2.b de Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, bestaande tekst.*	***Tabel 1 Ruimtebehoeftemodel Voortgezet Onderwijs*** ***…***] *Tabellen 2.1 en 2.b worden vervangen door Tabel 1. Zie voor teksten van Tabellen 2.a en 2.b de Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs, nieuwe tekst.*

Artikel B.2 van Bijlage III (artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
B.2. Lokalen bewegingsonderwijs 1. De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld: a. voor een school voor basisonderwijs, op 1,5 *klokuur* per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder; [*b. voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, op 2,25 klokuur per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder*], en c. als het schoolgebouw niet beschikt over een speellokaal, op 3,75 *klokuur* per week voor de leerlingen 4 en 5 jaar. [*2. Bij een school voor voortgezet onderwijs wordt de ruimtebehoefte bepaald op basis van het aantal lestijden bewegingsonderwijs. Hiervoor geldt als maximum het aantal lesuren dat overeenkomstig tabel 3 van het ruimtebehoeftemodel is berekend. Deze berekening is als volgt: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 460. Voor het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 322.* ***Tabel 3 – Uitgangspunten vaststellen ruimtebehoefte lokaal bewegingsonderwijs voortgezet onderwijs*** *Onderwijssoort* | *Leerweg* | *BVO per*	**B.2. Lokalen bewegingsonderwijs** 1. De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld: a. voor een school voor basisonderwijs, op 1,5 **klokuren** per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder; [*b. voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, op 2,25 **klokuren** per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder*], en c. als het schoolgebouw niet beschikt over een speellokaal, op 3,75 **klokuren** per week voor de leerlingen 4 en 5 jaar. [*2. Bij een school voor voortgezet onderwijs wordt de ruimtebehoefte bepaald op basis van het aantal lestijden bewegingsonderwijs. Hiervoor geldt als maximum het aantal lesuren dat overeenkomstig tabel **1** van het ruimtebehoeftemodel is berekend. Deze berekening is als volgt: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 4**55**. Voor het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 322.*]

		leerling
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	*-*	*1,66*
Bovenbouw AVO/VWO	*-*	*0,78*
Bovenbouw theoretische leerweg	*TLW*	*1,11*
-	*LWOO*	*1,26*
Bovenbouw techniek	*GLW*	*1,11*
-	*BLW*	*1,38*
-	*LWOO*	*1,57*
Bovenbouw economie	*GLW*	*1,11*
-	*BLW*	*1,38*
-	*LWOO*	*1,57*
Bovenbouw zorg/welzijn	*GLW*	*1,11*
-	*BLW*	*1,38*
-	*LWOO*	*1,57*
Bovenbouw landbouw	*GLW*	*1,11*
-	*BLW*	*1,38*
-	*LWOO*	*1,57*
Praktijkonderwijs	*-*	*1,99*]

Artikel C.1.2, tweede lid, van Bijlage III (artikel I, onderdeel G, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[*2. Voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bedraagt de bruto*	[*2. Voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bedraagt de bruto*

vloeroppervlakte van een speellokaal, in aanvulling op het aantal meters bruto vloeroppervlakte bedoelt in het eerste lid, 90 vierkante meter.]	*vloeroppervlakte van een speellokaal, in aanvulling op het aantal meters bruto vloeroppervlakte bedoeld in het eerste lid, 90 vierkante meter.*]

Artikel C.3, onder a, van Bijlage III (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
a. voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en de minimumnormen, bedoeld in deel D.	a. voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en de minimumnormen, bedoeld in deel D**;**

Artikel D.1 van Bijlage III (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

<table>
<tr><th>Bestaande tekst</th><th>Nieuwe tekst</th></tr>
<tr><td>D.1. Terreinoppervlakte
Voor een school voor basisonderwijs[, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs] geldt voor het verharde gedeelte (speelplaats) een minimum terreinoppervlakte van 3 vierkante meter per leerling, met een minimum van 300 vierkant meter netto. Vanaf 200 leerlingen kan worden volstaan met 600 vierkante meter netto.</td><td>
D.1. Terreinoppervlakte
1. Bij [vervangende] nieuwbouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs geldt voor de speelplaats het vloeroppervlak in vierkante meters uit de volgende tabel:
<table>
<tr><th>Aantal leerlingen van de school</th><th>Omvang buitenruimte</th></tr>
<tr><td>1-100 leerlingen</td><td>300</td></tr>
<tr><td>101-200 leerlingen</td><td>300 + 3 * (L - 100)</td></tr>
<tr><td>201-400 leerlingen</td><td>600</td></tr>
<tr><td>401-600 leerlingen</td><td>600 + 3 * (L - 400)</td></tr>
<tr><td>601-800 leerlingen</td><td>1200</td></tr>
<tr><td>801-1000 leerlingen</td><td>1200 + 3 * (L - 800)</td></tr>
<tr><td>1001 leerlingen of meer</td><td>1800</td></tr>
</table>
L = Aantal leerlingen dat op de teldatum voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.
2. Bij [vervangende] nieuwbouw voor een school voor voortgezet onderwijs geldt voor de speelplaats het vloeroppervlak in vierkante meters uit de volgende tabel:
<table>
<tr><th>Aantal leerlingen van de school</th><th>Omvang buitenruimte</th></tr>
<tr><td>1-300 leerlingen</td><td>300</td></tr>
<tr><td>301 leerlingen of meer</td><td>300 + 0,75 * (L - 300)</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	L = Aantal leerlingen dat op de teldatum voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven. **3. De in het eerste en tweede lid gestelde normen betreffen de exclusieve speel- en beweegruimte voor de leerlingen van de school. De terrein voor voorzieningen dient te worden opgeteld bij de norm.** **4. Voor parkeervoorzieningen wordt de voor de locatie van het terrein geldende gemeentelijke parkeernorm gehanteerd.**

Artikel D.2 van Bijlage III (artikel J, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
D.2. Speellokaal Een speellokaal heeft een minimum van 90 vierkante meter *netto*.	**D.2. Speellokaal** Een speellokaal heeft een minimum van 90 **bruto** vierkante meter.

Artikel D.3, eerste lid, Bijlage III (artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
1. De netto vloeroppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is minstens 252 vierkante meter *netto* en de hoogte minstens 5 meter.	1. De netto vloeroppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is minstens 252 vierkante meter en de hoogte minstens 5 meter.

Artikel A.3.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel L, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
A.3.2. Bouwkosten school voor basisonderwijs De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:	**A.3.2. Bouwkosten school voor basisonderwijs** De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:
Startbedrag voor de realisatie van de eerste 350 m² bvo[2]: € *1.093.866,09* Voor elke volgende m² bvo: € *1.871,92*	Startbedrag voor de realisatie van de eerste 350 m² bvo[3]: € **1.275.366** Voor elke volgende m² bvo: € **2.183**

Artikel A.3.3 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel M, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***

[2] Onder m² bvo wordt hier en verder verstaan: vierkante meter bruto vloeroppervlakte.

[3] Onder m² bvo wordt hier en verder verstaan: vierkante meter bruto vloeroppervlakte.

[***A.3.3. Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs*** *De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* *Startbedrag voor de realisatie van de eerste 670 m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — *€ 1.772.392,22* *Voor elke volgende m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — *€ 1.960,15* *Toeslag voor elk speellokaal* — *€ 168.168,10*]	[***A.3.3. Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs*** *De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* *Startbedrag voor de realisatie van de eerste 670 m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — ***€ 2.066.476*** *Voor elke volgende m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — ***€ 2.285*** *Toeslag voor elk speellokaal* — ***€ 196.071***]

Artikel A.3.4 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel N, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***A.3.4. Bouwkosten school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* *Startbedrag, voor de realisatie van de eerste 677 m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — *€ 1.705.640,91* *Voor elke volgende m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — *€ 1.948,52* *Toeslag voor elk speellokaal* — *€ 168.168,10* *Toeslag liftinstallatie als bij nieuwbouw een liftinstallatie inclusief een schacht wordt aangebracht* — *€ 165.291,75*]	[***A.3.4. Bouwkosten school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* *Startbedrag, voor de realisatie van de eerste 670 m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — ***€ 1.988.649*** *Voor elke volgende m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — ***€ 2.272*** *Toeslag voor elk speellokaal* — ***€ 196.071*** *Toeslag liftinstallatie als bij nieuwbouw een liftinstallatie inclusief een schacht wordt aangebracht* — ***€ 192.718***]

Artikel A.3.5, tweede lid, van Bijlage IV (artikel I, onderdeel O, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
2. De sectieafhankelijke kosten bestaan voor projecten	***2. De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs bestaat uit:*** ***a. een startbedrag, afhankelijk van de omvang van de voorziening;*** ***b. een werkplaatstoeslag, afhankelijk van het profiel in het VMBO;***

vanaf 460 vierkante meter bruto vloeroppervlak uit een vast bedrag per voorziening en een vast bedrag per sectie.

c. een bedrag afhankelijk van het aantal vierkante meters, vastgesteld op basis van de toegekende ruimtebehoefte per onderwijssoort, overeenkomstig bijlage III, deel C.

Startbedrag =

< 455 m2	***€ 0***
>= 455 m2 < 2500 m2	***€ 638.363***
>2500 m2	***€ 805.934***

Werkplaatstoeslag VMBO = Voor de onderwijssoort VMBO met de profielen: bwi, pie, mot, mat, hbr en g een bedrag van € 78.198.
Ruimteafhankelijke vergoeding = Een bedrag per vierkante meter, dat afhankelijk is van de omvang van de voorziening en van de onderwijssoort en bijbehorende profiel

		bvo totaal exclusief gymnastiek		
Onderwijssoort	***Profielen***	***<=455 m2***	***>455 m2 <2.500 m2***	***>=2.500 m2***
PRO, HAVO, VWO VMBO-TL, VMBO TL-IW		***€ 3.415***	***€ 2.026***	***€ 1.978***
VMBO Gemengde leerweg				
	bwi, pie, mot, mat	***€ 3.922***	***€ 2.328***	***€ 2.272***
	mvi, eo, hbr	***€ 3.998***	***€ 2.373***	***€ 2.316***
	zw	***€ 3.415***	***€ 2.026***	***€ 1.978***
	g	***€ 4.452***	***€ 2.642***	***€ 2.579***
	d&p	***€ 3.677***	***€ 2.182***	***€ 2.130***
VMBO Basisberoepsgerichte/ Kaderberoepsgerichte leerweg				
	bwi, pie, mot, mat	***€ 4.100***	***€ 2.433***	***€ 2.375***
	mvi, eo, hbr	***€ 4.181***	***€ 2.481***	***€ 2.422***
	zw	***€ 3.415***	***€ 2.026***	***€ 1.978***
	g	***€ 4.414***	***€ 2.619***	***€ 2.557***
	d&p	***€ 3.055***	***€ 1.813***	***€ 1.770***
VMBO Leerwegondersteunend onderwijs				
	bwi, pie, mot, mat	***€ 4.185***	***€ 2.484***	***€ 2.424***
	mvi, eo, hbr	***€ 4.344***	***€ 2.578***	***€ 2.516***
	zw	***€ 3.415***	***€ 2.026***	***€ 1.978***
	g	***€ 3.949***	***€ 2.343***	***€ 2.287***

	d&p	***€ 3.833***	***€ 2.275***	***€ 2.220***

bwi = bouwen, wonen en interieur
pie produceren, installeren en energie
mot = mobiliteit en transport
mat = maritiem en techniek
mvi = media, vormgeving en ict
eo = economie en ondernemen
hbr = horeca, bakkerij en recreatie
zw = zorg en welzijn
g = groen
d&p = dienstverlening en producten

Artikel A.3.6 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel P, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***A.3.6. Toeslag paalfundering school voor voortgezet onderwijs*** *1. Voor de school voor voortgezet onderwijs is het bedrag van de normkosten gebaseerd op een standaardlocatie. Voor de volgende aanvullende investeringskosten wordt, indien noodzakelijk, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld:* *a. paalfundering, en* *b. bemaling.* *2. De aanvullende vergoeding is afhankelijk van de benodigde paallengte in relatie met de omvang van de bouw in bruto vloeroppervlakte en wordt bepaald op basis van de volgende formules:* *Nieuwbouw en uitbreiding < 1000 m²* *Paallengte 1 tot 15 meter € 5.386,87* *+ (€ 28,27 * A)* *Paallengte 15 tot 20 meter € 5.734,99* *+ (€ 47,81 * A)* *Paallengte 20 meter of langer € 6.402,94* *+ (€ 85,55 * A)* *Uitbreiding >= 1000 m²* *Paallengte 1 tot 15 meter € 6.578,33* *+ (€ 9,90 * A)* *Paallengte 15 tot 20 meter € 8.580,34* *+ (€ 25,69 * A)* *Paallengte 20 meter of langer € 13.029,97* *+ (€ 51,94 * A)* *3. Als de grondwaterstand minder dan 1 meter onder het maaiveld ligt, is bemaling noodzakelijk en wordt een aanvullend bedrag per vierkante meter goedgekeurde terreinoppervlakte*	[***A.3.6. Toeslag paalfundering school voor voortgezet onderwijs*** *1. Voor de school voor voortgezet onderwijs is het bedrag van de normkosten gebaseerd op een standaardlocatie. Voor de volgende aanvullende investeringskosten wordt, indien noodzakelijk, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld:* *a. paalfundering, en* *b. bemaling.* *2. De aanvullende vergoeding is afhankelijk van de benodigde paallengte in relatie met de omvang van de bouw in bruto vloeroppervlakte en wordt bepaald op basis van de volgende formules:* *Nieuwbouw en uitbreiding < 1000 m²* *Paallengte 1 tot 15 meter € **6.281*** *+ (€ **33** * A)* *Paallengte 15 tot 20 meter € **6.687*** *+ (€ **56** * A)* *Paallengte 20 meter of langer € **7.465*** *+ (€ **100** * A)* *Uitbreiding >= 1000 m²* *Paallengte 1 tot 15 meter € **7.670*** *+ (€ **12** * A)* *Paallengte 15 tot 20 meter € **10.004*** *+ (€ **30** * A)* *Paallengte 20 meter of langer € **15.192*** *+ (€ **61** * A)* *3. Als de grondwaterstand minder dan 1 meter onder het maaiveld ligt, is bemaling noodzakelijk en wordt een aanvullend bedrag per vierkante meter goedgekeurde terreinoppervlakte*

toegekend. De vergoeding bedraagt € 18,36 per vierkante meter terrein.]	*toegekend. De vergoeding bedraagt € **21** per vierkante meter terrein.*]

Artikel B.3.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel Q, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
B.3.2. Bouwkosten school voor basisonderwijs De vergoeding voor een basisschool wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:	**B.3.2. Bouwkosten school voor basisonderwijs** De vergoeding voor een basisschool wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:
Startbedrag bij uitbreidingen van 115 m^2 bvo of groter: € *160.185,69*	Startbedrag bij uitbreidingen van 115 m^2 bvo of groter: € **186.765**
Startbedrag bij uitbreidingen van 55 tot 115 m^2 bvo: € *106.790,52*	Startbedrag bij uitbreidingen van 55 tot 115 m^2 bvo: € **124.510**
Naast het startbedrag voor elke m^2 bvo: € *2.133,84*	Naast het startbedrag voor elke m^2 bvo: € **2.488**

Artikel B.3.3 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel R, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***B.3.3. Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs*** *De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:*	[***B.3.3. Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs*** *De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:*
Startbedrag bij uitbreidingen van 105 m^2 bvo of groter: € 164.729,33	*Startbedrag bij uitbreidingen van 105 m^2 bvo of groter: € **192.062***
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 105 m^2 bvo: € 109.819,54	*Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 105 m^2 bvo: € **128.041***
Naast het startbedrag voor elke m^2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal: € 2.176,37	*Naast het startbedrag voor elke m^2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal: € **2.537***
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m^2 bvo) in combinatie met uitbreiding van de school: € 192.046,20	*Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m^2 bvo) in combinatie met uitbreiding van de school: € **223.911***
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal, zonder gelijktijdige uitbreiding van de school: € 353.088,51	*Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal, zonder gelijktijdige uitbreiding van de school: € **411.675***
]	]

Artikel B.3.4 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel S, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***

[***B.3.4. Bouwkosten school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of speciaal of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:*	[***B.3.4. Bouwkosten school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of speciaal of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:*
Startbedrag bij uitbreidingen van 96 m² bvo of groter — *€ 149.195,90*	*Startbedrag bij uitbreidingen van 96 m² bvo of groter* — *€* ***173.951***
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 96 m² bvo — *€ 99.463,94*	*Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 96 m² bvo* — *€* ***115.967***
Naast het startbedrag voor elke m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal — *€ 2.180,68*	*Naast het startbedrag voor elke m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal* — *€* ***2.543***
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m² bvo) in combinatie met uitbreiding van de school — *€ 168.168,10*	*Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m² bvo) in combinatie met uitbreiding van de school* — *€* ***196.071***
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m² bvo), zonder gelijktijdige uitbreiding van de school — *€ 353.088,51*	*Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m² bvo), zonder gelijktijdige uitbreiding van de school* — *€* ***411.675***
Toeslag liftinstallatie als bij uitbreiding een liftinstallatie inclusief een schacht wordt aangebracht — *€ 198.677,66*	*Toeslag liftinstallatie als bij uitbreiding een liftinstallatie inclusief een schacht wordt aangebracht* — *€* ***231.643***
]	]

Artikel C.3.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel T, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
C.3.2. Vergoeding basisschool [*en speciale school voor basisonderwijs*] De vergoeding voor een basisschool [en een speciale school voor basisonderwijs] wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:	**C.3.2. Vergoeding basisschool [*en speciale school voor basisonderwijs*]** De vergoeding voor een basisschool [en een speciale school voor basisonderwijs] wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:
Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m² bvo of groter — *€ 62.293,89*	Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m² bvo of groter — € **72.630**
Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m² bvo — *€ 41.529,27*	Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m² bvo — € **48.420**
Naast het startbedrag voor elke m² bvo — *€ 1.530,85*	Naast het startbedrag voor elke m² bvo — € **1.785**

Artikel C.3.3, eerste lid, van Bijlage IV (artikel I, onderdeel U, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***

1. De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen: Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m² bvo of groter — *€ 65.290,63* Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m² bvo — *€ 44.120,78* Naast het startbedrag voor elke m² bvo — *€ 1.499,89*	*1. De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m² bvo of groter — € **76.124** Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m² bvo — € **51.442** Naast het startbedrag voor elke m² bvo — € **1.749**

Artikel C.3.4 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel V, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***C.3.4. Vergoeding school voor voortgezet onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de vergoedingsformule € 931,92 * A + € 64.070,92, waarbij A het overeenkomstig bijlage III, deel C, bepaalde aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte aan tijdelijke huisvesting is.*]	[***C.3.4. Vergoeding school voor voortgezet onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de vergoedingsformule € **1.087** * A + € **74.702**, waarbij A het overeenkomstig bijlage III, deel C, bepaalde aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte aan tijdelijke huisvesting is.*]

Artikel C.4.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel W, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
C.4.2. Vergoeding basisschool [*en speciale school voor basisonderwijs*] De vergoeding voor een basisschool [*en een speciale school voor basisonderwijs*] wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen: Startbedrag bij uitbreiding van 80 m² bvo of groter — *€ 35.015,89* Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m² bvo — *€ 23.343,92* Naast het startbedrag voor elke m² bvo — *€ 1.604,08*	**C.4.2. Vergoeding basisschool [*en speciale school voor basisonderwijs*]** De vergoeding voor een basisschool [*en een speciale school voor basisonderwijs*] wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen: Startbedrag bij uitbreiding van 80 m² bvo of groter — € **40.826** Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m² bvo — € **27.217** Naast het startbedrag voor elke m² bvo — € **1.870**

Artikel C.4.3 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel X, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***C.4.3. Vergoeding school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* *Startbedrag bij uitbreiding van 80 m² bvo of groter — € 35.504,70* *Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m² bvo — € 23.669,79*	[***C.4.3. Vergoeding school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:* *Startbedrag bij uitbreiding van 80 m² bvo of groter — € **41.396*** *Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m² bvo — € **27.597***

]	*Naast het startbedrag voor elke m² bvo*	*€ 1.585,80*	]
	Naast het startbedrag voor elke m² bvo	*€ **1.849***	

Artikel D.1.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel Y, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst		***Nieuwe tekst***	
D.1.2. Vergoeding basisschool De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:		**D.1.2. Vergoeding basisschool** De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:	
Startbedrag, incl. 200 m² bvo	*€ 41.155,84*	Startbedrag, incl. 200 m² bvo	€ **41.802**
Voor elke volgende m² bvo	*€ 143,98*	Voor elke volgende m² bvo	€ **146**

Artikel D.1.3 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel Z, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst		***Nieuwe tekst***	
[***D.1.3. Vergoeding speciale school voor basisonderwijs*** *De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:*		[***D.1.3. Vergoeding speciale school voor basisonderwijs*** *De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:*	
Startbedrag, incl. 250 m2 bvo	*€ 87.317,93*	*Startbedrag, incl. 250 m2 bvo*	*€ **88.689***
Voor elke volgende m² bvo	*€ 148,95*	*Voor elke volgende m² bvo*	*€ **151***
]		]	

Artikel D.1.4 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AA, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst			***Nieuwe tekst***	
[***D.1.4. Vergoeding school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:*			[***D.1.4. Vergoeding school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:*	
	Startbedrag, incl. 370 m², m.u.v. vaste voet VSO-ZMLK van 250 m²	*Voor elke volgende m² bvo*	***Startbedrag***	***€ 313.772***
SO/VSO-doven	*€ 147.122,36*	*€ 256,81*	***Naast het startbedrag voor elke m² bvo***	***€ 215***
SO/VSO-sh	*€ 133.648,95*	*€ 332,83*	]	
SO/VSO-esm	*€ 124.537,94*	*€ 165,50*		
SO/VSO-visg	*€ 176.744,13*	*€ 315,88*		
SO/VSO-lz	*€ 112.707,66*	*€ 155,64*		

SO/VSO-lg	*€ 132.688,64*	*€ 303,42*
SO/VSO-zmlk	*€ 110.957,15*	*€ 132,03*
SO/VSO-zmok	*€ 108.304,84*	*€ 151,78*
SO/VSO-pi	*€ 109.262,25*	*€ 164,83*
SO/VSO-mg	*€ 134.347,31*	*€ 134,64*

Artikel D.1.5 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AB, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***D.1.5. Vergoeding speellokaal speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor onderwijsleerpakket en meubilair voor de inrichting van een speellokaal voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs bedraagt € 7.968,15*.]	[***D.1.5. Vergoeding speellokaal speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs*** *De vergoeding voor onderwijsleerpakket en meubilair voor de inrichting van een speellokaal voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs bedraagt € **8.093***.]

Artikel D.2, eerste lid, van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AC, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
1. De vergoeding voor eerste inrichting leer- en hulpmiddelen en meubilair is gekoppeld aan de toe te kennen voorziening nieuwbouw, niet zijnde vervangende nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming, niet zijnde ingebruikneming ter vervanging van een bestaand gebouw. Aanspraak op deze vergoeding bestaat als de eerste inrichting nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd. De hoogte van de vergoeding wordt berekend door vast te stellen het verschil tussen de al toegekende vergoeding en de vergoeding die is vastgesteld op basis van de te realiseren bruto vloeroppervlakte per ruimtetype. De hoogte van de vergoeding per ruimtetype wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:	*1. De vergoeding voor eerste inrichting leer- en hulpmiddelen en meubilair is gekoppeld aan de toe te kennen voorziening nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming, niet zijnde ingebruikneming ter vervanging van een bestaand gebouw. Aanspraak op deze vergoeding bestaat als de eerste inrichting nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd. De hoogte van de vergoeding wordt berekend door vast te stellen het verschil tussen de al toegekende vergoeding en de vergoeding die is vastgesteld op basis van de te realiseren bruto vloeroppervlakte per* ***onderwijssoort. De vergoeding per onderwijssoort wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:***

Ruimtetype	*Functie*	*m2*
Algemeen		*€ 169,84*
Specifiek	*(Uiterlijke) verzorging/mode en commercie*	*€ 396,96*
	Handel/verkoop/administratie	*€ 242,83*
	Praktijkonderwijs	*€ 326,04*
Werkplaatsen	*Techniek algemeen*	*€ 416,47*
	Consumptief	*€ 806,51*
	Grafische techniek	

Onderwijssoort	***per m2 bvo***
Praktijkonderwijs	***€ 331***

	Landbouw	*€ 1.541,92 € 0,00*

VMBO Theoretische leerweg (TLW)	***€ 173***
VMBO Theoretische leerwegondersteunend onderwijs (TLW-LWOO)	***€ 173***
VMBO- Profiel Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)	***€ 423***
VMBO- Profiel Produceren, Installeren en Energie (PIE)	***€ 423***
VMBO- Profiel Mobiliteit en Transport (M&T)	***€ 423***
VMBO- Profiel Maritiem en Techniek (MaT)	***€ 423***
VMBO- Profiel Media, Vormgeving en ICT (MVI)	***€ 247***
VMBO- Profiel Economie en Ondernemen (E&O)	***€ 247***
VMBO- Profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR)	***€ 819***
VMBO- Profiel Zorg-Welzijn (Z&W)	***€ 403***
VMBO- Profiel Groen	***€ 423***
VMBO- Profiel Dienstverlening en Producten (D&P)	***€ 173***
HAVO	***€ 173***
VWO	***€ 173***

Artikel E.1 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AD, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
E.1. Bouwkosten nieuwbouw 1. De vergoeding van de bouwkosten voor nieuwbouw van een lokaal bewegingsonderwijs met een netto speeloppervlakte van 252 vierkante meter*s* bedraagt € *1.149.929,69* als deze op het schoolterrein gerealiseerd kan worden, of € *1.173.187,70* als deze op een afzonderlijk terrein gerealiseerd wordt. In deze vergoeding zijn opgenomen de kosten van fundering op staal en inrichting van het terrein. [*2. Scholen met lichamelijk gehandicapte leerlingen, meervoudig gehandicapte leerlingen wordt een toeslag toegekend van 50 vierkante meter. Het normbedrag van deze toeslag is € 115.354,59*.] 3. Als paalfundering noodzakelijk is wordt een toeslag gegeven op basis van de volgende bedragen:	**E.1. Bouwkosten nieuwbouw** 1. De vergoeding van de bouwkosten voor nieuwbouw van een lokaal bewegingsonderwijs met een netto speeloppervlakte van 252 vierkante meter bedraagt € **1.340.732** als deze op het schoolterrein gerealiseerd kan worden, of € **1.367.849** als deze op een afzonderlijk terrein gerealiseerd wordt. In deze vergoeding zijn opgenomen de kosten van fundering op staal en inrichting van het terrein. [*2. Scholen met lichamelijk gehandicapte leerlingen, meervoudig gehandicapte leerlingen wordt een toeslag toegekend van 50 vierkante meter. Het normbedrag van deze toeslag is € **134.495***.] 3. Als paalfundering noodzakelijk is wordt een toeslag gegeven op basis van de volgende bedragen:

Paallengte	Vergoeding	Vergoeding bij ruimten LG en MG
1<15m	€ *23.129,57*	€ *29.163,08*
15<20m	€ *31.885,29*	€ *40.388,59*
≥20m	€ *44.781,52*	€ *58.125,97*

Paallengte	Vergoeding	Vergoeding bij ruimten LG en MG
1<15m	€ **26.967**	€ **34.002**
15<20m	€ **37.176**	€ **47.090**
≥20m	€ **52.212**	€ **67.771**

Artikel E.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AE, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst

E.2. Uitbreiding

Het bepaalde in E.1, eerste lid, is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs. Bij lokalen bewegingsonderwijs met een oefenvloer van 140 vierkante meter netto speeloppervlakte of minder, kan de oefenvloer worden uitgebreid tot een oppervlakte van 252 vierkante meter. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Uitbreiding	Normbedrag	Paallengte		
		1 < 15 meter	15 < 20 meter	≥ 20 meter
112 t/m 120 m²	€ *267.171,63*	€ *10.354,70*	€ *17.934,95*	€ *29.321,65*
121 t/m 150 m²	€ *324.783,83*	€ *12.947,58*	€ *22.412,90*	€ *36.652,05*

Nieuwe tekst

E.2. Uitbreiding

Het bepaalde in E.1, eerste lid, is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs. Bij lokalen bewegingsonderwijs met een oefenvloer van 140 vierkante meter netto speeloppervlakte of minder, kan de oefenvloer worden uitgebreid tot een oppervlakte van 252 vierkante meter. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Uitbreiding	Normbedrag	Paallengte		
		1 < 15 meter	15 < 20 meter	≥ 20 meter
112 t/m 120 m²	€ **311.502**	€ **12.073**	€ **20.911**	€ **34.187**
121 t/m 150 m²	€ **378.674**	€ **15.096**	€ **26.132**	€ **42.734**

Artikel E.3.2 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AF, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst

E.3.2. OLP/meubilair school voor basisonderwijs [*en speciaal basisonderwijs*]

De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een basisschool [*of een speciale school voor basisonderwijs*] bedraagt € *53.786,01*.

Nieuwe tekst

E.3.1. OLP/meubilair school voor basisonderwijs [*en speciaal basisonderwijs*]

De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een basisschool [*of een speciale school voor basisonderwijs*] bedraagt € **56.002**.

Artikel E.3.3 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AG, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

<table>
<tr><th>Bestaande tekst</th><th>Nieuwe tekst</th></tr>
<tr><td>[E.3.3. OLP/meubilair school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs
De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor speciaal onderwijs of voor voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

<table>
<tr><td>Schoolsoort</td><td>Bedrag in euro</td></tr>
<tr><td>SO-doven</td><td>€ 43.967,68</td></tr>
<tr><td>SO-sh/esm</td><td>€ 43.709,74</td></tr>
<tr><td>SO-visg</td><td>€ 52.917,21</td></tr>
<tr><td>SO-lg/mg</td><td>€ 57.965,72</td></tr>
<tr><td>SO-lz/pi</td><td>€ 41.576,45</td></tr>
<tr><td>SO-zmlk</td><td>€ 41.576,45</td></tr>
<tr><td>SO-zmok</td><td>€ 41.490,90</td></tr>
<tr><td>VSO-doven</td><td>€ 51.547,03</td></tr>
<tr><td>VSO-sh/esm</td><td>€ 52.892,04</td></tr>
<tr><td>VSO-visg</td><td>€ 62.924,29</td></tr>
<tr><td>VSO-lg/mg</td><td>€ 64.554,28</td></tr>
<tr><td>VSO-lz/pi</td><td>€ 50.802,18</td></tr>
<tr><td>VSO-zmlk</td><td>€ 50.802,18</td></tr>
<tr><td>VSO-zmok</td><td>€ 45.350,42</td></tr>
<tr><td>SOVSO-doven</td><td>€ 53.380,85</td></tr>
<tr><td>SOVSO-sh/esm</td><td>€ 57.223,38</td></tr>
<tr><td>SOVSO-visg</td><td>€ 65.299,12</td></tr>
<tr><td>SOVSO-lg/mg</td><td>€ 66.311,34</td></tr>
<tr><td>SOVSO-lz/pi</td><td>€ 55.132,28</td></tr>
<tr><td>SOVSO-zmlk</td><td>€ 55.132,28</td></tr>
<tr><td>SOVSO-zmok</td><td>€ 45.865,02</td></tr>
</table></td><td>[E.3.2. OLP/meubilair school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs
De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor speciaal onderwijs of voor voortgezet speciaal onderwijs bedraagt € 56.002.]</td></tr>
</table>

Artikel E.3.4 van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AH, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

<table>
<tr><th>Bestaande tekst</th><th>Nieuwe tekst</th></tr>
<tr><td>[E.3.4. Meubilair/leer- en hulpmiddelen school voor voortgezet onderwijs
De vergoeding voor de eerste inrichting meubilair of leer- en hulpmiddelen voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:
<table>
<tr><td></td><td>Meubilair</td><td>Leer- en hulpmiddelen</td><td>Totaal</td></tr>
</table></td><td>[E.3.3. Meubilair/leer- en hulpmiddelen school voor voortgezet onderwijs
De vergoeding voor de eerste inrichting meubilair of leer- en hulpmiddelen voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:
<table>
<tr><td></td><td>Meubilair</td><td>Leer- en hulpmiddelen</td><td>Totaal</td></tr>
</table></td></tr>
</table>

Eerste lokaal	*€ 1.164,45*	*€ 69.439,21*	*€ 70.603,69*
Tweede lokaal	*€ 1.164,45*	*€ 54.167,85*	*€ 55.332,32*
Derde lokaal	*€ 1.164,45*	*€ 23.549,65*	*€ 24.714,12*
Oefenplaats 1	*€ 0,00*	*€ 14.335,53*	
Oefenplaats 2	*€ 0,00*	*€ 1.770,28*	

]

Eerste lokaal	*€ **1.183***	*€ **70.529***	*€ **71.712***
Tweede lokaal	*€ **1.183***	*€ **55.018***	*€ **56.201***
Derde lokaal	*€ **1.183***	*€ **23.919***	*€ **25.102***
Oefenplaats 1	*€ 0,00*	*€ **15.576***	
Oefenplaats 2	*€ 0,00*	*€ **1.798***	

]

Artikel G van Bijlage IV (artikel I, onderdeel AI, van het wijzigingsbesluit) wordt als volgt gewijzigd:

Bestaande tekst	***Nieuwe tekst***
[***G. Huur sportvelden*** *1. Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van de huur van een sportveld voor maximaal 8 weken per jaar. De vergoeding voor deze kosten bedraagt voor de periode van 8 weken € 22,50 per klokuur.* *2. Aanspraak op vergoeding als bedoeld in het eerste lid bestaat uitsluitend als de school voor voortgezet onderwijs niet beschikt over een eigen sportveld en geen gebruik maakt van een sportveld dat door de gemeente is gefinancierd.*]	[***G.1. Huur sportvelden*** *1. Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van de huur van een sportveld voor maximaal 8 weken per jaar. De vergoeding voor deze kosten bedraagt voor de periode van 8 weken € **23** per klokuur.* *2. Aanspraak op vergoeding als bedoeld in het eerste lid bestaat uitsluitend als de school voor voortgezet onderwijs niet beschikt over een eigen sportveld en geen gebruik maakt van een sportveld dat door de gemeente is gefinancierd.*]

Toelichting

In deze actualisatie van de [**citeertitel Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs**] is een aantal eerdere wetswijzigingen verwerkt: de profielen van het VMBO, de aanpassing van de categorieën in het speciaal onderwijs en het afschaffen van de gewichtenregeling. Verder is een aantal formuleringen duidelijker opgeschreven. Ook zijn de nieuwe normbedragen voor onderwijshuisvesting opgenomen.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit
In dit onderdeel is het opschrift van artikel 1 ‘Begripsbepalingen’ vervangen door: Definities (zie 100 Ideeën voor de gemeentelijke regelgever). Daarnaast is de definitie ‘medegebruik’ ingevoegd en wordt in de definitie ‘voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening’ een toevoeging voorgesteld.

Artikel I, onderdelen B, [*G,*] H, J, K en AD, van het wijzigingsbesluit
In deze onderdelen worden geen inhoudelijke, maar tekstuele en technische aanpassingen voorgesteld die bovendien grotendeels voor zich spreken, zodat zij geen afzonderlijke toelichting behoeven.

Artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit
In dit onderdeel wordt een formule opgenomen in artikel B.1.1 van Bijlage III. Er kan voor worden gekozen om in de berekeningsmethodiek een toeslag toe te kennen in verband met de aanwezigheid van achterstandsleerlingen.

Artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit
[*De ruimtebehoefte voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van de onderwijssoort, de categorie (speciaal of voortgezet speciaal), het type vestiging en het aantal leerlingen. In artikel B.1.4, eerste lid, van Bijlage III wordt de formule waarmee de ruimtebehoefte wordt berekend aangepast. Verder wordt een tweede lid (nieuw) ingevoegd. Hierin is bepaald dat voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs met lichamelijk gehandicapte kinderen of meervoudig gehandicapte kinderen een toeslag in de ruimtebehoefte plaatsvindt.*]

Artikel I, onderdeel E, van het wijzigingsbesluit
[*In dit onderdeel wordt Tabel 1 Ruimtebehoeftemodel Voortgezet Onderwijs ingevoegd in artikel B.1.4 van Bijlage III. In het tweede lid wordt geregeld dat door de in tabel 1 opgenomen bruto vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat op de school voor voortgezet onderwijs staat ingeschreven de leerlinggebonden component kan worden berekend. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs en het profiel die de leerling volgt. Aan de hand van de gegevens van de Dienst Uitvoering Onderwijs kunnen de aantallen worden vastgesteld. Voor leerjaar 1 en 2 wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen de onderwijssoorten. Als aan de school meerdere afdelingen (VWO/HAVO en VMBO) zijn verbonden, wordt de verhouding tussen de leerlingen in het vierde leerjaar als uitgangspunt genomen. Daarnaast worden in het derde en vierde lid, onder c, tekstuele aanpassingen voorgesteld.*]

Artikel I, onderdeel F, van het wijzigingsbesluit

In dit onderdeel worden tekstuele aanpassingen voorgesteld in artikel B.2, eerste [*en tweede*] lid, van Bijlage III. [*Tabel 3 in het tweede lid vervalt*.]

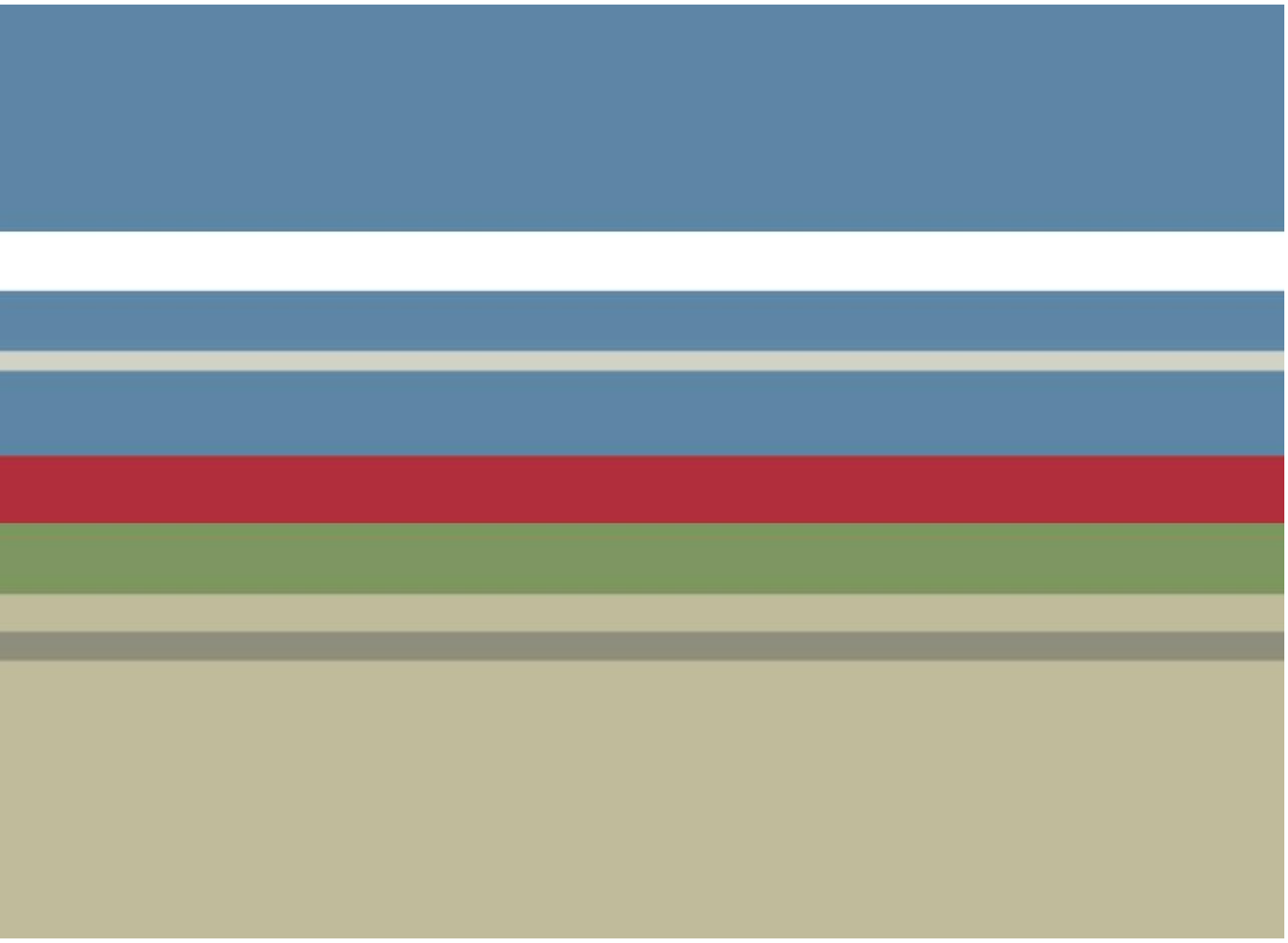
Artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit
In dit onderdeel wordt een nieuwe tekst voor artikel D.1 van Bijlage III voorgesteld waarin de terreinoppervlakte wordt geregeld. De speelplaats (het vloeroppervlak in vierkante meters) bij [*vervangende*] nieuwbouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs. In geval van een school voor voortgezet onderwijs wordt in het tweede lid een tabel gegeven. De in het eerste en tweede lid gestelde normen betreffen de exclusieve speel- en beweegruimte voor de leerlingen van de school. De terrein voor voorzieningen dient te worden opgeteld bij de norm.
Voor parkeervoorzieningen wordt de voor de locatie van het terrein geldende gemeentelijke parkeernorm gehanteerd.

Artikel I, onderdelen L, [*M, N, O, P,*] Q, [*R, S,*] T, [*U, V,*] W, [*X,*] Y, [*Z, AA, AB, AC,*] AD, AE, AF [*AG, AH, AI,*] van het wijzigingsbesluit
In deze onderdelen worden de nieuwe normbedragen voor onderwijshuisvesting verwerkt.

Gemeente Texel

.txl

Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Beleid
Maart 2025

Inhoudsopgave

1. Algemene bepalingen 5

2. Programma en overzicht 7

3. Aanvragen met spoedeisend karakter 11

4. Medegebruik en verhuur 13

5. Einde gebruik gebouwen en terreinen 15

6. Gebruik lokaal bewegingsonderwijs door (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs 17

7. Slotbepalingen 19

Bijlagen 21

Bijlage I Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen 21

Bijlage II Prognosecriteria 27

Bijlage III Criteria vaststellen capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte 29

Bijlage IV Normbedragen voor vergoeding en indexering 37

Bijlage V Criteria voor het vaststellen van de prioriteit van de aangevraagde voorziening 47

Toelichting 49

Artikelsgewijze toelichting 49

Toelichting bijlage I Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen 67

Toelichting bijlage II Prognosecriteria 73

Toelichting bijlage III Beoordelingscriteria capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte ... 74

Toelichting bijlage IV Normbedragen voor vergoeding en indexering 79

1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Definities

In deze verordening wordt verstaan onder:

a. aanvraag	verzoek om het bekostigen van een voorziening of om het bekostigen van een voorbereidingskrediet.
b. aanvrager	het bevoegd gezag dat een aanvraag indient.
c. advies Onderwijsraad	advies van de Onderwijsraad als bedoeld in artikel 95, negende lid, van de Wet op het primair onderwijs, artikel 93, negende lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 76f, negende lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.
d. bevoegd gezag	bevoegd gezag van een volgens de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra of de Wet op het voortgezet onderwijs bekostigde openbare of bijzondere school die geheel of gedeeltelijk gehuisvest is in een gebouw dat zich bevindt op het grondgebied van de gemeente.
e. lokaal bewegingsonderwijs	ruimte die geschikt is voor het bewegingsonderwijs of een bad voor watergewenning of bewegingstherapie.
f. medegebruik	**gebruik van een onderwijsgebouw ten behoeve van onderwijs van een andere school of van culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden.**
g. minister	minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
h. nevenvestiging	deel van een school dat door de minister op grond van artikel 85 van de Wet op het primair onderwijs, de artikelen 76a of 76b van de Wet op de expertisecentra of artikel 16, tweede en derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs voor bekostiging in aanmerking is gebracht.
i. overzicht	overzicht als bedoeld in artikel 96 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 94 van de Wet op de expertisecentra of artikel 76g van de Wet op het voortgezet onderwijs.
j. permanent gebouw	ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen ten minste 60 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren.
k. programma	programma als bedoeld in artikel in artikel 95 Wet op het primair onderwijs, artikel 93 Wet op de expertisecentra en artikel 76f van de Wet op het voortgezet onderwijs.
l. school	1° school voor basisonderwijs: basisschool of speciale school voor basisonderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het primair onderwijs; 2° school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs: school voor speciaal onderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, of school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra, een instelling voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de Wet op de expertisecentra en een school voor voortgezet speciaal onderwijs als bedoeld in artikel 1 van de Wet op de expertisecentra 3° school voor voortgezet onderwijs: school of scholengemeenschap voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs, voor hoger en middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, voor voorbereidend beroepsonderwijs en voor praktijkonderwijs als bedoeld in de artikelen 1, 2 en 5 van de Wet op het voortgezet onderwijs.
m. tijdelijk gebouw	al dan niet verplaatsbare ruimte die door de keuze van het ontwerp en de aard van de constructie en materialen minstens 15 jaar als volwaardige huisvesting voor het onderwijs kan functioneren.
n. tijdelijke nevenvestiging	een tijdelijke nevenvestiging als bedoeld in artikel 16, derde lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.
o. verhuur	gebruik van een onderwijsgebouw door derden, niet zijnde onderwijsgebruik of gebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden.
p. voor blijvend gebruik bestemde voorziening	voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II minimaal 15 jaar noodzakelijk is.
q. voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening	voorziening die volgens de uitkomst van de prognose als bedoeld in bijlage II **tenminste 4 jaar en maximaal** 15 jaar noodzakelijk is.
r. voorziening	voorzieningen in de huisvesting als bedoeld in artikel 2.

Artikel 2 Omschrijving voorzieningen in de huisvesting

Bij het toepassen van deze verordening worden de volgende voorzieningen onderscheiden:

a. voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen, bestaande uit:
   1° nieuwbouw voor een school die voor het eerst door het rijk voor bekostiging in aanmerking is gebracht, of nieuwbouw om een gebouw waarin een school is gehuisvest geheel of gedeeltelijk te vervangen, al dan niet op dezelfde locatie;
   2° uitbreiding van een gebouw waarin een school is gehuisvest;
   3° het geheel of gedeeltelijk in gebruik nemen van een bestaand gebouw voor het huisvesten van een school;
   4° verplaatsing van een of meer bestaande tijdelijke gebouwen voor het huisvesten van een school;
   5° terrein voor zover nodig voor het realiseren van een voorziening als bedoeld in 1° tot en met 4°;
   6° inrichting met onderwijsleerpakket of met leer- en hulpmiddelen voor zover deze nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd;
   7° inrichting met meubilair voor zover dit nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd;
   8° medegebruik van een ruimte voor het onderwijs in een gebouw dat al bij een andere school in gebruik is of van een lokaal bewegingsonderwijs en een bad voor watergewenning of bewegingstherapie;
b. herstel van constructiefouten bestaande uit schade aan een gebouw veroorzaakt door eigen gebrek of eigen bederf, evenals uit kosten gemoeid met het voorkomen van nog niet zichtbare materiële schade onmiddellijk voortvloeiend uit ontwerpfouten, uitvoeringsfouten of wanprestatie;
c. herstel en vervanging in verband met schade aan gebouw, onderwijsleerpakket, leer- en hulpmiddelen of meubilair ingeval van bijzondere omstandigheden;
d. huur van een sportterrein, dat niet in eigendom is van een bevoegd gezag, voor een school voor voortgezet onderwijs voor het onderwijs in lichamelijke oefening.

Artikel 3 Voorbereidingskrediet

Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, lid a, onderdeel 1°en 2° kan een aanvraag voor het bekostigen van de kosten voor het opstellen van een aanbestedingsgereed bouwplan worden ingediend.

Artikel 4 Vaststellen vergoeding voorzieningen

1. Voor voorzieningen als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1°, 2°, 6°, 7°, 8° en lid d wordt de vergoeding vastgesteld overeenkomstig de in bijlage IV opgenomen normbedragen.
2. Voor andere voorzieningen dan bedoeld in het eerste lid wordt de vergoeding vastgesteld op de feitelijke kosten.
3. De vergoeding voor een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3 wordt vastgesteld op 5 procent van het geraamde investeringsbedrag.
4. De genormeerde vergoedingsbedragen worden in verband met de eilandpositie verhoogd met 8 procent.

Artikel 5 Informatieverstrekking

Het bevoegd gezag verstrekt aan het college de gegevens die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van het bepaalde in deze verordening. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.

2. Programma en overzicht

Paragraaf 2.1 Aanvragen programma

Artikel 6 Indienen aanvraag

1. Een aanvraag om opname van een voorziening op het programma wordt door het bevoegd gezag bij het college ingediend en moet uiterlijk 31 januari van het jaar waarin van het betreffende programma wordt vastgesteld zijn ontvangen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.
2. Aanvragen die na deze datum worden ontvangen neemt het college niet in behandeling.

Artikel 7 Inhoud aanvraag; gelegenheid tot aanvullen aanvraag; niet behandelen onvolledige aanvraag

1. Een aanvraag vermeldt in ieder geval:
   a. de naam en het adres van de aanvrager;
   b. de dagtekening;
   c. de naam van de school en, als dit van toepassing is, het gebouw waarvoor de voorziening is bestemd;
   d. de voorziening die wordt aangevraagd;
   e. de onderbouwing van de noodzaak en de omvang van de gewenste voorziening, bestaande uit:
      1° een prognose van het te verwachten aantal leerlingen van de school voor basisonderwijs, de speciale school voor basisonderwijs, de school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of de school voor voortgezet onderwijs, als het betreft een aanvraag voor een voorziening als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1°, 2°, 3°, 4° en 8°, onder de voorwaarde dat de prognose overeenkomstig bijlage II is vastgesteld, tenzij door het college, al dan niet in samenwerking met de bevoegde gezagsorganen van een school voor basisonderwijs, een actuele prognose is opgesteld, welke door het bevoegd gezag wordt onderschreven;
      2° als de aanvraag betrekking heeft op het geheel of gedeeltelijk bekostigen van vervangende nieuwbouw van een gebouw als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1°, een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage als bedoeld in bijlage I, deel A, onder A2;
      3° als de aanvraag betrekking heeft op herstel van een constructiefout als bedoeld in artikel 2, onderdeel b, een bouwkundige rapportage van een daartoe gecertificeerde, onafhankelijke constructeur, zodat de noodzaak van de gevraagde voorziening kan worden vastgesteld;
      4° als de aanvraag betrekking heeft op het bekostigen van een voorziening waarvoor de vergoeding wordt vastgesteld op de feitelijke kosten, een begroting van de noodzakelijke kosten voor het bekostigen van de voorziening of, als de aanvraag betrekking heeft op het bekostigen van een voorbereidingskrediet als bedoeld in artikel 3, een kostenbegroting.
   f. de geplande aanvangsdatum van uitvoering van de voorziening, en
   g. als het een voorziening betreft als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° tot en met 5°, de aanduiding van de gewenste plaats waar de voorziening moet worden gerealiseerd.
2. Het college stelt de aanvrager voor 15 februari schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste lid ontbreken. De aanvrager heeft tot 15 maart (de hersteldatum) de gelegenheid de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.
3. Als een door het college in behandeling genomen aanvraag mede is gebaseerd op het aantal leerlingen van de betrokken school op 1 oktober van het jaar waarin het programma wordt vastgesteld, is de aanvrager verplicht dat aantal voor 15 oktober te registeren in de Basisregistratie Onderwijs bij de Dienst Uitvoering Onderwijs. Heeft aanvrager de registratie niet binnen de gestelde termijn

gerealiseerd, dan deelt het college dit schriftelijk mede aan de aanvrager en heeft de aanvrager de gelegenheid dit alsnog te doen binnen 3 dagen na de datum van ontvangst van de mededeling. Als de registratie niet alsnog binnen 3 dagen is verstrekt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.

Artikel 8 Opgave ingediende aanvragen

Het college verstrekt aan de bevoegde gezagsorganen voor 1 mei een opgave van de aanvragen die overeenkomstig artikel 6 zijn ingediend en geeft daarbij aan welke niet in behandeling worden genomen.

Paragraaf 2.2 Overleg voorafgaand aan vaststellen programma en overzicht

Artikel 9 Toelichting aanvraag; overleg over ingediende begroting

1. Het college of een aanvrager kan verzoeken een aanvraag nader toe te lichten. Dit overleg vindt plaats binnen 2 maanden na de hersteldatum, bedoeld in artikel 7, tweede lid.
2. Het college treedt in overleg met de aanvrager als de aanvraag betrekking heeft op een voorziening waarvoor de vergoeding wordt vastgesteld op de feitelijke kosten en het college van oordeel is dat de door de aanvrager overgelegde kostenbegroting moet worden aangepast.
3. Het college vermeldt in het voorstel tot het vaststellen van het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht, bedoeld in paragraaf 2.3:
   a. de hoogte van het geraamde bedrag, waarvan voor de aangevraagde voorziening wordt uitgegaan, en
   b. als dit van toepassing is, de redenen waarom in het overleg geen overeenstemming is bereikt over de hoogte van het geraamde bedrag.

Artikel 10 Overleg programma en overzicht; advies Onderwijsraad

1. Voordat het college het programma en het overzicht vaststelt, worden de bevoegde gezagsorganen in een overleg in de gelegenheid gesteld hun zienswijze over de voorgenomen inhoud van dat voorstel naar voren te brengen.
2. Dit overleg vindt plaatst uiterlijk 15 september van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop het vast te stellen programma betrekking heeft. De bevoegde gezagsorganen worden ten minste 2 weken voor de door het college vastgestelde datum schriftelijk in kennis gesteld van het tijdstip van het overleg en de voorgenomen inhoud van het voorstel.
3. De bevoegde gezagsorganen die niet deelnemen aan het overleg kunnen voor het overleg hun zienswijzen schriftelijk kenbaar maken aan het college. Het college stelt de deelnemers aan het overleg van deze zienswijzen in kennis.
4. Het college maakt een verslag van de in het overleg door de bevoegde gezagsorganen naar voren gebrachte zienswijzen. De overeenkomstig het vorige lid ingediende zienswijzen en de reactie van het college hierop worden opgenomen in het verslag. Het verslag wordt binnen een maand na het overleg toegezonden aan alle bevoegde gezagsorganen.
5. Een bevoegd gezag en het college kunnen de Onderwijsraad verzoeken een advies uit te brengen over het conceptprogramma. Het verzoek bevat een schriftelijk gemotiveerde omschrijving van de onderwerpen waarover advies wordt verwacht. Het advies dient betrekking te hebben op de relatie tussen de voorgenomen inhoud van het programma en de vrijheid van richting en inrichting. Het verzoek en de daarover naar voren gebrachte zienswijzen worden opgenomen in het verslag, bedoeld in het vierde lid.
6. Het college is belast met het indienen van een verzoek om advies bij de Onderwijsraad. Het college zorgt ervoor dat de Onderwijsraad alle stukken ontvangt die nodig zijn voor het beoordelen van het verzoek, waaronder het verslag, bedoeld in het vierde lid.
7. Een afschrift van het door de Onderwijsraad uitgebrachte advies wordt zo spoedig mogelijk door het college toegezonden aan de bevoegde gezagsorganen. Als het advies zou leiden tot 1 of meer inhoudelijke bijstellingen van de voorgenomen inhoud van het programma worden de bevoegde gezagsorganen door het college bij het toezenden van het afschrift van het advies uitgenodigd voor een nader overleg. In alle andere gevallen beoordeelt het college of nader bestuurlijk overleg over

het advies van de Onderwijsraad noodzakelijk is. Het college geeft dit aan bij het toezenden van het afschrift van het advies.

8. Nader overleg als bedoeld in het vorige lid vindt plaats binnen 2 weken nadat het advies van de Onderwijsraad aan de bevoegde gezagsorganen is gezonden. Het college maakt van dit overleg een verslag en voegt dit toe aan het verslag, bedoeld in het vierde lid.

Paragraaf 2.3 Vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Artikel 11 Tijdstip vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

1. Het college stelt het bekostigingsplafond vast voor de vergoeding van de aangevraagde voorzieningen. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden naar onderwijssoort of per voorziening.
2. Het programma en het overzicht worden vastgesteld op uiterlijk 31 december voorafgaande aan het jaar waarop het programma betrekking heeft.

Artikel 12 Bekendmaken besluiten vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

1. De besluiten tot het vaststellen van het bekostigingsplafond, het programma en het overzicht worden door het college binnen 2 weken na de datum waarop het besluit is genomen bekend gemaakt door het toezenden of uitreiken van het besluit aan de aanvragers. Gelijktijdig stelt het college de overige bevoegde gezagsorganen schriftelijk in kennis van de genomen besluiten.
2. De besluiten worden gelijktijdig met de bekendmaking ter inzage gelegd.

Paragraaf 2.4 Uitvoeren programma

Artikel 13 Overleg wijze van uitvoering

1. Binnen 4 weken nadat het programma is vastgesteld treedt het college in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de op het programma geplaatste voorziening wordt uitgevoerd. In dit overleg wordt alle informatie verstrekt die nodig is voor het uitvoeren van de voorziening en worden, voor zover van toepassing, afspraken gemaakt over:
   a. het bouwheerschap, bedoeld in artikel 103 van de Wet op het primair onderwijs, artikel 101 van de Wet op de expertisecentra en artikel 76n van de Wet op het voortgezet onderwijs;
   b. het tijdstip waarop het bouwplan en de begroting door de aanvrager worden ingediend;
   c. als dit van toepassing is, een andere wijze waarop de toegekende voorziening wordt uitgevoerd, met inachtneming van het beschikbaar te stellen bedrag;
   d. de wijze waarop het college het bouwplan en de begroting toetst, en of het naar het oordeel van het college noodzakelijk is bij het toetsen van het bouwplan en de begroting rekening te houden met feiten en omstandigheden die gewijzigd zijn ten opzichte van het moment waarop het programma is vastgesteld, waardoor het eerder genomen besluit kan worden herzien;
   e. de controle op en het afleggen van verantwoording over het besteden van de beschikbaar te stellen middelen;
   f. de wijze waarop de aanbesteding plaatsvindt;
   g. de mogelijkheid om vooruitlopend op het aanvragen van het totale investeringskrediet een bedrag aan te vragen voor de kosten van voorbereiding van het bouwplan tot 5% van het geraamde investeringsbedrag.
2. De inhoud van de afspraken of het feit dat het overleg niet tot overeenstemming heeft geleid legt het college schriftelijk vast in een verslag. De aanvrager ontvangt het verslag binnen 4 weken na het overleg. Als de aanvrager niet binnen 2 weken nadat het verslag is ontvangen schriftelijk reageert, wordt, afhankelijk van de inhoud van het vastgestelde verslag, geacht overeenstemming of geen overeenstemming te zijn bereikt.
3. Bij het toepassen van artikel 14, tweede lid, neemt het college binnen 4 weken nadat overeenstemming is bereikt een beslissing over het tijdstip waarop de bekostiging aanvangt. Het bepaalde in artikel 15 is daarbij van overeenkomstige toepassing.
4. Als in het overleg geen overeenstemming is bereikt, deelt het college dit binnen 4 weken nadat het verslag is vastgesteld schriftelijk mede aan de aanvrager en vermeldt gelijktijdig dat het bekostigen van de uitvoering van de voorziening wordt opgeschort.

Artikel 14 Instemmen bouwplannen en begroting; tijdstip aanvang bekostiging; toetsen wettelijke voorschriften en nieuwe feiten en omstandigheden; overleggen offertes

1. Nadat overeenstemming als bedoeld in artikel 13, tweede lid, is bereikt dient het bevoegd gezag het bouwplan en, als de voorziening wordt bekostigd op basis van de feitelijke kosten, de bijbehorende begroting in bij het college. Het bevoegd gezag houdt daarbij rekening met de hierover gemaakte afspraken, bedoeld in artikel 13, eerste lid. Gelijktijdig vermeldt het bevoegd gezag het tijdstip waarop de bekostiging kan starten. Het college moet instemmen met het bouwplan en de begroting voordat een bouwopdracht wordt verleend.
2. Het college beslist binnen 6 weken nadat de stukken zijn ontvangen over de bouwplannen, de desbetreffende begroting en het tijdstip waarop de bekostiging start. Het college kan, onder mededeling daarvan aan de aanvrager, deze termijn verlengen met 3 weken. Als niet binnen de gestelde termijn is besloten, wordt geacht instemming te zijn verleend met de bouwplannen en de begroting en start de bekostiging op het door de aanvrager aangegeven tijdstip. Het college stelt de aanvrager binnen 2 weken na de datum van de beslissing over het bouwplan, de desbetreffende begroting en het tijdstip waarop de bekostiging start respectievelijk na de datum waarop de instemming geacht wordt te zijn verleend hiervan schriftelijk in kennis.
3. De vergoeding op basis van de feitelijke kosten wordt vastgesteld op basis van de economisch meest voordelige inschrijving.

Artikel 15 Aanvang bekostiging

Het college kan bij de beslissing over het tijdstip waarop de bekostiging start bepalen dat de gelden in termijnen betaald worden. Het betalen van de gelden vindt telkens plaats op een zodanig tijdstip dat de aanvrager kan voldoen aan de financiële verplichtingen die voortkomen uit het realiseren van de op het programma geplaatste voorziening.

Artikel 16 Vervallen aanspraak op bekostiging

1. Voor 1 oktober van het jaar waarop het programma betrekking heeft geeft de aanvrager een bouwopdracht of sluit hij een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst af. Hiervan zendt hij voor 15 oktober een afschrift aan het college. De aanspraak op bekostiging vervalt als niet aan deze verplichtingen wordt voldaan.
2. De in het eerste lid bedoelde:
   a. bouwopdrachten en overeenkomsten zijn onherroepelijk;
   b. bouwopdrachten vermelden de aanvangsdatum van het werk en de termijn, uitgedrukt in het aantal werkbare dagen, waarbinnen het werk wordt opgeleverd;
   c. huur- of erfpachtovereenkomsten vermelden de datum van inwerkingtreding, alsmede de duur van de overeenkomst;
   d. koopovereenkomsten vermelden de datum van aankoop.
3. De aanspraak op bekostiging vervalt niet als het overschrijden van de in het eerste lid bedoelde termijn veroorzaakt wordt door:
   a. bijzondere omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen, en
   b. de aanvrager voor 1 september een schriftelijk gemotiveerd verzoek tot het verlengen van de termijn heeft ingediend bij het college.
4. Het college beslist voor 15 september op een verzoek tot het verlengen van de termijn. Bij inwilliging van het verzoek wordt in het besluit aangegeven tot welke datum de termijn wordt verlengd.

3. Aanvragen met spoedeisend karakter

Paragraaf 3.1 Aanvraag

Artikel 17 Indienen aanvraag

Een aanvraag tot het bekostigen van een voorziening die gelet op de voortgang van het onderwijs geen uitstel kan lijden, wordt binnen 2 weken na het ontstaan van de calamiteit ingediend bij het college. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een door het college vastgesteld formulier.

Artikel 18 Inhoud aanvraag

1. Een aanvraag als bedoeld in artikel 17 vermeldt naast de gegevens genoemd in artikel 7, eerste lid, de omstandigheden waarom de voorziening spoedeisend wordt geacht.
2. Het college stelt de aanvrager binnen 2 weken na de datum waarop de aanvraag is ingediend schriftelijk op de hoogte als gegevens als bedoeld in het eerste lid ontbreken. De aanvrager heeft vervolgens 2 weken om de ontbrekende gegevens aan te vullen. Als dit niet gebeurt, neemt het college de aanvraag niet in behandeling.

Paragraaf 3.2 Beoordelen aanvraag; uitvoeren besluit

Artikel 19 Tijdstip beslissing

1. Het college beslist binnen 4 weken nadat de aanvraag is ontvangen of, binnen 4 weken nadat de aanvullende gegevens zijn verstrekt of hadden moeten zijn verstrekt.
2. Als een beschikking niet binnen de gestelde termijn kan worden gegeven, deelt het college dit aan de aanvrager schriftelijk mede en noemt daarbij een redelijke termijn waarbinnen de beschikking wel tegemoet kan worden gezien.
3. Het college stelt de aanvrager binnen 2 weken na de datum van de beslissing schriftelijk van de beslissing in kennis.

Artikel 20 Uitvoeren beslissing

1. Na het bekendmaken van een beslissing als bedoeld in artikel 19, eerste lid, waarbij een vergoeding is toegewezen, treedt het college zo spoedig mogelijk in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de voorziening wordt uitgevoerd. Het bepaalde in de artikelen 13, 14, 15 en 16, tweede tot en met vierde lid, is daarbij van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat in plaats van de termijn, bedoeld in artikel 14, tweede lid, eerste volzin, een termijn van 3 weken geldt.
2. Binnen 3 maanden na bekendmaking van een beslissing als bedoeld in het eerste lid geeft de aanvrager een bouwopdracht of sluit hij een koop-, huur- of erfpachtovereenkomst af. Hiervan zendt hij binnen 2 weken een afschrift aan het college. De aanspraak op bekostiging vervalt als niet aan deze verplichtingen wordt voldaan.

4. Medegebruik en verhuur

Paragraaf 4.1 Medegebruik voor onderwijs of educatie

Artikel 21 Aanduiden omstandigheden

Het college kan overgaan tot het vorderen van een gedeelte van een voor een school bestemd gebouw of terrein als:

a. door medegebruik aan de behoefte aan huisvesting kan worden voorzien van een school waarbij overeenkomstig bijlage III, deel C, een aanvullende ruimtebehoefte is vastgesteld en het bevoegd gezag van die school een aanvraag als bedoeld in de artikelen 6 of 17 heeft ingediend;
b. sprake is van een tekort aan huisvestingscapaciteit bij een andere school of een instelling als bedoeld in de Wet educatie en beroepsonderwijs, vastgesteld aan de hand van de voor die school of instelling gangbare berekeningswijze;
c. leegstand is vastgesteld in een lesgebouw van een school;
d. leegstand is vastgesteld in een lokaal bewegingsonderwijs van een school, of
e. een sportveld van een school voor voortgezet onderwijs niet volledig wordt benut, wat blijkt uit het lesrooster van de school of scholen die dat sportveld voor het onderwijs gebruiken.

Artikel 22 Omschrijving leegstand

1. Er is sprake van leegstand in een schoolgebouw als overeenkomstig bijlage III, deel C, is vastgesteld dat de vastgestelde capaciteit van het gebouw groter is dan de vastgestelde ruimtebehoefte.
2. Er is sprake van leegstand in een lokaal bewegingsonderwijs als:
    a. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, en de som van het aantal klokuren gebruik dat door het college is vastgesteld minder is dan 40 klokuren;
    b. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor voortgezet onderwijs en uit de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte blijkt dat het lokaal minder dan 40 lesuren wordt gebruikt, tenzij het bevoegd gezag op basis van het lesrooster of de lesroosters voor het lopende of eerstkomende schooljaar aantoont dat dit niet het geval is;
    c. het lokaal wordt gebruikt door een of meer scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs, en de som van de berekeningswijzen, bedoeld onder a en b, minder is dan 40 klokuren.

Artikel 23 Nalaten vorderen

Het college vordert geen medegebruik als het bevoegd gezag de leegstand van het gebouw waarin het beoogde medegebruik moet plaatsvinden, in gebruik heeft gegeven aan een andere school of scholen voor het onderwijs aan die school of scholen, tenzij dat gebruik kan plaatsvinden in de voor die scholen al beschikbare huisvestingscapaciteit.

Artikel 24 Overleg en mededeling

1. Voordat het college overgaat tot vorderen in het kader van een aanvraag als bedoeld in artikel 6 overlegt het daarover met de betrokken bevoegde gezagsorganen tijdens het overleg als bedoeld in artikel 10.
2. Voordat het college overgaat tot vorderen in het kader van een aanvraag als bedoeld in artikel 17, overlegt het daarover zo spoedig mogelijk met de betrokken bevoegde gezagsorganen.
3. Binnen 4 weken nadat het programma is vastgesteld of binnen 1 week na het overleg, bedoeld in het vorige lid, deelt het college het bevoegd gezag waarvan gevorderd wordt schriftelijk mede dat gevorderd wordt.
4. De schriftelijke mededeling van het college bevat in ieder geval:
    a. de naam van de school en het bevoegd gezag waarvoor wordt gevorderd;
    b. een aanduiding van het aantal leerlingen waarvoor gevorderd wordt of, als het betreft het bewegingsonderwijsonderwijs, het aantal klokuren dat gevorderd wordt;

c. het gebouw waarop de vordering betrekking heeft;
d. het aantal vierkante meters bruto vloeroppervlakte dat gevorderd wordt;
e. de periode waarvoor gevorderd wordt, en
f. de ingangsdatum van het medegebruik.

Artikel 25 Vergoeding

De betrokken bevoegde gezagsorganen stellen in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik vast. Hierbij wordt als uitgangspunt genomen dat de vergoeding kostendekkend dient te zijn. Als geen overeenstemming wordt bereikt stellen partijen in onderling overleg vast welke handelswijze wordt gevolgd.

Paragraaf 4.2 Medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden

Artikel 26 Overleg en mededeling

1. Voordat het college overgaat tot vorderen overlegt het college met het bevoegd gezag.
2. In het overleg komt in ieder geval aan de orde:
   a. voor welke activiteit of activiteiten gevorderd wordt;
   b. of die activiteit of activiteiten zich verdragen met het onderwijs aan de in het gebouw gevestigde school;
   c. of maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat het onderwijs aan de in het gebouw gevestigde school hinder van het medegebruik ondervindt;
   d. wat naar oordeel van het college en het bevoegd gezag een redelijke vergoeding voor het medegebruik is;
   e. de datum waarop het medegebruik redelijkerwijs aanvang kan nemen.
3. Binnen 4 weken na het overleg deelt het college het bevoegd gezag waarvan medegebruik gevorderd wordt schriftelijk mede dat gevorderd wordt. Als het overleg heeft geleid tot afspraken, worden ook deze opgenomen in de schriftelijke mededeling. Als het overleg niet tot volledige overeenstemming heeft geleid, dan bevat de mededeling de beslissing van het college over de punten waarover geen overeenstemming was bereikt.

Paragraaf 4.3 Verhuur

Artikel 27 Verzoek toestemming college

1. Het bevoegd gezag verzoekt het college schriftelijk om toestemming als bedoeld in artikel 108, eerste lid, van de Wet op het primair onderwijs[, artikel 106, eerste lid, van de Wet op de expertisecentra of artikel 76s, eerste lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs] voordat een huurovereenkomst wordt gesloten.
2. Het verzoek bevat een aanduiding van de huurder en van de bestemming van de te verhuren ruimte.
3. Het college kan aan de toestemming de voorwaarde verbinden dat voor de verhuur een huur is verschuldigd.

5. Einde gebruik gebouwen en terreinen

Artikel 28 Staat van onderhoud

1. Als het bevoegd gezag aan het college schriftelijk meldt dat een gebouw of terrein niet meer nodig is voor het huisvesten van een school stelt het college vast of er mogelijk sprake is van achterstallig onderhoud aan het gebouw of terrein.
2. Als het college vaststelt dat er sprake is van achterstallig onderhoud wordt voordat de eigendomsoverdracht plaatsvindt een staat van onderhoud opgemaakt.
3. De staat van onderhoud wordt na overleg met het bevoegd gezag opgemaakt in opdracht van het college.
4. Over de staat van onderhoud wordt overleg gevoerd met het bevoegd gezag.
5. Als uit de staat van onderhoud blijkt dat sprake is van achterstallig onderhoud wordt in het overleg vastgesteld welk deel hiervan voor rekening van het bevoegd gezag komt en of het bevoegd gezag opdracht verstrekt voor het uitvoeren van de werkzaamheden, of dat het bevoegd gezag een in overleg vast te stellen bedrag aan het college betaalt. Als geen overeenstemming wordt bereikt, stellen partijen vast welke handelwijze verder gevolgd wordt.
6. Het opmaken van een staat van onderhoud blijft achterwege als dit naar het oordeel van het college niet nodig is.

6. Gebruik lokaal bewegingsonderwijs door (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs

Artikel 29 Mutaties aantal klokuren binnen beschikbare capaciteit, inroosteren en gebruik

1. Het college stelt jaarlijks voor 1 april voorlopig vast het aantal klokuren bewegingsonderwijs waarop een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs, een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs in het daaropvolgende schooljaar aanspraak maakt.
2. Grondslag voor het berekenen van het aantal klokuren is het aantal leerlingen dat op 1 oktober van het lopende schooljaar op de school staat ingeschreven.
3. Op basis van het aantal klokuren stelt het college voor 1 mei een rooster op voor het gebruik van de lokalen bewegingsonderwijs, waarbij het college rekening houdt met de volgende uitgangspunten:
   a. de afstanden in relatie tot de omvang van het onderwijsgebruik van een lokaal bewegingsonderwijs, bedoeld in bijlage I, deel B;
   b. een school waarvan het bevoegd gezag eigenaar is van het lokaal bewegingsonderwijs wordt voor de school als eerste ingeroosterd voor het lokaal bewegingsonderwijs, en
   c. het bewegingsonderwijs van een school wordt zoveel mogelijk ingeroosterd in 1 lokaal bewegingsonderwijs.
4. Het college stelt het bevoegd gezag, nadat het rooster voorlopig is vastgesteld, voor 15 mei in kennis van het rooster. Hierbij worden per school de volgende gegevens vermeld:
   d. het aantal klokuren waarvoor de school wordt ingeroosterd;
   e. het lokaal bewegingsonderwijs dat voor het bewegingsonderwijs is toegewezen, en
   f. de lestijden gedurende welke het onderwijsgebruik plaatsvindt.
5. De bevoegde gezagsorganen kunnen tot 1 juni reageren op het voorstel.
6. Op verzoek van de bevoegde gezagsorganen kan het college een overleg over het voorstel plannen. Dit overleg vindt plaats voor 1 juni. In het overleg kunnen de vertegenwoordigers van de bevoegde gezagsorganen reageren op het voorstel.
7. Het college stelt het rooster voor 15 juni definitief vast en houdt hierbij rekening met de reacties van de bevoegde gezagsorganen.
8. Het bevoegd gezag kan het college verzoeken meer klokuren in te roosteren dan het aantal klokuren dat door het college is vastgesteld.
9. Het college neemt een verzoek als bedoeld in het vorige lid uitsluitend in behandeling als daarvoor nog capaciteit beschikbaar is. Het aantal klokuren dat door het college extra wordt ingeroosterd komt voor rekening van het bevoegd gezag van de school.

7. Slotbepalingen

Artikel 30 Beslissing college in gevallen waarin de verordening niet voorziet

In gevallen die de uitvoering van deze verordening betreffen en waarin deze verordening niet voorziet beslist het college.

Artikel 31 Indexering

Het college stelt jaarlijks de in het kader van deze verordening gehanteerde normbedragen voor de vergoeding van voorzieningen bij op basis van de in bijlage IV opgenomen systematiek van prijsbijstelling.

Artikel 32 Intrekken oude verordening

De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals vastgesteld op 2 juni 2009, wordt ingetrokken.

Artikel 33 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze verordening treedt 8 dagen na publicatie in werking.
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26 maart 2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

Bijlage I Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen

DEEL A - LESGEBOUWEN

De voorzieningen genoemd onder A.2 (vervangende bouw), A.3.1 (uitbreiding met 1 of meer leslokalen) en A.3.2 (uitbreiding met een speellokaal) worden niet noodzakelijk geacht voor dislocaties met een permanente bouwaard. Slechts in bijzondere omstandigheden kan dit, na overleg met het bevoegd gezag en ter beoordeling van het college plaatsvinden.

A.1 Nieuwbouw

Noodzaak van nieuwbouw is aanwezig als:

a. de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;
b. de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en:
   1° als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 15 jaar kunnen worden verwacht, of
   2° als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende ten minste 4 jaar kunnen worden verwacht, en
c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en
d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.2 Vervangende bouw

De noodzaak van vervangende bouw is aanwezig als:

a. op grond van een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage wordt vastgesteld dat het schoolgebouw volgens de conditiemeting voldoet aan conditie 5;
b. dit het gevolg is van een herschikkingsoperatie;
c. dit het gevolg is van ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening en:
   1° als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende ten minste 15 jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, of
   2° als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende ten minste 4 jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, en
d. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en
e. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren.

A.3 Uitbreiding

A.3.1 Uitbreiding schoolgebouw

De noodzaak van het uitbreiden van een schoolgebouw is aanwezig als:

a. de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit van een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs kleiner is dan de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte en het verschil tussen de capaciteit en de ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs[, een speciale school voor basisonderwijs, of een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of een voortgezet onderwijs, gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C, en

b. daarnaast:
   1° als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens 15 jaar kunnen worden verwacht,
   2° als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat dit aantal leerlingen gedurende minstens 4 jaar aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, of
   3° de prognose op basis van de laatste teldatum voor het indienen van de aanvraag aantoont dat het aantal leerlingen dat aanwezig is niet voor ten hoogste 4 jaar binnen het gebouw of de gebouwen kunnen worden gehuisvest, en
c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school, en
d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huis¬vesting voor de school te realiseren.

A.3.2 Uitbreiding speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs met een speellokaal

De noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal is aanwezig als:
a. tot een school voor speciaal basisonderwijs minstens twaalf kinderen jonger dan 6 jaar of tot een school of afdeling van een school voor speciaal onderwijs kinderen jonger dan 6 jaar worden toegelaten;
b. de school volgens een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de school minstens 15 jaar zal blijven bestaan;
c. in het schoolgebouw geen speellokaal aanwezig is;
d. medegebruik van een speellokaal of lokaal bewegingsonderwijs binnen 300 meter hemelsbreed onmogelijk is, en
e. het naar oordeel van het college onmogelijk is om tegen redelijke kosten inpandig een speellokaal te realiseren door gebruik te maken van een bestaand verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte.

A.4 In gebruik nemen van een bestaand gebouw

De noodzaak van het in gebruik nemen van een gebouw is aanwezig als:
a. de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt of als het huidige gebouw moet worden vervangen of uitgebreid;
b. de te huisvesten leerlingen aanwezig zijn of kunnen worden verwacht en:
   1° als het een voor blijvend gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende minstens 15 jaar kunnen worden verwacht, of
   2° als het een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening betreft een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat deze leerlingen gedurende minstens 4 jaar kunnen worden verwacht, en
c. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school;
d. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huisvesting voor de school te realiseren, en
e. de kosten van het in gebruik nemen en aanpassen naar oordeel van het college in redelijke verhouding staan tot de kosten van vervangende bouw of uitbreiding.

A.5 Verplaatsen tijdelijk gebouw

De noodzaak van het verplaatsen van een tijdelijk gebouw is aanwezig als:
a. er op basis van een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose een tijdelijke behoefte aan huisvesting voor minstens 4 jaar is, waarin een beschikbaar leeg of leegkomend tijdelijk gebouw kan voorzien;
b. geen gebouw beschikbaar is of komt dat geschikt is of geschikt te maken is als passende huisvesting voor de school;
c. het onmogelijk is om door medegebruik een passende huis¬vesting voor de school te realiseren, en

d. de kosten van het verplaatsen naar oordeel van het college in redelijke verhouding staan tot de kosten van een nieuwe tijdelijke voor¬ziening voor hetzelfde aantal leerlingen en voor dezelfde tijdsduur.

A.6 Terrein

De noodzaak van het verwerven of uitbreiden van een terrein of een deel daarvan is aanwezig als het college heeft ingestemd met een voorziening als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, onder 1° tot en met 4°, en de oppervlakte van het bestaande terrein niet voldoende is om deze voorziening te realiseren. De oppervlakte van het terrein moet voldoen aan de minimumnormen, bedoeld in bijlage III, deel D.

A.7 Eerste inrichting

1. De noodzaak van de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket en meubilair of leer- en hulpmiddelen ontstaat wanneer deze niet eerder voor 1 januari 2009 is bekostigd.
2. De noodzaak van eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair van een speellokaal is aanwezig als een speciale school voor basisonderwijs of een speciale school wordt uitgebreid met een speellokaal.
3. Bij fusie van scholen wordt uitsluitend uitbreiding van eerste aanschaf van onderwijsleerpakket, meubilair of leer en hulpmiddelen toegekend als het aantal leerlingen na de fusie groter is dan het totaal aantal leerlingen van de afzonderlijk aan de fusie deelnemende scholen.

A.8 Medegebruik

1. De noodzaak van medegebruik van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of een school voortgezet onderwijs, is aanwezig als het verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig bijlage III, deel B, vastgestelde ruimtebehoefte:
   a. gelijk of groter is dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage III, deel C, en
   b. een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat de overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte voor maximaal 4 jaar noodzakelijk is.
2. Bepalend bij het beoordelen van de beschikbaarheid van een gebouw of ruimte voor medegebruik is een afstand van ten hoogste 2000 meter, hemelsbreed.
3. Medegebruik blijft beperkt tot ten hoogste 1 gebouw.

A.9 Herstel van constructiefouten

De noodzaak van herstel van constructiefouten is aanwezig als een bouwkundige rapportage uitwijst dat het gaat om constructiefouten die hersteld moeten worden.

A.10 Vervangen of herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair en leer- en hulpmiddelen in geval van bijzondere omstandigheden

De noodzaak van vervangen of herstel van een gebouw, onderwijsleerpakket of meubilair en leer- en hulpmiddelen als gevolg van schade daaraan is aanwezig als door de opgetreden bijzondere omstan¬digheid het onderwijs in het desbetreffende gebouw wordt gehinderd.

Deel B Voorzieningen voor lokalen bewegingsonderwijs

B.1 Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming.

De noodzaak van:

a. nieuwbouw is aanwezig als de minister de desbetreffende school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;

b. vervangende nieuwbouw is aanwezig op grond van een overeenkomstig NEN 2767 opgestelde bouwkundige rapportage wordt vastgesteld dat onderhoud of aanpassen niet zal leiden tot de gewenste levensduurverlenging van 20 jaar of dit het gevolg is van een herschikkingsoperatie;

c. uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs is aanwezig als de oppervlakte van de zaal kleiner is dan 140 vierkante meters en het effectief gebruik van het lokaal daardoor belemmerd wordt, of

d. het in gebruik nemen van een lokaal bewegingsonderwijs is aanwezig als:
   1° de minister de school voor het eerst voor bekostiging in aanmerking brengt;
   2° het huidige gebouw overeenkomstig onderdeel b voor vervanging in aanmerking komt; of
   3° de kosten van het in gebruik nemen en aanpassen naar oordeel van het college in redelijke verhouding staan tot de kosten van vervangende bouw, en

e. het onmogelijk is gebruik te maken van 1 of meer lokalen bewegingsonderwijs of van binnen een redelijke termijn beschikbaar komende lokalen bewegingsonderwijs voor:
   1° een school voor basisonderwijs of speciaal basisonderwijs, bij noodzakelijk gebruik van:
      a. ten minste 20 klokuren binnen 1 km hemelsbreed;
      b. ten minste 20 klokuren binnen 3,5 km hemelsbreed of
      c. ten minste 15 klokuren binnen 7,5 km hemelsbreed of
   2° een school voor speciaal onderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, bij noodzakelijk gebruik van:
      a. ten minste 10 groepen speciaal onderwijs binnen 1 km hemelsbreed;
      b. ten minste 10 groepen voortgezet speciaal onderwijs binnen 2 km hemelsbreed;
      c. ten minste 6 groepen speciaal onderwijs binnen 3,5 km hemelsbreed of
      d. ten minste 3 groepen speciaal onderwijs binnen 3,5 km hemelsbreed of
   3° een school voor voortgezet onderwijs binnen 2000 meter hemelsbreed en een overeenkomstig bijlage II opgestelde prognose aantoont dat gedurende ten minste 15 jaar de groepen leerlingen waarvoor het door het college vastgestelde aantal klokuren noodzakelijk is, aanwezig zijn of verwacht kunnen worden.

B.2 Terrein

De noodzaak van het verwerven of uitbreiden van een terrein of een deel daarvan is aanwezig als voor het realiseren van de nieuwbouw of de uitbreiding geen of onvoldoende terrein aanwezig is.

B.3 Eerste inrichting

De noodzaak van eerste inrichting bewegingsonderwijs is aanwezig als:

a. nieuwbouw, uitbreiding of ingebruikneming bestaand lokaal bewegingsonderwijs voor de school is goedgekeurd, en

b. voor de desbetreffende groepen leerlingen van het basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs nog niet eerder bekostiging eerste inrichting bewegingsonderwijs is verstrekt of voor de desbetreffende leerlingen van het voortgezet onderwijs nog niet eerder bekostiging eerste inrichting bewegingsonderwijs is verstrekt.

B.4 Huur van een sportterrein school voor voortgezet onderwijs

De noodzaak van huur van een sportveld is aanwezig als het lesrooster buitensport vermeldt, het bevoegd gezag niet beschikt over een eigen sportveld en medegebruik van een sportveld van een ander bevoegd gezag onmogelijk is.

B.5 Medegebruik

De noodzaak van medegebruik is aanwezig als het door de gemeente vastgestelde aantal klokuren bewegingsonderwijs zodanig is dat daarvoor binnen de op dat moment in gebruik zijnde lokalen bewegingsonderwijs geen plaats is.

B.6 Herstel constructiefouten

De noodzaak van herstel van constructiefouten is aanwezig als een bouwkundige rapportage uitwijst dat het gaat om constructiefouten die hersteld moeten worden.

B.7 Herstel of vervanging van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden

De noodzaak van vervangen of herstel van een gebouw, onderwijsleerpakket of meubilair als gevolg van schade daaraan is aanwezig als door de opgetreden bijzondere omstan¬digheid het onderwijs in het desbetreffende gebouw wordt gehinderd.

Bijlage II - Prognosecriteria

A. Algemeen

1. Een prognose van het aantal te verwachten leerlingen van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voor voortgezet onderwijs wordt gemaakt voor een periode van minstens 15 jaar, met als eerste jaar het jaar waarin de start van de bekostiging wordt gewenst (de prognoseperiode).
2. De prognose omvat gegevens voor minstens een periode van 6 jaar (de analyseperiode) met als laatste jaar het jaar dat voorafgaat aan het indienen van de aanvraag. De prognose is niet meer dan 2 jaar oud. Als basis voor de prognose mag gebruik gemaakt worden van de omvang van de basisgeneratie voor het basisonderwijs zoals het meest recent berekend door het Centraal Bureau voor de Statistiek of het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
3. Een prognose wordt schriftelijk aangeleverd en bevat in ieder geval de relevante gegevens en berekeningen over de analyse- en prognoseperiode, een beschrijving van de gebruikte programmatuur en een onderbouwing van de aannames waarop de prognose is gebaseerd.

B. Voedingsgebied

1. Het voedingsgebied van een school omvat het gebied waaruit het overgrote deel van de leerlingen afkomstig is of zal zijn.
2. De prognose voor een basisschool bevat in ieder geval een beschrijving van het voedingsgebied op wijkniveau. Bij een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs kan, als het voedingsgebied zich over de gemeentegrens uitstrekt, worden volstaan met een opsomming van de gemeenten die tot het voedingsgebied worden gerekend.
3. Voor zover het voedingsgebied kleiner is dan de hele gemeente wordt beredeneerd aangegeven welke berekeningen op de basisgeneratie zijn toegepast.

C. Prognose school voor basisonderwijs

De prognose van een school voor basisonderwijs geeft per jaar inzicht in het te verwachten aantal leerlingen van de school of nevenvestiging waarbij rekening wordt gehouden met:

a. het voedingsgebied;
b. de bevolking in het voedingsgebied, verdeeld in relevante leeftijdsgroepen;
c. de woningvoorraad en wijzigingen daarin, inclusief een eventuele wijziging van het voedingsgebied;
d. veranderingen als gevolg van migratie, sterfte en geboorte in de leeftijdsgroepen, bedoeld onder b;
e. veranderingen in de bevolking als gevolg van wijzigingen in de woningvoorraad;
f. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool, en
g. het onderwijs dat wordt gegeven.

D. Prognose speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs

De prognose van een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs moet inzicht geven in:

a. het voedingsgebied;
b. de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven;
c. de voorgestelde datum van ingang van bekostiging, en
d. als het een school voor meervoudig gehandicapte kinderen betreft, de handicaps van de leerlingen waarvoor de school bestemd is.

E. Prognose school voor voortgezet onderwijs

De prognose van een school voor voortgezet onderwijs moet inzicht geven in:

a. de gemeente van herkomst van de leerlingen
b. het voedingsgebied;
c. de verdeling van de leerlingen als gevolg van de belangstelling voor de basisschool;
d. de basisgeneratie 4 tot en met 11 jaar + 30 procent van de 12 jarigen, en
e. de plaats waar het onderwijs moet worden gegeven.

Bijlage III Criteria vaststellen capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte

Deel A - Vaststellen capaciteit

A.1 Uitgangspunten

De capaciteit van gebouwen wordt op basis van onderstaande methodiek vastgesteld. Het college kan in overeenstemming met het bevoegd gezag van een school besluiten tot het verminderen van de met onderstaande methodiek vastgestelde capaciteit, als de hiertoe beschikbaar komende ruimten worden ingezet voor onderwijskundige, culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Als een deel van een gebouw is gerealiseerd met andere dan overheidsmiddelen en hiervoor geen vergoeding wordt genoten, wordt dit deel niet tot de capaciteit van het gebouw gerekend. Dit deel wordt wel geregistreerd.

A.1.1 School voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs

1. De capaciteit van een gebouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of voortgezet onderwijs wordt vastgelegd in de bruto vloeroppervlakte van het gebouw en bepaald overeenkomstig bijlage III, deel E. De capaciteit van ieder gebouw wordt afzonderlijk vastgesteld.
2. Voor een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs geldt dat een eventueel aanwezig speellokaal niet in de capaciteitsbepaling wordt meegenomen. Als een speellokaal aanwezig is en de noodzaak van het uitbreiden met een speellokaal, bedoeld in bijlage I, onder A.3.2, aanwezig is, wordt op de bruto vloeroppervlakte 90 vierkante meter in mindering gebracht.
3. De capaciteit van een schoolgebouw wordt verminderd met 90 vierkante meter als een ruimte in het schoolgebouw is verhuurd voor het huisvesten van een peuterspeelzaal, buitenschoolse opvang of kinderopvang en het college voor deze verhuur vooraf toestemming heeft verleend.
4. De bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw van het voortgezet onderwijs wordt vermeerderd met de bruto vloeroppervlakte van de lokalen bewegingsonderwijs.
5. Als sprake is van een schoolgebouw met een bruto-netto-verhouding in de oppervlakte die sterk afwijkt van de sinds 1 januari 1997 gerealiseerde schoolgebouwen, kan het schoolbestuur een verzoek indienen tot vaststelling van een fictieve bruto vloeroppervlakte als grondslag voor de capaciteitsbepaling.

A.1.2 Dislocaties, gebouwen met een permanente of tijdelijke bouwaard

De capaciteit van dislocaties wordt overeenkomstig bijlage III, deel E, vastgesteld.

A.1.3 Rangorde hoofdgebouwen en dislocaties

Als een schoolbestuur voornemens is een hoofdvestiging, nevenvestiging of dislocatie af te stoten, wordt in overleg met het college vastgesteld welk gebouw wordt afgestoten.

A.1.4 Terrein

Het terrein omvat het kadastraal perceel of de kadastrale percelen waarop het schoolgebouw met toebehoren zich bevindt. De terreinoppervlakte is gelijk aan de grootte in de kadastrale registratie van het Kadaster. Als de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein wordt het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

A.1.5 Inventaris

Voor de inventaris geldt als uitgangspunt dat op 1 januari 2009 alle scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs in de gemeente zijn voorzien van voldoende onderwijsleerpakket en meubilair en leer- en hulpmiddelen. De bruto vloeroppervlakte van de school is de basis voor het vaststellen van de omvang van de aanwezige inventaris.

A.1.6 Lokalen bewegingsonderwijs

A.1.6.1 Lokalen bewegingsonderwijs.
De capaciteit van een lokaal bewegingsonderwijs bedraagt 40 klokuren.

A.1.6.2 Terrein
De terreinoppervlakte is de oppervlakte zoals vastgelegd bij het Kadaster. Slechts de terreinoppervlakte van de vrijstaande lokalen bewegingsonderwijs gelegen op eigen terrein, los van het terrein van het lesgebouw, wordt geregistreerd.

A.1.6.3 Inventaris
De inventaris aanwezig op 1 januari 1997 wordt geacht voldoende te zijn.

Deel B - Vaststellen ruimtebehoefte

B.1 Lesgebouwen

B.1.1 School voor basisonderwijs
1. De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen en omvat een speellokaal. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. Aan de ruimtebehoefte wordt een toeslag verbonden, indien voor de school aanvullende bekostiging beschikbaar wordt gesteld.
2. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:
   B = 200 + 5,03 * L, waarbij:
   B = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.
   L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.
3. **Indien een school een vergoeding ontvangt op grond van de achterstandscore als bedoeld in artikel 27 van het Besluit bekostiging Wet op het primair onderwijs wordt een toeslag voor de ruimtebehoefte toegekend.** De toeslag wordt berekend met de formule:
   T = 1,40 * G, waarbij:
   T = Toeslag in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.
   G = **De achterstandsscore, zoals gepubliceerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vermenigvuldigd met 7,17%, rekenkundig afgerond op een geheel getal.**

B.1.2 Speciale school voor basisonderwijs
1. De ruimtebehoefte voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald aan de hand van het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend voor elke school met een eigen BRIN-nummer en voor elke nevenvestiging met een eigen vestigingsnummer. Een nevenvestiging wordt voor het berekenen van de ruimtebehoefte beschouwd als een afzonderlijke school. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:
   R = 250 + 7,35 * L, waarbij
   R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.
   L = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.
2. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter.

B.1.3 School voor (voortgezet) speciaal onderwijs
1. De ruimtebehoefte voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van de onderwijssoort, de categorie (speciaal of voortgezet speciaal), het type vestiging en het aantal leerlingen. De ruimtebehoefte wordt berekend met de formule:
   R = 370 + (8,8 * Leerling SO) + (12,2 * Leerling VSO), waarbij
   R = Ruimtebehoefte in vierkante meter bruto vloeroppervlakte, afgerond op hele vierkante meter.

370 = De vaste voet in vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor de hoofdvestiging van de school.
Leerling SO = Aantal leerlingen dat op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor speciaal onderwijs zijn ingeschreven.
Leerling VSO = Aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school voor voortgezet speciaal onderwijs zijn ingeschreven.

2. Voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs met lichamelijk gehandicapte kinderen of meervoudig gehandicapte kinderen vindt een toeslag in de ruimtebehoefte plaats. Voor Leerling SO bedraagt de toeslag 5 vierkante meter per leerling en voor Leerling SO 3,3 vierkante meter per leerling. De aantallen van de lichamelijk gehandicapte kinderen en meervoudig gehandicapte kinderen worden door de Dienst Uitvoering Onderwijs niet geregistreerd in de leerling gegevens. Overleg tussen schoolbestuur en gemeente zal hierover uitsluitsel moeten geven.
3. Een eventueel speellokaal leidt tot een additionele ruimtebehoefte van 90 vierkante meter.

B.1.4 School voor voortgezet onderwijs

1. De ruimtebehoefte voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald aan de hand van het ruimtebehoeftemodel. De totale ruimtebehoefte van een instelling voor voortgezet onderwijs is het totaal van 2 componenten, te weten:
   a. een leerlinggebonden component, en
   b. een vaste voet.
2. De leerlinggebonden component wordt berekend door de in tabel 1 opgenomen bruto vloeroppervlakten per leerling te vermenigvuldigen met het aantal leerlingen dat op de school voor voortgezet onderwijs staat ingeschreven. De leerlinggebonden component is afhankelijk van de soort onderwijs en het profiel die de leerling volgt. Aan de hand van de gegevens van de Dienst Uitvoering Onderwijs kunnen de aantallen worden vastgesteld. Voor leerjaar 1 en 2 wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen de onderwijssoorten. Als aan de school meerdere afdelingen (VWO/HAVO en VMBO) zijn verbonden, wordt de verhouding tussen de leerlingen in het vierde leerjaar als uitgangspunt genomen.
3. De vaste voet, opgenomen in tabel 1, voor de hoofdvestiging van de instelling is 980 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Voor een nevenvestiging die op grond van een ministeriële beschikking in aanmerking komt voor aanvullende bekostiging in verband met spreidingsnoodzaak geldt een afzonderlijke vaste voet van 550 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Een tijdelijke nevenvestiging komt niet in aanmerking voor een vaste voet. Naast de vaste voet per instelling wordt per instelling een vaste voet toegekend op de vestiging, waarvan de omvang afhankelijk is van het VMBO-profiel, dat wordt aangeboden.
4. De ruimtebehoefte van een school voor voortgezet onderwijs is de som van:
   a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen per onderwijssoort met de bijbehorende normoppervlakten;
   b. de vaste voet per instelling;
   c. als dit van toepassing is, een vaste voet per VMBO-profiel, uitgedrukt in bruto vierkante meter, en
   d. als dit van toepassing is, een vaste voet voor een afdeling praktijkonderwijs.
5. De ruimtebehoefte van een school voor praktijkonderwijs is de som van:
   a. de uitkomst van de vermenigvuldiging van het aantal leerlingen met de bijbehorende normoppervlakten, en
   b. de vaste voet voor praktijkonderwijs.
6. Als dit noodzakelijk is voor het bepalen van de omvang van de toekenning, kan op basis van deze normering de leegstand in onderwijsruimten binnen een gebouw voor voortgezet onderwijs worden bepaald. Het ruimtebehoeftemodel kent geen afzonderlijke normering voor een orthopedagogisch didactisch centrum.

Tabel 1 Ruimtebehoeftemodel voortgezet onderwijs

	m² bvo vaste voet	m² bvo/ leerling excl. Gymnastiek			m² bvo/ leerling gymnastiek		
Per school VMBO-HAVO-VWO (hoofdvestiging*)	980						
Per school VMBO-HAVO-VWO (nevenvestiging met spreidingsnoodzaak*)	550						
Per school PRO (ook indien eigen afdeling binnen school VO)	306						
PRO (Praktijkonderwijs)	-	12,0			2,0		
VMBO- Theoretische leerweg (TLW)	-	5,8			1,5		
VMBO- Theoretische leerwegondersteunend onderwijs (TLW-LWOO)	-	6,1			1,7		
		LWOO	BLW-KLW	GLW	LWOO	BLW-KLW	GLW
VMBO- Profiel Bouwen, wonen en interieur (BWI) VMBO- Profiel produceren, installeren en energie (PIE) VMBO- Profiel Mobiliteit en transport (M&T) VMBO- Profiel Maritiem en techniek (MaT)	(+ 299)	11,7	9,7	8,0	1,7	1,5	
VMBO- Profiel Media, vormgeving en ICT (MVI) VMBO- Profiel Economie en ondernemen (E&O) VMBO- Profiel Horeca, bakkerij en recreatie (HBR)	(+ 162)	8,9	7,4	6,9			
VMBO- Profiel Zorg-welzijn (Z&W)	(+ 139)	8,4	7,4	6,9			
VMBO- Profiel Groen	(+ 117)	7,8	6,9	6,3			
VMBO- Profiel Dienstverlening en producten (D&P)	(+ 150)	8,9	7,4	6,9			
HAVO	-	5,8			1,2		
VWO	-	5,8			1,0		

*) niet van toepassing voor zelfstandige praktijkschool

TLW = Theoretische leerweg

LWOO = Leerwegondersteunend onderwijs

BLW- KLW = Basisberoep of- Kaderberoepsgerichte leerweg

GLW = Gemengde leerweg

B.2 Lokalen bewegingsonderwijs

1. De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld:
   a. voor een school voor basisonderwijs, op 1,5 klokuren per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder;
   b. voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, op 2,25 klokuren per week per groep leerlingen 6 jaar en ouder, en
   c. als het schoolgebouw niet beschikt over een speellokaal, op 3,75 klokuren per week voor de leerlingen 4 en 5 jaar.
2. Bij een school voor voortgezet onderwijs wordt de ruimtebehoefte bepaald op basis van het aantal lestijden bewegingsonderwijs. Hiervoor geldt als maximum het aantal lesuren dat overeenkomstig tabel 1 van het ruimtebehoeftemodel is berekend. Deze berekening is als volgt: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 455. Voor het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs wordt een aangepaste formule gehanteerd: (aantal leerlingen * 32 * vierkante meter bruto vloeroppervlakte bewegingsonderwijs per leerling) ÷ 322.

Deel C Vaststellen aanvullende ruimtebehoefte

C.1 Voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

Er is sprake van een voorziening voor blijvend gebruik als de overeenkomstig deel C vastgestelde ruimtebehoefte gedurende minstens 15 jaar blijft bestaan.

C.1.1 Nieuwbouw, of vervangende nieuwbouw

De omvang van de goedgekeurde voor blijvend gebruik bestemde voorziening nieuwbouw of vervangende nieuwbouw wordt overeenkomstig deel B vastgesteld.

C.1.2 Overige voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen

1. Uitbreiding, uitbreiding ter vervanging van een bestaand gebouw, ingebruikneming of medegebruik wordt voor een:
   a. school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs vastgesteld als het verschil tussen de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte gelijk of groter is dan de drempelwaarde van:
      1° 55 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening basisonderwijs;
      2° 50 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening speciaal basisonderwijs;
      3° 50 vierkante meter bruto vloeroppervlakte voor een voorziening voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs;
   b. school voor voortgezet onderwijs wordt vastgesteld als het verschil tussen de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit en de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte gelijk of groter is dan 10 procent van de bestaande capaciteit met een minimum van 100 vierkante meter. Medegebruik wordt vastgesteld op het verschil tussen de overeenkomstig deel B vastgestelde ruimtebehoefte en de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit verhoogd met 10%.
2. Voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bedraagt de bruto vloeroppervlakte van een speellokaal, in aanvulling op het aantal meters bruto vloeroppervlakte bedoeld in het eerste lid, 90 vierkante meter.

C.2 Voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De ruimtebehoefte van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening wordt op dezelfde wijze vastgesteld als de ruimtebehoefte voor een voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen. Een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening is voor minstens 4 jaar en maximaal 10 jaar noodzakelijk. Voor het vaststellen van de omvang van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening moet het verschil:

a. bij een school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs ten minste 40 vierkante meter bruto vloeroppervlakte bedragen, en
b. bij een school voor voortgezet onderwijs voldoen aan het gestelde onder C.1.2, eerste lid, onder b.

C.3 Overige voor blijvend gebruik of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De omvang van een goedgekeurde voorziening:

a. voor blijvend of tijdelijk gebruik bestemde voorziening terrein, dan wel uitbreiding van het terrein, wordt bepaald door de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het schoolgebouw te realiseren met inachtneming van de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de terreinoppervlakte en de minimumnormen, bedoeld in deel D;
b. eerste aanschaf van:
   1° onderwijsleerpakket en meubilair, of uitbreiding van de eerste aanschaf van het onderwijsleerpakket en meubilair voor een school basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, en
   2° leer- en hulpmiddelen en meubilair, of uitbreiding van de eerste aanschaf van leer- en hulpmiddelen en meubilair voor een school voor voortgezet onderwijs,

   is gekoppeld aan de omvang van de toegekende voorziening.

c. tegemoetkoming in eerste inrichting leer- en hulpmiddelen en meubilair voor een school voor voortgezet onderwijs als gevolg van een inpandige aanpassing waarbij algemene of specifieke ruimte wordt omgezet in specifieke of werkplaatsruimte bedraagt het verschil tussen de vergoeding voor eerste inrichting van de bestaande ruimte en de vergoeding voor eerste inrichting van de te creëren ruimte.

d. herstel van constructiefouten en herstel van schade aan het gebouw, onderwijsleerpakket, leer- en hulpmiddelen en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden wordt bepaald door de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

C.4 Lokalen bewegingsonderwijs

1. De omvang van de goedgekeurde voorziening nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs wordt:
   a. voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs vastgesteld op het verschil tussen de overeenkomstig bijlage III, deel A, vastgestelde capaciteit en het overeenkomstig B.2, eerste lid, vastgestelde ruimtebehoefte, en
   b. voor een school voor voortgezet onderwijs vastgesteld op de overeenkomstig B.2, tweede lid, vastgestelde ruimtebehoefte als de uitbreiding groter of gelijk is dan 10 procent van de overeenkomstig deel A vastgestelde capaciteit.
2. De omvang van de goedgekeurde voorziening uitbreiden van een lokaal bewegingsonderwijs van een school voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op de minimaal noodzakelijke aanvullende vloeroppervlakte om te kunnen voldoen aan de minimumnormen, bedoeld in deel D, onder D.3.
3. De omvang van de goedgekeurde voorziening terrein, of uitbreiding van het terrein, voor een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld op de minimaal noodzakelijke terreinoppervlakte om het lokaal, of de uitbreiding van het lokaal te realiseren.
4. De omvang van de goedgekeurde voorziening aanvulling op de eerste aanschaf van het meubilair wordt overeenkomstig bijlage IV bepaald als een lokaal bewegingsonderwijs in gebruik wordt genomen door andere leerlingen dan waarvoor het lokaal oorspronkelijk is bedoeld of wordt uitgebreid.
5. De omvang van de goedgekeurde voorziening herstel van constructiefouten en het herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden, wordt bepaald door de feitelijke kosten voor de activiteiten die minimaal noodzakelijk zijn voor de voortgang van het onderwijs.

Deel D Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

D.1 Terreinoppervlakte

1. Bij (vervangende) nieuwbouw voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of een school voor voortgezet speciaal onderwijs geldt voor de speelplaats het vloeroppervlak in vierkante meters uit de volgende tabel:

Aantal leerlingen van de school	Omvang buitenruimte
1-100 leerlingen	300
101-200 leerlingen	300 + 3 * (L - 100)
201-400 leerlingen	600
401-600 leerlingen	600 + 3 * (L - 400)
601-800 leerlingen	1200
801-1000 leerlingen	1200 + 3 * (L - 800)
1001 leerlingen of meer	1800

L = Aantal leerlingen dat op de teldatum voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

2. Bij (vervangende) nieuwbouw voor een school voor voortgezet onderwijs geldt voor de speelplaats het vloeroppervlak in vierkante meters uit de volgende tabel:

Aantal leerlingen van de school	Omvang buitenruimte
1-300 leerlingen	300
301 leerlingen of meer	300 + 0,75 * (L - 300)

L = Aantal leerlingen dat op de teldatum voorafgaande aan elk jaar waarop de prognose betrekking heeft op de school zijn ingeschreven.

3. De in het eerste en tweede lid gestelde normen betreffen de exclusieve speel- en beweegruimte voor de leerlingen van de school. De terrein voor voorzieningen dient te worden opgeteld bij de norm.
4. Voor parkeervoorzieningen wordt de voor de locatie van het terrein geldende gemeentelijke parkeernorm gehanteerd.

D.2 Speellokaal

Een speellokaal heeft een minimum van 90 bruto vierkante meter.

D.3 Lokaal bewegingsonderwijs

1. De netto vloeroppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is minstens 252 vierkante meter en de hoogte minstens 5 meter.
2. Een lokaal bewegingsonderwijs bevat minstens 2 kleedruimten met een was- of douchegelegenheid.

Deel E - Meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen

E.1 Meetinstructie voor schoolgebouwen

De bruto vloeroppervlakte van een schoolgebouw wordt vastgesteld volgens NEN 2580.

E.2 Aanvulling op de meetinstructie voor de schoolgebouwen

E.2.1 (Speciaal) basisonderwijs en speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs

1. De in- en aangebouwde fietsenstallingen en bergingen die uitsluitend van buitenaf bereikbaar zijn, worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend.
2. De oppervlakte van verbindende ruimten tussen in- of aanpandige lokalen bewegingsonderwijs wordt toegekend aan het lesgebouw.
3. Bij scheidingswanden tussen lesgebouwen en in- of aanpandige lokalen bewegingsonderwijs wordt de bruto vloeroppervlakte gerekend tot het hart van de scheidingsconstructie.

E.2.2 Voortgezet onderwijs

De bruto oppervlakte van een gebouw is de som van de bruto vloeroppervlakte van alle tot het gebouw behorende beloopbare binnenruimten. De bruto vloeroppervlakte wordt gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van de opgaande buitenconstructies die de ruimten omhullen. Tot de bruto oppervlakte behoren eveneens:

a. de oppervlakte van trapgaten, liftschachten, en leidingschachten op elk vloerniveau, en
b. de oppervlakte van vrijstaande uitwendige kolommen, voor zover groter dan 0,5 vierkante meter.

E.2.3 Uitzonderingen

1. De oppervlakten van overdekte niet door vaste buitenbegrenzingen omsloten ruimten worden niet tot de bruto vloeroppervlakte gerekend, ongeacht de vloerconstructie of wijze van verharding. Dit betreft

in ieder geval luifels, dakoverstekken, de ruimte onder op kolommen staande verdiepingen, fietsenstallingen.

2. Open brand-of vluchttrappen aan de buitenzijde van een gebouw worden bij de bepaling van de bruto oppervlakte niet meegerekend.
3. Niet beloopbare kelders en zolders worden niet meegerekend.

Bijlage IV Normbedragen voor vergoeding en indexering

Deel A Indexering

De normbedragen in deel B worden jaarlijks aangepast in overeenstemming met de onderstaande systematiek van prijsbijstelling:

A.1 Nieuwbouw en uitbreiding

Formule bouwkosten:
Systematiek is: A gedeeld, vermenigvuldigen met B (gedeeld) en vermenigvuldigen met C (gedeeld).

A		B		C
1	*	Prijsindexcijfer van de bouwkosten van nieuwe woningen, jaar t, tweede kwartaal (bron: CBS, kerncijfers, bouwnijverheid, inclusief btw)	*	MEV, jaar t+1, bruto investeringen door bedrijven in woningen (bron: CPB, Middelen en bestedingen)
MEV, jaar t, bruto investeringen door bedrijven in woningen (bron: CPB, Middelen en bestedingen)		Prijsindexcijfer van de bouwkosten van nieuwe woningen, jaar t-1, tweede kwartaal (bron: CBS, kerncijfers, bouwnijverheid, inclusief btw)		1

A.2 Eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair

Formule 1e inrichting OLP/Meubilair:
Systematiek is: A gedeeld, vermenigvuldigen met B (gedeeld) en vermenigvuldigen met C (gedeeld).

A		B		C
1	*	Consumentenprijsindex, alle huishoudens, jaar t, per 1 juli (bron: CBS, Kerncijfers, cijfer van de maand juni jaar t)	*	MEV, jaar t+1 prijsmutatie netto materiële overheidsconsumptie (bron: CPB, Kerngegevens collectieve sector)
MEV, jaar t, prijsmutatie netto materiële overheidsconsumptie (bron: CPB, Kerngegevens collectieve sector)		Consumentenprijsindex, alle huishoudens, jaar t-1, per 1 juli (bron: CBS, Kerncijfers, cijfer van de maand juni jaar t-1)		1

Deel B Normbedragen[1]

Alle in dit deel genoemde bedragen zijn inclusief BTW.

A. Nieuwbouw met permanente bouwaard

A.1 Kostencomponenten nieuwbouw

1. De financiële normering voor nieuwbouw valt uiteen in de volgende kostencomponenten:
   a. kosten voor terrein;
   b. bouwkosten;
   c. toeslag voor verhuiskosten bij vervangende bouw;
   d. als het een school voor voortgezet onderwijs betreft, toeslag paalfundering;
   e. als het een speciale school voor basisonderwijs of een school voor speciaal onderwijs betreft een toeslag voor het realiseren van een afzonderlijk speellokaal, en
   f. als het een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs betreft, toeslag voor het aanbrengen van een liftinstallatie.
2. Als vervangende nieuwbouw wordt gecombineerd met het uitbreiden van een gebouw ter vervanging van een ander gebouw, gelden de bedragen bedoeld in paragraaf B.

A.2 Kosten voor terreinen

Het benodigde bouwrijpe terrein wordt door de gemeente, eventueel na aankoop, om niet aan het schoolbestuur beschikbaar gesteld en het juridisch eigendom wordt aan hen overgedragen. De kosten van een terrein worden opgenomen op het programma, zowel bij aankoop van een terrein als in de situatie dat de gemeente een terrein beschikbaar stelt. De kosten voor het terrein worden bepaald op de in de gemeente gangbare wijze van waarde vaststelling van terreinen. Bij vervangende nieuwbouw behoren de kosten voor het slopen van het oude gebouw tot de kosten voor terreinen.

A.3.1 Bouwkosten

1. Tot de bouwkosten behoren:
   a. de bouwkosten van het gebouw, inclusief fundering, en
   b. de kosten van de aanleg en inrichting van het schoolterrein.
2. De vergoeding bestaat uit een startbedrag, inclusief een aantal vierkante meters, en een bedrag per vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Met deze vergoedingsbedragen moet de in overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte worden gerealiseerd.

A.3.2 Bouwkosten school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag voor de realisatie van de eerste 350 m² bvo[2]	€ 1.681.505
Voor elke volgende m² bvo	€ 2.878

A.3.3 Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag voor de realisatie van de eerste 670 m² bvo, waarin niet	€ 2.724.543
Voor elke volgende m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 3.013
Toeslag voor elk speellokaal	€ 258.501

[1] Weergegeven zijn de normbedragen voor 2025,
[2] Onder m² bvo wordt hier en verder verstaan: vierkante meter bruto vloeroppervlakte.

A.3.4 Bouwkosten school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, voor de realisatie van de eerste 670 m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 2.621.932
Voor elke volgende m² bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 2.995
Toeslag voor elk speellokaal	€ 258.510
Toeslag liftinstallatie als bij nieuwbouw een liftinstallatie inclusief een schacht wordt aangebracht	€ 254.089

A.3.5 Bouwkosten school voor voortgezet onderwijs

1. Er is geen onderscheid in de normbedragen tussen nieuwbouw en uitbreiding.
2. De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs bestaat uit:
   a. een startbedrag, afhankelijk van de omvang van de voorziening;
   b. een werkplaatstoeslag, afhankelijk van het profiel in het VMBO;
   c. een bedrag afhankelijk van het aantal vierkante meters, vastgesteld op basis van de toegekende ruimtebehoefte per onderwijssoort, overeenkomstig bijlage III, deel C.

Startbedrag =

< 455 m2	*€ 0*
>= 455 m2 < 2500 m2	*€ 841.650*
>2500 m2	*€ 1.062.582*

Werkplaatstoeslag VMBO = Voor de onderwijssoort VMBO met de profielen: bwi, pie, mot, mat, hbr en g een bedrag van € 78.198.
Ruimteafhankelijke vergoeding = Een bedrag per vierkante meter, dat afhankelijk is van de omvang van de voorziening en van de onderwijssoort en bijbehorende profiel

		bvo totaal exclusief gymnastiek		
		<=455 m2	*>455 m2 <2.500 m2*	*>=2.500 m2*
Onderwijssoort	*Profielen*			
PRO, HAVO, VWO VMBO-TL, VMBO TL-IW		*€ 4.502*	*€ 2.672*	*€ 2.608*
VMBO Gemengde leerweg				
	bwi, pie, mot, mat	*€ 5.171*	*€ 3.069*	*€ 2.996*
	mvi, eo, hbr	*€ 5.272*	*€ 3.129*	*€ 3.054*
	zw	*€ 4.502*	*€ 2.672*	*€ 2.608*
	g	*€ 5.870*	*€ 3.483*	*€ 3.400*
	d&p	*€ 4.849*	*€ 2.877*	*€ 2.809*
VMBO Basisberoepsgerichte/ Kaderberoepsgerichte leerweg				
	bwi, pie, mot, mat	*€ 5.406*	*€ 3.208*	*€ 3.132*
	mvi, eo, hbr	*€ 5.513*	*€ 3.271*	*€ 3.193*
	zw	*€ 4.502*	*€ 2.672*	*€ 2.608*
	g	*€ 5.819*	*€ 3.453*	*€ 3.371*
	d&p	*€ 4.028*	*€ 2.390*	*€ 2.333*
VMBO Leerwegondersteunend onderwijs				

	bwi, pie, mot, mat	*€ 5.518*	*€ 3.274*	*€ 3.196*
	mvi, eo, hbr	*€ 5.727*	*€ 3.399*	*€ 3.317*
	zw	*€ 4.502*	*€ 2.672*	*€ 2.608*
	g	*€ 5.206*	*€ 3.090*	*€ 3.016*
	d&p	*€ 5.053*	*€ 2.999*	*€ 2.927*

bwi = bouwen, wonen en interieur
pie produceren, installeren en energie
mot = mobiliteit en transport
mat = maritiem en techniek
mvi = media, vormgeving en ict
eo = economie en ondernemen
hbr = horeca, bakkerij en recreatie
zw = zorg en welzijn
g = groen
d&p = dienstverlening en producten

A.3.6 Toeslag paalfundering school voor voortgezet onderwijs

1. Voor de school voor voortgezet onderwijs is het bedrag van de normkosten gebaseerd op een standaardlocatie. Voor de volgende aanvullende investeringskosten wordt, indien noodzakelijk, een aanvullend bedrag beschikbaar gesteld:
   a. paalfundering, en
   b. bemaling.
2. De aanvullende vergoeding is afhankelijk van de benodigde paallengte in relatie met de omvang van de bouw in bruto vloeroppervlakte en wordt bepaald op basis van de volgende formules:

Nieuwbouw en uitbreiding < 1000 m²			
Paallengte 1 tot 15 meter	€ 8.281	+	(€ 43 * A)
Paallengte 15 tot 20 meter	€ 8.816	+	(€ 73 * A)
Paallengte 20 meter of langer	€ 9.843	+	(€ 132 * A)

Uitbreiding >= 1000 m²			
Paallengte 1 tot 15 meter	€ 10.112	+	(€ 15 * A)
Paallengte 15 tot 20 meter	€ 13.190	+	(€ 39 * A)
Paallengte 20 meter of langer	€ 20.030	+	(€ 80 * A)

3. Als de grondwaterstand minder dan 1 meter onder het maaiveld ligt, is bemaling noodzakelijk en wordt een aanvullend bedrag per vierkante meter goedgekeurde terreinoppervlakte toegekend. De vergoeding bedraagt € 28 per vierkante meter terrein.

A.3.7 Toeslag voor verhuiskosten bij vervangende nieuwbouw.

1. Als een school tijdens de realisatie van vervangende nieuwbouw gebruik kan blijven maken van het bestaande schoolgebouw, bestaat de aanspraak op bekostiging van de verhuiskosten voor één verhuizing.
2. Als een school tijdens de realisatie van vervangende nieuwbouw tijdelijk op een andere locatie moet worden gehuisvest, bestaat aanspraak op bekostiging van de verhuiskosten voor twee verhuizingen.
3. De vergoeding wordt vastgesteld op feitelijke kosten.

B. Uitbreiding met permanente bouwaard

B.1 Reikwijdte

Deze paragraaf is van toepassing op de uitbreiding van de huisvesting in permanente bouwaard van een school voor basisonderwijs of een speciale school voor basisonderwijs tot 1035 vierkante meter bruto vloeroppervlakte en van een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs tot 1000 vierkante meter bruto vloeroppervlakte. Op overige uitbreidingen is paragraaf A overeenkomstig van toepassing.

B.2 Kosten terrein

Als uitbreiding van het terrein noodzakelijk is, is het bepaalde in A.2 overeenkomstig van toepassing op het vaststellen van de kosten voor het voor uitbreiding benodigde terrein.

B.3.1 Bouwkosten

1. Tot de bouwkosten behoren:
   a. de bouwkosten van het gebouw, en
   b. kosten voor extra aanleg en inrichting van een deel van het schoolterrein.
2. De vergoeding bestaat uit een startbedrag, inclusief een aantal vierkante meters, en een bedrag per vierkante meter. Met deze vergoedingsbedragen moet de overeenkomstig bijlage III, deel C, vastgestelde aanvullende ruimtebehoefte worden gerealiseerd.

B.3.2 Bouwkosten school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 115 m^2 bvo of groter	€ 246.240
Startbedrag bij uitbreidingen van 55 tot 115 m^2 bvo	€ 164.160
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 3.280

B.3.3 Bouwkosten speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 105 m^2 bvo of groter	€ 253.224
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 105 m^2 bvo	€ 168.816
Voor elke volgende m^2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 3.346
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m^2 bvo) in combinatie met uitbreiding van de school	€ 295.216
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal, zonder gelijktijdige uitbreiding van de school	€ 542.772

B.3.4 Bouwkosten school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of speciaal of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreidingen van 96 m^2 bvo of groter	€ 229.346
Startbedrag bij uitbreidingen van 50 tot 96 m^2 bvo	€ 152.897
Voor elke volgende m^2 bvo, waarin niet begrepen een eventueel speellokaal	€ 3.352
Toeslag voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m^2 bvo) in combinatie met uitbreiding van de school	€ 258.510
Vergoeding voor elk afzonderlijk speellokaal (90 m^2 bvo), zonder gelijktijdige uitbreiding van de school	€ 542.772
Toeslag liftinstallatie als bij uitbreiding een liftinstallatie inclusief een schacht wordt aangebracht	€ 305.410

B.3.5 Toeslag paalfundering school voor voortgezet onderwijs

Het bepaalde in A.3.6 is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de omvang van de vergoeding voor paalfundering en bemaling bij uitbreiding.

C. Tijdelijke voorziening

C.1 Vergoedingsbedragen tijdelijke voorzieningen

1. De vergoedingsbedragen voor tijdelijke voorzieningen zijn afgestemd op de investeringslasten van voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen:
   a. nieuwbouw van een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw als hoofdlocatie;
   b. uitbreiding van een permanente hoofdlocatie met een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw, en
   c. uitbreiding van bestaande voor tijdelijk gebruik bestemde gebouwen.
2. In aanvulling op het eerste lid wordt rekening gehouden met het bekostigen van een tijdelijke voorziening door middel van huur van een voor tijdelijk gebruik bestemd gebouw.

C.2 Kosten voor terreinen

Als een tijdelijke voorziening niet gerealiseerd kan worden op het aanwezige terrein, worden de kosten voor het benodigde terrein bepaald overeenkomstig A.2.

C.3.1 Nieuwbouw als hoofdlocatie/uitbreiding van permanente hoofdlocatie

De vergoeding voor een tijdelijke voorziening bestaat uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter. In deze bedragen zijn begrepen de bouwkosten, de kosten van herstel en inrichting van terreinen, de kosten van paalfundering en de eenmalige aansluitkosten op nutsvoorzieningen.

C.3.2 Vergoeding basisschool [en speciale school voor basisonderwijs]

De vergoeding voor een basisschool [en een speciale school voor basisonderwijs] wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m^2 bvo of groter	€ 95.759
Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m^2 bvo	€ 63.839
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 2.353

C.3.3 Vergoeding school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

1. De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij nieuwbouw van 80 m^2 bvo of groter	€ 100.366
Startbedrag bij nieuwbouw van 40 tot 80 m^2 bvo	€ 67.823
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 2.306

2. Paragraaf A is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor sloopkosten van het oude gebouw, herstel en inrichting van terreinen en voor tijdelijke verhuizing van de leerlingen.

C.3.4 Vergoeding school voor voortgezet onderwijs

De vergoeding voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de vergoedingsformule € 1.433 * A + € 98.491, waarbij A het overeenkomstig bijlage III, deel C, bepaalde aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte aan tijdelijke huisvesting is.

C.4.1 Uitbreiding van bestaande tijdelijke voorzieningen primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

1. De vergoeding voor uitbreiding bestaande tijdelijke voorziening bestaat uit een startbedrag en een bedrag per vierkante meter. In deze bedragen zijn begrepen de bouwkosten, de toeslag voor paalfundering en de toeslag voor herstel en inrichting van terreinen.
2. Paragraaf A is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor sloopkosten van het oude gebouw, herstel en inrichting van terreinen en voor tijdelijke verhuizing van de leerlingen.

C.4.2 Vergoeding basisschool en speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een basisschool en een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreiding van 80 m^2 bvo of groter	€ 53.827
Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m^2 bvo	€ 35.885
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 2.466

C.4.3 Vergoeding school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag bij uitbreiding van 80 m^2 bvo of groter	€ 54.578
Startbedrag bij uitbreiding van 40 tot 80 m^2 bvo	€ 36.386
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 2.438

C.5 Huur van voor tijdelijk gebruik bestemde gebouwen

Huur van een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening en huur van een bestaand gebouw worden vergoed op basis van de werkelijke kosten.

D. Eerste inrichting

D.1.1 Uitbreiding onderwijsleerpakket en meubilair

Het bedrag van de vergoeding voor onderwijsleerpakket en meubilair wordt bepaald aan de hand van het verschil tussen de al toegekende investeringsbedragen en de nieuwe berekende vergoeding.

D.1.2 Vergoeding basisschool

De vergoeding voor een basisschool wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, incl. 250 m2 bvo	€ 51.300
Voor elke volgende m^2 bvo	€ 179

D.1.3 Vergoeding speciale school voor basisonderwijs

De vergoeding voor een speciale school voor basisonderwijs wordt vastgesteld op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, incl. 250 m2 bvo	€ 108.839
Naast het startbedrag voor elke volgende m^2 bvo	€ 186

D.1.4 Vergoeding school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Startbedrag, incl. 370 m2, m.u.v. vaste voet vso-ZMLK van 250 m2	**€ 385.038**
Naast het startbedrag voor elke volgende m^2 bvo	**€ 263**

D.1.5 Vergoeding speellokaal speciale school voor basisonderwijs en school voor speciaal onderwijs

De vergoeding voor onderwijsleerpakket en meubilair voor de inrichting van een speellokaal voor een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs bedraagt € 9.932.

D.2 School voor voortgezet onderwijs

1. De vergoeding voor eerste inrichting leer- en hulpmiddelen en meubilair is gekoppeld aan de toe te kennen voorziening nieuwbouw, uitbreiding en ingebruikneming, niet zijnde ingebruikneming ter vervanging van een bestaand gebouw. Aanspraak op deze vergoeding bestaat als de eerste inrichting nog niet eerder door het rijk of de gemeente is bekostigd. De hoogte van de vergoeding wordt berekend door vast te stellen het verschil tussen de al toegekende vergoeding en de vergoeding die is

vastgesteld op basis van de te realiseren bruto vloeroppervlakte per **onderwijssoort**. **De vergoeding per onderwijssoort** wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Onderwijssoort	per m2 bvo
Praktijkonderwijs	€ 406
VMBO Theoretische leerweg (TLW)	€ 212
VMBO Theoretische leerwegondersteunend onderwijs (TLW-LWOO)	€ 212
VMBO- Profiel Bouwen, Wonen en Interieur (BWI)	€ 519
VMBO- Profiel Produceren, Installeren en Energie (PIE)	€ 519
VMBO- Profiel Mobiliteit en Transport (M&T)	€ 519
VMBO- Profiel Maritiem en Techniek (MaT)	€ 519
VMBO- Profiel Media, Vormgeving en ICT (MVI)	€ 303
VMBO- Profiel Economie en Ondernemen (E&O)	€ 303
VMBO- Profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR)	€ 1.005
VMBO- Profiel Zorg-Welzijn (Z&W)	€ 495
VMBO- Profiel Groen	€ 519
VMBO- Profiel Dienstverlening en Producten (D&P)	€ 212
HAVO	€ 212
VWO	€ 212

2. Als in plaats van uitbreiding van het schoolgebouw medegebruik van een voor een school bestemd gebouw wordt gevorderd, wordt inventaris slechts toegekend als de inventaris in de voor medegebruik aangewezen ruimte ontbreekt of niet geschikt is.

E. Lokalen bewegingsonderwijs

E.1 Bouwkosten nieuwbouw

1. De vergoeding van de bouwkosten voor nieuwbouw van een lokaal bewegingsonderwijs met een netto speeloppervlakte van 252 vierkante meters bedraagt € 1.767.686 als deze op het schoolterrein gerealiseerd kan worden, of € 1.803.439 als deze op een afzonderlijk terrein gerealiseerd wordt. In deze vergoeding zijn opgenomen de kosten van fundering op staal en inrichting van het terrein.
2. Scholen met lichamelijk gehandicapte leerlingen, meervoudig gehandicapte leerlingen of zeer moeilijk lerende leerlingen wordt een toeslag toegekend van 50 vierkante meter. Het normbedrag van deze toeslag is € 177.325.
3. Als paalfundering noodzakelijk is wordt een toeslag gegeven op basis van de volgende bedragen:

Paallengte	Vergoeding	Vergoeding bij ruimten LG en MG
1<15m	€ 35.555	€ 44.830
15<20m	€ 49.014	€ 62.086
≥20m	€ 68.839	€ 89.352

E.2 Uitbreiding

Het bepaalde in E.1, eerste lid, is overeenkomstig van toepassing op het bepalen van de hoogte van de vergoeding voor uitbreiding van een lokaal bewegingsonderwijs. Bij lokalen bewegingsonderwijs met een oefenvloer van 140 vierkante meter netto speeloppervlakte of minder, kan de oefenvloer worden uitgebreid tot een oppervlakte van 252 vierkante meter. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

Uitbreiding	Normbedrag	Paallengte		
		1 < 15 meter	15 < 20 meter	≥ 20 meter
112 t/m 120 m^2	€ 410.700	€ 15.917	€ 27.570	€ 45.074
121 t/m 150 m^2	€ 499.262	€ 19.903	€ 34.453	€ 56.342

E.3.1 OLP/meubilair school voor basisonderwijs en speciaal basisonderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een basisschool of een speciale school voor basisonderwijs bedraagt € 68.726.

E.3.2 OLP/meubilair school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor speciaal onderwijs of voor voortgezet speciaal onderwijs bedraagt € 68.726:

E.3.3 Meubilair/leer- en hulpmiddelen school voor voortgezet onderwijs

De vergoeding voor de eerste inrichting meubilair of leer- en hulpmiddelen voor een lokaal bewegingsonderwijs voor een school voor voortgezet onderwijs wordt bepaald op basis van de volgende bedragen:

	Meubilair	Leer- en hulpmiddelen	Totaal
Eerste lokaal	€ 1.451	€ 86.554	€ 88.006
Tweede lokaal	€ 1.451	€ 67.519	€ 68.970
Derde lokaal	€ 1.451	€ 29.354	€ 30.805
Oefenplaats 1	€ 0,00	€ 19.115	€ 14.271,50
Oefenplaats 2	€ 0,00	€ 2.207	€ 1.647,45

E.4 Medegebruik/huur van een niet-eigen voorziening

Naast bewegingsonderwijs in een eigen lokaal van de school is ook bewegingsonderwijs mogelijk in een bestaand lokaal bewegingsonderwijs door middel van:

a. medegebruik van een gebouw van een andere school of de gemeente, of
b. huur van een gebouw van een commerciële exploitant.

F. Verhoging vergoedingen

F1. Verhoging feitelijke kosten

De normbedragen als bedoeld in artikel 4, eerste lid, kunnen door burgemeester en wethouders worden verhoogd met een toeslag van ten hoogste 8 procent als de voorziening zonder deze verhoging door bijzondere lokale omstandigheden in redelijkheid niet kan worden gerealiseerd.

F2. Verhoging feitelijke kosten

De vergoeding van de feitelijke kosten als bedoeld in artikel 4, tweede lid, wordt gebaseerd op de door burgemeester en wethouders goedgekeurde offerte en verhoogd met 5 procent voor de kosten van technische advisering, voor zover het een voorziening betreft als bedoeld in artikel 2, onder b en c.

G.1. Huur sportvelden

1. Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van de huur van een sportveld voor maximaal 8 weken per jaar. De vergoeding voor deze kosten bedraagt voor de periode van 8 weken € 28 per klokuur.
2. Aanspraak op vergoeding als bedoeld in het eerste lid bestaat uitsluitend als de school voor voortgezet onderwijs niet beschikt over een eigen sportveld en geen gebruik maakt van een sportveld dat door de gemeente is gefinancierd.

Bijlage V Criteria voor het vaststellen van de prioriteit van de aangevraagde voorziening

1. Algemeen

Prioriteiten worden vastgesteld als het overeenkomstig artikel 11 vastgestelde bekostigingsplafond onvoldoende is om alle aangevraagde voorzieningen die in aanmerking komen om te worden opgenomen op het programma te honoreren. Op basis van de gestelde prioriteiten wordt een rangorde vastgesteld van de voorzieningen waarvan is vastgesteld dat die voor bekostiging in aanmerking komen. Daarna wordt vastgesteld voor welke voorzieningen het bekostigingsplafond voldoende is en deze voorzieningen worden opgenomen op het programma. De voorzieningen die niet worden opgenomen op het programma worden op het overzicht geplaatst.

2. Onderscheid voorzieningen

1. Bij het stellen van de prioriteiten wordt onderscheid gemaakt in voorzieningen die noodzakelijk zijn:
   a. om capaciteitstekorten op te heffen, en
   b. om een adequaat niveau te handhaven.
2. Voorzieningen als bedoeld in het eerste lid, onder a, vallen onder hoofdprioriteit 1. Het betreft de volgende voorzieningen:
   a. nieuwbouw, inclusief terrein;
   b. uitbreiding, indien van toepassing, inclusief terrein;
   c. in gebruik nemen bestaand gebouw, indien van toepassing, inclusief terrein;
   d. verplaatsen tijdelijke gebouwen;
   e. eerste inrichting met onderwijsleerpakket of meubilair of leer- en hulpmiddelen;
   f. uitbreiding eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair of leer- en hulpmiddelen, en
   g. medegebruik.
3. Voorzieningen als bedoeld in het eerste lid, onder b, vallen onder hoofdprioriteit 2. Het betreft de volgende voorzieningen:
   a. vervangende nieuwbouw, indien van toepassing, inclusief terrein;
   b. herstel van een constructiefout, en
   c. herstel en vervanging in verband met schade.
4. De onder hoofdprioriteit 2 opgenomen voorziening vervangende nieuwbouw valt onder hoofdprioriteit 1 op het moment dat deze voorziening gecombineerd wordt met een uitbreiding van de capaciteit en de vervangende nieuwbouw noodzakelijk is omdat wordt voldaan aan het criterium genoemd onder in bijlage I, deel A, onder A.2.

3. Hoofd- en subprioriteit

1. Om te komen tot het vaststellen van de prioriteit wordt een onderverdeling gemaakt in hoofdprioriteit en sub-prioriteit.
2. Voor het vaststellen van de prioriteiten wordt voor de onder 2, eerste lid, onder a, genoemde voorzieningen de ruimtebehoefte vastgesteld overeenkomstig bijlage III, deel C. Deze voorzieningen omvatten zowel de schoolgebouwen als de lokalen bewegingsonderwijs.
3. Nadat de onderverdeling naar hoofdprioriteiten heeft plaatsgevonden moet worden vastgesteld welke voorzieningen in aanmerking komen om op het programma te worden geplaatst. Dit vindt plaats op basis van het vaststellen van de sub-prioriteit. Bij hoofdprioriteit 1 worden de volgende uitgangspunten gehanteerd om vast te stellen welke voorzieningen voor het plaatsen op het programma in aanmerking komen:
   a. als eerste die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort opheft in een situatie met herschikking van schoolgebouwen;
   b. vervolgens die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort opheft in een situatie zonder herschikking van schoolgebouwen, en
   c. vervolgens die voorziening die relatief gezien een zo groot mogelijk kwantitatief tekort aan lokalen bewegingsonderwijs en sportterreinen opheft.

Toelichting

NB Deze toelichting is geschreven met de (mogelijke) keuzes die in de Modelverordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemaakt zijn in gedachte. Als een individuele gemeente op punten andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld dient deze modelverordening in samenhang met de hierbij behorende ledenbrief gelezen te worden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Definities

De begripsomschrijving 'bevoegd gezag' en 'aanvrager' omvatten alle bevoegde gezagsorganen die een volgens de wet bekostigde voorziening onderwijshuisvesting in stand houden die geheel of gedeeltelijk staat op het grondgebied van de gemeente (hoofdvestiging, nevenvestiging, tijdelijke nevenvestiging, dislocatie).

Artikel 2. Omschrijving voorzieningen in de huisvesting

Artikel 2 vermeldt de voorzieningen onderwijshuisvesting die op grond van de Wet op het primair onderwijs (WPO), Wet op de expertisecentra (WEC) en Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) door het bevoegd gezag bij het college kunnen worden aangevraagd. Deze hebben een limitatief karakter. Dit betekent dat het college deze niet kan inperken. Niet alleen voor de schoolgebouwen, maar ook voor de lokalen bewegingsonderwijs kan een voorziening huisvesting onderwijs worden aangevraagd. Voorzieningen die een bevoegd gezag wenst, maar die niet in de onderwijswetten zijn opgenomen, dus geen voorziening in de onderwijshuisvesting zijn, vallen buiten het bereik van deze verordening. Dit gaat om voorzieningen waarvoor het bevoegd gezag een vergoeding van de minister van OCW ontvangt via de rijksvergoeding materiële instandhouding (bijv. onderhoud, aanpassingen, vervangen cv-ketel, meubilair). Het college wijst een dergelijk aangevraagde voorziening af op grond van artikel 100, eerste lid, onder a, van de WPO, artikel 98, onder a, van de WEC, artikel 76k, onder a, van de WVO.

In het kader van lokaal maatwerk heeft het college de vrijheid om aanvullende voorzieningen te bekostigen. Daarbij geldt dat de gemeenten geen uitgaven mogen doen voor een niet door de gemeente in stand gehouden school dan op grond van de wet (artikel 6 van de WPO en WEC en artikel 77 van de WVO). Voor het bekostigen van de voorzieningen die geen onderdeel uitmaken van de voorzieningen onderwijshuisvesting moet zodoende een andere juridische basis worden vastgesteld. Voor het bekostigen van deze voorzieningen geldt de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Texel 2013.

Onderdeel a. De voor blijvend of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

1° Het begrip nieuwbouw omvat tevens het begrip vervangende nieuwbouw.

2° Uitbreiding is het gevolg van een toename van het aantal leerlingen op de school. Het bevoegd gezag komt voor het bekostigen van uitbreiding in aanmerking als wordt voldaan aan de in bijlage I opgenomen criteria (noodzaak van de voorziening) en de gevraagde uitbreiding gelijk of groter is dan de in bijlage III, deel C, opgenomen drempelwaarde.

3° Ingebruikgeving kan plaatsvinden als een aanvraag voor het bekostigen van de voorziening (vervangende) nieuwbouw of uitbreiding is ontvangen en het college een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan beschikbaar heeft. Het kan gaan om een onderwijsgebouw dat geheel leeg staat en nog een onderwijsbestemming heeft, maar ook om een niet-onderwijsgebouw. Bij ingebruikgeving van een onderwijsgebouw of een niet-onderwijsgebouw moet het gebouw geschikt zijn of geschikt gemaakt worden voor het onderwijs van de betreffende school. Een schoolgebouw van een school voor basisonderwijs is bijv. niet automatisch geschikt voor het huisvesten van een speciale school voor basisonderwijs. Het in gebruik geven van een gebouw moet worden onderscheiden van medegebruik, zie 8°.

4° Verplaatsing is alleen mogelijk van die lokalen die gelet op de bouwaard van het gebouw verplaatst kunnen worden. Dit betreft over het algemeen tijdelijke huisvesting die in semipermanente gebouwen is gerealiseerd.

5° Terrein is noodzakelijk voor het realiseren van nieuwbouw en kan noodzakelijk zijn bij vervangende nieuwbouw en uitbreiding. Of bij vervangende nieuwbouw en uitbreiding terrein noodzakelijk is, is afhankelijk van de situering van de voorgenomen investering en de oppervlakte van het terrein.

6°/7° Onderwijsleerpakket en meubilair resp. leer- en hulpmiddelen wordt in principe alleen toegekend op het moment dat ook nieuwbouw (eerste voorziening) en uitbreiding van een schoolgebouw of lokaal bewegingsonderwijs wordt toegekend. Een uitzondering is de situatie dat het college een school heeft gehuisvest in een schoolgebouw dat een grotere capaciteit heeft dan de ruimtebehoefte en de toekenning van de eerste inrichting is gebaseerd op het werkelijk aantal leerlingen vanaf de start van de school. In die situatie heeft het bevoegd gezag nog aanspraak op bekostiging van eerste inrichting bij toename van het aantal leerlingen als wordt voldaan aan de drempelwaarde genoemd in bijlage III, deel C. Bij vervangende nieuwbouw wordt geen eerste inrichting toegekend omdat het bevoegd gezag in het verleden al bekostiging voor de eerste inrichting heeft ontvangen. Zie verder de toelichting in bijlage III, deel C.

8° Medegebruik is het gebruik van ruimte in een schoolgebouw of lokaal bewegingsonderwijs die het bevoegd gezag, dat juridisch eigenaar is, niet nodig heeft voor het huisvesten van het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven. Er is dan sprake van ‘leegstand’. Medegebruik is uitsluitend mogelijk als de leegstand hoger is dan de in bijlage III, deel C, opgenomen drempelwaarde resp. het lokaal bewegingsonderwijs niet volledig is ingeroosterd.

Onderdeel b. Herstel van constructiefouten

Voor de omschrijving van het begrip ‘constructiefouten’ is aangesloten bij een ‘definitie’ die in het verleden door middel van jurisprudentie tot stand is gekomen. Als een constructiefout de voortgang van het onderwijs belemmert kan voor het herstel van de constructiefout de spoedprocedure (artikel 19 e.v.) worden gevolgd. Is er geen sprake van een bedreiging voor de voortgang van het onderwijs, dan kan het herstel worden aangevraagd op grond van de reguliere procedure. Dit betekent dat een constructiefout dan wordt opgenomen op het programma of overzicht, afhankelijk van het feit of deze voorziening past binnen het door het college vastgestelde bekostigingsplafond.

Onderdeel c. Herstel in verband met schade

In de onderwijswetten is als voorziening huisvesting onderwijs het begrip ‘bijzondere omstandigheden’ opgenomen. Dit begrip is in de verordening niet verder uitgewerkt, omdat ‘bijzondere’ omstandigheden zich niet uitputtend laten beschrijven. Voor het bekostigen van ‘herstel en vervanging in verband met schade aan een gebouw’ geldt de aanvraagprocedure van het programma, of de aanvraagprocedure in het kader van spoedeisendheid (de voortgang van het onderwijs wordt belemmerd door bijv. schade door inbraak of brand). Het college kan zich voor deze zaken verzekeren. Heeft het college geen verzekering afgesloten, dan is sprake van ‘eigen risico’ voor het college.

Onderdeel d. Huur van een sportterrein

Deze voorziening is noodzakelijk als in de gemeente een school voor voortgezet onderwijs is gevestigd. Onder de voorwaarden genoemd in bijlage I, deel B, onder B.4 en bijlage IV, onder F kan een schoolbestuur in het voortgezet onderwijs aanspraak maken op een vergoeding voor het huren van een sportterrein voor buitensportactiviteiten. Voorwaarde is dat het schoolbestuur niet beschikt over een eigen sportterrein en geen gebruik kan maken van een met gemeentelijke middelen gerealiseerd sportterrein.

Artikel 3. Voorbereidingskrediet

Het voorbereidingskrediet kan worden aangevraagd voor zowel de situatie dat de investering wordt bekostigd op basis van de normbedragen als op basis van de feitelijke kosten. Doelstelling van het voorbereidingskrediet is dat het bevoegd gezag vroegtijdig kan starten met de voorbereiding van een bouwplan. Uitgangspunt van het voorbereidingskrediet is dat er een principebesluit ligt dat de voorziening, waarvoor het voorbereidingskrediet wordt aangevraagd, na het indienen van de aanvraag voor het bekostigen van de voorziening op het eerstvolgende programma wordt opgenomen.
Het voorbereidingskrediet stelt het bevoegd gezag in de gelegenheid om een voor aanbesteding gereed bouwplan te ontwikkelen resp. een aanbesteding te laten plaatsvinden. Uitsluitend als de investering wordt bekostigd op basis van de feitelijke kosten wordt de op basis van het bouwplan opgestelde kostenraming resp. de uitkomst van de aanbesteding opgenomen op het programma.

Heeft voorafgaande aan het vaststellen van het programma nog geen aanbesteding plaatsgevonden, dan kan de aanbesteding of het vragen van offertes plaatsvinden nadat het programma is vastgesteld. Door te werken met een voorbereidingskrediet kan het realiseren van een bouwplan worden bespoedigd. Het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet maakt onderdeel uit van het totale investeringsbedrag en wordt in mindering gebracht op het totaal vastgestelde investeringskrediet.

Artikel 4. Vaststellen vergoeding voorzieningen

Dit artikel bepaalt op welke wijze de voorzieningen huisvesting onderwijs worden bekostigd. Dit kan op basis van normbedragen (normatieve kosten) of op basis van feitelijke kosten. De normbedragen voor de diverse voorzieningen die op basis daarvan worden bekostigd zijn opgenomen in bijlage IV, deel B.

Wordt het normbedrag beschikbaar gesteld, dan heeft het bevoegd gezag aanspraak op het beschikbaar stellen van het volledige normbedrag, onafhankelijk van de werkelijke kosten. Dit betekent dat als de werkelijke kosten hoger of lager zijn dan het normbedrag (= uitkomst aanbesteding) in de ene situatie het schoolbestuur een financieel voordeel heeft en in de andere situatie een financieel nadeel. Bij een financieel voordeel moet het schoolbestuur de beschikbare middelen wel inzetten voor het doel waarvoor het is verstrekt: investeren in de voorziening huisvesting onderwijs.

Het bedrag van de bekostiging, gebaseerd op de feitelijke kosten, wordt vastgesteld op basis van ontvangen offertes (de zgn. offertelijn, zie ook artikel 13, eerste lid).

Artikel 5. Informatieverstrekking

Dit artikel verplicht het bevoegd gezag aan het college alle informatie te verstrekken die noodzakelijk is om de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs op een verantwoorde wijze te kunnen uitvoeren (zie artikel 112 van de WPO, artikel 110 van de WEC en artikel 76w van de WVO). Deze informatie staat los van de informatie die wordt gevraagd als onderdeel van een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening. Het betreft de actuele gegevens, zoals:

- gegevens van het bevoegd gezag (o.a. naam en adres voorzitter en secretaris en bankrekeningnummer);
- gegevens van de school (o.a. naam school, naam directeur, adres school, telefoonnummer);
- bruto vloeroppervlakte schoolgebouw;
- naam contactpersoon;
- medegebruik/verhuur.

Om deze informatie op een eenduidige wijze te ontvangen stelt het college een formulier vast. Dit formulier wordt aan de bevoegde gezagsorganen toegezonden. Het college kan in dit formulier opnemen de gegevens die al bij het college bekend zijn. Het bevoegd gezag kan zich dan beperken tot het vermelden van de wijzigingen. Beschikt het college over digitale informatievoorziening, dan kan van deze digitale informatievoorziening gebruik worden gemaakt.

Artikel 6. Indienen aanvraag

Artikel 6 bepaalt dat een aanvraag voor het programma wordt ingediend door middel van een door het college vastgesteld aanvraagformulier. Door te werken met een standaardformulier worden de gegevens die noodzakelijk zijn voor het beoordelen van de aanvraag (zie ook artikel 7) op een eenduidige wijze ontvangen. Dit vergroot de onderlinge vergelijkbaarheid van aanvragen. Voor het overzicht wordt geen aanvraag ingediend. De reden is dat op het overzicht worden opgenomen de aanvragen die zijn ingediend voor het programma, maar niet worden gehonoreerd (zie artikel 96 van de WPO, 94 van de WEC en 76c van de WVO en toelichting bij artikel 13).

Ook in de situatie dat de gemeenteraad in overleg met de bevoegde gezagsorganen een meerjarig huisvestingsbeleid (Integraal Huisvestingsplan, (IHP) heeft vastgesteld (het zgn. ‘consensusmodel’) moet een aanvraag wordt ingediend. De reden is dat een IHP geen juridische status heeft.

Is het college of een bestuurscommissie ex artikel 82 van de Gemeentewet bevoegd gezag van een openbare school (= integraal bestuur) dan gelden dezelfde procedures en termijnen als voor een bestuur van een bijzondere school. In de bestuurspraktijk is het geen unieke situatie dat een college bij het eigen orgaan een verzoek indient (voor het realiseren van een gemeentelijk project - bijv. stadhuis - moet het college bij zichzelf een verzoek om een bouwvergunning indienen). Dit betekent dat het college altijd moet kunnen aantonen dat men de 'eigen' aanvragen ook daadwerkelijk in alle opzichten gelijk behandelt ten opzichte van de andere aanvragen.

Artikel 7. Inhoud aanvraag; gelegenheid tot aanvullen aanvraag; niet behandelen onvolledige aanvraag

Lid 1

Dit lid bepaalt welke gegevens het bevoegd gezag moet aanleveren wil het college de aanvraag in behandeling kunnen nemen. Naast de gegevens van bevoegd gezag en school moet de aanvraag voor de onderbouwing van de benoemde voorzieningen huisvesting onderwijs worden onderbouwd met een leerlingenprognose en/of een bouwkundige rapportage. Uitgangspunt is dat het bevoegd gezag bij de aanvraag een leerlingenprognose indient. Het college en het bevoegd gezag kunnen overeenkomen dat het college een leerlingenprognose opstelt voor alle basisscholen en dat deze leerlingenprognose dan bepalend is als onderbouwing van de aanvraag. Een bevoegd gezag van een school voor basisonderwijs kan dan afzien van het laten opstellen van een leerlingenprognose.

Lid 2

Het tweede lid bepaalt dat het college het bevoegd gezag in staat moet stellen, als de ontvangen aanvraag niet volledig is, deze ontbrekende gegevens binnen de in dit lid gestelde termijn aan te vullen. Is de ontvangen aanvraag ook op de hersteldatum niet volledig dan besluit het college de aanvraag niet in behandeling te nemen. Dit besluit is een voor bezwaar en beroep vatbare beslissing.

Lid 3

Voor het vaststellen van de noodzaak van o.a. de voorzieningen (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding is het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven van wezenlijk belang. Schoolbesturen zijn verplicht deze gegevens aan te leveren via de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Omdat de ingediende aanvraag is gebaseerd op het aantal leerlingen dat op de school staat ingeschreven op 1 oktober van het jaar dat voorafgaat aan het indienen van de aanvraag (bijv. bij de aanvraag voor programma 2016 is opgenomen het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober 2014), moet het college tijdig beschikken over het werkelijk aantal ingeschreven leerlingen op de wettelijke teldatum van 1 oktober, voorafgaande aan het jaar waarvoor het programma wordt vastgesteld. Met de gegevens van de laatste teldatum kan worden vastgesteld of de eerder aangevraagde voorziening, die mogelijk wordt toegekend omdat aan de in bijlage I tot en met III gestelde criteria is voldaan, op basis van de laatste gegevens ook daadwerkelijk noodzakelijk is. De in het derde lid opgenomen termijn is een fatale termijn. Dit betekent dat als de gevraagde gegevens niet tijdig zijn ontvangen het college besluit om de aanvraag niet te behandelen. Dit besluit is een voor bezwaar en beroep vatbare beslissing.

Artikel 8. Opgave ingediende aanvragen

Dit artikel verplicht het college om alle bevoegde gezagsorganen een overzicht beschikbaar te stellen van alle ingediende aanvragen. Met dit overzicht hebben alle bevoegde gezagsorganen inzicht in wat er aan aanvragen, zowel vanuit het bijzonder als het openbaar onderwijs is ontvangen en of deze aanvragen al of niet in behandeling worden genomen. Dit betreft algemene informatie en gaat vooraf aan het beoordelen van de aanvragen.

Artikel 9. Toelichting aanvraag; overleg over ingediende begroting

Lid 1

De mogelijkheid om een nadere toelichting/verduidelijking te vragen of te geven is bedoeld om mogelijke onduidelijkheden over de op zich complete aanvragen te bespreken voordat het programma wordt voorgelegd aan het bestuurlijk overleg (artikel 10). Door een nadere toelichting wordt voorkomen dat het bestuurlijk overleg onnodig belast wordt door allerlei vragen over onduidelijkheden in de aanvragen.

Lid 2

Voor een voorziening waarvan de vergoeding wordt gebaseerd op de feitelijke kosten wordt bij de aanvraag een kostenraming ingediend. Is het college na het beoordelen van de ontvangen kostenraming van oordeel dat de kostenraming op een of meer onderdelen moet worden bijgesteld dan vindt hierover overleg plaats met het bevoegd gezag. Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de kostenraming bepaalt het college de hoogte van de geraamde kosten die in het kader van het vast te stellen programma worden toegekend. Het college moet in de beschikking wel motiveren waarom op het programma is afgeweken van het bedrag dat door het bevoegd gezag bij de aanvraag is overlegd.

Artikel 10. Overleg programma en overzicht; advies Onderwijsraad

Lid 1-4

Het college is verplicht, voordat het programma en overzicht wordt vastgesteld, overleg te voeren met het onderwijsveld over het voorgenomen besluit. In afwijking van het wettelijke verplichte overleg over het vaststellen of wijzigen van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs (artikel 102 van de WPO,artikel 100 van de WEC en artikel 76m van de WVO) is dit overleg geen ‘op overeenstemming gericht overleg’. Uitgangspunt is dat het bedoelde overleg plaatsvindt met alle bevoegde gezagsorganen. In plaats van een overleg met alle bevoegde gezagsorganen kan het college besluiten het overleg in te richten per onderwijssector (primair, (voortgezet) speciaal en voortgezet onderwijs). Het overleg over de voorzieningen huisvesting onderwijs kan ook ingebed worden in een breder gestructureerd overleg in het kader van het lokaal onderwijsbeleid, de zgn. lokaal educatieve agenda. Het staat de aanvrager die niet aan het overleg deelneemt vrij om zijn standpunten schriftelijk kenbaar te maken. Degenen die wel aan het overleg deelnemen, moeten voorafgaande aan het overleg op de hoogte zijn van de schriftelijke ingebrachte standpunten, zodat ze daar in het overleg eventueel op kunnen reageren.

Lid 5-8

De leden 5-8 zijn gebaseerd op artikel 102, zesde lid, van de WPO, artikel 100, zesde lid, van de WEC en artikel 76m van de WVO. Zowel een bevoegd gezag als het college kan de Onderwijsraad advies vragen over het voornemen tot het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs. De leden 5 t/m 8 vermelden de procedure die moet worden gevolgd voor het vragen van dit advies. De adviesaanvraag moet betrekking hebben op de relatie tussen het voorgenomen besluit tot het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs en de aspecten van vrijheid van richting en vrijheid van inrichting. Het college is in alle gevallen verplicht het verzoek om advies in te dienen bij de Onderwijsraad en dit verzoek goed te documenteren. Daarnaast moet het verzoek vergezeld gaan van alle stukken die relevant (kunnen) zijn voor de adviseur (artikel 3:9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb)). De Onderwijsraad stelt zich namelijk op het standpunt dat de adviestermijn van 4 weken start vanaf het moment dat de Onderwijsraad beschikt over de stukken die hij relevant acht voor de advisering. Als de Onderwijsraad om advies wordt gevraagd is het van belang dat het college goed in de gaten houdt dat hierdoor de besluitvorming geen ernstige vertraging oploopt.

De Onderwijsraad brengt binnen 4 weken, nadat de Onderwijsraad alle noodzakelijke informatie heeft ontvangen, zijn advies uit. Het college zendt het advies van de Onderwijsraad daarna zo spoedig mogelijk aan de bevoegde gezagsorganen. Afhankelijk van het ontvangen advies wordt een nieuw bestuurlijk overleg vastgesteld. Op de wijze waarop de Onderwijsraad adviseert is van toepassing wat in algemene zin over het verstrekken van adviezen is geregeld in de Awb. In dit verband is vooral het bepaalde in artikel 3:6, tweede lid, artikel 3:7 en artikel 3:50 van belang. Zo kan op grond van artikel 3:6, tweede lid, het college het programma voorzieningen huisvesting onderwijs vaststellen als de Onderwijsraad het advies niet binnen 4 weken nadat de adviesaanvraag volledig is, uitbrengt.
Op grond van artikel 3:7 is het college gehouden, al dan niet op verzoek, de gegevens beschikbaar te stellen die de Onderwijsraad nodig heeft voor het uitbrengen van advies. Wanneer het college afwijkt van het advies van de Onderwijsraad worden op grond van artikel 3:50 van de Awb de redenen daarvan vermeld in de motivering. Het vijfde lid bepaalt dat alle deelnemers aan het overleg in de gelegenheid worden gesteld hun zienswijze te geven over de inhoud van een (voorgenomen) verzoek om advies aan de Onderwijsraad. Dit omdat iedereen erbij gebaat is dat duidelijkheid bestaat over de beweegredenen bij een, meer of alle partijen om zich tot de Onderwijsraad te wenden.

Dit laat uiteraard onverlet het recht van een individueel schoolbestuur of van het college om de Onderwijsraad in te schakelen als de andere overlegpartners daaraan geen behoefte hebben. De zienswijzen van de schoolbesturen moeten schriftelijk worden vastgelegd omdat de Onderwijsraad bij het vormen van zijn oordeel over een verzoek om advies ook afwijkende meningen zal willen betrekken.

Van een eventueel overleg, nadat het advies van de Onderwijsraad wordt ontvangen, wordt een afzonderlijk verslag gemaakt dat wordt toegevoegd aan de stukken die moeten leiden tot een besluit van het college.

Artikel 11. Tijdstip vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Lid 1

Het college is verplicht het bekostigingsplafond dat beschikbaar is voor het honoreren van de aangevraagde voorzieningen vast te stellen. Het vaststellen van het bekostigingsplafond is een afzonderlijk collegebesluit, maar kan in dezelfde vergadering worden genomen als het besluit tot het vaststellen van het programma en overzicht (zie ABRvS 24 december 2008, ECLI:NLRVS:2008:BG8296). Het bekostigingsplafond staat los van het totaal van het investeringsbedrag van de aangevraagde voorzieningen. Het bekostigingsplafond is uitsluitend bepalend voor de vraag of alle aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs ook kunnen worden gehonoreerd. Het college kan een bekostigingsplafond per onderwijssector of per voorziening vaststellen. Achtergrond van deze mogelijkheid is te voorkomen dat 1 onderwijssector of 1 bepaalde voorziening structureel voor bekostiging in aanmerking komt, waardoor andere gewenste investeringen niet kunnen worden gehonoreerd. Het onderverdelen van het beschikbare investeringsbedrag voor een specifieke categorie van voorzieningen is een instrument om bepaalde accenten te leggen in de uitvoering van de zorgplicht. Deze onderverdeling kan uitsluitend plaatsvinden op basis van een door de gemeenteraad vastgesteld meerjareninvesteringsplan.

Lid 2

Uitgangspunt van de verordening is dat het programma en, als dit noodzakelijk is, het overzicht worden vastgesteld voor 31 december van het lopende kalenderjaar. De datum van 31 december is geen fatale termijn. Wordt het programma en overzicht niet voor 31 december vastgesteld dan betekent dit niet dat alle aangevraagde voorzieningen automatisch voor bekostiging in aanmerking komen. Op grond van Artikel 6:2 van de Awb heeft het bevoegd gezag, omdat het college niet tijdig een besluit heeft genomen, de mogelijkheid om in deze situatie de procedure van bezwaar en beroep te volgen. De overschrijding van de termijn heeft dus geen (financiële) gevolgen voor het college.

Artikel 12. Bekendmaken besluiten vaststellen bekostigingsplafond, programma en overzicht

Artikel 95 van de WPO, 93 van de WEC en 76f van de WVO vermelden de criteria die het college moet hanteren bij het vaststellen van het programma voorziening huisvesting onderwijs. Het uitgangspunt voor het overzicht voorziening huisvesting onderwijs is opgenomen in artikel 96 van de WPO, 94 van de WEC en 76g van de WVO. In dit artikel wordt bepaald op welke wijze het besluit tot het vaststellen van het programma en overzicht aan de bevoegde gezagsorganen wordt bekendgemaakt.

Lid 1

Het programma en overzicht zijn een bundel beschikkingen. De aanvragers ontvangen deze beschikkingen binnen een termijn van 2 weken nadat het programma en overzicht zijn vastgesteld. Voor deze termijn is gekozen omdat de onderwijswetten bepalen (zie toelichting artikel 13, eerste lid) dat binnen 4 weken nadat het programma is vastgesteld overleg over de uitvoering van de voorziening moet plaatsvinden met het college. Op grond van artikel 3:43 van de Awb moet het college het besluit meedelen aan degenen die bij de voorbereiding van het besluit hun zienswijze naar voren hebben gebracht.
Omdat het programma en overzicht onderdeel uitmaken van het bestuurlijk overleg dat vooraf gaat aan het vaststellen van het programma is in de modelverordening opgenomen dat het besluit aan alle schoolbesturen wordt verzonden.

Lid 2

De onderwijswetten bepalen alleen iets over het ter inzage leggen van het overzicht. Vanwege de samenhang tussen bekostigingsplafond, programma en overzicht is in de verordening opgenomen dat zowel het programma als overzicht ter inzage wordt gelegd.

Artikel 13. Overleg wijze van uitvoering

Dit artikel geeft een nadere invulling aan het wettelijk voorgeschreven overleg over het maken van afspraken over de zaken die van belang zijn om te komen tot het beschikbaar stellen van een investeringskrediet voor de voorziening die op het programma is opgenomen. Door het maken van deze afspraken voorafgaande aan de start van de uitvoering van het project worden onduidelijkheden en misverstanden in het verdere uitvoeringstraject voorkomen.

Lid 1

In artikel 95, achtste lid, van de WPO, artikel 93, achtste lid , van de WEC en artikel 76n van de WVO is opgenomen dat het college binnen 4 weken met het betrokken bevoegd gezag in overleg treedt over de uitvoering van het programma. De in dit overleg gemaakte afspraken moeten in een verslag worden vastgelegd. De passage ‘voor zover van toepassing’ betekent dat niet alle onderwerpen die in dit lid zijn opgenomen betrekking hebben op alle voorzieningen die op het programma zijn opgenomen (voor bijv. de voorziening eerste inrichting is geen bouwplan noodzakelijk) en het college daarnaast van mening is dat het indienen van het bouwplan en de desbetreffende begroting voor een op het programma opgenomen voorziening achterwege kan blijven. De onderwerpen die besproken moeten worden zijn o.a.:

- het bouwheerschap (onderdeel a), met als uitgangspunt dat het bevoegd gezag optreedt als bouwheer, conform het bepaalde in artikel 103, eerste lid , van de WPO, artikel 101, eerste lid, van de WEC en artikel 76n, eerste lid, van de WVO). Het alternatief is dat het college de voorziening tot stand brengt (artikel 103, tweede lid, van de WPO, artikel 101, tweede lid, van de WEC en artikel 76n, tweede lid, van de WVO). In het overleg moet worden vastgesteld of van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt. Daarnaast kan besproken worden de mogelijkheid dat de bouw van een multifunctionele accommodatie wordt gerealiseerd door een derde partij;
- het bouwplan, dat moet worden getoetst aan de uitgangspunten zoals die op het vastgestelde programma zijn opgenomen (bijv. aantal vierkante meter bruto vloeroppervlakte);
- het feit dat het college in de periode die is verlopen tussen het moment van het vaststellen van het programma en het aanvragen van de goedkeuring van het bouwplan en de kostenraming kan toetsen of zich nieuwe feiten en omstandigheden hebben voorgedaan of voordoen, waardoor het eerder genomen besluit moet worden herzien. In het overleg wordt vastgelegd of het college gebruik maakt van deze mogelijkheid, zodat het college, na ontvangst tot goedkeuring van het bouwplan en de kostenbegroting kan besluiten om de toegekende vergoeding te herzien;
- de wijze waarop de controle en het afleggen van verantwoording over de besteding van de middelen plaatsvindt. De wijze van verantwoording is grotendeels afhankelijk van de omvang het project (zie ook toelichting artikel 15);
- de afspraak over de wijze van aanbesteding. Voor toegekende voorzieningen is de aanvrager verplicht een aanbestedingsprocedure te volgen. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de genormeerde vergoeding dan is de uitkomst van de aanbesteding voor het college feitelijk niet relevant, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de feitelijke kosten dan is de uitkomst van de aanbesteding wel relevant voor het bepalen voor de hoogte van het definitieve investeringsbedrag.
  Uitgangspunt is dat voldaan wordt aan het bepaalde in de Aanbestedingswet 2012 en in relevante Europese regelgeving.[3]
  Daarnaast is van toepassing wat de gemeenteraad heeft vastgesteld in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid over het opvragen van offertes als er geen Europese regelgeving van toepassing is.

[3] Enkele relevante begrippen zijn werken, diensten en leveringen. Onder de definitie ‘werken’ vallen bouwactiviteiten, zoals nieuwbouw, uitbreiding en dergelijke. Bijlage 1 van richtlijn 2004/18/EG is hierbij beslissend. Onder de definitie ‘diensten’ vallen de door opdrachtnemers uit te voeren werkzaamheden als onderhoud en reparatie, vervoer, boekhouding en dergelijke, waarbij een eventuele levering van fysieke producten van bijkomende orde is ten opzichte van de omvang van de uit te voeren werkzaamheden. Bijlage 2 van richtlijn 2004/18/EG is hierbij beslissend. Onder de definitie ‘leveringen’ vallen de door leveranciers te leveren prestaties bij de aankoop, leasing, huur of huurkoop, met of zonder koopoptie, van fysieke producten, zoals meubilair of onderwijsleerpakket en dergelijke. Het gaat daarbij per definitie om activiteiten of werkzaamheden die niet zijn opgenomen in Bijlage 1 en/of Bijlage 2 van richtlijn 2004/18/EG.

Onderstaand is een tabel opgenomen met een onderscheid naar datgene dat in het gemeentelijke aanbestedingsbeleid is opgenomen voor het opvragen van offertes en wat is opgenomen in de Europese richtlijnen. Bij aanbestedingen van opdrachten onder het Europese drempelbedrag[4] kan het college op verzoek van het bevoegd gezag besluiten van het bepaalde in de tabel af te wijken.

Type opdracht	Uitgangspunten aanbestedingsprocedure (genoemde bedragen zijn exclusief BTW)			
	Nationaal			Europees
	Onderhandse procedures (offerte-traject)		Openbare procedure of niet-openbare procedure met voorafgaande selectie	Europees verplichte procedures
	Enkelvoudig	Meervoudig		
Werken	t/m € […]	vanaf € […] t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel	vanaf € 5.186.000,00
Leveringen	t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel		vanaf € 207.000,00
A-diensten	t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel		vanaf € 207.000,00
B-diensten	t/m € […]	vanaf € […] tot de Europese drempel		alléén indien de opdracht grensoverschrijdend is

Als sprake is van huur moet de huurovereenkomst met daarin onder meer de overeengekomen huurprijs vooraf aan het college ter goedkeuring worden voorgelegd.

Lid 2

Om te voorkomen dat in een later stadium misverstanden ontstaan over de afspraken die gemaakt zijn over de uitvoering van de voorziening is bepaald dat de afspraken schriftelijk worden vastgelegd en ter instemming aan de aanvrager worden voorgelegd. Als de aanvrager zijn instemming schriftelijk heeft verleend, dan is daarmee direct vastgelegd dat er overeenstemming bestaat over de wijze van uitvoering van de voorziening. Stemt de aanvrager niet in met het verslag, dan is nader overleg noodzakelijk met als doel alsnog overeenstemming te bereiken. Blijken partijen het ook dan niet eens te kunnen worden over de uitvoering van de voorziening dan wordt dit ook schriftelijk door beide partijen vastgelegd.

Lid 3

Het college kan in het gevoerde overleg meedelen dat het indienen van een bouwplan en begroting achterwege kan blijven, of dat er geen nadere toetsing aan wettelijke voorschriften of gewijzigde omstandigheden zal plaatsvinden. Over het algemeen betreft het voorzieningen waarvoor in een eerder stadium al een offerte is overgelegd en die weinig of geen voorbereidingstijd meer vergt.

Heeft het overleg tot overeenstemming geleid, dan ontvangt de aanvrager binnen 4 weken bericht over het moment waarop de bekostiging een aanvang neemt.

Lid 4

Als blijkt dat in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de wijze van uitvoering van de voorziening en dit in het vastgestelde verslag is opgenomen dan is het college de instantie die een definitief besluit neemt. Dit besluit deelt het college mee aan het bevoegd gezag. In het besluit zijn opgenomen de overwegingen om niet in te stemmen met de door de aanvrager gewenste wijze van uitvoering van de voorziening. Deze mededeling is een besluit in de zin van de Awb, waartegen dan ook voor aanvrager de mogelijkheid van bezwaar en beroep openstaat.

[4] In de richtlijn 2004/18/EG zijn drempelbedragen opgenomen. Deze drempelbedragen worden eenmaal in de twee jaar opnieuw vastgesteld door de Europese Commissie. Is de geraamde waarde van de opdracht exclusief BTW gelijk aan of hoger dan het vastgestelde drempelbedrag dan moet Europees worden aanbesteed. De drempelbedragen voor de jaren 2014 en 2015 zijn vastgesteld en opgenomen in de tabel.

Artikel 14. Instemmen bouwplannen en begroting; tijdstip aanvang bekostiging; toetsen wettelijke voorschriften en nieuwe feiten en omstandigheden; overleggen offertes

De aanvrager kan in principe niet eerder tot aanbesteding overgaan dan nadat het college heeft ingestemd met het bouwplan. Uitsluitend als een dergelijk plan naar het oordeel van college gezien de aard van de voorziening niet vereist is kan de aanvrager voorafgaande aan het goedkeuren van het bouwplan de procedure van aanbesteding volgen (zie ook artikel 13, derde lid). In overleg wordt bepaald wat onder het begrip 'bouwplan' wordt verstaan; de goedkeuring hoeft niet steeds te worden gebaseerd op een (definitief of voorlopig) ontwerp, maar deze kan ook worden verleend op basis van een programma van eisen. Daartoe kan aanleiding bestaan als wordt gekozen voor een zgn. innovatieve of integrale aanbestedingsvariant, waarbij in een vroeg stadium van het bouwproces een uitvraag wordt gedaan om tot een selectie van uitvoerende partijen (architect in combinatie met aannemer) te komen.

Nadat het college de uitkomst van de aanbesteding heeft ontvangen besluit het college tot het vaststellen van het definitieve bedrag van de bekostiging. Basis voor dit bedrag zijn de overgelegde offertes.
Is geen aanvraag voor een voorbereidingskrediet ontvangen dan kan in het overleg deze mogelijkheid alsnog worden besproken.

Lid 1

Dit artikel betreft de nadere uitwerking van artikel 103 van de WPO, artikel 101 van de WEC en artikel 76n van de WVO en heeft een relatie met artikel 13, eerste en tweede lid. Op basis van de daar gemaakte afspraken wordt het bouwplan en de kostenbegroting ingediend. Het college toetst, voordat het bouwplan wordt goedgekeurd, aan mogelijk nieuwe ontwikkelingen en stelt het bedrag van de bekostiging vast.

- Het goedkeuren van het bouwplan zoals dat in dit artikel wordt bedoeld staat los van de goedkeuring van het bouwplan op grond van de bouwverordening, dus het verlenen van de omgevingsvergunning. Op grond van dit artikel wordt het bouwplan getoetst aan de afgegeven beschikking (toegekend investeringsbedrag bij feitelijke kosten en toegekende bvo).
- De wijze waarop de begroting die is ontvangen wordt getoetst is afhankelijk van de wijze waarop de voorziening wordt bekostigd. Maakt het bevoegd gezag aanspraak op:
  - de genormeerde vergoeding dan wordt de begroting marginaal getoetst, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag en het college geen hoger bedrag dan het normbedrag beschikbaar stelt;
  - de vergoeding op basis van de feitelijke kosten dan vindt een inhoudelijke toetsing van de begroting plaats om het definitieve bedrag van de vergoeding te kunnen vaststellen. De kostenbegroting die was ingediend bij de aanvraag voor het programma was namelijk een raming van de kosten. Deze begroting had toen als functie te komen tot het vaststellen van een bedrag als onderdeel voor het vaststellen van het programma. Gelet op het tijdsverloop tussen het ontvangen van de aanvraag en het besluit tot het vaststellen van het programma kan het definitieve bedrag van de bekostiging afwijken van de begroting die is ontvangen als onderdeel van de ingediende aanvraag voor het programma. Bij de uitvoering van een voorziening die volgens de offertelijn wordt gerealiseerd, nemen de offertes de rol over van de begroting.

Bij het indienen van de stukken vermeldt het bevoegd gezag tevens op welk moment het bevoegd gezag de werkzaamheden wil starten en in relatie daarmee de bekostiging.

Lid 2

De in dit lid opgenomen termijnen zijn fatale termijnen. Als het college niet binnen de gestelde termijnen beslist, wordt geacht de gevraagde goedkeuring te zijn verleend en vindt de bekostiging plaats op de wijze en het tijdstip zoals door de aanvrager is aangegeven. De aanvrager kan daarna de procedure voor het aanvragen van de omgevingsvergunning starten.
De fatale termijn is noodzakelijk met het oog op een goede voortgang van de uitvoering van de voorziening en de duidelijkheid richting aanvrager. Gelijktijdig met het goedkeuren van het bouwplan en begroting stelt het college het tijdstip vast waarop de bekostiging een aanvang neemt, conform het bepaalde in artikel 99, eerste lid van de WPO, artikel 97, eerste lid, van de WEC en artikel 76j van de WVO.

Lid 3

Derde lid bepaalt dat voor het vaststellen van de vergoeding niet de laagste prijs maar de economisch meest voordelige inschrijving bepalend is. Dit is conform het uitgangspunt van de Aanbestedingswet 2012. Het college kan hiervan gemotiveerd afwijken.

Artikel 15. Aanvang bekostiging

Dit artikel is de uitwerking van artikel 102, vierde lid, van de WPO, artikel 100, vierde lid, van de WEC en artikel 76m van de WVO. Het geeft het college de vrijheid om per voorziening te besluiten op welke wijze het bedrag van de bekostiging beschikbaar wordt gesteld. Deze keuze is sterk afhankelijk van de concrete omstandigheden (o.a. grootte van de opdracht, hoogte van het investeringsbedrag). Uitgangspunt is dat de aanvrager tijdig aan zijn financiële verplichtingen moet kunnen voldoen. Dit betekent bijvoorbeeld dat wordt overeengekomen dat de:

- vergoeding eerste inrichting als normbedrag in 1 keer wordt uitbetaald;
- vergoedingen voor bouwkundige werkzaamheden in termijnen worden uitbetaald, waarbij wordt aangesloten bij de termijnbetalingen aan de aannemer op basis van de door de aannemer ingediende termijnstaat (automatische verwerking met valutadata in financiële administratie), en
- vergoeding op declaratiebasis wordt betaald na ontvangst van de nota's van het bevoegd gezag.

De vergoeding wordt rechtstreeks beschikbaar gesteld aan de opdrachtgever, tenzij in het overleg als bedoeld in artikel 13 wordt overeengekomen dat de vergoeding door het college rechtstreeks aan de opdrachtnemer wordt verstrekt. Op grond van de onderwijswetten bestaat er uitsluitend een relatie tussen college en bevoegd gezag. Vanuit dit uitgangspunt is de formele lijn dat het college het bedrag aan het bevoegd gezag betaalt en het bevoegd gezag het bedrag aan de opdrachtnemer. Op deze wijze kan het bevoegd gezag ook verantwoording van de ontvangen middelen afleggen. Gedacht kan worden aan een gespecificeerde verantwoording met als bijlagen alle rekeningen die op het project betrekking hebben, of een accountantsverklaring.

Artikel 16. Vervallen aanspraak op bekostiging

Lid 1

De data van 1 en 15 oktober zijn gekozen met het oog op het moment dat de gemeentebegroting wordt vastgesteld. Vanuit financieel perspectief is het noodzakelijk om te weten of een via het programma toegekende voorziening in het jaar van toekenning ook daadwerkelijk in dat jaar wordt gerealiseerd, of dat de realisatie in dat jaar door omstandigheden niet mogelijk is. Wordt vastgesteld dat realisatie niet mogelijk is:

- in het toegekende programmajaar maar wel in een volgend begrotingsjaar, dan blijft het beschikbaar gestelde krediet gehandhaafd, en
- ook niet in een van de volgende begrotingsjaren dan kan het beschikbaar gestelde krediet worden ingetrokken; het gevolg van dit besluit is dat de aangevraagde voorziening te zijner tijd opnieuw moet worden aangevraagd.

De bepaling over het toezenden van onder meer de bouwopdracht is van belang voor het college, omdat het college na de genoemde data actie in de richting van de aanvrager kan ondernemen. De term 'door de aanvrager' betekent dat, als het college optreedt als bouwheer en de termijn wordt overschreden, het recht op bekostiging niet vervalt. De aanvrager heeft dan immers recht op een voorziening.

Lid 3

Het kan voorkomen dat het bevoegd gezag niet aan de gestelde termijnen kan voldoen. De overschrijding van de termijn kan het gevolg zijn van diverse omstandigheden die buiten de schuld van de aanvrager liggen. Bijvoorbeeld:

- planologische en stedenbouwkundige ontwikkelingen;
- procedures in het kader van de ruimtelijke ordening;
- vervuilde grond.

Het is dan aan de aanvrager om bij het college een verzoek in te dienen om de gestelde termijnen te verlengen.

Lid 4

De datum in dit lid heeft een relatie met de data in het eerste lid. Als het verzoek van de aanvrager wordt afgewezen moet een zodanige datum worden gekozen dat de aanvrager in de gelegenheid is om alsnog voor de in het eerste lid genoemde datum een bouwopdracht et cetera te overleggen. Als het college dus niet tijdig beslist is voor de aanvrager de in het eerste lid genoemde datum niet haalbaar.

Artikelen 17-20. Aanvragen met spoedeisend karakter

Er kan zich een calamiteit voordoen waardoor de voortgang van het onderwijs wordt belemmerd. Het bevoegd gezag kan dan op grond van deze artikelen een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs indienen. Het moet duidelijk zijn dat het een calamiteit is die op korte termijn moet worden opgelost en niet kan wachten op de reguliere aanvraagprocedure. Het spoedeisende karakter moet dus duidelijk naar voren komen in de omschrijving van aanvraag. Bij aanvragen met een spoedeisend karakter valt te denken aan:

- brand- en stormschade, waardoor het onderwijsproces (tijdelijk) in een andere accommodatie moet plaatsvinden;
- herstel van schade als gevolg van constructiefouten (verwijderen asbest), of
- overige schades (vandalisme, glasbreuk, inbraak).

De spoedprocedure kan niet worden gebruikt als een soort ‘ontsnappingsroute’ voor de reguliere procedure, zoals een situatie:

- dat een bevoegd gezag verzuimd heeft tijdig – op grond van artikel 6 van de verordening – een aanvraag in te dienen voor het programma, of
- dat een aangevraagde voorziening niet op het programma is geplaatst wegens het toepassen van de financiële weigeringsgrond omdat het bekostigingsplafond niet toereikend is.

Artikel 17. Indienen aanvraag

Een aanvraag op basis van de spoedprocedure kan gedurende het hele jaar worden ingediend, omdat het moment waarop de calamiteit zich voordoet niet bij voorbaat bekend is. De calamiteit moet zo spoedig mogelijk (telefonisch) worden gemeld en de noodzakelijke maatregelen moeten worden genomen. Na de melding moet de aanvrager binnen de gestelde termijn de aanvraag indienen.

Artikel 18. Inhoud aanvraag

Lid 1

Naast de gegevens die noodzakelijk zijn bij het indienen van een aanvraag op grond van de reguliere procedure (artikel 7, eerste lid) is het bevoegd gezag verplicht te motiveren waarom deze voorziening spoedeisend is. Uit de aanvraag moet onomstotelijk blijken dat de aanvraag betrekking heeft op een calamiteit die niet voorzienbaar was en dat het treffen van een voorziening geen uitstel kan lijden, omdat anders het onderwijsproces geen doorgang meer kan vinden.

Lid 2

Gelet op het spoedeisende karakter van de aanvraag zijn de termijnen voor het aanleveren van aanvullende gegevens kort gehouden.

Artikel 19. Tijdstip beslissing

Omdat de aanvraag een spoedeisend karakter heeft, wordt ook voor de beslistermijn een korte periode aangehouden.

Artikel 20. Uitvoeren beslissing

Voor het beoordelen en toekennen van de op grond van de spoedprocedure aangevraagde voorziening gelden de criteria die zijn opgenomen in de bijlagen I tot en met III van de verordening. Als extra toets geldt het element van de spoedeisendheid: het treffen van de voorziening kan geen uitstel lijden in verband met de voortgang van het onderwijs. In tegenstelling tot de reguliere procedure kan het college bij de spoedprocedure geen financiële weigeringsgrond hanteren. Dit blijkt uit de relatie tussen artikel 98, tweede lid, van de WPO en artikel 100, eerste lid, van de WPO, artikel 96, tweede lid, van de WEC en artikel 98, eerste lid, van de WEC en artikel 76i, tweede lid, van de WVO en artikel 76k, eerste lid, van de WVO.

Op de uitvoering van de beschikking zijn de artikelen 13 tot en met 16 van toepassing.

Artikelen 21-27. Medegebruik en verhuur

De artikelen 21-27 zijn een nadere uitwerking van artikel 102 van de WPO, artikel 100 van de WEC en artikel 76m van de WVO. Op grond hiervan moet de gemeenteraad bij verordening een procedure vaststellen voor het medegebruik en de verhuur. Bij medegebruik en verhuur gaat het nadrukkelijk om delen van lesgebouwen die niet noodzakelijk zijn voor het gebruik door de eigen school.

De artikelen 21 t/m 26 worden door het college toegepast als het college een aanvraag van een bevoegd gezag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs heeft ontvangen. Het college kan besluiten dat de aangevraagde voorziening huisvesting wordt afgewezen omdat door middel van medegebruik in de noodzakelijke huisvestingsbehoefte kan worden voorzien.

Artikel 21. Aanduiden omstandigheden

Onderdelen a en c

Deze bepalingen geven het college de mogelijkheid om leegstand te vorderen op het moment dat het college op grond van artikel 6 of 19 een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of uitbreiding voor een school heeft ontvangen. Het college moet 2 zaken vaststellen, te weten dat:

- de school die de aanvraag heeft ingediend ook daadwerkelijk een tekort aan capaciteit heeft, en
- er leegstand binnen een ander schoolgebouw aanwezig is.

Het vorderingsrecht op grond van dit artikel heeft betrekking op medegebruik door een school. Dit medegebruik betekent dat het doel van het vorderen (ruimte voor het geven van onderwijs) in principe in overeenstemming is met de bestemming van het schoolgebouw en aanpassingen niet noodzakelijk zijn.

Onderdeel b

Dit wordt alleen toegepast als een onderwijssector (bijv. voortgezet onderwijs) is ondergebracht bij een instelling die valt onder de Wet educatie en beroepsonderwijs.

Artikel 22. Omschrijving leegstand

Lid 1

De leegstand is gekoppeld aan het criterium ‘bruto vierkante meters’. De leegstand wordt vastgesteld op basis van het saldo tussen de vastgestelde capaciteit (bijlage III, deel A) en de berekende ruimtebehoefte (bijlage III, deel B). Bij het vaststellen van de leegstand wordt geen rekening gehouden met de drempelwaarde. Bij het vorderen wordt geen onderscheid gemaakt in leegstand bij een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs of een school voor voortgezet onderwijs. Dit betekent dat het college kan besluiten leegstand die wordt vastgesteld in een school voor basisonderwijs toe te wijzen aan een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs, of een school voor voortgezet onderwijs.

Bij het vaststellen van leegstand worden ook betrokken de zgn. eigendoms- en huurscholen, omdat deze schoolgebouwen behoren tot de voorzieningen huisvesting onderwijs en zodoende vallen onder het vorderingsrecht. Het vorderingsrecht kan ook worden toegepast op de leegstaande capaciteit waaraan een bevoegd gezag een andere bestemming (bijvoorbeeld mediatheek, overblijflokaal) heeft gegeven. Genormeerde leegstand waaraan een bevoegd gezag een andere bestemming heeft gegeven moet wijken voor noodzakelijk onderwijsgebruik.

Lid 2

Een lokaal bewegingsonderwijs kan maximaal 40 klokuren per week voor bewegingsonderwijs in gebruik worden gegeven. Een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs kan op basis van het lesrooster per week maximaal 26 klokuren worden ingeroosterd. Hierdoor wordt voorkomen dat deze scholen buiten hun reguliere lestijden voor het bewegingsonderwijs worden verwezen naar een lokaal bewegingsonderwijs dat nog geen 40 klokuren in gebruik is.

Voor scholen voor het voortgezet onderwijs wordt voor het inroosteren uitgegaan van minimaal 32 lesuren[5] en maximaal 40 lesuren, omdat voor het voortgezet onderwijs het aantal van 40 lesuren, gelet op de schooltijden voor het voortgezet onderwijs, de maximumgrens vormt. Dit betekent dat als in een lokaal bewegingsonderwijs:

- voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs minder dan 26 klokuren zijn ingeroosterd medegebruik mogelijk is door een andere school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs voor het verschil tussen 26 klokuren en het aantal ingeroosterde klokuren;
- voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs minder dan 26 klokuren of 26 klokuren zijn ingeroosterd medegebruik mogelijk is door een school voor voortgezet onderwijs voor de resterende klokuren tot een maximum van 40 lesuren;
- voor een school voortgezet minder dan 40 klokuren ingeroosterd zijn medegebruik mogelijk is door:
  - een school voor basisonderwijs, (een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs mogelijk als de klokuren medegebruik passen binnen de 26 klokuren, en
  - een school voor voortgezet onderwijs mogelijk voor de resterende klokuren tot een maximum van 40 lesuren.

Medegebruik kan alleen plaatsvinden binnen de voor de betreffende onderwijssector geldende reële schooltijden.

Artikel 23. Nalaten vorderen

Dit artikel geeft de bevoegde gezagsorganen de ruimte in onderling overleg medegebruik te regelen. Als de bevoegde gezagsorganen een onderlinge regeling hebben getroffen is er voor het college geen reden om dat te doorkruisen, tenzij het college heeft vastgesteld dat de school die medegebruiker is in de eigen accommodatie voldoende capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Als bevoegde gezagsorganen medegebruik onderling hebben geregeld moet het college hiervan in kennis worden gesteld. Het college moet vaststellen of door het medegebruik de (meest) optimale situatie is gecreëerd.

Op het moment dat een school is gehuisvest in meerdere schoolgebouwen wordt in onderling overleg vastgesteld in welk schoolgebouw de leegstand wordt gevorderd. Wordt geen overeenstemming bereikt, dan besluit het college zelfstandig in welk schoolgebouw de leegstand wordt gevorderd.

Artikel 24. Overleg en mededeling

Lid 1

Onderdeel van het vaststellen van het programma is het besluit tot het vorderen voor en toekennen van medegebruik in plaats van het toekennen van bijv. een aangevraagde voorziening 'uitbreiding'. Om deze reden maakt het vorderen voor medegebruik onderdeel uit van het wettelijk verplichte overleg over het programma. Voor beide bevoegde gezagsorganen die betrokken zijn bij het voorgenomen besluit tot medegebruik in het kader van het programma bestaat de mogelijkheid een advies van de Onderwijsraad te vragen. Op het programma wordt niet vermeld het besluit tot vordering, dit is een afzonderlijk besluit van het college.

Lid 2

Voor het vorderen van leegstand als een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening op grond van de spoedprocedure is ontvangen is geen termijn voor het overleg opgenomen. De aard van de aanvragen kan namelijk met zich meebrengen dat een en ander op zeer korte termijn geregeld moet worden. Uiteraard moet ook hier het 'ontvangende' bevoegde gezag redelijkerwijs de gelegenheid hebben om de nodige maatregelen te treffen.

[5] In het voortgezet onderwijs wordt gehanteerd het begrip lesuren. Hierbij wordt uitgegaan van een lesuur van 50 minuten, met daarnaast 10 minuten voor het omkleden c.a. van de leerlingen. Voor het vaststellen van de capaciteit en de ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs voor het voortgezet onderwijs wordt zodoende gerekend met een klokuur.

Lid 3

Een bevoegd gezag waarvan leegstand gevorderd wordt moet de gelegenheid hebben tijdig eventuele (organisatorische) maatregelen te nemen. Daarom is de termijn waarop het besluit tot vorderen bekend moet worden gemaakt zo kort mogelijk gehouden. Voordat het college het besluit tot vorderen heeft genomen heeft over dit besluit over het algemeen al overleg plaatsgevonden met het bevoegd gezag. Dit betekent dat het bevoegd gezag in principe al in de gelegenheid is geweest om zich voor te bereiden op het medegebruik.

Lid 4

Het bevoegd gezag waarvan gevorderd wordt moet weten waar het aan toe is. Om deze reden moeten de in het vierde lid opgenomen elementen in de beschikking worden opgenomen, waarvan vooral de onder ‘e’ genoemde periode gedurende welke de leegstand wordt gevorderd van belang is. De periode kan bijv. worden gebaseerd op de uitkomst van de leerlingenprognose. Het kan wenselijk zijn om in het besluit tot het vorderen van medegebruik op te nemen dat het vorderen voor medegebruik in ieder geval eindigt als de leegstand voor de eigen school noodzakelijk is. Dit is niet strikt noodzakelijk, omdat uitgangspunt van de verordening is dat eigen gebruik voor medegebruik gaat.

Artikel 25. Vergoeding

Bij medegebruik heeft het bevoegd gezag dat ruimte in medegebruik geeft te maken met exploitatiekosten als gevolg van dit medegebruik. De bevoegde gezagsorganen moeten in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik overeenkomen. Uitgangspunt is dat de werkelijke exploitatiekosten worden vergoed. Dit is redelijk omdat het bevoegd gezag dat medegebruiker is ook bij het gebruik van de eigen accommodatie de werkelijke kosten moet betalen. Deze werkelijke kosten zijn onafhankelijk van de rijksvergoeding materiële instandhouding die het schoolbestuur ontvangt. Worden de werkelijke kosten niet doorberekend, dan is sprake van een indirecte subsidiëring van de medegebruiker en zet het bevoegd gezag dat een gedeelte van de school in medegebruik heeft geven de ontvangen rijksvergoeding niet in voor het doel waarvoor deze wordt ontvangen. De hoogte van de vergoeding is ook afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt over de activiteiten die voor rekening van de school en de medegebruiker komen. Als tussen de betrokkenen geen overeenstemming wordt bereikt dan moeten de partijen vaststellen welke procedure wordt gevolgd om te komen tot het vaststellen van het bedrag van de vergoeding. Overeengekomen kan bijv. worden dat een onafhankelijke derde het definitieve vergoedingsbedrag bepaalt.

Artikel 26. Overleg en mededeling

Artikel 26 heeft betrekking op het vorderen voor medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Dit vorderen kan plaatsvinden zowel tijdens als na de schooltijden. Medegebruik voor de genoemde activiteiten kan in overeenstemming zijn met de bestemming van het schoolgebouw (eisen bestemmingsplan), of met het onderwijs dat in het gebouw wordt gegeven, maar dat is niet strikt noodzakelijk.
Is het medegebruik niet in overeenstemming met de bestemming van het schoolgebouw, dan betekent dit dat het medegebruik niet eerder kan plaatsvinden dan nadat een wijziging van het bestemmingsplan is vastgesteld. Is medegebruik niet in overeenstemming met het onderwijs van de school dan is het noodzakelijk dat het bevoegd gezag in het overleg met het college de gelegenheid krijgt om specifieke wensen aangaande het medegebruik naar voren te brengen. Voor het bevoegd gezag kan daarbij de vrijheid van richting en inrichting een rol spelen.

Lid 2 vermeldt de onderwerpen die in het overleg tussen college en bevoegd gezag minimaal moeten worden besproken als medegebruik door een niet onderwijsinstelling aan de orde is. Het bevoegd gezag moet, voordat het instemt met het medegebruik, in het overleg in de gelegenheid gesteld worden zich een oordeel te vormen over de aard van de activiteit en de invloed van die activiteit op het onderwijsproces. Afhankelijk van de uitkomst van het overleg en de activiteiten waarvoor het medegebruik noodzakelijk is, kan het noodzakelijk zijn dat besloten moet worden om bepaalde bouwkundige maatregelen te nemen om hinder te voorkomen. Artikel 26 (bedrag van de vergoeding ‘medegebruik’) is niet van toepassing op medegebruik voor culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden.

Het staat het bevoegd gezag vrij om een ander tarief in rekening te brengen, maar ook aan te sluiten bij de systematiek die is opgenomen in artikel 26.

Verondersteld wordt dat de beoogde organisatie die medegebruiker wordt in het overleg tussen college en bevoegd gezag wordt vertegenwoordigd door het college. Het is aan het college om te besluiten of de beoogde medegebruiker al of niet deelneemt aan het overleg. Het bevoegd gezag, college en de medegebruiker moeten voor de aanvang van het medegebruik schriftelijk een aantal (praktische) afspraken vastleggen. Het kader voor die afspraken wordt gevormd door het besluit tot vordering door college.

Lid 3

Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt, neemt het college een beslissing inzake de openstaande punten. Hiervoor is gekozen om te voorkomen dat door een verschil van mening het vorderingsrecht niet geëffectueerd kan worden.

Artikel 27. Verzoek toestemming college

Verhuur van een gedeelte van een schoolgebouw kan uitsluitend plaatsvinden door de juridisch eigenaar. Dit betekent dat het college een schoolgebouw waarvan het bevoegd gezag juridisch eigenaar is niet kan vorderen voor verhuur. De afweging om een ruimte te verhuren is uitsluitend de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag moet, als het (een gedeelte van) het schoolgebouw wil verhuren, vooraf aan het college toestemming voor de verhuur vragen. Zonder toestemming van het college is een huurovereenkomst strijdig met de wet en dus nietig. Bij het aanvragen van de toestemming voor de verhuur moet het bevoegd gezag het college inzicht geven in de huurder, de te verhuren ruimte, de activiteiten die in de te verhuren ruimte plaatsvinden, de periode van verhuur en de in de komende jaren te verwachten ruimtebehoefte van de school. Daarnaast betrekt het college bij het verlenen van de toestemming ook de te verwachten ruimtebehoefte van de overige scholen. Dit om te voorkomen dat het college toestemming voor de verhuur verleent, maar binnen de verhuurtermijn een aanvraag wordt ontvangen voor bijvoorbeeld uitbreiding van een schoolgebouw.

Met de door het bevoegd gezag verstrekte informatie toets het college het verzoek aan wet- en regelgeving. Op grond van artikel 108, eerste lid, van de WPO, artikel 106, eerste lid, van de WEC en artikel 76s van de WVO is het niet toegestaan om een onderwijsgebouw of -terrein te verhuren als:

- woon- of bedrijfsruimte als bedoeld in artikel 1623a, tweede lid, en 1624, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, of
- de bestemming zich niet verdraagt met het onderwijs aan de school.

Het college neemt bij het verlenen van de toestemming in ieder geval de voorwaarde op dat als de te verhuren ruimte op (korte) termijn nodig is voor het onderwijs, dat het college deze ruimte dan vordert. De wet bepaalt dat de risico's voor verhuur en de eventuele schadeplicht die ontstaat bij het voortijdig opzeggen van het huurcontract door het bevoegd gezag, omdat het college gebruik maakt van hun vorderingsrecht, liggen bij het bevoegd gezag.
Bij verhuur moet een huurovereenkomst worden afgesloten en een huurprijs bepaald worden. Onderscheid moet worden gemaakt in de vergoeding voor de exploitatiekosten (= gebruiksvergoeding) en de vergoeding in de investeringslasten (= huurvergoeding). Het schoolbestuur stelt de hoogte van de component ‘exploitatiekosten’ (beheer en onderhoud van het schoolgebouw) vast. In het derde lid is opgenomen de mogelijkheid voor het college om aan de toestemming tot verhuur de voorwaarde te verbinden dat voor de verhuur een huur is verschuldigd, waarvan de hoogte door het college wordt vastgesteld. Dit lid is een aanvulling op wat in de onderwijswetten is opgenomen. Deze huurvergoeding is wat anders dan de gebruiksvergoeding waarvan de hoogte door het bevoegd gezag wordt vastgesteld en waar het bevoegd gezag aanspraak op maakt. De huurcomponent moet worden afgedragen aan het college als bijdrage in de investeringslasten van het schoolgebouw.

Aan het verbinden van de voorwaarde tot het betalen van een huurvergoeding zijn voorwaarden verbonden:
1. het college moet kunnen aantonen dat door het niet doorbereken van de huur de gemeente een financieel nadeel leidt;
2. de huurprijs moet gerelateerd zijn aan de extra kosten of het verlies aan inkomsten door de gemeente en
3. de ontvangen huurvergoeding moet rechtstreeks ten goede komen aan onderwijshuisvesting.[6]

Artikel 28. Staat van onderhoud

In artikel 110 van de WPO, artikel 108 van de WEC en artikel 76u van de WVO is geregeld in welke situatie en hoe moet worden omgegaan met de overdracht van een (gedeelte van een) schoolgebouw en -terrein aan het college. Over het algemeen is de overdracht van het hele schoolgebouw en -terrein gekoppeld aan het beëindigen van de bekostiging (bijzonder onderwijs) of het opheffen van de school (openbaar onderwijs) door de minister van OCW. Overdracht door het bevoegd gezag van een schoolgebouw en -terrein aan de gemeente vindt uitsluitend plaats als het bevoegd gezag (bijzonder onderwijs, of verzelfstandigd openbaar onderwijs in bijv. een stichting) juridisch eigenaar is van het schoolgebouw. Is de gemeente juridisch eigenaar van het schoolgebouw en -terrein dan vindt geen overdracht van een (gedeelte van een) schoolgebouw en -terrein plaats. Een overdracht kan ook plaatsvinden als vervangende nieuwbouw op een andere locatie is gerealiseerd. Als dit noodzakelijk is wordt in de door het college en bevoegd gezag gezamenlijk opgestelde en ondertekende acte opgenomen een termijn waarin het schoolgebouw nog kan worden gebruikt. Bij het einde van het gebruik wordt geen onderscheid gemaakt tussen hoofdgebouwen en dislocaties, omdat dit onderscheid bij het einde van het gebruik niet relevant is. Voor alle gebouwen moet duidelijk zijn op welk moment het gebruik uiterlijk beëindigd moet worden.

De procedure voor het opmaken van een staat van onderhoud bij het beëindigen van het gebruik is gekoppeld aan het beëindigen van het gebruik van een gebouw door het bevoegd gezag. Is sprake van integraal bestuur dan blijft het opmaken van een staat onderhoud achterwege. Vanuit het oogpunt van gelijke behandeling van het openbaar en bijzonder onderwijs kan in materiële zin gekozen worden voor een gelijke handelwijze.

Met 'achterstallig onderhoud' wordt bedoeld het onderhoud dat het bevoegd gezag, met het oog op de onderhoudsplicht, had moeten uitvoeren. Het gaat er dus niet om dat een gebouw nog een extra opknapbeurt moet krijgen voordat het buiten gebruik wordt gesteld.
De staat van het onderhoud wordt opgemaakt voordat de eigendomsoverdracht plaatsvindt, omdat alleen voor die tijd nog eenduidig kan worden vastgesteld aan wie het eventueel achterstallig onderhoud is toe te rekenen. De staat van onderhoud maakt ook onderdeel uit van de op te maken akte van overdracht.

Lid 3

Het college geeft de opdracht voor het opstellen van het rapport met daarin een beschrijving van de staat van onderhoud. Deze opdracht wordt, vanuit het oogpunt van objectiviteit, verstrekt aan een onafhankelijke derde, zoals een bouwkundig adviesbureau. Voordat de opdracht wordt verstrekt heeft het college overleg met het betrokken bevoegd gezag over de inhoud van de opdracht en over de instantie die deze opdracht uitvoert. Hiermee wordt voorkomen dat achteraf onnodige discussies c.q. meningsverschillen ontstaan over de inhoud van de opdracht en over de keuze van de uitvoerder.
Op grond van artikel 5 kunnen bepaalde inlichtingen van het bevoegd gezag gevraagd worden (bijv. beschikbaar stellen meerjarenonderhoudsplan en/of bewijsstukken dat er geregeld onderhoud is uitgevoerd).

Lid 5

Als uit de rapportage van de staat van onderhoud blijkt dat bij het opmaken van de rapportage achterstallig onderhoud is geconstateerd en het bevoegd gezag met deze constatering instemt, kan in het overleg overeengekomen worden dat het bevoegd gezag:
- alsnog opdracht verstrekt tot het uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud, of
- het bedrag dat gemoeid is met het achterstallig onderhoud aan het college betaalt, waarna het college de opdracht verstrekt.

[6] LJN BK0803, Raad van State, 200901067/1/H2 en 201308827/1/A2

Als in het overleg geen overeenstemming wordt bereikt over de uitkomst van de rapportage wordt in het overleg besproken hoe de vervolgprocedure zal zijn. Er kan worden overeengekomen dat arbitrage plaatsvindt, waarbij beide partijen afspreken zich te zullen neerleggen bij de uitkomst daarvan. Alternatief is dat het college zich wendt tot de burgerlijke rechter, op grond van het feit dat het bevoegd gezag een onrechtmatige daad heeft gepleegd door zich niet te houden aan de wettelijke opdracht om een gebouw behoorlijk te gebruiken of te onderhouden.

Lid 6

Deze bepaling is opgenomen voor de situatie dat er geen enkele aanleiding is om te veronderstellen dat sprake is van achterstallig onderhoud, of een vermoeden over achterstallig onderhoud bestaat, maar er geen reden is om dit nog te laten vastleggen in een rapport. Dit laatste kan zich voordoen als het voornemen bestaat het schoolgebouw dat buiten gebruik wordt gesteld op termijn bijv. te verbouwen voor een andere bestemming of te slopen.

Artikel 29. Mutaties aantal klokuren binnen beschikbare capaciteit; inroosteren en gebruik

Lokalen bewegingsonderwijs zijn een voorziening huisvesting onderwijs en kunnen juridisch eigendom zijn van de gemeente, het bevoegd gezag of een derde. In het kader van de ruimtebehoefte van de lokalen bewegingsonderwijs is het de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad om de criteria vast te stellen voor het vaststellen van de ruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte. Deze criteria zijn opgenomen in bijlage III, deel B. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van het college om een rooster bewegingsonderwijs vast te stellen. De omvang van het gebruik door een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs van lokalen bewegingsonderwijs wordt uitgedrukt in het aantal klokuren. Het aantal klokuren is afhankelijk is van het aantal gymgroepen. Omdat het aantal gymgroepen afhankelijk is van het aantal formatieplaatsen en het aantal formatieplaatsen afhankelijk van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven fluctueert het aantal klokuren jaarlijks als gevolg van mutaties in het aantal leerlingen. Voor het verwerken van de jaarlijkse mutaties is de jaarlijkse procedure tot aanvragen in het kader van het programma en de spoedprocedure niet het geëigende middel. Beide procedures zijn te zwaar en te omslachtig voor het verwerken van de jaarlijkse mutaties in het gebruik van de lokalen bewegingsonderwijs. Dit geldt in ieder geval als het aantal klokuren binnen de bestaande capaciteit kan worden opgevangen en dus niet leidt tot een uitbreiding of nieuwbouw van lokalen bewegingsonderwijs.
Tegen deze achtergrond is in artikel 30 een afzonderlijke procedure opgenomen. Uitgangspunt van deze procedure is dat het college op basis van het aantal ingeschreven leerlingen op de teldatum 1 oktober het aantal gymgroepen en daarmee het aantal klokuren bewegingsonderwijs vaststelt en op basis van het aantal klokuren het conceptrooster bewegingsonderwijs kan vaststellen. Stelt het college vast dat er te weinig capaciteit is, of dat een lokaal bewegingsonderwijs moet worden vervangen, dan kan het college de procedure voor het aanvragen van bekostiging van een huisvestingsvoorziening starten. Door deze procedure heeft het college, als lokale overheid, tijdig zicht heeft op:

- de accommodaties die geschikt zijn voor bewegingsonderwijs, inclusief de accommodaties die op grond van de onderwijswijswetgeving behoren tot de zgn. ‘eigendomsscholen’;
- de capaciteit van de accommodaties bewegingsonderwijs;
- het gebruik van de accommodatie bewegingsonderwijs (welke school geeft bewegingsonderwijs in welk gebouw);
- de tijdstippen en het aantal uren dat het lokaal bewegingsonderwijs gebruikt wordt, en
- het gebruik, waarbij moet worden vastgesteld of het een genormeerd gebruik is of dat het gebruik gebaseerd is op feitelijk gebruik.

De verordening kent zodoende de volgende stappen:

1. het college stelt voor 1 april op basis van de teldatum 1 oktober het aantal gymgroepen vast op de datum 1 augustus (start schooljaar);
2. het college stelt voor 1 mei daaropvolgend een conceptrooster op dat als basis kan dienen het rooster bewegingsonderwijs van het lopende schooljaar en daarin worden de mutaties als gevolg van mutaties in het aantal gymgroepen verwerkt;

3. het college stelt de bevoegde gezagsorganen voor 15 mei daaropvolgend in kennis van het voorlopig vastgestelde rooster bewegingsonderwijs voor het komende schooljaar;
4. de bevoegde gezagsorganen reageren voor 1 juni op het aangeboden conceptrooster;
5. het bevoegd gezag kan het college vragen om voor de datum van 1 juni een overleg over het conceptrooster te beleggen;
6. het college stelt het rooster bewegingsonderwijs voor het komende schooljaar vast voor 15 juni.

De verordening geeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om meer klokuren bewegingsonderwijs aan te vragen dan door het college genormeerd is vastgesteld. Het college kan dit verzoek honoreren als binnen de bestaande accommodaties daarvoor ruimte beschikbaar is. Aan het bevoegd gezag worden dan de kosten van deze extra klokuren doorberekend.

Artikel 32. Indexering

De in bijlage IV, deel B, opgenomen genormeerde vergoedingen moeten jaarlijks worden aangepast aan de prijsontwikkeling. Omdat bijlage IV integraal onderdeel is van de verordening moet op grond van de onderwijswetten een wijziging van de verordening worden vastgesteld door de gemeenteraad. Om deze zware procedure voor uitsluitend het aanpassen van de normbedragen te voorkomen bepaalt dit artikel dat het jaarlijks aanpassen van de normbedragen wordt gedelegeerd aan het college. De uitgangspunten voor de indexering zijn opgenomen in bijlage IV, deel A. Het wettelijk verplichte overleg met het onderwijsveld dat voor een wijziging van de verordening noodzakelijk is, kan plaatsvinden door het toezenden van de voorgenomen prijsbijstellingen en het bieden van de mogelijkheid om hierop te reageren.

Toelichting bijlage I:
Beoordelingscriteria noodzaak aangevraagde voorzieningen

In bijlage I zijn opgenomen de criteria die van belang zijn voor het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorziening. De bijlage is onderverdeeld in deel A – Lesgebouwen en deel B – Lokalen bewegingsonderwijs.

Deel A – Lesgebouwen

Algemeen

Per voorziening onderwijshuisvesting zijn de criteria voor het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorziening beschreven.

Een school kan gehuisvest zijn in een hoofdvestiging of een dislocatie. De dislocatie is bedoeld als tijdelijke huisvesting, voor de situatie dat de hoofdvestiging te weinig capaciteit heeft om alle leerlingen te huisvesten. Is het aantal leerlingen zodanig afgenomen dat alle leerlingen weer op de hoofdvestiging kunnen worden gehuisvest, dan wordt de dislocatie afgestoten. Ontvangt het college een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening voor een dislocatie, dan stelt het college, voordat het besluit deze aanvraag te honoreren, vast of:

- de dislocatie, gelet op het aantal leerlingen, nog als aanvullende huisvesting voor de school noodzakelijk is;
- dat het mogelijk is alle leerlingen in de hoofdvestiging te huisvesten, eventueel met een bouwkundige aanpassing, of
- dat er een andere geschikte of geschikt te maken locatie beschikbaar is.

Of het bekostigen van de voorziening in/aan de dislocatie wordt toegekend is op basis van het voorgaande een financiële afweging van het college.

Om de beoordelingscriteria van bijlage I te kunnen toepassen moet het college beschikken over minimaal de volgende gegevens:

- het aantal leerlingen dat op de teldatum op de school staat ingeschreven;
- het aantal leerlingen dat op lange termijn wordt verwacht;
- het verschil tussen de bestaande capaciteit (= bruto vloeroppervlakte) van het gebouw of de gebouwen die door de school worden gebruikt en de gewenste ruimtebehoefte, en
- zo nodig, de bouwkundige staat van het gebouw of de gebouwen.

Het vaststellen van de periode waarvoor de voorziening huisvesting onderwijs noodzakelijk is, is nodig om desinvesteringen te voorkomen. Is de (aanvullende) voorziening onderwijshuisvesting voor een korte periode noodzakelijk, dan wordt gekozen voor een ‘voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening’ tenzij een ‘voor blijvend gebruik bestemde voorziening’ voor de periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is beschikbaar is. De periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is wordt herleid uit de leerlingenprognose. De leerlingenprognose geeft antwoord op de vraag of het aantal leerlingen op de teldatum voorafgaande aan de datum waarop de aanvraag is ingediend ook de komende jaren nog wordt verwacht. Is de uitkomst van de leerlingenprognose dat het aantal leerlingen waarvoor de aangevraagde voorziening huisvesting onderwijs is bedoeld ook de komende jaren aanwezig is en noodzakelijk is voor een periode van:

- 3 jaar, dan wordt geen voorziening onderwijshuisvesting toegekend omdat wordt verondersteld dat de school de extra ruimtebehoefte voor deze beperkte periode binnen de eigen school kan opvangen. Alleen als wordt vastgesteld dat dit onmogelijk is, wordt een andere voorziening goedgekeurd;
- minimaal 4 tot maximaal 14 jaar, dan wordt een voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening toegekend en
- minimaal 15 jaar, dan wordt een voor blijvend gebruik bestemde voorziening onderwijshuisvesting toegekend

De genoemde termijnen gelden niet voor aanvragen die zijn ontvangen voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs constructiefouten en vervanging of herstel van schade in geval van bijzondere omstandigheden.

Bij het vaststellen van de noodzaak van de aangevraagde voorzieningen huisvesting onderwijs (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding speelt, onafhankelijk van de periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is, een rol de mogelijkheid van medegebruik of ingebruikname van een bestaand gebouw.

A.1 Nieuwbouw

Nieuwbouw is noodzakelijk voor het huisvesten van een nieuw instituut of een nieuwe afdeling en heeft dus betrekking op een onderwijsvoorziening die nog niet in de gemeente is gevestigd en voor deze nieuwe voorziening ook geen bestaande accommodatie beschikbaar is.

A.2 Vervangende bouw

Vervangende nieuwbouw kan het gevolg zijn van een 2-tal situaties. Ten eerste vanwege de slechte conditie (bouwkundige staat) van een gebouw. Voor het vaststellen van de bouwkundige staat van het gebouw en om verschillen in de bouwkundige staat tussen verschillende gebouwen in een volgorde te kunnen plaatsen wordt voor de bouwkundige rapportage als eis gesteld een rapportage op grond van NEN 2767. Uitgangspunt van deze methode is dat de onderhoudsscenario's op basis van verschillende keuzes en bevindingen worden doorgerekend en bij het bepalen van de keuzes een afweging plaatsvindt tussen kwaliteit, kosten en risico's. Bij het maken van keuzes met betrekking tot onderhoud is inzicht in de aanwezige en de te bereiken kwaliteit (en de daaraan verbonden kosten) essentieel. Uitgangspunt van de methode van conditiemeting NEN 2767 is dat voor alle bouwkundige elementen een conditie wordt toegekend. Bij het vaststellen van de condities wordt ook rekening gehouden met de noodzaak van het onderhoud binnen een vooraf vastgestelde periode (in principe 3 jaar). Voor het antwoord op de vraag of activiteiten binnen de periode van 3 jaar voor het onderhoud in aanmerking komen wordt de ernst, de omvang en de intensiteit van het gebrek vastgesteld. De ernst van het gebrek wordt uitgedrukt in een score, de zgn. 'conditie voor'. Met de 'conditie voor' wordt dus eigenlijk de kwaliteit van het totale schoolgebouw vastgesteld. Deze kwaliteit kan worden onderverdeeld in de volgende conditieschalen:

Conditie 1	Nieuwbouwkwaliteit of met nieuwbouw vergelijkbare kwaliteit
Conditie 2	Een bouw- of installatiedeel vertoont kenmerken van een beginnende veroudering
Conditie 3	Het verouderingsproces is duidelijk op gang gekomen
Conditie 4	Het verouderingsproces is duidelijk zichtbaar
Conditie 5	Het verouderingsproces is niet meer te keren
Conditie 6	De bouwkundige staat is zo slecht dat deze niet meer onder conditie 5 kan worden gerangschikt

Op basis van de vermelde condities wordt inzicht verkregen in de bouwkundige staat en kan worden vastgesteld of vervangende nieuwbouw noodzakelijk is.

Vervangende nieuwbouw heeft een relatie met onderhoud en aanpassen van het schoolgebouw waarvoor het bevoegd gezag de bekostiging rechtstreeks van de minister van OCW ontvangt. Deze vergoeding is niet alleen bestemd voor activiteiten met een kortlopende cyclus, maar ook met een langlopende cyclus (bijv. vervangen kozijnen, leidingen). Dit betekent dat als sprake is van een bouwkundige rapportage met of conditie 5 of 6 moet worden vastgesteld of in de afgelopen jaren het onderhoud op een verantwoorde wijze heeft plaatsgevonden. Is het schoolbestuur op dit onderdeel nalatig geweest dan kan de aanvraag voor vervangende nieuwbouw worden afgewezen. Wordt in overleg tussen college en bevoegd gezag afgezien van het investeren in onderhoud en aanpassen van het schoolgebouw dan moeten afspraken worden gemaakt over het bekostigen van de totale investering, omdat het bevoegd gezag de voor onderhoud en aanpassen ontvangen rijksvergoeding niet voor dit doel hoeft in te zetten.

Vervangende nieuwbouw kan ten tweede het gevolg zijn een herschikkingsoperatie. Dit kan zich in meerdere gevallen voordoen:

- bevoegde gezagsorganen kunnen overeenkomen om schoolgebouwen te ruilen omdat is vastgesteld dat er voldoende capaciteit voor het huisvesten van de leerlingen beschikbaar is, maar dat het ene schoolgebouw een overmaat aan capaciteit heeft en het andere schoolgebouw een tekort aan capaciteit.

Door onderlinge ruil, eventueel met een beperkte bouwkundige aanpassing of uitbreiding bij een bestaand schoolgebouw of in relatie met vervangende nieuwbouw voor een bestaand schoolgebouw kan een efficiënte bezetting van de schoolgebouwen worden gerealiseerd en kan mogelijk een schoolgebouw worden afgestoten;

- fusies van scholen kunnen aanleiding zijn voor een herschikkingsoperatie omdat een fusie op schoolniveau ook gevolgen heeft voor de leerlingenstromen, waardoor mogelijk door een beperkte uitbreiding (= vervangende bouw) van het ene schoolgebouw het andere schoolgebouw kan worden afgestoten;
- vervangende nieuwbouw kan verband houden met ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening, als gevolg van bijv. stadsvernieuwing, of het herinrichten van een wijk, waarvoor het noodzakelijk is dat het bestaande schoolgebouw of de bestaande schoolgebouwen vervangen wordt/worden.

Uitgangspunt van investeringen die het gevolg zijn van een herschikkingsplan is dat een grotere doelmatigheid in het gebruik van de schoolgebouwen wordt bereikt en dat het voor het college een budgettair neutrale investering is, dus voor de gemeente geen extra investeringslasten ontstaan. De budgettaire neutraliteit kan uitsluitend worden gerealiseerd als de investering van de vervangende nieuwbouw kan worden gefinancierd uit de (grond)opbrengst van de verkoop van de bestaande (te vervangen) locatie. Eventueel kunnen, nadat hierover overeenstemming is bereikt met het aanvragende schoolbestuur, gelden die het bevoegd gezag van het rijk ontvangt voor het bekostigen van de exploitatie, het onderhoud, en de aanpassingen schoolbestuur als medefinanciering worden ingezet.

A.3 Uitbreiding

Uitbreiding wordt toegekend als de bestaande capaciteit van het schoolgebouw of de schoolgebouwen niet voldoende is voor het huisvesten van het aantal leerlingen dat op de school is ingeschreven: de ruimtebehoefte is dan groter dan de beschikbare huisvestingscapaciteit (zie ook bijlage III). Het is aan het college te bepalen op welke wijze de gevraagde extra capaciteit beschikbaar wordt gesteld. Bij het besluit kan het college rekening houden met de eventueel beschikbare capaciteit bij andere schoolgebouwen en als dat mogelijk is in plaats van de gevraagde uitbreiding van het schoolgebouw bijv. medegebruik toekennen.

A.4 In gebruik nemen van een bestaand gebouw

In gebruik nemen van een bestaand gebouw of een gedeelte daarvan is afhankelijk van de volgende factoren:

- het aspect afstand en bereikbaarheid, waarbij het aspect afstand alleen een rol speelt als het gebouw een dislocatie wordt van een bestaande hoofdvestiging; is het gebouw noodzakelijk voor het huisvesten van een nieuwe school dan is de ligging niet relevant;
- de omvang van het gebouw is van belang om vast te stellen of en zo ja welke in- of uitpandige investeringen noodzakelijk zijn om te zorgen voor voldoende capaciteit voor het huisvesten van de leerlingen.
- de bouwkundige en onderwijskundige kwaliteit van het gebouw is van belang om vast te stellen welke bouwkundige investeringen noodzakelijk zijn om het gebouw bouwkundig en onderwijskundig geschikt te maken als kwalitatief geschikte huisvesting. Het college kan besluiten tot het bekostigen van vervangende nieuwbouw als de investeringskosten om het gebouw voor het onderwijs geschikt te maken, zoals aanpassing, uitbreiding en onderhoud, vermeerderd met (eventuele) kosten van verwerving hoger zijn dan de kosten van volledige nieuwbouw.

In gebruik nemen is ook mogelijk:

- als vervanging van een bestaand gebouw aan de orde is en ingebruikgeving per saldo geen meerkosten met zich meebrengt;
- bij een herschikkingsoperatie;
- als gevolg ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening;
- als uitbreiding van het huidige schoolgebouw aan de orde is.

A.5 Verplaatsen tijdelijk gebouw

Verplaatsen van een tijdelijk gebouw kan alleen als het gebouw niet aard en nagelvast aan de grond is verbonden. Bij het verplaatsen van een tijdelijk gebouw moet rekening worden gehouden met de kosten van verplaatsen (verwijderen en opnieuw plaatsen) en het op termijn opnieuw verwijderen. Op dit punt kan het college een afweging maken tussen het verplaatsen en het bekostigen van een nieuwe voorziening.

A.6 Terrein

Terrein is een voorziening huisvesting onderwijs die niet automatisch wordt toegekend. Vervangende nieuwbouw of uitbreiding van het schoolgebouw kan bijv. op het bestaande schoolterrein worden gerealiseerd. Als voor het realiseren van de genoemde voorzieningen terrein noodzakelijk is, wordt daar bij de eventuele toestemming voor de huisvestingsvoorziening rekening mee gehouden, deze voorziening wordt opgenomen op het programma.

A.7 Eerste inrichting

Eerste inrichting onderwijsleerpakket en meubilair wordt bekostigd aan een school voor basisonderwijs[, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs. Eerste inrichting leer- en hulpmiddelen wordt bekostigd aan een school voor voortgezet onderwijs]. Uitgangspunt is dat de bekostiging van de eerste inrichting is gekoppeld aan het besluit waarbij het aantal m2 bruto vloeroppervlakte wordt uitgebreid, dus bij het toekennen van de voorziening nieuwbouw of uitbreiding. Bij vervangende nieuwbouw bestaat geen aanspraak op toekennen eerste inrichting. De eerste inrichting in het te vervangen schoolgebouw kan worden ‘meegenomen’. In afwijking van het geformuleerde uitgangspunt zijn er omstandigheden waarbij een bevoegd gezag aanspraak heeft op uitbreiding van eerste inrichting, zonder dat het gebouw fysiek wordt uitgebreid. Dit betreft de volgende situaties:

- een bevoegd gezag heeft geen aanspraak op uitbreiding van het schoolgebouw, omdat de school in een (school)gebouw is gehuisvest waarvan de capaciteit groter is dan de ruimtebehoefte, bijv. capaciteit is 1.000 m2 en de ruimtebehoefte is 800 m2; op het moment dat de school in dit (school)gebouw is gehuisvest heeft het college besloten om de eerste inrichting toe te kennen voor een bvo van 800 m2; als gevolg van toename van het aantal leerlingen bestaat aanspraak op uitbreiding met 100 m2; deze uitbreiding is groter dan de drempelwaarde en het bevoegd gezag heeft aanspraak op uitbreiding van de eerste inrichting;
- een bevoegd gezag heeft aanspraak op uitbreiding van het schoolgebouw met bijv. 100 m2, maar besluit de uitbreiding niet fysiek te realiseren; de gewenste huisvesting als gevolg van een toename van het aantal leerlingen wordt opgevangen binnen de bestaande accommodatie(s). In beide situaties bestaat dus aanspraak op het bekostigen van uitbreiding van de eerste inrichting.

Bij fusie van scholen worden 2 of meer scholen samengevoegd tot 1 school. In principe hebben de afzonderlijke scholen tot het moment van fusie ieder voor zich bekostiging voor eerste inrichting ontvangen. Dit betekent dat bij fusie van voorheen afzonderlijke scholen geen aanspraak bestaat op bekostiging van eerste inrichting als de bruto vloeroppervlakte van de gefuseerde scholen minder of gelijk is aan de bruto vloeroppervlakte van de voor de fusie afzonderlijke scholen. Uitbreiding eerste inrichting wordt uitsluitend toegekend in combinatie met uitbreiding van het schoolgebouw. Bij een fusie wordt voor de gefuseerde school geregistreerd de bruto vloeroppervlakte van de schoolgebouwen van de voorheen aan de afzonderlijke scholen is toegekend.

A.8 Medegebruik

Medegebruik is een belangrijk instrument als het gaat om het realiseren van het doelmatig gebruik van schoolgebouwen en de efficiënte inzet van middelen.
Voordat het college besluit tot medegebruik is het noodzakelijk om inzicht te hebben:

- in de periode waarvoor medegebruik noodzakelijk is (door middel van de leerlingenprognose), en
- de periode van medegebruik in het schoolgebouw waar de leegstand is vastgesteld (wordt op korte termijn een toename van het aantal leerlingen verwacht dan is het de vraag of medegebruik zinvol is).

De verordening kent een beperking in het aantal locaties waarnaar bij medegebruik van leegstand kan worden verwezen. De verordening hanteert bij medegebruik ook een afstandscriterium tussen de hoofdvestiging en de ruimte die in aanmerking komt voor het medegebruik, de zgn. verwijsafstand). In de verordening is als verwijsafstand opgenomen het criterium 'voor de leerling voldoende begaanbare en veilige weg'. Dit criterium sluit aan bij de verordening leerlingenvervoer gemeente Texel.

De verordening maakt geen onderscheid tussen leegstand in een schoolgebouw van scholen van verschillende onderwijssectoren. De leegstand wordt vastgesteld op basis van het verschil tussen de vastgestelde capaciteit (bruto vloeroppervlakte) op grond van bijlage III, deel A, en de voor de school vastgestelde ruimtebehoefte op grond van bijlage III, deel B. Of de berekende genormeerde leegstand ook als leegstaande ruimte geschikt is voor medegebruik wordt afzonderlijk vastgesteld.

- Feitelijke leegstand in een school voor basisonderwijs een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en een school voor voortgezet onderwijs is per definitie geschikt voor medegebruik.
- Ruimten, die een bevoegd gezag met eigen middelen heeft bekostigd, maar waarvoor het college een vergoeding verstrekt (zogenaamde eigendoms- en huurscholen) maken onderdeel uit van de voorzieningen huisvesting onderwijs en komen in aanmerking voor medegebruik.
- Ruimten die een bevoegd gezag volledig met eigen middelen heeft gerealiseerd en waarvoor geen vergoeding van de overheid is ontvangen kunnen niet in medegebruik worden gegeven omdat deze ruimte geen onderdeel uitmaken van de voor het schoolgebouw vastgestelde capaciteit (bijlage III, deel A).

A.4 en A.8 Investeringskosten bij geschikt maken voor nieuwe bewoner

In de situatie van het in gebruik nemen van een bestaand gebouw (A.4) en medegebruik (A.8) kan het noodzakelijk zijn dat bouwkundige voorzieningen moeten worden getroffen om het betreffende (school)gebouw geschikt te maken voor de nieuwe bewoner. De investeringskosten van deze investering komen voor rekening van de gemeente.

A.9 Herstel van constructiefouten

Herstel van constructiefouten is een voorziening huisvesting onderwijs. Voordat bekostiging voor een constructiefout wordt toegekend is het van belang vast te stellen dat het daadwerkelijk gaat om een constructiefout en wie verantwoordelijk is voor het ontstaan van de constructiefout. Als sprake is van een ontwerpfout o.i.d. kan de veroorzaker van de constructiefout aansprakelijk worden gesteld voor het herstel. In dit verband speelt ook het moment waarop bekostiging voor een constructiefout wordt aangevraagd een rol. In dit verband heeft de Raad van State uitgesproken dat herstel van riolering waarvoor het schoolbestuur verantwoordelijk was (onder schoolterrein) niet als een constructiefout kan worden aangemerkt maar als regulier onderhoud moet worden gezien. Tussen het moment van het aanleggen van de riolering en het aanvragen van bekostiging lag een periode van 28 jaar. De Raad van State was van oordeel dat, gelet op de levensduur, er op dat moment geen sprake meer kan zijn van een constructiefout, maar dat sprake is van regulier onderhoud.[7] Het herstel van een constructiefout is eveneens geen voorziening huisvesting onderwijs en komt voor rekening van het bevoegd gezag als de constructiefout het gevolg is van nalatigheid van het bevoegd gezag (artikel 100, tweede lid, van de WPO, artikel 98, tweede lid, van de WEC en artikel 76k, tweede lid, van de WVO.[8]
De verordening schrijft verder voor dat de noodzaak van het herstel van de constructiefout moet blijken uit een door het schoolbestuur te overleggen bouwkundig rapportage, die moet zijn opgesteld door een daartoe gecertificeerde, onafhankelijke constructeur.
In de praktijk doet zich regelmatig de vraag voor of een voorziening wel herstel van een constructiefout betreft en of er feitelijk geen sprake is van (regulier, voor rekening van het schoolbestuur komend) onderhoud. Overwogen kan worden om in een dergelijke situatie:

- Een onafhankelijke gecertificeerd deskundige te laten onderzoek of er daadwerkelijk sprake is van een constructiefout (en niet van onderhoud) en de kosten van dit onderzoek te delen;

[7] LJN BJ7202, Raad van State, 200809152/1/H2

[8] BX8979, Raad van State, 201200195/1/A2

- Vooraf af te spreken dat het advies van de deskundige bindend of bepalend is voor het besluit tot het al dan niet toekennen van de aangevraagde voorziening.

A.10 Vervangen of herstel van schade aan gebouw, onderwijsleerpakket en meubilair in geval van bijzondere omstandigheden

Het bekostigen van vervangen of herstel van schade in geval van bijzondere omstandigheden is van toepassing als het bevoegd gezag geconfronteerd wordt met schade als gevolg van bijv. vandalisme, ruitbreuk, storm, inbraak, brand etc. en deze schade niet is te verhalen op een derde (daderaansprakelijkheid). Bij het bepalen van de omvang van de bekostiging wordt rekening gehouden met de situatie van de school. Bij vervanging na brand kan bijvoorbeeld een totaal afgebrande school worden vervangen door een schoolgebouw met minder bruto vloeroppervlakte als de leerlingenprognose daartoe aanleiding geeft. Ook kan het college in plaats van nieuwbouw een ander schoolgebouw toewijzen. Hiervoor geldt eveneens dat als de schade veroorzaakt wordt door nalatigheid van het bevoegd gezag (bijv. inbraak was mogelijk doordat een raam niet was afgesloten) de kosten voor rekening van het bevoegd gezag komen.

Deel B - Voorzieningen voor lichamelijke oefening

Tot een ruimte voor bewegingsonderwijs wordt niet alleen gerekend het traditionele lokaal bewegingsonderwijs (= gymnastiekruimten), maar ook het gebruik van de (gemeentelijke) sporthal. Een lokaal bewegingsonderwijs kan juridisch eigendom zijn van de gemeente, het bevoegd gezag, of een derde.

B.1 Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding of ingebruikgeving

Voor het vaststellen van de noodzaak van een van de gevraagde voorzieningen is een relatie gelegd tussen het aantal klokuren dat moet worden ingeroosterd en de afstand tussen het schoolgebouw dat van het lokaal bewegingsonderwijs gebruik moet maken.

Als vervoer naar een verder weg gelegen lokaal bewegingsonderwijs voor de gemeente financieel een goed alternatief is kan het college besluiten in plaats van een voorziening het vervoer naar het lokaal bewegingsonderwijs te vergoeden. Voordat hierover een besluit wordt genomen voert het college overleg met het bevoegd gezag. Voor het bekostigen van deze voorzieningen geldt de verordening materiële financiële gelijkstelling gemeente Texel 2013.
Voor het (voortgezet) speciaal onderwijs wordt aan een lokaal bewegingsonderwijs gelijkgesteld een lokaal voor motorische therapie en een schoolbad (watergewenningsbad of hydrotherapiebad).

B.3 Eerste inrichting

Aanvullend meubilair voor het inrichten van het lokaal bewegingsonderwijs kan als eerste inrichting worden verstrekt als een bestaand lokaal:

- met een te kleine oefenzaal wordt uitgebreid waarbij de oefenzaal wordt vergroot, of
- vervangende nieuwbouw wordt gerealiseerd met een groter lokaal bewegingsonderwijs.

In deze situaties is de eerste inrichting in het verleden bekostigd voor de toen gerealiseerde oppervlakte en voldoet de bestaande eerste inrichting naar verwachting niet aan de gestelde eisen, respectievelijk is voor deze vernieuwde lokalen bewegingsonderwijs niet eerder de volledige bekostiging eerste inrichting verstrekt.

B.5 Medegebruik

De mogelijkheid van medegebruik in een lokaal bewegingsonderwijs wordt vastgesteld op basis van het rooster bewegingsonderwijs dat het college heeft vastgesteld voor de scholen voor primair en speciaal of voortgezet speciaal onderwijs en het rooster bewegingsonderwijs dat het bevoegd gezag van de school voor het voortgezet onderwijs heeft vastgesteld voor de school voor voortgezet onderwijs.

Toelichting bijlage II
Prognosecriteria

Op grond van de artikelen 7, tweede lid, onder a, en 18, eerste lid, is het bevoegd gezag verplicht een leerlingenprognose te overleggen als een aanvraag voor het bekostigen van een voorziening huisvesting onderwijs (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding gebouw, eerste inrichting, in gebruik nemen, verplaatsen, terrein en medegebruik wordt ingediend. De leerlingenprognose is de basis voor het beoordelen van de noodzaak van de door de bevoegde gezagsorganen aangevraagde voorziening en van belang voor het vaststellen van de periode waarvoor de voorziening huisvesting onderwijs noodzakelijk is.

Toelichting bijlage III
Beoordelingscriteria capaciteit, ruimtebehoefte en aanvullende ruimtebehoefte

In bijlage III wordt evenals in bijlage I een onderverdeling per voorziening huisvesting onderwijs gehanteerd. Op verschillen tussen de onderwijssectoren wordt bij de sectoren afzonderlijk ingegaan.

Bij het vaststellen van de onderwijscapaciteit van het schoolgebouw die wordt geregistreerd wordt geen rekening gehouden met de m² bruto vloeroppervlakte die een bevoegd gezag voor eigen rekening heeft gerealiseerd, waar dus geen (rijks)vergoeding voor is verstrekt. Deze capaciteit wordt wel geregistreerd.

Deel A – Vaststellen capaciteit

De capaciteit van een (school)gebouw wordt vastgesteld in m² bruto vloeroppervlakte. Op basis van de vastgestelde capaciteit kan worden beoordeeld of het (school)gebouw:

a. te maken heeft met leegstand, of

b. moet worden uitgebreid omdat er een tekort aan capaciteit is (aanvullende ruimtebehoefte, deel C).

De bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw wordt door het college opgenomen in de gemeentelijke administratie, omdat dit gegeven van wezenlijk belang is voor het uitvoeren van de verordening. Mutaties die plaatsvinden (nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding etc.) moeten op grond van artikel 5 van de verordening door de bevoegde gezagsorganen aan het college worden doorgegeven. Door het vastleggen van deze mutaties in de gemeentelijke administratie beschikt het college over de meest actuele bruto vloeroppervlakte van de (school)gebouwen. De bruto vloeroppervlakte is een gegeven dat wordt bepaald aan de hand van deel E, de meetinstructie voor het vaststellen van de bruto vloeroppervlakte van schoolgebouwen.
Bij het vaststellen van de capaciteit kan vastgesteld worden dat als gevolg van de indeling van het schoolgebouw de vastgestelde capaciteit niet volledig geschikt is voor medegebruik (bijv. een gangenschool). Het schoolgebouw is dan ‘overgedimensioneerd’ als gevolg van een onevenwichtige indeling van het schoolgebouw. Op dat moment kan het bevoegd gezag het college vragen om de capaciteit lager vast te stellen. Het college neemt over dit verzoek een besluit. Besluit het college aan het verzoek van het bevoegd gezag te voldoen, dan registreert het college zowel de totale bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw en de bruto vloeroppervlakte die geschikt is als op minder onderwijscapaciteit.

Op het moment dat het college een aanvraag voor het bekostigen van uitbreiding van het schoolgebouw ontvangt stelt het college vast of het mogelijk is de gevraagde uitbreiding geheel of gedeeltelijk inpandig te realiseren waardoor de ‘overdimensionering’ van het schoolgebouw wordt verminderd.

A.1.2 en A.1.3 Dislocaties

Als de school is gehuisvest in meerdere gebouwen wordt gesproken van huisvesting in een hoofdgebouw en een of meer dislocaties. Daalt het aantal leerlingen zodanig dat het gebruik van een van de locaties kan worden beëindigd, dan is het in eerste instantie aan het bevoegd gezag een besluit te nemen over de locatie die buiten gebruik wordt gesteld en wordt overgedragen aan het college, tenzij een van de locaties een gebouw is waarvoor het college een huurvergoeding betaalt. Een schoolgebouw waarvoor het college een huurvergoeding betaalt wordt als eerste buiten gebruik gesteld. Als het college van mening is dat het buiten gebruik stellen van een ander schoolgebouw de voorkeur heeft, dan vindt overleg plaats tussen het bevoegd gezag en het college.

A.1.4 Terrein

De terreinoppervlakte waarop het schoolgebouw staat is gelijk aan de grootte van het perceel zoals dit bij het Kadaster is vastgelegd. Het kan voorkomen dat de kadastrale perceelgrenzen niet overeenkomen met de grenzen van het schoolterrein. Oorzaak is vaak dat de terreinoppervlakte van het openbaar groen en eventueel andere openbare gebouwen samen met het schoolterrein als een geheel is geregistreerd. In die situatie wordt voor het schoolgebouw het met overheidsmiddelen bekostigde deel van de terreinoppervlakte vastgelegd.

A.1.5 Inventaris

Het vaststellen van het aantal leerlingen waarvoor eerste inrichting is bekostigd is noodzakelijk voor het beoordelen van een aanvraag voor het bekostigen uitbreiding van eerste inrichting. Evenals geldt voor het schoolgebouw is de uitbreiding van de eerste inrichting gekoppeld aan de uitbreiding met het aantal m^2 bruto vloeroppervlakte. Uitgangspunt is dat op 1 januari 2009 de eerste inrichting is bekostigd waarop het bevoegd gezag tot die datum aanspraak maakte.

A.1.6 Lokalen bewegingsonderwijs

Het vaststellen van de capaciteit van het lokaal bewegingsonderwijs is van belang om te kunnen vaststellen of het aantal klokuren voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs, of het aantal lesuren voor een school voor voortgezet kan worden ingeroosterd.

A.1.6.2 Terrein

De terreinoppervlakte van een lokaal bewegingsonderwijs is gelijk aan de grootte van het perceel zoals dit bij het Kadaster is vastgelegd. Of de terreinoppervlakte van het lokaal bewegingsonderwijs afzonderlijk wordt geregistreerd is afhankelijk van de ligging van het lokaal bewegingsonderwijs. Als het lokaal bewegingsonderwijs:

- inpandig in het schoolgebouw is gerealiseerd maakt het onderdeel uit van de terreinoppervlakte van het schoolgebouw;
- als aanbouw van het schoolgebouw, of als afzonderlijk gebouw is gerealiseerd op het terrein van het bevoegd gezag wordt het afzonderlijk geregistreerd;
- ligt op een afzonderlijk terrein wordt het afzonderlijk geregistreerd;
- onderdeel uitmaakt van een school voor voortgezet onderwijs en ligt op hetzelfde terrein als het schoolgebouw, dan wordt het niet afzonderlijk geregistreerd.

A.1.6.3 Inventaris

De eerste inrichting van het lokaal bewegingsonderwijs die bekostigd is wordt geacht voldoende te zijn om te voldoen aan de gesteld eisen van het bewegingsonderwijs.

Deel B - Vaststellen ruimtebehoefte

Voor het vaststellen van de ruimtebehoefte is bepalend het aantal leerlingen dat op de teldatum 1 oktober voorafgaande aan het indienen van de aanvraag op de school aanwezig is. Op basis van het aantal leerlingen wordt de bruto vloeroppervlakte (= ruimtebehoefte) vastgesteld. Op basis van de uitkomst van de leerlingenprognose wordt vastgesteld voor welke periode deze ruimtebehoefte noodzakelijk is.

B.1 Lesgebouwen

De ruimtebehoefte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs en een school voor voortgezet onderwijs wordt gebaseerd op het aantal leerlingen vermenigvuldigd met een m^2 bruto vloeroppervlakte per leerling. Een school voor voortgezet onderwijs maakt daarnaast aanspraak op een vaste voet, die afhankelijk is van:

- de aard van de vestiging, te weten een hoofd- of een nevenvestiging met spreidingsnoodzaak, en
- de leerweg van de school voor VMBO of praktijkschool.

B.1.1 School voor basisonderwijs

De ruimtebehoefte van de school voor basisonderwijs is opgebouwd uit de basisruimtebehoefte en de aanvullende ruimtebehoefte. De basisruimtebehoefte bestaat uit de vaste voet (200 m^2) en de som van het aantal leerlingen dat op de school voor basisonderwijs is ingeschreven vermenigvuldigd met 5,03 m^2 per leerling. Onderdeel hiervan is een speellokaal. Er kan voor worden gekozen om in de berekeningsmethodiek een toeslag toe te kennen in verband met de aanwezigheid van achterstandsleerlingen. In de verordening is hiervoor een formule opgenomen.

B.1.2 Speciale school voor basisonderwijs

De basisruimtebehoefte bestaat uit een vaste voet (250 m²) en de som van het aantal leerlingen dat op de speciale school voor basisonderwijs is ingeschreven, vermenigvuldigd met 7,35 m² per leerling. Heeft de speciale school voor basisonderwijs aanspraak op een speellokaal, dan wordt de ruimtebehoefte verhoogd met 90 m².

B.1.3 School voor (voortgezet) speciaal onderwijs

De ruimtebehoefte bij een school een school voor speciaal of voortgezet speciaal onderwijs wordt vastgesteld op eenmaal de vaste voet, verhoogd met de uitkomst van de afzonderlijk berekende bruto vloeroppervlakte voor het aantal leerlingen van de speciaal onderwijs- en de voortgezet speciaal onderwijs-component en van de afdelingen. Is sprake van een of meer afdelingen, dan wordt het aantal leerlingen van een of meer afdelingen bij het aantal leerlingen van de speciaal onderwijs-component opgeteld. Ook bij meerdere afdelingen kan een school slechts eenmaal aanspraak maken op een vaste voet. Heeft de school voor speciaal onderwijs aanspraak op een speellokaal, dan wordt de ruimtebehoefte verhoogd met 90 m².

B.1.4 School voor voortgezet onderwijs

Een school voor voortgezet onderwijs kent uitsluitend de basisruimtebehoefte. De basisruimtebehoefte bestaat uit een vaste voet, vermeerderd met de som van het aantal leerlingen vermenigvuldigd met de m² bruto vloeroppervlakte per leerling, die geldt voor de onderwijsrichting waarop de leerling staat ingeschreven. De vaste voet wordt toegekend voor de hoofdvestiging van de school voor voortgezet onderwijs en de nevenvestiging met spreidingsnoodzaak. Daarnaast wordt een vaste voet toegekend voor de afzonderlijke profielen in het VMBO. Of sprake is van een nevenvestiging met spreidingsnoodzaak wordt vastgesteld op basis van de door de minister van OCW aan het bevoegd gezag afgegeven beschikking. Leerwegondersteunend onderwijs (Lwoo) of de gemengde leerweg kan de school voor voortgezet onderwijs uitsluitend aanbieden in relatie met de beroepsgerichte leerweg van een bepaalde afdeling of sector en kan uitsluitend worden aangeboden als de minister van OCW hiervoor toestemming heeft verleend. De school voor voortgezet onderwijs beschikt dan over de betreffende licenties.

B.2 Lokalen bewegingsonderwijs

De ruimtebehoefte van een lokaal bewegingsonderwijs is afhankelijk van het totaal aantal klokuren of lesuren dat in het lokaal bewegingsonderwijs is ingeroosterd. De ruimtebehoefte van de school voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs is afhankelijk van het aantal gymgroepen. Het aantal gymgroepen voor de school voor basisonderwijs is afhankelijk van het aantal formatieplaatsen. Om het aantal formatieplaatsen te bepalen wordt de splitsingstabel gehanteerd die het college hanteert bij het vaststellen van de materiele vergoeding. Beschikt de school voor basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs niet over een speellokaal, dan bestaat aanspraak op gebruik van een lokaal bewegingsonderwijs door de leerlingen in de leeftijd van 4 en 5 jaar. Hierop bestaat geen aanspraak als de school voor basisonderwijs binnen de genormeerde bruto vloeroppervlakte geen speellokaal heeft gerealiseerd.

Deel C Vaststellen aanvullende ruimtebehoefte

De aanvullende ruimtebehoefte wordt in de volgende stappen vastgesteld:

- stap 1 vastgestelde capaciteit (deel A)
- stap 2 vastgestelde ruimtebehoefte (deel B)
- stap 3 vaststellen aanvullende ruimtebehoefte = saldo capaciteit – vastgestelde ruimtebehoefte
- stap 4 vaststellen of saldo van stap 3 gelijk of groter is dan de drempelwaarde [9]

[9] Drempelwaarde:

- 55 m² bruto vloeroppervlakte voor een permanente voorziening school voor basisonderwijs;
- 50 m² bruto vloeroppervlakte voor een permanente voorziening speciale school voor basisonderwijs of voor een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs;
- 40 m² bruto vloeroppervlakte voor een tijdelijke voorziening voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs en een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs, en
- 10% van de bestaande capaciteit met een minimum van 100 m² voor een school voor voortgezet onderwijs.

- stap 5 is de uitkomst van stap 4:
- lager dan de drempelwaarde, dan bestaat geen aanspraak op bekostigen voorziening,
- gelijk of groter dan de drempelwaarde, dan bestaat aanspraak op het bekostigen van een voorziening op basis van de uitkomst van stap 3.

Een school voor basisonderwijs maakt geen aanspraak op extra bruto vloeroppervlakte voor een speellokaal, omdat deze bruto vloeroppervlakte is geïntegreerd in de vaste voet en bruto vloeroppervlakte per leerling. Heeft de school voor basisonderwijs binnen de genormeerde bruto vloeroppervlakte geen speellokaal gerealiseerd dan bestaat geen aanspraak op gebruik van een lokaal bewegingsonderwijs door de groepen 1 en 2 wegens het ontbreken van een speellokaal. In deze situatie kan de school voor basisonderwijs een lokaal bewegingsonderwijs door de groepen 1 en 2 alleen gebruiken als het college hiervoor toestemming verleent, binnen het lokaal bewegingsonderwijs de noodzakelijke capaciteit beschikbaar is en het bevoegd gezag bereid is een huurvergoeding te betalen.
Een speciale school voor basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs maken aanspraak op extra bruto vloeroppervlakte voor een speellokaal als deze scholen worden bezocht door leerlingen in de leeftijd tot 6 jaar.

Bij een aanvraag voor het bekostigen van de voorziening onderwijshuisvesting uitbreiding wordt vastgesteld of gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om de capaciteit van het schoolgebouw lager vast te stellen dan de feitelijke bruto vloeroppervlakte van het schoolgebouw (zie toelichting deel A). Heeft deze situatie zich voorgedaan, dan wordt in de berekening voor het vaststellen van het aantal m² uitbreiding van het schoolgebouw bekeken of het verschil tussen de feitelijk aanwezige capaciteit en de geregistreerde capaciteit kan worden opgeheven resp. verminderd. Doet deze situatie zich voor, dan geldt als uitgangspunt voor het ontwerpen van een bouwplan dat de toegekende uitbreiding in eerste instantie moet leiden tot het verminderen van de zgn. verschiloppervlakte. Dit kan leiden tot het toekennen van een interne aanpassing of beperkte uitbreiding in combinatie met een interne aanpassing van het schoolgebouw. De definitieve keuze is afhankelijk van de investeringskosten die moeten blijken uit een vergelijking tussen de investeringskosten van uitsluitend de aanpassing en de investeringskosten van een combinatie van aanpassing met een eventuele (beperkte) uitbreiding. Op het moment dat wordt vastgesteld dat de investeringskosten van de aanpassing hoger zijn dan de investeringskosten van een (beperkte) uitbreiding van het gebouw kan worden besloten het gebouw uit te breiden.

In het voortgezet onderwijs bestaat pas aanspraak op bekostiging van de voorziening uitbreiding van het schoolgebouw als de gevraagde ruimtebehoefte minimaal 10 procent hoger is dan de bruto vloeroppervlakte van de bestaande capaciteit. De wijze waarop de ruimtebehoefte wordt vastgesteld is afhankelijk van de onderwijssoort. Bij het toekennen van de voorziening uitbreiding wordt onderscheid gemaakt in de ‘voor blijvend’ en de ‘voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening’. Wordt toegekend:

- de voor blijvend gebruik bestemde voorziening, dan wordt toegekend de totaal berekende aanvullende ruimtebehoefte, er wordt dus geen rekening gehouden met de drempel van 10%;
- de voor tijdelijk gebruik bestemde voorziening, dan wordt toegekend het aantal m² dat de 10% overschrijdt, de aanvullende ruimtebehoefte tot 10% moet het schoolbestuur binnen de bestaande capaciteit opvangen.

C.1 en C.2 Voor blijvend en tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

Bij het toekennen van ruimtebehoefte wordt onderscheid gemaakt in voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen en voor blijvend gebruik bestemde voorzieningen. De keuze tussen voor tijdelijk of permanent is afhankelijk van de verwachte periode dat de voorziening noodzakelijk is. Bij een periode van:

- korter dan 4 jaar, dan in principe geen toekenning;
- 4 jaar tot 15 jaar, dan toekennen van voor tijdelijk gebruik bestemde huisvesting;
- langer dan 15 jaar, dan toekennen van voor blijvend gebruik bestemde huisvesting.

C.3 Overige voor blijvend gebruik of voor tijdelijk gebruik bestemde voorzieningen

De mogelijkheid van ingebruikneming is afhankelijk van de vastgestelde ruimtebehoefte in relatie tot de capaciteit van het schoolgebouw. Afhankelijk van de benodigde capaciteit kan een gebouw volledig dan wel gedeeltelijk in gebruik worden gegeven.

De mogelijkheid van medegebruik is afhankelijk van de vastgestelde leegstand in het schoolgebouw en in relatie tot de vastgestelde ruimtebehoefte en de afstand tussen de hoofdvestiging en de vestiging waar het medegebruik kan worden gerealiseerd.

De omvang van het terrein heeft betrekking op zowel de ondergrond van het schoolgebouw als het aangrenzende speelterrein. De minimaal noodzakelijke oppervlakte voor een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of school voor voortgezet speciaal onderwijs is opgenomen in deel D. Tot het terrein behoren niet de eventueel noodzakelijke parkeerplaatsen, of de ruimte voor een kiss-en-ride-strook.

De omvang van de eerste aanschaf van onderwijsleerpakket of de uitbreiding is gekoppeld aan de voorziening nieuwbouw of uitbreiding. Wordt een van deze voorzieningen toegekend, of een alternatief (bijv. ingebruikgeving, medegebruik), dan ontstaat aanspraak op bekostiging van deze voorziening.

C.4 Lokalen bewegingsonderwijs

De bepalingen rond de verschillende voorzieningen huisvesting onderwijs die betrekking hebben op het lokaal bewegingsonderwijs zijn gelijk aan de bepalingen die van toepassing zijn op het toekennen van voorzieningen voor schoolgebouwen.

Deel D Minimumnormen bij het realiseren van nieuwe voorzieningen

In de verordening zijn uitsluitend minimumnormen opgenomen. Het is aan het bevoegd gezag om de ruimten en indeling van het schoolgebouw te bepalen. Daarbij moet het bevoegd gezag wel voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit.

Toelichting bijlage IV Normbedragen voor vergoeding en indexering

Algemeen

Artikel 102, derde lid, van de WPO, artikel 100, derde lid, van de WEC en artikel 76m, derde lid, van de WVO verplichten de gemeenteraad normen vast te stellen voor het bekostigen van de voorzieningen huisvesting onderwijs die worden toegekend. Bijlage IV is de uitwerking van deze artikelen en deze bijlage heeft een relatie met artikel 4 van de verordening, waarin is opgenomen welke voorzieningen worden bekostigd op basis van normbedragen

Naast het bekostigen van de genoemde voorzieningen onderwijshuisvesting is de gemeente verantwoordelijk voor het bekostigen van de onroerend zaak belasting (artikel 133 van de WPO, artikel 127 van de WEC en artikel 96c.1 van de WVO). Het bedrag dat de gemeente voor de OZB moet bekostigen is gelijk aan het bedrag van de opgelegde aanslag.

Deel A - Indexering

De normbedragen moeten jaarlijks worden aangepast aan het dan geldende prijspeil. Met het bijstellen aan de hand van een indexcijfer wordt het normbedrag op een actueel prijspeil gebracht. De verordening hanteert het MEV-prijsindexcijfer dat jaarlijks, gelijktijdig met de miljoenennota, wordt gepubliceerd. Het vaststellen van de nieuwe normbedragen is door de gemeenteraad gedelegeerd aan het college (artikel 32 van de verordening).

Deel B - Normbedragen

Vergoeding voorbereidingskrediet

In de artikelen 3, 4, 7 en 13 van de verordening is de mogelijkheid opgenomen om een voorbereidingskrediet aan te vragen en toe te kennen. Het voorbereidingskrediet wordt gebaseerd op een percentage van het normbedrag zoals opgenomen in deze bijlage, of op een percentage van het geraamde bedrag van de feitelijke kosten. Nadat het definitieve bedrag van de bekostiging is vastgesteld wordt bij het beschikbaar stellen van de vergoeding het al beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet in mindering gebracht op het bedrag van de vastgestelde bekostiging.

A en B. Nieuwbouw en uitbreiding met permanente bouwaard

De opgenomen normbedragen omvatten alle bijkomende kosten, zoals eventuele kosten voor fundering, aansluitkosten, terreininrichting en dergelijke en zijn incl. BTW.
De hoogte van de normvergoeding is voor:

- een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs opgebouwd uit een:
  1) startbedrag, inclusief een aantal m² bruto vloeroppervlakte en
  2) bedrag per m² bruto vloeroppervlakte, welk bedrag voor een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs afhankelijk is van de onderwijssector.
- een school voor voortgezet onderwijs opgebouwd uit een:
  1) vaste voet (hoofdvestiging en nevenvestiging met spreidingsnoodzaak)
  2) bedrag per m² bruto vloeroppervlakte, afhankelijk van de toegekende ruimtebehoefte per onderwijssoort.

De normvergoeding ‘uitbreiding’ voor een school voor voortgezet onderwijs wordt als volgt vastgesteld:

a. per onderwijssoort bepalen het verschil tussen bestaande capaciteit bruto vloeroppervlakte en toegekende uitbreiding bruto vloeroppervlakte;
b. per onderwijssoort berekenen de vergoeding op basis van het onder a vastgestelde verschil in capaciteit, en
c. vaststellen de hoogte van de vergoeding.

Deze berekening is noodzakelijk omdat een uitbreiding van een school voor voortgezet onderwijs enerzijds bestaande ruimten in het schoolgebouw moeten worden uitgebreid en anderzijds mogelijk bestaande ruimten in bruto vloeroppervlakte kunnen worden teruggebracht.
Naast de genoemde normbedragen voor de stichtingskosten kunnen, afhankelijk van de toe te kennen voorziening, aanvullende vergoedingen worden toegekend voor bijv. fundering, inrichting van het terrein, het realiseren van een speellokaal en sloopkosten. Kosten voor de verwerving van een terrein zijn niet opgenomen, aangezien deze kosten afhankelijk van de ligging sterk kunnen variëren.

A.2 Kosten voor terreinen

De gemeente moet de grond bouw- en woonrijp opleveren. Dit betekent dat alle kosten die verband houden met het bouw- en woonrijp maken (aankoop, aanleggen riolering, schoongrond verklaring, bestrating, enz.) voor rekening van de gemeente komen.

A.3.7. Toeslag voor verhuiskosten bij vervangende nieuwbouw

Op grond van dit artikel bestaat voor alle onderwijssectoren aanspraak op de vergoeding voor de verhuiskosten. Deze vergoeding is afhankelijk van of de school al dan niet tijdens de realisatie van de vervangende nieuwbouw gebruik kan blijven maken van de bestaande locatie. Is hier sprake van, dan bestaat aanspraak op bekostiging van één verhuizing; is hier geen sprake van, dan op bekostiging van twee verhuizingen. De vergoeding is in beide situaties gelijk aan de feitelijke kosten.

C. Tijdelijke voorziening

Een tijdelijk gebouw kan worden gerealiseerd in de vorm van nieuwbouw, of door middel van huur van een tijdelijke voorziening of bestaande huisvesting (een tijdelijke accommodatie kan ook betrekking hebben op een semipermanent gebouw). De keuze tussen aankoop en huur van tijdelijke huisvesting is afhankelijk van aspecten als de verwachte gebruiksduur, verwerving van eigendom en multifunctioneel gebruik. Tijdelijke lokalen kunnen noodzakelijk zijn:

- als eerste voorziening (nieuwbouw);
- voor het uitbreiden van een permanent hoofdgebouw, en
- voor het uitbreiden van een bestaande accommodatie.

De keuze tussen huur of koop van tijdelijke huisvesting in plaats van het realiseren van permanente huisvesting wordt gebaseerd op de uitkomst van een vergelijking tussen de kosten van:

- tijdelijke huisvesting in relatie tot de kosten van een permanente voorziening, en
- aankoop van tijdelijke huisvesting in relatie met de kosten van huur van tijdelijke huisvesting, waarbij in beide vergelijkingen rekening moet worden gehouden met de kosten van het plaatsen en het in de toekomst verwijderen van de te huren resp. aan te kopen lokalen.

Afhankelijk van de uitkomst van de berekening kan de conclusie zijn dat gelet op de:

- kosten van de tijdelijke huisvesting in vergelijking met de kosten van de permanente huisvesting alsnog bekostiging voor permanente bouw wordt toegekend (dit speelt vooral als de tijdelijke huisvesting naar verwachting voor lange termijn noodzakelijk is);
- korte periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is een huurvergoeding wordt toegekend, of
- periode waarvoor de voorziening noodzakelijk is, wordt overgegaan tot koop van een tijdelijk gebouw omdat dit goedkoper is dan huur.

D. Eerste inrichting

De vergoeding voor de eerste inrichting van een school voor basisonderwijs, een speciale school voor basisonderwijs, een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs bestaat uit een basisbedrag en een bedrag per m^2. Bij een school voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs wordt zowel bij het basisbedrag als het bedrag per m^2 onderscheid gemaakt naar onderwijssoort.

Voor het voortgezet onderwijs wordt bij (vervangende) nieuwbouw het bedrag van de bekostiging eerste inrichting waarop de school voor voortgezet onderwijs aanspraak maakt op gelijke wijze berekend als de

berekening van vergoeding bouwkosten (vervangende) nieuwbouw. Aanvullende bekostiging eerste inrichting leer- en hulpmiddelen is niet in alle gevallen noodzakelijk:

- als een school goedkope ruimte (bijv. algemene ruimte) moet ombouwen voor dure ruimte (bijv. werkplaats of specifieke ruimte) wordt het verschil in inventariskosten gecompenseerd;
- als een school een werkplaats of specifieke ruimte ombouwt tot algemene ruimte ontstaat de omgekeerde situatie, in principe wordt de school gekort op het bedrag voor inventaris. Als deze situatie zich voordoet wordt vastgesteld dat de school een hoger bedrag aan bekostiging heeft ontvangen dan waarop het volgens de verordening aanspraak maakt. Dit verschil wordt geregistreerd.

E. Lokalen bewegingsonderwijs

De normbedragen voor de lokalen bewegingsonderwijs zijn onderverdeeld in bedragen voor:

- nieuwbouw;
- uitbreiding, en
- eerste inrichting met onderwijsleerpakket/meubilair.

Daarnaast hebben de scholen voor speciaal onderwijs of voortgezet speciaal onderwijs met lichamelijk gehandicapte leerlingen en meervoudig gehandicapte leerlingen aanspraak op een aanvullende bekostiging voor het vergroten van de entree en de was- en kleedruimte als deze lokalen bewegingsonderwijs niet toegankelijk zijn.

F. Vergoeding feitelijke kosten

Voor het vaststellen van de vergoeding op basis van de feitelijke kosten wordt onderscheid gemaakt in de voorzieningen genoemd in artikel 2, onder a, en de voorzieningen genoemd in artikel 2, onder b en c. In de kostenbegroting van de eerstgenoemde voorzieningen zijn opgenomen de kosten van de architect en het bouwkundig toezicht. Deze kosten maken geen onderdeel uit van de ontvangen offertes voor het herstel als gevolg van een constructiefout of andere schade. Ook bij het vaststellen van deze niet genormeerde kosten moet rekening worden gehouden met de kosten van technische advisering.[10]

G.1. Huur sportvelden

Een school voor voortgezet onderwijs maakt aanspraak op een vergoeding van het college voor het gebruik van een sportveld. Op deze vergoeding bestaat uitsluitend aanspraak als het sportveld niet is gerealiseerd met gemeentelijke middelen. De huurvergoeding is een vergoeding in de investeringskosten. Naast de vergoeding voor de investeringskosten die voor rekening van de gemeente komt kan de verhuurder aan de school voor voortgezet onderwijs in rekening brengen een vergoeding voor de exploitatiekosten. De hoogte van de exploitatiekosten wordt vastgesteld door degene die het sportveld beschikbaar stelt en deze kosten komen volledig voor rekening van het bevoegd gezag.
De gemeentelijke vergoeding is gebaseerd op de periode van 8 weken en wordt alleen vermenigvuldigd met het aantal lesuren dat de school voor voortgezet onderwijs van het sportveld gebruik maakt.

[10] BD3606 Raad van State, 200705694/1

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3549778

Actualiseren Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Doelenboom

Programma

4	Toekomst voor de jeugd
4.2	Onderwijshuisvesting

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- de Wet op het Primair Onderwijs (WPO);
- de Wet op het Voortgezet Onderwijs (WVO);
- de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel

Overwegende

- dat de gemeente een wettelijke taak heeft op het gebied van onderwijshuisvesting;
- dat de gemeente mede zorg draagt voor voldoende adequate onderwijshuisvesting;
- dat de gemeente hiervoor de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel hanteert en actueel houdt;

Besluit

1. De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals aangepast op basis van de wijzigingsvoorstellen van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (ledenbrief 20/080 van 3 november 2020), vast te stellen;
2. De Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel, zoals vastgesteld op 15 juni 2016, in te trekken.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 26-03-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Ledenbrief VNG 20/080 Ontwikkelingen onderwijshuisvesting en wijziging VNG Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs,
2. Was-wordt-tabel Wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs,
3. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel met wijzigingen.

Gemeente Texel .txl

Raadsvergadering

Dossiernummer	2215
Extern Zaak ID	3504358
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	16 april 2025
Agendapunt	15
Titel	Klachtenverordening Texel 2025
Portefeuillehouder	Burgemeester

Geagendeerd	Vergaderdatum
B&W	11 maart 2025
Raadscommissie	9 april 2025
Raadsvergadering	**16 april 2025**

Toelichting

Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Gemeente Texel

.txl

Advies

Zaaknummer 3554465

Klachtenverordening Texel 2025

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

Advies

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De Klachtenverordening 2012 in te trekken;
2. De Klachtenverordening 2025 met de Toelichting vast te stellen

Toelichting

Met de actualisatie van het werkproces Klachtbehandeling en de Klachtenverordening wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Bijlagen

1. Klik hier: Verordening Klachtbehandeling Texel 2012
2. Klachtenverordening Texel 2025
3. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
4. Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
5. Aanbevelingen

Consequenties

Financieel	☐	Inkoop/Aanbesteding	☐	Belanghebbenden	☐
Personeel/Organisatie	☐	Deregulering	☐	Structuurvisie	☐
Juridisch	☒	Majeure risico's	☐		
Beleid	☐	Beheer	☐		

Klachtenverordening Texel 2025

Samenvatting

De gemeente Texel heeft de algemene zorgplicht om de klacht behoorlijk te behandelen. Het klachtrecht is geregeld in Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In aanvulling geldt de Klachtenverordening Texel uit 2012.

Om het werkproces van klachtbehandeling en de Klachtenverordening te actualiseren zijn onder andere interne interviews gehouden. Uit het onderzoek zijn bevindingen, verbeterpunten en aanbevelingen aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd en vastgesteld.

Het werkproces Klachtbehandeling is met de aanbevelingen aangepast en de informele aanpak heeft hierin een duidelijke plaats gekregen. De Klachtenverordening Texel 2012 is geactualiseerd in Klachtenverordening Texel 2025 met een Toelichting.

Met de actualisatie wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen.
De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Klachtenverordening Texel 2025

Argumenten tot advies

De huidige Verordening Klachtbehandeling 2012 is nog steeds geldig. Het is echter tijd voor vernieuwing en vereenvoudiging van de regels.
De volgorde van de artikelen in de Verordening Klachtenbehandeling Texel 2025 is anders geordend.
In de nieuwe verordening is onder artikel 2 het doel meer algemeen beschreven.
Onder artikel 3 is de rol van de klachtencoördinator uitgebreider omschreven. Onder artikel 4 zijn de behandelaren duidelijk beschreven en geactualiseerd. In artikel 5 is de mondelinge en schriftelijke indiening samengevoegd. In artikel 6, 7 en 8 is de klachtbehandeling uitgebreider beschreven. De informele aanpak en de formele aanpak worden apart genoemd en er wordt een termijn genoemd om binnen 3 werkdagen contact op te nemen met de klager. De behoorlijkheidswijzer van de Ombudsman (2019) is toegevoegd en wordt leidend voor de klachtbehandeling. In artikel 9 wordt de jaarlijkse rapportage klachtenbehandeling benoemd. Artikel 10 geeft de inwerkingtreding weer.

Alternatieven

De verordening niet of gewijzigd vast te stellen. Als u besluit de verordening niet vast te stellen, blijft de verordening uit 2012 van toepassing

Consequenties van het advies

- ### Juridische consequenties

  Klachtenverordening 2012 wordt ingetrokken en Klachtenverordening 2025 met Toelichting wordt vastgesteld.
  Uw gemeenteraad is bevoegd inzake de verordening.
  Als college hebben wij de klachtenbehandeling geïnventariseerd en door middel van een zestal aanbevelingen geactualiseerd. Dit treft u aan in bijlage Aanbevelingen.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht
- Klachtenverordening Texel 2012
- Klachtenverordening Texel 2025 met Toelichting

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3554465

Klachtenverordening Texel 2025

Doelenboom

Programma

1	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Hoofdstuk 9 Awb

Overwegende

- dat gemeente Texel wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren;
- dat met de actualisatie Klachtbehandeling 2025 en de vernieuwing van de Klachtenverordening 2025 en de Toelichting meer ingezet wordt op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen;

Besluit

1. Klachtverordening Texel 2012 in te trekken;
2. Klachtverordening Texel 2025 met de Toelichting vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Klik hier: Verordening Klachtbehandeling Texel 2012
2. Klachtenverordening Texel 2025
3. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
4. Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
5. Aanbevelingen

Gemeente Texel

.txl

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer 3554465

Klachtenverordening Texel 2025

Doelenboom

Programma

0	Voor en door bewoners
0.1	Bestuur

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Hoofdstuk 9 Awb

Overwegende

- dat gemeente Texel wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren;
- dat met de actualisatie Klachtbehandeling 2025 en de vernieuwing van de Klachtenverordening 2025 en de Toelichting meer ingezet wordt op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen;

Besluit

1. Klachtverordening Texel 2012 in te trekken;
2. Klachtverordening Texel 2025 met de Toelichting vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16-04-2025,

De griffier, De voorzitter,

Bijlagen

1. Klik hier: Verordening Klachtbehandeling Texel 2012
2. Klachtenverordening Texel 2025
3. Toelichting Klachtenverordening Texel 2025
4. Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman
5. Aanbevelingen

Klachtenverordening Texel 2025

De gemeenteraad van Texel:

Gelet op

- Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht
- Artikel 149 Gemeentewet

Besluit

1. Klachtenverordening Texel 2012 in te trekken;
2. Klachtenverordening Texel 2025 vast te stellen.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

A.	Wet	Algemene wet bestuursrecht (Awb)
B.	Klacht	een klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Awb
C.	Klager	degene die een klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Awb heeft ingediend
D.	Aangeklaagde	degene tegen wie de klacht als bedoeld in artikel 9:1 van de Awb is gericht
E.	Bestuursorgaan	de raad, het college van burgemeester & wethouders, de burgemeester
F.	Ambtenaar	een persoon in dienst van de gemeente Texel, inclusief arbeidscontractanten; een persoon die in dienst van de gemeente Texel of arbeidscontractant is geweest
G.	Gedraging	Het in een bepaalde aangelegenheid handelen of nalaten te handelen tegenover een natuurlijk persoon of rechtspersoon door een bestuursorgaan of een ambtenaar
H.	Klachtencoördinator	de persoon als bedoeld in artikel 3 van deze verordening die is aangewezen door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Texel
I.	Fractievoorzitters	De fractievoorzitters van de in de raad aanwezige fracties, de voorzitter van de raad en de raadsgriffier
J.	Klachtbehandelaar	degene die verantwoordelijk is voor de behandeling van de klacht
K.	Nationale Ombudsman	het bureau van de Nationale Ombudsman te Den Haag die als onafhankelijke externe instantie onderzoek verricht naar de feiten die aanleiding geven tot de klacht. Het bureau rapporteert aan het betrokken bestuursorgaan over zijn bevindingen en geeft een behoorlijkheidsoordeel over de gedraging, eventueel voorzien van aanbevelingen.

L.	Werkgevercommissie	Deze commissie, bestaande uiteen representatieve afvaardiging vanuit de gemeenteraad, met de voorzitter van de gemeenteraad als adviseur, geeft invulling aan het werkgeverschap van de griffier en griffie.

Artikel 2 Doel

Het doel van deze klachtenverordening is het vastleggen van de klachtbehandeling binnen de gemeente Texel en het vaststellen van enkele aanvullende bepalingen ten opzichte van het bepaalde in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3 De klachtencoördinator

1. Het college van Burgemeester en Wethouders stelt een klachtencoördinator aan.
2. Het team verantwoordelijk voor de documentatie- en informatievoorziening wijst de hoofdzaak toe aan de klachtencoördinator.
3. De klachtencoördinator draagt zorg voor:
    a. het registreren van de klachten;
    b. het bewaken van een tijdige en correcte afhandeling van de klachten;
    c. het ondersteunen, begeleiden en adviseren van de klachtbehandelaar;
    d. het verbeteren van de klachtenprocedure;
    e. het opstellen van het jaarverslag als bedoeld in artikel 9 van deze verordening en de bestuursorganen adviseren naar aanleiding van de bevindingen;
    f. het signaleren van punten van leren en verbeteren en hierover adviseren.
4. Bij de klachtbehandeling in tweede instantie is de klachtencoördinator contactpersoon voor de Nationale Ombudsman, en heeft hierbij de taken:
    a. Het registreren van schriftelijke klachten die bij de Nationale Ombudsman tegen de besluiten van bestuursorganen zijn ingediend en het verzorgen van de correspondentie daaromtrent;
    b. Het adviseren van de bestuursorganen naar aanleiding van de bevindingen van de Nationale Ombudsman.

Artikel 4 De klachtbehandelaar

1. Een klacht wordt door de klachtbehandelaar behandeld, eventueel in aanwezigheid, met advies, begeleiding en ondersteuning van de klachtencoördinator.

2. De klacht wordt behandeld door:

   a. Bij een klacht over een gedraging van een binnen een organisatie-eenheid werkzame ambtenaar is de klachtbehandelaar: het afdelingshoofd waaronder de ambtenaar valt jegens wie een klacht is ingediend, namens het college van burgemeester en wethouders. Het afdelingshoofd kan een andere leidinggevende vragen die namens hem de klacht behandelt.

   b. Bij een klacht over een gedraging van een teamleider is de klachtbehandelaar: het afdelingshoofd namens het college van burgemeester en wethouders.

   c. Bij een klacht over een gedraging van een afdelingshoofd is de klachtbehandelaar: de gemeentesecretaris namens het college van burgemeester en wethouders.

   d. Bij een klacht over een gedraging van de gemeentesecretaris is de klachtbehandelaar: de burgemeester namens het college van burgemeester en wethouders.

   e. Bij een klacht over een gedraging van (een lid van) het college van Burgemeester en Wethouders is de klachtbehandelaar: de burgemeester namens het college van burgemeester en wethouders

   f. Bij een klacht over een gedraging van de burgemeester als bestuursorgaan is de klachtbehandelaar: de locoburgemeester.

   g. Bij een klacht over een gedraging van de burgemeester als voorzitter van de raad: de plaatsvervangend voorzitter van de raad.

   h. Bij een klacht over een gedraging van (een lid van) de raad is de klachtbehandelaar: de voorzitter van de raad.

   i. Bij een klacht over een gedraging van een medewerker van de griffie is de klachtbehandelaar: de griffier.

   j. Bij een klacht over een gedraging van de griffier zijn de klachtbehandelaars: 2 leden van de Werkgevercommissie en de voorzitter van de gemeenteraad.

Artikel 5 Indiening

1. Een klacht kan mondeling of schriftelijk (per post of elektronisch door middel van een digital formulier of e-mail) worden ingediend bij het college.

2. Een mondelinge klacht wordt door de ambtenaar aan wie de klacht wordt gemeld op informele (mondelinge) wijze afgehandeld. De ambtenaar aan wie de klacht wordt gemeld deelt de klacht en de afhandeling met de klachtencoördinator.

3. Indien het niet lukt om de mondelinge klacht op informele wijze af te handelen, wijst de ambtenaar de klager erop dat hij een schriftelijke klacht kan indienen. Hierbij kan de klager bij de publieksbalie of bij de klachtencoördinator om hulp vragen indien nodig.

4. Een schriftelijke klacht wordt door de klachtencoördinator ter behandeling doorgeleid naar de klachtbehandelaar als genoemd in artikel 4 van deze verordening.

Hoofdstuk 2 Klachtbehandeling

Artikel 6 Algemeen

1. De klachtbehandeling houdt in het zo mogelijk onmiddellijk oplossen van de klacht, het onderzoeken van een klacht met inachtneming van het bepaalde in titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht.
2. De behoorlijkheidswijzer van de ombudsman is leidend voor de klachtbehandeling.

Artikel 7 Informele aanpak

1. De klachtbehandelaar neemt zo spoedig mogelijk en binnen 3 werkdagen contact op met klager en probeert de klacht op een informele manier af te handelen.
2. Indien de klacht direct naar tevredenheid opgelost kan worden, is de klacht hiermee informeel afgedaan. De klachtbehandeling wordt per e-mail of per post bevestigd en ondertekend door de klachtbehandelaar en/of de klachtencoördinator.
3. Indien de klacht niet direct naar tevredenheid opgelost kan worden, wordt de klacht formeel behandeld, ingevolge artikel 8 van deze verordening.
4. De klachtbehandelaar betrekt de klachten coördinator in het proces van klachtbehandeling.

Artikel 8 Formele behandeling

1. De klachtbehandelaar verzamelt en onderzoekt alle relevante gegevens die voor de afhandeling van de klacht van belang zijn. De klachtbehandelaar stelt de aangeklaagde op de hoogte.
2. De klager wordt gehoord door de klachtbehandelaar en de klachtencoördinator. Er wordt bij het horen van de klager ook wederhoor toegepast bij de aangeklaagde. Er wordt een kort verslag opgesteld en dit wordt uitsluitend gebruikt voor de behandeling van de klacht.
3. De klager wordt schriftelijk en gemotiveerd in kennis gesteld van de bevindingen en de conclusie van de Gemeente. De brief wordt ondertekend door of namens het betreffende bestuursorgaan.
4. Vermeld wordt de mogelijkheid zich binnen een jaar na ontvangst van de afdoeningsbrief te wenden tot de Nationale Ombudsman als hij niet tevreden is met de afhandeling van zijn klacht.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 9 Rapportage klachten

1. De klachtencoördinator brengt jaarlijks aan het college van Burgemeester en Wethouders verslag uit van het aantal ingekomen klachten in het afgelopen kalenderjaar, de aard van de klachten, de wijze van afdoening en de maatregelen die naar aanleiding van de behandeling zijn getroffen.
2. Het college informeert de raad hierover.

Artikel 10 Inwerkingtreding

1. Deze regeling kan worden aangehaald als “Klachtenverordening Texel 2025”.
2. Dit besluit treedt in werking de dag na publicatie, onder gelijktijdige intrekking van de verordening ‘Klachtenverordening Texel 2012 ’.

De Gemeenteraad van Texel

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van 16 april 2025

De griffier,

Mw. M. de Porto

De voorzitter,

Dhr. M. Pol

Toelichting bij de Klachtenverordening Texel 2025

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

Geen toelichting

Artikel 2 Doel

Het klachtrecht biedt laagdrempelige rechtsbescherming voor de klager die vindt dat de gemeente zich onbehoorlijk heeft gedragen. Het doel is om de klacht zo snel mogelijk op te lossen middels een goed gesprek. Als dit niet mogelijk is, wordt de formele klachtenprocedure ingezet.

De organisatie kan misverstanden wegnemen en indien nodig extra informatie geven. Klachten zijn signalen voor verbetering van interne processen. In een organisatie met een cultuur van leren en verbeteren zijn klachten heel waardevol.
Daarbij bieden klachten een mogelijkheid om de relatie tussen burger en overheid te verbeteren.

Artikel 3 De klachtencoördinator

De coördinatietaken staan omschreven in de verordening: coördinerende taken van de klachtafhandeling, jaarlijkse verslaglegging en evaluatie van de gemeentelijke klachtenbehandeling en kennisoverdracht over het klachtrecht aan de klachtbehandelaren. De klachtencoördinator houdt toezicht op een behoorlijke klachtbehandeling en afdoening en geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de klachtenambtenaren, de teammanagers, de directie en het gemeentebestuur. Problemen met de klachtbehandeling worden gerapporteerd aan de afdelingsmanager en zo nodig aan de gemeentesecretaris. De klachtencoördinator fungeert als contactpersoon voor de ombudsman.

De klachtencoördinator speelt een belangrijke rol bij het stimuleren van de informele oplossing in de voorfase van de klachtbehandeling. Zijn opdracht is de kwaliteit van het klachtmanagement te verbeteren.

De klachtencoördinator maakt een jaaroverzicht van geregistreerde klachten.

De rol van de klachtencoördinator laat de verantwoordelijkheid van de organisatie zelf voor correcte behandeling en afdoening van de klachten. Zo is de klachtencoördinator het centrale aanspreekpunt voor de ombudsman, maar als het gaat om de inhoud van de klacht betrekt de klachtencoördinator de klachtenbehandelaar in de communicatie.

Artikel 4 Klachtbehandelaar

Er is voor gekozen om de afdeling waartegen geklaagd wordt zelf de klacht te laten behandelen en af te laten doen, waarbij leidinggevende de verantwoordelijke functionaris is. Het bevordert het leren van de klachten en het verbeteren van werkprocessen.
In de verordening zijn ook bepalingen opgenomen die de behandeling en afdoening van klachten tegen de griffier, griffiemedewerkers, de griffie, raadsleden, de raad en raadscommissies regelen.

Artikel 5 Indiening

Klachten worden geregistreerd, ook als de klacht mondeling is ingediend. Mondelinge klachten worden door de ontvanger via team documentatie en informatie voorziening in mozard geregistreerd.
Team documentatie en informatie voorziening registreert ook de schriftelijke klachten in mozard en wijst ze vervolgens toe aan de klachtencoördinator. De klachtencoördinator controleert of er sprake is van een ontvankelijke klacht en wijst de zaak toe aan de klachtbehandelaar.

Hoofdstuk 2: Klachtbehandeling

Artikel 6 Algemeen

De behoorlijkheidswijzer van de ombudsman is inhoudelijk richtinggevend. Nationale ombudsman | Behoorlijkheidswijzer | mei 2019

Na indiening en registratie van de klacht wordt gekeken of met een goed gesprek de klacht kan worden opgelost. In artikel 7 wordt ingegaan op de informele aanpak. Als het gesprek niet leidt tot een oplossing wordt de klacht formeel behandeld. In artikel 8 wordt ingegaan op de formele behandeling van de klacht.

De klachtbehandelaar houdt in mozard het proces bij. De klachtencoördinator kijkt mee en kan adviseren, begeleiden en ondersteunen.

Artikel 7 Informele aanpak

In de klachtbehandeling ligt de nadruk op de informele aanpak. De organisatie vertrouwt erop dat zij de klacht in redelijkheid in overleg met de klager kan oplossen. De klachtbehandelaar doet alles wat in zijn vermogen ligt om de klacht succesvol op te lossen.

Door in een zo vroeg mogelijk stadium (telefonisch) contact op te nemen, wordt het probleem snel in kaart gebracht. Vanuit een open houding wordt onderzocht wat de klager bedoelt en welke behandeling het beste past. Tijdens dit (telefoon)gesprek is het zaak om goed te luisteren naar het verhaal van de klager en door te vragen. Er kan informatie worden verstrekt over de procedure en de mogelijkheden die de klager daarin heeft om zijn stem te laten horen. Het is dan ook belangrijk dat de klachtbehandelaars over goede gesprekstechnieken beschikken. Dit stelt hen in staat om vertrouwen te winnen, eventueel dieper liggende belangen te achterhalen en een goede diagnose te maken van de aanleiding voor de klacht.

Het (telefoon)gesprek kán er toe leiden dat de klacht wordt ingetrokken, omdat die berust op een misverstand over de gedraging of omdat de klager na uitleg de gedraging accepteert. Als dat niet het geval is, dan wordt de klacht formeel in behandeling genomen.

Artikel 8 Formele behandeling

Dit artikel regelt de formele behandeling van de klacht. In een gesprek wordt de klacht onderzocht met hoor en wederhoor. Een kort verslag wordt opgemaakt en aan het einde van de klachtenprocedure wordt de klager schriftelijk en gemotiveerd in kennis gesteld van de reactie van de gemeente.

De klachtbehandelaar verstuurt een afhandelingsbrief aan de klager. De brief wordt ondertekend door of namens het betreffende bestuursorgaan. In de brief wordt de klager in kennis gesteld van de bevindingen van het onderzoek naar de klacht en de conclusies die daaraan worden verbonden.

Is de klager niet tevreden, dan kan hij een beroepsprocedure richting Nationale Ombudsman starten. Deze mogelijkheid wordt in de afdoeningsbrief aan de klager vermeld. In dat geval fungeert de klachtencoördinator als aanspreekpunt en contactpersoon voor de Nationale ombudsman.

Hoofdstuk 3 Slotbepalingen

Artikel 9 Rapportage klachten

De klachtencoördinator maakt een jaaroverzicht van geregistreerde klachten. Uit het verslag blijkt hoeveel klachten formeel en hoeveel informeel zijn afgedaan. Ook wordt de reden en de achtergrond daarvan geanalyseerd zodat de leerpunten kunnen worden benoemd. De bevindingen en aanbevelingen worden voorgelegd aan het managementteam en het college. Het college informeert de raad hierover.

Artikel 10 Inwerkingtreding en citeertitel

Geen toelichting

Behoorlijkheidswijzer

De behoorlijkheidsnormen die de Nationale ombudsman heeft opgesteld, helpen overheden goed om te gaan met burgers en hun belangen

nationale ombudsman

als het mis gaat tussen u en de overheid

Overheden moeten bij de uitvoering van hun taken op een behoorlijke manier omgaan met burgers en hun belangen. Dit betekent dat de overheid de burger serieus neemt en met respect behandelt. Overheden moeten niet als onpersoonlijke bureaucratieën werken. Zij hebben steeds oog voor de menselijke maat. Als het erop aan komt, zoekt de overheid persoonlijk contact. Zij voorkomt problemen met de burger of lost ze op door goede communicatie.

Hoewel de burger voor veel zaken afhankelijk is van de medewerking van of besluitvorming door de overheid, gaan overheid en burger op een gelijkwaardige wijze met elkaar om. Dat kan door de burger zoveel mogelijk bij de besluitvorming te betrekken en door te handelen op basis van vertrouwen. Zo kan de overheid haar werk goed doen en inhoud geven aan burgerschap. Daarbij is het natuurlijk ook van belang dat de burger zich constructief opstelt. De behoorlijkheidsnormen die de Nationale ombudsman heeft opgesteld, helpen overheden goed om te gaan met burgers en hun belangen.

De essentie van behoorlijk overheidsoptreden kan worden samengevat in vier kernwaarden:

- **Open en duidelijk**
- **Respectvol**
- **Betrokken en oplossingsgericht**
- **Eerlijk en betrouwbaar**

Open en duidelijk

Transparant

De overheid is in haar handelen open en voorspelbaar, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet.

Transparantie vereist van de overheid een open houding. De overheid zorgt ervoor dat burgers inzicht kunnen hebben in de procedures die tot beslissingen leiden en het hoe en waarom ervan. De overheid zorgt dat haar handelingen getoetst kunnen worden.

Goede informatieverstrekking

De overheid zorgt ervoor dat de burger de juiste informatie krijgt en dat deze informatie klopt en volledig en duidelijk is. Zij verstrekt niet alleen informatie als de burger erom vraagt, maar ook uit zichzelf.

De overheid is verplicht de burger gevraagd en ongevraagd alle informatie te geven over handelingen en besluiten die de belangen van de burger kunnen raken. Zij is daarbij servicegericht en stelt zich actief op om de informatie die van belang is tijdig op eigen initiatief te geven.

Luisteren naar de burger

De overheid luistert actief naar de burger, zodat deze zich gehoord en gezien voelt.

De overheid heeft een open oor voor de burger. De overheid hoort wat de burger zegt, en ook wat hij niet zegt. Dit betekent dat de overheid de burger serieus neemt en daadwerkelijk geïnteresseerd is in wat hij belangrijk vindt.

Goede motivering

De overheid legt haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uit. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn.

De overheid motiveert haar besluiten en handelingen steeds goed. Zij handelt niet alleen naar wat haar goed uitkomt of op basis van willekeur. Drie bouwstenen zijn voor een goede motivering van belang: de wettelijke voorschriften, de feiten en belangen en een heldere redenering. De motivering is gericht op het concrete individuele geval en is begrijpelijk voor de ontvanger.

Respectvol

Respecteren van grondrechten

De overheid respecteert de grondrechten van haar burgers. Sommige grondrechten bieden waarborgen tegen het optreden van de overheid, zoals:

- het recht op onaantastbaarheid van het lichaam
- het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer
- het huisrecht
- het recht op persoonlijke vrijheid
- het discriminatieverbod.

Andere grondrechten waarborgen juist het actief optreden van de overheid, zoals:

- het recht op onderwijs
- het recht op gezondheid.

Grondrechten zijn neergelegd in de Grondwet en in verdragen zoals het EVRM. Van de overheid mag worden verwacht dat zij deze grondrechten respecteert. Als in de Grondwet of het verdrag is bepaald dat bij wet uitzonderingen op een grondrecht mogelijk zijn, moet de overheid zich zorgvuldig aan daarvoor geldende criteria en voorschriften houden. Te denken valt aan bepalingen in de Politiewet, het Wetboek van Strafvordering, de Wet bescherming persoonsgegevens en de Algemene wet op het binnentreden.

Bevorderen van actieve deelname door de burger

De overheid betrekt de burger zoveel mogelijk actief bij haar handelen.

De overheid spant zich in om de burger actief te betrekken bij haar handelen en bij de totstandkoming en de uitvoering van beleid. Als in het besluitvormingsproces de burger een rol heeft, geeft de overheid dit tijdig aan en laat weten welke rol de burger kan vervullen en hoe de participatie is vorm gegeven. Ook geeft zij na afloop aan wat er gedaan is met de inbreng van de burger. (Zie ook de Participatiewijzer.)

Fatsoenlijke bejegening

De overheid respecteert de burger, behandelt hem fatsoenlijk en is hulpvaardig.

Medewerkers van overheidsinstanties zijn attent in de contacten met burgers en helpen hen zo goed mogelijk. Zij doen dit op respectvolle wijze en houden daarbij rekening met de persoon van de burger.

Fair play

De overheid geeft de burger de mogelijkheid om zijn procedurele kansen te benutten en zorgt daarbij voor een eerlijke gang van zaken.

De overheid heeft een open houding waarbij de burger de gelegenheid krijgt zijn stand punt en daarbij horende feiten naar voren te brengen en te verdedigen en het daaraan tegenovergestelde standpunt te bestrijden (hoor en wederhoor). De overheidsinstantie speelt daarbij open kaart en geeft actief informatie over de procedurele mogelijkheden die de burger kan benutten.

Evenredigheid

De overheid kiest om haar doel te bereiken een middel dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

De overheid maakt steeds een afweging of een minder zwaar middel voor het doel dat zij wil bereiken kan worden ingezet. De overheid moet voorkomen dat bepaalde burgers onevenredig nadeel hebben van de maatregelen die de overheid neemt.

Bijzondere zorg

De overheid verleent aan personen die onder haar hoede zijn geplaatst de zorg waarvoor deze personen, vanwege die afhankelijke positie, op die overheids instanties zijn aangewezen.

De overheid heeft de plicht om goed te zorgen voor personen aan wie zij de fysieke vrijheid of zelfstandigheid heeft ontnomen. Zij is verantwoordelijk voor een goede medische en andere zorgverlening aan deze personen. Het gaat bijvoorbeeld om gedetineerden en jongeren die in gesloten jeugdzorg zijn geplaatst.

Betrokken en oplossingsgericht

Maatwerk

De overheid is bereid om in voorkomende gevallen af te wijken van algemeen beleid of voorschriften als dat nodig is om onbedoelde of ongewenste consequenties te voorkomen.

De overheid neemt wet- en regelgeving als uitgangspunt, maar houdt steeds oog voor de specifieke omstandigheden, waar de burger in terecht kan komen. Ook in haar feitelijk handelen zoekt de overheid steeds naar maatregelen en oplossingen die passen bij de specifieke omstandigheden van de individuele burger.

Samenwerking

De overheid werkt op eigen initiatief in het belang van de burger met andere (overheids-)instanties samen en stuurt de burger niet van het kastje naar de muur.

Een overheidsinstantie verschuilt zich niet achter een beperkte taakstelling, maar neemt steeds zelf het initiatief om samen te werken met andere instanties. De overheid biedt de burger één loket voor zijn vraag of probleem.

Coulante opstelling

De overheid stelt zich coulant op als zij fouten heeft gemaakt. Zij heeft oog voor claims die redelijkerwijs gehonoreerd moeten worden en belast de burger niet met onnodige en ingewikkelde bewijsproblemen en procedures.

De overheid is bereid om fouten toe te geven en zo nodig excuses aan te bieden. De overheid benadert schadeclaims van burgers vanuit een coulante opstelling, waarbij wordt gezocht naar mogelijkheden om tot een passende oplossing te komen. Dit geldt ook in gevallen waarin een burger onevenredig is benadeeld door een maatregel die in het algemeen belang is genomen. (Zie ook de Excuuskaart en de Schadevergoedingswijzer.)

Voortvarendheid

De overheid handelt zo snel en slagvaardig mogelijk.

De wettelijke termijnen zijn uiterste termijnen. De overheid streeft waar mogelijk kortere termijnen na. Als besluitvorming langer duurt, dan informeert de overheid de burger daarover tijdig. Als er geen termijn genoemd is, handelt de overheid binnen een redelijke -korte- termijn.

De-escalatie

De overheid probeert in haar contacten met de burger escalatie te voorkomen of te beperken. Communicatievaardigheden en een oplossingsgerichte houding zijn hierbij essentieel.

Burgers zijn mensen en vertonen menselijk gedrag. De reactie van de overheid op het gedrag van de burger kan een belangrijke rol spelen bij het al dan niet escaleren van een situatie. Van de overheid mag een professionele opstelling worden verwacht, waarbij alles in het werk wordt gesteld om escalatie te voorkomen en te de-escaleren als het toch tot een escalatie komt. Als de burger onredelijk of onwillig is, dan volstaat de overheid met een gepaste escalatie.

Eerlijk en betrouwbaar

Integriteit

De overheid handelt integer en gebruikt een bevoegdheid alleen voor het doel waarvoor deze is gegeven.

Burgers mogen verwachten dat de overheid haar taken op een gewetensvolle wijze uitvoert. Van de overheid en haar medewerkers mag verwacht worden dat zij hun positie, hun bevoegdheden, hun tijd en middelen niet misbruiken.

Betrouwbaarheid

De overheid handelt binnen het wettelijk kader en eerlijk en oprecht, doet wat zij zegt en geeft gevolg aan rechterlijke uitspraken.

De overheid komt afspraken en toezeggingen na. Als de overheid gerechtvaardigde verwachtingen heeft gewekt bij een burger, moet zij deze ook honoreren. De overheid moet rechterlijke uitspraken voortvarend en nauwgezet opvolgen.

Onpartijdigheid

De overheid stelt zich onpartijdig op en handelt zonder vooroordelen.

De overheid wekt bij de burger het vertrouwen dat zij onpartijdig te werk gaat. Dit betekent dat de overheid ook alle schijn van partijdigheid vermijdt.

Redelijkheid

De overheid weegt de verschillende belangen tegen elkaar af voordat zij een beslissing neemt. De uitkomst hiervan mag niet onredelijk zijn.

De overheid verzamelt bij haar handelen de relevante feiten en kijkt naar alle omstandigheden. De verzamelde gegevens worden betrokken bij de belangen die op een zorgvuldige wijze tegen elkaar worden afgewogen.

Goede voorbereiding

De overheid verzamelt alle informatie die van belang is om een weloverwogen beslissing te nemen.

Dit betekent dat de overheid actief informatie verwerft en deze informatie toetst door middel van wederhoor bij de burger.

Goede organisatie

De overheid zorgt ervoor dat haar organisatie en haar administratie de dienstverlening aan de burger ten goede komt. Zij werkt secuur en vermijdt slordigheden. Eventuele fouten worden zo snel mogelijk hersteld.

De overheid richt haar (digitale) administratieve organisatie zo in, dat de continuïteit van het goed functioneren van al haar systemen is gewaarborgd. Dit geldt ook voor de systemen onderling. Zo bewaart de overheid aangeleverde documenten zorgvuldig en verwerkt geleverde informatie doelgericht. Door de overheid verstrekte informatie is waarheidsgetrouw en duidelijk. Dat impliceert ook goede dossiervorming en het soms actief verwerven van informatie. De overheid corrigeert onjuiste informatie en verwijdert overbodige informatie uit al haar systemen.

Professionaliteit

De overheid zorgt ervoor dat haar medewerkers volgens hun professionele normen werken. De burger mag van hen bijzondere deskundigheid verwachten.

Medewerkers van de overheid handelen volgens hun professionele normen en richtlijnen. Hun opstelling is in alle situaties gepast en deskundig.

Nationale ombudsman
Postbus 93122
2509 AC Den Haag

Telefoon (070) 356 35 63
www.nationaleombudsman.nl

juni 2019

Aanbevelingen behorende bij Actualisatie Klachtbehandeling 2025

Klachten
Jaarlijks heeft de gemeente op allerlei manieren contact met haar inwoners, ondernemers en organisaties. Zowel schriftelijk, telefonisch en met persoonlijke gesprekken op het gemeentehuis of ter plaatse. Soms verlopen de contacten niet naar volle tevredenheid en wordt er een klacht ingediend.

Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan. Conform artikel 9:1 Algemene wet bestuursrecht (Awb).
Een klacht kan gaan over een onheuse bejegening, nalatigheid, incorrecte uitvoering van een gemeentelijke taak of een combinatie van onderwerpen.

Klachtbehandeling
Het klachtrecht is geregeld in Hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).
Klik hier: Hoofdstuk 9 Algemene wet bestuursrecht
De gemeente heeft de algemene zorgplicht om de klacht behoorlijk te behandelen. In aanvulling geldt de Klachtenverordening Texel uit 2012.
Klik hier: http://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR297197
De klachten worden zo snel als mogelijk behandeld en binnen de wettelijke termijn van 10 weken behandeld. Op een informele manier wordt geprobeerd de klacht eerst op te lossen en lukt dit niet dan wordt de klacht formeel behandeld.

Actualisatie klachtenbehandeling
Het werkproces klachtbehandeling is aangepast en de informele aanpak heeft hierin meer aandacht gekregen. De Klachtenverordening Texel uit 2012 is aangepast naar Klachtenverordening Texel 2025.
Met de actualisatie wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Onderzoek
Met de actualisatie is tegelijk het wetsvoorstel “Versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht” onderzocht en de gevolgen daarvan voor het klachtrecht van hoofdstuk 9 Awb.
Er bestaat bij de overheid een spanningsveld tussen enerzijds het streven naar efficiëntie en iedereen volgens de regels gelijk behandelen en, anderzijds, de wens om rekening te houden met de persoonlijke situatie van mensen. Dit laatste wordt ook wel aangeduid met ‘de menselijke maat’. Door de toeslagenaffaire is er een voorstel om de diensterlening door de overheid te verbeteren, de menselijke maat hierbij te versterken en laagdrempelig contact te bevorderen. Het geeft overheidsinstanties en de rechter meer ruimte om rekening te houden met de individuele situatie van mensen.
Het kabinet sluit aan bij de werkdefinitie van de menselijke maat die is gegeven: ‘recht doen aan de belangen van burgers bij de totstandkoming en uitvoering van beleid, wet- en regelgeving’.
Lees ook hier de brief van de ministers van sociale zaken en werkgelegenheid en voor armoedebeleid, participatie en pensioenen.

De hoofdpunten hieruit zijn:
Persoonlijke contact, 1 serviceloket, loketfunctie overheid, pro-actieve dienstverlening, dienstverlening die rekening houdt met persoonlijke omstandigheden, etc.

De Nationale Ombudsman heeft op 19 juli 2024 op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een advies gegeven. Onder punt 4 noemt hij het conceptwetsvoorstel in verhouding met de klachtenprocedure.
Hij adviseert om voor de klachtenprocedure ook de verplichtingen eveneens vast te leggen in hoofdstuk 9 Aww. Dit gaat dan om een klacht informeel af te doen, contactgegevens te vermelden en om het oordeel begrijpelijk te motiveren en het probleem van de burger centraal te stellen in de klachtprocedure.

Voor het onderzoek wetsvoorstel "Versterking waarborgfunctie Algemene wet bestuursrecht" **en** de Actualisering Klachtbehandeling 2025 zijn intern interviews gehouden.

Bevindingen
Opvallend is dat er veel persoonlijk contact met klanten wordt gezocht. De informele aanpak is een uitgangspunt en zo vanzelfsprekend dat dit niet altijd goed wordt bijhouden. Bij contacten worden veelal contactgegevens gegeven. Het oordeel van de klachtenbehandeling wordt begrijpelijk gemotiveerd en het probleem van de burger wordt centraal gesteld. Voor het merendeel zouden we aan het wetsvoorstel voldoen als het voorstel zou worden aangenomen.

Er worden ook voor de gehele organisatie verbeterpunten genoemd zoals:
besluiten begrijpelijk motiveren, het beschrijven van het klachtbehandelingsproces, snel contact zoeken, planningen blijven communiceren, vaardigheden verbeteren, grenzen aangeven en nee is ook een antwoord, verantwoordelijkheden kennen, leereffecten monitoren en de positie van de klachtbehandeling tov diverse organisatieprocessen en - documenten bepalen.

Het werkproces klachtbehandeling, de klachtenverordening en de toelichting zijn met de bevindingen geactualiseerd.

De volgende aanbevelingen zijn door het college vastgesteld.
Aanbeveling 1 Aandacht voor het primaire proces ter voorkoming van klachten
de contactgegevens bij alle contacten benoemen (schriftelijk en mondeling) zodat de klant weet wie te benaderen als er vragen zijn.

Aanbeveling 2: Klachtbehandelingsproces verbeteren
a. Werkproces beschrijven
b. Stappenplan maken voor klachten over externen waar de gemeente bij betrokken is of een contract mee heeft
c. Format afhandelingsbrief klachtbehandeling maken
d. Termijnen Informele en formele aanpak beschrijven
e. Overzicht klachten per kwartaal naar MT en B&W sturen. Brieven met klachten gericht aan B&W worden aan B&W in kopie verzonden. In PO portefeuillehouder klachten bespreken
f – Klachten zijn leermomenten en een goede klachtbehandeling vraagt tijd. Continue aandacht hebben voor een goede klachtbehandeling
g - Aandacht voor wat een klacht doet met de beklaagde medewerker

h - De vorm van de klachtbehandeling zo laag mogelijk in de lijn houden. Als de klager na de klachtbehandeling nog ontevreden is kan deze de klacht aan de onafhankelijke Nationale Ombudsman worden voorgelegd.

Aanbeveling 3: verbeteren van het monitoren en het communiceren van de leereffecten

a. Gegevens van de klachtbehandeling goed bijhouden.
b. Alle signalen van soorten klachten in de organisatie centraal monitoren.
c. Evalueren en de leereffecten doorgeven aan MT en B&W in het Jaaroverzicht Klachten.
d. Jaaroverzicht Klachtbehandeling in Q1 of Q2. De leereffecten communiceren voor de jaarplannen van de afdelingen. Elk kwartaal een overzicht van de klachten naar MT en B&W sturen.

Aanbeveling 4: **positie klachtbehandeling bepalen**
Alle documenten in kaart brengen, bepalen welk document leidend is en daarna alles met elkaar afstemmen. **H**et vernieuwde Werkproces Klachtbehandeling 2025 afstemmen met het leidend document.

Aanbeveling 5: conflict oplossende vaardigheden verbeteren
De gemeente heeft de verplichting om belangen af te wegen en te zorgen voor cohesie. Menselijke maat vraagt vaardigheden en ervaring. Uit de interviews blijkt dat de assertiviteit van klanten is toegenomen en de sociale cohesie afgenomen. Hierdoor is er meer gedram en accepteert men niet snel nee. Het werk verandert waardoor ook vaardigheden moeten worden verbeterd of geleerd.
a - Aandacht voor conflict oplossende vaardigheden
b – Zelfverzekerd zijn
c - Communiceer(ook tussentijds) over planningen
d - Contractonderhoud met externen vraagt aandacht
e – Goede dorpswerkers, gebruik de dorpscommissie om goed en duidelijk te communiceren
f - Project rondom begrijpelijke taal, b1 taal brieven

Aanbeveling 6 extra aandacht voor dienstbaar, responsief, betrouwbaar en rechtvaardig

a. **Dienstbaar** - we hebben een dienstbare opstelling en de burger staat centraal. Er zijn ook grenzen aan dienstbaarheid. Heeft het dienstverleningsconcept 2024 voldoende toetsingskader om te toetsen of we dienstbaar genoeg zijn?
b. Responsief
    1. Contactgegevens vermelden bij besluitvorming
    2. Informele manier van conflictoplossing. Er is sprake van maatwerk. Klachten worden in eerste instantie informeel behandeld. Aanbevolen wordt om voor duidelijkheid en een uniforme klachtbehandeling termijnen aan de informele- en formele klachtbehandeling te verbinden
    3. Informatiestroom gelijk beschikbaar maken
    4. Herstellen **van fouten** – als er fouten zijn herstel deze zoveel mogelijk tijdig zodat een formele procedure wordt voorkomen
c. **Betrouwbaar**
    1. alle besluiten toetsen aan het evenredigheidsbeginsel. Dit betekent dat getoetst wordt of een besluit geen grotere gevolgen heeft dan waarvoor de wet- en regelgeving is opgesteld. Benoem bij klachtbehandeling of er wel of niet wordt getoetst.

2. Bij onevenredigheid word nu alleen nog afgeweken bij bijzondere omstandigheden. Bij de wetswijziging zou bij alle omstandigheden, waarbij de beleidsregels onevenredig zouden zijn aan het doel waar ze zijn opgesteld, moeten worden afgeweken. Benoem bij klachtbehandeling of er wel of niet door onevenredigheid wordt afgeweken.
3. Neem in het Jaarverslag Klachtbehandeling zoveel mogelijk informatie op over bijvoorbeeld de vorm van behandeling, termijnen, de leereffecten, etc.
   Dit geeft inzicht over de klachtenbehandeling.

d. **Rechtvaardig -** Naast een deugdelijke motivering is het ook belangrijk om een begrijpelijke motivering (B1 niveau) te hebben bij overheidsbesluiten. Benoem hoe tot het besluit is gekomen en wat de gevolgen ervan zijn
   Volgens de wet dient de klachtbehandeling behoorlijk te zijn. Dit kan worden getoetst aan de hand van de behoorlijkheidswijzer van de Nationale Ombudsman – **zie bijlage 4 Behoorlijkheidswijzer Nationale Ombudsman.** Aanbevolen wordt de behoorlijkheidswijzer op te nemen in het Jaaroverzicht Klachten 2025.

ondernemingsraad gemeente Texel

Emmalaan 15, 1791 AT Den Burg
Postbus 200, 1790 AE Den Burg
tel.: 14 0222 (algemeen)

Aan de werkgever,
t.a.v. mevrouw E. Wolfkamp

Uw brief	3 april 2025 (email)	Contactpersoon	Mevrouw V. Sloot
		Telefoonnummer	06 27182614
		E-mailadres	OR@texel.nl
Onderwerp	Instemming Klachtenverordening Texel 2025	Verzenddatum	3 april 2025

Geachte mevrouw Wolfkamp,

Op 27 maart 2025 ontvingen wij het verzoek tot instemming Klachtenverordening Texel 2025. Wij stemmen hierbij in met de Klachtenverordening Texel 2025 nadat onze wijziging, namelijk regievoerder/teamleider wijzigen naar teamleider (aangezien regievoerder geen functie is), is doorgevoerd.

Hoogachtend,

Ondernemingsraad gemeente Texel

de voorzitter,

R.W. Hollander

Ondernemingsraad gemeente Texel

de secretaris,

V. Sloot

Aan: de OR van Gemeente Texel, ter instemming

Onderwerp	**Klachtenverordening Texel 2025**
Van	Afdeling Advies & Ondersteuning/ Team Juridische Zaken, M.A. Wijnhoff
Datum MT	27 maart 2025

Samenvatting onderwerp

De gemeente Texel heeft de algemene zorgplicht om de klacht behoorlijk te behandelen. Het klachtrecht is geregeld in Hoordstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). In aanvulling geldt de Klachtenverordening Texel uit 2012.

Om het werkproces van klachtbehadeling en de Klachtenverordening te actualiseren zijn onder andere interne interviews gehouden. Uit het onderzoek zijn bevindingen, verbeterpunten en aanbevelingen aan het college van burgemeester en wethouders voorgelegd en vastgesteld.

Het werkproces Klachtbehandeling is met de aanbevelingen aangepast en de informele aanpak heeft hierin een duidelijke plaats gekregen. De Klachtenverordening Texel 2012 is geactualiseerd in Klachtenverordening Texel 2025 met een Toelichting. In artikel 2 is het doel meer algemeen beschreven. Onder artikel 3 is de rol van de klachtencoordinator uitgebreider omschreven. Onder artikel 4 zijn de behandelaren duidelijk beschreven en geactualiseerd. In arikel 5 is de mondelinge en schriftelijke indiening samengevoegd. In artikel 6, 7 en 8 is de klachtbehandeling uitgebeider beschreven. De informele aanpak en de formele aanpak worden apart genoemd en er wordt een termijn genoemd om binnen 3 werkdagen contact op te nemen met de klager. De behoorlijkheidswijzer van de Ombudsman (2019) is toegevoegd en wordt leidend voor de klachtbehandelig. In artikel 9 wordt de jaarlijkse rapportage klachtenbehandeling benoemd. Artikel 10 geeft de inwerkingtreding weer.

Met de actualisatie wordt meer ingezet op snellere behandeling van klachten en het zoeken naar oplossingen. De organisatie wil insteken op een goede relatie met de inwoners en leren van fouten waardoor de dienstverlening continue kan verbeteren.

Wij sturen u als OR nu de definitieve versie, ter instemming (zie art. 27 Lid 1j van de WOR).

Graag vernemen wij uw reactie,
Namens het team Juridische Zaken

M.A. Wijnhoff

Bijlagen

Zijn er bijlagen?	☑ Ja ☐ Nee
Bijlagen	• Klachtenverordening Texel 2025 en de Toelichting